

Holy Bible

Aionian Edition®

Ἡ Καίνῃ Διαθήκη

Tischendorf Greek New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Η Καινή Διαθήκη
Tischendorf Greek New Testament

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: eBible.org
Source version: 4/18/2025
Source copyright: Public Domain
Constantinus Tischendorf, 1849

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025

100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
<https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>
All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Ελληνική at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Ελληνική at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
- 05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Κατά Ματθαίου	1
Κατά Μαρκού	42
Κατά Λουκᾶν	68
Κατά Ιωαννῆν	112
Πραξεις	145
Προς Ρωμαιούς	189
Προς Κορινθίους Α'	205
Προς Κορινθίους Β'	221
Προς Γαλατας	232
Προς Εφεσιους	238
Προς Φιλιππησιους	244
Προς Κολοσσαεις	248
Προς Θεσσαλονικεις Α'	252
Προς Θεσσαλονικεις Β'	256
Προς Τιμοθεον Α'	258
Προς Τιμοθεον Β'	263
Προς Τίτον	267
Προς Φιλημονα	269
Προς Εβραιους	270
Ιακωβου	283
Πετρου Α'	288
Πετρου Β'	293
Ιωαννου Α'	296
Ιωαννου Β'	301
Ιωαννου Γ'	302
Ιουδα	303
Αποκαλυψις Ιωαννου	305

APPENDIX

- Reader's Guide
- Glossary
- Maps
- Destiny
- Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Ο δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν· πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἴδασιν τί ποιοῦσιν.

διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἴματα αὐτοῦ ἔβαλον κλήρους.

Κατα Λουκαν 23:34

Κατα Ματθαιον

1 Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυεὶδ υἱοῦ Ἀβραάμ. **2** Ἀβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, **3** Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φάρες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐσρώμ, Ἐσρὼμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ, **4** Ἀράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών, Ναασσών δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαλμών, **5** Σαλμών δὲ ἐγέννησεν τὸν Βόες ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βόες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ἰωβὴδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί, **6** Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυεὶδ τὸν βασιλέα. Δαυεὶδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Ούριου, **7** Σολομὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά, Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσάφ, **8** Ἀσάφ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὁζείαν, **9** Ὁζείας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωαθάμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ, Ἀχάζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐζεκίαν, **10** Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμώς, Ἀμώς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσείαν, **11** Ἰωσείας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. **12** μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβάβελ, **13** Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλιακείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, **14** Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιούδ, **15** Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Μαθθάν, Μαθθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, **16** Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἣς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. **17** Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἔως Δαυεὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυεὶδ ἔως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἔως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες. **18** Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἡ συνελθεῖν αὐτοὺς εὑρέθη τοῦ γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἀγίου. **19** Τοῦ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὡν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρᾳ ἀπολῦσαι αὐτήν. **20** ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἵδον ἄγγελος κυρίου κατ’ ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων, Ἰωσὴφ υἱὸς Δαυείδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαρίαμ τὴν γυναῖκα σου, τὸ γάρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματός ἐστιν ἀγίου. **21** τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσει τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, αὐτὸς γάρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν. **22** τοῦτο δὲ δόλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, **23** ἵδον ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουὴλ, ὃ ἐστιν μεθερμηνευόμενον μεθ’ ἡμῶν ὁ θεός. **24** ἐγερθεὶς δὲ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὑπνου ἐποίησεν ὡς προοεταξεν

αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ παρέλαβεν προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς τὴν γυναικα ἀύτοῦ **25** καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ αὐτὴν ἔως οὗ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. ὅνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

2 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἵδού μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα **2** λέγοντες, ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἥλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. **3** ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, **4** καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. **5** οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου· **6** καὶ σύ, Βηθλέεμ γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἰ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδᾳ· ἐκ σοῦ γὰρ ἔξελεύσεται ἡγούμενος, δστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. **7** τότε Ἡρώδης λάθρᾳ καλέσας τοὺς μάγους ἡκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, **8** καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν, πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου· ἐπάν τοῦ δὲ εὔρητε ἀπαγγείλατέ μοι, δπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. **9** οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν, καὶ ἵδού ὁ ἀστὴρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προϊγνεν αὐτοὺς ἔως ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. **10** ἴδοντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. **11** καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες

12 καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. **13** Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ἵδον ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ λέγων, ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἵσθι ἐκεῖ ἔως ἂν εἴπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. **14** ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, **15** καὶ ἦν ἐκεῖ ἔως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ρήθεν ὑπὸ τοῦ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, ἐξ Αἴγυπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. **16** Τότε Ἡρώδης ἴδων ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς δρίοις αὐτῆς ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἡκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. **17** τότε ἐπληρώθη τὸ ρήθεν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· **18** φωνὴ ἐν Ραμὰ ἡκούσθη, κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολύς· Ραχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἥθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν. **19** Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου ἵδον ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἴγυπτῳ **20** λέγων, ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραήλ, τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. **21** ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν

μητέρα αυτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ. οὗν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν 22 ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεύει τῆς ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 11 ἐγὼ Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν· ἐφοβήθη ἐκεὶ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ ὁ δὲ ὄπισθι μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου κατ’ ὅναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς ἐστιν, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα Γαλιλαίας. 23 καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι πόλιν λεγομένην Ναζαρέθ· ὅπως πληρωθῇ ἀγίῳ καὶ πυρί· 12 οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ τὸ ῥήθεν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα κληθήσεται.

3 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύσσων ἐν τῇ ἀσβέστῳ. 13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας 2 λέγων, μετανοεῖτε, ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἱορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ’ αὐτοῦ. 3 οὗτος γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 4 αὐτὸς 14 ὁ δὲ διεκώλυεν αὐτὸν λέγων ἐγὼ χρείαν προφήτου λέγοντος· φωνὴ βιῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, πρός με; 15 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. 5 αὐτὸς πρὸς αὐτόν, ἄφες ἄρτι, οὕτως γάρ πρέπον δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, ἡ δὲ τροφὴ ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. 6 τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ Ἱορδάνου, 7 καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἱορδάνῃ ποταμῷ ὑπ’ αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

ἀμαρτίας αὐτῶν. 7 ἴδων δὲ πολλοὺς τῶν **4** Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήκθη εἰς τὴν ἔρημον Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ὑπὸ τοῦ πνεύματος, πειρασθῆναι ὑπὸ ἐπὶ τὸ βάπτισμα εἶπεν αὐτοῖς, γεννήματα τοῦ διαβόλου. 2 καὶ νηστεύσας ἡμέρας ἔχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τεσσεράκοντα καὶ τεσσεράκοντα νύκτας, τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 ποιήσατε οὖν ὕστερον ἐπείνασεν. 3 καὶ προσελθὼν ὁ καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας· 9 καὶ μὴ πειράζων εἶπεν αὐτῷ, εἰ σιδός εἴ τοῦ θεοῦ, δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. 4 ὁ δὲ τὸν Ἀβραάμ, λέγω γάρ ὑμῖν ὅτι δύναται ἀποκριθεὶς εἶπεν, γέγραπται, οὐκ ἐπ’ ἄρτῳ ὁ θεός ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι μόνως ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ τέκνα τῷ Ἀβραάμ. 10 ἥδη δὲ ἡ ἀξίνη ῥήματι ἐκπορευομένω διὰ στόματος θεοῦ. πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται πᾶν 5 τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς

τὴν ἄγιαν πόλιν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ εἰς τὴν θάλασσαν· ἵσαν γὰρ ἀλεεῖς. **19** καὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, **6** καὶ λέγει αὐτῷ, λέγει αὐτοῖς, δεῦτε ὁπίσω μου, καὶ ποιήσω εἰ νιὸς εἴ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω· ὑμᾶς ἀλεεῖς ἀνθρώπων. **20** οἱ δὲ εὐθέως γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἀφέντες τὰ δίκτυα ἡκολούθησαν αὐτῷ. ἐντελεῖται περὶ σοῦ καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀφοῦσίν **21** Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα ἀδελφούς, Ἱάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου σου. **7** ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, πάλιν γέγραπται, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. **8** τῷ πλοιώ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· ὅρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. **22** οἱ δὲ εὐθέως πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν δόξαν αὐτῶν, **9** καὶ εἶπεν αὐτῷ, ταῦτά ἡκολούθησαν αὐτῷ. **23** Καὶ περιῆγεν ἐν ὅλῃ σοι πάντα δώσω ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς τῇ Γαλιλαίᾳ, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς μοι. **10** τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὑπαγε, αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς σατανᾶ· γέγραπται γάρ, κύριον τὸν θεόν σου βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. **24** καὶ ἀπῆλθεν **11** τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος, καὶ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν· καὶ ἴδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς αὐτῷ. **12** Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη ἔχοντας ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **13** καὶ συνεχομένους καὶ δαιμονιζομένους καὶ καταλιπών τὴν Ναζαρὲα ἐλθών κατώκησεν σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ εἰς Καφαρναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ἐθεράπευσεν αὐτούς. **25** καὶ ἡκολούθησαν ὄριοις Ζαβουλῶν καὶ Νεφθαλείμ, **14** αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥῆθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων καὶ προφήτου λέγοντος **15** γῇ Ζαβουλῶν καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

γῇ Νεφθαλείμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ **16** **5** Ἰδών δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος· Ἰορδάνου, Γαλιλαία τῶν ἔθνῶν, **16** ὁ λαὸς καὶ καθίσαντος αὐτοῦ προσῆλθαν αὐτῷ ὁ καθήμενος ἐν σκότει φῶς εἶδεν μέγα, καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. **17** Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν, μετανοεῖτε, ἦγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **18** Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον **19** **2** καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων, **3** μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **4** μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τήν γῆν. **5** μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. **6** μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. **7** μακάριοι οἱ ἐλεήμονες,

ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. 8 μακάριοι οἱ ὅτι ἔὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεόν πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, ὅψονται. 9 μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν ὅτι υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται. 10 μακάριοι οὐρανῶν. 21 Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς οἱ δεδιωγμένοι ἔνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι ἀρχαίοις, οὐ φονεύσεις ὅς δ' ἄν φονεύσῃ, αὐτῶν ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 11 ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. 22 ἐγὼ δὲ λέγω μακάριοί ἔστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὄργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ διώξωσιν καὶ εἴπωσιν πᾶν πονηρὸν καθ' αὐτοῦ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὅς δ' ἄν ὑμῶν ψευδόμενοι ἔνεκεν ἐμοῦ. 12 χαίρετε εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ὥστα, ἔνοχος ἔσται καὶ ἀγαλλιάσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς τῷ συνεδρίῳ· ὅς δ' ἄν εἴπῃ, μωρέ, ἔνοχος ἐν τοῖς οὐρανοῖς· οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. (*Geenna* προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. 13 Ὦμεῖς ἔστε **g1067**) 23 ἐὰν οὖν προσφέρης τὸ δῶρόν σου τὸ ἄλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκεῖ μνησθῆς ὅτι ὁ ἐν τίνι ἀλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἴσχύει ἔτι ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, 24 ἄφες ἐκεῖ εἰ μὴ βληθὲν ἔξω καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν τὸ δῶρόν σου ἐμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, ἀνθρώπων. 14 Ὦμεῖς ἔστε τὸ φῶς τοῦ καὶ ὑπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν ὅρους κειμένη· 15 οὐδὲ καίουσιν λύχνον σου. 25 ἵσθι εὔνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχὺ καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ ἔως ὅτου εἴ μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ, μήποτέ σε τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτής οἰκία· 16 οὕτως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ· ἐμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν 26 ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν ἔως ἄν ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. 27 πατέρα ὑμῶν τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 17 Μή Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη, οὐ μοιχεύσεις. 28 ἐγὼ νομίσητε ὅτι ἥλθον καταλῦσαι τὸν νόμον δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναικα ἥ τοὺς προφήτας· οὐκ ἥλθον καταλῦσαι πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι ἥδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἀλλὰ πληρῶσαι. 18 ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 29 εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός ἔως ἄν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν ἵωτα ἐν ἥ μία κεραίᾳ οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα τοῦ νόμου ἔως ἄν πάντα γένηται. 19 ὃς ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. (*Geenna* **g1067**) τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς 30 καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἀνθρώπους, ἐλαχιστος κληθήσεται ἐν τῇ ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ συμφέρει βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὃς δ' ἄν ποιήσῃ γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ διδάξῃ, οὕτως μέγας κληθήσεται ἐν τῇ καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς γέενναν βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. 20 λέγω γὰρ ὑμῖν ἀπέλθῃ. (*Geenna* **g1067**) 31 Ἐρρέθη δέ, ὃς ἄν

ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; **47** ἀποστάσιον. **32** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι, ἔθνικοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν; **48** ἔσεσθε οὖν καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ μοιχᾶται. ὑμεῖς τέλειοι ὡς ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος **33** Πάλιν ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις τέλειός ἐστιν.

οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου. **34** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὄμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ θεοῦ. **35** μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου βασιλέως; **36** μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὄμόσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκήν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν. **37** ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναι ναι, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν. **38** Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ὁ φθαλμὸν ἀντὶ ὁφθαλμοῦ καὶ ὁδόντα ἀντὶ ὁδόντος. **39** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ’ ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν δεξιὰν σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην. **40** καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἀφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. **41** καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἔν, ὕπαγε μετ’ αὐτοῦ δύο. **42** τῷ αἵτοιντί σε δός, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανίσασθαι μὴ ἀποστραφῆς. **43** Ἡκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἔχθρον σου. **44** ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς, **45** ὅπως γένησθε υἱοί τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθούς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. **46** ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε;

6 Προσέχετε δὲ τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μῆγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν οὐρανοῖς. **2** ὅταν οὖν ποιῆς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. **3** οσοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, **4** ὅπως ἡ σοῦ ἐλεημοσύνη ἡ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. **5** καὶ ὅταν προσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε ὡς οἱ ὑποκριταί· ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἔστωτες προσεύχεσθαι, ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. **6** σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου δὲ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι. **7** Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὡσπερ οἱ ἔθνικοί, δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. **8** μὴ οὖν ὄμοιωθῆτε αὐτοῖς, οἴδεν γὰρ ὁ πατήρ ὑμῶν ὃν χρείαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. **9** οὕτως οὖν προσεύχεσθε

νύμεῖς· πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τὸ ἐν σοὶ σκότος ἔστιν, τὸ σκότος πόσον. ἀγιασθήτω τὸ δνομά σου, **10** ἐλθάτω ἡ **24** Οὐδεὶς δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· βασιλεία σου, γενιθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἡ γὰρ τὸν ἔνα μισήσει καὶ τὸν ἔτερον ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. **11** τὸν ἄρτον ἡμῶν ἀγαπήσει, ἡ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου τὸν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον. **12** καὶ ἄφες καταφρονήσει οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς καὶ μαμωνᾶ. **25** Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· **13** καὶ μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε, μηδὲ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε οὐχὶ ἡ ψυχὴ ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. **14** Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε πλεῖόν ἔστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἐνδύματος; **26** ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ ἀφῆσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος· οὐρανοῦ ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν **15** ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις, οὐδὲ οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφῆσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς ὑμῶν. **16** Ὄταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; **27** τίς δὲ ἔξ ως οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί, ἀφανίζουσιν ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἔνα; **28** καὶ τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες ἀμήν λέγω περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. **17** σὺ τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πᾶς αὐξάνουσιν· οὐ δὲ νηστεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν. **29** λέγω δὲ καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, **18** ὅπως μὴ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. **30** εἰ δὲ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς ἀποδώσει σοι. **19** Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον θησαυρὸὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; **31** μὴ οὖν μεριμνήσητε ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν λέγοντες, τί φάγωμεν; ἦ, τί πίωμεν; ἦ, τί καὶ κλέπτουσιν· **20** θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν περιβαλώμεθα; **32** πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη θησαυρὸὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὕτε σῆς οὕτε ἐπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἀπάντων. διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν· **21** ὅπου **33** ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν καὶ γάρ ἔστιν ὁ θησαυρός σου, ἐκεī ἔσται καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα ἡ καρδία σου. **22** Ὁ λύχνος τοῦ σώματός προστεθήσεται ὑμῖν. **34** μὴ οὖν μεριμνήσητε ἔστιν ὁ ὄφθαλμός. ἐὰν ἦ ὁ ὄφθαλμός σου εἰς τὴν αὔριον, ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἀπλοῦς, ὀλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· ἔαυτῆς ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς. **23** ἐὰν δὲ ὁ ὄφθαλμός σου πονηρὸς ἦ, ὀλον **7** Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε. **2** ἐν ᾧ γὰρ τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ

μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. 3 τί δὲ πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων, ἔσωθεν βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ δέ εἰσιν λύκοι ἄρπαγες. 16 ἀπὸ τῶν ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς, μήτι δοκὸν οὐ κατανοεῖς; 4 ἡ πῶς ἐρεῖς τῷ συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὰς ἡ ἀδελφῷ σου, ἀφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; 17 οὕτως πᾶν δένδρον τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἴδου ἡ δοκὸς ἐν τῷ ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν ὀφθαλμῷ σοῦ; 5 ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ· 18 οὐ ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ τὴν δοκόν, καὶ τότε δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ἐνεγκεῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου. 6 Μὴ δῶτε καλοὺς ἐνεγκεῖν. 19 πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν τὸ ἄγιον τοῖς κυσίν, μηδὲ βάλητε τοὺς καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων, βάλλεται. 20 ἄραγε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν μήποτε καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. 21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς. κύριε κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν 7 Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ τῶν οὐρανῶν, ἀλλ᾽ ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ εὐρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πατρός μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 22 πολλοὶ 8 πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, κύριε κύριε, εὐρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. 9 ἡ οὐ τῷ σῷ ὀνόματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἀνθρωπος, διν αἰτήσει ὁ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σίδης αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; 10 ἡ καὶ ἱχθὺν αἰτήσει, μὴ ὅφιν ἐπιδώσει 23 καὶ τότε ὄμοιογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε αὐτῷ; 11 εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὅντες οἴδατε ἔγνων ὑμᾶς· ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. 24 Πᾶς οὖν πόσῳ μᾶλλον ὁ πατήρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν. ποιεῖ αὐτοὺς ὄμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, 12 πάντα οὖν ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὅστις ὡκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ ὑμῖν οἱ ἀνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε τὴν πέτραν. 25 καὶ κατέβῃ ἡ βροχὴ καὶ αὐτοῖς οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ ἥλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι προφῆται. 13 εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ πύλης ὅτι πλατεῖα [ἡ πύλη] καὶ εὐρύχωρος ἔπεσεν, τεθεμελίωτο γάρ ἐπὶ τὴν πέτραν. 26 ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς ὄμοιωθήσεται ἀνδρὶ 14 ὅτι στενὴ [ἡ πύλη] καὶ τεθλιμμένη ἡ μωρῷ, ὅστις ὡκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωήν, καὶ ὀλίγοι ἐπὶ τὴν ἄμμον. 27 καὶ κατέβῃ ἡ βροχὴ εἰσὶν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν. 15 Προσέχετε καὶ ἥλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ,

καὶ ἔπεσεν, καὶ ᾧν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη. μετὰ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν 28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· 12 οἱ δὲ νίοι λόγους τούτους ἔξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι τῆς βασιλείας ἔξελεύσονται εἰς τὸ σκότος ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 29 ἦν γὰρ διδάσκων τὸ ἔξωτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ αὐτοὺς ὡς ἔξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 13 καὶ εἶπεν γραμματεῖς αὐτῶν.

8 Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὅρους ἡκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. 2 καὶ ίδοὺ λεπρὸς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων, κύριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαι με καθαρίσαι. 3 καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ λέγων, θέλω, καθαρίσθητι· καὶ εὐθέως ἐκαθερίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. 4 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅρα μηδενὶ εἴπης, ἀλλὰ ὑπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἰερεῖ, καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 5 Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναοῦμ προσῆλθεν αὐτῷ ἐκατοντάρχης παρακαλῶν αὐτὸν 6 καὶ λέγων, κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. 7 λέγει αὐτῷ ἐγὼ ἐλθῶν θεραπεύσω αὐτόν. 8 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἐκατοντάρχης ἔφη· κύριε, οὐκ εἰμὶ ίκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγω, καὶ ιαθήσεται ὁ παῖς μου. 9 καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἔξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλω, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. 10 ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὑρον. 11 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται ὁ Ἰησοῦς τῷ ἐκατοντάρχῃ, ὑπαγε, ὡς ἐπίστευσας γεννηθήτω σοι. καὶ ἴαθη ὁ παῖς ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. 14 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εὗδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν· 15 καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός· καὶ ἡγέρθη καὶ διηκόνει αὐτῷ. 16 ὁψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἔξεβαλεν τὰ πνεύματα λόγω, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν· 17 ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥήθεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος· αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. 18 Ἰδών δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. 19 καὶ προσελθὼν εἰς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ, διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. 20 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. 21 ἔτερος δὲ τῶν μαθητῶν εἶπεν αὐτῷ, κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. 22 ὁ δὲ λέγει αὐτῷ, ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἔαυτῶν νεκρούς. 23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον ἡκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 24 καὶ ίδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν

κυμάτων· αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. **25** καὶ θάρσει, τέκνον· ἀφίενταί σου αἱ ἀμαρτίαι. προσελθόντες ἥγειραν αὐτὸν λέγοντες, **3** καὶ ἴδου τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν κύριε, σῶσον, ἀπολλύμεθα. **26** καὶ λέγει ἑαυτοῖς οὗτος βλασφημεῖ. **4** καὶ ἴδων ὁ αὐτοῖς τί δειλοί ἔστε, δλιγόπιστοι; τότε Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν, ίνατι ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; θαλάσση, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **5** τί γάρ ἐστιν εὔκοπάτερον, εἰπεῖν, ἀφίενταί **27** οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες, σου αἱ ἀμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ποταπός ἐστιν οὗτος ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι περιπάτει; **6** ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἔχουσίαν ἔχει καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν; **28** ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν ἀμαρτίας, τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ, χώραν τῶν Γαδαρηνῶν ὑπῆντησαν αὐτῷ ἐγερθεὶς ἄφρον σου τὴν κλίνην καὶ ὕπαγε δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων εἰς τὸν οἶκόν σου. **7** καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν ἔξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **8** ἴδοντες δὲ οἱ ὄχλοι τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. **29** ἐφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν καὶ ἴδου ἔκραξαν λέγοντες, τί ἡμῖν καὶ δόντα ἔξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις. σοί, νίε τοῦ θεοῦ; ἥλθες ὥδε πρὸ καιροῦ **9** Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν βασανίσαι ἡμᾶς; **30** ἦν δὲ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. **31** οἱ δὲ Μαθθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ, δαιμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες, εἰ ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἡκολούθει ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἀπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν αὐτῷ. **10** καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἀγέλην τῶν χοίρων. **32** καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἴδού πολλοὶ τελῶναι καὶ ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς ἀμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ τοὺς χοίρους· καὶ ἴδου ὥρμησεν πᾶσα ἡ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. **11** ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἴδοντες οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον τοῖς καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὅδασιν. **33** οἱ δὲ μαθηταῖς αὐτοῦ, διατί μετὰ τῶν τελῶνῶν βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὰ τῶν ὑμῶν; **12** ὁ δὲ ἀκούσας εἶπεν, οὐ χρείαν δαιμονιζομένων. **34** καὶ ἴδου πᾶσα ἡ πόλις ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἱατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἐξῆλθεν εἰς ὑπάντησιν τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔχοντες. **13** πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἴδοντες αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἐστιν, ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γάρ ἀπὸ τῶν ὄριων αὐτῶν.

ἥλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἀμαρτωλούς.

9 Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασεν, καὶ ἥλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. **2** καὶ ἴδού προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον. καὶ ἴδων ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ·

14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ιωάννου λέγοντες· διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν, οἱ δὲ μαθηταὶ σου οὐ νηστεύουσιν; **15** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, μὴ δύνανται οἱ νίοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν

ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος; υἱὸς Δαυείδ. 28 ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῆ ἀπ' προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ λέγει αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, πιστεύετε ὅτι δύναμαι 16 οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους τοῦτο ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ· ναί, κύριε. ἀγνάφου ἐπὶ ἴματίῳ παλαιῶ· αἴρει γὰρ 29 τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἴματίου, καὶ Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γεννθήτω ὑμῖν. 30 χεῖρον σχίσμα γίνεται. 17 οὐδὲ βάλλουσιν καὶ ἀνεώχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. καὶ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ ἐνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὅρατε μήγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος μηδεὶς γινωσκέτω. 31 οἱ δὲ ἐξελθόντες ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται· ἀλλὰ διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. 32 βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς, Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἵδού προσήνεγκαν καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. 18 Ταῦτα αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον· 33 αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἵδού ἄρχων καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν εἰσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ, λέγων· ἡ ὁ κωφός, καὶ ἔθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες· θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν, ἀλλὰ ἐλθὼν οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ. 34 οἱ ἐπίθεις τὴν χεῖρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν 19 καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἥκολούθει αὐτῷ δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. 35 Καὶ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 20 καὶ ἵδού γυνὴ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ αἵμορροοῦσα δώδεκα ἔτη προσελθοῦσα τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὅπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς αὐτοῦ· 21 ἔλεγεν γὰρ ἐν ἔαυτῇ, ἐὰν μόνον βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον ἄψωμαι τοῦ ἴματίου αὐτοῦ σωθήσομαι. 22 καὶ πᾶσαν μαλακίαν. 36 ἵδων δὲ τοὺς δὲ στραφεὶς καὶ ἵδων αὐτήν εἶπεν· Θάρσει ὄχλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἡσαν θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐσκυλμένοι καὶ ἐρριμένοι ὡσεὶ πρόβατα ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. 23 καὶ μὴ ἔχοντα ποιμένα. 37 τότε λέγει τοῖς ἐλθόντων ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος μαθηταῖς αὐτοῦ· ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, καὶ ἵδων τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· 38 δεήθητε οὖν τοῦ θορυβούμενον ἔλεγεν· 24 ἀναχωρεῖτε· οὐ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ καθεύδει. εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. 25 ὅτε δὲ ἐξεβλήθη **10** Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς αὐτῆς, καὶ ἡγέρθη τὸ κοράσιον. 26 καὶ ἔξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὡστε ἐξῆλθεν ἡ φρήμη αὗτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν ἐκείνην. 27 Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. 2 Τῶν δὲ Ἰησοῦ, ἥκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοί δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὄνόματά ἐστιν κράζοντες καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος

καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβος οὗν φρόνιμοι ὡς οἱ ὅφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αἱ περιστεραί. 17 προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν αὐτοῦ, 3 Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, ἀνθρώπων παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ Λεββαῖος, 4 Σίμων μαστιγώσουσιν ὑμᾶς· 18 καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας ὁ Καναναῖος καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἔνεκεν ἐμοῦ εἰς ὃ καὶ παραδοὺς αὐτόν. 5 Τούτους τοὺς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. 19 ὅταν δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγείλας δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσῃτε πῶς ἢ αὐτοῖς λέγων εἰς ὄδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, τί λαλήσητε δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ καὶ εἰς πόλιν Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθητε· 6 τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε· 20 οὐ γὰρ ὑμεῖς ἔστε πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. 7 πορευόμενοι ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. 21 παραδῶσει δὲ δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἥγγικεν ἡ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατήρ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 8 ἀσθενοῦντας τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ θεραπεύετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 22 καὶ καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. 9 μὴ κτήσησθε ὄνομά μου· δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν ζώνας ὑμῶν, 10 μὴ πήραν εἰς ὄδὸν μηδὲ τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἐτέραν· δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδίματα μηδὲ ῥάβδον· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς ἀξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ. πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἔως ἔλθῃ ὁ νιὸς τοῦ 11 εἰς ἣν δ' ἀν πόλιν ἡ κώμην εἰσέλθητε, ἀνθρώπου. 24 Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ ἔξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἀξιός ἔστιν· κάκει τὸν διδάσκαλον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν μείνατε ἔως ἀν ἔξελθητε. 12 εἰσερχόμενοι κύριον αὐτοῦ. 25 ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν· 13 ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ἐὰν μὲν ἦν ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθάτω ἡ καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν· ἐὰν δὲ μὴ ἦν ἀξία, ή οἰκοδεσπότην Βεελζεβούλ ἐπεκάλεσαν, εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. 14 πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ. 26 καὶ δὲ ἀν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς· οὐδὲν γάρ ἔστιν τοὺς λόγους ὑμῶν, ἔξερχόμενοι ἔξω τῆς κεκαλυμμένον δούλος ἀποκαλυφθήσεται, οἰκίας ἡ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε καὶ κρυπτὸν δούλον γνωσθήσεται. 27 δὲ τὸν κονιορτὸν ἐκ τῶν ποδῶν ὑμῶν. 15 λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῆ φωτί· καὶ δὲ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύξατε Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἐπὶ τῶν δωμάτων. 28 καὶ μὴ φοβεῖσθε ἡ τῇ πόλει ἐκείνῃ. 16 Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων γίνεσθε δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι.

φοβεῖσθε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεννηῇ. λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν (*Geenna g1067*) 29 οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου αὐτοῦ.

πωλεῖται; καὶ ἐν ἔξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. 30 ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἡριθμημέναι εἰσίν. 31 μὴ οὖν φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. 32 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κάγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς; 33 ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι κάγὼ αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 34 Μὴ νομίσητε ὅτι ἥλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἥλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. 35 ἥλθον γὰρ διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, 36 καὶ ἔχθροι τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. 37 Ὁ φιλῶν πατέρα ἡ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος, καὶ ὁ φιλῶν σιὸν ἡ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος, 38 καὶ δὲς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὄπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. 39 ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν. 40 Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. 41 ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται. 42 καὶ δὲς ἐὰν ποτίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. 2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 3 εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἰς ὁ ἐρχόμενος ἡ ἔτερον προσδοκῶμεν; 4 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε· 5 τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· 6 καὶ μακάριος ἔστιν δὲς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. 7 Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· τί ἔξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; καλάμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 8 ἀλλὰ τί ἔξήλθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἡμφιεσμένον; ίδού οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων. 9 ἀλλὰ τί ἔξήλθατε; προφήτην ἰδεῖν; ναί λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. 10 οὗτός ἔστιν περὶ οὗ γέγραπται· ίδού ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, δὲς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. 11 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἔστιν. 12 ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἔως ἅρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται,

καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν. **13** πάντες εὐδοκίᾳ ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. **27** Πάντα γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἔως Ἰωάννου μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐπροφήτευσαν, **14** καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, οὐδὲὶς ἐπιγινώσκει τὸν νίὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, αὐτὸς ἐστιν Ἡλείας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ νίὸς **15** ὁ ἔχων ὡτα ἀκουέτω. **16** Τίνι δὲ καὶ ὡ ἐὰν βούληται ὁ νίὸς ἀποκαλύψαι. ὅμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; ὅμοιά ἐστιν **28** Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ παιδίοις καθημένοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἢ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. **29** προσφωνοῦντα τοῖς ἑτέροις **17** λέγουσιν· ἄφατε τὸν ζυγόν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὡρχήσασθε· ἀπ' ἐμοῦ, δτι πραῦς εἴμι καὶ ταπεινὸς ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ ἐκόψασθε. **18** ἥλθεν τῇ καρδίᾳ, καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, ψυχαῖς ὑμῶν· **30** ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ λέγουσιν, δαιμόνιον ἔχει· **19** ἥλθεν καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

ὁ νίὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν· ίδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἀμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῆς. **20** Τότε ἥρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, δτι οὐ μετενόησαν· **21** οὐάι σοι, Χοραζείν, οὐάι σοι, Βηθσαΐδάν, δτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἀν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. **22** πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἐσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. **23** καὶ σύ, **g86** Καφαρναούμ, μὴ ἔως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; ἔως ἄδου καταβιθασθήσῃ, δτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἀν μέχρι τῆς σήμερον. (**Hadēs** **24** πλὴν λέγω ὑμῖν δτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἐσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί. **25** Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἔξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, δτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· **26** ναί ὁ πατήρ, δτι οὗτως

12 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχνας καὶ ἐσθίειν. **2** οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπαν αὐτῷ· ἵδοὺ οἱ μαθηταὶ σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. **3** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δανείδ, δτε ἐπείνασεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; **4** πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγον, ὃ οὐκ ἔξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἴερεῦσιν μόνοις; **5** ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ δτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσιν καὶ ἀναίτιοί εἰσιν; **6** λέγω δὲ ὑμῖν δτι τοῦ ἱεροῦ μεῖζον ἐστιν ᾧδε. **7** εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν· ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐδὲ ἀν κατεδικάσατε τοὺς ἀναίτιους. **8** κύριος γάρ ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ νίὸς τοῦ ἀνθρώπου. **9** Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἥλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. **10** καὶ ίδοὺ ἄνθρωπος χεῖρα ἔχων ξηράν· καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἔξεστιν τοῖς σάββασιν θεραπεῦσαι; ἵνα κατηγορήσωσιν

αύτοῦ. 11 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν μερισθεῖσα καθ' ἔαυτῆς οὐ σταθήσεται. 26 ἄνθρωπος ὃς ἔξει πρόβατον ἔν, καὶ ἐὰν καὶ εἰ ὁ σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, ἐφ' ἔαυτὸν ἐμερίσθη πῶς οὖν σταθήσεται ἡ οὐχὶ κρατήσει αὐτὸν καὶ ἐγερεῖ; 12 πόσῳ βασιλείᾳ αὐτοῦ; 27 καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου· ὥστε ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ νιοὶ ὑμῶν ἐν ἔξεστιν τοῖς σάββασιν καλῶς ποιεῖν. 13 τότε τίνι ἐκβάλλουσιν; διὰ τοῦτο αὐτὸι κριταὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ ἔκτεινόν σου τὴν χειρα. ἔσονται ὑμῶν. 28 εἰ δὲ ἐν πνεύματι θεοῦ καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἅρα ἔφθασεν ἐφ' ἡ ἄλλη. 14 ἔξελθόντες δὲ οἱ Φαρισαῖοι ὑμᾶς ἡ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 29 ἡ πῶς δύναται συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ, ὅπως τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ αὐτὸν ἀπολέσωσιν. 15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς τὰ σκεύη αὐτοῦ ἀρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. καὶ ἡκολούθησαν δήσῃ τὸν ἰσχυρόν, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτῷ πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς αὐτοῦ διαρπάσῃ; 30 ὁ μὴ ὧν μετ' ἐμοῦ κατ' πάντας, 16 καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ ἐμοῦ ἔστιν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν. 17 ἵνα πληρωθῇ σκορπίζει. 31 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου ἀμαρτίᾳ καὶ βλασφημίᾳ ἀφεθήσεται τοῖς λέγοντος· 18 ἴδού ὁ παῖς μου ὃν ἤρετισα, ὁ ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημίᾳ ἀγαπητός μου εἰς ὃν ηὐδόκησεν ἡ ψυχή οὐκ ἀφεθήσεται. 32 καὶ δὲς ἐὰν εἴπῃ λόγον μου· θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ κατὰ τοῦ νιοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. 19 οὐκ αὐτῷ· δὲς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις τοῦ ἀγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὕτε ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. 20 τούτῳ τῷ αἰῶνι οὕτε ἐν τῷ μέλλοντι. (aiōn κάλαμον συντετριψμένον οὐ κατεάξει καὶ g165) 33 Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἔως ἂν ἐκβάλῃ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἡ ποιήσατε τὸ εἰς νῦκος τὴν κρίσιν. 21 καὶ τῷ ὀνόματι δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν. 22 Τότε προσηνέχθη σαπρόν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ κωφός· γινώσκεται. 34 γεννήματα ἔχιδνῶν, πῶς καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν κωφὸν δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὅντες; ἐκ λαλεῖν καὶ βλέπειν. 23 καὶ ἔξισταντο πάντες γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον· μήτι οὗτός ἔστιν ὁ στόμα λαλεῖ. 35 ὁ ἀγαθὸς ἀνθρωπὸς ἐκ νιὸς Δαυείδ; 24 οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει τὰ ἀγαθά, εἴπον· οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ καὶ ὁ πονηρὸς ἀνθρωπὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐν τῷ Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. 36 λέγω δὲ 25 εἰδὼς δὲ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ λαλήσουσιν οἱ αὐτοῖς· πᾶσα βασιλείᾳ μερισθεῖσα καθ' ἀνθρωποι ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἔαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα πόλις ἡ οἰκία ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. 37 ἐκ γὰρ τῶν λόγων

σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου ἵδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω καταδικασθήσῃ. 38 Τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ ἔστικασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι.] 48 ὁ δὲ τίνες τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ λέγοντι αὐτῷ· τίς ἐστιν λέγοντες διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ ἡ μήτηρ μου, καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί σημεῖον ἴδειν. 39 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν μου; 49 καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπὶ τοὺς αὐτοῖς γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· ἵδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐδὲθήσεται αὐτῇ οἱ ἀδελφοί μου· 50 ὅστις γάρ ἂν ποιήσῃ τὸ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἱωνᾶ τοῦ προφήτου. 40 Θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὥσπερ γάρ ἦν Ἱωνᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, ἐστίν.

οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. 41 ἄνδρες Νινευεῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἱωνᾶ, καὶ ἵδοὺ πλεῖον Ἱωνᾶ ὥδε. 42 βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἵδού πλεῖον Σολομῶνος ὥδε. 43 "Οταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὑρίσκει. 44 τότε λέγει· εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον. καὶ ἐλθὼν εὑρίσκει σχολάζοντα καὶ σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. 45 τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἐπτὰ ἔτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ. 46 "Ετι αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἵδού ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. 47 [εἶπεν δέ τις αὐτῷ

13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθῶν ὁ Ἰησοῦς ἐκ τῆς οἰκίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν· 2 καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὡστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει. 3 καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων· ἵδού ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. 4 καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἀ μὲν ἐπεσεν παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτά. 5 ἄλλα δὲ ἐπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· 6 ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἐξηράνθη. 7 ἄλλα δὲ ἐπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἐπνιξαν αὐτά. 8 ἄλλα δὲ ἐπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπόν, ὃ μὲν ἐκατόν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. 9 ὁ ἔχων ὡτα ἀκουέτω. 10 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ· διατί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; 11 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. 12 ὅστις γάρ ἔχει, διθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις

δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. μὲν ἐκατόν, ὁ δὲ ἔξηκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

13 διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, **24** Ἀλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες λέγων· ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνίουσιν. **14** καὶ ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀναπληροῦται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἀγρῷ αὐτοῦ. **25** ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἡ λέγουσα· ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ ἀνθρώπους ἥλθεν αὐτοῦ ὁ ἔχθρὸς καὶ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου ἵδητε. **15** ἐπαχύνθη γάρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ καὶ ἀπῆλθεν. **26** ὅτε δὲ ἐβλάστησεν ὁ τούτου, καὶ τοῖς ὡσὶν βαρέως ἤκουσαν, χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη καὶ τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, καὶ τὰ ζιζάνια. **27** προσελθόντες δὲ οἱ μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὄφθαλμοῖς καὶ τοῖς δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ· ὡσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ καὶ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ίάσομαι αὐτούς. σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια; **28** ὁ **16** ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὄφθαλμοὶ ὅτι δὲ ἔφη αὐτοῖς· ἔχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο βλέπουσιν, καὶ τὰ ὡτα ὑμῶν ὅτι ἀκούουσιν. ἐποίησεν. οἱ δὲ δοῦλοι λέγουσιν αὐτῷ· **17** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ιδεῖν ἢ βλέπετε **29** ὁ δὲ φησίν· οὕ, μήποτε συλλέγοντες καὶ οὐκ ἴδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἢ ἀκούσετε καὶ τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἄμα αὐτοῖς τὸν οὐκ ἤκουσαν. **18** ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν σῖτον. **30** ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα παραβολὴν τοῦ σπείραντος. **19** παντὸς μέχρι τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν καιρῷ τοῦ ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς· συλλέξατε συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὗτός δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρείς. **20** ὁ δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου. ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ **31** Ἀλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λέγων· ὅμοια ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν λαμβάνων αὐτόν· **21** οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν κόκκῳ σινάπεως, δὲν λαβὼν ἄνθρωπος ἔαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν, γενομένης ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ· **32** ὁ μικρότερον δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς μέν ἐστιν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν σκανδαλίζεται. **22** ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας δὲ αὐξηθῆ μετέζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων γίνεται δένδρον, ὕστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος κλάδοις αὐτοῦ. **33** Ἀλλην παραβολὴν γίνεται. (αιῶν γ165) **23** ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν ἐλάλησεν αὐτοῖς· ὅμοια ἐστὶν ἡ βασιλεία σπαρείς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἦν λαβοῦσα γυνὴ καὶ συνιείς, δὲς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἔως οὗ

έζυμώθη ὅλον. 34 Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν καλοὺς μαργαρίτας· 46 εὗρὼν δὲ ἔνα ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακεν χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς· 35 πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἡγόρασεν αὐτὸν. 47 ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥήθεν διὰ τοῦ προφήτου Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν Ἡσαίου λέγοντος· ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς σαγήνη βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τὸ στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ. 48 ἦν καταβολῆς. 36 Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους ὅτε ἐπληρώθη ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν ἥλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ προσῆλθον αὐτῷ αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· φράσον ἡμῖν καλὰ εἰς ἄγγη, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. 49 τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. 37 οὕτως ἐσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· ὃ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὃ σπείρων τὸ καλὸν ἔξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν σπέρμα ἐστὶν ὃ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, 38 ὃ δὲ τὸν πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος· τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, (aiōn g165) 50 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν οὔτοι εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἐσται ὁ κλαυθμὸς ζιζάνια εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, 39 ὃ δὲ καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν δόδοντων. 51 συνήκατε ἔχθρὸς ὁ σπείρας αὐτά ἐστιν ὁ διάβολος· ταῦτα πάντα; λέγουσιν αὐτῷ, ναί. 52 ὃ δὲ ὃ δὲ θερισμὸς συντέλεια αἰῶνός ἐστιν, οἱ εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς δὲ θερισταὶ ἄγγελοι εἰσιν. (aiōn g165) 40 μαθητευθεὶς τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ὕσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ δμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, δοτις κατακαίεται, οὕτως ἐσται ἐν τῇ συντελείᾳ ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ τοῦ αἰῶνος· (aiōn g165) 41 ἀποστελεῖ ὁ καὶ παλαιά. 53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταῦτας, μετῆρεν καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐκεῖθεν. 54 Καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ ἀνομίαν, 42 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν αὐτῶν, ὕστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἐσται ὁ κλαυθμὸς λέγειν· πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν δόδοντων. 43 τότε οἱ αἱ δυνάμεις; 55 οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ τέκτονος υἱός; οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὧτα Μαριάμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἱάκωβος ἀκούετω. 44 Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν καὶ Ἰωσήφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; 56 καὶ οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς ἀγρῷ, δὸν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψεν, καὶ εἰσιν; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; 57 ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὃ δὲ Ἰησοῦς πάντα ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἐστιν προφήτης ἄτιμος εἰ ἐκεῖνον. 45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία μὴ ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι

58 καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς αὐτῶν. 15 ὁψίας δὲ γενομένης προσῆλθον διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

αὐτῷ οἱ μαθηταὶ λέγοντες· ἔρημός ἐστιν ὁ

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἥκουσεν Ἡρώδης τόπος καὶ ἡ ὥρα παρῆλθεν ἥδη ἀπόλυσον
ὅ τετραάρχης τὴν ἀκοήν Ἰησοῦ, 2 οῦν τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς
καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. 16 ὁ
Ἰωάννης ὁ βαπτιστής αὐτὸς ἤγερθη ἀπὸ δὲ εἶπεν αὐτοῖς οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν·
τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. 17 οἱ δὲ λέγουσιν
ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. 3 ὁ γὰρ Ἡρώδης αὐτῷ ἤχομεν ὅδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους
κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἔδησεν καὶ ἐν καὶ δύο ἰχθύας. 18 ὁ δὲ εἶπεν· φέρετέ
φυλακῇ ἀπέθετο διὰ Ἡρωδιάδα τὴν μοι ὅδε αὐτούς. 19 καὶ κελεύσας τοὺς
γυναῖκα [Φιλίππου] τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. 4 ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, λαβὼν
ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης αὐτῷ· οὐκ ἔξεστίν σοι τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας,
ἔχειν αὐτήν. 5 καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν,
ἔφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς
αὐτὸν εῖχον. 6 γενεσίοις δὲ γενομένοις ἄρτους οἱ δε μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. 20 καὶ
τοῦ Ἡρώδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς τὸ περισσεῦν τῶν κλασμάτων δώδεκα
Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσεν τῷ τὸ περισσεῦν τῶν κλασμάτων δώδεκα
Ἡρώδη, 7 διθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν κοφίνους πλήρεις. 21 οἱ δὲ ἐσθίοντες
αὐτῇ δοῦναι δὲ ἐὰν αἰτήσηται. 8 ή δὲ ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς
προβίβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς δός γυναικῶν καὶ παιδίων. 22 Καὶ ἡνάγκασεν
μοι, φησίν, ὅδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ
Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 9 καὶ λυπηθεὶς τὸν ἄπολύσῃ τοὺς ὄχλους. 23 καὶ ἀπολύσας
συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆναι, 10 τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος κατ' ἵδιαν
καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν Ἰωάννην ἐν τῇ προσεύξασθαι. ὁψίας δὲ γενομένης μόνος
φυλακῇ. 11 καὶ ἡνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ ἦν ἐκεῖ. 24 τὸ δὲ πλοῖον ἥδη μέσον τῆς
πίνακι καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκεν θαλάσσης ἦν βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν
τῇ μητρὶ αὐτῆς. 12 καὶ προσελθόντες οἱ κυμάτων ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. 25
μαθηταὶ αὐτοῦ ἡραν τὸ πτῶμα καὶ ἔθαψαν τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἥλθεν
αὐτόν, καὶ ἐλθόντες ἀπῆγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν.
13 ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν 26 ἱδόντες δὲ αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης
ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἵδιαν· καὶ περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι
ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἡκολούθησαν αὐτῷ φάντασμά ἐστιν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου
πεζοὶ ἀπὸ τῶν πόλεων. 14 Καὶ ἔξελθών ἔκραξαν. 27 εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς
εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' λέγων· θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε.
αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἀρρώστους 28 ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν·

κύριε, εὶ σὺ εῖ, κέλευσόν με ἐλθεῖν πρὸς καὶ ἡκυρώσατε τὸν νόμον τοῦ θεοῦ διὰ σὲ ἐπὶ τὰ ὄντα· 29 ὁ δὲ εἶπεν· ἐλθέ. τὴν παράδοσιν ὑμῶν. 7 ὑποκριταί, καλῶς καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου Πέτρος ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων· περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὄντα καὶ ἤλθεν πρὸς 8 ὁ λαὸς οὗτος τοῖς χείλεσίν με τιμᾶ, τὸν Ἰησοῦν. 30 βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ’ ἔφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἐμοῦ· 9 μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες ἔκραξεν λέγων· κύριε, σῶσόν με. 31 εὐθέως διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. 10 Καὶ δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς· αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· ὀλιγόπιστε, εἰς ἀκούετε· 11 οὐ τὸ εἰσερχόμενον τί ἐδίστασας; 32 καὶ ἀναβάντων αὐτῶν εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἀνθρωπὸν, ἀλλὰ εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. 33 τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν αὐτῷ τοῦτο κοινοῖ τὸν ἀνθρωπὸν. 12 τότε λέγοντες· ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εῖ. 34 Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ λέγουσιν αὐτῷ· διαπεράσαντες ἤλθον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς οἴδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν Γεννηταρέτ. 35 καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ λόγον ἐσκανδαλίσθησαν; 13 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἶπεν· πᾶσα φυτεία ἡν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ εἰς δλην τὴν περίχωρον ἐκείνην, καὶ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. 14 προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἄφετε αὐτούς· ὁδηγοί εἰσιν τυφλῶν· ἔχοντας, 36 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι μόνον ἄφωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου εἰς βόθυνον πεσοῦνται. 15 ἀποκριθεὶς αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἥψαντο διεσώθησαν. δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· φράσον ἡμῖν

15 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ τὴν παραβολήν. 16 ὁ δὲ εἶπεν· ἀκμὴν ἀπὸ Ἱεροσολύμων Φαρισαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες· 2 διατί οἱ μαθηταὶ σου παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γάρ νίπτονται τὰς χεῖρας ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. 3 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· διατί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; 4 ὁ γάρ θεὸς ἐνετείλατο λέγων· τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ· 5 ὑμεῖς δὲ λέγετε· ὅς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ δῶρον δὲ ἐὰν ἔξ ἐμοῦ ὡφεληθῆς, οὐ μὴ τιμήσει τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ. 6 καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; 17 οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; 18 τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κάκεῖνα κοινοῖ τὸν ἀνθρωπὸν. 19 ἐκ γάρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. 20 ταῦτα ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἀνθρωπὸν· τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἀνθρωπὸν. 21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. 22 καὶ ἴδού γυνὴ Χαναναία ἀπὸ

τῶν ὄρίων ἐκείνων ἔξελθοῦσα ἔκραζεν τῇ ὁδῷ. **33** καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί λέγουσα· ἐλέσσον με, κύριε, υἱὸς Δαυείδ· πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. **23** χορτάσαι ὅχλον τοσοῦτον; **34** καὶ λέγει ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, πόσους ἄρτους ἔχετε; προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἡρώτουν οἱ δὲ εἶπον· ἑπτά, καὶ δλίγα ἰχθύδια. **35** αὐτὸν λέγοντες· ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι καὶ παραγγείλας τῷ ὅχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ κράζει ὅπισθεν ἡμῶν. **24** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς τὴν γῆν **36** ἔλαβεν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ εἶπεν οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τοὺς ἰχθύας καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. **25** ἡ δὲ καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα· κύριε, τοῖς ὅχλοις. **37** καὶ ἔφαγον πάντες καὶ βοήθει μοι. **26** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἔχορτάσθησαν, καὶ τὸ περισσεῦον τῶν ἔξεστιν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων κλασμάτων ἦραν, ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. **27** ἡ δὲ εἶπεν· **38** οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ναί, κύριε· καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἄνδρες χωρὶς παιδίων καὶ γυναικῶν. **39** ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς καὶ ἀπολύσας τοὺς ὅχλους ἐνέβη εἰς τὸ τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. **28** τότε πλοιον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγαδάν. ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ· ὥ γύναι, **16** Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοι ὡς Σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπηρώτησαν θέλεις, καὶ ἵάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖξαι ὥρας ἐκείνης. **29** Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ αὐτοῖς. **2** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, ἀπὸ τῆς αὐτοῦ σημείου ἐκεῖθεν ὁ ὄρος ἐκάθητο [όψιας γενομένης λέγετε· εὔδια, πυρράζει Γαλιλαίας, καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο γὰρ ὁ οὐρανός· **3** καὶ πρῶτη σήμερον χειμών, ἐκεῖ. **30** καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὅχλοι πολλοὶ πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. τὸ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλούς, τυφλούς, μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε κωφούς, κυλλούς, καὶ ἐτέρους πολλούς, διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ καὶ ἔριψαν αὐτὸν παρὰ τοὺς πόδας δύνασθε;] **4** γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς αὐτοῦ· καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς, **31** ὥστε σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται τὸν ὅχλον θαυμάσαι βλέποντας κωφούς αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. καὶ καταλιπὼν λαλοῦντας, κυλλούς ὑγιεῖς, καὶ χωλούς αὐτοὺς ἀπῆλθεν. **5** Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ περιπατοῦντας καὶ τυφλούς βλέποντας· καὶ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. **6** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὅρατε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. **7** οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἔαυτοῖς λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν. **8** γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· τί διαλογίζεσθε ἐν ἔαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν

ἐλάβετε; 9 οὕπω νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; 10 οὐδὲ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. 22 καὶ προσλαβόμενος τοὺς ἐπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; 11 πῶς οὐ λέγων· Ἰλεώς σοι, κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἴπον ὑμῖν; τοῦτο. 23 ὃ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων ὑπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· σκάνδαλον εἰ καὶ Σαδδουκαίων. 12 τότε συνῆκαν ὅτι ἐμοῦ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ τὰ οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν τῶν ἀνθρώπων. 24 Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· εἴ τις θέλει ὀπίσω μου διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἔαυτὸν καὶ ἀράτω 13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἡρώτα τοὺς 25 ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· τίνα λέγουσιν οἱ ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἀν ἀπολέσῃ τὴν ἀνθρωποι εἶναι τὸν νίὸν τοῦ ἀνθρώπου; 14 ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν. οἱ δὲ εἶπαν· οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, 26 τί γὰρ ὡφεληθήσεται ἀνθρωπος, ἐὰν τὸν ἄλλοι δὲ Ἡλείαν, ἔτεροι δὲ Ἱερεμίαν ἥ ἔνα κόσμον ὅλον κερδήσῃ τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ τῶν προφητῶν. 15 λέγει αὐτοῖς· ὑμεῖς δὲ ζημιωθῆ; ἥ τί δώσει ἀνθρωπος ἀντάλλαγμα τίνα με λέγετε εἶναι; 16 ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 27 μέλλει γὰρ ὁ νίὸς τοῦ Πέτρος εἶπεν· σὺ εἰ ὁ Χριστὸς ὁ νίὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς Θεοῦ τοῦ ζῶντος. 17 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε εἶπεν αὐτῷ· μακάριος εῖ, Σίμων Βαριωνᾶ, ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. ὅτι σάρξ καὶ ἀἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέν σοι ἀλλ' 28 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες τῶν ὥδε ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 18 κάγὼ δέ ἔστωτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου σοι λέγω ὅτι σὺ εἰ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἔως ἀν δωσιν τὸν νίὸν τοῦ ἀνθρώπου πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

πύλαι ἢδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς, (Hadēs g86) 19 δώσω σοι τὰς κλειδας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὁ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὁ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 20 τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἔστιν ὁ Χριστός. 21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν καὶ πολλὰ παθεῖν

17 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἔξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὅρος ὑψηλὸν κατ' ἴδιαν. 2 καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. 3 καὶ ἰδοὺ ὥφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἡλείας συνλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ. 4 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ·

κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὅδε εἶναι· εἰ ἔως πότε μεθ' ὑμῶν ἔσομαι; ἔως πότε θέλεις, ποιήσω ὅδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὅδε. **18** καὶ Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἡλείᾳ μίαν. **5** ἔτι καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν αὐτοῦ λαλοῦντος, ἵδου νεφέλη φωτεινὴ ἀπ' αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἵδου φωνὴ ἐκ ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. **19** Τότε τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἀκούετε ἱδίαν εἶπον· διὰ τί ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν αὐτοῦ. **6** καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἐπεσαν ἐκβαλεῖν αὐτό· **20** ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· διὰ τὴν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν ὀλιγοπιστίαν ὑμῶν· ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, σφόδρα. **7** καὶ προσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἀψάμενος αὐτῶν εἶπεν· ἐγέρθητε καὶ μὴ ἐρείτε τῷ ὅρει τούτῳ· μετάβα ἔνθεν ἐκεῖ, φοβεῖσθε. **8** ἐπάραντες δὲ τοὺς ὄφθαλμοὺς καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν ὑμῖν. **22** Συστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ μόνον. **9** καὶ καταβαίνοντων αὐτῶν ἐκ τοῦ Γαλιλαίᾳ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, μέλλει ὅρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα ἔως οὗ ὁ υἱὸς χεῖρας ἀνθρώπων, **23** καὶ ἀποκτενοῦσιν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἐγερθῆ. **10** Καὶ αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· τί καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα. **24** Ἐλθόντων δὲ οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἡλείαν δεῖ αὐτῶν εἰς Καφαρναοὺμ προσῆλθον οἱ τὰ ἐλθεῖν πρῶτον; **11** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· δίδραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἰπαν· Ἡλείας μὲν ἔρχεται καὶ ἀποκαταστήσει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ τελεῖ δίδραχμα; **25** πάντα. **12** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἡλείας ἥδη λέγει· ναί. καὶ εἰσελθόντα εἰς τὴν οἰκίαν ἥλθεν, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν, ἀλλὰ προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων· τί ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἥθελησαν. οὕτως καὶ σοι δοκεῖ, Σίμων; οἱ Βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' τίνων λαμβάνουσιν τέλη ἢ κῆνσον; ἀπὸ αὐτῶν. **13** τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἦ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; Ιωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. **14** **26** εἰπόντος δέ· ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων, ἔφη Καὶ ἐλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ αὐτῷ ἀνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν **15** καὶ υἱοί. **27** ἴνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, λέγων· κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι πορευθεὶς εἰς θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον, καὶ γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ εὑρήσεις στατῆρα· τὸ ὄδωρ. **16** καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς ἐκείνον λαβών δός αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἡδυνήθησαν αὐτὸν σοῦ.

Θεραπεῦσαι. **17** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς **18** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ εἶπεν· ὡς γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμένη, μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· τίς ἄρα

μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν; εύρειν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' 2 καὶ προσκαλεσάμενος παιδίον ἐστησεν αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν 3 καὶ εἶπεν ἀμὴν λέγω τοῖς μὴ πεπλανημένοις. 14 οὕτως οὐκ ἐστιν ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μικρῶν τῶν οὐρανῶν. 4 ὅστις οὖν ταπεινώσει τούτων. 15 Ἐὰν δὲ ἀμαρτήσῃ ὁ ἀδελφός ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν σου, ὥπαγε ἔλεγχον αὐτὸν μεταξὺ σου καὶ ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. 5 αὐτοῦ μόνου· ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας καὶ ὅς ἐὰν δέξηται ἐν παιδίον τοιοῦτο ἐπὶ τὸν ἀδελφόν σου. 16 ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται. 6 ὃς δ' ἂν παράλαβε μετὰ σεαυτοῦ ἔτι ἐνα ἢ δύο, σκανδαλίσῃ ἐνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ τριῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα σταθῇ πᾶν ῥῆμα. 17 ἐὰν δὲ παρακούσῃ κρεμασθῆ μύλος ὄνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν, εἰπὸν τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ τῆς αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ τῆς θαλάσσης. 7 Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν ἔθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. 18 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, σκανδάλων· ἀνάγκη γὰρ ἐστιν ἐλθεῖν τὰ ὅσα ἐὰν δήσῃτε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ δι' οὗ ἐν οὐρανῷ καὶ ὅσα ἐὰν λύσῃτε ἐπὶ τῆς τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. 8 εἰ δὲ ἡ χείρ σου ἢ γῆς ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ. 19 Πάλιν ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὸν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσουσιν ἐξ καὶ βάλε ἀπὸ σου· καλόν σοι ἐστιν εἰσελθεῖν ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος εἰς τὴν ζωὴν κυλλὸν ἢ χωλόν, ἢ δύο χεῖρας οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 20 οὐ αἰώνιον. (alios g166) 9 καὶ εἰ ὁ ὄφθαλμός σου γάρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἴμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. σου· καλόν σοι ἐστιν μονόφθαλμον εἰς τὴν 21 Τότε προσελθὼν ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο ὄφθαλμοὺς ἔχοντα κύριε, ποσάκις ἀμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. (Geenna μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἔως ἐπτάκις; 22 g1067) 10 Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· οὐ λέγω σοι ἔως τῶν μικρῶν τούτων λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐπτάκις, ἀλλ' ἔως ἐβδομηκοντάκις ἐπτά. οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς 23 διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν βλέπουσιν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός μου οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἡθέλησεν τοῦ ἐν οὐρανοῖς. 12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν συνάραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. 24 γένηται τινὶ ἀνθρώπῳ ἐκατὸν πρόβατα ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν προσηνέχθη καὶ πλανηθῇ ἐν ἔξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφεὶς τὰ εἰς αὐτῷ ὄφειλέτης μυρίων ταλάντων. ἐνενήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ δρη πορευθεὶς 25 μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ζητεῖ τὸ πλανώμενον; 13 καὶ ἐὰν γένηται ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος πραθῆναι καὶ

τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν ὅσα εἶχεν, καὶ ἀποδοθῆναι. **26** πεσὼν καὶ λέγοντες εἰ ἔξεστιν ἀπολῦσαι τὴν οὖν ὁ δοῦλος ἐκεῖνος προσεκύνει αὐτῷ γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; **4** ὁ λέγων μακροθύμησον ἐπ' ἔμοι, καὶ πάντα δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ἀποδώσω σοι. **27** σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν ἐποίησεν αὐτούς; **5** καὶ εἶπεν· ἔνεκα τούτου αὐτόν, καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν **28** ἔξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν μητέρα καὶ κολληθῆσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, ἔνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ ὃς ὥφειλεν καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. **6** αὐτῷ ἐκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ὡστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ σάρξ μία. ἔπινιγεν λέγων ἀπόδος εἴ τι ὀφείλεις. **29** ὁ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει χωριζέτω. **7** λέγουσιν αὐτῷ· τί οὖν Μωϋσῆς αὐτὸν λέγων, μακροθύμησον ἐπ' ἔμοι, καὶ ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀποδώσω σοι. **30** ὁ δὲ οὐκ ἥθελεν, ἀλλὰ ἀπολῦσαι; **8** λέγει αὐτοῖς· ὅτι Μωϋσῆς πρὸς ἀπελθῶν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἔως τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀποδῷ τὸ ὀφειλόμενον. **31** ιδόντες οὖν οἱ ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν· ἀπ' ἀρχῆς σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. **9** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ ὃς ἀν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μὴ ἐπὶ κυρίῳ ἔαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. **32** πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται. **10** τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ· εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αὐτοῦ λέγει αὐτῷ· δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ συμφέρει γαμῆσαι. **11** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐ παρεκάλεσάς με· **33** οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' τὸν σύνδουλόν σου, ὡς κάγῳ σὲ ἡλέησα; οἵ δέδοται. **12** εἰσὶν γὰρ εὔνοῦχοι οἵτινες **34** καὶ ὄργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννηθησαν οὕτως, καὶ αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἔως οὗ ἀποδῷ πᾶν εἰσὶν εὔνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. **35** οὕτως καὶ ὁ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὔνοῦχοι οἵτινες πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ εὐνούχισαν ἔαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω. καρδιῶν ὑμῶν.

13 Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῆ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. **14** ὁ δὲ Ιησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός ἐμέ· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **15** καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη

19 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἤλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. **2** καὶ ἤκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. **3** Καὶ προσῆλθον

ἐκεῖθεν. **16** Καὶ ἴδοὺ εἷς προσελθὼν αὐτῷ θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς εἶπεν· διδάσκαλε, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον; (*αιōnios g166*) **17** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, τί με ἐρωτᾶς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; εῖς ἐστιν ὁ ἀγαθός. εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ὄνόματός, πολλαπλασίονα λήμψεται καὶ ζωὴν εἰσελθεῖν, τήρησον τὰς ἐντολάς. **18** ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. (*aiōnios g166*) ποίας; φησίν ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· τὸ οὐ 30 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ἔσχατοι πρῶτοι.

ψευδομαρτυρήσεις, **19** τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καί, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **20** λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· πάντα ταῦτα ἐφύλαξα· τί ἔτι ὑστερῶ; **21** ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δός πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. **22** ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος ἀπῆλθεν λυπούμενος· ἦν γάρ ἔχων κτήματα πολλά. **23** Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **24** πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥάφιδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. **25** ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἔξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες· τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; **26** ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ θεῷ δυνατά πάντα. **27** Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἴδοὺ ὑμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἡκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ὑμῖν; **28** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλινγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ θεός τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ αὐτοὶ ἐπὶ δώδεκα

θρόνους τοῦ Ἰησαήλ. **29** καὶ πᾶς ὅστις ἀφῆκεν ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἢ οἰκίας ἔνεκα τοῦ ἐμοῦ ὃνόματός, πολλαπλασίονα λήμψεται καὶ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ἔσχατοι πρῶτοι.

20 Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἔξηλθεν ἄμα πρῶτον μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **2** συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **3** καὶ ἔξελθών περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς, **4** καὶ ἐκείνοις εἶπεν· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ δὲ ἐὰν ἢ δίκαιον δώσω ὑμῖν. **5** οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν δὲ ἔξελθών περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως. **6** περὶ δὲ τὴν ἐνδεκάτην ἔξελθών εὗρεν ἄλλους ἐστῶτας, καὶ λέγει αὐτοῖς· τί ὡδε ἐστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; **7** λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἔμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα. **8** ὄψιας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος τὸν μισθὸν ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἔσχατων ἕως τῶν πρώτων. **9** καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. **10** ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖον λήμψονται· καὶ ἔλαβον τὸ ἀνὰ δηνάριον καὶ αὐτοί. **11** λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου **12** λέγοντες· οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἵσους

αὐτοὺς ἡμῖν ἐποίησας τοῖς βαστάσασι τὸ οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν
βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. **13** αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν
ὅ δὲ ἀποκριθεὶς ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν· ἔταῖρε, αὐτῶν. **26** οὐχ οὔτως ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ’
οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς ὅς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι ἔσται
μοι; **14** ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπαγε. Θέλω ὑμῶν διάκονος, **27** καὶ ὅς ἀν θέλῃ ἐν
δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί· ὑμῖν εἰναι πρῶτος ἔσται ὑμῶν δοῦλος· **28**
15 η οὐκ ἔξεστίν μοι ὁ θέλω ποιῆσαι ἐν ὕσπερ ὁ νιὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἥλθεν
τοῖς ἐμοῖς; η ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι
ἔστιν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; **16** οὔτως τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. **29**
ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱερειχῶ
ἔσχατοι. **17** Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς ἡκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. **30** καὶ
Ἱεροσόλυμα παρέλαβεν τοὺς δώδεκα κατ’ ἵδιον δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν,
ἰδίαν, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν αὐτοῖς· **18** ἴδού ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν
ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ νιὸς τοῦ λέγοντες, ἐλέησον ἡμᾶς, νιέ Δαυείδ. **31** ὁ δὲ
ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν·
καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν οἱ δὲ μεῖζον ἔκραξαν λέγοντες· κύριε,
αὐτὸν εἰς θάνατον. **19** καὶ παραδώσουσιν ἐλέησον ἡμᾶς, νιέ Δαυείδ. **32** καὶ στὰς
αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτὸὺς καὶ εἶπεν· τί
μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ θέλετε ποιήσω ὑμῖν; **33** λέγουσιν αὐτῷ·
ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. **20** Τότε προσῆλθεν κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν.
αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ **34** σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἥψατο τῶν
τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσα ὀμμάτων αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν
τι παρ’ αὐτοῦ. **21** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· τί θέλεις; καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ.

λέγει αὐτῷ· εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ **21** Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ
δύο υἱοί μου εἰς ἑκ δεξιῶν καὶ εἰς ἑξ ἥλθον εἰς Βηθφαγὴν εἰς τὸ δρός τῶν
εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. **22** ἐλαῖων, τότε Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο
ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐκ οἴδατε τί μαθητὰς **2** λέγων αὐτοῖς· πορεύεσθε εἰς
αἵτεισθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθὺς
μέλλω πίνειν; λέγουσιν αὐτῷ· δυνάμεθα. **23** λέγει αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριόν μου
πίεσθε, τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἑξ τὶς ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν
εὐωνύμων, οὐκ ἔστιν ἐμὸν τοῦτο δοῦναι, χρείαν ἔχει· εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. **4**
ἀλλ’ οἵς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. **24** ακούσαντες δὲ οἱ δέκα ἡγανάκτησαν
περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. **25** ὁ δὲ Ἰησοῦς διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· **5** εἴπατε τῇ
προσκαλεσάμενος αὐτὸὺς εἶπεν· οἴδατε ὅτι θυγατρὶ Σιών· ἴδού ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται
σοι, πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον, καὶ ἐπὶ

πῶλον νιὸν ὑποζυγίου. 6 πορευθέντες δὲ οἱ εἰς Βηθανίαν, καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ. 18 Πρωῒ δὲ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν ἐπαναγαγών εἰς τὴν πόλιν ἐπείνασεν. 19 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 7 ἥγαγον τὴν ὄνον καὶ καὶ ἴδων συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἥλθεν ἐπ’ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ’ αὐτῶν τὰ αὐτήν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα ἰμάτια, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. 8 μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ· οὐ μηκέτι ἐκ σοῦ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη τὰ ἰμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἀλλοι δὲ ἔκοπτον παραχρῆμα ἡ συκῆ. (αἱδὲ γ165) 20 καὶ ἴδοντες κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἔστρωσαν ἐν οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες· πως τῇ ὁδῷ. 9 οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες αὐτὸν παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ; 21 ἀποκριθεὶς καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες· δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυείδ, εὐλογημένος ὁ ἐὰν ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, ὡσαννὰ ἐν μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κἀντα τῷ τοῖς ὑψίστοις. 10 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ ὅρει τούτῳ εἴπητε· ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις τὴν θάλασσαν, γενήσεται· 22 καὶ πάντα ὄσα λέγουσα· τίς ἐστιν οὗτος; 11 οἱ δὲ ὄχλοι ἀν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης Ἰησοῦς λήμψεσθε. 23 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς ὁ ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆς Γαλιλαίας. 12 Καὶ τὸ ιερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς εἰς τὸ ιερόν τοῦ Θεοῦ, ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ λέγοντες· ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἀγοράζοντας ἐν τῷ ιερῷ, καὶ τὰς τραπέζας καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην; τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν καὶ τὰς 24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς, ἐρωτήσω ὑμᾶς κάγὼ λόγον ἔνα, ὃν ἐὰν 13 καὶ λέγει αὐτοῖς· γέγραπται· ὁ οἰκός εἴπητέ μοι κάγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ μου οἴκος προσευχῆς κληθῆσεται, ὑμεῖς ταῦτα ποιῶ· 25 τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου δὲ αὐτὸν ποιεῖτε σπήλαιον ληστῶν. 14 πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ οἱ δὲ διελογίζοντο παρ’ ἑαυτοῖς λέγοντες· ἐν τῷ ιερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. 15 26 ἐὰν εἴπωμεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν· ἴδοντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἐὰν δὲ τὰ θαυμάσια ἡ ἐποίησεν καὶ τοὺς παῖδας εἴπωμεν· ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν τοὺς κράζοντας ἐν τῷ ιερῷ καὶ λέγοντας, ὄχλον· πάντες γὰρ ὡς προφήτην ἔχουσιν ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυείδ, ἥγανάκτησαν 16 τὸν Ἰωάννην. 27 καὶ ἀποκριθέντες τῷ καὶ εἴπαν αὐτῷ· ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; Ἰησοῦς εἶπαν· οὐκ οἰδαμεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· ναὶ· οὐδέποτε αὐτός οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ἀνέγνωτε ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ ταῦτα ποιῶ. 28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἀνθρώπος θηλαζόντων κατηρτίσω αἷνον; 17 καὶ εἶχεν τέκνα δύο· προσελθών τῷ πρώτῳ καταλιπών αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἴπεν· τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν

τῷ ἀμπελῶνι. 29 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐ ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; 41 λέγουσιν θέλω, ὕστερον μεταμεληθεὶς ἀπῆλθεν. 30 αὐτῷ· κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, προσελθών δὲ τῷ ἑτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ὁ καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἔγώ, κύριε· καὶ οὐκ γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς ἀπῆλθεν. 31 τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. 42 λέγει θέλημα τοῦ πατρός; λέγουσιν· ὁ πρῶτος. αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ταῖς γραφαῖς λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. 32 ἥλθεν γὰρ γωνίας παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ Ἱωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοισύνης, ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὄφθαλμοῖς ἡμῶν; 43 καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· οἱ δὲ τελῶναι διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ· ὑμεῖς ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ δοθήσεται δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς. 45 πιστεῦσαι αὐτῷ. 33 Ἀλλην παραβολὴν ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσατε. ἄνθρωπος ἦν οἰκοδεσπότης τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῶν λέγει· 46 καὶ ζητοῦντες αὐτὸν αὐτῷ περιέθηκεν καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπεὶ ληνὸν καὶ ὠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο εἰς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. 34 **22** Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, παραβολαῖς αὐτοῖς, λέγων· 2 ώμοιώθη ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ σιῶ ἀυτοῦ. 3 καὶ αὐτοῦ. 35 καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι δούλους αὐτοῦ ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. 36 πάλιν ἥθελον ἐλθεῖν. 4 πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν δούλους λέγων· εἴπατε τοῖς κεκλημένοις πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ίδού τὸ ἄριστόν μου ήτοίμακα, οἱ ταῦροί 37 ὕστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων· ἐντραπήσονται ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. 5 οἱ δὲ τὸν υἱόν μου. 38 οἱ δὲ γεωργοὶ ιδόντες ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὃς μὲν εἰς τὸν ἴδιον τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ ἀγρόν, ὃς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ. 6 οἱ κληρονόμοις· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ καὶ σχῶμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. 39 ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. 7 ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ὡργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. 40 ὅταν ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. 8 τότε λέγει τοῖς

δούλοις αὐτοῦ ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ αὐτὸν ἀπῆλθαν. 23 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἥσαν ἄξιοι· 9 πορεύεσθε προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι λέγοντες μὴ οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν 24 ἐὰν εὑρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. 10 λέγοντες διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν· ἐάν καὶ ἔξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους εῦρον, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς, καὶ ἐπλήσθη ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 25 ὁ νυμφῶν ἀνακειμένων. 11 εἰσελθὼν δὲ ἥσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἐπτὰ ἀδελφοῖ, καὶ ὁ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους πρῶτος γῆμας ἐτελεύτησεν, καὶ μὴ ἔχων εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἔνδυμα γάμου. 12 καὶ λέγει αὐτῷ· ἔταῖρε, ἀδελφῷ αὐτοῦ. 26 ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος πως εἰσῆλθες ὥδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; καὶ ὁ τρίτος, ἔως τῶν ἐπτά. 27 ὕστερον ὁ δὲ ἐφιμώθη. 13 τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν δὲ πάντων ἀπέθανεν ἡ γυνή. 28 ἐν τῇ τοῖς διακόνοις δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ ἀναστάσει οὖν τίνος τῶν ἐπτὰ ἔσται γυνή; χεῖρας ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ πάντες γάρ ἔσχον αὐτήν. 29 ἀποκριθεὶς ἔξωτερον ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πλανᾶσθε, μὴ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. 14 πολλοὶ γάρ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν εἰσιν κλητοὶ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. 15 Τότε τοῦ θεοῦ. 30 ἐν γάρ τῇ ἀναστάσει οὕτε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον γαμοῦσιν οὕτε γαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. Θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ εἰσίν. 31 περὶ δὲ τῆς 16 καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν λέγοντας· τὸ ῥῆθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος· 32 διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθής εῖ καὶ τὴν ἔγω εἰμὶ ὁ θεός Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεός Ἰσαὰκ ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις, καὶ οὐ καὶ ὁ θεός Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν θεός νεκρῶν μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γάρ βλέπεις εἰς ἀλλὰ ζῶνταν. 33 καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι πρόσωπον ἀνθρώπων· 17 εἰπὸν οὖν ἡμῖν, τί ἔξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. 34 Οἱ δὲ σοι δοκεῖ· ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς ἡ οὗ; 18 γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, αὐτῶν εἶπεν· τί με πειράζετε, ὑποκριταί; 35 καὶ ἐπηρώτησεν εἰς ἔξ αὐτῶν νομικὸς 19 ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κῆνσου. πειράζων αὐτόν· 36 διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. 20 καὶ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; 37 ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καὶ ἡ ἐπιγραφή; 21 λέγουσιν· Καίσαρος. καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν τότε λέγει αὐτοῖς· ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου. 38 αὕτη ἔστιν ἡ μεγάλη Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. 22 καὶ πρώτη ἐντολή. 39 δευτέρα ὁμοία αὐτῇ· καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 40

ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί, ὅτι καθηγητής κρέμαται καὶ οἱ προφῆται. **41** Συνηγμένων ὑμῶν ἔστιν εἶς ὁ Χριστός. **11** ὁ δὲ μείζων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτὸὺς ὁ ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. **12** ὅστις δὲ Ἰησοῦς **42** λέγων· τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις Χριστοῦ; τίνος υἱός ἔστιν; λέγουσιν αὐτῷ· ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. **13** Οὐαὶ δὲ τοῦ Δαυείδ. **43** λέγει αὐτοῖς πῶς οὗν Δαυεὶδ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ἐν πνεύματι καλεῖ κύριον αὐτὸν, λέγων· ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν **44** εἰπεν κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων· ὑμεῖς γάρ οὐκ δεξιῶν μου ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου. **45** εἰ οὖν Δαυεὶδ εἰσελθεῖν. **15** οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ καλεῖ αὐτὸν κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἔστιν; **Φαρισαῖοι ὑποκριταί**, δτι περιάγετε τὴν **46** καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἔνα λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἐκείνης τῆς προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε ἡμέρας ἐπερωτήσαι αὐτὸν οὐκέτι. **αὐτὸν** υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν.

(Geenna g1067) **16** οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ

λέγοντες· δς ἂν ὄμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἔστιν· δς δ' ἂν ὄμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ ὄφείλει. **17** μωροὶ καὶ τυφλοί, τίς γάρ μείζων ἔστιν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάσας τὸν χρυσόν; **18** καί· δς ἂν ὄμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδέν ἔστιν· δς δ' ἂν ὄμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ ὄφείλει. **19** τυφλοί, τί γάρ μεῖζον, τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον; **20** ο οὖν ὄμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὄμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσιν τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· **21** καὶ ὁ ὄμόσας ἐν τῷ ναῷ ὄμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν· **22** καὶ ὁ ὄμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὄμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. **23** οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, δτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸ ἔλεος καὶ τὴν πίστιν· **ταῦτα** ἔδει ποιῆσαι κάκεινα μὴ ἀφεῖναι. **24** γάρ ἔστιν ὑμῶν ὁ πατὴρ ὁ οὐράνιος. **10**

όδηγοί τυφλοί, οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες. 25 οὐαὶ θυσιαστηρίου. 36 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἥξει ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. 37 ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου Ἱερουσαλήμ Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν τοὺς προφήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἔξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. 26 Φαρισαῖε ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ἡθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν ποτηρίου, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτοῦ τρόπον ὅρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς καθαρόν. 27 οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἡθελήσατε. 38 Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος, τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν μὲν 39 λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ με ἴδητε ἀπ' ἄρτι φαίνονται ὡραῖοι ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἔως ἂν εἴπητε· εὐλογημένος ὁ ἔρχόμενος ὁστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. 28 ἐν ὀνόματι κυρίου.

οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. 29 οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, 30 καὶ λέγετε· εἰ ἡμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ὑμῶν, οὐκ ἂν ἡμεθα κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν τῷ αἴματι τῶν προφητῶν. 31 ὕστε μαρτυρεῖτε ἔαυτοῖς ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. 32 καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. 33 ὅφεις, γεννήματα ἔχιδνῶν, πᾶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης; (*Geenna g1067*) 34 διὰ τοῦτο ἴδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· ἔξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἔξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· 35 ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυννόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου ἔως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου,

24 Καὶ ἔξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο, καὶ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ· 2 ὃ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὥδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ καταλαυθήσεται. 3 καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὅρους τῶν ἐλαῖων προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἴδιαν λέγοντες· εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται, καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς οῆς παρουσίας καὶ συντελείας τοῦ αἰῶνος; (*Ioīn g165*) 4 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. 5 πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. 6 μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων· ὅρατε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὕπω ἐστὶν τὸ τέλος. 7 ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους· 8 πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὡδίνων. 9 τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν καὶ

ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ἐστίν, μὴ ἐξέλθητε· ἵδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. μὴ πιστεύσητε· 27 ὕσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ 10 καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἔως ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν δυσμῶν, οὕτως ἐσται ἡ παρουσία τοῦ νιοῦ ἀλλήλους· 11 καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται τοῦ ἀνθρώπου. 28 ὅπου ἐὰν ἦτο τὸ πτῶμα, ἐκεῖ ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς· συναχθήσονται οἱ ἀετοί. 29 Εὐθέως δὲ μετὰ 12 καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. 13 ὁ δὲ σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. 14 φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἐκ καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς σαλευθήσονται. 30 καὶ τότε φανήσεται μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε τὸ σημεῖον τοῦ νιοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν ἥξει τὸ τέλος. 15 Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ οὐρανῷ, καὶ κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ρήθεν διὰ γῆς καὶ ὅψονται τὸν νιὸν τοῦ ἀνθρώπου Δανιηὴλ τοῦ προφήτου ἐστὸς ἐν τόπῳ ἀγίῳ, ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ ὁ ἀναγινώσκων νοείτω, 16 τότε οἱ ἐν τῇ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 31 Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὅρη, 17 ὁ ἐπὶ τοῦ καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ δώματος μὴ καταβάτω ἄραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας σάλπιγγος μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσιν αὐτοῦ, 18 καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων δόπισιν ἄραι τὸ ἴματιον αὐτοῦ. 19 οὐάτη δὲ ταῖς ἀνέμων ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἔως ἄκρων ἐν γαστρὶ ἔχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις αὐτῶν. 32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 20 προσεύχεσθε παραβολήν. ὅταν ἡδη ὁ κλάδος αὐτῆς δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ, μηδὲ σαββάτῳ· 21 ἔσται γὰρ τότε θλῖψις γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· 33 οὕτως καὶ μεγάλη οἵα οὐκ ἐγένετο ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα πάντα, γινώσκετε ἔως τοῦ νῦν οὐδὲν οὐ μὴ γένηται. 22 καὶ εἰ ὅτι ἐγγύς ἔστιν ἐπὶ θύραις. 34 ἀμὴν λέγω μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἔως ἂν ἐσώθῃ πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς πάντα ταῦτα γένηται. 35 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ κοιλοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. 23 τότε γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἵδού ὥδε ὁ Χριστός, παρέλθωσιν. 36 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἦ, ὥδε, μὴ πιστεύσητε· 24 ἐγερθήσονται καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, οὐρανῶν οὐδὲ ὁ νιός, εἰ μὴ ὁ πατήρ μόνος. καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, 37 ὕσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ὥστε πλανηθῆναι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐσται ἡ παρουσία τοῦ νιοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ἐκλεκτούς. 25 ἵδού προείρηκα ὑμῖν. 26 38 ὡς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ ἐὰν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· ἵδού ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες,

γαμοῦντες καὶ γαμίζοντες, ἃχρι ἣς ἡμέρας δὲ ἐξ αὐτῶν ἦσαν μωραὶ καὶ πέντε εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, **39** καὶ οὐκ φρόνιμοι. **3** αἱ γὰρ μωραὶ λαβοῦσαι ἔγνωσαν ἕως ἥλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ τὰς λαμπάδας οὐκ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν ἥρεν ἄπαντας, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία ἔλαιον. **4** αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον τοῦ νίοῦ τοῦ ἀνθρώπου. **40** τότε ἔσονται ἐν τοῖς ἀγγείοις μετὰ τῶν λαμπάδων δύο ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται καὶ ἑαυτῶν. **5** χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου εἰς ἀφίεται **41** δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλῳ, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. **6** μέσης μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται. **42** δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν· ἵδον ὁ νυμφίος, γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ ἡμέρᾳ ἔξερχεσθε εἰς ἀπάντησιν. **7** τότε ἡγέρθησαν ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται. **43** Ἐκεῖνο δὲ πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν γινώσκετε, ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν. **8** αἱ δὲ μωραὶ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἀν ταῖς φρονίμοις εἶπαν· δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ καὶ οὐκ ἀν εἴασεν διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν ἔλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν αὐτοῦ. **44** διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε σβέννυνται. **9** ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι ἔτοιμοι, ὅτι ἢ οὐ δοκεῖτε ὥρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ λέγουσαι μήποτε οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν ἀνθρώπου ἔρχεται. **45** Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς πορεύεσθε μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. **10** ἀπερχομένων κύριος ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ τοῦ δοῦναι δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἥλθεν ὁ νυμφίος, αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν κατρῷ; **46** μακάριος καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἔλθων ὁ κύριος αὐτοῦ τὸν γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. **11** εὑρήσει οὕτως ποιοῦντα. **47** ἀμὴν λέγω ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ λέγουσαι· κύριε κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. **12** καταστήσει αὐτόν. **48** ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἴπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, δοῦλος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ χρονίζει μου οὐκ οἶδα ὑμᾶς. **13** γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ ὁ κύριος, **49** καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν. **14** συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ “Ωσπερ γὰρ ἀνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τῶν μεθύοντων **50** ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς ἐκείνους ἐν ἡμέρᾳ ἢ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, **15** καὶ ὡς μὲν ἔδωκεν ἢ οὐ γινώσκει, **51** καὶ διχοτομήσει αὐτὸν, πέντε τάλαντα, ὡς δὲ δύο, ὡς δὲ ἐν, ἐκάστῳ καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν. θήσει ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς εὐθέως **16** πορευθεὶς ὁ τὰ πέντε τάλαντα τῶν ὄδόντων.

λαβὼν ἡργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν

25 Τότε ὄμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἔξηλθον εἰς ὑπάντησιν τοῦ νυμφίου. **2** πέντε

ἄλλα πέντε τάλαντα· **17** ὠσαύτως ὁ τὰ

δύο ἐκέρδησεν ἄλλα δύο. **18** ὁ δὲ τὸ

λαβὼν ἀπελθὼν ὥρυξεν γῆν καὶ ἐκρυψεν

τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. **19** μετὰ

δὲ πολὺν χρόνον ἔρχεται ὁ κύριος τῶν καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει λόγον μετ' καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ· 32 καὶ αὐτῶν. 20 καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε ἔθνη, καὶ ἀφορίσει αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τάλαντα λέγων· κύριε, πέντε τάλαντά ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ μοι παρέδωκας; ἵδε ἄλλα πέντε τάλαντα τῶν ἐρίφων, 33 καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκέρδησα. 21 ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὗ, ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἔξ εὐωνύμων. δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ, ἐπὶ ὀλίγα ἡς πιστός, 34 τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν αὐτοῦ· δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 22 προσελθὼν καὶ ὁ μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην τὰ δύο τάλαντα εἶπεν· κύριε, δύο τάλαντά ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. μοι παρέδωκας; ἵδε ἄλλα δύο τάλαντα 35 ἐπείνασα γάρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐκέρδησα. 23 ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὗ, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἡμην καὶ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστὲ, ἐπὶ ὀλίγα ἡς πιστός, συνηγάγετέ με, 36 γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. 24 προσελθὼν φυλακῇ ἡμην καὶ ἤλθατε πρός με. 37 τότε δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφὼς εἶπεν· ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἴ ἄνθρωπος, κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα καὶ θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ἐθρέψαμεν; ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; 38 ὅθεν οὐ διεσκόρπισας· 25 καὶ φοβηθεὶς πότε δέ σε εἴδομεν ζένον καὶ συνηγάγομεν; ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ ἡ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; 39 πότε δέ γῆ· ἵδε ἔχεις τὸ σόν. 26 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ σε εἴδομεν ἀσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ καὶ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· πονηρὲ δοῦλε ἤλθομεν πρός σε; 40 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ καὶ ὀκνηρέ, ἥδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα; δοσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν 27 ἔδει σε οὖν βαλεῖν τὰ ἀργύρια μου τοῖς μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. 41 τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ ἐκομισάμην ἀν τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἔξ εὐωνύμων· πορεύεσθε τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. 28 ἄπατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς τάλαντα· 29 τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται ἀγγέλοις αὐτοῦ. (aiōnios g166) 42 ἐπείνασα καὶ περισσευθήσεται· τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος, γάρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. 30 καὶ τὸν καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, 43 ξένος ἡμην καὶ οὐ ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ οὐ περιεβάλετέ τὸ ἔξωτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ με, ἀσθενής καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. 31 Ὁταν δὲ ἔλθῃ ἐπεσκέψασθέ με. 44 τότε ἀποκριθήσονται ὁ νίδος τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε εἴδομεν

πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμέν αὐτῆς. **14** Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ σοι; **45** τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποίησατε ἀρχιερεῖς **15** εἶπεν· τί θέλετε μοι δοῦναι, καὶ ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἔμοι ἐγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; οἱ δὲ ἔστησαν ἐποιήσατε. **46** καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. **16** καὶ ἀπὸ τότε κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ. **17** αἰώνιον. (aiōnios g166)

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· **2** οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ νιὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. **3** Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα, **4** καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσιν καὶ ἀποκτείνωσιν. **5** ἔλεγον δέ· μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ. **6** Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, **7** προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου πολυτίμου καὶ κατέχεεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. **8** ἴδοντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἡγανάκτησαν λέγοντες· εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; **9** ἐδύνατο γάρ τοῦτο πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι πτωχοῖς. **10** γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικὶ; ἔργον γάρ καλὸν ἥργάσατο εἰς ἐμέ. **11** πάντοτε γάρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. **12** βαλοῦσα γάρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. **13** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἔλαν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται

Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· ποῦ θέλεις ἔτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; **18** ὁ δὲ εἶπεν· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα καὶ εἴπατε αὐτῷ· ὁ διδάσκαλος λέγει· ὁ καιρός μου ἐγγύς ἐστιν, πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. **19** καὶ ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ως συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. **20** Ὁψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα μαθητῶν. **21** καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. **22** καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἥρξαντο λέγειν αὐτῷ εἰς ἕκαστος· μήτι ἐγώ εἰμι, κύριε; **23** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ τὴν χεῖρα ἐν τῷ τρυβλίῳ, οὗτός με παραδώσει. **24** ὁ μὲν νιὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ νιὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ· οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος. **25** ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν εἶπεν· μήτι ἐγώ εἰμι, ῥαββεί; λέγει αὐτῷ· σὺ εἶπας. **26** Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον καὶ εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ δοὺς τοῖς μαθηταῖς εἶπεν· λάβετε φάγετε· τοῦτο ἐστιν τὸ σῶμά μου. **27** καὶ λαβὼν ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες· **28** τοῦτο

γάρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ λέγει τῷ Πέτρῳ οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἄφεσιν ὡραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ; 41 γρηγορεῖτε ἀμαρτιῶν. 29 λέγω δὲ ὑμῖν, οὐ μὴ πίω ἀπ' καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸν πίνω δὲ σὰρξ ἀσθενής. 42 πάλιν ἐκ δευτέρου μεθ' ὑμῶν καὶνὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρός ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων· πάτερ μου, εἰ μου. 30 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὅρος οὐ δύναται τοῦτο παρελθεῖν ἐὰν μὴ αὐτὸν ἔλαιῶν. 31 τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πίω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. 43 καὶ ἐλθὼν πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ πάλιν εὑρεν αὐτοὺς καθεύδοντας· ἥσαν γάρ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, γέγραπται γάρ· πατάξω αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. 44 καὶ τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσονται ἀφεὶς αὐτοὺς πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης. 32 μετὰ δὲ ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν πάλιν. τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν 45 τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ Γαλιλαίαν. 33 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ αὐτῷ· εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν ἀναπαύσεσθε. ἴδού ἡγγικεν ἡ ὡρα καὶ σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. 34 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ἐν χεῖρας ἀμαρτωλῶν. 46 ἐγείρεσθε, ἄγωμεν· ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἴδού ἡγγικεν ὁ παραδιδούς με. 47 Καὶ τρὶς ἀπαρνήση με. 35 λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἴδού· Ἰούδας εἰς κἄν δέῃ με σὸν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μή τῶν δώδεκα ἥλθεν καὶ μετ' αὐτοῦ ὅχλος σε ἀπαρνήσομαι. δόμοίως καὶ πάντες οἱ πολὺς μετὰ μάχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν μαθητῶν εἴπον. 36 Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανεῖ, 48 ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς, καθίσατε αὐτοῦ σημεῖον λέγων· ὃν ἐὰν φιλήσω αὐτός ἔως οὗ ἀπελθὼν ἐκεῖ προσεύξωμαι. 37 ἐστιν· κρατήσατε αὐτόν. 49 καὶ εὐθέως καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν· χαῖρε, ὁ φιλεῖ σὺν οὐν Ζεβεδαίου ἥρξατο λυπεῖσθαι καὶ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀδημονεῖν. 38 τότε λέγει αὐτοῖς· περίλυπός εἶπεν αὐτῷ, ἐταῖρε, ἐφ' ὃ πάρει. τότε ἐστιν ἡ ψυχή μου ἔως θανάτου· μείνατε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ ὕδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. 39 καὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. 51 καὶ προσελθὼν μικρὸν ἐπεσεν ἐπὶ πρόσωπον ἴδού εῖς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων· πάτερ, χεῖρα ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ καὶ εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθάτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφεῖλεν ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' αὐτοῦ τὸ ὡτίον. 52 τότε λέγει αὐτῷ ὁ ὡς σύ. 40 καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς Ἰησοῦς· ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου εἰς καὶ εύρισκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ τὸν τόπον αὐτῆς πάντες γάρ οἱ λαβόντες

μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ ἀπολοῦνται. 53 Ἡ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι παρακαλέσαι τὸν 65 τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι ἄρτι πλείω αὐτοῦ λέγων· ἐβλασφήμησεν· τί ἔτι χρείαν δώδεκα λεγιώνων ἀγγέλων; 54 πῶς οὖν ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε νῦν ἡκούσατε τὴν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ, ὅτι οὕτως δεῖ βλασφημίαν. 66 τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ γενέσθαι; 55 ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ ἀποκριθέντες εἰπον· ἔνοχος θανάτου ἐστίν. Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξῆλθατε 67 Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν 68 με· καθ' ἡμέραν ἐν τῷ Ἱερῷ ἐκαθεζόμην λέγοντες· προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς διδάσκων καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. 56 ἐστιν ὁ παίσας σε; 69 Ὁ δὲ Πέτρος ἐκάθητο τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν, τότε οἱ μαθηταὶ παιδίσκη λέγουσα· καὶ σὺ ἡσθα μετὰ Ἰησοῦ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. 57 Οἱ δὲ τοῦ Γαλιλαίου. 70 ὁ δὲ ἡρνήσατο ἔμπροσθεν κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς πάντων λέγων· οὐκ οἶδα τί λέγεις. 71 Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς ἐξελθόντα δε αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. 58 ὁ δὲ αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ· οὗτος ἦν Πέτρος ἡκολούθει αὐτῷ μακρόθεν ἔως μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. 72 καὶ πάλιν τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἡρνήσατο μετὰ ὅρκου ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ ἄνθρωπον. 73 μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες τέλος, 59 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ τὸ συνέδριον οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ, ἀληθῶς καὶ σὺ ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ ἔξ αὐτῶν εἰ· καὶ γάρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν θανατώσουσιν, 60 ποιεῖ. 74 τότε ἥρξατο καταθεματίζειν καὶ καὶ οὐχ εὗρον πολλῶν προσελθόντων ὅμνύειν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον· καὶ ψευδομαρτύρων. Ὅστερον δὲ προσελθόντες εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. 75 καὶ ἐμνήσθη δύο 61 εἶπον· οὗτος ἔφη· δύναμαι καταλῦσαι ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος ὅτι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με· αὐτὸν οἰκοδομήσαι. 62 καὶ ἀναστὰς ὁ καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς, ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ· οὐδὲν ἀποκρίνῃ; 27 Πρωῖας δὲ γενομένης συμβούλιον τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 63 ὁ δὲ ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ Ἰησοῦς ἐσιώπα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ εἶπεν αὐτῷ· ἔξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ Ἰησοῦ, ὃστε θανατῶσαι αὐτόν. 2 καὶ τοῦ ζῶντος, ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἴ ὁ δῆσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν Χριστὸς ὁ νιὸς τοῦ θεοῦ. 64 λέγει αὐτῷ Πειλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. 3 Τότε ἴδων ὁ Ἰησοῦς· σὺ εἶπας· πλὴν λέγω ὑμῖν, Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη ἀπ' ἄρτι ὅψεσθε τὸν νιὸν τοῦ ἄνθρωπου μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ πρεσβυτέροις

4 λέγων· ἡμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῷον. σήμερον κατ' ὅναρ δι' αὐτόν. 20 οἱ δὲ οἱ δὲ εἶπον· τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄψῃ. 5 καὶ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ρίψας τὰ ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν ἀνεχώρησεν, ὅχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. 6 οἱ δὲ ἀρχιερεῖς δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. 21 ἀποκριθεὶς δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπαν· οὐκ ἔξεστιν ὁ ἡγεμῶν εἶπεν αὐτοῖς· τίνα θέλετε ἀπὸ βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπαν· τὸν τιμὴν αἵματός ἐστιν. 7 συμβούλιον δὲ Βαραββᾶν. 22 λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· λαβόντες ἡγόρασαν ἔξι αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. 8 διὸ Χριστόν; λέγουσιν πάντες· σταυρωθήτω. ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς αἵματος ἔως 23 ὁ δὲ ἔφη· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ τῆς σήμερον. 9 τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν περισσῶς ἔκραζον λέγοντες· σταυρωθήτω. διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· καὶ 24 ἴδων δὲ ὁ Πειλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὡφελεῖ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν τοῦ τετιμημένου δν ἐτιμήσαντο ἀπὸ νίῶν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι Ἰσραὴλ, 10 καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ ὅχλου, λέγων· ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι κύριος. αἵματος τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. 25 καὶ 11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν· τὸ αἷμα ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμῶν αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. λέγων· σὺ εῖ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 26 τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη, σὺ λέγεις. 12 καὶ ἐν τῷ τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων ἵνα σταυρωθῇ. 27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ καὶ πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 13 τότε ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος· οὐκ ἀκούεις πόσα τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην σου καταμαρτυροῦσιν; 14 καὶ οὐκ ἀπεκρίθη τὴν σπεῖραν. 28 καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἐν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν χλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ, 29 καὶ τὸν ἡγεμόνα λίαν. 15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει πλέξαντες στέφανον ἔξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ὁ ἡγεμῶν ἀπολύειν ἔνα τῷ ὅχλῳ δέσμιον δν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἥθελον. 16 εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον, ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες λεγόμενον Βαραββᾶν. 17 συνηγμένων οὖν ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιξαν αὐτῷ λέγοντες· αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· τίνα θέλετε χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, 30 ἀπολύσω ὑμῖν, Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν λεγόμενον Χριστόν; 18 ἦδει γὰρ ὅτι διὰ κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. 19 καθημένου αὐτοῦ. 31 καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς ἐκδύσαντες αὐτὸν τὴν χλαμύδα ἐνέδυσαν αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· μηδὲν σοὶ αὐτὸν τὰ ἴμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ πολλὰ γὰρ ἔπαθον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. 32 Ἐξερχόμενοι

δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον, ὃνόματι δραμῶν εἰς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν σπόγγον Σίμωνα τοῦτον ἡγάρευσαν ἵνα ἄρη τὸν πλήσας τε δόξους καὶ περιθεὶς καλάμῳ σταυρὸν αὐτοῦ. **33** καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον ἐπότιζεν αὐτόν. **49** οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἐστιν κρανίου τόπος ἀφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἡλείας σώσων λεγόμενος, **34** ἔδωκαν αὐτῷ πεῖν οἶνον μετὰ αὐτόν. **50** Ο δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος οὐκ μεγάλῃ ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. **51** καὶ ἴδού τὸ ἥθελησεν πεῖν. **35** σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἄνωθεν ἔως διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βαλόντες κάτω εἰς δύο, καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι κλῆρον, **36** καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐσχίσθησαν, **52** καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῳχθησαν ἐκεῖ. **37** καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην οὗτός ἀγίων ἡγέρθησαν· **53** καὶ ἔξελθόντες ἐκ τῶν ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. **38** μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλθον Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἰς τὴν ἀγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς ἐξ εὐωνύμων. **39** οἱ πολλοῖς. **54** ο δὲ ἑκατοντάρχης καὶ οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν, μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν **40** καὶ τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γινόμενα ἐφοβήθησαν λέγοντες· ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν σφόδρᾳ, λέγοντες· ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτόν, οὗτος. **55** Ἡσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ εἰς υἱὸς εἴ τοῦ θεοῦ, καὶ κατάβηθι ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἡκολούθησαν τοῦ σταυροῦ. **41** ὁμοίως οἱ ἀρχιερεῖς τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ αὐτῷ· **56** ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ πρεσβυτέρων ἔλεγον· **42** ἄλλους ἔσωσεν, Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ μῆτηρ ἔαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· βασιλεὺς Ἰσραήλ καὶ ἡ μῆτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. **57** Ὁψίας ἐστιν, καταβάτων νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ δὲ γενομένης ἥλθεν ἄνθρωπος πλούσιος πιστεύσωμεν ἐπ' αὐτόν· **43** πέποιθεν ἐπὶ τὸν ἀπὸ Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, δς καὶ θεόν, ῥυσάσθω νῦν εἰ θέλει αὐτόν· εἴπεν αὐτὸς ἐμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ· **58** οὗτος γάρ ὅτι θεοῦ εἴμι υἱός. **44** τὸ δ' αὐτὸν καὶ προσελθὼν τῷ Πειλάτῳ ἡτήσατο τὸ σῶμα οἱ λησταὶ οἱ συσταυρωθέντες σὺν αὐτῷ τοῦ Ἰησοῦ. τότε δὲ Πειλάτος ἐκέλευσεν ὧνείδιζον αὐτόν. **45** Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας ἀποδιθῆναι. **59** καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἔως Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸν σινδόνι καθαρᾶ, ὥρας ἐνάτης. **46** περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν **60** καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων· μνημείῳ δὲ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ ἥλει ἥλει λεμὰ σαβαχθανεῖ· τοῦτ' ἐστιν θεέ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μου θεέ μου, ἵνατί με ἐγκατέλιπες; **47** τινὲς μνημείου ἀπῆλθεν. **61** ἦν δὲ ἐκεῖ Μαριάμ ἡ δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ὅτι Ἡλείαν φωνεῖ οὗτος. **48** καὶ εὐθέως ἀπέναντι τοῦ τάφου. **62** Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἦτις

ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ 9 καὶ ἴδοὺ Ἰησοῦς ὑπῆντησεν αὐταῖς λέγων· ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πειλᾶτον χαίρετε. αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν 63 λέγοντες· κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας 10 τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ φοβεῖσθε· ἐγείρομαι. 64 κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι ὑπάγετε ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου τὸν τάφον ἔως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ ἐκεῖ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ κλέψωσιν αὐτὸν καὶ με ὄψονται. 11 Πορευομένων δὲ αὐτῶν, εἴπωσιν τῷ λαῷ· ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, ἵδού τινες τῆς κουστωδίας ἐλθόντες εἰς τὴν καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα πρώτης. 65 ἔφη αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· ἔχετε τὰ γενόμενα. 12 καὶ συναχθέντες μετὰ κουστωδίαν· ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς τῶν πρεσβυτέρων συμβούλιον τε λαβόντες οἴδατε. 66 οἱ δὲ πορευθέντες ἡσφαλίσαντο ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις, τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον μετὰ 13 λέγοντες· εἴπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τῆς κουστωδίας.

νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. 14 καὶ ἐὰν ἀκουούσῃ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. 15 οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν· καὶ ἐφημίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον. 16 Οἱ δὲ ἔνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὸ δρός οῦ ἐτάξατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 17 καὶ ἴδοντες αὐτὸν προσεκύνησαν, οἱ δὲ ἐδίστασαν. 18 καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς λέγων· ἐδόθη μοι πᾶσα ἔξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. 19 πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ νίοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος, 20 διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. καὶ ἴδού ἐγὼ μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἔως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. (aiōn g165)

28 Ὁψὲ δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἥλθεν Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία Θεωρῆσαι τὸν τάφον. 2 καὶ ἴδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας· ἄγγελος γάρ κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λίθον καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. 3 ἦν δὲ ἡ εἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡς χιών. 4 ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγενήθησαν ὡς νεκροί. 5 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναιξὶν· μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς· οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. 6 οὐκ ἔστιν ὡδε· ἡγέρθη γάρ, καθὼς εἶπεν· δεῦτε ἵδετε τὸν τόπον ὃπου ἔκειτο. 7 καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι ἡγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἴδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε. ἴδοὺ εἶπον ὑμῖν. 8 καὶ ἀπελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

Κατα Μαρκον

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ,
2 καθὼς γέγραπται ἐν τῷ Ἡσαΐᾳ τῷ προφήτῃ ἵδον ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, δὲς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου· 3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἑρήμῳ· ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. 4 ἐγένετο Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐν τῇ ἑρήμῳ καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν. 5 καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμεῖται πάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπ’ αὐτοῦ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἔξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. 6 καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. 7 καὶ ἐκήρυξεν λέγων· ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὄπισω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἴμαντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· 8 ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἀγίῳ. 9 Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἥλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορδάνην ὑπὸ Ἰωάννου. 10 καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδατος εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ πνεῦμα ὡς περιστερὰν καταβαῖνον εἰς αὐτόν. 11 καὶ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν σὺ εἶ ὁ νίος μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα. 12 Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. 13 καὶ ἦν ἐν τῇ ἑρήμῳ τεσσεράκοντα ἡμέρας πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. 14 Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ, 15 ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἥγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. 16 Καὶ παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος ἀμφιβάλλοντας ἐν τῇ θαλάσσῃ· ἦσαν γάρ ἀλεεῖς. 17 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἀλεεῖς ἀνθρώπων. 18 καὶ εὐθὺς ἀφέντες τὰ δίκτυα ἤκολούθησαν αὐτῷ. 19 καὶ προβὰς δόλιγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα, 20 καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὄπισω αὐτοῦ. 21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καφαρναούμ· καὶ εὐθὺς τοῖς σάββασιν ἐδίδασκεν εἰς τὴν συναγωγήν. 22 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γάρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἔχοντιαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. 23 Καὶ εὐθὺς ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξεν λέγων· τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ὑμᾶς· οἴδαμέν σε τίς εἶ, ὁ ἄγιος τοῦ θεοῦ. 25 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. 26 καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ φωνῆσαν φωνῇ μεγάλῃ ἔξηλθεν ἐξ αὐτοῦ. 27 καὶ ἐθαμβήθησαν ἀπαντες, ὡστε συζητεῖν αὐτοὺς λέγοντας· τί ἔστιν τοῦτο; διδαχὴ καινὴ κατ’ ἔχοντιαν· καὶ

τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, αὐτόν, **44** καὶ λέγει αὐτῷ ὅρα μηδενὶ μηδὲν καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. **28** καὶ ἔξῆλθεν ἡ εἱπτη, ἀλλὰ ὑπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ εἰς ὅλην τὴν ἵερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ περίχωρον τῆς Γαλιλαίας. **29** Καὶ εὐθὺς ἐκ σου ἣ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον τῆς συναγωγῆς ἔξελθόντες ἥλθον εἰς τὴν αὐτοῖς. **45** ὁ δὲ ἔξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε καὶ Ἰωάννου. **30** ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι εἰς πόλιν φανερῶς κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ εὐθὺς λέγουσιν εἰσελθεῖν, ἀλλ’ ἔξω ἐπ’ ἐρήμοις τόποις ἦν, αὐτῷ περὶ αὐτῆς. **31** καὶ προσελθὼν ἤγειρεν καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.

αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός· καὶ ἀφῆκεν **2** Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. **32** δι’ ἡμερῶν ἡκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ ἐστίν. Ὁψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, **2** καὶ συνήχθησαν πολλοὶ, ὥστε μηκέτι ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους: **33** καὶ αὐτοῖς τὸν λόγον. **3** καὶ ἕρχονται φέροντες ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ θύραν. **34** καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς τεσσάρων. **4** καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἔξορύξαντες χαλῶσι **35** Καὶ πρωῒ τὸν κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸς ἔννυχα λίαν ἀναστὰς ἔξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν κατέκειτο. **5** καὶ ἴδων ὁ Ἰησοῦς τὴν εἰς ἔρημον τόπον κάκεῖ προσηγένετο. **36** πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ τέκνον, καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ’ αὐτοῦ, **37** καὶ εὗρον αὐτὸν, καὶ λέγουσιν τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ αὐτῷ ὅτι πάντες ζητοῦσίν σε. **38** καὶ λέγει αὐτοῖς ἀγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἔχομένας **7** τί οὕτος οὕτως λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς κωμοπόλεις, ἵνα κάκεῖ κηρύξω εἰς τοῦτο δύναται ἀφιέναι ἀμαρτίας εἰ μὴ εἰς ὁ θεός; γὰρ ἔξῆλθον. **39** καὶ ἥλθεν κηρύσσων εἰς τὰς **8** καὶ εὐθὺς ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. **40** Καὶ ἔρχεται λέγει αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν λεπρὸς, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ καρδίαις ὑμῶν; **9** τί ἐστιν εὐκοπώτερον, γονυπετῶν λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλῃς εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ ἀφιένται σου αἱ δύνασαί με καθαρίσαι. **41** καὶ σπλαγχνισθεὶς λέγει· ἀμαρτίαι, ἥ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἥψατο καὶ λέγει· κράβαττόν σου καὶ ὑπαγε; **10** ἵνα δὲ εἰδῆτε θέλω, καθαρίσθητι. **42** καὶ εὐθὺς ἀπῆλθεν ὅτι ἔξουσίαν ἔχει ὁ νίδος τοῦ ἀνθρώπου ἀπ’ αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθερίσθη. **43** ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας, λέγει τῷ καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθὺς ἔξεβαλεν παραλυτικῷ. **11** σοὶ λέγω, ἔγειρε ἄρον τὸν

κράβαττόν σου καὶ ὑπαγε εἰς τὸν οἴκον ἴματιον παλαιόν εἰ δὲ μή, αἱρει τὸ πλήρωμα σου. **12** καὶ ἡγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας τὸν ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χεῖρον κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, σχίσμα γίνεται. **22** καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον ὃστε ἔξιστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς εἰ δὲ μή, ρίξει ὁ θεὸν λέγοντας ὅτι οὗτως οὐδέποτε εἴδαμεν. οἶνος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἀπόλλυται **13** Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν εἰς τὴν Θάλασσαν· καὶ οἱ ἀσκοί. **23** Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ τοῖς σάββασιν παραπορεύεσθαι διὰ τῶν ἐδίδασκεν αὐτούς. **14** καὶ παράγων εἶδεν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἥρξαντο Λευεὶν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. **24** καὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· ἵδε τί ποιοῦσιν μοι. καὶ ἀναστὰς ἡκολούθησεν αὐτῷ. **15** τοῖς σάββασιν δὲ οὐκ ἔξεστιν; **25** καὶ λέγει καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῖς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἀμαρτωλοὶ Δαυεῖδ, ὅτε χρείαν ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; **26** πῶς εἰσῆλθεν εἰς αὐτῷ· ἥσαν γάρ πολλοὶ καὶ ἡκολούθουν τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθάρ ἀρχιερέως αὐτῷ **16** καὶ γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων. καὶ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, ἰδόντες ὅτι ἥσθιεν μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ οὖς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς Ἱερεῖς, ἀμαρτωλῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν; **27** ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· τὸ σάββατον διὰ τὸν ἐσθίει καὶ πίνει; **17** καὶ ἀκούσας δὲ Ἰησοῦς ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ οὐχ δὲ ἄνθρωπος διὰ λέγει αὐτοῖς οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες τὸ σάββατον. **28** ὃστε κύριός ἐστιν δὲ τὸν νιόδον ἱατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες οὐκ ἥλθον τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἀμαρτωλούς. **18** Καὶ ἥσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες, καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; **19** καὶ εἶπεν αὐτοῖς δὲ Ἰησοῦς, μὴ δύνανται οἱ νιόδοι τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ δὲ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν νηστεύειν; ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν, οὐ δύνανται νηστεύειν. **20** ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν δὲ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. **21** Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ

3 **Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς συναγωγὴν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα·** **2** καὶ παρετίρουν αὐτὸν εἰ ἐν τοῖς σάββασιν θεραπεύει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. **3** καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὴν ξηρὰν χεῖρα ἔχοντι ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. **4** καὶ λέγει αὐτοῖς· ἔξεστιν τοῖς σάββασιν ἀγαθὸν ποιῆσαι ἡ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἡ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐστώπων. **5** καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συνυλπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινον τὴν χεῖρα. καὶ ἔξετεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. **6** καὶ ἔξελθόντες οἱ

Φαρισαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μῆτε ἄρτον φαγεῖν. συμβούλιον ἐποίησαν κατ' αὐτοῦ ὅπως 21 καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἔξῆλθον αὐτὸν ἀπολέσωσιν. 7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἔξεστη. τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν εἰς 22 καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων τὴν θάλασσαν, καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει ἡκολούθησαν, 8 καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων τὰ δαιμόνια. 23 καὶ προσκαλεσάμενος καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· πῶς Ἰορδάνου καὶ περὶ Τύρου καὶ Σιδῶνα, δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν; 24 πλῆθος πολύ, ἀκούοντες ὅσα ἐποίει ἡλθον καὶ ἐὰν βασιλείᾳ ἐφ' ἔαυτὴν μερισθῇ, οὐ πρὸς αὐτόν. 9 καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλείᾳ ἐκείνῃ. 25 καὶ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ἐὰν οἰκίᾳ ἐφ' ἔαυτὴν μερισθῇ, οὐ δυνήσεται ὅχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· 10 πολλοὺς ἡ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι. 26 καὶ εἰ ὁ γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίτειν αὐτῷ, σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἔαυτὸν ἐμερίσθη, καὶ οὐ ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται, ὅσοι εἶχον μάστιγας. 11 δύναται στῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. 27 ἀλλ' οὐ καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν δύναται οὐδεὶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ καὶ ἔκραζον εἰσελθών τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν λέγοντες ὅτι σὺ εἶ ὁ νίδος τοῦ θεοῦ. 12 μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ, καὶ τότε καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. 28 ἀμὴν λέγω φανερὸν ποιήσωσιν. 13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄμην ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς νιοῖς δρος καὶ προσκαλεῖται οὓς ἥθελεν αὐτός, τῶν ἀνθρώπων τὰ ἀμαρτήματα καὶ αἱ καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. 14 καὶ ἐποίησεν βλασφημίαι, ὅσα ἀν βλασφημήσωσιν· 29 ὃς δώδεκα, ἵνα ὥσιν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα δ' ἀν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον, ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν 15 καὶ ἔχειν οὐκ ἔχει ἀφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ ἔνοχός ἔξιουσίαν ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· 16 καὶ ἔσται αἰώνιον ἀμαρτήματος (aiōn g165, aiōnios ἐποίησεν τοὺς δώδεκα, καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα g166) 30 ὅτι ἔλεγον· πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει. τῷ Σύμωνι Πέτρον· 17 καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ 31 Καὶ ἔρχεται ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ Ζεβεδαίον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ αὐτοῦ, καὶ ἔξω στήκοντες ἀπέστειλαν πρὸς Ἰακώβον, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα αὐτὸν καλοῦντες αὐτόν. 32 καὶ ἐκάθητο Βοανηργές, ὃ ἔστιν υἱοὶ βροντῆς· 18 καὶ περὶ αὐτὸν ὅχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον ἴδον ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν καὶ αἱ ἀδελφαί σου ἔξω ζητοῦσίν σε. 33 τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σύμωνα καὶ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· τίς ἔστιν ἡ τὸν Καναναῖον 19 καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου; 34 καὶ ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν. Καὶ ἔρχεται εἰς περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύκλῳ οἴκον· 20 καὶ συνέρχεται πάλιν ὅχλος, ὥστε καθημένους λέγει· ἵδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ

ἀδελφοί μου. 35 ὃς ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα γνώσεσθε; 14 ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. τοῦ θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ 15 οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὄδον ὅπου καὶ μήτηρ ἐστίν.

4 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν

θάλασσαν, καὶ συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὅχλος πλεῖστος, ὡστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὅχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦσαν.

2 καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 3 ἀκούετε. Ιδοὺ ἔξιλθεν ὁ σπείρων σπεῖραι. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ

μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὄδον, καὶ ἦλθεν τὰ πτετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. 5 καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθὺς ἔξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· 6 καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ρίζαν ἔξηράνθη. 7 καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἀκανθαὶ καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. 8 καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενον, καὶ ἔφερεν εἰς τριάκοντα καὶ εἰς ἔξικοντα καὶ εἰς ἑκατόν. 9 καὶ ἔλεγεν

ὅς ἔχει ὡτα ἀκούειν, ἀκούετω. 10 Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἥρωτον αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὰς παραβολάς.

11 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς πάντα γίνεται,

12 ἵνα βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν, μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς. 13 καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς

σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν

εὐθὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν αὐτοῖς. 16 καὶ οὗτοί

όμοιώς εἰσιν οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἵ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὺς μετὰ

χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, 17 καὶ οὐκ ἔχουσιν ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί

εἰσιν, εἴτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζονται. 18 καὶ ἄλλοι εἰσὶν οἱ ἐπὶ τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες, 19

καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συνπνίγουσιν τὸν λόγον,

καὶ ἄκαρπος γίνεται. (αιōn g165) 20 καὶ

ἔκεινοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ἐν τριάκοντα καὶ ἐν ἔξικοντα καὶ ἐν ἑκατόν.

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῇ;

22 οὐ γάρ ἔστιν τι κρυπτὸν, ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῇ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ’

ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. 23 εἴ τις ἔχει ὡτα ἀκούειν, ἀκούετω. 24 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς·

βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν καὶ προστεθήσεται ὑμῖν.

25 ὃς γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ. 26

Καὶ ἔλεγεν οὕτως ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ὡς ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ

τῆς γῆς, 27 καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ

καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. 28 ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ αὐτομάτη ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούει; εἴτεν στάχυν, εἴτεν πλήρης σῖτος ἐν τῷ 5 Καὶ ἥλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης στάχυν. 29 ὅταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, εὐθὺς εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. 2 ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ καὶ ἔξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου, θερισμός. 30 Καὶ ἔλεγεν· πῶς ὁμοιώσωμεν εὐθὺς ὑπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ ἐν τίνι αὐτὴν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, 3 δὲς παραβολῇ θῶμεν; 31 ὡς κόκκῳ σινάπεως, τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ δὲς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὃν οὐδὲ ἀλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, δῆσαι, 4 διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ 32 καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται ἀλύσεσιν δεδέσθαι καὶ διεσπάσθαι ὑπὸ αὐτοῦ μεῖζον πάντων τῶν λαχάνων, καὶ ποιεῖ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρίφθαι, κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ καὶ οὐδεὶς ἵσχυεν αὐτὸν δαμάσαι, 5 καὶ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ διαπαντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς κατασκηνοῦν. 33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὅρεσιν ἦν κράζων πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς καὶ κατακόπτων ἔαυτὸν λίθοις. 6 καὶ ἴδων ἥδύναντο ἀκούειν· 34 χωρὶς δὲ παραβολῆς τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἴδιαν δὲ τοῖς ἴδίοις προσεκύνησεν αὐτῷ, 7 καὶ κράζας φωνῇ μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα. 35 Καὶ λέγει μεγάλῃ λέγει· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ νίè τοῦ αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ δύφιας γενομένης θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὅρκίζω σε τὸν θεόν, μή διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. 36 καὶ ἀφέντες τὸν με βασανίσῃς. 8 ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ· ἔξελθε ὅχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἄλλα πλοιαῖς μετ' αὐτοῦ. 37 9 καὶ ἐπηρώτα αὐτὸν· τί ὄνομά σοι; καὶ καὶ γίνεται λαῖλαψ μεγάλη ἀνέμου, καὶ τὰ λέγει αὐτῷ λεγιών ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἥδη ἐσμεν. 10 καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον. 38 καὶ ἦν αὐτὸς ἐν τῇ μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. 11 πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὅρει ἀγέλη χοίρων καὶ ἐγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· μεγάλῃ βοσκομένῃ· 12 καὶ παρεκάλεσαν διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; αὐτὸν λέγοντες· πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς 39 καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. 13 εἴπεν τῇ θαλάσσῃ· σιώπα, πεφίμωσο. καὶ καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς, καὶ ἔξελθόντα τὰ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένετο γαλήνη πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς μεγάλη. 40 καὶ εἴπεν αὐτοῖς· τί δειλοί χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ ἐστε οὕτως; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; 41 καὶ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι, ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. 14 καὶ οἱ βόσκοντες αὐτοὺς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν

εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ἥλθον ὅτι ἐὰν ἄψωμαι κὰν τῶν ἴματίων αὐτοῦ ἰδεῖν τί ἔστιν τὸ γεγονός. **15** καὶ ἔρχονται σωθήσομαι. **29** καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσιν τὸν τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι δαιμονιζόμενον καθήμενον ἴματισμένον ὅτι ἵσται ἀπὸ τῆς μάστιγος. **30** καὶ εὐθὺς ὁ καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ λεγιῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. **16** καὶ δύναμιν ἔξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο ὅχλῳ ἔλεγεν τίς μου ἥψατο τῶν ἴματίων; **31** τῷ δαιμονιζόμενῷ καὶ περὶ τῶν χοίρων. **17** καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· βλέπεις καὶ ἥρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν τὸν ὅχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις τίς ἀπὸ τῶν δρίων αὐτῶν. **18** καὶ ἐμβαίνοντος μου ἥψατο; **32** καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ τοῦτο ποιήσασαν. **33** ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ἦ. **19** καὶ καὶ τρέμουσα, εἰδοῦσα ὃ γέγονεν αὐτῇ, ἥλθεν οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν ὑπαγε εἰς τὸν οἴκον σου πρὸς τοὺς σούς, τὴν ἀλήθειαν. **34** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θύγατερ, καὶ ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅσα ὁ κύριός σοι ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· ὑπαγε εἰς εἰρήνην, πεποίηκεν καὶ ἡλέησέν σε. **20** καὶ ἀπῆλθεν, καὶ ἤσθι ὑγιῆς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. **35** καὶ ἥρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἐθαύμαζον. **21** Καὶ διαπεράσαντος τοῦ ἀπέθανεν, τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοιῷ εἰς τὸ πέραν πάλιν, **36** ὁ δὲ Ἰησοῦς παρακούσας τὸν λόγον συνήχθη ὅχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ· μὴ παρὰ τὴν θάλασσαν. **22** καὶ ἔρχεται εἰς τῶν φοβοῦ, μόνον πίστευε. **37** καὶ οὐκ ἀφῆκεν ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ ἴδων οὐδένα μετ' αὐτοῦ συνακολουθῆσαι εἰ μὴ αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, **23** τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι τὸ ἀδελφὸν Ἰακώβου. **38** καὶ ἔρχονται εἰς θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθῶν τὸν οἴκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ ἐπιθῆς τὰς χεῖρας αὐτῇ ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ. Θόρυβον καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας **24** καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἡκολούθει πολλά, **39** καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· αὐτῷ ὅχλος πολύς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν. τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παιδίον **25** καὶ γυνὴ οὕσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. **40** καὶ ἔτη, **26** καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν κατεγέλων αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἱατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ πάντα, καὶ μηδὲν ὡφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, **27** ἀκούσασα τὰ περὶ καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον. **41** καὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὅχλῳ ὅπισθεν κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ· ἥψατο τοῦ ἴματίου αὐτοῦ· **28** ἔλεγεν γὰρ ταλιθὰ κούμ, ὅ ἔστιν μεθερμηνευόμενον·

τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. 42 καὶ εὐθὺς αὐτοῖς ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει ἦν μέντε ἔως ἣν ἔξελθητε ἐκεῖθεν. 11 καὶ ὃς γὰρ ἐτῶν δώδεκα· καὶ ἔξεστησαν εὐθὺς ἣν τόπος μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ἐκστάσει μεγάλῃ. 43 καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε πολλὰ ἵνα μηδεὶς γνοῖ τοῦτο, καὶ εἶπεν τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

6 Καὶ ἔξηλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 2 καὶ γενομένου σαββάτου ἥρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ· καὶ οἱ πολλοὶ ἀκούοντες ἔξεπλήσσοντο, λέγοντες πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα τούτῳ; καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γίνονται; 3 οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ οὐδὲ τῆς Μαρίας καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆτος καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὡδε πρὸς ὑμᾶς; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. 4 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἐστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι ἔαυτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 5 καὶ οὐκ ἐδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν. 6 καὶ ἐθαύμασεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων. 7 Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἥρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἔξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, 8 καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὅδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πήραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλικόν, 9 ἀλλὰ ὑποδεδεμένους σανδάλια καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας. 10 καὶ ἔλεγεν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 12 καὶ ἔξελθόντες ἐκήρυξαν ἵνα μετανοῶσιν, 13 καὶ δαιμόνια πολλὰ ἔξεβαλλον, καὶ ἥλειφον ἐλαίω πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευσον. 14 Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. 15 ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Ἡλείας ἐστίν ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ὁς εἰς τῶν προφητῶν. 16 ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν, δὲν ἔγώ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος ἡγέρθη. 17 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. 18 ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρῷδῃ ὅτι οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. 19 ή δὲ Ἡρωδιάς ἐνείχεν αὐτῷ καὶ ἥθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἤδύνατο. 20 δὲ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἄγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἡπόρει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουεν. 21 καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, 22 καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος καὶ ὄρχησαμένης, ἤρεσεν

τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις. ὁ αὐτὸν, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα δὲ βασιλεὺς εἶπεν τῷ κορασίῳ αἴτησόν ποιμένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτὸν με δὲ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοι· 23 πολλά. 35 καὶ ἥδη ὥρας πολλῆς γινομένης καὶ ὥμοσεν αὐτῇ ὅτι δὲ ἐάν με αἰτήσῃς προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔλεγον ὅτι δώσω σοι ἔως ήμίσους τῆς βασιλείας ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἥδη ὥρα πολλή· μου. 24 καὶ ἔξελθοῦσα εἶπεν τῇ μητρὶ 36 ἀπόλυτον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς αὐτῆς τί αἰτήσωμαι; ἡ δὲ εἶπεν· τὴν τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτίζοντος. 25 ἑαυτοῖς τί φάγωσιν. 37 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς καὶ εἰσελθοῦσα εὐθὺς μετὰ σπουδῆς πρὸς εἶπεν αὐτοῖς δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ τὸν βασιλέα ἡτήσατο λέγουσα· θέλω ἵνα λέγουσιν αὐτῷ· ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν ἔξαυτῆς δῶς μοι ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν δηναρίων διακοσίων ἄρτους, καὶ δώσομεν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. 26 καὶ περίλυπος αὐτοῖς φαγεῖν; 38 ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· γενόμενος δὲ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὄρκους πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπάγετε ἵδετε. καὶ καὶ τοὺς ἀνακειμένους οὐκ ἡθέλησεν γνόντες λέγουσιν· πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. ἀθετῆσαι αὐτήν. 27 καὶ εὐθὺς ἀποστείλας ὁ 39 καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλῖναι πάντας βασιλεὺς σπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἐνέγκαι συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. 28 καὶ ἀπελθὼν 40 καὶ ἀνέπεσαν πρασιὰι πρασιὰι, κατὰ ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἐκατὸν καὶ κατὰ πεντήκοντα. 41 καὶ λαβὼν ἥνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. 29 καὶ κατέκλασεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἥλθαν καὶ μαθηταῖς ἵνα παρατιθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς ἥραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸν ἐν δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. 42 καὶ ἔφαγον μνημείῳ. 30 Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν· 43 καὶ ἥραν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ κλασμάτων δώδεκα κοφίνων πληρώματα πάντα δσα ἐποίησαν καὶ ἐδίδαξαν. 31 καὶ καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. 44 καὶ ἦσαν οἱ λέγει αὐτοῖς δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἵδιαν φαγόντες τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύσασθε ὀλίγον. ἄνδρες. 45 Καὶ εὐθὺς ἤναγκασεν τοὺς ἦσαν γάρ οἱ ἔρχομενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον καὶ πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. 32 προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν, καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ ἔως αὐτὸς ἀπολύει τὸν ὄχλον. 46 καὶ κατ' ἵδιαν. 33 καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος καὶ ἐπέγνωσαν αὐτοὺς πολλοί, καὶ πεζῇ προσεύξασθαι. 47 καὶ ὀψίας γενομένης ἦν ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς καὶ προῆλθον αὐτούς. 34 Καὶ ἔξελθὼν μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. 48 καὶ ἴδων αὐτοὺς εἶδεν πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γάρ

ο ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς, περὶ τετάρτην ἄλλα πολλά ἔστιν ἢ παρέλαβον κρατεῖν, φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτὸὺς βαπτισμὸν ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἥθελεν χαλκίων 5 καὶ ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ παρελθεῖν αὐτούς: 49 οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς διατί οὐ ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἔδοξαν περιπατοῦσιν οἱ μαθηταί σου κατὰ τὴν ὅτι φάντασμά ἔστιν, καὶ ἀνέκραξαν· 50 παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, ἀλλὰ κοιναῖς πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδαν καὶ ἐταράχθησαν. χερσὶν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον; 6 ὁ δὲ εἶπεν ὃ δὲ εὐθὺς ἐλάλησεν μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς· καλῶς ἐπροφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ αὐτοῖς, θαρσεῖτε, ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς γέγραπται ὅτι 51 καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτὸὺς εἰς τὸ πλοῖον, οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσίν με τιμᾶ, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκ ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἔξισταντο. 52 οὐ γὰρ ἐμοῦ· 7 μάτην δὲ σέβονταί με διδάσκοντες συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἀλλ' ἦν αὐτῶν ἡ διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. 8 καρδία πεπωρωμένη. 53 Καὶ διαπεράσαντες ἀφέντες τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν ἐπὶ τὴν γῆν ἥλθον εἰς Γεννησαρέτ καὶ παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων. 9 καὶ ἔλεγεν προσωριμίσθησαν. 54 καὶ ἔξελθόντων αὐτῶν αὐτοῖς· καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺς ἐπιγνόντες αὐτὸν θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. 10 55 περιέδραμον ὅλην τὴν χώραν ἐκείνην Μωϋσῆς γὰρ εἶπεν· τίμα τὸν πατέρα σου καὶ καὶ ἥρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβάττοις τοὺς τὴν μητέρα σου, καὶ· ὁ κακολογῶν πατέρα κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ἡ μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ. 11 ὑμεῖς δὲ ὅτι ἔστιν. 56 καὶ ὅπου ἐὰν εἰσεπορεύετο εἰς λέγετε· ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἡ τῇ κώμας ἡ εἰς πόλεις ἡ εἰς ἀγροὺς, ἐν ταῖς μητρί κορβᾶν, ὅ ἔστιν δῶρον, ὅ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ἀγοραῖς ἐτίθεσαν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ ὡφεληθῆς, 12 οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἀν τοῦ κρασπέδου ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἡ τῇ μητρί, 13 ἀκυροῦντες τοῦ ἴματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἀν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἡ ἥψαντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

7 Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ τίνες τῶν γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων. 2 καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὅτι κοιναῖς χερσίν, τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίουσιν τοὺς ἄρτους 3 οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι ἐὰν μὴ πυκνὰ νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν, κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, 4 καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς ἐὰν μὴ βαπτίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν, καὶ

παρεδώκατε. καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. 14 καὶ προσκαλεσάμενος πάλιν τὸν ὄχλον ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀκούσατέ μου πάντες καὶ σύνετε. 15 οὐδέν ἔστιν ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται κοινῶσαι αὐτὸν· ἀλλὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενά ἔστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. 17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὴν παραβολήν. 18 καὶ λέγει αὐτοῖς· οὕτως

καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἔστε; οὐ νοεῖτε ὅτι τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός. **31** Καὶ πάλιν πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἔξελθὸν ἐκ τῶν ὄριων Τύρου ἥλθεν διὰ ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, Σιδῶνος εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας **19** ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνά μέσον τῶν ὄριων Δεκαπόλεως. **32** καὶ καρδίαν ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν καὶ μογιλάλον, καὶ τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζων παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν πάντα τὰ βρώματα; **20** ἔλεγεν δὲ ὅτι χεῖρα. **33** καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ὅχλου κατ' ἵδιαν ἔβαλεν τοὺς δακτύλους ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. **21** εἰς τὰ ὕτα αὐτοῦ καὶ πτύσας ἤψατο τῆς ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν γλώσσης αὐτοῦ, **34** καὶ ἀναβλέψας εἰς ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν, καὶ λέγει αὐτῷ ἐκπορεύονται, πορνεῖαι, κλοπαί, φόνοι, ἐφφαθά, ὅ ἐστιν, διανοίχθητι. **35** καὶ **22** μοιχεῖαι, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἡνοίγησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ εὐθὺς ἐλύθη ἀσέλγεια, ὁφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὑπερηφανία, ἀφροσύνη **23** πάντα ταῦτα ὀρθῶς. **36** καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ λέγωσιν· ὅσον δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο, τὸν ἄνθρωπον. **24** Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς αὐτοὶ μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυξσον. **37** ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὅρια Τύρου, καὶ εἰσελθὼν εἰς καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· οἵκιαν οὐδένα ἡθέλησεν γνῶναι, καὶ οὐκ καλῶς πάντα πεποίηκεν, καὶ τοὺς κωφοὺς ἥδυνάσθη λαθεῖν. **25** ἀλλὰ εὐθὺς ἀκούσασα ποιεῖ ἀκούειν καὶ ἀλάλους λαλεῖν.

γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἣς εἶχεν τὸ θυγάτριον **8** Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πόλλου αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, εἰσελθοῦσα ὅχλου ὄντος καὶ μὴ ἔχοντων τί φάγωσιν, προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ **26** ἡ δὲ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς λέγει γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Συροφοινίκισσα τῷ γένει· **27** καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν. **3** καὶ ἐὰν ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γάρ ἀπολύσω αὐτοὺς νήστις εἰς οἴκον αὐτῶν, ἐστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· καὶ τινες αὐτῶν καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν. **28** ἡ δὲ ἀπεκρίθη ἀπὸ μακρόθεν ἥκασιν. **4** καὶ ἀπεκρίθησαν καὶ λέγει αὐτῷ· ναί, κύριε· καὶ τὰ κυνάρια αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι πόθεν τούτους ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίουσιν ἀπὸ τῶν δυνήσεται τις ὥδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ψιχίων τῶν παιδίων. **29** καὶ εἶπεν αὐτῇ· ἐρημίας; **5** καὶ ἡρώτα αὐτούς· πόσους ἔχετε διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπαγεῖ, ἐξελήλυθεν ἄρτους; οἱ δὲ εἶπαν· ἐπτά. **6** καὶ παραγγέλλει ἐκ τῆς θυγατρός σου τὸ δαιμόνιον. **30** καὶ τῷ ὅχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἴκον αὐτῆς εῦρεν τὸ λαβών τοὺς ἐπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας παιδίον βεβλημένον ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα

παρατιθῶσιν· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. 7 καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. 23 εἶχαν ἱχθύδια ὀλίγα· καὶ εὐλογήσας αὐτὰ καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ παρέθηκέν. 8 καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν, ἐξήνεγκεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμάτων ἐπτὰ πτύσας εἰς τὰ δῦματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς σπυρίδας. 9 ἥσαν δὲ ὡς τετρακισχίλιοι· τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτόν, εἴ τι καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. 10 Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς βλέπει; 24 καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν· βλέπω εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ ἥλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. 11 καὶ περιπατοῦντας. 25 εἴτα πάλιν ἐπέθηκεν ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ διέβλεψεν, καὶ ἀπεκατέστη, καὶ ἐνέβλεπεν τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. 12 καὶ δηλαυγῶς ἅπαντα. 26 καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει· εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων· μὴ εἰς τὴν κώμην τί ἡ γενεὰ αὕτη ζητεῖ σημεῖον; ἀμὴν εἰσέλθης. 27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ λέγω ὑμῖν εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας σημεῖον. 13 καὶ ἀφεῖς αὐτούς πάλιν ἐμβὰς τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. 14 Καὶ ἐπελάθοντο τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· τίνα με λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἔνα ἄρτον οὐκ λέγουσιν οἱ ἀνθρωποι εἶναι; 28 οἱ δὲ εἴπαν εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. 15 καὶ αὐτῷ λέγοντες ὅτι Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· ὄρατε, βλέπετε καὶ ἄλλοι, Ἡλείαν, ἄλλοι δὲ ὅτι εἴς τῶν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς προφητῶν. 29 καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς· ζύμης Ἡρώδου. 16 καὶ διελογίζοντο πρὸς ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς ἀλλήλους ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν. 17 ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ· σὺ εἰ ὁ Χριστός. 30 καὶ γνοὺς λέγει αὐτοῖς· τί διαλογίζεσθε καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὕπω νοεῖτε οὐδὲ περὶ αὐτοῦ. 31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς συνίετε; ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν ὅτι δεῖ τὸν ιδίον τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ καρδίαν ὑμῶν; 18 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν βλέπετε, καὶ ὡτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε, πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν καὶ οὐ μνημονεύετε, 19 ὅτε τοὺς πέντε γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ ἄρτους ἕκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. 32 καὶ παρρησίᾳ καὶ πόσους κοφίνους κλασμάτων πλήρεις τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ ἥρατε; λέγουσιν αὐτῷ· δώδεκα. 20 ὅτε Πέτρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. 33 καὶ τοὺς ἐπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, ὃ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἴδων τοὺς μαθητὰς πόσων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων αὐτοῦ ἐπετίμησεν Πέτρῳ καὶ λέγει· ὑπαγε ἥρατε; καὶ λέγουσιν· ἐπτά. 21 καὶ ἔλεγεν ὅπίσω μου, σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ αὐτοῖς οὕπω συνίετε; 22 Καὶ ἔρχονται εἰς τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. 34 Βηθσαΐδάν. καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν, καὶ Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς

μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς ὅστις θέλει ἐστιν ὁ νίος μου ὁ ἀγαπητός, ἀκούετε ὅπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω αὐτοῦ. 8 καὶ ἔξαπινα περιβλεψάμενοι ἔαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν ἀκολουθείτω μοι. 35 ὃς γάρ ἐὰν θέλῃ τὴν μόνον μεθ' ἔαυτῶν. 9 Καὶ καταβαίνοντων ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὅρους διεστείλατο αὐτοῖς δ' ἀν ἀπολέσει τὴν ἔαυτοῦ ψυχὴν ἔνεκεν ἵνα μηδενὶ ἀ εἶδον διηγήσωνται, εἰ μὴ ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, σώσει αὐτήν. ὅταν ὁ νίος τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν 36 τί γάρ ὡφελεῖ ἀνθρώπον κερδῆσαι τὸν ἀναστῇ. 10 καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῆναι τὴν ψυχὴν πρὸς ἔαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστιν τὸ ἐκ αὐτοῦ; 37 τί γάρ δοῖ ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα νεκρῶν ἀναστῆναι. 11 καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 38 ὃς γάρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ λέγοντες ὅτι λέγουσιν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ γραμματεῖς ὅτι Ἡλείαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; τῇ μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ νίος τοῦ 12 ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς Ἡλείας ἐλθῶν πρῶτον ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν, ὅταν ἀποκαθιστάνει πάντα. καὶ πῶς γέγραπται ἐλθῇ ἐν τῇ δοξῇ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ ἐπὶ τὸν νίον τοῦ ἀνθρώπου; ἵνα πολλὰ πάθη τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων.

καὶ ἔξουθενωθῇ. 13 ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι

καὶ Ἡλείας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἥθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

14 Καὶ ἐλθόντες πρὸς τὸν μαθητὰς εἶδον ὅλον πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας πρὸς αὐτούς. 15 καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν,

καὶ προστρέχοντες ἡσπάζοντο αὐτόν. 16 καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς; 17 καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἰς ἐκ τοῦ

ὅλου, διδάσκαλε, ἦνεγκα τὸν νίον μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον, 18 καὶ ὅπου

ἐὰν αὐτὸν καταλάβῃ ρήσσει, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας καὶ ξηραίνεται· καὶ

εἴπα τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸν ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἵσχυσαν. 19 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς

λέγει ὡς γενεὰ ἀπιστος, ἔως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε

αὐτὸν πρός με. 20 καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. καὶ ἴδων αὐτὸν, τὸ πνεῦμα εὐθὺς

συνεσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς

9 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι

εἰσίν τινες ὡδε τῶν ἑστηκότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἔως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθοῦν ἐν δυνάμει.

2 Καὶ μετὰ ἡμέρας ἔξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον, καὶ τὸν Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὅρος ὑψηλὸν κατ' ἴδιαν μόνους, καὶ μετεμορφώθη ἐμπροσθεν αὐτῶν, 3 καὶ

τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι. 4 καὶ ὥφθη αὐτοῖς Ἡλείας σὺν Μωϋσεῖ, καὶ ἥσαν συνλαλοῦντες τῷ

Ἰησοῦ. 5 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· ῥαββεί, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὡδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ

Μωϋσεῖ μίαν καὶ Ἡλείᾳ μίαν. 6 οὐ γάρ ἥδει τί ἀποκριθῇ ἔκφοβοι γάρ ἐγένοντο. 7 καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς,

καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, οὗτός

έκυλίετο ἀφρίζων. 21 καὶ ἐπηρώτησεν τὸν ὄδῷ τίς μείζων. 35 καὶ καθίσας ἐφώνησεν πατέρα αὐτοῦ· πόσος χρόνος ἔστιν ὃς τοῦτο τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς εἴ τις γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπεν· ἐκ παιδιόθεν· θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος 22 καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ αὐτὸν ἔβαλεν καὶ πάντων διάκονος. 36 καὶ λαβὼν καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλὰ παιδίον ἔστησεν αὐτὸν ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ εἴ τι δύνη, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐναγκαλισάμενος αὐτὸν εἶπεν αὐτοῖς· 37 ἐφ' ἡμᾶς. 23 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, τὸ δὲ ἂν ἐν τῶν παιδίων τούτων δέξηται εἰ δύνῃ; πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. 24 ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ δὲς εὐθὺς κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν· ἂν ἐμὲ δέχηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ πιστεύω· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. 25 ἴδων τὸν ἀποστείλαντά με. 38 Ἐφη αὐτῷ ὁ δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὁ ὄχλος, Ἰωάννης· διδάσκαλε, εἴδομέν τινα ἐν τῷ ἐπειτίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, δὲς οὐκ λέγων αὐτῷ· τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι ἔγω ἐπιτάσσω σοι, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ οὐκ ἡκολούθει ἡμῖν. 39 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. 26 καὶ κράξας μὴ κωλύετε αὐτόν, οὐδὲις γάρ ἐστιν δὲς καὶ πολλὰ σπαράξας ἔξηλθεν· καὶ ἐγένετο ποιῆσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ ὥσει νεκρός, ὥστε τοὺς πολλοὺς λέγειν ὅτι δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαι· με· 40 ὁ δὲ γάρ ἀπέθανεν. 27 ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας τῆς οὐκ ἐστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν. 41 χειρὸς αὐτοῦ ἥγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. 28 δὲς γάρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς οἴκον οἱ μαθηταὶ ὀνόματι μου ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω αὐτοῦ κατ' ἵδιαν ἐπηρώτων αὐτόν· ὅτι ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. ἡμεῖς οὐκ ἡδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; 29 42 Καὶ δὲς ἂν σκανδαλίσῃ ἔνα τῶν μικρῶν καὶ εἴπεν αὐτοῖς· τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ τούτων τῶν πιστεύοντων, καλόν ἐστιν δύναται ἔξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ. 30 αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται μύλος ὀνικός Κάκειθεν ἔξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἥθελεν ἵνα τις γνοῖ· τὴν θάλασσαν. 43 καὶ ἐὰν σκανδαλίσῃ σε ἡ 31 ἐδίδασκεν γάρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν ἐστιν σε ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ νιὸς τοῦ ἀνθρώπου κυλλὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, ἢ τὰς δύο παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς μετὰ εἰς τὸ πῦρ τὸ ἀσβεστον. (*Geenna g1067*) 45 καὶ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται. 32 οἱ δὲ ἥγνόουν ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον τὸ ρῆμα, καὶ ἐφοιοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. αὐτόν· καλόν ἐστιν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν 33 Καὶ ἥλθον εἰς Καφαρναούμ. καὶ ἐν τῇ ζωὴν χωλὸν ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς· τί ἐν βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν. (*Geenna g1067*) 47 τῇ ὄδῷ διελογίζεσθε; 34 οἱ δὲ ἐσιώπων· καὶ ἐὰν ὁ ὁφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε, πρὸς ἄλλήλους γάρ διελέχθησαν ἐν τῇ ἐκβαλε αὐτόν· καλόν σέ ἐστιν μονόφθαλμον

εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, μὴ κωλύετε αὐτά· δύο ὄφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ γέενναν, (Geenna g1067) 48 ὅπου ὁ σκώληξ θεοῦ. 15 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἂν μὴ δέξηται αὐτῶν οὐ τελευτᾶ· καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται· τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ 49 πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται. 50 καλὸν τὸ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. 16 καὶ ἐναγκαλισάμενος ἄλλα· ἐὰν δὲ τὸ ἄλλα ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὰ κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἔαυτοῖς ἄλλα, καὶ αὐτά. 17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν, προσδραμῶν εἰς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω;

(aiōnios g166) 18 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τί μέλει ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἰς ὁ θεός. 19 τὰς ἐντολὰς οἴδας· μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φονεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, μὴ ἀποστερήσῃς, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου. 20 ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. 21 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἡγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐν σε ὑπερεπειθαρεῖ· ὄπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. 22 ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. 23 καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται. 24 οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν· 25 εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. 26 οἱ δὲ περισσῶς ἔξεπλήσσοντο λέγοντες

πρὸς ἔαυτούς, καὶ τίς δύναται σωθῆναι; δός ἡμῖν ἵνα εἰς σου ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς σου 27 ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει· παρὰ ἐξ ἀριστερῶν καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ θεῷ· 28 ὁ δὲ ἐτίπεν αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ. 29 Ἡρξατο τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ λέγειν ὁ Πέτρος αὐτῷ· ἴδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν ἐγὼ πίνω, ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι πάντα καὶ ἡκολουθήκαμέν σοι. 29 ἔφη βαπτισθῆναι; 39 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· δυνάμεθα. ὁ Ἰησοῦς, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὁ δὲ ἐτίπεν αὐτοῖς· τὸ ποτήριον ὃ δος ἀφῆκεν οἰκίαν ἥτις ἀδελφοὺς ἥτις ἀδελφὰς ἐγὼ πίνω πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ ἥτις μητέρα ἥτις πατέρα ἥτις τέκνα ἥτις ἀγροὺς βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· 40 τὸ δὲ καθίσαι ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ ἔνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, ἐκ δεξιῶν μου ἥτις ἐγὼ εὑωνύμων οὐκ ἐστιν 30 ἔταν μὴ λάβῃ ἐκαπονταπλασίονα νῦν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἵτινασται. 41 Καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς ἀκούσαντες οἱ δέκα ἡρξαντο ἀγανακτεῖν καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 42 καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰώνι τῷ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. (aiōn g165, aiōnios αὐτοῖς· οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν g166) 31 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι. 32 Ἡσαν δὲ ἐν μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, 43 οὐχ οὕτως δέ ἐστιν ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, ἀν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν, ἐσται καὶ ἐθαμβοῦντο, οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ὑμῶν διάκονος, 44 καὶ ὃς ἀν θέλῃ ὑμῶν ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς γενέσθαι πρῶτος, ἐσται πάντων δοῦλος· δώδεκα ἡρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα 45 καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ αὐτῷ συμβαίνειν, 33 ὅτι ἴδοὺ ἀναβαίνομεν ἥλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ παραδοθῆσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πολλῶν. 46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱερειχῶ. καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱερειχῶ καὶ τῶν θανάτω καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ ὁ υἱὸς ἔθνεσιν 34 καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ Τιμαίου Βαρτιμαῖος, τυφλὸς προσαίτης, ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν. 47 καὶ ἀκούσας ὅτι αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ μετὰ Ἰησοῦς ὁ Ναζαρηνός ἐστιν, ἡρξατο κράζειν τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται. 35 Καὶ καὶ λέγειν· υἱὲ Δαυεὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ με. 48 καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες αὐτῷ, σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν, υἱὲ διδάσκαλε, θέλομεν ἕνα ὃ ἔταν αἰτήσωμέν Δαυεὶδ, ἐλέησόν με. 49 καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς σε ποιήσῃς ὑμῖν. 36 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τί εἶπεν· φωνήσατε αὐτόν. καὶ φωνοῦσιν τὸν θέλετε με ποιήσω ὑμῖν; 37 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ, τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· Θάρσει, ἔγειρε,

φωνεῖ σε. 50 ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἴμάτιον ὁψὲ ἥδη οὕσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς αὐτοῦ ἀναπηδήσας ἥλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. 12 Καὶ τῇ 51 καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· τί ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας σοι θέλεις ποιήσω; ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· ἐπείνασεν. 13 καὶ ἵδων συκῆν ἀπὸ μακρόθεν ῥαβδουνί, ἵνα ἀναβλέψω. 52 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔχουσαν φύλλα, ἥλθεν εἰ ἄρα τι εύρήσει εἶπεν αὐτῷ, Ὁπαγε, ή πίστις σου σέσωκέν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν σε. καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν, καὶ ἡκολούθει εὗρεν εἰ μὴ φύλλα· ὅ γάρ καιρὸς οὐκ αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

11 Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ

εἰς Βηθανίαν πρὸς τὸ ὅρος τῶν ἑλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 2 καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθὺς εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εύρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὕπω κεκάθικεν· λύσατε αὐτὸν καὶ φέρετε. 3 καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε· ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει, καὶ εὐθὺς αὐτὸν ἀποστέλλει πάλιν ὥδε. 4 καὶ ἀπῆλθον καὶ εὗρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτὸν. 5 καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἐστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς· τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; 6 οἱ δὲ εἶπαν αὐτοῖς καθὼς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. 7 καὶ φέρουσιν τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ ἴμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτόν. 8 καὶ πολλοὶ τὰ ἴμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὄδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας, κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν. 9 καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον· ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου· 10 εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυείδ, ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις. 11 Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα,

ἥν σύκων. 14 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ·

μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἥκουν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. (*aiōn g165*) 15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ εἰσελθῶν εἰς τὸ ἱερὸν ἥρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψεν, 16 καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ, 17 καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· οὐ γέγραπται ὅτι ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ πεποιήκατε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν. 18 καὶ ἥκουσαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γάρ αὐτόν, πᾶς γάρ ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. 19 Καὶ ὅταν ὁψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως. 20 Καὶ παραπορευόμενοι πρωῒ εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ρίζῶν. 21 καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, ῥαββεί, ἵδε ἡ συκῆ ἦν κατηράσω ἐξήρανται. 22 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, ἔχετε πίστιν θεοῦ, 23 ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι δὲς ἀν εἴπῃ τῷ ὅρει τούτῳ ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύῃ ὅτι δὲ λαλεῖ γίνεται, ἔσται αὐτῷ. 24 διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα

ὅσα προσεύχεσθε καὶ αἴτεῖσθε, πιστεύετε κάκεινον ἐκεφαλίωσαν καὶ ἡτίμασαν. 5 καὶ ὅτι ἐλάβετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. 25 καὶ ὅταν ἄλλον ἀπέστειλεν κάκεινον ἀπέκτειναν, στήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὓς μὲν δέροντες, κατά τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὃ ἐν τοῖς οὓς δὲ ἀποκτέννοντες. 6 ἔτι ἔνα εἰχεν, οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. οὐλὸν ἀγαπητόν· ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον 27 Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα. καὶ πρὸς αὐτοὺς λέγων ὅτι ἐντραπήσονται ἐν τῷ Ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται τὸν υἱόν μου. 7 ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πρὸς ἑαυτοὺς εἶπαν ὅτι οὗτός ἔστιν ὁ καὶ οἱ πρεσβύτεροι 28 καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἐν κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ποιά ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἢ τίς σοι τὴν καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. 8 καὶ ἔξουσίαν ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῆῃς; λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἔξέβαλον 29 ὃ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἐπερωτήσω αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. 9 τί ποιήσει ὑμᾶς ἔνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποιά ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· 30 ἀπολέσει τοὺς γεωργούς, καὶ δώσει τὸν τὸ βάπτισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἀμπελῶνα ἄλλοις. 10 οὐδὲ τὴν γραφὴν ἢ ἔξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. 31 καὶ ταύτην ἀνέγνωτε· λίθον δὲ ἀπεδοκίμασαν διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· ἐὰν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς εἴπωμεν· ἔξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διατί οὖν οὐκ κεφαλὴν γωνίας· 11 παρὰ κυρίου ἐγένετο ἐπιστεύσατε αὐτῷ; 32 ἀλλὰ εἴπωμεν· ἔξ αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἀνθρώπων; ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· ἀπαντες ἡμῶν; 12 καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὅντως διατί προφήτης καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν ἦν. 33 καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν· γὰρ δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν οὐκ οἴδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· εἶπεν. καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. 13 οὐδὲ ἔγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποιά ἔξουσίᾳ ταῦτα. Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν τινας ποιῶ.

τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν ἵνα

12 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ. 14 καὶ ἐλθόντες λαλεῖν. ἀμπελῶνα ἀνθρωπὸς λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οἴδαμεν διατί περὶ οὐδενός οὐ ἀληθής εἶς καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός; οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ’ ἐπ’ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις; ἔξεστιν κῆνσον Καίσαρι δοῦναι ἢ οὐ; δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν; 15 ὃ δὲ ἴδων αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς· τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω. 16 οἱ δὲ ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. 4 καὶ πάλιν ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνος ἡ εἰκὼν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον.

Καίσαρος. 17 ό δε Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· εἷς ἐστιν, 30 καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν τὰ Καίσαρος ἀπόδοτε Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεόν σου ἔξ ̄ δλης τῆς καρδίας σου καὶ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἔξεθαύμαζον ἐπ' αὐτῷ. ἔξ ̄ δλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἔξ ̄ δλης τῆς 18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, διανοίας σου καὶ ἔξ ̄ δλης τῆς ἰσχύος σου. 31 οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἴναι, καὶ δευτέρα αὕτη ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· 19 διδάσκαλε, ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἔάν τινος οὐκ ἐστιν. 32 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς· ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπες καὶ μὴ ἀφῇ τέκνον, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς ὅτι εἷς ἐστιν καὶ οὐκ ἐστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἔξαναστήσῃ σπέρμα αὐτοῦ. 33 καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἔξ ̄ δλης τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 20 ἐπτὰ ἀδελφοὶ τῆς καρδίας καὶ ἔξ ̄ δλης τῆς ἰσχύος καὶ ἥσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα, καὶ ἔξ ̄ δλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα. 21 καὶ ὁ πλησίον ὡς ἑαυτὸν περισσότερόν ἐστιν δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανεν μὴ πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ τῶν καταλιπών σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως θυσιῶν. 34 καὶ ὁ Ἰησοῦς ἴδων αὐτὸν ὅτι 22 καὶ οἱ ἐπτὰ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ἔσχατον νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν πάντων καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 23 ἐν τῇ εἴ̄ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. καὶ οὐδεὶς ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσιν, τίνος αὐτῶν οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. 35 Καὶ ἐσται γυνὴ· οἱ γὰρ ἐπτὰ ἔσχον αὐτὴν ἀποκριθὲις ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν γυναῖκα. 24 ἔφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐ διὰ τῷ ἱερῷ· πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς Χριστὸς υἱὸς Δαυείδ ἐστιν; 36 αὐτὸς Δαυείδ μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; 25 ὅταν γὰρ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἀγίῳ· εἶπεν ὁ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὕτε γαμοῦσιν κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου οὕτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 26 περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, τῶν ποδῶν σου. 37 αὐτὸς Δαυείδ λέγει ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ αὐτὸν κύριον, καὶ πόθεν αὐτοῦ ἐστιν υἱός; Μωϋσέως ἐπὶ τοῦ βάτου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἥκουεν αὐτοῦ ἡδέως. 38 θεὸς λέγων· ἔγὼ ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Καὶ ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ἔλεγεν· βλέπετε Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; 27 οὐκ ἐστιν θεὸς ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. πολὺ πλανᾶσθε. στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς 28 Καὶ προσελθών εἷς τῶν γραμματέων, ἀγοραῖς 39 καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, ἴδων ὅτι συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς καλῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς, ἐπηρώτησεν δείπνοις· 40 οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν αὐτόν· ποίᾳ ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη πάντων; χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι, 29 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρώτη ἐστίν· οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα. 41 ἄκουε Ἰσραὴλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος Καὶ καθίσας κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου

έθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς καὶ βασιλέων σταθήσεσθε ἔνεκεν ἐμοῦ, εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι μαρτύριον αὐτοῖς. **10** καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἔβαλλον πολλά, **42** καὶ ἐλθοῦσα μία πρῶτον δεῖ κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. χίρα πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὅ ἐστιν **11** καὶ ὅταν ἄγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, κοδράντης. **43** καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μὴ προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, ἀλλ' ὅ ἐὰν μαθητὰς αὐτοῦ εἴπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω δοθῆ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε· ὑμῖν ὅτι ἡ χίρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ πάντων βέβληκεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον. **12** καὶ παραδώσει τὸ γαζοφυλάκιον· **44** πάντες γὰρ ἐκ τοῦ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατήρ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τέκνου, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. **13** καὶ ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ

13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διδάσκαλε, ἵδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. **2** καὶ ὁ Ἰησοῦς εἴπεν αὐτῷ· βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος ἐπὶ λίθον. ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ. **3** καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὅρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτα αὐτὸν κατ' ἴδιαν ὁ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· **4** εἰπὸν ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντελεῖσθαι πάντα; **5** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἥρξατο λέγειν αὐτοῖς· βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. **6** πολλοὶ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὄνόματί μου, λέγοντες ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. **7** ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γενέσθαι, ἀλλ' οὕπω τὸ τέλος. **8** ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπ', ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, ἔσονται λιμοί. **9** ἀρχὴ ὡδίνων ταῦτα. Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων

ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος

σωθήσεται. **14** Όταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα

τῆς ἐρημώσεως ἐστηκότα ὅπου οὐδὲ, ὁ

ἀναγινώσκων νοείτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ

φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη, **15** ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ

δώματος μὴ καταβάτω μηδὲ εἰσελθάτω

ἄραι τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **16** καὶ ὁ εἰς τὸν

ἄγρὸν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὄπισθι ἄραι

τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. **17** οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ

ἔχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις

ταῖς ἡμέραις. **18** προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ

γένηται χειμῶνος· **19** ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι

ἐκεῖναι θλῖψις οὕτω οὐδὲ γέγονεν τοιαύτη

ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως, ἦν ἔκτισεν ὁ θεὸς ἔως

τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. **20** καὶ εἰ μὴ

ἐκολόβωσεν κύριος τὰς ἡμέρας, οὐκὶ ἂν

ἐσώθῃ πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς

οὓς ἔξελέζατο ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας. **21**

καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἴδε ὕδε ὁ Χριστός,

ἴδε ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε. **22** ἐγερθήσονται

δὲ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ

ποιήσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ

ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, τοὺς ἐκλεκτούς.

23 ὑμεῖς δὲ βλέπετε· προείρηκα ὑμῖν πάντα.

24 Ἀλλὰ ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν **14**^ῃ Ην δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα θλῖψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ μετὰ δύο ἡμέρας, καὶ ἐζήτουν οἱ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, **25** ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν καὶ οἱ ἀστέρες ἔσονται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. **2** πίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς ἔλεγον γάρ· μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε ἔσται οὐρανοῖς σαλευθήσονται. **26** καὶ τότε θόρυβος τοῦ λαοῦ. **3** Καὶ ὅντος αὐτοῦ ὕψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἥλθεν γυνὴ δόξης, **27** καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς ἐκ τῶν πολυτελοῦς· συντρίψασα τὸν ἀλάβαστρον τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρου γῆς ἔως ἄκρου κατέχεεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. **4** Ἡσαν δέ οὐρανοῦ. **28** Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς· εἰς τί τὴν παραβολήν. ὅταν αὐτῆς ἥδη ὁ κλάδος ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; **5** ἀπαλὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, ἥδυνατο γάρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. **29** ἐπάνω δηναρίων τριακοσίων καὶ δοθῆναι οὗτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμοῦντο αὐτῇ. **6** γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. **30** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον ἡργάσατο αὕτη μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένηται. **31** ἐν ἐμοί. **7** πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται. **32** εὖ ποιησαί, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. **8** Ὁ Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ τῆς ὥρας ἔσχεν ἐποίησεν προέλαβεν μυρίσαι μου τὸ οὐδεὶς οἴδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ σῶμά εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. **9** ἀμὴν δὲ λέγω οὐδὲ ὁ οὐρανός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. **33** βλέπετε ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον ἀγρυπνεῖτε· οὐκ οἴδατε γάρ πότε ὁ καιρός εἰς δόλον τὸν κόσμον, καὶ δὲ ἐποίησεν αὕτη ἐστιν. **34** ὡς ἀνθρωπος ἀπόδημος ἀφεὶς λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. **10** τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺς τοῖς δούλοις Καὶ Ἰούδας Ἰσκαριώθ, ὁ εἰς τῶν δώδεκα, αὐτοῦ τὴν ἔξουσίαν, ἐκάστω τὸ ἔργον ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐτὸν αὔτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα παραδοῖ αὐτοῖς. **11** οἱ δὲ ἀκούσαντες γρηγορῇ. **35** γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε ἔχάρησαν καὶ ἐπιγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον γάρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ἡ δούναι· καὶ ἐζήτει πῶς αὐτὸν εὐκαίρως ὀψὲ ἡ μεσονύκτιον ἡ ἀλεκτοροφωνίας ἡ παραδοῖ. **12** Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν πρωΐ· **36** μὴ ἐλθῶν ἔξαίφνης εῦρῃ ὑμᾶς ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν αὐτῷ καθεύδοντας. **37** ὁ δὲ ὑμῖν λέγω, πᾶσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ποῦ θέλεις ἀπελθόντες λέγω, γρηγορεῖτε.

ἔτοιμάσωμεν ἵνα φάγης τὸ πάσχα; **13** καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ

λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε, ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος ὅτι γέγραπται· πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, 14 καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται. 28 ἀλλὰ ὅπου ἔὰν εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ μετὰ τὸ ἐγερθῆναι με προάξω ὑμᾶς εἰς ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει ποῦ ἔστιν τὸ τὴν Γαλιλαίαν. 29 ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· κατάλυμά μου, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ’ μαθητῶν μου φάγω; 15 καὶ αὐτὸς ὑμῖν οὐκ ἐγώ. 30 καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον ἔτοιμον, ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ σήμερον ταύτη τῇ κάκει ἔτοιμάσατε ἡμῖν. 16 καὶ ἔξηλθον οἱ νυκτὶ πρὶν ἡ δις ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς μαθηταὶ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ εὗρον με ἀπαρνήσῃ. 31 ὁ δὲ ἐκπεισσῶς ἐλάλει· καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ ἔὰν με δέῃ συναποθανεῖν σοι, οὐ μή σε πάσχα. 17 Καὶ ὁφίας γενομένης ἔρχεται μετὰ ἀπαρνήσωματι. ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες τῶν δώδεκα. 18 καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἔλεγον. 32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶπεν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅνομα Γεθσημανεί, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς ὅτι εἴς ἔξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων αὐτοῦ· καθίσατε ὡδε ἔως προσεύξωμαι. 33 μετ’ ἐμοῦ. 19 ἥρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον αὐτῷ εἰς κατὰ εἴς μήτι ἐγώ; 20 ὁ δὲ εἶπεν καὶ Ἰώαννην μετ’ αὐτοῦ, καὶ ἥρξατο αὐτοῖς· εἴς τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν, 34 καὶ λέγει μετ’ ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. 21 ὅτι ὁ μὲν οὐίος αὐτοῖς· περίλυπός ἔστιν ἡ ψυχή μου ἔως τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται θανάτου· μείνατε ὡδε καὶ γρηγορεῖτε. 35 καὶ περὶ αὐτοῦ· οὐάδε τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ προελθὼν μικρὸν ἔπιπτεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ δί’ οὐ ὁ οὐίος τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· προσηγένετο ἵνα εἰ δυνατόν ἔστιν παρέλθῃ καλὸν αὐτῷ εἰς οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἀνθρωπὸς ἀπ’ αὐτοῦ ἡ ὥρα, 36 καὶ ἔλεγεν· ἀββᾶ ἐκεῖνος. 22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· παρένεγκε ἄρτον εὐλογήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ’ ἐμοῦ· ἀλλ’ οὐ τί αὐτοῖς καὶ εἶπεν· λάβετε· τοῦτό ἔστιν ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. 37 καὶ ἔρχεται καὶ τὸ σῶμά μου. 23 καὶ λαβὼν ποτήριον εύρισκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδει; οὐκ ἵσχυσας ἔξ αὐτοῦ πάντες. 24 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μίαν ὥραν γρηγορήσαι; 38 γρηγορεῖτε καὶ τοῦτό ἔστιν τὸ αἷμά μου τῆς διαθήκης τὸ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ἔλθητε εἰς πειρασμόν. ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν. 25 ἀμὴν λέγω τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σάρξ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματος ἀσθενής. 39 καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηγύζατο τῆς ἀμπέλου ἔως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. 40 καὶ ὑποστρέψας αὐτὸ πίνω καὶ ιὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ εὗρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν θεοῦ. 26 Καὶ ὑμνήσαντες ἔξηλθον εἰς τὸ γὰρ αὐτῶν οἱ ὄφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι, ὅρος τῶν ἐλαιῶν. 27 καὶ λέγει αὐτοῖς καὶ οὐκ ἥδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ.

41 καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· καὶ ἦν συνκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. 55 ἀπέχει· ἥλθεν ἡ ὥρα, ἵδού παραδίδοται Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ὁ οὐρανὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας ἐξῆτον κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ τῶν ἀμαρτωλῶν. 42 ἐγείρεσθε ἄγωμεν· θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ εὔρισκον· 56 ἵδού ὁ παραδιδούς με ἥγγισεν. 43 Καὶ πολλοὶ γάρ ἐψευδομαρτύρουν κατ’ αὐτοῦ, εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἡσαν. 57 καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης εἰς τῶν δώδεκα, τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ’ καὶ μετ’ αὐτοῦ ὅχλος μετὰ μαχαιρῶν αὐτοῦ λέγοντες 58 ὅτι ἡμεῖς ἡκούσαμεν καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων. 44 ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύνσημον τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον αὐτοῖς λέγων· δὲν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν· οἴκοδομήσω. 59 καὶ οὐδὲ οὕτως ἵση κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς. 45 ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. 60 καὶ ἀναστὰς καὶ ἐλθῶν εὐθὺς προσελθῶν αὐτῷ λέγει· ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώτησεν τὸν ῥαββεῖ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν· 46 οἱ δὲ Ἰησοῦν λέγων· οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν τι ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῷ καὶ ἐκράτησαν οὕτοί σου καταμαρτυροῦσιν; 61 ὁ δὲ αὐτόν. 47 εἶς δέ τις τῶν παρεστηκότων ἐσιώπα καὶ οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν. πάλιν ὁ σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισεν τὸν ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ, δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ σὺ εἰς ὁ Χριστὸς ὁ οὐρανὸς τοῦ εὐλογητοῦ; τὸ ὠτάριον. 48 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς 62 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐγώ εἰμι, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ως ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε ὅψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἔρχόμενον 49 καθ’ ἡμέραν ἡμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. 63 ὁ δὲ ἰερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατε με· ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ ἀλλ’ ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. 50 καὶ λέγει· τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες. 51 Καὶ 64 ἡκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν εἶς τις νεανίσκος συνηκολούθει αὐτῷ φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ, καὶ ἔνοχον εἶναι θανάτου. 65 Καὶ ἥρξαντο τινες κρατοῦσιν αὐτόν· 52 ὁ δὲ καταλιπὼν ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν. 53 Καὶ τὸ πρόσωπον καὶ κολαφίζεν αὐτὸν καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, λέγειν αὐτῷ προφήτευσον, καὶ οἱ ὑπηρέται καὶ συνέρχονται πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔλαβον. 66 Καὶ ὅντος τοῦ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. 54 καὶ ὁ Πέτρος κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται μία τῶν Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἡκολούθησεν αὐτῷ παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, 67 καὶ ἰδοῦσα ἔως εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα

αὐτῷ λέγει· καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ λέγων θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα ἵσθα τοῦ Ἰησοῦ. **68** ὁ δὲ ἡρνήσατο λέγων· τῶν Ἰουδαίων; **10** ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι οὕτε οἶδα οὕτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις. διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ καὶ ἔξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον, καὶ ἀρχιερεῖς. **11** οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. **69** καὶ ἡ παιδίσκη ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ ἰδοῦσα αὐτὸν ἥρξατο πάλιν λέγειν τοῖς αὐτοῖς. **12** ὁ δὲ Πειλᾶτος πάλιν ἀποκριθεὶς παρεστῶσιν ὅτι οὗτος ἔξ αὐτῶν ἐστιν. ἔλεγεν αὐτοῖς· τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν **70** ὁ δὲ πάλιν ἡρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν λέγετε τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **13** πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. ἀληθῶς ἔξ αὐτῶν εἰ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἰ. **14** ὁ δὲ Πειλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς· τί γὰρ **71** ὁ δὲ ἥρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὅμνύναι ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραξαν· ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν σταύρωσον αὐτόν. **15** ὁ δὲ Πειλᾶτος λέγετε. **72** καὶ εὐθὺς ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ βουλόμενος ποιῆσαι τὸ ίκανὸν τῷ ὄχλῳ ἐφώνησεν. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τὸ ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ ῥῆμα ως εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρὶν παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα ἀλέκτορα φωνήσαι δὶς τρίς με ἀπαρνήσῃ. σταυρωθῇ. **16** Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν.

15 Καὶ εὐθὺς πρωῒ συμβούλιον ἔτοιμάσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ὄλον τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν Πειλάτῳ. **2** καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πειλᾶτος· σὺ εἴ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· σὺ λέγεις. **3** καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. **4** ὁ δὲ Πειλᾶτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν· οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; **5** ἵδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. **5** ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὡστε θαυμάζειν τὸν Πειλᾶτον. **6** Κατὰ δὲ ἔօρτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἔνα δέσμιον ὃν παρητούντο. **7** ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν στασιαστῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. **8** καὶ ἀναβὰς ὁ ὄχλος ἥρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἐποίει αὐτοῖς. **9** ὁ δὲ Πειλᾶτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς

αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστιν πραιτώριον, καὶ συνκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. **17** καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον. **18** καὶ ἥρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν· χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων. **19** καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυνον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. **20** καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἔξεδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἴματια αὐτοῦ. Καὶ ἔξάγουσιν αὐτὸν ἕνα σταυρώσουσιν. **21** καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ῥούφου, ἕνα ἄρη τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. **22** καὶ φέρουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Γολγοθᾶν τόπον, ὃ ἐστιν μεθερμηνεύμενον κρανίου τόπος. **23** καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ἐσμυρνισμένον οῖνον· ὃς δὲ οὐκ ἔλαβεν. **24** καὶ σταυροῦσιν αὐτὸν, καὶ

διαμερίζονται τὰ ίμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες Ἰησαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν κλῆρον ἐπ' αὐτὰ τίς τί ἄρη. 25 ἦν δὲ ὥρα θεωροῦσαι, ἐν αἷς καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 26 καὶ ἦν ἡ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ ἐπιγραφὴ τῆς αἵτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη· Ἰωσῆτος μήτηρ καὶ Σαλώμη, 41 αἱ δὲ διαστάσεις τῶν Ἰουδαίων. 27 Καὶ σὺν ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἡκολούθουν αὐτῷ καὶ αὐτῷ σταυροῦσιν δύο ληστάς, ἔνα ἐκ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἀλλαὶ πολλαὶ αἱ δεξιῶν καὶ ἔνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. 29 συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα. 42 Καὶ καὶ οἱ παραπορεύμενοι ἐβλασφήμουν ἡδη ὁψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν παρασκευή, αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὃ ἐστιν προσάββατον, 43 ἐλθὼν Ἰωσῆφ καὶ λέγοντες· οὐά δὲ καταλύων τὸν ναὸν ὃ ἀπὸ Ἀριμαθαίας εὐσχήμων βουλευτής, καὶ οἴκοδομῶν τρισὶν ἡμέραις, 30 σῶσον δὲς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν σεαυτὸν καταβάτς ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. 31 βασιλείαν τοῦ θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθεν ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς πρὸς τὸν Πειλᾶτον καὶ ἤτήσατο τὸ σῶμα ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον· τοῦ Ἰησοῦ. 44 ὃ δὲ Πειλᾶτος ἐθαύμαζεν ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· εἰ ἡδη τέθνηκεν, καὶ προσκαλεσάμενος 32 ὁ Χριστὸς δὲ βασιλεὺς Ἰσραὴλ καταβάτω τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πάλαι ἀπέθανεν· 45 καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ πιστεύσωμεν. καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι σὺν κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ πτῶμα τῷ αὐτῷ ὡνείδιζον αὐτόν. 33 Καὶ γενομένης Ἰωσῆφ. 46 καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καθελὼν ὕρας ἔκτης σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν αὐτὸν ἐνείλησεν τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν γῆν ἔως ὕρας ἐνάτης. 34 καὶ τῇ ἐνάτῃ αὐτὸν ἐν μνήματι ὃ ἦν λελατομημένον ὕρα ἐβόησεν ὃ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ· ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ ἔλωι ἔλωι λεμὰ σαβαχθανεί; ὃ ἐστιν τὴν θύραν τοῦ μνημείου. 47 ἡ δὲ Μαρία μεθερμηνευόμενον· ὃ θεός μου ὃ θεός ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰωσῆτος μου, εἰς τί ἐγκατέλιπές με; 35 καὶ τινες ἐθεώρουν ποῦ τέθειται.

τῶν παρεστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον· 16 Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἵδε Ἡλείαν φωνεῖ. 36 δραμῶν δέ τις καὶ γεμίσας σπόγγον ὅξους περιθεὶς καλάμῳ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων· ἀφετε ἴδωμεν εἰ καὶ Σαλώμη ἡγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἔλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. 2 καὶ λίαν ἔρχεται Ἡλείας καθελεῖν αὐτόν. 37 ὃ δὲ πρωῒ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνῆμα, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. 3 καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς· τίς ἀποκυλίσει εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἔως κάτω. 39 ἰδὼν δὲ τὴν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; 4 καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν αὐτοῦ ὅτι οὕτως ἐξέπνευσεν εἰπεν· ἀληθῶς ὅτι ἀνακεύλισται ὁ λίθος· ἦν γὰρ οὗτος ὁ ἄνθρωπος υἱὸς ἦν θεοῦ. 40 μέγας σφόδρα. 5 καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς

τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμενον γλώσσαις λαλήσουσιν καιναῖς, **18** ὅφεις ἐν τοῖς δεξιοῖς περιβεβλημένον στολὴν ἀροῦσιν, καὶ θανάσιμόν τι πίωσιν οὐ λευκήν, καὶ ἔξεθαμβήθησαν. **6** ὁ δὲ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ, ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας λέγει αὐταῖς μὴ ἐκθαμβεῖσθε. Ἰησοῦν ἐπιθήσουσιν καὶ καλῶς ἔχουσιν. **19** ὁ ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· μὲν οὖν κύριος μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς ἡγέρθη, οὐκ ἔστιν ὥδε· ἵδε ὁ τόπος ὅπου ἀνελήμφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἔθηκαν αὐτόν. **7** ἀλλὰ ὑπάγετε εἴπατε ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. **20** ἐκεῖνοι δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι ἔξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ κυρίου προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος αὐτὸν ὅψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. **8** καὶ διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων.

ἔξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου·
εἶχεν γὰρ αὐτὰς τρόμος καὶ ἕκστασις, καὶ
οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον· ἐφοβοῦντο γάρ. **9**

(note: The most reliable and earliest manuscripts
do not include Mark 16:9-20.) Ἀναστὰς δὲ πρωῒ

πρώτη σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἣς ἐκβεβλήκει ἐπτὰ δαιμόνια. **10** ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπίγγειλεν τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις, πενθοῦσιν καὶ κλαίουσιν. **11** κάκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς ἡπίστησαν. **12** Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἄγρον. **13** κάκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπίγγειλαν τοῖς λοιποῖς οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. **14** Ὅστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἔνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. **15** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἄπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. **16** ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. **17** σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασιν ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν,

Κατα Λουκαν

1 Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, **2** καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, **4** ἵνα ἐπιγνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. **5** Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεύς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά, καὶ γυνὴ αὐτῷ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρὼν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς Ἐλισάβετ. **6** ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐναντίον τοῦ θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν τοῦ κυρίου ἀμεμπτοι. **7** καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἦν ἡ Ἐλισάβετ στεῖρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. **8** ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἐναντὶ τοῦ θεοῦ, **9** κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθών εἰς τὸν ναὸν τοῦ κυρίου, **10** καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. **11** ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος κυρίου ἐστῶς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. **12** καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἴδων, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. **13** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος· μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία, διότι εἰσηκούσθη ἡ δέσησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην· **14** καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται.

15 ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον κυρίου, καὶ οὗνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ, καὶ πνεύματος ἀγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, **16** καὶ πολλοὺς τῶν νιῶν Ἰσραὴλ καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλεία, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἐτοιμάσαι κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. **18** καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον· κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης καὶ ἡ γυνὴ μου προβεβηκοῦσα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. **19** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· ἐγὼ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρεστηκώς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σὲ καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα· **20** καὶ ἴδού ἔσῃ σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι ἣς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, αὐτὸν ἦσαν. **21** καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ. **22** ἐξελθὼν δὲ οὐκ ὅτι ὄπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενεν κωφός. **23** καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **24** μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ· καὶ περιέκρυψεν ἔαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα **25** ὅτι οὕτως μοι πεποίηκεν κύριος ἐν ἡμέραις αἵς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. **26** Ἐν δὲ τῷ

μηνὶ τῷ ἔκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ Ἐλισάβετ. 41 καὶ ἐγένετο ώς ἦκουσεν ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἡ Ἐλισάβετ, ἣ ὄνομα Ναζαρὲθ 27 πρὸς παρθένον ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. ἐμνηστευμένην ἀνδρὶ ὧ ὄνομα Ἰωσὴφ ἐξ καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἀγίου ἡ Ἐλισάβετ, οἴκου Δαυεὶδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου 42 καὶ ἀνεφώνησεν κραυγῇ μεγάλῃ καὶ Μαριάμ. 28 καὶ εἰσελθὼν πρὸς αὐτὴν ὁ εἶπεν· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν, καὶ ἄγγελος εἶπεν· χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. 43 κύριος μετὰ σοῦ. 29 ἡ δὲ ἐπὶ τῷ λόγῳ καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μῆτηρ τοῦ διεταράχθη, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ κυρίου μου πρὸς ἐμέ; 44 ἴδού γὰρ ώς ἐγένετο ἀσπασμὸς οὗτος. 30 καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὕτα μου, αὐτῇ μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ παρὰ τῷ θεῷ· 31 καὶ ἴδού συλλημψῆ ἐν κοιλίᾳ μου. 45 καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. 32 οὗτος ἔσται μέγας αὐτῇ παρὰ κυρίου. 46 Καὶ εἶπεν Μαριάμ· καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον, 47 αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον Δαυεὶδ καὶ ἡγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, 33 καὶ βασιλεύσει ἐπὶ θεῷ τῷ σωτῆρί μου, 48 ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἴδού τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. (αἰσθὶ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι g165) 34 εἶπεν δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον· αἱ γενεαί, 49 ὅτι ἐποίησέν μοι μεγάλα ὁ πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; δυνατός. καὶ ἄγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 50 35 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ, καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ γενεὰς πνεῦμα ἄγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. 51 ἐποίησεν δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν γεννημένον ἄγιον κληθήσεται, υἱὸς θεοῦ. ὑπερηφάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν· 36 καὶ ἴδού Ἐλισάβετ ἡ συγγενίς σου καὶ 52 καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων αὐτῇ συνειληφεῖ υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ καὶ ὑψωσεν ταπεινούς, 53 πεινῶντας οὗτος μὴν ἔκτος ἔστιν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ ἐνέπλησεν ἀγαθῶν καὶ πλουτοῦντας στείρᾳ· 37 ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τοῦ ἐξαπέστειλεν κενούς. 54 ἀντελάβετο θεοῦ πᾶν ρῆμα. 38 εἶπεν δὲ Μαριάμ· ἴδού ἡ Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι ἐλέους, δούλη κυρίου· γένοιτο μοι κατὰ τὸ ρῆμά 55 καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος. ἡμῶν, τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ 39 Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις εἰς τὸν αἰῶνα. (αἰσθὶ g165) 56 Ἔμεινεν δὲ ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὁρεινὴν μετὰ Μαριάμ σὺν αὐτῇ ώς μηνας τρεῖς, καὶ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, 40 καὶ εἰσῆλθεν ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. 57 Τῇ δὲ εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἡσπάσαστο τὴν Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν

αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν νίόν. 58 καὶ ἥκουσαν πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ οἵ περιοικοὶ καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι δοῦναι ἡμῖν 74 ἀφόβως ἐκ χειρὸς ἔχθρῶν ἐμεγάλυνεν κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' ῥυσθέντας λατρεύειν αὐτῷ 75 ἐν δσιότητι αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. 59 καὶ ἐγένετο καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὁγδόῃ ἥλθον περιτεμεῖν τὰς ἡμέρας ἡμῶν. 76 καὶ σὺ δέ παιδίον, τὸ παιδίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸν ἐπὶ τῷ προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ· προπορεύσῃ ὄνοματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. 70 γὰρ πρὸ προσώπου κυρίου ἐτοιμάσαι ὄδοὺς καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μῆτηρ αὐτοῦ εἰπεν· αὐτοῦ, 77 τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. 61 καὶ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἀμαρτιῶν αὐτῶν 78 εἴπαν πρὸς αὐτὴν ὅτι οὐδέποτε ἐστιν ἐκ τῆς διὰ σπλαγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς συγγενείας σου ὃς καλεῖται τῷ ὄνοματι ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, 79 τούτῳ. 62 ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτό. 63 καὶ αἰτήσας καθημένοις, τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας πινακίδιον ἔγραψεν λέγων Ἰωάννης ἐστὶν ἡμῶν εἰς ὄδον εἰρήνης. 80 Τὸ δὲ παιδίον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐθαύμασαν πάντες. 64 ηὔδανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα ἐν ταῖς ἐρήμοις ἔως ἡμέρας ἀναδείξεως καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραὴλ.

τὸν θεόν. 65 καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν δῃ τῇ δρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, 66 καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; καὶ γὰρ χεὶρ κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ. 67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος ἀγίου καὶ ἐπροφήτευσεν λέγων 68 εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ, 69 καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν οἴκῳ Δαυεὶδ παιδὸς αὐτοῦ, 70 καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἀγίων ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, (αἱδὸν **g165**) 71 σωτηρίαν ἐξ ἔχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς· 72 ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἀγίας αὐτοῦ, 73 ὅρκον δὲ ὡμοσεν

2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἔξῆλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. 2 αὕτη ἀπογραφὴ ἐγένετο πρώτη ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. 3 καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἔκαστος εἰς τὴν ἑαυτοῦ πόλιν. 4 ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσῆφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρὲθ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυεὶδ ἤτις καλεῖται Βηθλέεμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυεὶδ, 5 ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ ἐμνηστευμένῃ αὐτῷ, οὕσῃ ἐγκύῳ. 6 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν, 7 καὶ ἔτεκεν τὸν νιὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. 8

Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλλημφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇς νυκτὶς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. **9** τῇ κοιλίᾳ. **22** Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι καὶ ἀγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῶν, κατὰ τὸν νόμον δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ Μωϋσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. **10** καὶ εἶπεν παραστῆσαι τῷ κυρίῳ, **23** καθὼς γέγραπται αὐτοῖς ὁ ἀγγελος; μὴ φοβεῖσθε ἵδον γάρ ἐν νόμῳ κυρίου ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην ἥτις μήτραν ἄγιον τῷ κυρίῳ κληθήσεται, **24** καὶ ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, **11** ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν σήμερον σωτὴρ ὃς ἔστιν Χριστὸς κύριος ἐν τῷ νόμῳ, κυρίου, ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο πόλει Δαυείδ· **12** καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον, νοσσοὺς περιστερῶν. **25** Καὶ ἵδον ἄνθρωπος εὐρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον ἐν ἦν ἐν Ἱερουσαλὴμ ὡς ὄνομα Συμεών, καὶ φάτνῃ. **13** καὶ ἔξαίφνης ἐγένετο σὺν ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, τῷ ἀγγέλῳ πληθος στρατιᾶς οὐρανίου προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραὴλ, αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόντων. **14** καὶ πνεῦμα ἦν ἄγιον ἐπ' αὐτόν. **26** καὶ ἦν δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας. **15** Καὶ ἐγένετο τοῦ ἀγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἀντὶ τῷ ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν τὸν Χριστὸν κυρίου. **27** καὶ ἤλθεν ἐν τῷ οἱ ἄγγελοι, οἱ ποιμένες ἐλάλουν πρὸς πνεύματι εἰς τὸ ιερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν ἀλλήλους διέλθωμεν δὴ ἔως Βηθλεὲμ τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι καὶ ἴδωμεν τὸ ρήμα τοῦτο τὸ γεγονὸς ὁ αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ὑμῖν. **16** καὶ ἤλθαν αὐτοῦ, **28** καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸν εἰς τὰς σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦραν τὴν τε Μαριὰμ ἀγκάλας καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἴπεν· καὶ τὸν Ἰωσὴφ καὶ τὸ βρέφος κείμενον **29** νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, ἐν τῇ φάτνῃ· **17** ἴδοντες δὲ ἐγνώρισαν κατὰ τὸ ρῆμά σου ἐν εἰρήνῃ· **30** ὅτι εἶδον περὶ τοῦ ρήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, **31** ὁ περὶ τοῦ παιδίου τούτου. **18** καὶ πάντες ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαῶν, **32** φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς δόξαν λαοῦ σου Ἰσραὴλ. **33** καὶ ἦν ὁ πατὴρ αὐτούς· **19** ἡ δὲ Μαρία πάντα συνετήρει τὰ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ρήματα ταῦτα συνβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. **34** καὶ αὐτῆς· **20** καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες, εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεών καὶ εἶπεν πρὸς δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ· ἵδον οὗτος πᾶσιν οἵς ἤκουσαν καὶ ἴδον καθὼς ἐλαλήθη κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν πρὸς αὐτούς. **21** Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον. ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ **35** καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται

ρόμφαία, ὅπως ἀν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ· τέκνον, πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. **36** Καὶ τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ἴδού ὁ πατέρος ἦν Ἀννα προφῆτις, Θυγάτηρ Φανουρίη, σου κάγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμένεν σε. **49** ἐκ φυλῆς Ἀσήρ· αὕτη προφεβηκυῖα ἐν καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί ὅτι ἐζητεῖτε με; ἡμέραις πολλαῖς, Ζήσασα μετὰ ἀνδρὸς οὐκ ἥδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου ἔτη ἐπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, **37** δεῖ εἰναί με; **50** καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ καὶ αὐτὴ χήρα ἔως ἐτῶν ὄγδοήκοντα ρῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. **51** καὶ κατέβη τεσσάρων, ἡ οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἰεροῦ μετ' αὐτῶν καὶ ἤλθεν εἰς Ναζαρέθ, καὶ ἦν νηστείαις καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡμέραν. **38** καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα διετήρει πάντα τὰ ρήματα ἐν τῇ καρδίᾳ ἀνθωμολογεῖτο τῷ θεῷ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτῆς. **52** καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν ἐν τῇ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ θεῷ καὶ Ἱερουσαλήμ. **39** Καὶ ὡς ἐτέλεσαν πάντα ἀνθρώποις.

κατὰ τὸν νόμον κυρίου, ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς πόλιν ἔστιν Ναζαρέθ.

40 τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦστο πληρούμενον σοφίας, καὶ χάρις θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό. **41** Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. **42** καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβαίνοντων αὐτῶν κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, **43** καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνωσαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ. **44** νομίσαντες δὲ αὐτὸν εἶναι ἐν τῇ συνοδίᾳ ἤλθον ἡμέρας ὅδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενεῦσιν καὶ τοῖς γνωστοῖς, **45** καὶ μὴ εὑρόντες ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ἀναζητοῦντες αὐτόν. **46** καὶ ἐγένετο μετὰ ἡμέρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἰερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς; **47** ἔξισταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. **48** καὶ ἴδοντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν, καὶ

3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαὶ δεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πειλάτου τῆς Ιουδαίας, καὶ τετρααρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετρααρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετρααρχοῦντος, **2** ἐπὶ ἀρχιερέως Ἀννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ρῆμα θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου νίὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. **3** καὶ ἤλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἀφεσιν ἀμαρτιῶν, **4** ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ὅσαίου τοῦ προφήτου φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἔτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ· **5** πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὅρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείας καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὅδοὺς λείας· **6** καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ. **7** Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὅχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ γεννήματα

έχιδνῶν, τίς ύπεδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τὸν λαόν· **19** ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης, τῆς μελλούσης ὄργης; **8** ποιήσατε οὖν ἐλεγχόμενος ὑπ’ αὐτοῦ περὶ Ἡρῷδιάδος καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· καὶ μὴ τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἔαυτοῖς πατέρᾳ ἔχομεν πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ **20** προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν, θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ. **21** τῷ Ἀβραάμ. **9** ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἄπαντα ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον τὸν λαὸν καὶ Ἰησοῦν βαπτισθέντος καὶ μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ προσευχομένου ἀνεψιθῆναι τὸν οὐρανόν, εἰς πῦρ βάλλεται. **10** Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν **22** καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον οἱ ὄχλοι λέγοντες· τί οὖν ποιήσωμεν; **11** σωματικῷ εἴδει ὡς περιστερὰν ἐπ’ αὐτόν, ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὁ ἔχων δύο καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι, σὺ εἶ ὁ χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ εὐδόκησα. ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω. **12** ἥλθον **23** Καὶ αὐτὸς ἦν Ἰησοῦς ἀρχόμενος ὡσεὶ δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι καὶ εἶπαν ἐτῶν τριάκοντα, ὧν υἱός, ὡς ἐνομίζετο, πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν; Ἰωσὴφ τοῦ Ἡλεὶ **24** τοῦ Μαθθὰθ τοῦ Λευεὶ **13** ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· μηδὲν πλέον τοῦ Μελχεὶ τοῦ Ἰανναὶ τοῦ Ἰωσὴφ **25** τοῦ παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. **14** Ματταθίου τοῦ Ἄμως τοῦ Ναούμ τοῦ Ἐσλεὶ ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι τοῦ Ναγγαὶ **26** τοῦ Μάαθ τοῦ Ματταθίου λέγοντες· τί ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς; καὶ τοῦ Σεμεὶν τοῦ Ἰωσὴχ τοῦ Ἰωδὰ **27** τοῦ εἶπεν πρὸς αὐτούς· μηδένα διασείσητε, Ἰωανὰν τοῦ Ῥησὰ τοῦ Ζοροβαβὴλ τοῦ μηδένα συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς Σαλαθιὴλ τοῦ Νηρεὶ **28** τοῦ Μελχεὶ τοῦ ὁψωνίοις ὑμῶν. **15** Προσδοκῶντος δὲ τοῦ Ἀδδεὶ τοῦ Κωσάμ τοῦ Ἐλμαδὰμ τοῦ Ἡρ λαοῦ καὶ διαλογίζομένων πάντων ἐν ταῖς **29** τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ἐλιέζερ τοῦ Ἰωρεὶμ τοῦ καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε Μαθθὰθ τοῦ Λευεὶ **30** τοῦ Συμεὼν τοῦ αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός, **16** ἀπεκρίνατο λέγων Ἰούδα τοῦ Ἰωσὴφ τοῦ Ἰωνὰμ τοῦ Ἐλιακεὶμ πᾶσιν ὁ Ἰωάννης· ἔγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω **31** τοῦ Μελεὰ τοῦ Μεννὰ τοῦ Ματταθὰ ὑμᾶς· ἔρχεται δὲ ὁ ἴσχυρότερός μου, οὗ τοῦ Ναθὰμ τοῦ Δαυεὶδ **32** τοῦ Ἰεσοαὶ τοῦ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἴμαντα τῶν Ἰωβὴλ τοῦ Βόος τοῦ Σαλὰ τοῦ Ναασσὼν ὑποδημάτων αὐτοῦ, αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει **33** τοῦ Ἀμιναδὰβ τοῦ Ἀδμεὶν τοῦ Ἀρνεὶ ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ πυρί· **17** οὗ τὸ τοῦ Ἐσρῷμ τοῦ Φάρες τοῦ Ἰούδα **34** τοῦ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ διακαθᾶραι τὴν Ἰακὼβ τοῦ Ἰσαὰκ τοῦ Ἀβραάμ τοῦ Θάρα ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συναγαγεῖν τὸν σῖτον τοῦ Ναχὼρ **35** τοῦ Σεροὺχ τοῦ Ῥαγαῦ τοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον Φαλέκ τοῦ Ἐβερ τοῦ Σαλὰ **36** τοῦ Καϊνὰμ κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. **18** Πολλὰ μὲν τοῦ Ἀρφαξὰδ τοῦ Σὴμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ οὖν καὶ ἔτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο **37** τοῦ Μαθουσαλὰ τοῦ Ἐνὼχ τοῦ Ἰάρετ

τοῦ Μελελεὴλ τοῦ Καϊνὰμ **38** τοῦ Ἐνώς φήμη ἐξῆλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου τοῦ Σὴθ τοῦ Ἀδὰμ τοῦ θεοῦ.

περὶ αὐτοῦ. **15** καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν

4 Ἰησοῦς δὲ πλήρης πνεύματος ἀγίου ἦντος συναγωγᾶς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. **16** Καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρά, οὗ ἦν τῷ πνεύματι ἐν τῇ ἔρήμῳ **2** ἀνατεθραμμένος, καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ ἡμέρας τεσσεράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων τοῦ διαβόλου. καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν εἰς τὴν συναγωγήν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθεισῶν **17** καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου αὐτῶν ἐπείνασεν. **3** εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἡσαΐου, καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὗρεν διάβολος εἰς τοῦ θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον. **18** πνεῦμα τούτῳ ᾧνα γένηται ἄρτος. **4** καὶ ἀπεκριθή κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ εἴνεκεν ἔχρισέν με πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· γέγραπται δτὶ οὐκ εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς, ἀπέσταλκέν με **19** ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος. **5** κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς καὶ ἀναγαγῶν αὐτὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ ἀφέσει, κηρύξαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν. **20** χρόνου. **6** καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος· σοὶ καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ δώσω τὴν ἔξουσίαν ταύτην ἀπασαν καὶ ἔκάθισεν, καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τὴν δόξαν αὐτῶν, δτὶ ἐμοὶ παραδέδοται τῇ συναγωγῇ ἥσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. **21** καὶ ὡς ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν· **7** σὺ οὖν ἥρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς δτὶ σήμερον ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ, ἔσται σοῦ πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὡσὶν πᾶσα. **8** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ ὑμῶν. **22** καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ γέγραπται προσκυνήσεις κύριον τὸν θεόν ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς σου καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. **9** ἦγαγεν ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, δὲ αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔστησεν ἐπὶ καὶ ἔλεγον· οὐχὶ οὐίος ἐστιν Ἰωσὴφ οὗτος; τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ **23** καὶ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς· πάντως ἐρεῖτέ μοι οὐίος εἰ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν τὴν παραβολὴν ταύτην· ἰατρέ, θεράπευσον κάτω· **10** γέγραπται γάρ δτὶ τοῖς ἀγγέλοις σεαυτόν· δσα ἡκούσαμεν γενόμενα εἰς τὴν αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι Καφαρναοὺμ ποίησον καὶ ὤδε ἐν τῇ πατρίδι σε, **11** καὶ δτὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε, μήποτε σου. **24** εἶπεν δέ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν δτὶ προσκόψῃς πρὸς αὐτὸν τὸν πόδα σου. **12** οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς δτὶ ἔαυτοῦ. **25** ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν δτὶ εἴρηται οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν πολλαὶ χῆραι ἥσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλείου σου. **13** καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὃ ἐν τῷ Ἰσραήλ, δτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. **14** ἔτη τρία καὶ μῆνας ἔξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, **26** καὶ πρὸς τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἡλείας εἰ μὴ

εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα αὐτοῖς. **40** Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου πάντες χήραν. **27** καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἥσαν ἐν τῷ ὅσιον εἰχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις Ἰσραὴλ ἐπὶ Ἐλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ ἥγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἐνὶ ἑκάστῳ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Ναιμὰν ὁ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιτιθεὶς ἐθεράπευεν Σύρος. **28** καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ αὐτούς. **41** ἐξῆρχοντο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα, **29** πολλῶν, κραυγάζοντα καὶ λέγοντα ὅτι σὺ εἶ καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς ὁ νιὸς τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἴᾳ αὐτὰ πόλεως, καὶ ἥγαγον αὐτὸν ἔως ὁφρύος τοῦ λαλεῖν, ὅτι ἥδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν ὅρους ἐφ' οὗ ἡ πόλις ὡκοδόμητο αὐτῶν, εἶναι. **42** Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ὤστε κατακρημνίσαι αὐτόν· **30** αὐτὸς δὲ ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο. **31** ἐπεζήτουν αὐτόν· καὶ ἥλθον ἔως αὐτοῦ, Καὶ κατῆλθεν εἰς Καφαρναοῦμ πόλιν τῆς καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ' Γαλιλαίας, καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν αὐτῶν. **43** ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς ὅτι καὶ τοῖς σάββασιν· **32** καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἔξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῦτο αὐτοῦ. **33** Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἀπεστάλην. **44** καὶ ἦν κηρύσσων εἰς τὰς ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ συναγωγὰς τῆς Γαλιλαίας.

ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· **34** ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνὲ; ἥλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἵδια σε τίς εἰ, ὁ ἄγιος τοῦ θεοῦ. **35** καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· φιμώθητι καὶ ἐξελθε ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ρίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ μηδὲν βλάψαν αὐτόν. **36** καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἔξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν, καὶ ἐξέρχονται; **37** καὶ ἐξεπορεύετο ἥχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου. **38** Ἀναστὰς δὲ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος. πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ, καὶ ἥρωτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. **39** καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησεν τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διηκόνει

5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἐστὼς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, **2** καὶ ἵδεν δύο πλοιάρια ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἀλεεῖς ἀπ' αὐτῶν ἀποβάντες ἔπλυναν τὰ δίκτυα. **3** ἐμβὰς δὲ εἰς ἐν τῶν πλοίων, ὁ ἦν Σίμωνος, ἥρωτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον, καθίσας δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους. **4** ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα· ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. **5** καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν· ἐπιστάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ρήματί σου χαλάσω τὰ δίκτυα. **6** καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολύ· διερρήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν. **7** καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι

αύτοῖς· καὶ ἥλθαν, καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι τὰ πλοῖα, ὡστε βυθίζεσθαι αὐτά. **8** ἴδων ἐνώπιον αὐτοῦ. **19** καὶ μὴ εύροντες δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, Ἰησοῦ λέγων· ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων ἀμαρτωλός εἰμι, κύριε. **9** Θάμβος γὰρ καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. **20** καὶ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ἦσαν συνέλαβον, **10** ἴδων τὴν πίστιν αὐτῶν εἰπεν· ἀνθρωπε, δόμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην υἱοὺς ἀφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου. **21** καὶ Ζεβεδαίου, οἵ ἡσαν κοινωνοί τῷ Σίμωνι. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς· μὴ φοβοῦ· Φαρισαῖοι λέγοντες τίς ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. **11** βλασφημίας; τίς δύναται ἀμαρτίας ἀφεῖναι καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, εἰ μὴ μόνος ὁ θεός; **22** ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀφέντες πάντα ἡκολούθησαν αὐτῷ. **12** τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπεν Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πρὸς αὐτούς· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς πόλεων, καὶ ἴδού ἀνὴρ πλήρης λέπρας ἴδων καρδίαις ὑμῶν; **23** τί ἐστιν εὔκοπάτερον, δὲ τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη εἰπεῖν· ἀφέωνταί σοι αἱ ἀμαρτίαι σου, ἢ αὐτοῦ λέγων· κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ περιπάτει; **24** ἵνα δὲ με καθαρίσαι. **13** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα εἰδῆτε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔξουσίαν ἥψατο αὐτοῦ εἰπών· θέλω, καθαρίσθητι. ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἀμαρτίας, εἶπεν καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. **14** τῷ παραλελυμένῳ σὸι λέγω, ἔγειρε καὶ καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἄρας τὸ κλινίδιόν σου πορεύου εἰς τὸν ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ οἴκον σου. **25** καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ὃ κατέκειτο, προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἴκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν **15** διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, θεόν. **26** καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἄπαντας, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. **16** φόβου λέγοντες ὅτι εἴδομεν παράδοξα αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ σήμερον. **27** Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν, προσευχόμενος. **17** Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι Λευεὶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἡσαν καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιάσκαλοι, ἀκολούθει μοι. **28** καὶ καταλιπών πάντα οἵ ἡσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς ἀναστὰς ἡκολούθει αὐτῷ. **29** καὶ ἐποίησεν Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ· δοχὴν μεγάλην Λευεὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰάσθαι αὐτοῦ· καὶ ἦν ὄχλος πολὺς τελωνῶν καὶ αὐτόν. **18** καὶ ἴδού ἄνδρες φέροντες ἐπὶ ἄλλων οἵ ἡσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. κλίνης ἀνθρωπον δὲ ἦν παραλελυμένος, **30** καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ

γραμματεῖς αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησεν Δαυεὶδ αὐτοῦ λέγοντες διατὶ μετὰ τῶν τελωνῶν ὅπότε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ καὶ ἀμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; 31 καὶ ὅντες; 4 ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ ἔλαβεν καὶ ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες· 32 οὐκ ἐλήλυθα μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἀμαρτωλοὺς εἰς μόνους τοὺς ἱερεῖς; 5 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι μετάνοιαν. 33 Οἱ δὲ εἶπαν πρὸς αὐτόν· κύριός ἐστιν ὁ νιὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ οἵ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ σαββάτου. 6 Ἐγένετο δὲ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὅμοίως καὶ οἱ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσιν καὶ διδάσκειν. καὶ ἦν ἀνθρωπὸς ἐκεῖ καὶ ἡ χεὶρ πίνουσιν. 34 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς, αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά· 7 παρετηροῦντο μὴ δύνασθε τοὺς νίοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἰ ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν, ποιησαὶ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύει, ἵνα εὔρωσιν νηστεῦσαι; 35 ἔλευσονται δὲ ήμέραι, καὶ κατηγορεῖν αὐτοῦ. 8 αὐτὸς δὲ ἥδει τοὺς ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε διαλογισμοὺς αὐτῶν· εἶπεν δὲ τῷ ἀνδρὶ τῷ νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 36 ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα ἔγειρε καὶ στῆθι "Ἐλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ μέσον. καὶ ἀναστὰς ἔστη. 9 εἶπεν δτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἀπὸ ἴματίου καινοῦ δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς ἐπερωτῶ ὑμᾶς, σχίσας ἐπιβάλλει ἐπὶ ἴματιον παλαιόν εἰ δὲ εἰ ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ ἀγαθοποιῆσαι ἢ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίσει καὶ τῷ παλαιῷ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι. οὐ συμφωνήσει τὸ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ 10 καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς καινοῦ. 37 καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς εἶπεν αὐτῷ· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. ὁ ἀσκοὺς παλαιούς εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ οἶνος δὲ ἐποίησεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθῆσται αὐτοῦ. 11 αὐτὸι δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται 38 ἀλλὰ οἶνον καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους τί ἀν νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον. 39 καὶ ποιήσαιεν τῷ Ἰησοῦ. 12 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν θέλει νέον· λέγει γάρ· ἡμέραις ταύταις ἔξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος ὁ παλαιὸς χρηστός ἐστιν.

προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν

6 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ. 13 καὶ ὅτε ἐγένετο διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ σπορίμων, καὶ ἡμέρα, προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχυας καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἥσθιον ψώχοντες ταῖς χερσίν. 2 τινὲς καὶ ἀποστόλους ὡνόμασεν, 14 Σίμωνα, δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον· τί ποιεῖτε ὁ δν καὶ ὡνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν τοῖς σάββασιν; 3 καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβον καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν· Ἰωάννην καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον

15 καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, 28 εὐλογεῖτε τοὺς ζηλωτὴν, 16 καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου καὶ καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς ἐγένετο προδότης. 17 ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς, 29 τῷ τύπτοντί σε εἰς καὶ καταβὰς μετ' αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου τὴν σιαγόνα πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ πεδινοῦ, καὶ ὅχλος πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ, τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης μὴ κωλύσῃς, 30 παντὶ αἰτοῦντί σε δίδου, τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ καὶ τῆς καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἱ ἥλθον 31 καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἀκοῦσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν ἀνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὅμοιῶς. νόσων αὐτῶν, 18 καὶ οἱ ἐνοχλούμενοι ἀπὸ 32 καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο· 19 ποία ὑμῖν χάρις ἔστιν; καὶ γὰρ οἱ ἀμαρτωλοὶ καὶ πᾶς ὁ ὅχλος ἐζήτουν ἅπτεσθαι αὐτοῦ, τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33 καὶ ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἔξηρχετο καὶ γὰρ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ἵατο πάντας. 20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἔστιν; καὶ οἱ ὁφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἀμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34 καὶ ἔλεγεν μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρᾳ ἐὰν δανίσητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 21 μακάριοι ποία ὑμῖν χάρις ἔστιν; καὶ ἀμαρτωλοὶ οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. ἀμαρτωλοῖς δανίζουσιν ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε. Ἱσα. 35 Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν 22 μακάριοί ἔστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανίζετε μηδένα οἱ ἀνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς ἀπελπίζοντες καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν καὶ ὀνειδίσωσιν καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα πολύς, καὶ ἔσεσθε νιοὶ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἔνεκα τοῦ νιοῦ τοῦ χρηστός ἔστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ ἀνθρώπους· 23 χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ πονηρούς. 36 γίνεσθε οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ σκιρτήσατε, ἵδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν ὁ πατήρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἔστιν. 37 καὶ πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε· καὶ μὴ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε. 24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπολύτε, καὶ ἀπολυθήσεσθε· 38 ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. 25 οὐαὶ δίδοτε, καὶ δοθῆσεται ὑμῖν· μέτρον ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι νῦν, ὅτι πεινάσετε. καλὸν πεπιεσμένον σεσαλευμένον οὐαί, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κλαύσετε. 26 οὐαὶ ὅταν καλῶς εἴπωσιν κόλπον ὑμῶν· ὡς γὰρ μέτρῳ μετρεῖτε ὑμᾶς πάντες οἱ ἀνθρωποι· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. 39 Εἶπεν δὲ καὶ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες παραβολὴν αὐτοῖς. μήτι δύναται τυφλὸς αὐτῶν. 27 Ἄλλα ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφότεροι εἰς

βόθυνον ἐμπεσοῦνται; **40** οὐκ ἔστιν μαθητὴς θεμελίου, ἢ προσέρηξεν ὁ ποταμός, καὶ ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον· κατηρτισμένος δὲ εὐθὺς συνέπεσεν, καὶ ἐγένετο τὸ ρῆγμα τῆς πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. **41** τί οἰκίας ἐκείνης μέγα.

δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὄφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἴδιῳ ὄφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; **42** πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου ἀδελφέ, ἃφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὄφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὄφθαλμοῦ σοῦ, καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὄφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν. **43** οὐ γάρ ἔστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν, οὐδὲ πάλιν δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. **44** ἔκαστον γάρ δένδρον ἐκ τοῦ ἴδιου καρποῦ γινώσκεται· οὐ γάρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. **45** ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. **46** Τί δέ με καλεῖτε, κύριε κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἀ λέγω; **47** πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἔστιν ὅμοιος· **48** ὅμοιός ἔστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἐσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτὴν διὰ τὸ καλῶς οἰκοδομῆσθαι αὐτήν. **49** ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἔστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομῆσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς

7 Ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ρήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς Καφαρναούμ. **2** Ἐκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων ἥμελλεν τελευτᾶν, διὸ ἦν αὐτῷ ἔντιμος. **3** ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. **4** οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἡρώτων αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὅτι ἄξιός ἔστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο· **5** ἀγαπᾶ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὡκοδόμησεν ἡμῖν. **6** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. ἔδι δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος τῆς οἰκίας ἐπεμψεν φίλους ὁ ἐκατοντάρχης λέγων· κύριε, μὴ σκύλους οὐ γὰρ ίκανός είμι ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθης· **7** διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἡξίωσα πρὸς σὲ ἐλθεῖν· ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ, καὶ ιαθήτω ὁ παῖς μου. **8** καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἔξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ’ ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ ἐρχου, καὶ ἐρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. **9** ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὅχλῳ εἶπεν λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον. **10** καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἴκον οἱ πεμφθέντες εὔρον τὸν δοῦλον ὑγιαίνοντα. **11** Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἔξῆς ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν, καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ

ικανοὶ καὶ ὄχλος πολύς. **12** ὡς δὲ ἥγγισεν Ἰωάννου ἥρξατο λέγειν πρὸς τοὺς τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἴδου ἐξεκομίζετο ὄχλους περὶ Ἰωάννου· τί ἐξεληλύθατε τεθνηκώς μονογενὴς υἱὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον καὶ αὐτὴ ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; **25** ἀλλὰ τί ἰκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ. **13** καὶ ἴδων αὐτὴν ὁ ἐξεληλύθατε ἴδειν; ἀνθρωπὸν ἐν μαλακοῖς κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτὴν καὶ εἶπεν ἴματίοις ἡμφιεσμένον; ἴδου οἱ ἐν ἴματισμῷ αὐτῇ μὴ κλαῖε. **14** καὶ προσελθὼν ἤψατο ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, βασιλείοις εἰσίν. **26** ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε καὶ εἶπεν· νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. ἴδειν; προφήτην; ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ **15** καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἥρξατο περισσότερον προφήτου. **27** οὗτός ἐστιν περὶ λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. οὗ γέγραπται· ἴδου ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν **16** ἔλαβεν δὲ φόβος ἀπαντας, καὶ ἔδόξαζον μου πρὸ προσώπου σου, δις κατασκευάσει τὸν θεὸν λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. **28** λέγω ὑμῖν, ἡγέρθη ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης τὸν λαὸν αὐτοῦ. **17** καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος Ἰωάννου οὐδείς ἐστιν· ὁ δὲ μικρότερος ἐν οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαΐᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστιν. πάσῃ τῇ περιχώρᾳ. **18** Καὶ ἀπήγγειλαν **29** καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι Ἰωάννει οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων ἐδικαίωσαν τὸν θεόν, βαπτισθέντες τὸ τούτων. **19** καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς βάπτισμα Ἰωάννου· **30** οἱ δὲ Φαρισαῖοι τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἐπεμψεν καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸν κύριον λέγων· σὺ εἴ ὁ ἐρχόμενος ἡθέτησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; **20** παραγενόμενοι ὑπ' αὐτοῦ. **31** Τίνι οὖν δόμοιώσω τοὺς δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπαν· Ἰωάννης ὁ ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σὲ λέγων· εἰσὶν δόμοιοι; **32** δόμοιοί εἰσίν παιδίοις τοῖς σὺ εἴ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; ἐν ἀγορᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν **21** ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσεν ἀλλήλοις, λέγοντες· ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ οὐκ ὠρχήσασθε, ἐθρηνήσαμεν καὶ οὐκ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐκλαύσατε. **33** ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ ἐχαρίσατο βλέπειν. **22** καὶ ἀποκριθεὶς βαπτιστὴς μὴ ἐσθίων ἄρτον μηδὲ πίνων εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγείλατε οἶνον, καὶ λέγετε· δαιμόνιον ἔχει. **34** Ἰωάννει ἂ εἴδετε καὶ ἡκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων ἀναβλέπουσιν, χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καὶ πίνων, καὶ λέγετε· ἴδού ἀνθρωπὸς καθαρίζονται κωφοὶ ἀκούονται, νεκροὶ φάγος καὶ οἰνοπότης, φίλος τελωνῶν καὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· **23** καὶ ἀμαρτωλῶν. **35** καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ μακάριός ἐστιν δις ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων. **36** Ἡρώτα δέ ἐν ἐμοί. **24** Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγῃ μετ'

αύτοῦ· καὶ εἰσελθών εἰς τὸν οἶκον τοῦ εἰπεν δὲ αὐτῇ ἀφέωνταί σου αἱ ἀμαρτίαι.
Φαρισαίου κατεκλίθη. 37 καὶ ἴδου γυνὴ ἡτις 49 καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν
ἥν ἐν τῇ πόλει ἀμαρτωλός, καὶ ἐπιγυνοῦσα ἐν ἑαυτοῖς τίς οὗτός ἐστιν, δος καὶ ἀμαρτίας
ὅτι κατάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, ἀφίσιν; 50 εἰπεν δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα·
κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου 38 καὶ στᾶσα ἡ πίστις σου σέσωκέν σε, πορεύου εἰς
δόπισα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ κλαίουσα, εἰρήνην.

τοῖς δάκρυσιν ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας
αὐτοῦ καὶ ταῖς θριξὶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς
ἐξέμαξεν, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ
καὶ ἥλειφεν τῷ μύρῳ. 39 ἴδων δὲ ὁ
Φαρισαῖος ὃ καλέσας αὐτὸν εἰπεν ἐν ἑαυτῷ
λέγων· οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν
τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἡτις ἄπτεται αὐτοῦ,
ὅτι ἀμαρτωλός ἐστιν. 40 καὶ ἀποκριθεὶς
ὁ Ἰησοῦς εἰπεν πρὸς αὐτὸν· Σίμων, ἔχω
σοί τι εἰπεῖν. ὁ δὲ διδάσκαλε, εἰπέ, φησίν.
41 Δύο χρεοφειλέται ἥσαν δανιστῇ τινι·
ὁ εἷς ὥφειλεν δηνάρια πεντακόσια, ὁ
δὲ ἔτερος πεντήκοντα. 42 μὴ ἐχόντων
αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ἔχαρίσατο.
τίς οὖν αὐτῶν πλεῖον ἀγαπήσει αὐτόν; 43
ἀποκριθεὶς Σίμων εἰπεν· ὑπολαμβάνω ὅτι
ῷ τὸ πλεῖον ἔχαρίσατο. ὁ δὲ εἰπεν αὐτῷ·
ὅρθως ἔκρινας. 44 καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν
γυναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη· βλέπεις ταύτην
τὴν γυναῖκα; εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν,
Ὕδωρ μου ἐπὶ τοὺς πόδας οὐκ ἔδωκας αὕτη
δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας
καὶ ταῖς θριξὶν αὐτῆς ἐξέμαξεν. 45 φίλημά
μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ ἀφ' ἣς εἰσῆλθον
οὐ διέλειπεν καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας.
46 ἐλαίω τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἥλειψας·
αὕτη δὲ μύρῳ ἥλειψεν μου τοὺς πόδας.
47 οὐ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αὐτῆς αἱ
ἀμαρτίαι αἱ πολλαί, ὅτι ἡγάπησεν πολύ·
ῷ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. 48

8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς
διώδευεν κατὰ πόλιν καὶ κώμην
κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν
βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν
αὐτῷ, 2 καὶ γυναικές τινες αἱ ἥσαν
τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν
καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη
Μαγδαληνή, ἀφ' ἣς δαιμόνια ἐπτὰ
ἐξεληλύθει, 3 καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ
ἐπιτρόπου Ἡρώδου καὶ Σουσάννα καὶ
ἔτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτοῖς
ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς. 4 Συνιόντος
δὲ ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν
ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτὸν εἰπεν διὰ
παραβολῆς· 5 ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ
σπείραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. καὶ ἐν τῷ
σπείρειν αὐτὸν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν,
καὶ κατεπατήθη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
κατέφαγεν αὐτό· 6 καὶ ἔτερον κατέπεσεν ἐπὶ
τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ
ἔχειν ἰκμάδα· 7 καὶ ἔτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ
τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι
ἀπέπνιξαν αὐτό· 8 καὶ ἔτερον ἔπεσεν εἰς
τὴν γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυὲν ἐποίησεν
καρπὸν ἐκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων
ἔφωνει· ὁ ἔχων ὥτα ἀκούειν ἀκούετω. 9
Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τίς
αὕτη εἴη ἡ παραβολή. 10 ὁ δὲ εἰπεν· ὑμῖν
δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας
τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς,

ἴνα βλέποντες μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ μὴ συνιῶσιν. **11** ἔστιν δὲ αὕτη ἡ παραβολή. αὐτοῦ, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· διέλθωμεν διὰ σπόρους ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. **12** οἱ δὲ εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης καὶ ἀνήχθησαν. παρὰ τὴν ὄδον εἰσίν οἱ ἀκούσαντες, εἴτα **23** πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν· καὶ ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες καὶ συνεπληροῦντο καὶ ἐκινδύνευον. **24** σωθῶσιν. **13** οἱ δὲ ἐπὶ τὴν πέτραν οὖν προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες· δταν ἀκούσωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν ἐπιστάτα ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. ὁ δὲ λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οὖν διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος· καὶ ἐπαύσαντο, καὶ πειρασμοῦ ἀφίστανται. **14** τὸ δὲ εἰς τὰς ἐγένετο γαλήνη. **25** εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ποῦ ἡ ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσίν οἱ ἀκούσαντες, πίστις ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός τοῦ βίου πορευόμενοι συνπνίγονται καὶ ἐστιν, δτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν. **15** τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; **26** γῆ, οὗτοί εἰσίν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν ἀγαθῆς ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν Γεργεσηνῶν, ἦτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. **16** Οὐδεὶς Γαλιλαίας. **27** ἔξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν δὲ λύχνον ἄψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει ἢ ὑπῆντησεν ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως ἔχων ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας δαιμόνια, καὶ χρόνῳ ἵκανῳ οὐκ ἐνεδύσατο τίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν ἴματιον, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν ἀλλ' ἐν τοῖς τὸ φῶς. **17** οὐ γάρ ἐστιν κρυπτὸν δὲ οὐ μνήμασιν. **28** Ιδών δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀνακράξας φανερὸν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον δὲ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν· οὐ μὴ γνωσθῇ καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. **18** τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ νιὲ τοῦ θεοῦ τοῦ βλέπετε οῦν πᾶς ἀκούετε· δς ἂν γάρ ἔχῃ, ὑψίστου; δέομαί σου, μή με βασανίσῃς, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ δς ἂν μὴ ἔχῃ, καὶ **29** παρήγγελλεν γάρ τῷ πνεύματι τῷ δὲ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **19** ἀκαθάρτῳ ἔξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· Παρεγένετο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ πολλοῖς γάρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἡδύναντο καὶ ἐδεσμεύετο ἀλύσεσιν καὶ πέδαις συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. **20** ἀπηγγέλη φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμὰ δὲ αὐτῷ ὅτι ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί ἡλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς σου ἐστήκασιν ἔξω ιδεῖν σε θέλοντες. **21** ἐρήμους. **30** ἐπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· μήτηρ λέγων· τί σοι ὅνομά ἐστιν; ὁ δὲ εἶπεν, μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσίν οἱ τὸν λεγιών, δτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες. αὐτόν. **31** καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ **22** Ἐγένετο δὲ ἐν μιᾳ τῶν ἡμερῶν καὶ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν.

(Abyssos g12) 32 ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. ἵκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὅρει, καὶ 43 καὶ γυνὴ ὡσα ἐν ῥύσει αἴματος ἀπὸ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς ἐτῶν δώδεκα, ἢτις ἰατροῖς προσαναλώσασα εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν. καὶ ἐπέτρεψεν ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ἀπ’ οὐδενὸς αὐτοῖς. 33 ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια θεραπευθῆναι, 44 προσελθοῦσα ὅπισθεν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἴματίου αὐτοῦ, χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη. αὐτῆς, 45 καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· τίς ὁ ἀψάμενός 34 ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονός μου; ἀρνουμένων δὲ πάντων εἶπεν ὁ ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. 35 ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν. 46 ὁ τὸ γεγονός, καὶ ἥλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἥψατό μού τις· ἐγὼ γάρ καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἀνθρωπὸν, ἀφ’ ἔγνων δύναμιν ἐξεληλυθῆναν ἀπ’ ἐμοῦ. οὗ τὰ δαιμόνια ἐξῆλθεν, ἴματισμένον καὶ 47 ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν, σωφρονοῦστα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, τρέμουσα ἥλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ καὶ ἐφοβήθησαν. 38 ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς δι’ ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν οἱ ἰδόντες πᾶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἱάθη 37 καὶ ἡρώτησεν αὐτὸν ἄπαν τὸ πλῆθος παραχρῆμα. 48 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· θυγάτερ, τῆς περιτίχου τῶν Γεργεσηνῶν ἀπελθεῖν ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· πορεύου εἰς ἀπ’ αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· εἰρήνην. 49 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς πλοῖον ὑπέστρεψεν. 38 τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων ὅτι ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ’ οὗ ἐξεληλύθει τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου, μηκέτι σκύλλε τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσεν τὸν διδάσκαλον. 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας δὲ αὐτὸν λέγων· 39 ὑπόστρεψε εἰς τὸν ἀπεκρίθη αὐτῷ· μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευσον, οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ καὶ σωθήσεται. 51 ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν θεός, καὶ ἀπῆλθεν, καθ’ ὅλην τὴν πόλιν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν τινα σὺν αὐτῷ εἰ κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον καὶ 40 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑπόστρεψειν τὸν τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. 52 Ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἥσαν ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ γάρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. 41 καὶ δὲ εἶπεν· μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ ἴδου ἥλθεν ἀνὴρ ὡς ὄνομα Ἰάειρος, καὶ καθεύδει. 53 καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν· καὶ ὅτι ἀπέθανεν. 54 αὐτὸς δὲ κρατήσας τῆς πεσών παρὰ τοὺς πόδας Ἰησοῦ παρεκάλει χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων· ἡ παῖς, αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, 42 ἐγείρου. 55 καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα ὅτι θυγάτηρ μονογενῆς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν δώδεκα καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκεν. ἐν δὲ τῷ αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. 56 καὶ ἐξέστησαν

οἱ γονεῖς αὐτῆς ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς καὶ ἀγροὺς καταλύσωσιν καὶ εὕρωσιν μηδὲνὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

ἐπισιτισμόν, δtti ᾧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν.

9 Συνκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἔξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν, **2** ἦ ἄρτοι πέντε καὶ ἰχθύες δύο, εἰ μήτι καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν πορευθέντες ὑμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἵσθαι, **3** καὶ εἶπεν τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα. **14** ἦσαν δὲ πρὸς αὐτούς μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, ὥσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπεν δὲ πρὸς μήτε ῥάβδον μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· κατακλίνατε αὐτοὺς ἀργύριον, μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. **15** καὶ ἐποίησαν **4** καὶ εἰς ἦν ἀν oἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεὶ οὗτως καὶ κατέκλιναν ἅπαντας. **16** λαβὼν μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. **5** καὶ ὅσοι δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀν μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τὸν κονιορτὸν αὐτοὺς καὶ κατέκλασεν, καὶ ἐδίδου τοῖς ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. **6** ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ. **7** Ἡκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὰ γινόμενα πάντα, καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπό τινων δτι Ἰωάννης ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν, **8** ὑπό τινων δὲ δτι Ἡλείας ἐφάνη, ἄλλων δὲ δτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. **9** εἶπεν δὲ Ἡρώδης Ἰωάννην ἐγώ ἀπεκεφαλίσα· τίς δέ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ εἶπεν δὲ αὐτοῖς ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε ἔζητει ἵδειν αὐτόν. **10** Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ εἶναι; Πέτρος δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· τὸν ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. **11** Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. **21** οὐδὲ ἐπιτιμήσας καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ' αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδὲνὶ λέγειν τοῦτο, ιδίαν εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσαΐδα. **11** **22** εἶπών δτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἡκολούθησαν αὐτῷ, πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ χρείᾳν ἔχοντας θεραπείας ἵσθαι. **12** ή δὲ τρίτη ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. **23** Ἔλεγεν δὲ πρὸς ἡμέραν ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ πάντας· εἰ τις θέλει ὁπίσω μου ἔρχεσθαι, δώδεκα εἶπον αὐτῷ· ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἀρνησάσθω ἔαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλως κώμας αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω

μοι. 24 ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν φωνὴν ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν οὗτός ἐστιν ὁ οὐίος μου ὁ ἐκλελεγμένος, ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, αὐτοῦ ἀκούετε. 26 καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν οῦτος σῶσει αὐτήν. 25 τί γὰρ ὡφελεῖται φωνὴν εὐρέθη Ἰησοῦς μόνος, καὶ αὐτὸι ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἑκείναις ἔαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἥ ζημιωθείς; 26 ὃς ταῖς ήμέραις οὐδὲν ὡν ἐώρακαν. 27 Ἐγένετο γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῆ με καὶ τοὺς ἐμοὺς δὲ τῇ ἔξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν λόγους, τοῦτον δικαίωντας τὸν ἀνθρώπου ἀπὸ τοῦ ὅρους συνήντησεν αὐτῷ ὅχλος ἐπαισχυνθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ πολύς. 28 καὶ ίδον ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὅχλου αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἀγίων ἐβόησεν λέγων· διδάσκαλε, δέομαί σου ἀγγέλων. 29 λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσίν ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν οὐίον μου, ὅτι μονογενῆς τινες τῶν αὐτοῦ ἔστηκότων οἵ οὐδὲ μηδεὶς ἐστιν, 30 καὶ ίδον πνεῦμα λαμβάνει γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν αὐτόν καὶ ἔξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 31 Ἐγένετο δὲ μετὰ αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' τοὺς λόγους τούτους, ὧσει ἡμέραι ὀκτώ, αὐτοῦ συντρίβον αὐτόν. 32 καὶ ἐδεήθην καὶ παραλαβὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό, καὶ Ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὅρος προσεύξασθαι. οὐκ ἡδυνήθησαν. 33 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς 34 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν εἶπεν· Ὡ γενεὰ ἀπιστος καὶ διεστραμμένη, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἔτερον καὶ ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι δικαίωντας αὐτοῦ λευκὸς ἔξαστράπτων. ὑμῶν; προσάγαγε ὥδε τὸν οὐίον σου. 35 ἔτι 36 καὶ ίδον ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἡλείας, 37 οἵ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησεν δικαίωντας αὐτῷ λευκὸς ἔξαστράπτων. 38 καὶ ίδον τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν 39 δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. 40 Ἐξεπλήσσοντο δὲ βεβαρημένοι ὑπνῷ διαγρηγορήσαντες δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ. εἶδαν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. 41 καὶ ἐγένετο ἐποίει, εἶπεν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· 42 ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὡτα ὑμῶν τοὺς λόγους εἶπεν δὲ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· ἐπιστάτα, τούτους ὃ γὰρ οὐίος τοῦ ἀνθρώπου μέλλει καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὥδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. 43 σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωϋσεῖ οἱ δὲ ἡγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν καὶ μίαν Ἡλεία, μὴ εἰδῶς δὲ λέγει. 44 ταῦτα παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μὴ δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ αἴσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι ἐπεσκίαζεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. 45 εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν νεφέλην. 46 καὶ Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ

τίς ἀν εἴη μείζων αὐτῶν. 47 ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπελθόντι θάψαι τὸν πατέρα μου. 60 εἶπεν εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, δὲ αὐτῷ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἐπιλαβόμενος παιδίου ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτῶν νεκρούς, σὺ δὲ ἀπελθών διάγγελλε ἑαυτῷ, 48 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅς ἐὰν δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 61 εἶπεν δὲ καὶ τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ ἔτερος ἀκολουθήσω σοι, κύριε πρῶτον δέχεται· καὶ ὃς ἀν ἐμὲ δέξηται, δέχεται δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ μικρότερος τὸν οἰκόν μου. 62 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὃ ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὕτος ἔστιν Ἰησοῦς οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ μέγας. 49 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν· ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὅπιστα ἐπιστάτα, εἴδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου εὑθετός ἔστιν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.

ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. 50 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν Ἰησοῦς· μὴ κωλύετε· δις γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἔστιν. 51 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήμψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἔστηρισεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, 52 καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς πόλιν Σαμαριῶν, ὥστε ἐτοιμάσαι αὐτῷ. 53 καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. 54 ἴδοντες δὲ οἱ μαθηταὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπαν· κύριε, θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς; 55 στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς. 56 καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην. 57 Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν τις πρὸς αὐτόν, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ. 58 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ οὐδὲς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνη. 59 εἶπεν δὲ πρὸς ἔτερον· ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ εἶπεν· ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον

10 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος καὶ ἔτερους ἔβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἥμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. 2 ἔλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς· ὃ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐργάτας ἐκβάλῃ εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. 3 ὑπάγετε· ἵδούν ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. 4 μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα· μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. 5 εἰς ἣν δ' ἀν εἰσέλθητε οἰκίαν, πρῶτον λέγετε εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. 6 καὶ ἐὰν ἢ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαίσεται ἐπ' αὐτὸν ἢ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μῆγε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει. 7 ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, ἔσθοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. 8 καὶ εἰς ἣν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, 9 καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς· ἡγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 10 εἰς ἣν δ' ἀν πόλιν εἰσέλθητε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας

αὐτῆς εἶπατε· 11 καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ νίδος εἰ μὴ ὁ κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν εἰς πατήρ, καὶ τίς ἐστιν ὁ πατὴρ εἰ μὴ ὁ νίδος τοὺς πόδας ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο καὶ ὡς ἐὰν βούληται ὁ νίδος ἀποκαλύψαι. 23 γινώσκετε δτὶ ἥγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἵδιαν 12 λέγω δὲ ὑμῖν δτὶ Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ εἶπεν· μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἐκείνη ἀνεκτότερον ἔσται ἡ τῇ πόλει ἐκείνῃ. ἀ βλέπετε. 24 λέγω γὰρ ὑμῖν δτὶ πολλοὶ 13 Οὐαί σοι, Χοραζέιν, οὐαί σοι Βηθσαΐδα· προφῆται καὶ βασιλεῖς ἡθέλησαν ἴδειν ἃ δτὶ εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ ἵδαν, καὶ ἀκούσαι δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἀν ἐν ἀ ἀκούετε καὶ οὐκ ἥκουσαν. 25 Καὶ ἴδοὺ σάκκω καὶ σποδῷ καθήμενοι μετενόησαν. νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτόν, 14 πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον λέγων· διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἡ ὑμῖν. 15 καὶ σύ, κληρονομίσω; (αιῶνιος g166) 26 ὁ δὲ εἶπεν Καφαρναούμ, μὴ ἔως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἔως ἄδου καταβιβασθήσῃ. (Hadēs g86) 16 Ὁ ἀναγινώσκεις; 27 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀκούων ὑμῶν ἔμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἔξ ὅλης τῆς ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ καρδίας σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν τὸν ἀποστείλαντά με. 17 Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ὅλη τῇ ἰσχύῃ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου, ἐβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες· κύριε, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 28 εἶπεν καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ δὲ αὐτῷ ὅρθως ἀπεκρίθης· τοῦτο ποίει, καὶ ὀνόματί σου. 18 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἐθεώρουν ζήσῃ. 29 ὁ δὲ θέλων δικαιῶσαι ἔαυτὸν εἶπεν τὸν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον; πεσόντα. 19 ἴδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν ἔξουσίαν 30 ὑπολαβὼν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄνθρωπός τις τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὅφεων καὶ σκορπίων, κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱερειχῶ, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἔχθροῦ, καὶ καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οἵ καὶ ἐκδύσαντες οὐδὲν ἡμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσει. 20 πλὴν ἐν αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον, τούτῳ μὴ χαίρετε δτὶ τὰ πνεύματα ὑμῖν ἀφέντες ἡμιθανῆ. 31 κατὰ συγκυρίαν δὲ ὑποτάσσεται, χαίρετε δὲ δτὶ τὰ ὀνόματα Ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὅδῷ ἐκείνῃ, καὶ ὑμῶν ἐνγέγραπται ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 21 Ἐν ἴδων αὐτὸν ἀντιπαρῆλθεν. 32 ὁμοίως δὲ καὶ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο ἐν τῷ πνεύματι Λευείτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον. ἐλθὼν τῷ ἀγίῳ καὶ εἶπεν· ἔξομολογοῦμαί σοι καὶ ἴδων ἀντιπαρῆλθεν. 33 Σαμαρίτης πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, δτὶ δέ τις ὀδεύων ἦλθεν κατ' αὐτὸν καὶ ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, ἴδων ἐσπλαγχνίσθη, 34 καὶ προσελθὼν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις· ναί ὁ πατήρ, κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων δτὶ οὗτως ἐγένετο εὔδοκία ἔμπροσθέν σου. ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν 22 καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶπεν· ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἥγαγεν αὐτὸν εἰς πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου, πανδοκίον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. 35 καὶ

ἐπὶ τὴν αὐριον ἐκβαλὼν δύο δηνάρια πρὸς αὐτούς· τίς ἔξ οὐδῶν ἔξει φίλον, καὶ ἔδωκεν τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν· ἐπιμελήθητι πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου καὶ αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἀν προσδαπανήσῃς ἐγώ εἰπη αὐτῷ· φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. **36** **6** ἐπειδὴ φίλος μου παρεγένετο ἔξ ὁδοῦ τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι πρός με καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ. **7** γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστάς; κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπη· μή μοι **37** ὁ δὲ εἶπεν· ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' κόπους πάρεχε· ἥδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ αὐτοῦ. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· καὶ σὺ ποίει ὅμοιώς. **38** Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. **8** λέγω πορεύεσθαι αὐτοὺς καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ κώμην τινά· γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα τὸ εἶναι φίλον αὐτοῦ, διά γε τὴν ἀναιδίαν ὑπεδέξατο αὐτόν εἰς τὴν οἰκίαν. **39** καὶ αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρήζει. τῇδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαριάμ, ἥ **9** Κάγω ὑμῖν λέγω, αἴτεῖτε, καὶ δοθήσεται καὶ παρακαθεσθεῖσα πρὸς τοὺς πόδας τοῦ ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ κυρίου ἥκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. **40** ἡ δὲ ἀνοιχθήσεται ὑμῖν. **10** πᾶς γάρ ὁ αἰτῶν Μάρθα περιεσπάτο περὶ πολλὴν διακονίαν· λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν· κύριε, οὐ μέλει σοι δότι ἡ κρούοντι ἀνοιχθήσεται. **11** τίνα δὲ ἔξ οὐδῶν ἀδελφή μου μόνην με κατέλιπεν διακονεῖν; τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ οὐδὲς ἄρτον, μὴ λίθον εἰπὸν οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. ἐπιδώσει αὐτῷ· ἥ καὶ ίχθύν, μὴ ἀντὶ ίχθύος **41** ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ κύριος· δψιν αὐτῷ ἐπιδώσει; **12** ἥ καὶ αἰτήσει ώόν, Μάρθα Μάρθα, μεριμνᾶς καὶ θορυβάζῃ περὶ μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; **13** εὶ οὖν ὑμεῖς πολλά, **42** ἐνὸς δὲ ἐστιν χρεία· Μαρία γάρ πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ ἀφαιρεθήσεται αὐτῆς.

πατήρ ὁ ἔξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἄγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτὸν. **14** Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸς ἦν κωφόν· Ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἔξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι· **15** τινὲς δὲ ἔξ αὐτῶν εἶπον· ἐν Βεελζεβούλ τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· **16** ἔτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον ἔξ οὐρανοῦ ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ. **17** αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία διαμερισθεῖσα ἐφ' ἑαυτὴν ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἴκον πίπτει. **18** εὶ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν. **5** Καὶ εἶπεν

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. **2** εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ὅταν προσεύχησθε, λέγετε πάτερ, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθάτω ἡ βασιλεία σου· **3** τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν· **4** καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, καὶ γάρ αὐτοὶ ἀφίομεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν· καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν. **5** Καὶ εἶπεν

σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε ἔσται καὶ ὁ νιὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. ταύτῃ. **31** βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται **19** εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς δαιμόνια, οἱ νιὸι ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν; ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς· ὅτι ἥλθεν ἐκ διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ἔσονται ὑμῶν. **20** εἰ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν δὲ ἐν δακτύλῳ θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, Σολομῶνος, καὶ ἴδού πλεῖον Σολομῶνος ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ ὥδε. **32** ἄνδρες Νινευεῖται ἀναστήσονται θεοῦ. **21** Ὄταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς ἔστιν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. **22** ἐπάν τε τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἴδού πλεῖον Ἰωνᾶ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, ὥδε. **33** Οὐδεὶς λύχνον ἄψας εἰς κρύπτην τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει ἐφ' ἥ ἐπεποίθει, τίθησιν οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. **23** ὁ μὴ λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος ὃν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστιν, καὶ ὁ μὴ βλέπωσιν. **34** ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἔστιν συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. **24** Ὄταν ὁ ὄφθαλμός σου. ὅταν ὁ ὄφθαλμός σου τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦς ἥ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ἔστιν· ἐπάν τε πονηρὸς ἥ, καὶ τὸ σῶμά σου ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὑρίσκον, λέγει· σκοτεινόν. **35** σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν ὑποστρέψω εἰς τὸν οἴκον μου ὅθεν ἐξῆλθον· σοὶ σκότος ἔστιν. **36** εἰ οὖν τὸ σῶμά σου **25** καὶ ἐλθὸν εύρισκει σεσαρωμένον καὶ ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, κεκοσμημένον. **26** τότε πορεύεται καὶ ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ παραλαμβάνει ἔτερα πνεύματα πονηρότερα ἀστραπῇ φωτίζῃ σε. **37** Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι ἑαυτοῦ ἐπτά, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐρωτᾷ αὐτὸν Φαρισαῖος ὅπως ἀριστήσῃ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου παρ' αὐτῷ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. **38** ὁ δὲ ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων. **27** Ἔγένετο Φαρισαῖος ἱδών ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα ἐπάρασά τις ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. **39** εἶπεν δὲ ὁ φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ· κύριος πρὸς αὐτόν· νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. **28** αὐτὸς δὲ εἶπεν· καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει μενοῦν μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. **40** ἀφρονες, οὐχ ὁ τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες. **29** Τῶν δὲ ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησεν; ὄχλων ἐπαθροιζομένων ἤρξατο λέγειν· ἡ **41** πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ γενεὰ αὕτη γενεὰ πονηρά ἔστιν· σημεῖον ἴδου πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἔστιν. **42** ἀλλὰ οὐαὶ ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ. **30** καθὼς γὰρ ἐγένετο ἡδύοσμον καὶ τὸ πήγανον καὶ πᾶν λάχανον, Ἰωνᾶς τοῖς Νινευείταις σημεῖον, οὗτως καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην

τοῦ θεοῦ· ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ **12** Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων παρεῖναι. **43** οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, τοῦ ὄχλου, ὃστε καταπατεῖν ἀλλήλους, δτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς ἡρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς πρώτον προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης ἀγοραῖς. **44** οὐαὶ ὑμῖν, δτι ἐστὲ ως τὰ τῶν Φαρισαίων, ἣτις ἐστὶν ὑπόκρισις. μνημεῖα τὰ ἀδηλα, καὶ οἱ ἀνθρωποι οἱ **2** οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἶδασιν. **45** οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ· γνωσθήσεται. **3** ἀνθ' ὃν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ **46** ὃ δὲ εἴπεν· καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί, πρὸς τὸ οὗς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, δτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων. **4** Λέγω δὲ δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις. **47** ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα οὐαὶ ὑμῖν, δτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα μὴ ἔχοντων περισσότερόν τι ποιῆσαι. **5** τῶν προφητῶν, καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· φοβήθητε ἀπέκτειναν αὐτούς. **48** ἄρα μάρτυρες ἐστε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἔχοντα ἔξουσίαν καὶ συνεδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν. ναί λέγω ὑμῖν, ὑμῶν, δτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτοὺς τοῦτον φοβήθητε. (**Geenna g1067**) **6** οὐχὶ πέντε ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε. **49** διὰ τοῦτο καὶ ἡ στρουθία πωλοῦνται ἀσσαρίων δύο; καὶ σοφία τοῦ θεοῦ εἴπεν· ἀποστελὼ εἰς αὐτοὺς ἐν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελημένον προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **7** ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες ἀποκτενοῦσιν καὶ ἐκδιώξουσιν, **50** ἵνα τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡρίθμηνται. μὴ ἐκζητηθῆ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. ἐκχυννόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ **8** λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς δὲ ἀν δόμοιον γένεσιν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου· ἐμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. **9** ὁ δὲ ναί λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων γένεσιν ταύτης. **52** οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ δτι ἥρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως αὐτοὶ θεοῦ. **10** καὶ πᾶς δὲ ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν οὐκ εἰσήλθατε καὶ τοὺς εἰσερχομένους νίδον τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ ἐκωλύσατε. **53** Κάκεῖθεν ἐξελθόντος αὐτοῦ δὲ εἰς τὸ ἄγιον πνεῦμα βλασφημήσαντι ἥρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι οὐκ ἀφεθήσεται. **11** δταν δὲ εἰσφέρωσιν δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ περὶ πλειόνων, **54** ἐνεδρεύοντες, θηρεῦσαί τὰς ἔξουσίας, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. **12** τὸ γὰρ ἄγιον ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴπητε.

πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἢ δεῖ μεριμνᾶτε; 27 κατανοήσατε τὰ κρίνα, πῶς εἰπεῖν. 13 Εἶπεν δέ τις ἐκ τοῦ ὄχλου αὐτῷ· οὕτε νήθει οὕτε ὑφαίνει· λέγω δὲ ὑμῖν, διδάσκαλε, εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι ούδε Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ μετ' ἔμοι τὴν κληρονομίαν. 14 ὁ δὲ εἶπεν περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. 28 εἰ δὲ ἐν αὐτῷ ἄνθρωπε, τίς με κατέστησεν κριτὴν ἀγρῷ τὸν χόρτον ὃντα σήμερον καὶ αὔριον ἡ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; 15 εἶπεν δὲ πρὸς εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὗτως αὐτούς· ὀρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης ἀμφιέζει, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι. πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ 29 καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί ζωὴν αὐτοῦ ἔστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ. πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· 30 ταῦτα γὰρ 16 Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων· πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν· ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἴδεν ὅτι χρήζετε τούτων. χώρα. 17 καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων· 31 πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς ταῦτα προστεθῆσεται ὑμῖν. 32 Μὴ φοβοῦ, καρπούς μου; 18 καὶ εἶπεν· τοῦτο ποιήσω· τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. 33 οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου, 19 καὶ ἐλεημοσύνην· ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· ψυχή, ἔχεις πολλὰ μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης οὐκ φάγε, πίε, εὐφραίνου. 20 εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ ἐγγίζει οὐδὲ σῆς διαφθείρει. 34 ὅπου θεός· ἄφρων, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν γάρ ἔστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἢ δὲ ἡτοίμασας, καρδία ὑμῶν ἔσται. 35 Ἐστωσαν ὑμῶν τίνι ἔσται; 21 οὕτως ὁ θησαυρίζων αὐτῷ αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν. 22 Εἶπεν δὲ καιόμενοι· 36 καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ὑμῖν προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ τί φάγητε, ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ μηδὲ τῷ σώματι τί ἐνδύσησθε. 23 ἡ ψυχὴ κρούσαντος εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. 37 πλείόν ἔστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ ἐνδύματος. 24 κατανοήσατε τοὺς κόρακας, κύριος εὐρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω ὅτι οὕτε σπείρουσιν οὕτε θερίζουσιν, οἵς ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς. 38 κἄν ἐν θεός τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς τῇ δευτέρᾳ, κἄν ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἐλθῇ διαφέρετε τῶν πετεινῶν. 25 τίς δὲ ἐξ καὶ εῦρῃ οὕτως, μακάριοι εἰσίν. 39 τοῦτο δὲ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ γινώσκετε, ὅτι εἰ ἔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποιά τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν; 26 εἰ οὖν οὐδὲ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται, οὐκ ἂν ἀφῆκεν ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν διορυχθῆναι τὸν οἴκον αὐτοῦ. 40 καὶ ὑμεῖς

γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἦ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ νίὸς ἐπὶ θυγατέρᾳ καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητέρᾳ, τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. **41** Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην καὶ νύμφῃ ἐπὶ Πέτρος κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν τὴν πενθεράν. **54** Ἐλεγεν δὲ καὶ τοῖς ταύτην λέγεις ἡ καὶ πρὸς πάντας; **42** καὶ ὅχλοις ὅταν ἰδῆτε νεφέλην ἀνατέλλουσαν εἴπεν ὁ κύριος τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε ὅτι ὅμβρος οἰκονόμος ὁ φρόνιμος, δὸν καταστήσει ὁ ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως: **55** καὶ ὅταν κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι καύσων ἔσται, ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον; **43** μακάριος ὁ καὶ γίνεται. **56** ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς δοῦλος ἐκεῖνος, δὸν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν, εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. **44** ἀλληλῶς λέγω τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε; ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ **57** Τί δὲ καὶ ἀφ' ἔαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ καταστήσει αὐτόν. **45** ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος δίκαιον; **58** ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ χρονίζει ὁ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς κύριος μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε τοὺς παΐδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτήν, καὶ ὁ κριτής τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι· **46** ἥξει ὁ σε παραδώσει τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ σε βαλεῖ εἰς φυλακήν. **59** λέγω σοι, οὐ μὴ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, καὶ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν ἔως καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ ἀποδῶς.

τῶν ἀπίστων θίσει. **47** ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ μὴ ἔτοιμάσας ἡ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται πολλάς· **48** ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας, παντὶ δὲ ὡς ἐδόθη πολύ, πολὺν ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ὡς παρέθεντο πολύ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν. **49** Πῦρ ἥλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἥδη ἀνήφθη. **50** βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἔως ὅτου τελεσθῇ. **51** δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἡ διαμερισμόν. **52** ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν ἐνὶ οἰκῷ διαμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισὶν **53** διαμερισθήσονται, πατήρ ἐπὶ νιῷ καὶ νιὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ

13 Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὃν τὸ αἷμα Πειλάτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. **2** καὶ ἀποκριθεὶς εἴπεν αὐτοῖς δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἀμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι ταῦτα πεπόνθασιν; **3** οὐχί λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε, πάντες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. **4** ἡ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτώ, ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἱερουσαλήμ; **5** οὐχί λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήσητε, πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. **6** Ἐλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν. Συκῆν εῖχέν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι

αὐτοῦ, καὶ ἥλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν; καὶ οὐχ εὗρεν. 7 εἶπεν δὲ πρὸς τὸν 19 ὁμοίᾳ ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἀμπελουργόν ἴδου τρία ἔτη ἀφ' οὗ ἔρχομαι ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ, καὶ ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐχ ηὔξησεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον, καὶ τὰ εὐρίσκω ἔκκοψον αὐτήν· ἵνατί καὶ τὴν πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν γῇν καταργεῖ; 8 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. 20 Καὶ πάλιν εἶπεν· τίνι αὐτῷ κύριε, ἅφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ; 21 ὁμοίᾳ ἔως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν καὶ βάλω ἐστὶν ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν κόπρια· 9 κἀν μὲν ποιήσῃ καρπὸν εἰς τὸ εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἔως οὗ ἔζυμώθη μέλλον· εἰ δὲ μήγε, ἔκκοψεις αὐτήν. 10 Ἡν δὲν. 22 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν κώμας διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος τοῖς σάββασιν. 11 καὶ ἴδου γυνὴ πνεῦμα εἰς Ἱεροσόλυμα. 23 Εἶπεν δέ τις αὐτῷ· ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δεκαοκτώ, καὶ ἦν κύριε, εἰ δλίγοι οἱ σωζόμενοι; ὁ δὲ εἶπεν συνκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι πρὸς αὐτούς· 24 ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ εἰς τὸ παντελές. 12 ἴδων δὲ αὐτὴν ὁ τῆς στενῆς θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ύμῖν, Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ· ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. γύναι, ἀπολέλυσαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας 25 ἀφ' οὗ ἂν ἔγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ σου, 13 καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω παραχρῆμα ἀνορθώθη, καὶ ἐδόξαζεν τὸν ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέγοντες θεόν. 14 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν, καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ύμῖν· οὐκ οἶδα ύμᾶς πόθεν ἐστέ. 26 τότε ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ ὅτι ἔξ ήμέραι ἄρξεσθε λέγειν· ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν αὐταῖς οὖν καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ήμῶν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ήμέρᾳ ἐδίδαξας· 27 καὶ ἐρεῖ· λέγω ύμῖν, οὐκ τοῦ σαββάτου. 15 ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ οἶδα ύμᾶς πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ κύριος καὶ εἶπεν· ὑποκριταί, ἔκαστος ύμῶν πάντες ἐργάται ἀδικίας. 28 ἐκεῖ ἐσται ὁ τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν δόδοντων, τὸν δὲν ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ὅταν ὅψεσθε Ἀβραὰμ καὶ Ἰακὼβ ποτίζει; 16 ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ καὶ πάντας τοὺς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἴδου δέκα καὶ τοῦ θεοῦ, ύμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. 29 ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν τούτου τῇ ήμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 17 καὶ ταῦτα καὶ Βορρᾶ καὶ νότου καὶ ἀνακλιθήσονται λέγοντος αὐτοῦ κατησχύνοντο πάντες οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 30 καὶ ἴδου ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι. 31 Ἐν αὐτῇ τῇ αὐτοῦ. 18 Ἔλεγεν οὖν· τίνι ὁμοίᾳ ἐστὶν ἡ ὥρα προσῆλθάν τινες Φαρισαῖοι λέγοντες

αὐτῷ ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῆς εἰς τὴν Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. **32** καὶ εἶπεν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐντιμότερός σου αὐτοῖς πορευθέντες εἴπατε τῇ ἀλώπεκι ἣ κεκλημένος ύπ' αὐτοῦ, **9** καὶ ἐλθὼν ὁ ταύτῃ ἵδον ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ιάσεις σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι· δὸς τούτῳ ἀποτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τόπον, καὶ τότε ἄρξῃ μετὰ αἰσχύνης τὸν τελειοῦμαι. **33** πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ ἔσχατον τόπον κατέχειν. **10** ἀλλ’ ὅταν αὔριον καὶ τῇ ἔχομένῃ πορεύεσθαι, ὅτι κληθῆς πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω τόπον, ἵνα ὅταν ἐλθῃ ὁ κεκληκὼς σε Ἱερουσαλήμ. **34** Ἱερουσαλήμ Ἱερουσαλήμ, ἐρεῖ σοι φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον· ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον πάντων τῶν λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς συνανακειμένων σοι. **11** ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν αὐτήν, ποσάκις ἡθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ ἔαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ ταπεινῶν τέκνα σου ὃν τρόπον ὅρνιξ τὴν ἔαυτῆς ἔαυτὸν ὑψωθήσεται. **12** Ἔλεγεν δὲ καὶ τῷ νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ κεκληκότι αὐτόν· ὅταν ποιῆς ἄριστον ἡ ἡθελήσατε. **35** ἵδον ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἰκος δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ ὑμῶν. λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἴδητε με ἔως τοὺς ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου ἕξει ὅτε εἴπητε· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ ἐν ὀνόματι κυρίου.

ἀντικαλέσωσιν σε καὶ γένηται ἀνταπόδομά

14 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν σοι. **13** ἀλλ’ ὅταν ποιῆς δοχήν, κάλει εἰς οἰκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν πτωχούς, ἀναπίρους, χωλούς, τυφλούς, Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ **14** καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν αὐτοὶ ἥσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. **2** ἀνταποδοῦναι σοι· ἀνταποδοθήσεται δέ σοι καὶ ἵδον ἀνθρωπός τις ἣν ὑδρωπικὸς ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων. **15** Ἀκούσας ἔμπροσθεν αὐτοῦ. **3** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ δέ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ αὐτῷ· μακάριος ὅστις φάγεται ἄρτον ἐν Φαρισαίους λέγων· ἔξεστιν τῷ σαββάτῳ τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. **16** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, θεραπεῦσαι ἡ οὕ; οἱ δὲ ἡσύχασαν. **4** καὶ ἀνθρωπός τις ἐποίει δεῖπνον μέγα, καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν. **5** καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν· τίνος ὑμῶν νιὸς ἡ βοῦς εἰς φρέαρ πεσεῖται, τοῖς κεκλημένοις ἔρχεσθε, ὅτι ἥδη ἔτοιμά καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν εἰσιν. **18** καὶ ἥρξαντο ἀπὸ μιᾶς πάντες ἡμέρα τοῦ σαββάτου; **6** καὶ οὐκ ἵσχυσαν παραίτεσθαι. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ· ἀγρὸν ἀνταποκριθῆναι πρὸς ταῦτα. **7** Ἔλεγεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν, ἡγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἔξελθὼν ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. **19** ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἔξελέγοντο, καὶ ἔτερος εἶπεν· ζεύγη βοῶν ἡγόρασα πέντε λέγων πρὸς αὐτούς· **8** ὅταν κληθῆς ὑπό καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε,

έχε με παρητημένον. 20 καὶ ἔτερος εἶπεν· αὐτόν; 32 εὶ δὲ μήγε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω γυναῖκα ἔγημα καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ὅντος πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς ἐλθεῖν. 21 καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος εἰρήνην. 33 οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀπίγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής. 34 Καλὸν αὐτοῦ· ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας οὗν τὸ ἄλα· ἐὰν δὲ καὶ τὸ ἄλα μωρανθῆ, καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; 35 οὕτε εἰς γῆν οὔτε καὶ ἀναπήρους καὶ τυφλοὺς καὶ χωλοὺς εἰς κοπρίαν εὑθετόν ἐστιν· ἔξω βάλλουσιν εἰσάγαγε ὕδε. 22 καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος· κύριε, αὐτό. ὁ ἔχων ὅτα ἀκουέτω.

γέγονεν ὃ ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστίν. 23 **15** Ἡσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον· ἔξελθε τελῶναι καὶ οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀκούειν εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον αὐτοῦ. 2 καὶ διεγόγγυζον οἵ τε Φαρισαῖοι εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ μου ὁ οἶκος· 24 καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος λέγω γάρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἀμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει ἔκεινων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ αὐτοῖς. 3 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν δείπνου. 25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὅχλοι παραβολὴν ταύτην λέγων· 4 τίς ἄνθρωπος πολλοί, καὶ στραφεῖς εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ 26 εἴ τις ἔρχεται πρός με καὶ οὐ μισεῖ τὸν ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν ἐν οὐ καταλείπει πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός, ἔως εὕρῃ αὐτό; καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ 5 καὶ εύρων ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὄμοις ψυχήν, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής. 27 ἀυτοῦ χαίρων, 6 καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον δοτικούς βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ καὶ συνκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, ἔρχεται ὁπίσω μου, οὐ δύναται εἶναι μου λέγων αὐτοῖς· συνχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ μαθητής. 28 Τίς γάρ ἐξ ὑμῶν θέλων πύργον πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. 7 λέγω ὑμῖν οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει ὅτι οὕτως χαρά ἐν τῷ οὐρανῷ ἔσται ἐπὶ ἐνί τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρτισμόν; 29 ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἵνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἐννέα δικαίοις οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσιν ισχύοντος ἐκτελέσαι πάντες οἱ θεωροῦντες μετανοίας. 8 Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα ἄρξωνται αὐτῷ ἐμπαίζειν, 30 λέγοντες ὅτι δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἥρξατο οἰκοδομεῖν καὶ ἄπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ οὐκ ἰσχυσεν ἐκτελέσαι. 31 Ἡ τίς βασιλεὺς ζητεῖ ἐπιμελῶς ἔως ὅτου εὕρῃ; 9 καὶ πορευόμενος ἐτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς εὐροῦσα συνκαλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας πόλεμον οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύσεται λέγουσα· συνχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ὑπαντῆσαι δραχμὴν ἢν ἀπώλεσα. 10 οὕτως, λέγω ὑμῖν, τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ

θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι. 11 Ἐπειδὴ καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ἔπειτα δὲ ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. Θύσατε καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν, 12 ὅτι καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί: οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς ἦν ἀπολωλῶς καὶ εὐρέθη. καὶ ἤρξαντο οὐσίας, καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. 13 καὶ εὐφραίνεσθαι. 14 ὅτι δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἥπαντα πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν ἥγγισεν τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν χορῶν, 15 καὶ προσκαλεσάμενος ἔνα τῶν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. 16 δαπανήσαντος δὲ παίδων ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. 17 ὁ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει, τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν ὑστερεῖσθαι. 18 καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ 19 ὡργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἥθελεν εἰσελθεῖν· ὁ ἔπειμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ δὲ πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. βόσκειν χοίρους· 20 καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι 21 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρί: ἴδού τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὃν τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἥσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε 22 εἰς ἕαυτὸν δὲ ἐλθὼν ἔφη· πόσοι μίσθιοι ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων· εὐφρανθῶ. 23 ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος ὁ ἔγῳ δὲ λιμῷ ᾔδει ἀπόλλυμαι. 24 ἀναστὰς καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ ἥλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν σιτευτὸν μόσχον. αὐτῷ· πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν 25 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ πάντοτε καὶ ἐνώπιόν σου, 26 οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν· κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἔνα τῶν 27 εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ μισθίων σου. 28 καὶ ἀναστὰς ἥλθεν πρὸς ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν, τὸν πατέρα αὐτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν καὶ ἀπολωλῶς καὶ εὐρέθη.

ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατήρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφύλησεν αὐτόν. 29 εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι νιός σου. 30 εἶπεν δὲ ὁ πατήρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· ἐξενέγκατε στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χειρανθοῦσαν καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας,

16 Ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος δὲ εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. 2 καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ δύνῃ ἔτι οἰκονομεῖν. 3 εἶπεν δὲ ἐν ἕαυτῷ ὁ οἰκονόμος· τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ ἴσχύω,

έπαιτεν αἰσχύνομαι. 4 ἔγνων τί ποιήσω, ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ ἦνα ὅταν μετασταθῷ ἐκ τῆς οἰκονομίας θεοῦ. 16 ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται μέχρι δέξωνται με εἰς τοὺς οἴκους ἑαυτῶν. 5 Ἰωάννου ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ προσκαλεσάμενος ἔνα ἔκαστον τῶν εὐαγγελίζεται καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. χρεοφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ ἔλεγεν 17 εὔκοπώτερον δέ ἐστιν τὸν οὐρανὸν τῷ πρώτῳ πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου; 6 καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἡ τοῦ νόμου μίαν δὲ εἶπεν· ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. ὁ δὲ εἶπεν κεραίαν πεσεῖν. 18 πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν αὐτῷ δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ καθίσας γυναικα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἐτέραν μοιχεύει, ταχέως γράψον πεντήκοντα. 7 ἐπειτα ἐτέρῳ καὶ ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν εἶπεν· σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν· μοιχεύει. 19 Ἀνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, ἑκατὸν κόρους σίτου. λέγει αὐτῷ δέξαι καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον σου τὰ γράμματα καὶ γράψον ὄγδοήκοντα. εὐφρατινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. 20

8 καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον πτωχὸς δέ τις ὀνόματι Λάζαρος ἐβέβλητο τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν ὅτι οἱ πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ είλκωμένος 21 καὶ νιὸι τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων τοὺς οὐιόυς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου ἀλλὰ καὶ οἱ ἑαυτῶν εἰσίν. (aiōn g165) 9 καὶ ἐγὼ ὑμῖν λέγω, κύνες ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. ἑαυτοῖς ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ 22 ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπῃ δέξωνται ὑμᾶς ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. (aiōnios g166) 10 ὁ τὸν κόλπον Ἀβραάμ· ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστός πλούσιος καὶ ἐτάφη. 23 καὶ ἐν τῷ ἥδη ἐστιν, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἀδικος καὶ ἐν ἐπάρας τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν πολλῷ ἀδικός ἐστιν. 11 εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ βασάνοις, ὅρᾳ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ μαμωνῷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. (Hadēs g86) τίς ὑμῖν πιστεύσει; 12 καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ 24 καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν· πάτερ Ἀβραάμ, πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς δώσει ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ ὑμῖν; 13 οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ δουλεύειν ἢ γάρ τὸν ἔνα μισήσει καὶ τὸν καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἔτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. 25 εἶπεν δὲ Ἀβραάμ· τοῦ ἐτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθά θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνῷ. 14 Ἡκουον σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι τὰ κακά νῦν δὲ ὥδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὑπάρχοντες, καὶ ἔξεμυκτήριζον αὐτόν. 15 ὁδυνᾶσαι. 26 καὶ ἐν πᾶσι τούτοις μεταξὺ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἔστε οἱ δικαιοῦντες ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν ὅτι τὸ ἐν ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς

ἡμᾶς διαπερῶσιν. 27 εἶπεν δέ· ἐρωτῶ πίεσαι σύ; 9 μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ ὅτι οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα; 10 οὕτως καὶ οἴκον τοῦ πατρός μου· 28 ἔχω γὰρ πέντε ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ἀδελφούς, ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοι ἐσμεν, ὃ ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον ὡφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν. 11 Καὶ τοῦτον τῆς βασάνου. 29 λέγει δὲ αὐτῷ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ Ἀβραάμ· ἔχουσι Μωϋσέα καὶ τοὺς προφήτας· καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσον Σαμαρίας ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. 30 ὃ δὲ εἶπεν οὐχὶ, καὶ Γαλιλαίας. 12 καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν εἰς τινα κώμην ὑπήντησαν αὐτῷ δέκα πορευθῆ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. λεπροὶ ἄνδρες, οἵ ἔστησαν πόρρωθεν, 13 31 εἶπεν δὲ αὐτῷ· εἰ Μωϋσέως καὶ τῶν καὶ αὐτοὶ ἥραν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. 14 καὶ ἴδων εἶπεν νεκρῶν ἀναστῇ πεισθήσονται.

17 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ·

ἀνένδεκτὸν ἔστιν τοῦ τὰ σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν, οὐαὶ δὲ δὶ’ οὗ ἔρχεται· 2 λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ τῶν μικρῶν τούτων ἔνα. 3 προσέχετε ἑαυτοῖς. ἐὰν ἀμάρτῃ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ, καὶ ἐὰν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ· 4 καὶ ἐὰν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἀμαρτήσῃ εἰς σὲ καὶ ἐπτάκις ἐπιστρέψῃ πρὸς σὲ λέγων· μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ. 5 Καὶ εἶπαν οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ· πρόσθες ἡμῖν πίστιν. 6 εἶπεν δὲ ὁ κύριος· εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἀν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ· ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἀν ὑμῖν. 7 Τίς δὲ ἔξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, δις εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ αὐτῷ· εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε; 8 ἀλλ’ οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· ἐτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἔως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ

αὐτοῖς· πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν. 15 εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἴδων ὅτι ίάθη, ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν, 16 καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρίτης. 17 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ ἐννέα ποῦ; 18 οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; 19 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. 20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν· οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, 21 οὐδὲ ἐροῦσιν· ἴδού ὡδε ἢ, ἐκεῖ· ἴδού γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἔστιν. 22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἐλεύσονται· ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ νίοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὅψεσθε. 23 καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν· ἴδού ἐκεῖ, ἴδού ὡδε· μὴ ἀπέλθητε μηδὲ διώξητε. 24 ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἀστράπτουσα ἐκ

τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν καὶ ἀνθρωπὸν μὴ ἐντρεπόμενος. 3 χήρα λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνη, καὶ ἤρχετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτῷ. 25 πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πρὸς αὐτὸν λέγουσα· ἐκδίκησόν με ἀπὸ πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. 4 καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ τῆς γενεᾶς ταύτης. 26 καὶ καθὼς ἐγένετο χρόνον· μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἔαυτῷ· εἰ ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν τὸν θεὸν οὐ φοβοῦμαι οὐδὲ ἀνθρωπὸν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· 27 ἐντρέπομαι, 5 διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον ἥσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐγαμίζοντο, ἄχρι τὴν χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα ἣς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. 6 καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἀπώλεσεν εἶπεν δὲ ὁ κύριος, ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀπαντας. 28 ὁμοίως καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἀδικίας λέγει· 7 ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ ἡμέραις Λώτ· ἥσθιον, ἔπινον, ἡγόραζον, τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὡκοδόμουν· 29 ἢ δὲ βιώντων αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ ἡμέρᾳ ἐξῆλθεν Λώτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν μακροθυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς; 8 λέγω ὑμῖν ὅτι πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. ἀπαντας. 30 κατὰ τὰ αὐτὰ ἔσται ἢ ἡμέρᾳ πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. 31 εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; 9 Εἶπεν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὃς ἔσται ἐπὶ τοῦ δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ' δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἔαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἔξουθενοῦντας μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ τοὺς λοιποὺς τὴν παραβολὴν ταύτην· 10 ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὄπισω. 32 Ἀνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ιερὸν μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. 33 ὃς ἐὰν προσεύχασθαι, ὁ εἰς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἔτερος ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι, τελώνης. 11 ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς ταῦτα ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσει, προσηγένετο· ὁ θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ζωογονήσει αὐτήν. 34 λέγω ὑμῖν, ταύτῃ οὐκ εἰμὶ ὁσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς, εἰς ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ παραλημφθήσεται καὶ ὁ ἔτερος ἀφεθήσεται· τελώνης· 12 νηστεύω δίς τοῦ σαββάτου, 35 ἔσονται δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, ἡ μία ἀποδεκατεύω πάντα ὅσα κτῶμαι. 13 ὁ δὲ παραλημφθήσεται ἡ δὲ ἔτέρα ἀφεθήσεται. τελώνης μακρόθεν ἔστως οὐκ ἤθελεν οὐδὲ 37 καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· ποῦ, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπᾶραι εἰς τὸν οὐρανόν, κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ὅπου τὸ σῶμα, ἀλλ' ἔτυπτεν τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων· ὁ ἐκεῖ καὶ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται.

14 λέγω ὑμῖν, κατέβῃ οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψων ἔαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἔαυτὸν ὑψωθήσεται. 15 Προσέφερον δὲ

18 Ἐλεγεν δὲ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς

τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι αὐτοὺς καὶ μὴ ἐνκακεῖν, 2 λέγων· κριτής τις ἦν ἐν τινι πόλει τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος

αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἄπτηται· 30 δὲς οὐχὶ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα
ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς. 16 ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι
ὅ δὲ Ἰησοῦς προσεκαλέσατο αὐτὰ λέγων· τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. (αἱστὸς γ165,
ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με καὶ μὴ αἰσθοῦσιν) 31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα
κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ εἶπεν πρὸς αὐτούς· Ιδοὺ ἀναβαίνομεν
βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 17 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ τελεσθήσεται πάντα
ὅς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ
ώς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. 18 υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου· 32 παραδοθήσεται
Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων· γὰρ τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ
διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον ὑβρισθήσεται καὶ ἐμπυσθήσεται, 33 καὶ
κληρονομήσω; (αἱσθοῦς γ166) 19 εἶπεν δὲ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. 34 καὶ
ἀγαθός εἰ μὴ εῖς θεός. 20 τὰς ἐντολὰς οἶδας· αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ
μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ’ αὐτῶν, καὶ
μὴ ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πατέρα οὐκ ἔγινωσκον τὰ λεγόμενα. 35 Ἐγένετο δὲ
σου καὶ τὴν μητέρα σου. 21 ὁ δὲ εἶπεν· ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱερειχῷ τυφλός
ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητος. 22 τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἐπαιτῶν.
ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἔτι ἔν σοι 36 ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου
λείπει πάντα δσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος ἐπυνθάνετο τί εἴη τοῦτο· 37 ἀπήγγειλαν δὲ
πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται.
καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. 23 ὁ δὲ ἀκούσας 38 καὶ ἐβόήσεν λέγων· Ἰησοῦς υἱὸς Δαυείδ,
ταῦτα περίλυπος ἐγενήθη, ἦν γὰρ πλούσιος ἐλέησόν με. 39 καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων
σφρόδρα. 24 ἴδων δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· αὐτῷ ἵνα σιγήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῷ μᾶλλον
πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς ἔκραζεν· υἱὸς Δαυείδ, ἐλέησόν με. 40 σταθεὶς
τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσπορεύονται· δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς
25 εὐκοπώτερον γάρ ἐστιν κάμηλον διὰ αὐτόν. ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν
τρήματος βελόνης εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον αὐτόν. 41 τί σοι θέλεις ποιήσω; δὲ εἶπεν
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. 26 κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. 42 καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
εἶπαν δὲ οἱ ἀκούσαντες· καὶ τίς δύναται αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέν
σωθῆναι; 27 ὁ δὲ εἶπεν· τὰ ἀδύνατα παρὰ σε. 43 καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν, καὶ
ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν. 28 ἡκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν. καὶ
Εἶπεν δὲ Πέτρος· Ιδοὺ ήμεῖς ἀφέντες τὰ ἔδια πᾶς ὁ λαὸς ἴδων ἔδωκεν αἷνον τῷ θεῷ.
ἡκολουθήσαμέν σοι. 29 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· 19 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱερειχῶ.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν δὲς ἀφῆκεν
οἰκίαν ἢ γυναῖκα ἢ ἀδελφοὺς ἢ γονεῖς
ἢ τέκνα ἔνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ,
πλούσιος. 3 καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦς τίς

έστιν, καὶ οὐκ ἡδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι διεπραγματεύσαντο. **16** παρεγένετο δὲ ὁ τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. **4** καὶ προδραμών εἰς πρῶτος λέγων· κύριε, ἡ μνᾶ σου δέκα τὸ ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα προσηργάσατο μνᾶς. **17** καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἱδη̄ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἥμελλεν διέρχεσθαι. εὗγε, ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς **5** καὶ ὡς ἥλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας δὲ ἐγένου, ἵσθι ἔξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖ, σπεύσας πόλεων. **18** καὶ ἥλθεν ὁ δεύτερος λέγων· ἡ κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου μνᾶ σου, κύριε, ἐποίησεν πέντε μνᾶς. **19** δεῖ με μεῖναι. **6** καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ· καὶ σὺ ἐπάνω γίνου ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. **7** καὶ ἰδόντες πέντε πόλεων. **20** καὶ ὁ ἕτερος ἥλθεν πάντες διεγόγγυζον, λέγοντες ὅτι παρὰ λέγων· κύριε, ἴδού ἡ μνᾶ σου, ἦν εῖχον ἀμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι. **8** ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ· **21** ἐφοβούμην σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν κύριον· γάρ σε, ὅτι ἀνθρωπος αὐτηρὸς εῖ, αἴρεις δὲ ἴδού τὰ ἡμίσειά μου τῶν ὑπαρχόντων, οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις δὲ οὐκ ἔσπειρας. κύριε, τοῖς πτωχοῖς δίδωμι, καὶ εἴ τινός τι **22** λέγει αὐτῷ· ἐκ τοῦ στόματός σου κρίνω ἐσυκοφάντησα ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. **9** σε, πονηρὲ δοῦλε. ἥδεις ὅτι ἔγω ἀνθρωπος εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον αὐτηρός εἰμι, αἴρων δὲ οὐκ ἔθηκα, καὶ σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι θερίζων δὲ οὐκ ἔσπειρα; **23** καὶ διατί οὐκ καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ· **10** ἥλθεν γὰρ ὁ ἔδωκάς μου τὸ ἀργύριον ἐπὶ τράπεζαν; υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι κάγω ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἀν αὐτὸ ἔπραξα. τὸ ἀπολωλός. **11** Ἄκουόντων δὲ αὐτῶν **24** καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν· ἄρατε ἀπ' ταῦτα προσθεὶς εἶπεν παραβολήν, διὰ αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς τὸ ἐγγὺς εἶναι Ἱερουσαλήμ αὐτὸν καὶ ἔχοντι. **25** καὶ εἶπαν αὐτῷ· κύριε, ἔχει δέκα δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ μνᾶς. **26** λέγω ὑμῖν ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. **12** εἶπεν δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ δὲ οὗν ἀνθρωπός τις εὐγενῆς ἐπορεύθη εἰς ἔχει ἀρθήσεται. **27** πλὴν τοὺς ἔχθρούς μου χώραν μακράν, λαβεῖν ἔαυτῷ βασιλείαν καὶ τούτους τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ὑποστρέψαι. **13** καλέσας δὲ δέκα δούλους ἐπ' αὐτοὺς ἀγάγετε ὅδε καὶ κατασφάξατε ἔαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπεν αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου. **28** Καὶ εἰπὼν πρὸς αὐτούς· πραγματεύσασθε ἐν ᾧ ἔρχομαι. ταῦτα ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων, **14** οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, εἰς Ἱεροσόλυμα. **29** καὶ ἐγένετο ὡς ἡγγισεν καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος λέγοντες· οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι τὸ καλούμενον ἐλαιῶν, ἀπέστειλεν δύο ἐφ' ἡμᾶς. **15** καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν τῶν μαθητῶν **30** εἰπών· ὑπάγετε εἰς τὴν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπεν κατέναντι κώμην, ἐν ᾧ εἰσπορευόμενοι φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς οἵς δεδώκει τὸ ἀργύριον, ἵνα γνοῖ τίς τί πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισεν, καὶ λύσαντες

αὐτὸν ἀγάγετε. **31** καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ· οὗκός μου οἶκος προσευχῆς· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν διατί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε· ὅτι ὁ κύριος ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν. **47** Καὶ ἦν αὐτοῦ χρείαν ἔχει. **32** ἀπελθόντες δὲ οἱ διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ιερῷ· οἱ δὲ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἴπεν αὐτοῖς. ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν **33** λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἴπαν οἱ ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, **48** καὶ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· τί λύετε τὸν οὐχ εὑρίσκον τὸ τί ποιήσωσιν· δὲ λαὸς γὰρ πῶλον; **34** οἱ δὲ εἶπαν· ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ ἄπας ἐξεκρέμετο αὐτοῦ ἀκούων.

χρείαν ἔχει. **35** καὶ ἥγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν **20** Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾳ τῶν ἡμερῶν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρίψαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. **36** πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννυν τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. **37** ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἥδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὅρους τῶν ἑλαιῶν ἥρξαντο ἄπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων, **38** λέγοντες· εὐλογημένος ὁ βασιλεὺς ἐν ὀνόματι κυρίου· ἐν οὐρανῷ εἰρήνη, καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. **39** Καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. **40** καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν· λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσουσιν, οἱ λίθοι κράξουσιν. **41** Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἴδων τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτήν, λέγων **42** ὅτι εἰ ἔγνως καὶ σὺ καίγε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ τὰ πρὸς εἰρήνην σου· νῦν δὲ ἐκρύβῃ ἀπὸ ὄφθαλμῶν σου. **43** ὅτι ἕξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σέ, καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ ἔχθροί σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσουσίν σε καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν, **44** καὶ ἐδαφιοῦσίν σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσουσιν λίθον ἐπὶ λίθον ἐν σοί, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. **45** Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ιερὸν ἥρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας, **46** λέγων αὐτοῖς· γέγραπται· καὶ ἔσται ὁ

ιερῷ καὶ επέστειλεν πρὸς τὸν γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δῶσουσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γεωργοὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν δείραντες κενόν. **11** καὶ προσέθετο ἔτερον πέμψαι δοῦλον· οἱ δὲ κάκεινον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν

κενόν. 12 καὶ προσέθετο τρίτον πέμψαι· οἱ 24 δεῖξατέ μοι δηνάριον. τίνος ἔχει εἰκόνα δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἔξεβαλον. καὶ ἐπιγραφήν; οἱ δὲ εἶπαν· Καίσαρος. 25 13 εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· τοίνυν ἀπόδοτε τί ποιήσω; πέμψω τὸν νιόν μου τὸν τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ ἀγαπητῷ· ἵσως τοῦτον ἐντραπήσονται. 14 Θεῷ. 26 καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ πρὸς ἄλλήλους λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ κληρονόμος· ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἐσίγησαν. 27 Προσελθόντες δέ τινες τῶν ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. 15 καὶ Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν 28 λέγοντες· ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τοῦ ἀμπελῶνος; 16 ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τίνος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν οὗτος ἀτεκνος ἥ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἀμπελῶνα ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ εἶπαν· τὴν γυναῖκα καὶ ἔξαναστήσῃ σπέρμα τῷ μὴ γένοιτο. 17 ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς ἀδελφῷ αὐτοῦ. 29 ἐπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ήσαν. εἶπεν· τί οὖν ἐστιν τὸ γεγραμμένον τοῦτο· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, ἀτεκνος· 30 καὶ ὁ δεύτερος 31 καὶ ὁ τρίτος οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας; 18 ἔλαβεν αὐτήν, ώσαύτως δὲ καὶ οἱ ἐπτὰ οὐ πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον κατέλιπον τέκνα καὶ ἀπέθανον. 32 ὅτερον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἀν πέσῃ, λικμήσει καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. 33 ἡ γυνὴ οὖν ἐν τῇ αὐτόν. 19 καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς ἀναστάσει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γάρ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς ἐπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. 34 καὶ εἶπεν χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου τὸν λαόν· ἔγνωσαν γάρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς γαμοῦσιν καὶ γαμίσκονται, (αἱον g165) 35 οἱ δὲ εἶπεν τὴν παραβολὴν ταύτην. 20 Καὶ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐνκαθέτους καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὕτε ὑποκρινομένους ἔαυτοὺς δικαίους εἶναι, γαμοῦσιν οὕτε γαμίζονται· (αἱον g165) 36 οὕτε ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ὥστε γάρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται, ἵσαγγελοι γάρ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἔξουσίᾳ εἰσίν, καὶ υἱοί εἰσίν θεοῦ τῆς ἀναστάσεως τοῦ ἡγεμόνος. 21 καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν υἱοὶ ὅντες. 37 ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, λέγοντες· διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὁρθῶς καὶ Μωϋσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις λέγει κύριον τὸν θεὸν Ἀβραὰμ καὶ θεὸν πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Ἰσαὰκ καὶ θεὸν Ἰακώβ· 38 θεὸς δὲ οὐκ θεοῦ διδάσκεις· 22 ἔξεστιν ἡμᾶς Καίσαρι ἔστιν νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· πάντες γάρ φόρον δοῦναι ἡ οὐ; 23 κατανοήσας δὲ αὐτῷ ζῶσιν. 39 ἀποκριθέντες δέ τινες αὐτῶν τὴν πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτούς· τῶν γραμματέων εἶπαν· διδάσκαλε, καλῶς

εῖπας· 40 οὐκέτι γάρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν ὁ καιρὸς ἥγγικεν· μὴ πορευθῆτε ὅπίσω αὐτὸν οὐδέν. 41 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς πᾶς αὐτῶν. 9 ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ λέγουσιν τὸν Χριστὸν εἶναι Δανεὶδινόν, 42 ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γάρ ταῦτα αὐτὸς γάρ Δανεὶδι λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν· γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. εἶπεν δὲ κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ 10 τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπ' δεξιῶν μου 43 ἔως ἂν θῶ τοὺς ἔχθρους ἔθνος καὶ βασιλείᾳ ἐπὶ βασιλείαν, 11 σεισμοὶ σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; 44 Δανεὶδι τε μεγάλοι καὶ κατὰ τόπους λιμοὶ καὶ λοιμοὶ οὖν κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς αὐτοῦ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ σιός ἐστιν; 45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ μεγάλα ἔσται. 12 Πρὸ δὲ τούτων πάντων λαοῦ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς· 46 προσέχετε ἀπὸ ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς τὰς συναγωγὰς ἐν στολαῖς καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν καὶ ἡγεμόνας ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου· ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς 13 ἀποβήσεται ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 14 Θέτε δείπνοις, 47 οἱ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ προμελετᾶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται· ἀπολογηθῆναι· 15 ἐγὼ γάρ δῶσω ὑμῖν στόμα οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.

21 Ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας

εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν πλουσίους. 2 εἶδεν δέ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλονταν ἐκεῖ δύο λεπτά, 3 καὶ εἶπεν ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλείω πάντων ἔβαλεν· 4 ἄπαντες γάρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἄπαντα τὸν βίον δν εἶχεν ἔβαλεν. 5 Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ Ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθέμασιν κεκόσμηται, εἶπεν· 6 ταῦτα ἀ θεωρεῖτε, ἔλευσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ, δος οὐ καταλυθήσεται. 7 ἐπηρώτησαν δὲ αὐτὸν λέγοντες· διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; 8 ὁ δὲ εἶπεν· βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γάρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες· ἐγώ εἰμι, καὶ

καὶ σοφίαν, ᾧ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἢ

16 παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, 17 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. 18 καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται· 19 ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. 20 Ὁταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων Ιερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἥγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. 21 τότε οἱ ἐν τῇ Ιουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὅρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρείτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, 22 ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταῖς εἰσίν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. 23 οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἔχουσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γάρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὄργὴ τῷ λαῷ τούτῳ,

24 καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρης καὶ δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἵερῷ διδάσκων, τὰς δὲ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς τὰ ἔθνη πάντα, καὶ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ δρός Ἱερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἔθνῶν, τὸ καλούμενον ἐλαιῶν. 25 καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν καιροὶ ἔθνῶν. 26 ὥρθιζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἵερῷ ἀκούειν Καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ αὐτοῦ.

καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ 22 Ἡγγιζεν δὲ ἡ ἕορτὴ τῶν ἀζύμων ἔθνῶν ἐν ἀπορίᾳ ἥχους θαλάσσης καὶ 2 ή λεγομένη πάσχα, 2 καὶ ἐζήτουν σάλου, 26 ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ ἀνέλωσιν αὐτὸν· ἐφοβοῦντο γάρ τὸν οἰκουμένην, αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. 27 καὶ τότε ὅψονται τὸν Ιούδαν τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, στοντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· 4 καὶ σαλευθήσονται τὸν ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· 4 καὶ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 28 ἀπελθῶν συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἀργύριον δοῦναι· 6 καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. 29 Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς. Ἰδετε τὴν συκῆν καὶ ἐγγὺς τὸ θέρος ἔστιν. 30 ὅταν προβάλωσιν ἥδη, ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών· πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν. 9 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· βλέποντες ἀφ' ἔστων γινώσκετε ὅτι ἥδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἔστιν. 31 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 32 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἔως ἂν πάντα γένηται. 33 δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται, οἱ πόλιν συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὃν οὐδατος βαστάζων ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἣν εἰσπορεύεται. 11 καὶ ἡρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· λέγει καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ ἐπιστῇ ἐφ' ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡμέρα ἐκείνη 35 ὡς παγίς ἐπεισελεύσεται γάρ ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσσης τῆς γῆς. 36 ἀγρυπνεῖτε δὲ ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἐμπροσθεν τοῦ νιοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 37 Ἡν

οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πάσχα, 2 καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτοῖς παραδῷ αὐτόν. 3 Εἰσῆλθεν δὲ σατανᾶς εἰς Ιούδαν τὸν καλούμενον Ἰσκαριώτην, ὃντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· 4 καὶ ἀπελθῶν συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτοῖς παραδῷ αὐτόν. 5 καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι· 6 καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν ἀπέρ τῷ ὄχλῳ αὐτοῖς. 7 Ἡλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἐν ᾧ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα, 8 καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπών· πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν. 9 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν; 10 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἵδού εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον

τὴν οἰκίαν εἰς ἣν εἰσπορεύεται. 11 καὶ σοι διδάσκαλος· ποῦ ἔστιν τὸ κατάλυμα ὃπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 12 κάκεινος ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. 13 ἀπελθόντες δὲ εῦρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. 14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν, καὶ οἱ ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. 15 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἐπιθυμίᾳ

ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' μου βασιλείαν, **30** ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν· **16** λέγω γὰρ ὑμῖν ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, δτὶ οὐκέτι οὐ μὴ φάγω αὐτὸ ἔως ὅτου καὶ καθήσεσθε ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς πληρωθῆ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. **17** καὶ δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. **31** Σίμων δεξάμενος ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπεν· Σίμων, ἴδού ὁ σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς λάβετε τοῦτο καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτούς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον. **32** ἐγὼ δὲ **18** λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ ἐδείθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις νῦν ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἔως σου. καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήρισον τοὺς ὅτους ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ. **19** Καὶ ἀδελφούς σου. **33** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· κύριε, λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· τοῦτο ἐστιν τὸ σῶμά εἰς θάνατον πορεύεσθαι. **34** ὁ δὲ εἶπεν· λέγω μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον τοῦτο ποιεῖτε σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ εἰς ἐμήν ἀνάμνησιν. **20** καὶ τὸ ποτήριον ἔως τρίς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με. **35** Καὶ ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων· τοῦτο εἶπεν αὐτοῖς ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματι βαλλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον. **21** μή τινος ὑστερήσατε; οἱ δὲ εἶπαν· οὐθενός. Πλὴν ἴδού ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με **36** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης· **22** ὅτι ὁ υἱὸς βαλλάντιον ἀράτω, ὅμοίως καὶ πήραν, καὶ μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὥρισμένον ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ πορεύεται, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ ἀγορασάτω μάχαιραν. **37** λέγω γὰρ ὑμῖν δι' οὗ παραδίδοται. **23** καὶ αὐτοὶ ἥρξαντο ὅτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐν ἐμοί, τό· καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. **24** καὶ γὰρ τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. **38** οἱ Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, δὲ εἶπαν· κύριε, ἴδού μάχαιραι ὕδε δύο. τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. **25** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ίκανόν ἐστιν. **39** Καὶ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οἱ βασιλεῖς τῶν ἔθνῶν ἔξελθῶν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὅρος κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἔξουσιάζοντες τῶν ἔλαιων· ἡκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. **26** ὑμεῖς δὲ μαθηταί. **40** γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ εἰς πειρασμόν. **41** καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη διακονῶν. **27** τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν, καὶ θεὶς τὰ ἡ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ γόνατα προσηύχετο **42** λέγων· πάτερ, εἰ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμι ὡς ὁ διακονῶν. βούλει παρενέγκαι τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' **28** ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· **29** κάγὼ γινέσθω. **43** ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' διατίθεμαι ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. **44** καὶ γενόμενος

ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσηύχετο· καὶ ἔτερος ιδὼν αὐτὸν ἔφη· καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν ἐγένετο ὁ ἰδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι εἰ. ὁ δὲ Πέτρος ἔφη· ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. αἴματος καταβαίνοντος ἐπὶ τὴν γῆν. 45 καὶ 59 καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς ἄλλος ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἐλθών πρὸς τις διῆσχυρίζετο λέγων· ἐπ' ἀληθείας καὶ τοὺς μαθητὰς εὗρεν κοιμωμένους αὐτοὺς οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἀπὸ τῆς λύπης, 46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί ἐστιν. 60 εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· ἄνθρωπε, καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα οὐκ οἶδα δὲ λέγεις, καὶ παραχρῆμα ἔτι μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν. 47 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ἀλέκτωρ, 61 λαλοῦντος ἰδοὺ ὅχλος, καὶ δὲ λεγόμενος καὶ στραφείς ὁ κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, Ἰούδας εἶς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτούς, καὶ ὑπεμνήσθη δὲ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ καὶ ἥγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν. 48 κυρίου, ὃς εἶπεν αὐτῷ δτι πρὶν ἀλέκτορα Ἰησοῦς δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἰούδα, φιλήματι φωνῆσαι σήμερον ἀπαρνήσῃ με τρίς. 62 τὸν νίδον τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; 49 καὶ ἐξελθών ἔξω ἐκλαυσεν πικρῶς. 63 Καὶ ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον εἶπαν· οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν ἐνέπαιζον κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ; 50 καὶ αὐτῷ δέροντες, 64 καὶ περικαλύψαντες ἐπάταξεν εἶς τις ἐξ αὐτῶν τοῦ ἀρχιερέως αὐτὸν ἐπηρώτων λέγοντες· προφήτευσον, τὸν δοῦλον καὶ ἀφεῖλεν τὸ οὖς αὐτοῦ τὸ τίς ἐστιν ὁ παίσας σε; 65 καὶ ἔτερα πολλὰ δεξιόν. 51 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. 66 Καὶ ὡς ἐᾶτε ἔως τούτου. καὶ ἀψάμενος τοῦ ὡτίου ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον ἱάσατο αὐτόν. 52 εἶπεν δὲ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ παραγενομένους πρὸς αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, στρατηγοὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους· λέγοντες· εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπὸν ἡμῖν. ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν 67 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἐὰν ὑμῖν εἴπω οὐ μὴ καὶ ξύλων· 53 καθ' ἡμέραν ὅντος μου μεθ' πιστεύσητε. 68 ἐὰν δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἀποκριθεῖτε. 69 ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται δὲ οὐδὲς ἐπ' ἐμέ. ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ἡ τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς ἐξουσία τοῦ σκότους. 54 Συλλαβόντες δὲ δυνάμεως τοῦ θεοῦ. 70 εἶπαν δὲ πάντες· σὺ αὐτὸν ἥγαγον καὶ εἰσήγαγον εἰς τὴν οἰκίαν οὖν εἶ δὲ οὐδὲς τοῦ θεοῦ; δὲ πρὸς αὐτοὺς τοῦ ἀρχιερέως· δὲ δὲ Πέτρος ἡκολούθει ἔφη· ὑμεῖς λέγετε, δτι ἐγώ εἰμι. 71 οἱ δὲ μακρόθεν. 55 περιαψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ εἶπαν· τί ἔτι ἔχομεν μαρτυρίας χρείαν; αὐτοὶ τῆς αὐλῆς καὶ συνκαθισάντων ἐκάθητο δὲ γὰρ ἡκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ. Πέτρος μέσος αὐτῶν. 56 ἴδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν· καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. 57 δὲ ἤρνησατο αὐτὸν λέγων· οὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι. 58 καὶ μετὰ βραχὺ

23 Καὶ ἀναστὰς ἄπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἥγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πειλᾶτον. 2 ἥρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες· τοῦτον εὑραμεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ κωλύοντα φόρους Καίσαρι

διδόναι, καὶ λέγοντα ἔαυτὸν Χριστὸν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ, 15 ἀλλ' οὐδὲ βασιλέα εἶναι. 3 ὃ δὲ Πειλάτος ἡρώτησεν Ἡρώδης ἀνέπεμψεν γὰρ αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς· αὐτὸν λέγων· σὺ εἰ ὁ βασιλεὺς τῶν καὶ ἴδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶν Ἰουδαίων; ὃ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη· πεπραγμένον αὐτῷ. 16 παιδεύσας οὖν αὐτὸν σὺ λέγεις. 4 ὃ δὲ Πειλάτος εἶπεν πρὸς ἀπολύσω. 18 ἀνέκραγον δὲ παμπληθεὶ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὅχλους· οὐδὲν λέγοντες· αἴρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν εὐρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. 5 τὸν Βαραββᾶν· 19 ὅστις ἦν διὰ στάσιν οἱ δὲ ἐπίσχυνον λέγοντες ὅτι ἀνασείει τὸν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον λαόν, διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας βληθεὶς ἐν τῇ φυλακῇ. 20 πάλιν δὲ ὃ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἔως Πειλάτος προσεφώνησεν, θέλων ἀπολύσαι ὥδε. 6 Πειλάτος δὲ ἀκούσας ἐπηρώτησεν τὸν Ἰησοῦν. 21 οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες· εἰ ὃ ἀνθρωπὸς Γαλιλαῖός ἐστιν, 7 καὶ σταύρου, σταύρου αὐτὸν. 22 ὃ δὲ τρίτον ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἔξουσίας Ἡρώδου ἐστίν, εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρώδην, ὅντα καὶ οὗτος; οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς αὐτῷ παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 23 οἱ ἡμέραις. 8 ὃ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι ἔχαρη λίαν· ἦν γὰρ ἔξ ίκανῶν χρόνων αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυνον αἱ θέλων ἰδεῖν αὐτὸν διὰ τὸ ἀκούειν περὶ φωναὶ αὐτῶν. 24 καὶ Πειλάτος ἐπέκρινεν αὐτοῦ, καὶ ἤπλιζέν τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν· 25 ἀπέλυσεν αὐτοῦ γινόμενον. 9 ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον λόγοις ἱκανοῖς αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο εἰς φυλακήν, ὃν ἤτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν αὐτῷ. 10 εἰστήκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ παρέδωκεν τῷ θελήματι αὐτῶν. 26 γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. Καὶ ὡς ἀπίγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι 11 ἔξουθενήσας δὲ αὐτὸν καὶ ὁ Ἡρώδης Σίμωνά τινα Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ' σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας ἀγροῦ ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν περιβαλῶν ἐσθῆτα λαμπρὰν ἀνέπεμψεν δημιουργὸν τοῦ Ἰησοῦ. 27 ἡκολούθει δὲ αὐτῷ αὐτὸν τῷ Πειλάτῳ. 12 ἐγένοντο δὲ φίλοι πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν, ὃ τε Ἡρώδης καὶ ὁ Πειλάτος ἐν αὐτῇ τῇ αἱ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. 28 ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων προϋπήρχον γὰρ ἐν στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς Ἰησοῦς εἶπεν· ἔχθρα ὅντες πρὸς αὐτούς. 13 Πειλάτος θυγατέρες Ἱερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' δὲ συνκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἐμέ· πλὴν ἐφ' ἔαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαὸν 14 εἶπεν πρὸς τέκνα ὑμῶν, 29 ὅτι ἴδού ἔρχονται ἡμέραι αὐτούς προσηνέγκατέ μοι τὸν ἀνθρωπὸν ἐν αἷς ἐροῦσιν μακάριαι αἱ στεῖραι καὶ αἱ τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ ἴδού ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐθὲν οὐκ ἔθρεψαν. 30 τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὃν ὅρεσιν πέσατε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς·

καλύψατε ήμας· 31 ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ἔξεπνευσεν. 47 οὐδὲν δὲ ὁ ἑκατοντάρχης ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; 32 τὸ γενόμενον ἐδόξαζεν τὸν θεὸν λέγων· ἥγοντο δὲ καὶ ἔτεροι δύο κακοῦργοι σὺν ὄντως ὁ ἀνθρωπὸς οὗτος δίκαιος ἦν. 48 αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. 33 Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ καὶ πάντες οἱ συνπαραγενόμενοι ὅχλοι τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωρήσαντες τὰ ἐσταύρωσαν αὐτὸν καὶ τοὺς κακούργους, γενόμενα, τύπτοντες τὰ στήθη ὑπέστρεφον. ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἀριστερῶν. 34 ὁ 49 εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν· πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ γὰρ οἵδασιν τί ποιοῦσιν. διαμεριζόμενοι δὲ συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, τὰ ἴματα αὐτοῦ ἔβαλον κλήρους. 35 καὶ ὅρωσαι ταῦτα. 50 Καὶ ιδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἔξεμυκτήριζον Ἰωσὴφ βουλευτὴς ὑπάρχων, καὶ ἀνὴρ δὲ οἱ ἄρχοντες λέγοντες· ἄλλους ἔσωσεν, ἀγαθὸς καὶ δίκαιος 51 οὗτος οὐκ ἦν σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτος ἐστιν ὁ Χριστὸς συνκατατιθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει τοῦ θεοῦ ὁ ἐκλεκτός. 36 ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ αὐτῶν, ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι, ὅξος Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο τὴν βασιλείαν προσφέροντες αὐτῷ 37 καὶ λέγοντες· εἰ τοῦ θεοῦ, 52 οὗτος προσελθὼν τῷ Πειλάτῳ σὺ εἰ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον ἡτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, 53 καὶ σεαυτόν. 38 ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ ἐπ' αὐτῷ· ὁ καθελῶν ἐνετύλιξεν αὐτὸς σινδόνι, καὶ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων οὗτος. 39 Εἴς δὲ τῶν ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευτῷ οὗ οὐκ κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει ἦν οὐδεὶς οὐδέπω κείμενος. 54 καὶ ἡμέρα αὐτόν· οὐχὶ σὺ εἰ ὁ Χριστός; σῶσον σεαυτὸν ἦν παρασκευῆς, καὶ σάββατον ἐπέφωσκεν. καὶ ἡμᾶς. 40 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἔτερος 55 Κατακολουθήσασαι δὲ γυναῖκες, αἵτινες ἐπιτιμῶν αὐτῷ ἔφη· οὐδὲ φοβῇ σὺ τὸν ἥσαν συνεληλυθυῖαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; 41 καὶ αὐτῷ, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὅν ἐπράξαμεν ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, 56 ὑποστρέψασαι δὲ ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἀτοπὸν ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα· καὶ τὸ μὲν ἐπραξεν. 42 καὶ ἔλεγεν· Ἰησοῦ, μνήσθητι σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν. μου ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. 43 καὶ 24 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὅρθρου εἶπεν αὐτῷ· ἀμήν σοι λέγω, σήμερον μετ' αὐτοῦ βαθέως ἐπὶ τὸ μνῆμα ἥλθον φέρουσαι ἔμοι ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ. 44 Καὶ ἦν ἡδη ἀ τοπὸν ἡτοίμασαν ἀρώματα. 2 εὗρον δὲ τὸν ωσεὶ ὥρα ἔκτη καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, τὴν γῆν ἔως ὥρας ἐνάτης, 45 τοῦ ἡλίου 3 εἰσελθοῦσαι δὲ οὐχ εὗρον τὸ σῶμα ἐκλιπόντος· ἐσχίσθη δὲ τὸ καταπέτασμα τοῦ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ναοῦ μέσον. 46 καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ἀπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου, καὶ ιδοὺ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· πάτερ, εἰς χειράς σου ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι παρατίθεμαι τὸ πνεῦμά μου. τοῦτο δὲ εἰπὼν ἀστραπτούσῃ· 5 ἐμφόβων δὲ γενομένων

αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς ἐναντίον τοῦ θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, 20 τὴν γῆν εἶπαν πρὸς αὐτάς· τί ζητεῖτε ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; 6 οὐκ οἱ ἀρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἔστιν ὥδε, ἀλλὰ ἡγέρθη. μνήσθητε ὡς ἐσταύρωσαν αὐτόν. 21 ἡμεῖς δὲ ἡλπίζομεν ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὡν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν 7 λέγων τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι Ἰσραὴλ· ἀλλά γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει ἀφ' οὗ ταῦτα ἀμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἐγένετο. 22 ἀλλὰ καὶ γυναῖκες τινες ἐξ ἡμέρα ἀναστῆναι. 8 καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὁρθριναὶ ῥημάτων αὐτοῦ, 9 καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ ἐπὶ τὸ μνημεῖον, 23 καὶ μὴ εύροιςσαι τὸ τοῦ μνημείου ἀπίγγειλαν πάντα ταῦτα σῶμα αὐτοῦ ἥλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν τοῖς ἔνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. 10 ἀγγέλων ἐωρακέναι, οἵ λέγουσιν αὐτὸν ἥσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα ζῆν. 24 καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτως καθὼς αὐταῖς ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. 11 καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ 25 καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς· ὡ ἀνόητοι λῆρος τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἡπίστουν καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ αὐταῖς. 13 Καὶ ἴδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἐν πᾶσιν οἵς ἐλάλησαν οἱ προφῆται. 26 αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἥσαν πορευόμενοι εἰς οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; 27 καὶ Ἱερουσαλήμ, ἥ ὄνομα Ἐμμαοῦς, 14 καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωϋσέως καὶ ἀπὸ πάντων αὐτοὶ ωμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν προφητῶν διερμήνευσεν αὐτοῖς ἐν τῶν συμβεβηκότων τούτων. 15 καὶ ἐγένετο πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. 28 ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συνζητεῖν, καὶ καὶ ἡγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, αὐτὸς Ἰησοῦς ἐγίγνασας συνεπορεύετο αὐτοῖς· καὶ αὐτὸς προσεποιήσατο πορρωτέρω 16 οἱ δὲ ὄφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ πορεύεσθαι· 29 καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν ἐπιγνῶναι αὐτόν. 17 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· λέγοντες· μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς τίνες οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἐσπέραν ἔστιν καὶ κέκλικεν ἥδη ἡ ἡμέρα. ἀλλήλους περιπατοῦντες; καὶ ἔστάθησαν καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. 30 σκυθρωποί. 18 ἀποκριθεὶς δὲ εἶς, ὃ ὄνομα καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν Κλεοπᾶς, εἶπεν πρὸς αὐτόν· σὺ μόνος μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησεν παροικεῖς Ἱερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς· 31 αὐτῶν δὲ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; διηνοίχθησαν οἱ ὄφθαλμοὶ καὶ ἐπέγνωσαν 19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ποῖα; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ, δις ἐγένετο αὐτῶν. 32 καὶ εἶπαν πρὸς ἀλλήλους· οὐχὶ ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς

έλαλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, ὡς διήνοιγεν ἡμῖν ἐν τῇ πόλει ἔως οὗ ἐνδύσησθε ἐξ ὕψους τὰς γραφάς; 33 Καὶ ἀναστάτες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ δύναμιν. 50 Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ἔως πρὸς ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὗρον Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἡθροισμένους τοὺς ἔνδεκα καὶ τοὺς σὺν εὐλόγησεν αὐτούς. 51 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ αὐτοῖς, 34 λέγοντας ὅτι ὅντως ἡγέρθη ὁ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ' αὐτῶν κύριος καὶ ὥφθη Σίμωνι. 35 καὶ αὐτοὶ 52 καὶ αὐτοὶ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη μετὰ χαρᾶς μεγάλης, 53 καὶ ἤσαν διαπαντὸς αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. 36 Ταῦτα ἐν τῷ ἵερῳ αἰνοῦντες τὸν θεόν.

δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν. 37 πτοηθέντες δὲ καὶ ἐμφοβοὶ γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. 38 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί τεταραγμένοι ἔστε, καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν; 39 ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι ἐγώ εἰμι αὐτός· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκας καὶ ὄστεα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. 41 ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς· ἔχετε τι βρώσιμον ἐνθάδε; 42 οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος· 43 καὶ λαβών ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. 44 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς οὗτοι οἱ λόγοι μου οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὧν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. 45 τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς. 46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι οὕτως γέγραπται παθεῖν τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, 47 καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὄνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν εἰς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. 48 ὑμεῖς μάρτυρες τούτων. 49 κάγὼ ἔξαποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε

Κατα Ιωαννην

ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. 18

θεὸν οὐδὲὶς ἔώρακεν πώποτε· ὁ μονογενὴς

νίὸς ὁ ὃν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρός,

πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος.

ἐκεῖνος ἐξῆγήσατο. 19 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ

μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν

οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἰερεῖς καὶ

Λευείτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· σὺ τίς εἶ;

20 καὶ ὠμολόγησεν καὶ οὐκ ἡρνήσατο, καὶ

ἀμολόγησεν ὅτι ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ὁ Χριστός.

21 καὶ ἡρώτησαν αὐτόν· τί οὖν; Ἡλείας

εῖ; λέγει· οὐκ εἰμί. ὁ προφήτης εῖ σύ; καὶ

ἀπεκρίθη· οὐ. 22 εἶπαν οὖν αὐτῷ· τίς εἶ;

ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς·

τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; 23 ἔφη· ἐγὼ φωνὴ

βιῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ· εὐθύνατε τὴν ὄδον

κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. 24

καὶ ἀπεσταλμένοι ἤσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων.

25 καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπαν αὐτῷ·

τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς

οὐδὲ Ἡλείας οὐδὲ ὁ προφήτης; 26 ἀπεκρίθη

αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων· ἐγὼ βαπτίζω ἐν

ündati μέσος ὑμῶν στήκει, ὃν ὑμεῖς οὐκ

οἴδατε, 27 ὃ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, οὗ οὐκ

εἰμὶ ἐγὼ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἴμαντα

τοῦ ὑποδήματος. 28 ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ

ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν ὁ

Ιωάννης βαπτίζων. 29 Τῇ ἐπαύριον βλέπει

τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν, καὶ

λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων τὴν

ἄμαρτιαν τοῦ κόσμου. 30 οὗτος ἐστιν ὑπὲρ

οὗ ἐγὼ εἶπον· ὀπίσω μου ἐρχεται ἀνήρ ὃς

ἐμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτος μου

ἡν. 31 καὶ γὼ οὐκ ἥδειν αὐτόν, ἀλλ’ ἵνα

φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἥλθον

ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· 32 ὅτι

ἐγὼ ἐν ὕδατι βαπτίζων. 32 καὶ ἐμαρτύρησεν

ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ

Ιωάννης λέγων ὅτι τεθέαμαι τὸ πνεῦμα

καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, νόμῳ καὶ οἱ προφῆται, εὑρήκαμεν, Ἰησοῦν καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. 33 κἀγὼ οὐκ ἤδειν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. 46 εἶπεν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, αὐτῷ Ναθαναὴλ· ἐκ Ναζαρὲτ δύναται τι ἐκεῖνός μοι εἶπεν· ἐφ' ὃν ἂν ἴδης τὸ πνεῦμα ἀγαθὸν εἰναι; λέγει αὐτῷ Φίλιππος· ἔρχου καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός καὶ ἴδε. 47 εἶδεν Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἀγίῳ. 34 ἔρχομενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· κἀγὼ ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλείτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. 35 Τῇ ἐπαύριον ἐστιν. 48 λέγει αὐτῷ Ναθαναὴλ· πόθεν πάλιν εἰστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, 36 καὶ ἐμβλέψας τῷ αὐτῷ πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὅντα Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει· ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ ὑπὸ τὴν συκῆν εἰδόν σε. 49 ἀπεκρίθη αὐτῷ Θεοῦ. 37 ἤκουσαν οἱ δύο μαθηταὶ αὐτοῦ Ναθαναὴλ· ῥαββεί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, λαλοῦντος, καὶ ἡκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. σὺ βασιλεὺς εἶ τοῦ Ἰσραὴλ. 50 ἀπεκρίθη 38 στραφεὶς ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἰπόν σοι ὅτι αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς· τί εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ῥαββεί, δὲ λέγεται μείζω τούτων ὅψῃ. 51 καὶ λέγει αὐτῷ· ἔρμηνευόμενον διδάσκαλε, ποῦ μένεις; 39 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅψεσθε τὸν οὐρανὸν λέγει αὐτοῖς· ἔρχεσθε καὶ ὅψεσθε. ἥλθαν ἀνεῳγότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ οὖν καὶ εἶδαν ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην· ὥρα ἣν ὡς υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

δεκάτη. 40 ἦν Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος 2 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο Πέτρου εἰς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ· 2 ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς 41 εὑρίσκει οὗτος πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. 3 καὶ ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ· εὑρήκαμεν οἶνον οὐκ εἶχον, ὅτι συνετελέσθη δὲ οἶνος τὸν Μεσσίαν, ὅτι εἴστιν μεθερμηνευόμενον τοῦ γάμου. εἴτα λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ Χριστός. 42 ἥγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. πρὸς αὐτόν· οἶνος οὐκ ἐστιν. 4 λέγει αὐτῇ ὁ ἐμβλέψας αὐτῷ δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· σὺ εἶ Ἰησοῦς· τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὕτω ἥκει Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ἡ ὥρα μου. 5 λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς δὲ ἔρμηνεύεται Πέτρος. 43 Τῇ ἐπαύριον διακόνοις δὲ τι ἄν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσατε. ἡθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, 6 ἥσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαι ἐξ κατὰ καὶ εὑρίσκει Φίλιππον. καὶ λέγει αὐτῷ δὲ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ιουδαίων κείμεναι, Ἰησοῦς, ἀκολούθει μοι. 44 ἦν δὲ ὁ Φίλιππος χωροῦσαι ἀνὰ μετρητὰς δύο ἥ τρεῖς. 7 ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ λέγει αὐτοῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς· γεμίσατε τὰς ὑδρίας Πέτρου. 45 εὑρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ ὑδατος, καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἔως ἄνω. 8 καὶ καὶ λέγει αὐτῷ δὲ ὁ ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ λέγει αὐτοῖς· ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε

τῷ ἀρχιτρικλίνῳ. οἱ δὲ ἤνεγκαν. 9 ὡς δὲ οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; 21 ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν γεγενημένον, καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν, οἱ περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. 22 δὲ διάκονοι ἦδεισαν οἱ ἡντληκότες τὸ ὕδωρ, ὅτε οὖν ἡγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος 10 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ καὶ λέγει αὐτῷ· πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν καλὸν οἶνον τίθησιν, καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν εἴπεν ὁ Ἰησοῦς. 23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς τὸν ἐλάσσων σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον Ἱεροσόλυμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, ἔως ἄρτι. 11 ταύτην ἐποίησεν ἀρχὴν τῶν πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει· καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ 24 αὐτὸς δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, 25 12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναούμ Καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ περὶ τοῦ ἀνθρώπου αὐτὸς γάρ ἐγίνωσκεν αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. 13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ιουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς. 14 καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους, 15 καὶ ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψεν, 16 καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἴπεν· ἀρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. 17 ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν· ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με. 18 ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ιουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς; 19 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. 20 εἶπαν οὖν οἱ Ιουδαῖοι· τεσσεράκοντα καὶ ἔξι ἔτεσιν

3 Ἡν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἀρχῶν τῶν Ιουδαίων· 2 οὗτος ἥλθεν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς καὶ εἴπεν αὐτῷ· φαββεί, οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γάρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἦ δοθέος μετ' αὐτοῦ. 3 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ιδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 4 λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος· πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων ὅν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; 5 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὄντος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. 6 τὸ γεγενημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σάρξ ἐστιν, καὶ τὸ γεγενημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμά ἐστιν. 7 μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν σοι· δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν.

8 τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ’ οὐκ οἶδας φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶν ἐν θεῷ ἐστιν εἰργασμένα. 22 Μετὰ ταῦτα πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς 9 ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ’ πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; 10 ἀπεκρίθη αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. 23 ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἰ ὁ διδάσκαλος βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; 11 ἀμὴν ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ οἴδαμεν λαλοῦμεν ἐβαπτίζοντο· 24 οὕπω γὰρ ἦν βεβλημένος καὶ ὁ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν εἰς τὴν φυλακὴν Ἰωάννης. 25 ἐγένετο οὖν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. 12 εἰ τὰ ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. 26 καὶ ἥλθον ἐὰν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον αὐτῷ· ράββε, 13 καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὃ εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς σὺ μεμαρτύρηκας, ἵδε οὗτος βαπτίζει καὶ τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὧν ἐν τῷ οὐρανῷ. 14 πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. 27 ἀπεκρίθη καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὑψωσεν τὸν ὄφιν ἐν Ἰωάννης καὶ εἶπεν· οὐ δύναται ἀνθρωπος τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν λαμβάνειν οὐδέν εἰτε μὴ ἢ δεδομένον τοῦ ἀνθρώπου, 15 ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων ἐν αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. 28 αὐτοὶ ὑμεῖς αὐτῷ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. (αἰσθοὶς g166) 16 μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον· οὐκ εἰμὶ ἔγω οὕτως γὰρ ἡγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὁ Χριστός, ἀλλ’ ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ὡστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα ἔμπροσθεν ἐκείνου. 29 ὁ ἔχων τὴν νύμφην πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται νυμφίος ἐστίν· ὃ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἀλλ’ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. (αἰσθοὶς g166) 17 οὐ ἐστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾶς χαίρει γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν εἰς τὸν διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ κόσμον ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ’ ἵνα χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. 30 ἐκείνον δεῖ σωθῆ ὁ κόσμος δι’ αὐτοῦ. 18 ὁ πιστεύων αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. 31 ὁ ἀννωθεν εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ μὴ πιστεύων ἥδη ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὃ ὧν ἐκ τῆς κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ δόνομα γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστιν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. 19 αὕτη δέ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος 32 ὁ ἑώρακεν ἐστιν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν καὶ ἥκουσεν μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν κόσμον καὶ ἡγάπησαν οἱ ἀνθρωποι μᾶλλον αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. 33 ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὸ σκότος ἥ τὸ φῶς ἦν γὰρ αὐτῶν πονηρὰ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς τὰ ἔργα. 20 πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων ἀληθῆς ἐστιν. 34 δὲν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ θεός, τὰ ρήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ οὐ γὰρ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. 21 ὁ ἐκ μέτρου δίδωσιν τὸ πνεῦμα. 35 ὁ πατὴρ

ἀγαπᾷ τὸν οὐίον, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ
χειρὶ αὐτοῦ. **36** ὁ πιστεύων εἰς τὸν οὐίον
ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ ἀπειθῶν τῷ οὐίῳ οὐκ
δύσκεται ζωὴν, ἀλλ’ ἡ ὄργη τοῦ θεοῦ μένει
ἐπ’ αὐτόν, (aiōnios g166)

τοῦ ὄντος οὗτος ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ
διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὄντος ὁ
ἐγὼ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ
ὄντος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. (aiōn
g165, aiōnios g166) **15** λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ

4 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἥκουσαν οἱ

Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς
ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης, **2** καίτοι γε
Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν ἀλλ’ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, **3** ἀφῆκεν τὴν Ἰουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν
πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **4** ἔδει δὲ αὐτὸν
διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρίας. **5** ἔρχεται οὖν
εἰς πόλιν τῆς Σαμαρίας λεγομένην Συχάρ,
πλησίον τοῦ χωρίου δὲ ἔδωκεν Ἰακώβ
Ἰωσήφ τῷ οὐίῳ αὐτοῦ. **6** ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ
τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακῶς ἐκ
τῆς δοδοιπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ
πηγῇ ὥρᾳ ἦν ὡς ἔκτη. **7** ἔρχεται γυνὴ ἐκ
τῆς Σαμαρίας ἀντλῆσαι ὄντωρ. λέγει αὐτῇ
ὅ Ἰησοῦς, δός μοι πεῖν. **8** οἱ γάρ μαθηταὶ
αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα
τροφάς ἀγοράσωσιν. **9** λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ
ἡ Σαμαρίτις· πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὡν παρ’ ἐμοῦ
πεῖν αἰτεῖς γυναικὸς Σαμαρίτιδος οὐδῆς; **10**
ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ἦδεις
τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων
σοι· δός μοι πεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτὸν καὶ
ἔδωκεν ἄν σοι ὄντωρ ζῶν. **11** λέγει αὐτῷ
ἡ γυνὴ· κύριε, οὕτε ἀντλημα ἔχεις καὶ τὸ
φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν ἔχεις τὸ ὄντωρ
τὸ ζῶν; **12** μὴ σὺ μείζων εἴ τοῦ πατρὸς
ἡμῶν Ἰακώβ, δος ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ
αὐτὸς ἔξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ νιοὶ αὐτοῦ καὶ
τὰ θρέμματα αὐτοῦ; **13** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς
καὶ εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὄντος
τούτου διψήσει πάλιν· **14** ὅς δ’ ἀν πίῃ ἐκ

γυνῆ· κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὄντωρ, ἵνα
μὴ διψῶ μηδὲ διέρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν.
16 λέγει αὐτῇ· ὑπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα
σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. **17** ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ
καὶ εἶπεν· ἄνδρα οὐκ ἔχω. λέγει αὐτῇ ὁ
Ἰησοῦς· καλῶς εἶπες ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω·
18 πέντε γάρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν δὲν
ἔχεις οὐκ ἐστιν σου ἀνήρ· τοῦτο ἀληθὲς
εἰρηκας. **19** λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· κύριε,
θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. **20** οἱ πατέρες
ἡμῶν ἐν τῷ ὅρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ
ἡμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ
τόπος ὃπου προσκυνεῖν δεῖ. **21** λέγει αὐτῇ
ὅ Ἰησοῦς· πίστευέ μοι, γύναι, ὅτι ἔρχεται
ὥρα ὅτε οὕτε ἐν τῷ ὅρει τούτῳ οὕτε ἐν
Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. **22**
ἡμεῖς προσκυνεῖτε δὲ οὐκ οἴδατε, ήμεῖς
προσκυνοῦμεν δὲ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ
τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. **23** ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα
καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ
προσκυνήσουσιν τῷ πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ
ἀληθείᾳ· καὶ γάρ δὲ πατὴρ τοιούτους ζητεῖ
τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. **24** πνεῦμα δὲ
θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν πνεύματι
καὶ ἀληθείᾳ προσκυνεῖν δεῖ. **25** λέγει
αὐτῷ ἡ γυνὴ· οἴδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται,
ὁ λεγόμενος Χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος,
ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἀπαντά. **26** λέγει αὐτῇ ὁ
Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι. **27** Καὶ
ἐπὶ τούτῳ ἤλθαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ
ἔθαυμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει οὐδεὶς

μέντοι εἶπεν· τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν ὅτι αὐτῆς; **28** ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ οὔτος ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου. γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει **43** Μετὰ δὲ τὰς δύο ήμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν τοῖς ἀνθρώποις **29** δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον εἰς τὴν Γαλιλαίαν· **44** αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ὃς εἶπεν μοι πάντα ἡ ἐποίησα· μήτι οὗτος ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἴδιᾳ ἐστιν ὁ Χριστός; **30** ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως, πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. **45** ως οὖν ἦλθεν καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. **31** Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ ἥρωτῶν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· Ῥαββεί, Γαλιλαῖοι, πάντα ἐωρακότες ἡ ἐποίησεν φάγε. **32** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρῶσιν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ· καὶ αὐτοὶ ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. **33** ἔλεγον γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. **46** ἦλθεν οὖν οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, μή τις πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; **34** λέγει αὐτοῖς ὁ ἐποίησεν τὸ ὄντων οἶνον. Ἡν δέ βασιλικός, Ἰησοῦς· ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ οῦ διὸ οὐδὲ ήσθένει, ἐν Καφαρναούμ: **47** οὕτος θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ιουδαίας αὐτοῦ τὸ ἔργον. **35** οὐχ ὑμεῖς λέγετε δότι ἔτι εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθεν πρὸς αὐτόν, τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; καὶ ἥρωτα ἵνα καταβῇ καὶ ίάσηται αὐτοῦ ἵδον λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς τὸν νιόν· ἥμελλεν γὰρ ἀποθνήσκειν. **48** ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, δότι λευκαὶ εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· ἐὰν μὴ εἰσίν πρὸς θερισμόν. **36** ἥδη ὁ θερίζων σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ μὴ πιστεύσητε. μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρπὸν εἰς **49** λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός· κύριε, ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. (*aiōnios g166*) **37** ἐν γὰρ **50** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου· ὁ νιός τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ἀληθινός, δότι ἄλλος σου ζῆ. ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. **38** ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο. ἐγὼ ἀπέσταλκα ὑμᾶς θερίζειν δούλων ὑμεῖς **51** ἥδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δοῦλοι κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ὑμεῖς ὑπήντησαν αὐτῷ καὶ ἤγγειλαν δότι ὁ παῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. **39** Ἐκ αὐτοῦ ζῆ. **52** ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν παρ' δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν αὐτῶν ἐν ᾧ κομψότερον ἔσχεν· εἶπον οὖν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαριτῶν διὰ τὸν λόγον αὐτῷ δότι ἐχθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφῆκεν τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης δότι εἶπεν μοι αὐτὸν ὁ πυρετός. **53** ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ δότι πάντα ἡ ἐποίησα. **40** ως οὖν ἦλθον πρὸς ἐκείνη τῇ ὥρᾳ ἐν ᾧ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· αὐτὸν οἱ Σαμαριταὶ, ἥρωτῶν αὐτὸν μεῖναι ὁ νιός σου ζῆ· καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ παρ' αὐτοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ήμέρας. οἰκία αὐτοῦ ὅλη. **54** Τοῦτο πάλιν δεύτερον **41** καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθών ἐκ τῆς λόγον αὐτοῦ, **42** τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον δότι Ιουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν. οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν.

5 Μετὰ ταῦτα ἦν ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, ἐν σαββάτῳ. **17** ὁ δὲ ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. **2** ὁ πατήρ μου ἔως ἅρτι ἐργάζεται, καγὼ ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ ἐργάζομαι. **18** διὰ τοῦτο μᾶλλον ἐζήτουν προβατικὴ κολυμβήθρα, τὸ λεγόμενον αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, διτὶ οὐ μόνον Ἐβραϊστὶ Βηθζαθά, πέντε στοὰς ἔχουσα. ἔλυεν τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον **3** ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος τῶν ἔλεγεν τὸν θεόν, ἵσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν. **5** θεῷ. **19** Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεὶ τριάκοντα καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δόκτῳ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ· **6** δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ ἀν μή τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἂ γνοὺς ὅτι πολὺν ἥδη χρόνον ἔχει, λέγει γὰρ ἀν ἐκεῖνος ποιῆι, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς αὐτῷ· θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; **7** ἀπεκρίθη ποιεῖ ὅμοιώς. **20** ὁ γὰρ πατήρ φιλεῖ τὸν αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· κύριε, ἄνθρωπον οὐκ υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἂ αὐτὸς ἔχω, ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ βάλῃ με ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν τῷ δὲ ἔρχομαι ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζετε. **21** ὡσπερ γὰρ ὁ ἔγω ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. **8** λέγει πατήρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζωοποιεῖ, αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ. **22** σου καὶ περιπάτει. **9** καὶ ἐγένετο ὑγιὴς ὁ οὐδὲ γὰρ ὁ πατήρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ ἄνθρωπος, καὶ ἥρεν τὸν κράβαττον αὐτοῦ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ, **23** καὶ περιεπάτει· ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσι τῇ ἡμέρᾳ. **10** ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ πατέρᾳ. ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τεθεραπευμένω· σάββατόν ἐστιν, καὶ οὐκ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. **24** ἀμὴν ἔξεστίν σοι ἄραι τὸν κράβαττόν. **11** ἀπεκρίθη ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου αὐτοῖς ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἴπεν· ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. **12** ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται ἡρώτησαν αὐτόν· τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς διπών σοι· ἄρον καὶ περιπάτει; **13** ὁ δὲ τὴν ζωήν. (*αἰσθος g166*) **25** ἀμὴν λέγω ἀσθενῶν οὐκ ἥδει τίς ἐστιν· ὁ γὰρ Ἰησοῦς ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε ἔξενευσεν ὄχλου ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. **14** οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν. **26** ιερῷ καὶ εἴπεν αὐτῷ· ἵδε ὑγιὴς γέγονας· ὡσπερ γὰρ ὁ πατήρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, μηκέτι ἀμάρτανε, ἵνα μὴ ξεῖρόν σοι τι οὕτως καὶ τῷ υἱῷ ἐδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν γένηται. **15** ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ εἴπεν ἑαυτῷ· **27** καὶ ἔξουσίαν ἐδωκεν αὐτῷ κρίσιν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. **28** μὴ αὐτὸν ὑγιῆ. **16** καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον οἱ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν τῷ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ταῦτα ἐποίει πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσουσιν τῆς

φωνῆς αὐτοῦ, 29 καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὄνόματι τῷ ἴδιῳ, ἐκεῖνον ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ τὰ λήμψεσθε. 44 πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ 30 οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ οὐδέν· καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ζητεῖτε; 45 μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ἐμὴ δικαία ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἐστιν ὁ κατηγορῶν τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός ὑμῶν Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἡλπίκατε. 46 με 31 ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ή εἰ γάρ ἐπιστεύετε Μωϋσῆν, ἐπιστεύετε ἀν μαρτυρία μου οὐκ ἐστιν ἀληθής· 32 ἄλλος ἐμοί· περὶ γάρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. 47 εἰ ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἴδατε ὅτι δὲ τοῖς ἐκείνοις γράμμασιν οὐ πιστεύετε, ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύσετε; ἐμοῦ. 33 ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, 6 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ· 34 ἐγὼ δὲ οὐ θαλάσσης τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος· παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, 2 ἡκολούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολύς, ὅτι ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. 35 ἔωρων τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ ἀσθενούντων. 3 ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὅρος φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἡθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι Ἰησοῦς, καὶ ἐκεī ἐκαθέζετο μετὰ τῶν πρὸς ὧραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ. 36 ἐγὼ δὲ ἔχω μαθητῶν αὐτοῦ. 4 ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου τὰ γάρ ἐορτὴ τῶν Ιουδαίων. 5 ἐπάρας οὖν τοὺς ἔργα ἃ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιῶ μαρτυρεῖ περὶ πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λέγει πρὸς ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκεν. 37 καὶ ὁ φίλιππον· πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα πέμψως με πατήρ, ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ. οὕτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε περὶ ἐμοῦ. οὕτε εἶδος αὐτοῦ ἐωράκατε, 38 ἀποκρίνεται αὐτῷ ὁ Φίλιππος, διακοσίων καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα μένοντα, ὅτι δὲ ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ ἕκαστος βραχύ τι λάβῃ. 8 λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. 39 ἔραυνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσίν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ δὲ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο πρός με ἵνα ζωὴν ἔχητε. 41 δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, 42 ἀλλὰ ἔγνωκα ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ ὑμᾶς ὅτι οὐκ ἔχετε τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ τόπῳ. ἀνέπεσαν οὖν οἱ ἀνδρες τὸν ἀριθμὸν ἐν ἑαυτοῖς. 43 ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὄνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με· ἐὰν ὡς πεντακισχίλιοι. 11 ἔλαβεν οὖν τοὺς τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με· ἐὰν ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαρίστησεν καὶ

εδωκεν τοῖς ἀνακειμένοις, δόμοίως καὶ Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ ἐκ τῶν ὄφαρίων ὅσον ἥθελον. 12 ὡς δὲ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιάρια ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καὶ ἥλθον εἰς Καφαρναούμ ζητοῦντες τὸν συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, Ἰησοῦν. 25 καὶ εὑρόντες αὐτὸν πέραν τῆς ἵνα μή τι ἀπόληται. 13 συνήγαγον οὖν, θαλάσσης εἶπον αὐτῷ· ὁραβεί, πότε ὕδε καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων γέγονας; 26 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἣ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτε με οὐχ ἐπερίσσευσαν τοῖς βεβρωκόσιν. 14 Οἱ οὖν ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ’ ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἀνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν σημεῖον ἄρτων καὶ ἔχορτάσθητε. 27 ἐργάζεσθε μὴ ἔλεγον ὅτι οὗτός ἔστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν ὃ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. 15 Ἰησοῦς βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἐρχεσθαι καὶ ἦν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου δίδωσιν ὑμῖν ἀρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν βασιλέα, τοῦτον γὰρ ὁ πατήρ ἐσφράγισεν, ὁ θεός. φεύγει πάλιν εἰς τὸ ὅρος αὐτὸς μόνος. 16 (aiōnios g166) 28 εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· τί Ὡς δὲ ὄψια ἐγένετο, κατέβησαν οἱ μαθηταὶ ποιῶμεν ἵνα ἐργαζόμεθα τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ; αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, 17 καὶ ἐμβάντες 29 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο εἰς πλοιὸν ἥρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης ἔστιν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πιστεύητε εἰς εἰς Καφαρναούμ. κατέλαβεν δὲ αὐτοὺς ἡ ὄντα πάρεστειλεν ἐκεῖνος. 30 εἶπον οὖν αὐτῷ· σκοτία καὶ οὕπω ἐληλύθει Ἰησοῦς πρὸς τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ αὐτοὺς, 18 ἡ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πιστεύσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ; 31 οἱ πατέρες πνέοντος διεγίρετο. 19 ἐλήλακότες οὖν ὡς ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, στάδια εἴκοσι πέντε ἡ τριάκοντα θεωροῦσιν καθώς ἔστιν γεγραμμένον· ἄρτον ἐκ τοῦ τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. 32 εἶπεν καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφοβήθησαν. 20 ὃ δὲ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ εἰμι, οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ μὴ φοβεῖσθε. 21 ἥθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν οὐρανοῦ, ἀλλ’ ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. 33 ἐπὶ τὴν γῆν εἰς ἣν ὑπῆγον. 22 Τῇ ἐπαύριον ὃ γὰρ ἄρτος τοῦ θεοῦ ἔστιν ὁ καταβαίνων ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. εἶδον ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ 34 εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν· κύριε, πάντοτε ἔν, καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς δός ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. 35 εἶπεν οὖν αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον ἀλλὰ μόνοι αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον· 23 ἄλλα ἥλθεν ὁ ἐρχόμενος πρός ἐμὲ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσει πάποτε. 36 ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήταντος ἀλλ’ εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐωράκατέ καὶ οὐ τοῦ κυρίου. 24 ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι πιστεύετε. 37 πᾶν ὃ δίδωσίν μοι ὁ πατήρ

πρὸς ἐμὲ ἥξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμὲ ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω, 38 ὅτι καταβέβηκα ἀπὸ ἑγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς, ἡ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιήσω τὸ θέλημα τὸ σάρξ μου ἐστίν. (αισθ g165) 52 Ἐμάχοντο ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με· οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες 39 τοῦτο δέ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός πῶς δύναται ἡμῖν οὗτος δοῦναι τὴν σάρκα με, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω ἐξ φαγεῖν; 53 εἴπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἀμὴν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα ἡμέρᾳ. 40 τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ τοῦ νίου τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε αὐτοῦ πατρός μου, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν πατέρα μου τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ ἐν τῇ ἐσχάτῃ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. 54 ὁ καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ ἐν τῇ ἐσχάτῃ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καγὼ ἀναστήσω ἡμέρᾳ. (αισθios g166) 41 Ἐγόργυζον οὖν οἱ αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. (αισθios g166) 55 ἡ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν ἐγώ εἰμι γάρ σάρξ μου ἀληθής ἐστιν βρῶσις, καὶ τὸ ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 42 αἷμά μου ἀληθής ἐστιν πόσις. 56 ὁ τρώγων καὶ ἔλεγον οὐχ οὗτος ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα Ἰωσῆφ, οὗ ἡμεῖς οἰδαμεν τὸν πατέρα καὶ ἐν ἐμοὶ μένει καγὼ ἐν αὐτῷ. 57 καθὼς τὴν μητέρα; πῶς νῦν λέγει οὗτος, ὅτι ἐκ ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν πατὴρ καγὼ ζῶ διὰ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; 43 ἀπεκρίθη τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με κάκεινος Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς μὴ γογγύζετε μετ' ζήσει δι' ἐμέ. 58 οὗτος ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐξ ἀλλήλων. 44 οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτόν, πατέρες καὶ ἀπέθανον· τρώγων τοῦτον καγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. τὸν ἄρτον ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα. (αισθ g165) 45 ἐστιν γεγραμένον ἐν τοῖς προφήταις: 59 ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ θεοῦ· πᾶς Καφαρναούμ. 60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπον· σκληρός ἔρχεται πρὸς ἐμέ. 46 οὐχ ὅτι τὸν πατέρα ἐστιν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἔώρακέν τις, εἰ μὴ ὁ ὕν παρὰ τοῦ θεοῦ, ἀκούειν; 61 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι οὗτος ἔώρακεν τὸν θεόν. 47 ἀμὴν ἀμὴν γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων ἔχει ζωὴν αἰώνιον. εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; 62 (αισθios g166) 48 ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. ἐὰν οὖν θεωρήσετε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον; 63 τὸ τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον· 50 οὗτος ἐστιν ὁ πνεῦμά ἐστιν τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σάρξ οὐκ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα ὥφελεῖ οὐδέν· τὰ ῥήματα ἂ ἐγὼ λελάληκα τις ἐξ αὐτοῦ φάγη καὶ μὴ ἀποθάνῃ. 51 ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστιν. 64 ἀλλ' ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἱ οὐ πιστεύουσιν. ἢδει καταβάς· ἐάν τις φάγῃ ἐκ τοῦ ἐμοῦ ἄρτου, γάρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ μὴ

πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων τὴν ἑορτήν· ἐγὼ οὐκ ἀναβαίνω εἰς τὴν αὐτόν. **65** καὶ ἔλεγεν· διὰ τοῦτο εἱρηκα ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ ἐμὸς καιρὸς οὕπω ὑμῖν ὅτι οὐδὲὶς δύναται ἐλθεῖν πρός ἐμὲ πεπλήρωται. **9** ταῦτα εἰπὼν αὐτὸς ἔμεινεν ἐὰν μὴ ἦ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός. ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. **10** ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ **66** Ἐκ τούτου οὖν πολλοὶ τῶν μαθητῶν ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἑορτήν, τότε καὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὄπίσω καὶ οὐκέτι αὐτὸς ἀνέβη, οὐ φανερῶς ἀλλ’ ἐν κρυπτῷ. μετ’ αὐτοῦ περιεπάτουν. **67** εἶπεν οὖν ὁ **11** οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ἑορτῆ καὶ ἔλεγον· ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; **12** ὑπάγειν; **68** ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος· καὶ γογγυσμὸς ἦν περὶ αὐτοῦ πολὺς ἐν τῷ κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ὅχλῳ· οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἀγαθός ἐστιν· ἄλλοι ζωῆς αἰώνιου ἔχεις· (*aiōnios g166*) **69** καὶ ὑμεῖς ἔλεγον· οὐ, ἀλλὰ πλανᾶ τὸν ὅχλον. **13** πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ οὐδὲὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ ἄγιος τοῦ θεοῦ. **70** ἀπεκρίθη αὐτοῖς· οὐκ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. **14** Ἡδη δὲ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ τῆς ἑορτῆς μεσούσης ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς τὸ ὑμῶν εἶς διάβολός ἐστιν. **71** ἔλεγεν δὲ τὸν ἵερον καὶ ἐδίδασκεν. **15** ἐθαύμαζον οὖν οἱ Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γάρ Ἰουδαῖοι λέγοντες πῶς οὗτος γράμματα ἔμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι, εἰς ὧν ἐκ τῶν οἴδεν μὴ μεμαθηκώς; **16** ἀπεκρίθη οὖν δώδεκα. **17** αὐτοῖς Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ή ἐμὴ διδαχὴ

7 Μετὰ ταῦτα περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ οὐκ ἐστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· **18** Γαλιλαίᾳ· οὐ γάρ ἥθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ **17** ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς πότερον ἐκ ἀποκτεῖναι. **2** ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν θεοῦ ἐστὶν ἦ ἐγὼ ἀπ’ ἐμαυτοῦ λαλῶ. **18** Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. **3** εἶπον οὖν πρὸς **19** οὐκ ἐστιν ἐμὴ διδαχὴ ἀποκτεῖναι; **20** ζητεῖ· δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ αὐτόν, οὗτος ἀληθής ἐστιν καὶ ἀδικία ἐν μαθηταί σου θεωρήσουσιν τὰ ἔργα σου ἂν αὐτῷ οὐκ ἐστιν. **21** οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ποιεῖς· **4** οὐδὲὶς γάρ τι ἐν κρυπτῷ ποιεῖ καὶ **22** οὐδὲὶς ἔξ ὑμῶν ποιεῖ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα τὸν νόμον; καὶ οὐδὲὶς ἔξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; **20** ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. **23** ἀπεκρίθη ὁ ὅχλος· δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε **5** οὐδὲ γάρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον **24** οὐδὲὶς ἔποιησα καὶ πάντες εἰς αὐτὸν. **6** λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες καιρὸς ὁ ἐμὸς οὕπω πάρεστιν, δὲ καιρὸς θαυμάζετε. **22** οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν. ὑμῖν ὁ ὑμέτερος πάντοτε ἐστιν ἔτοιμος. **7** οὐδὲ τὴν περιτομήν, οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ἐστίν, ἀλλ’ ἐκ τῶν πατέρων, καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. **23** εἰ περιτομὴν αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. **8** ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς περιτέμνετε ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα μὴ λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ

λυθῇ ὁ νόμος ὁ Μωϋσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; 37 Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ 24 μὴ κρίνετε κατ' ὅψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν Ἰησοῦς καὶ ἔκραξεν λέγων· ἐάν τις διψᾷ, κρίσιν κρίνατε. 25 Ἐλεγον οὖν τινες ἐκ ἑρχέσθω καὶ πινέτω. 38 ὁ πιστεύων εἰς τῶν Ἱεροσολυμειτῶν· οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμὸὶ ἐκ τῆς ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; 26 καὶ ἵδε παρρησίᾳ κοιλίας αὐτοῦ ῥέυσουσιν ὕδατος ζῶντος. λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. μήποτε 39 τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος οὗ ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἦμελον λαμβάνειν οἱ πιστεύσοντες εἰς ἐστιν ὁ Χριστός; 27 ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν αὐτόν· οὕπω γάρ ἦν πνεῦμα, ὅτι Ἰησοῦς πόθεν ἐστιν· ὃ δὲ Χριστός ὅταν ἔρχηται, οὐδέπω ἐδοξάσθη. 40 Ἐκ τοῦ ὅχλου οὖν οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. 28 ἔκραξεν ἀκούσαντες τῶν λόγων τούτων ἔλεγον· οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· 41 ἄλλοι λέγων· κάμε οἴδατε καὶ οἴδατε πόθεν εἰμί· ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· ἄλλοι καὶ ἀπ' ἔμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐστιν ἔλεγον· μὴ γάρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστός ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· ἔρχεται; 42 οὐχ ἡ γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ 29 ἐγὼ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι σπέρματος Δανείδ καὶ ἀπὸ Βηθλεέμ τῆς κάκεινός με ἀπέσταλκεν. 30 ἐζήτουν οὖν κώμης ὅπου ἦν Δανείδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται; αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' 43 σχίσμα οὖν ἐγένετο ἐν τῷ ὅχλῳ δι' αὐτὸν τὴν χεῖρα, ὅτι οὕπω ἐλήλυθει ἡ ὥρα αὐτόν· 44 τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτοῦ. 31 Πολλοὶ δὲ ἐπίστευσαν ἐκ τοῦ αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἔβαλεν ἐπ' αὐτὸν τὰς ὅχλους εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον· ὁ Χριστὸς χεῖρας. 45 Ἡλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς ὅταν ἐλθῃ μὴ πλείονα σημεῖα ποιήσει ὃν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους, καὶ εἴπον οὗτος ποιεῖ; 32 ἥκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ αὐτοῖς ἐκεῖνοι, διατί οὐκ ἡγάγετε αὐτόν; ὅχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ 46 ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται οὐδέποτε ἀπέστειλαν ὑπηρέτας οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἐλάλησεν οὗτως ἄνθρωπος, ὡς οὗτος λαλεῖ Φαρισαῖοι ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. 33 εἶπεν ὁ ἄνθρωπος. 47 ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ οὗν ὁ Ἰησοῦς· ἔτι χρόνον μικρὸν μεθ' ὑμῶν Φαρισαῖοι· μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; 48 εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. 34 μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς ζητήσετε με καὶ οὐχ εὑρήσετε, καὶ ὅπου εἰμὶ αὐτὸν ἥ ἐκ τῶν Φαρισαίων; 49 ἀλλὰ ὁ ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. 35 εἴπον οὖν ὅχλος οὗτος ὃ μὴ γινώσκων τὸν νόμον οἱ Ιουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· ποῦ μέλλει οὗτος ἐπάρατοί εἰσίν. 50 λέγει Νικόδημος πρὸς πορεύεσθαι, ὅτι οὐχ εὑρίσομεν αὐτόν; μὴ αὐτούς, εῖς ὃν ἐξ αὐτῶν· 51 μὴ ὁ νόμος εἰς τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον ἐάν μὴ ἀκούσῃ πορεύεσθαι καὶ διδάσκειν τοὺς Ἑλληνας· πρῶτον παρ' αὐτοῦ καὶ γνῶ τί ποιεῖ; 52 36 τίς ἐστιν ὁ λόγος οὗτος ὃν εἶπεν· ζητήσετε ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ με καὶ οὐχ εὑρήσετέ, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εῖ; ἐραύνησον καὶ ἵδε ὅτι

προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἔγείρεται. τῆς ζωῆς. 13 εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· 53 καὶ επορευθησαν εκαστος εἰς τὸν οἰκον σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία αυτου.

σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. 14 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς

καὶ εἶπεν αὐτοῖς, καν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἔστιν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἤλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω.

15 ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. 16 καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγὼ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθινή ἔστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με. 17 καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γεγραμμένον ἔστιν ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἔστιν.

18 ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ.

19 ἔλεγον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἔστιν ὁ πατήρ σου; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὕτε ἐμὲ οἴδατε οὕτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ἥδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἂν ἥδειτε. 20 ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδάσκων ἐν τῷ Ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὕπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. 21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς· ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετε με, καὶ ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. 22

ἔλεγον οὖν οἱ Ιουδαῖοι· μήτι ἀποκτενεῖ ἔαυτόν, ὅτι λέγει· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; 23 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἔστε, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἔστε, ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. 24 εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. 25 ἔλεγον οὖν αὐτῷ· σὺ τίς εἶ; εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· τὴν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. 26

8 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ ὅρος τῶν ἐλαιῶν. 2 ὅρθου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἥρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. 3 ἄγουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ κατειλημμένην, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ 4 λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, αὐτῇ ἡ γυνὴ κατειλήφθη ἐπαυτοφώρω μοιχευομένῃ. 5 ἐν δὲ τῷ νόμῳ Μωϋσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθιθολεῖσθαι· σὺ οὖν τί λέγεις; 6 τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν, ἵνα ἔχωσι κατηγορεῖν αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. 7 ὡς δὲ ἐπέμενον ἔρωτῶντες αὐτόν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς· ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος τὸν λίθον ἐπ' αὐτῇ βαλέτω. 8 καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. 9 οἱ δὲ ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι ἐξήρχοντο εἰς καθ' εἷς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἔως τῶν ἐσχάτων, καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἐστῶσα. 10 ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ μηδένα θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικός, εἶπεν αὐτῇ· ἡ γυνὴ, ποῦ εἰσίν εἴκενοι οἱ κατήγοροί σου· οὐδείς σε κατέκρινεν; 11 ἡ δὲ εἶπεν· οὐδείς, κύριε. εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω· πορεύου καὶ μηκέτι ἀμάρτανε. 12 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς λέγων· ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἔμοι οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ ἔξει τὸ φῶς

πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν· ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἡκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· ἀλλ’ ὁ πέμψας με ἀληθῆς ἐστιν, κάγὼ ἂ τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν. 41 ὑμεῖς ἡκουσα παρ’ αὐτοῦ, ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἰπαν κόσμον. 27 οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτῷ ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα, αὐτοῖς ἔλεγεν. 28 εἰπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ὅταν ἔνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. 42 εἰπεν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ δὲ θεὸς πατήρ ὑμῶν γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ ἀπ’ ἐμαυτοῦ ἦν, ἡγαπᾶτε ἀν ἐμέ· ἐγώ γάρ ἐκ τοῦ θεοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ ἔξηλθον καὶ ἡκὼν οὐδὲ γάρ ἀπ’ ἐμαυτοῦ πατήρ ταῦτα λαλῶ. 29 καὶ ὁ πέμψας με ἐλήλυθα, ἀλλ’ ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. 43 μετ’ ἐμοῦ ἐστιν· οὐκ ἀφῆκέν με μόνον, διατί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι ἐγώ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. 30 ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐμόν. 44 ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου εἰς αὐτόν. 31 ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· ἐὰν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτόνος ἦν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς ἀπ’ ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐκ ἔστηκεν, μαθηταί μού ἐστε, 32 καὶ γνώσεσθε τὴν ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῇ ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ιδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης 33 ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν· σπέρμα Ἀβραάμ ἐστὶν καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ. 45 ἐγὼ δὲ ὅτι ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε· τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε μοι. 46 πῶς σὺ λέγεις ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε; τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἀμαρτίας; εἰ 34 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν μοι; 47 ὁ δὲ ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ρήματα τοῦ δοῦλος ἐστιν τῆς ἀμαρτίας. 35 ὁ δὲ δοῦλος θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα· ὁ υἱὸς ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ. 48 ἀπεκρίθησαν μένει εἰς τὸν αἰῶνα. (αιδὸν g165) 36 ἐὰν οὖν ὁ οἰς Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· οὐ καλῶς υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρίτης εἰ σὺ καὶ ἔσεσθε. 37 οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε· δαιμόνιον ἔχεις; 49 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐγώ ἀλλὰ ζητεῖτε με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λόγος ὁ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. 38 ἐγὼ ἂν ἔωρακα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. 50 ἐγὼ δὲ παρὰ τῷ πατρὶ λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ἂν οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν δὲ ζητῶν ἡκούσατε παρὰ τοῦ πατρὸς ποιεῖτε. 39 καὶ κρίνων. 51 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· ὁ πατήρ τις τὸν ἐμὸν λόγον τηρήσῃ, θάνατον οὐ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστιν. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. (αιδὸν g165) 52 εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἐστε, τὰ ἔργα τοῦ εἶπαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· νῦν ἐγνώκαμεν Ἀβραὰμ ἐποιεῖτε· 40 νῦν δὲ ζητεῖτε με ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραὰμ ἀπέθανεν ἀποκτεῖναι, ἄνθρωπον δὲς τὴν ἀλήθειαν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις· ἐάν τις

τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσηται ἀπεσταλμένος. ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα· (aiōn g165) 53 μὴ σὺ καὶ ἥλθεν βλέπων. 8 Οἱ οὖν γείτονες καὶ μείζων εἴ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον, ὅτι ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον· τίνα προσαίτης ἦν, ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν σεαυτὸν ποιεῖς; 54 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἐὰν δὲ καθήμενος καὶ προσαιτῶν; 9 ἄλλοι ἐγὼ δοξάσω ἐμαυτόν, ή δόξα μου οὐδέν ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν· ἄλλοι ἔλεγον· οὐχί, ἐστιν· ἐστιν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ἀλλὰ ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος ἔλεγεν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ἡμῶν ἐστιν, 55 καὶ ὅτι ἐγὼ εἰμι. 10 ἔλεγον οὖν αὐτῷ· πῶς οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. οὖν ἡνεψήθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; 11 καὶ εἴπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ἀπεκρίθη ἐκεῖνος· ὁ ἄνθρωπος ὁ λεγόμενος ὑμῖν ψεύστης· ἄλλὰ οἶδα αὐτὸν καὶ τὸν Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπέχρισέν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. 56 Ἀβραάμ ὁ πατήρ μου τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἰπέν μοι ὅτι ὑμῶν ἡγαλλιάσατο ἵνα εἴδῃ τὴν ἡμέραν ὕπαγε εἰς τὸν Σιλωάμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδεν καὶ ἔχαρη. 57 εἴπαν οὖν καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. 12 εἴπαν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· πεντήκοντα ἔτη αὐτῷ· ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει· οὐκ οἶδα. οὕπω ἔχεις καὶ Ἀβραάμ ἑώρακας; 58 εἶπεν 13 Ἀγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, αὐτοῖς Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν τὸν ποτε τυφλόν. 14 ἦν δὲ σάββατον ἐν Ἀβραάμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. 59 ἦραν οὖν ἦν ἡ ἡμέρα τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν· Ἰησοῦς δὲ καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. 15 ἐκρύθη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ.

πάλιν οὖν ἡρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι

9 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· πηλὸν ἐκ γενετῆς. 2 καὶ ἡρώτησαν αὐτὸν ἐπέθηκεν μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ῥαββεί, τίς ἐνιψάμην, καὶ βλέπω. 16 ἔλεγον οὖν ἐκ ἡμαρτεν, οὗτος ἦν οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τῶν Φαρισαίων τινές· οὐκ ἐστιν οὗτος παρὰ τυφλὸς γεννηθῆ; 3 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὔτε θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τὸ σάββατον οὐ οὗτος ἡμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ’ τηρεῖ. ἄλλοι ἔλεγον· πῶς δύναται ἄνθρωπος ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. 4 ἀμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ ἡμᾶς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. 17 λέγουσιν οὖν τῷ ἡμᾶς ἔως ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται οὐδὲν ὅτε τυφλῷ πάλιν· σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. 5 δταν ἐν ἦνοιξέν σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν τῷ κόσμῳ Ὁ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. 6 δτι προφήτης ἐστίν. 18 οὐκ ἐπίστευσαν οὖν ταῦτα εἰπών ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἦν τυφλὸς καὶ πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισεν ἀνέβλεψεν, ἔως ὅτου ἐφύνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος, 19 καὶ ἡρώτησαν 7 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε νίψαι εἰς τὴν αὐτοὺς λέγοντες οὗτός ἐστιν ὁ νίὸς ὑμῶν, κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, ὃ ἐρμηνεύεται δν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς

οῦν βλέπει ἄρτι; 20 ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ τυφλοῦ γεγεννημένου· (αιῶν γ165) 33 εὶ μὴ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν· οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἦν οὗτος παρὰ θεοῦ, οὐκ ἡδύνατο ποιεῖν ἐστιν ὁ σιὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη· οὐδέν. 34 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· 21 πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἴδαμεν, ἢ ἐν ἀμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ τίς ἥνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἔξεβαλον αὐτὸν ἔξω. 35 οὐκ οἴδαμεν· αὐτὸν ἐρωτήσατε, ἥλικιαν "Ηκουσεν Ἰησοῦς ὅτι ἔξεβαλον αὐτὸν ἔξω, ἔχει, αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. 22 ταῦτα καὶ εὑρὼν αὐτὸν ἐπεν· σὺ πιστεύεις εἰς τὸν εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; 36 ἀπεκρίθη ἐκεῖνος τοὺς Ἰουδαίους· ἥδη γὰρ συνετέθειντο οἱ καὶ εἶπεν· καὶ τίς ἐστιν, κύριε, ἵνα πιστεύσω Ἰουδαῖοι ἵνα ἔάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ εἰς αὐτόν; 37 εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. 23 διὰ ἑώρακας αὐτόν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι ἥλικιαν ἐκεῖνός ἐστιν. 38 ὁ δὲ ἔφη· πιστεύω, κύριε· ἔχει, αὐτὸν ἐπερωτήσατε. 24 Ἐφώνησαν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. 39 καὶ εἶπεν ὁ οὗν τὸν ἀνθρωπὸν ἐκ δευτέρου, δος ἦν Ἰησοῦς· εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον τυφλός, καὶ εἶπαν αὐτῷ· δος δόξαν τῷ ἥλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέψωσιν καὶ θεῷ· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἀνθρωπὸς οὗτος οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. 40 ἤκουσαν ἀμαρτωλός ἐστιν. 25 ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος· ἐκ τῶν Φαρισαίων οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, καὶ εἰ ἀμαρτωλός ἐστιν οὐκ οἴδα· ἐν οἴδα, εἶπαν αὐτῷ· μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν; ὅτι τυφλὸς ὡν ἄρτι βλέπω. 26 εἶπον 41 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὖν αὐτῷ· τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἥνοιξέν οὐκ ἄν εἴχετε ἀμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι σου τοὺς ὀφθαλμούς; 27 ἀπεκρίθη αὐτοῖς· βλέπομεν· ή ἀμαρτία ὑμῶν μένει.

εἶπον ὑμῖν ἥδη καὶ οὐκ ἡκούσατε· τί 10 Ἄμην ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ πάλιν θέλετε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; 28 ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπαν· σὺ μαθητής εἶ ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί· 29 ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μωϋσεῖ λελάληκεν ὁ θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. 30 ἀπεκρίθη ὁ ἀνθρωπὸς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν τούτῳ γὰρ τὸ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστίν, καὶ ἥνοιξέν μου τοὺς ὀφθαλμούς. 31 οἴδαμεν ὅτι ἀμαρτωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἔάν τις θεοσεβῆς ἦν καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. 32 ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἡκούσθη ὅτι ἥνοιξέν τις ὀφθαλμοὺς

εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης ἐστὶν καὶ ληστῆς· 2 ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποιμήν ἐστιν τῶν προβάτων. 3 τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβατα φωνεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἔξαγει αὐτά. 4 ὅταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ. 5 ἀλλοτρίω δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. 6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν

αύτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; 21 τίνα ἦν ἢ ἐλάλει αὐτοῖς. 7 εἶπεν οὖν ὁ ἄλλοι ἔλεγον· ταῦτα τὰ ρήματα οὐκ ἔστιν Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι δαιμονιζομένου· μὴ δαιμόνιον δύναται ἡ θύρα τῶν προβάτων. 8 πάντες δοσοὶ ἥλθον τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοῖξαι; 22 Ἐγένετο δὲ κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί, ἀλλ' οὐκ ἥκουσαν τὰ ἐνκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις· χειμῶν αὐτῶν τὰ πρόβατα. 9 ἐγώ εἰμι ἡ θύρα· ἦν· 23 καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἵερῳ δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται καὶ ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶνος. 24 ἐκύκλωσαν οὖν εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομήν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἔως εὐρήσει. 10 ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἥλθον Χριστός, εἰπὸν ἡμῖν παρρησίᾳ. 25 ἀπεκρίθη ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν. ὁ Ἰησοῦς· εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε· 11 ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν τὰ ἔργα ἂν ἐγώ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· 26 τῶν προβάτων· 12 ὁ μισθωτὸς καὶ οὐκ ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἔστε ἐκ ὧν ποιμήν, οὗ οὐκ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια, τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν. 27 τὰ πρόβατα θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφίησιν τὰ ἔματα τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, κἀγὼ τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι, 28 αὐτὰ καὶ σκορπίζει· 13 ὅτι μισθωτός ἔστιν, κἀγὼ δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον, καὶ καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. 14 οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἀρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. (*αἰσθ* ἐμά, καὶ γινώσκουσί με τὰ ἐμά, 15 καθὼς **g165, αἰσθος g166**) 29 ὁ πατήρ ὃ δέδωκέν μοι γινώσκει με ὁ πατήρ κἀγὼ γινώσκω τὸν πάντων μετίζον ἔστιν, καὶ οὐδεὶς δύναται πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ ἀρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός. 30 ἐγώ τῶν προβάτων. 16 καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἀντὶ διατήρησης τῶν πατρός· 31 Ἐβάστασαν πάλιν οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κάκενα δεῖ λιθίους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. με ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, 32 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, πολλὰ ἔργα καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἰς ποιμήν. 17 καλὰ ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός· διὰ ποιῶν διὰ τοῦτο με ὁ πατήρ ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγώ τίθημι αὐτῶν ἔργον ἐμὲ λιθάζετε; 33 ἀπεκρίθησαν τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. 18 αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· περὶ καλοῦ ἔργου οὐ οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγώ τίθημι λιθάζομέν σε ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ αὐτὴν ἀπ' ἐμαυτοῦ. ἔξουσίαν ἔχω θεῖναι ὅτι σὺ ἀνθρωπος ὧν ποιεῖς σεαυτὸν θεόν. αὐτήν, καὶ ἔξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν 34 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐκ ἔστιν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν ὅτι ἐγώ τοῦ πατρός μου. 19 σχίσμα πάλιν ἐγένετο εἰπα· θεοί ἔστε; 35 εἰ ἐκείνους εἶπεν θεούς, ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. πρὸς οὓς ὁ λόγος ἐγένετο τοῦ θεοῦ, καὶ οὐ 20 ἔλεγον οὖν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· δαιμόνιον δύναται λυθῆναι ἡ γραφή· 36 ὃν ὁ πατήρ

ήγιασεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον τῆς ήμέρας; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ήμέρᾳ, ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἴπον· οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου υἱὸς θεοῦ εἶμι; 37 εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ τούτου βλέπει· 10 ἐὰν δέ τις περιπατῇ πατρός μου, μὴ πιστεύετέ μοι· 38 εἰ δὲ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ποιῶ, καὶν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις ἔστιν ἐν αὐτῷ. 11 ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ πιστεύετε, ἵνα γνῶτε καὶ γινώσκητε ὅτι τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ήμῶν ἐν ἐμοὶ ὁ πατήρ κάγὼ ἐν τῷ πατρί. 39 κεκοίμηται ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἔχυπνίσω Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ ἔξηλθεν ἐκ αὐτόν. 12 εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κύριε, τῆς χειρὸς αὐτῶν. 40 Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰ κεκοίμηται σωθήσεται. 13 εἰρήκει δὲ ὁ πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὅπου ἦν Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. ἐκεῖνοι Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ἐκεῖ. 41 καὶ πολλοὶ ἥλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ὑπνου λέγει. 14 τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν Ἰησοῦς παρρησίᾳ· Λάζαρος ἀπέθανεν, 15 οὐδέν, πάντα δὲ ὄσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι τούτου ἀληθὴ ἦν. 42 καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν οὐκ ἥμην ἐκεῖ ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. εἰς αὐτὸν ἐκεῖ.

16 εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος

11 Ἡν δέ τις ἀσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ τοῖς συνμαθηταῖς ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ. 17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. 18 ἦν δὲ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε. 19 πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαριάμ, ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ. 20 ή οὖν Μάρθα ὡς ἥκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. 21 εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς Ἰησοῦν· κύριε, εἰ ἡς ὤδε, οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός μου· 22 καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὄσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεόν, δώσει σοι ὁ θεός. 23 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. 24 λέγει αὐτῷ ἡ Μάρθα· οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 25 εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή· ὁ πιστεύων εἰς ἡμὲν καὶν ἀποθάνῃ ζήσεται, 26 καὶ πᾶς ὁ ζῶν ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· οὐχὶ δώδεκα ὥραι εἰσίν

καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν Ἰησοῦς· οὐκ εἶπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς αἰῶνα· πιστεύεις τοῦτο; (aiōn g165) 27 λέγει ὅψῃ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ; 41 ἦραν οὖν τὸν αὐτῷ· ναί, κύριε· ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ λίθον· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρεν τοὺς ὄφθαλμοὺς ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἄνω καὶ εἶπεν· πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἐρχόμενος. 28 καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἀπῆλθεν ἥκουσάς μου. 42 ἐγὼ δὲ ἤδειν ὅτι πάντοτε καὶ ἐφώνησεν Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς μου ἀκούεις· ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν λάθρᾳ εἰποῦσα· ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ περιεστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι φωνεῖ σε. 29 ἐκείνη ὡς ἥκουσεν, ἐγείρεται σύ με ἀπέστειλας. 43 καὶ ταῦτα εἰπὼν ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν· 30 οὕτω δὲ φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασεν· Λάζαρε, δεῦρο ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ’ ἦν ἔξω. 44 ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος ἐν τῷ τόπῳ ὃπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ 31 οἱ οὖν Ιουδαῖοι οἱ ὄντες μετ’ αὐτῆς ὅψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε ἰδόντες τὴν Μαριάμ ὅτι ταχέως ἀνέστη αὐτὸν ὑπάγειν. 45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν καὶ ἔξηλθεν, ἥκολούθησαν αὐτῇ, δόξαντες Ιουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαριάμ ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ καὶ θεασάμενοι ἂν ἐποίησεν, ἐπίστευσαν ἐκεῖ. 32 ἡ οὖν Μαριάμ ὡς ἤλθεν ὃπου ἦν εἰς αὐτόν· 46 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον Ἰησοῦς, ἴδούσα αὐτὸν ἔπεσεν αὐτοῦ πρὸς πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπαν αὐτοῖς τοὺς πόδας, λέγουσα αὐτῷ· κύριε, εἰ ἡς ὁδε, ἂν ἐποίησεν Ἰησοῦς. 47 Συνήγαγον οὖν οἱ οὐκ ἄν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. 33 Ἰησοῦς ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον, καὶ οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς ἔλεγον· τί ποιοῦμεν, ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος συνελθόντας αὐτῇ Ιουδαίους κλαίοντας, πολλὰ ποιεῖ σημεῖα; 48 ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἔσατόν, 34 καὶ εἶπεν· ποῦ τεθείκατε αὐτόν; ἔλευσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν λέγουσιν αὐτῷ· κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. 35 καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. 49 εἰς δὲ τις ἐξ ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. 36 ἔλεγον οὖν οἱ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὃν τοῦ ἐνιαυτοῦ Ιουδαῖοι· ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. 37 τινὲς ἐκείνους, εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς οὐκ οἴδατε δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον· οὐκ ἐδύνατο οὗτος οὐδέν, 50 οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμφέρει ὑμῖν ὁ ἀνοίξας τοὺς ὄφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ἵνα εἰς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; 38 καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. 51 τοῦτο Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἔσατῷ δὲ ἀφ’ ἔσατο οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ ὃν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου ἐπροφήτευσεν λίθος ἐπέκειτο ἐπ’ αὐτῷ. 39 λέγει ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἡμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ ἔθνους, 52 καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους τοῦ τετελευτηκότος Μάρθα· κύριε, ἥδη μόνον, ἀλλ’ ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ δῆται τεταρταῖος γάρ ἐστιν. 40 λέγει αὐτῇ ὁ διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἐν. 53 ἀπ’

έκείνης οῦν τῆς ἡμέρας ἐβουλεύσαντο ἵνα πάντοτε ἔχετε. 9 Ἔγνω οῦν ὁ ὄχλος πολὺς ἀποκτείνωσιν αὐτόν. 54 Ἰησοῦς οῦν οὐκέτι ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστιν, καὶ ἥλθον παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ’ ἵνα καὶ τὸν ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν Λάζαρον ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. 10 ἐγγὺς τῆς ἑρήμου, εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν πόλιν, κἀκεῖ διέτριβεν μετὰ τῶν μαθητῶν. Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, 11 ὅτι πολλοὶ δι’ 55 ἣν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ εἰς τὸν Ἰησοῦν. 12 Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἀγνίσωσιν ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔαυτούς. 56 ἐξήτουν οῦν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, 13 ἔλαβον ἔλεγαν μετ’ ἀλλήλων ἐν τῷ Ἱερῷ ἐστηκότες· τὰ βαΐα τῶν φοινίκων καὶ ἔξηλθον εἰς τί δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἐλθῃ εἰς τὴν ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἐκραύγαζον· ὡσαννά· ἑορτήν; 57 δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ εὐλογημένος ὁ ἑρχόμενος ἐν ὀνόματι οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὰς ἵνα ἔαν τις γνῷ ποῦ κυρίου, καὶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ. 14 ἔστιν μηνύσῃ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

12 Ο οῦν Ἰησοῦς πρὸ ἔξημερῶν τοῦ

πάσχα ἥλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν Ἰησοῦς.

2 ἐποίησαν οῦν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει, δὲ ἐκ Λάζαρος εἰς ἣν ἐκ τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. 3 ἡ οῦν Μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου ἥλειψεν τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔξεμαξεν ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὄσμῆς τοῦ μύρου. 4 λέγει δὲ Ιούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὃ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι, 5 διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; 6 εἶπεν δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ ἀλλ’ ὅτι κλέπτης ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. 7 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἄφες αὐτήν, ἵνα εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τηρήσῃ αὐτό· 8 τοὺς πτωχοὺς γάρ πάντοτε ἔχετε μεθ’ ἔαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ

αὐτό, καθώς ἔστιν γεγραμμένον· 15 μὴ φοβοῦ, θυγάτηρ Σιών· ἵδού ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται, καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὃνου.

16 ταῦτα οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ τὸ πρῶτον, ἀλλ’ ὅτε ἐδοξάσθη Ἰησοῦς τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ’ αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. 17 ἐμαρτύρει οῦν ὁ ὄχλος ὃ ὧν μετ’ αὐτοῦ ὅτι τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. 18 διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. 19 οἱ οῦν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς ἔαυτούς· θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὡφελεῖτε οὐδέν· ἵδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν. 20 Ἡσαν δὲ “Ἐλληνές τινες ἐκ τῶν ἀναβαίνοντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ· 21 οὗτοι οὖν προσῆλθον Φιλίππων τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἡρώτων αὐτὸν λέγοντες· κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. 22 ἔρχεται Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, ἔρχεται

Ανδρέας καὶ Φίλιππος καὶ λέγουσιν τῷ σκοτίᾳ ὑμᾶς καταλάβῃ· καὶ ὁ περιπατῶν ἐν Ἰησοῦ. **23** ὃ δὲ Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. **36** ὡς τὸ λέγων· ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα νιὸι νίὸς τοῦ ἀνθρώπου. **24** ἀμὴν ἀμὴν λέγω φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν καὶ ἀπελθὼν ἐκρύψῃ ἀπ' αὐτῶν. **37** τοσαῦτα εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει. **25** ὁ αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, **38** ἵνα ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολλύει αὐτήν, λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῆ, ὃν καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ εἴπεν· κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. καὶ ὁ βραχίων κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη; (*αιδοῖος g166*) **26** ἐὰν ἐμοὶ τις διακονῇ, ἐμοὶ **39** διὰ τοῦτο οὐκ ἡδύναντο πιστεύειν, ὅτι ἀκολουθεῖτω, καὶ ὅπου εἰμὶ ἔγω, ἐκεῖ καὶ ὁ πάλιν εἴπεν Ἡσαΐας· **40** τετύφλωκεν αὐτῶν διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται· ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ, τοὺς ὄφθαλμοὺς καὶ ἐπώρωσεν αὐτῶν τὴν τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ. **27** νῦν ἡ ψυχὴ μου καρδίαν, ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὄφθαλμοῖς καὶ τετάρακται, καὶ τί εἴπω; πάτερ, σῶσόν με νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ καὶ στραφῶσιν, καὶ ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἥλθον ἰάσομαι αὐτούς. **41** ταῦτα εἴπεν Ἡσαΐας, ὅτι εἰς τὴν ὥραν ταύτην· **28** πάτερ, δόξασόν εἴδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησεν περὶ σου τὸ ὄνομα. ἥλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ αὐτοῦ. **42** ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων οὐρανοῦ· καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ **29** ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς ἀκούσας ἐλεγεν τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὠμολόγουν, ἵνα μὴ βροντὴν γεγονέναι ἄλλοι ἐλεγον· ἄγγελος ἀποσυνάγωγοι γένωνται· **43** ἡγάπησαν γάρ αὐτῷ λελάληκεν. **30** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἥπερ εἴπεν· οὐ δι' ἐμὲ ἡ φωνὴ αὕτη γέγονεν ἀλλὰ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. **44** Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν δι' ὑμᾶς. **31** νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου καὶ εἴπεν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει τούτου· νῦν δὲ ἀρχῶν τοῦ κόσμου τούτου εἰς ἐμὲ ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με, **45** καὶ ἐκβληθήσεται ἔξω, **32** κάγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. τῆς γῆς, πάντας ἐλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. **33** **46** ἔγω φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα τοῦτο δὲ ἐλεγεν σημαίνων ποίω θανάτῳ πᾶς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ ἥμελλεν ἀποθνήσκειν. **34** ἀπεκρίθη οὖν μείνῃ. **47** καὶ ἐάν τίς μου ἀκούσῃ τῶν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ἡμεῖς ἡκούσαμεν ἐκ τοῦ ῥημάτων καὶ μὴ φυλάξῃ, ἔγω οὐ κρίνω νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, αὐτόν· οὐ γάρ ἥλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, καὶ πῶς λέγεις σὺ ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν ἀλλ᾽ ἵνα σώσω τὸν κόσμον. **48** ὁ ἀθετῶν νίὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστιν οὗτος ὁ νίὸς ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει τοῦ ἀνθρώπου; (*αιδοῖος g165*) **35** εἴπεν οὖν αὐτοῖς τὸν κρίνοντα αὐτόν· ὁ λόγος δὲν ἐλάλησα, ὁ Ἰησοῦς ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς ἐν ὑμῖν ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ· **49** ἐστιν. περιπατεῖτε ὡς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ ὅτι ἔγω ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ'

ο πέμψας με πατήρ αὐτός μοι ἐντολὴν ἔστε. 12 Ὄτε οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν δέδωκεν τί εἴπω καὶ τί λαλήσω. 50 καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴν αἰώνιος ἔστιν. ἀπάλιν, εἴπεν αὐτοῖς· γινώσκετε τί πεποίηκα οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἴρηκέν μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ. (αισθίους g166)

καὶ ἔλαβεν τὰ ἴμάτια αὐτοῦ καὶ ἀνέπεσεν ὑπόδειγμα γάρ δέδωκα ύμῖν; 13 ύμεις φωνεῖτε· οὗτος διδάσκαλος καὶ ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ.

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδῶς

οὐ Ιησοῦς ὅτι ἥλθεν αὐτοῦ ἡ ὄρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἥγαπησεν αὐτούς. 2 καὶ δείπνου γινομένου, τοῦ διαβόλου ἡδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν ἵνα παραδοῖ αὐτὸν Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, 3 εἰδῶς ὅτι πάντα ἔδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ εἰς τὰς χεῖρας καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθεν καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει, 4 ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τίθησιν τὰ ἴμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν. 5 εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ὃ ἦν διεζωσμένος. 6 ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον· λέγει αὐτῷ· κύριε, σὺ μου νίπτεις τοὺς πόδας; 7 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ ταῦτα. 8 λέγει αὐτῷ Πέτρος· οὐ μὴ νίψῃς μου τοὺς πόδας εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς αὐτῷ· ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ' ἐμοῦ. (αισθίους g165) 9 λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλήν. 10 λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς· ὁ λελουμένος οὐκ ἔχει χρείαν νίψασθαι, ἀλλ’ ἔστιν καθαρὸς ὅλος· καὶ ύμεις καθαροί ἔστε, ἀλλ’ οὐχὶ πάντες. 11 ἢδει γάρ τὸν παραδίδοντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι οὐχὶ πάντες καθαροί

καὶ δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου. μοναὶ πολλαὶ εἰσίν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν· 27 καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν ὅτι πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν· 3 καὶ εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς, λέγει οὖν αὐτῷ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω τόπον ὑμῖν, Ἰησοῦς ὁ ποιεῖς ποίησον τάχιον. 28 τοῦτο πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψομαι ὑμᾶς δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί πρὸς ἐμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἔγω καὶ ὑμεῖς εἴπεν αὐτῷ· 29 τινὲς γάρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ ἥτε. 4 καὶ ὅπου ἔγω ὑπάγω οἰδατε τὴν ὁδόν. γλωσσόκομον εἶχεν Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ 5 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς κύριε, οὐκ οἴδαμεν Ἰησοῦς, ἀγόρασσον ὃν χρείαν ἔχομεν εἰς ποῦ ὑπάγεις, καὶ πῶς οἴδαμεν τὴν ὁδόν; 6 τὴν ἑορτήν, ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῷ. 30 λέγει αὐτῷ Ἰησοῦς· ἔγω εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ λαβών οὗν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος ἐξῆλθεν ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ· οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν εὐθύς· ἦν δὲ νύξ. 31 Ὁτε οὗν ἐξῆλθεν πατέρα εἰ μὴ δι’ ἐμοῦ. 7 εἰ ἔγνώκατε ἐμέ, λέγει Ἰησοῦς· νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ καὶ τὸν πατέρα μου γνώσεσθε· καὶ ἀπάρτι ἀνθρώπου, καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἐωράκατε αὐτόν. 8 32 εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ θεὸς Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· κύριε, δεῖξον ἡμῖν δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. 9 λέγει αὐτῷ αὐτόν. 33 τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ’ ὑμῶν εἰμί· ὁ Ἰησοῦς τοσούτῳ χρόνῳ μεθ’ ὑμῶν εἰμι, ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἴπον τοῖς Ἰουδαίοις καὶ οὐκ ἔγνωκάς με, Φίλιππε; ὁ ἐωρακὼς ὅτι δπου ἔγω ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐμὲ ἐώρακεν τὸν πατέρα· πῶς σὺ λέγεις ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. 34 ἐντολὴν δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα; 10 οὐ πιστεύεις ὅτι καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· ἔγω ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοὶ ἐστιν; καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε τὰ ῥήματα ἡ ἔγω λέγω ὑμῖν ἀπ’ ἐμαυτοῦ ἀλλήλους. 35 ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες οὐ λαλῶ· ὁ δὲ πατὴρ ἐν ἐμοὶ μένων ποιεῖ ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε τὰ ἔργα αὐτοῦ. 11 πιστεύετε μοι ὅτι ἔγω ἐν ἀλλήλοις, 36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί· εἰ δὲ μή, κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπέκριθη Ἰησοῦς· διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε. 12 ἀμὴν ἀμὴν ὅπου ἔγω ὑπάγω οὐ δύνασαί μοι νῦν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἡ ἀκολουθήσαι, ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον. 37 ἔγω ποιῶ κάκενος ποιήσει, καὶ μείζονα λέγει αὐτῷ Πέτρος· κύριε, διατί οὐ δύναμαι τούτων ποιήσει· ὅτι ἔγω πρὸς τὸν πατέρα σοι ἀκολουθήσαι ἄρτι; τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ πορεύομαι· 13 καὶ ὅ τι ἀν αἰτήσητε ἐν τῷ σοῦ θήσω. 38 ἀποκρίνεται Ἰησοῦς· τὴν ὀνόματί μου τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ· 14 ἐάν τι αἰτήσητε με λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἔως οὗ ἐν τῷ ὀνόματί μου ἔγω ποιήσω. 15 Ἔὰν ἀρνήσῃ με τρίς.

14 Μή ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία· πιστεύετε εἰς τὸν θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. 2 ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου

16 κάγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μεθ’ ὑμῶν ἢ εἰς τὸν αἰῶνα, (aiōn g165) 17 τὸ πνεῦμα τῆς

ἀληθείας, διό κόσμος οὐδὲ δύναται λαβεῖν, ἵνα δταν γένηται πιστεύσητε. 30 οὐκέτι δτι οὐθεωρεῖ αὐτὸν οὐδὲ γινώσκει αὐτό· πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν· ἔρχεται γάρ οὐκέτι γινώσκετε αὐτό, δτι παρ' ὑμῖν μένει τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκέτι ἔχει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. 18 οὐκέτι ἀφῆσω ὑμᾶς οὐδέν, 31 ἀλλ' ἵνα γνῷ οὐκέτι κόσμος δτι ἀγαπῶ δρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. 19 ἔτι μικρὸν τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατο μοι οὐκέτι δικόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ· ὑμεῖς δὲ πατήρ, οὕτως ποιῶ. ἐγείρεοθε, ἄγωμεν θεωρεῖτε με, δτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσετε. 20 ἐντεῦθεν.

ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γινώσεσθε ὑμεῖς δτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ κάγω ἐν ὑμῖν. 21 ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἔστιν ὁ ἀγαπῶν με· οὐδὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου, κάγω ἀγαπῆσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. 22 Λέγει αὐτῷ Ἰούδας, οὐχὶ ὁ Ἰσκαριώτης κύριε, καὶ τί γέγονεν δτι ὑμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; 23 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ οὐ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιησόμεθα. 24 οὐ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ οὐ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκέτι ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός. 25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων· 26 οὐδὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ὃ πέμψει οὐ πατήρ ἐν τῷ ὄντος μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν. 27 εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς οὐ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία μηδὲ δειλιάτω. 28 ἡκούσατε δτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἡγαπᾶτε με ἐχάρητε ἄν, δτι πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα, δτι οὐ πατήρ μείζων μού ἔστιν. 29 καὶ νῦν εἰρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι,

15 Ἔγω εἰμι ή ἄμπελος ή ἀληθινή, καὶ οὐ πατήρ μου οὐ γεωργός ἔστιν. 2 πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπόν, αἴρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτὸν ἵνα καρπὸν πλείονα φέρῃ. 3 ἡδη ὑμεῖς καθαροί ἔστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν· 4 μείνατε ἐν ἐμοί, κάγω ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐδὲν δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἐαυτοῦ ἐάν μὴ μενή ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐάν μὴ ἐν ἐμοὶ μένητε. 5 ἐγὼ εἰμι ή ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. οὐ μένων ἐν ἐμοὶ κάγω ἐν αὐτῷ, οὕτος φέρει καρπὸν πολύν, δτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. 6 ἐάν μὴ τις μένη ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ως τὸ κλῆμα καὶ ἔξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὸν καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν, καὶ καίεται. 7 ἐάν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ δίματά μου ἐν ὑμῖν μείνη, διότι θέλητε αἰτήσασθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. 8 ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη οὐ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. 9 καθὼς ἡγάπησέν με οὐ πατήρ, κάγω ἡγάπησα ὑμᾶς· μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. 10 ἐάν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς κάγω τοῦ πατρός μου τὰς ἐντολὰς τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. 11 ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ή χαρὰ ή ἐμὴ ἐν ὑμῖν ἥτις καὶ ή χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. 12 αὕτη ἔστιν

ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους ὅτι ἐμίσησάν με δωρεάν. 26 ὅταν ἔλθῃ ὁ καθὼς ἥγαπτησα ὑμᾶς 13 μείζονα ταύτης παράκλητος ὃν ἐγώ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ ἄγαπην οὐδεὶς ἔχει ἵνα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ πατρός, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. 14 ὑμεῖς φίλοι πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει μού ἐστε, ἐὰν ποιῆτε ἢ ἐγώ ἐντέλλομαι περὶ ἐμοῦ. 27 καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ὑμῖν. 15 οὐκέτι λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστε.

δοῦλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἰρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἡ ἡκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. 16 οὐχ ὑμεῖς με ἔξελέξασθε, ἀλλ' ἐγώ ἔξελεξάμην ὑμᾶς καὶ ἔθηκα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη, ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δῷ ὑμῖν. 17 ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.

18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον μεμίσκεν. 19 εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἀν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγώ ἔξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 20 μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγώ εἶπον ὑμῖν οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἐτίρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. 21 ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἴδασιν τὸν πέμψαντά με. 22 εἰ μὴ ἥλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἀμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ τῆς ἀμαρτίας αὐτῶν. 23 ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου μισεῖ. 24 εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἢ οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἀμαρτίαν οὐκ εἴχοσαν· νῦν δὲ καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. 25 ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος

16 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. 2 ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς ἀλλ' ἔρχεται ὤρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ θεῷ. 3 καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. 4 ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγώ εἶπον ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἥμην. 5 νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με· ποῦ ὑπάγεις; 6 ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. 7 ἀλλ' ἐγώ τὴν ἀληθείαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγώ ἀπέλθω. ἐὰν γάρ μη ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ ἔλευσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς. 8 καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγχει τὸν κόσμον περὶ ἀμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως· 9 περὶ ἀμαρτίας μέν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· 10 περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτε με· 11 περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἀρχῶν τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. 12 ἔτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι· 13 ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ δηγήσει ὑμᾶς ἐν τῇ ἀληθείᾳ πάσῃ· οὐ γάρ λαλήσει ἀφ' ἐαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἀκούνει λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ

ύμιν. 14 ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ὑμῖν. 26 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 15 μου αἰτήσεσθε, καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἔγὼ πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐστιν· διὰ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν· 27 αὐτὸς τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει γάρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. 16 μικρὸν καὶ οὐκέτι πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι ἔγὼ παρὰ θεωρεῖτε με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθε τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον. 28 ἐξῆλθον ἐκ τοῦ με. 17 Εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν πρὸς ἀλλήλους· τί ἐστιν τοῦτο ὃ λέγει ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ πορεύομαι πρὸς ἡμῖν· μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτε με, καὶ πάλιν τὸν πατέρα. 29 Λέγουσιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· μικρὸν καὶ ὄψεσθε με; καὶ ὅτι ὑπάγω πρὸς ᾧδε νῦν ἐν παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν τὸν πατέρα; 18 ἔλεγον οὖν· τοῦτο τί ἐστιν οὐδεμίαν λέγεις. 30 νῦν οἴδαμεν ὅτι οἴδας ὃ λέγει, τὸ μικρόν; οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ. πάντα καὶ οὐ χρείαν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾶς· 19 ἔγνω Ἰησοῦς ὅτι ἥθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν, ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθες. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' 31 ἀπεκρίθη αὐτοῖς Ἰησοῦς· ἄρτι πιστεύετε; ἀλλήλων ὅτι εἶπον, μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτε 32 ἵδιον ἔρχεται ὥρα καὶ ἐλήλυθεν ἵνα με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; 20 σκορπισθῆτε ἔκαστος εἰς τὰ ἤδια κάμε μόνον ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ ἀφῆτε· καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι ὁ πατὴρ μετ' θρηνήσετε ὑμεῖς, ὃ δὲ κόσμος χαρήσεται· ἐμοῦ ἐστιν. 33 ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ὑμεῖς λυπηθήσεσθε, ἀλλὰ ἡ λύπη ὑμῶν εἰς ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν χαρὰν γενήσεται. 21 ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ ἔχετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἔγὼ νενίκηκα τὸν λύπην ἔχει, ὅτι ἥλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν κόσμον.

δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. 22 καὶ ὑμεῖς οὖν νῦν μὲν λύπην ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψιμοι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν. 23 καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἂν τι αἰτήσῃ τὸν πατέρα, δώσει ὑμῖν ἐν τῷ ὀνόματί μου. 24 ἔως ἄρτι οὐκ ἥτίσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου· αἰτεῖτε καὶ λήμψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ἥ πεπληρωμένη. 25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν· ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀπαγγελῶ

17 Ταῦτα ἐλάλησεν Ἰησοῦς, καὶ ἐπάρας τὸν ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν εἶπεν· πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα· δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα ὁ υἱὸς δοξάσῃ σέ, 2 καθὼς ἔδωκας αὐτῷ ἔξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. (**aiōnios g166**) 3 αὐτῇ δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ δὸν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. (**aiōnios g166**) 4 ἔγὼ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον τελειώσας ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω· 5 καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ἥ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. 6 Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις

οὐς ἔδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου. σοὶ ἡσαν μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευόντων διὰ καὶ ἐμοὶ αὐτὸὺς ἔδωκας, καὶ τὸν λόγον αὐτῶν εἰς ἐμέ, 21 ἵνα πάντες ἔν σου τετήρηκαν· 7 νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὥσιν, καθὼς οὐ πατήρ ἐν ἐμοὶ κάγῳ ἐν σοί, ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ εἰσίν· 8 ὅτι ἵνα καὶ αὐτὸὶ ἐν ἡμῖν ὥσιν, ἵνα ὁ κόσμος τὰ ρήματα ἢ ἔδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, πιστεύῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 22 κάγῳ τὴν καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς δόξαν ἦν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὅτι παρὰ σοῦ ἔξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὥσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς ἔν· 23 ἐγὼ ἐν αὐτοῖς ὅτι σύ με ἀπέστειλας. 9 ἐγὼ περὶ αὐτῶν καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὥσιν τετελειωμένοι ἐρωτῶ· οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ εἰς ἔν, ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ με περὶ ὃν δέδωκάς μοι, ὅτι σοί εἰσίν, 10 ἀπέστειλας καὶ ἡγάπησας αὐτοὺς καθὼς καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστιν καὶ τὰ σὰ ἐμά, ἐμὲ ἡγάπησας. 24 πατήρ, δέδωκάς μοι, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς. 11 καὶ οὐκέτι θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κάκεῖνοι ὥσιν εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ αὐτὸὶ ἐν τῷ κόσμῳ μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν εἰσίν, κάγῳ πρὸς σὲ ἔρχομαι. πάτερ ἄγιε, ἐμήν, ἦν δέδωκάς μοι, ὅτι ἡγάπησάς με πρὸ τῆρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὄνόματί σου ὃ καταβολῆς κόσμου. 25 πατήρ δίκαιε, καὶ δέδωκάς μοι, ἵνα ὥσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς. 12 ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, ὅτε ἥμην μετ' αὐτῶν ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς καὶ οὗτοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας· ἐν τῷ ὄνόματί σου ὃ δέδωκάς μοι, καὶ 26 καὶ ἔγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά σου καὶ ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἦν ἡγάπησάς με ἐν εἱ μὴ ὁ νίδος τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ αὐτοῖς ἡ κάγῳ ἐν αὐτοῖς.

πληρωθῇ. 13 νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι, καὶ 18 Ταῦτα εἰπὼν Ἰησοῦς ἔξῆλθεν σὺν τοῖς ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν ἑαυτοῖς. 14 ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ 19 Ιούδας δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν τὸν τόπον, ὅτι ἐκ τοῦ κόσμου καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ πονηροῦ. 20 ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν 20 οὐν Ιούδας λαβὼν τοῦ κόσμου ἀλλ’ ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. 21 ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν 21 φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων. 4 Ἰησοῦς τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ ἐκ τῶν Φαρισαίων ὑπηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ τῶν καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. 22 ἐπεκρίθησαν αὐτῷ Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. εἰς τὸν κόσμον· 23 καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἀγιάζω λέγει αὐτοῖς Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι. εἰστήκει δὲ ἐμαυτόν, ἵνα ὥσιν καὶ αὐτοὶ ἡγιασμένοι καὶ Ιούδας δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. ἐν ἀληθείᾳ. 24 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ 24 ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ εἰμι, ἀπῆλθον

εἰς τὰ ὄπίσω καὶ ἔπεσαν χαμαί. 7 πάλιν οὖν ἀρχιερεὺς ἡρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ οὓς αὐτούς ἐπηρώτησεν τίνα ζητεῖτε; οἱ δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς εἶπον· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. 8 ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς· ἐγὼ Ἰησοῦς εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι· εἰ οὖν παρρησίᾳ λελάληκα τῷ κόσμῳ· ἐγὼ πάντοτε ἐμὲ ζητεῖτε, ἀφετε τούτους ὑπάγειν. 9 ἵνα ἐδίδαξα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἰερῷ, ὅπου πληρωθῆ ὁ λόγος ὃν εἶπεν, ὅτι οὓς δέδωκάς πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. 10 κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. 21 τί με ἐρωτᾶς; Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἴλκυσεν ἐρώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως αὐτοῖς· ἵδε οὗτοι οἵδασιν ἂν εἶπον ἐγώ. 22 δοῦλον καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὡτάριον τὸ ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἰς παρεστηκώς δεξιόν· ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. 11 τῶν ὑπηρετῶν ἔδωκεν φάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· βάλε τὴν εἰπών· οὕτως ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ; 23 μάχαιραν εἰς τὴν θήκην· τὸ ποτήριον δὲ ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς· εἰ κακῶς ἐλάλησα, δέδωκέν μοι ὁ πατήρ, οὐ μὴ πίω αὐτό; μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, 12 Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ τί με δέρεις; 24 ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν ὁ Ἀννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτόν, 13 καὶ ἤγαγον ἀρχιερέα. 25 Ἡν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστὼς πρὸς Ἀνναν πρῶτον· ἦν γάρ πενθερὸς τοῦ καὶ θερμαινόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ· μὴ καὶ Καϊάφα, δος ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ; ἡρνήσατο ἐκείνου· 14 ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· οὐκ εἰμί. 26 λέγει εἰς ἐκ τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἔνα ἄνθρωπον τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενῆς ὧν ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. 15 Ἡκολούθει οὖν ἀπέκοψεν Πέτρος τὸ ὡτίον· οὐκ ἐγώ δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ἄλλος σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; 27 πάλιν μαθητής, δος ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς οὖν ἡρνήσατο Πέτρος· καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισῆλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς ἐφώνησεν. 28 Ἀγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, 16 δος δὲ Πέτρος τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ· εἰστήκει πρὸς τὴν θύραν ἔξω. ἐξῆλθεν οὖν δος καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, μαθητής δος ἄλλος ὁ γνωστὸς τοῦ ἀρχιερέως ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἀλλὰ φάγωσιν τὸ πάσχα. καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ, καὶ εἰσήγαγεν τὸν 29 ἐξῆλθεν οὖν δος Πειλάτος ἔξω πρὸς αὐτοὺς Πέτρον. 17 λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη ἡ καὶ φησίν· τίνα κατηγορίαν φέρετε τοῦ θυρωρός, μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; 30 ἀπεκρίθησαν καὶ ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκεῖνος· οὐκ εἰμί. εἶπαν αὐτῷ· εἰ μὴ ἦν οὗτος κακὸν ποιῶν, 18 εἰστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. 31 εἶπεν ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψυχος ἦν, καὶ οὖν αὐτοῖς δος Πειλάτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ' καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε. εἶπον αὐτῶν ἐστῶς καὶ θερμαινόμενος. 19 Ὁ οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· ήμιν οὐκ ἔξεστιν

ἀποκτεῖναι οὐδένα. 32 ἵνα ὁ λόγος τοῦ καὶ ἥρχοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον· χαῖρε, ὁ Ἰησοῦ πληρωθῆ, ὃν εἶπεν σημαίνων ποιώ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἐδίδοσαν αὐτῷ θανάτῳ ἥμελλεν ἀποθνήσκειν. 33 Εἰσῆλθεν ῥαπίσματα. 4 Ἐξῆλθεν πάλιν ὁ Πειλᾶτος ἔξω οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ Πειλᾶτος καὶ καὶ λέγει αὐτοῖς· ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ ἵνα γνῶτε ὅτι αἰτίαν οὐχ εύρισκω. 5 Ἐξῆλθεν εἰς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 34 ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον Ἰησοῦς· ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. καὶ ἄλλοι οἱ εἰπόν περὶ ἐμοῦ; 35 ἀπεκρίθη ὁ λέγει αὐτοῖς· ἴδού ὁ ἀνθρωπος. 6 ὅτε οὖν Πειλᾶτος· μήτι ἔγω Ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος ἴδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, τὸ σὸν καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοὶ· ἐκραύγασαν· σταύρωσον σταύρωσον. λέγει τί ἐποίησας; 36 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἡ βασιλεία αὐτοῖς ὁ Πειλᾶτος· λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου· καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ οὐχ εύρισκω ἐν εἰς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ αὐτῷ αἰτίαν. 7 ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι· ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἡγωνίζοντο, ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις· νῦν δὲ ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι υἱὸν θεοῦ ἔαυτὸν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. ἐποίησεν. 8 Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πειλᾶτος 37 εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος· οὐκοῦν τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη, 9 βασιλεὺς εἰ σύ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· σὺ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν καὶ λέγεις, ὅτι βασιλεύς εἰμι. ἐγὼ εἰς τοῦτο λέγει τῷ Ἰησοῦ· πόθεν εῖσθι σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλίλυθα εἰς τὸν ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. 10 λέγει αὐτῷ κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς ὁ Πειλᾶτος· ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἴδας ὅτι δὸν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς ἔξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαι σε καὶ ἔξουσίαν φωνῆς. 38 λέγει αὐτῷ ὁ Πειλᾶτος· τί ἔστιν ἔχω σταυρῶσαί σε; 11 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· ἀλήθεια; καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἔξῆλθεν οὐκ ἔχεις ἔξουσίαν κατ' ἐμοῦ οὐδεμίαν εἰ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ μὴ ἦν δεδομένον σοι ἀνωθεν· διὰ τοῦτο ὁ οὐδεμίαν εύρισκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. 39 ἔστιν παραδούς μέ σοι μείζονα ἀμαρτίαν ἔχει. δὲ συνήθεια οὐκινήτην ἵνα ἔνα ἀπολύσω οὐκινήτην 12 ἐκ τούτου ὁ Πειλᾶτος ἐζήτει ἀπολῦσαι ἐν τῷ πάσχα· βιόλεσθε οὖν ἀπολύσω οὐκινήτην αὐτόν· οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἐκραύγαζον λέγοντες· τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; 40 ἐκραύγασαν ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εῖ φίλος τοῦ οὐκ οὐ πάλιν λέγοντες· μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Καίσαρος· πᾶς ὁ βασιλέας ἔαυτὸν ποιῶν Βαραβᾶταν. ἦν δὲ ὁ Βαραβᾶτας ληστής.

19 Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πειλᾶτος τὸν

Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν. 2 καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἔξ ακανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, 3

ἀκούσας τῶν λόγων τούτων ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον, Ἐβραϊστὶ δὲ Γαββαθᾶ. 14 ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα ἦν ὡς ἔκτη. καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις·

ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. **15** ἐκραύγασαν οὖν τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μῆτηρ αὐτοῦ καὶ ἑκεῖνοι ἄρον ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρίαμ ἡ λέγει αὐτοῖς ὁ Πειλάτος· τὸν βασιλέα τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρίαμ ἡ Μαγδαληνή. ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς **26** Ἰησοῦς οὖν ἵδων τὴν μητέρα καὶ τὸν οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. **27** μαθητὴν παρεστῶτα δὲ ἡγάπα, λέγει τῇ τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα μητρί γύναι, ἔδε ὁ υἱός σου. **28** Εἶτα λέγει σταυρωθῆ. Παρέλαβον οὖν τὸν Ἰησοῦν, **29** τῷ μαθητῇ ἔδε ἡ μῆτηρ σου. καὶ ἀπ' ἑκείνης καὶ βαστάζων ἐσυντῷ τὸν σταυρὸν ἔξηλθεν τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου τόπον, δὲ τὰ ἴδια. **30** Μετὰ τοῦτο εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς λέγεται Ἐβραϊστὶ Γολγοθᾷ, **31** ὅπου αὐτὸν ὅτι ἦδη πάντα τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο γραφή, λέγει διψῶ. **32** σκεῦος ἔκειτο ὅξους ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν μεστόν· σπόγγον οὖν μεστὸν ὅξους ὑσσώπῳ Ἰησοῦν. **33** ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. Πειλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἵνα **34** ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὅξος εἰπεν· τετέλεσται, δὲ γεγραμμένον, Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. **35** τοῦτο οὖν τὸν πνεῦμα. **36** Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ἐπεὶ παρασκευὴ τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ἵνα, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἐσταύρωθή ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον ἡμέρα ἔκείνου τοῦ σαββάτου, ἡρώτησαν τὸν Ἐβραϊστί, Ῥωμαϊστί, Ἐλληνιστί. **37** ἔλεγον Πειλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη οὖν τῷ Πειλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· καὶ ἀρθῶσιν. **38** ἥλθον οὖν οἱ στρατιῶται, μὴ γράφε· ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ ἀλλ' ὅτι ἔκεινος εἰπεν· βασιλεὺς εἴμι τῶν τοῦ ἄλλου τοῦ συνσταυρωθέντος αὐτῷ. **39** Ἰουδαίων. **40** ἀπεκρίθη ὁ Πειλάτος· δὲ ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον ἦδη γέγραφα, γέγραφα. **41** Οἱ οὖν στρατιῶται, αὐτὸν τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον σκέλη, **42** ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ τὰ ἴμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν τέσσαρα αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξεν, καὶ ἔξηλθεν μέρη, ἐκάστω στρατιώτῃ μέρος, καὶ τὸν εὐθὺς ἀῖμα καὶ ὤδωρ. **43** καὶ ὁ ἑωρακὼς χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄραφος, ἐκ τῶν μεμαρτύρηκεν, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστιν ἡ ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. **44** εἰπαν οὖν μαρτυρία, κἀκεῖνος οἶδεν ὅτι ἀληθῆ λέγει, πρὸς ἀλλήλους· μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύητε. **45** ἐγένετο γὰρ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἔσται. ἵνα ἡ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· ὅστοιν οὐ γραφὴ πληρωθῇ· διεμερίσαντο τὰ ἴμάτια συντριβήσεται αὐτοῦ. **46** καὶ πάλιν ἐτέρα μου ἔσαντοις καὶ ἐπὶ τὸν ἴματισμόν μου γραφὴ λέγει· δψονται εἰς δὲ ὃν ἔξεκέντησαν. ἔβαλον κλῆρον. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται **47** Μετὰ δὲ ταῦτα ἡρώτησεν τὸν Πειλάτον ταῦτα ἐποίησαν. **48** εἰστήκεισαν δὲ παρὰ Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὃν μαθητὴς τοῦ

'Ιησοῦ κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν μνημεῖον, καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν· 9 'Ιουδαίων, ἵνα ἄρη τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ· καὶ οὐδέπω γάρ ἥδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ ἐπέτρεψεν ὁ Πειλᾶτος, ἥλθεν οὖν καὶ ἥραν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 10 ἀπῆλθον αὐτόν. 39 ἥλθεν δὲ καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν οὖν πάλιν πρὸς αὐτοὺς οἱ μαθηταί. 11 πρὸς αὐτὸν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα Μαρίαμ δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ ἔξω σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν. 40 κλαίουσα. ὡς οὖν ἔκλαιεν παρέκυψεν εἰς ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν τὸ μνημεῖον, 12 καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν αὐτῷ ὅθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς λευκοῖς καθεζομένους, ἵνα πρὸς τῇ κεφαλῇ ἔθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. 41 καὶ ἔνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 λέγουσιν αὐτῇ ἔκεινοι· καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐνῷ γύναι, τί κλαίεις; λέγει αὐτοῖς ὅτι ἥραν οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη· 42 ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν τὸν κύριον μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν αὐτόν. 14 ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

ὅπισω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα,

20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρίᾳ ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωῒ σκοτίας ἔτι οὕσης εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἥρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. 2 τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς· ἥραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 3 ἔξηλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, καὶ ἥρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. 4 ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὄμοι· καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν τάχιον τοῦ Πέτρου καὶ ἥλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, 5 καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. 6 ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, 7 καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὅθονίων κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντευλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. 8 τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ

καὶ οὐκ ἥδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν. 15 λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς· γύναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; ἔκεινή δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστιν, λέγει αὐτῷ· κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας αὐτόν, κἀγὼ αὐτὸν ἀρῶ. 16 λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς· Μαριάμ. στραφεῖσα ἔκεινή λέγει αὐτῷ· Ἐβραϊστί· Ῥαβιουνί, ὃ λέγεται διδάσκαλε. 17 λέγει αὐτῇ Ἰησοῦς· μή μου ἄπτου· οὕπω γάρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα· πορεύον δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπὲ αὐτοῖς· ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ύμῶν καὶ θεόν μου καὶ θεὸν ύμῶν. 18 ἔρχεται Μαρίᾳ ἡ Μαγδαληνὴ ἀγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἐώρακα τὸν κύριον, καὶ ταῦτα εἰπεν αὐτῇ. 19 Οὕσης οὖν ὄψιας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἥλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ύμῖν. 20 καὶ τοῦτο εἰπών ἔδειξεν τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῖς· ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ

ιδόντες τὸν κύριον. **21** εἶπεν οὖν αὐτοῖς ἡσαν δόμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς ὁ πάλιν· εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλκέν λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ με ὁ πατέρ, κάγὼ πέμπω ὑμᾶς. **22** καὶ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς· καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. **3** λάβετε πνεῦμα ἄγιον. **23** ἦν τινων ἀφῆτε λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος ὑπάγω ἀλιεύειν. τὰς ἀμαρτίας ἀφέωνται αὐτοῖς· ἦν τινων λέγουσιν αὐτῷ· ἔρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν κρατῆτε, κεκράτηνται. **24** Θωμᾶς δὲ εἶς ἐκ σοί· ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον, τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν Ἰησοῦς. **25** ἔλεγον 4 πρωΐας δὲ ἥδη γινομένης ἔστη Ἰησοῦς οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ· ἔωράκαμψεν τὸν ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν· οὐ μέντοι ἤδεισαν οἱ κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἵδω ἐν ταῖς μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν. **5** λέγει οὖν χερὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων καὶ βάλω αὐτοῖς Ἰησοῦς· παιδία, μή τι προσφάγιον μου τὸν δάκτυλον εἰς τὸν τόπον τῶν ἥλων ἔχετε; ἀπεκρίθησαν αὐτῷ· οὕ. **6** λέγει οὖν καὶ βάλω μου τὴν χεῖρα εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῖς· βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. **26** καὶ μεθ' ἡμέρας πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εύρησετε. ἔβαλον ὅκτὼ πάλιν ἡσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, οὖν, καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἐλκύσαι ἴσχυν ἀπὸ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. **7** λέγει οὖν τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. **27** εἶτα λέγει τῷ Πέτρῳ· ὁ κύριός ἔστιν. Σίμων οὖν τῷ Θωμᾷ· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὥδε καὶ Πέτρος, ἀκούσας ὅτι ὁ κύριός ἔστιν, τὸν ἵδε τὰς χειράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ γυμνός, καὶ καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. **8** οἱ ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. **28** ἀπεκρίθη Θωμᾶς δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἤλθον, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός οὐ γὰρ ἡσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλὰ μου. **29** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἐώρακάς ὡς ἀπὸ πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ με, πεπίστευκας; μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες δίκτυον τῶν ἰχθύων. **9** ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς καὶ πιστεύσαντες. **30** Πολλὰ μὲν οὖν καὶ τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον καὶ ὁψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. **10** τῶν μαθητῶν, ἀ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· **31** ταῦτα δὲ γέγραπται ὁψαρίων ὡν ἐπιάσατε νῦν. **11** ἀνέβη ἵνα πιστεύητε ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν ὁ Χριστὸς ὁ Σίμων Πέτρος καὶ εἴλκυσεν τὸ δίκτυον εἰς νιὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν τὴν γῆν μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἐκατὸν ἔχητε ἐν τῷ ὄνόματι αὐτοῦ.

πεντήκοντα τριῶν· καὶ τοσούτων δύντων
οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. **12** λέγει αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς· δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα
τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν· σὺ τίς εἶ;

21 Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν

Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος· ἐφανέρωσεν δὲ οὗτως. **2**

εἰδότες ὅτι ὁ κύριος ἐστιν. **13** ἔρχεται Ἰησοῦς Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, τούτων καὶ γράψας ταῦτα, καὶ οἴδαμεν ὅτι καὶ τὸ ὄψαριον ὁμοίως. **14** τοῦτο ἥδη τρίτον ἀληθῆς αὐτοῦ ἡ μαρτυρία ἐστίν.

ἔφανερώθη Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. **15** Ὁτε οὖν ἡρίστησαν, λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾶς με πλέον τούτων; λέγει αὐτῷ· ναὶ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ· βόσκε τὰ ἀρνία μου. **16** λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον· Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾶς με; λέγει αὐτῷ· ναὶ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ· ποίμανε τὰ προβάτια μου. **17** λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰωάννου, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον φιλεῖς με; καὶ λέγει αὐτῷ· κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ· βόσκε τὰ προβάτια μου. **18** ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις.

19 τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποίω θανάτῳ δοξάσει τὸν θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. **20** ἐπιστραφεὶς ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἤγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν· κύριε, τίς ἐστιν ὁ παραδίδούς σε; **21** τοῦτον οὖν ἴδων ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ· κύριε οὗτος δὲ τί; **22** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σύ μοι ἀκολούθει. **23** ἐξῆλθεν οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς ἀδελφούς ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει· καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ᾽ ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἔως ἔρχομαι. **24**

Πραξεις

1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ὃ Θεόφιλε, ὃν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν **2** ἄχρι ἣς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἀγίου οὓς ἔξελέξατο ἀνελήμφθη· **3** οἵς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσεράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. **4** καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἦν ἥκουσατέ μου· **5** δτὶς Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὄντα, ὑμεῖς δὲ ἐν πνεύματι βαπτισθήσεθε ἀγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. **6** οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἥρωτων αὐτὸν λέγοντες· κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; **7** εἶπεν πρὸς αὐτούς, οὐχ ὑμῶν ἐστιν γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἴδιᾳ ἔξουσίᾳ, **8** ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἀγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μου μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλήμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαΐᾳ καὶ Σαμαρίᾳ καὶ ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς. **9** καὶ ταῦτα εἰπὼν βλέποντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὁφθαλμῶν αὐτῶν. **10** καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἤσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἔσθήσεσι λευκαῖς, **11** οἵ τις εἶπαν· ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε βλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν; οὗτος δὲ Ἰησοῦς ὁ ἀναλημφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἔθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. **12** Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ ἀπὸ ὅρους τοῦ καλούμενου ἐλαϊῶνος, διὸ ἐστιν ἐγγὺς Ἱερουσαλήμ σαββάτου ἔχον ὅδον. **13** καὶ ὅτε εἰσῆλθον, εἰς τὸ ὑπερῷον ἀνέβησαν οὗ ἤσαν καταμένοντες, διὸ τε Πέτρος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἀνδρέας, Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Μαθθαῖος, Ἰάκωβος Ἄλφαίου καὶ Σίμων ὁ ζηλωτὴς καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. **14** οὗτοι πάντες ἤσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ σὺν γυναιξὶν καὶ Μαριάμ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. **15** Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν εἶπεν ἦν τε ὅχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸν ὧσεὶ ἐκατὸν εἴκοσι, **16** ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ἣν προεῖπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον διὰ στόματος Δαυεὶδ περὶ Ἰούδα τοῦ γενομένου ὀδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν Ἰησοῦν, **17** δτὶς κατηριθμημένος ἦν ἐν ἡμῖν καὶ ἔλαχεν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. **18** οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνῆς γενόμενος ἐλάκησεν μέσος, καὶ ἔξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. **19** ὃ καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἴδιᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀχελδαμάχ, τοῦτ' ἐστιν, χωρίον αἴματος. **20** γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν, γενηθήτω ἡ ἐπαυλις αὐτοῦ ἐρημος καὶ μὴ ἐστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καί, τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λαβέτω ἔτερος. **21** δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ὡς εἰσῆλθεν καὶ ἔξῆλθεν ἐφ' ὑμᾶς ὁ κύριος

Ίησοῦς, 22 ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος διαλέκτω ἡμῶν ἐν ᾧ ἐγεννήθημεν; 9 Ἰωάννου ἄχρι τῆς ἡμέρας ἣς ἀνελήμφθη Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμεῖται, καὶ οἱ ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν, Ἰουδαίαν σὺν ἡμῖν γενέσθαι ἔνα τούτων. 23 Καὶ τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν ἔστησαν δύο, Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Ἀσίαν, 10 Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν, Βαρσαββᾶν, ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Μαθθίαν. 24 καὶ προσευξάμενοι εἶπαν, σὺ Κυρίνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, κύριε, καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδειξον Ἰουδαῖοι τε καὶ προσήλυτοι, 11 Κρήτες καὶ δὲν ἔξελέξω ἐκ τούτων τῶν δύο ἔνα 25 Ἀραβεῖς, ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς λαβεῖν τὸν τόπον τῆς διακονίας ταύτης ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ. καὶ ἀποστολῆς, ἀφ' ἣς παρέβη Ἰούδας 12 ἔξισταντο δὲ πάντες καὶ διηποροῦντο, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. 26 ἀλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, τί θέλει καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτοῖς, καὶ ἔπεσεν ὁ τοῦτο εἶναι; 13 ἔτεροι δὲ διαχλευάζοντες κλῆρος ἐπὶ Μαθθίαν, καὶ συνκατεψηφίσθη ἔλεγον ὅτι γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσίν. 14 μετὰ τῶν ἔνδεκα ἀποστόλων.

Σταθεὶς δὲ ὁ Πέτρος σὺν τοῖς ἔνδεκα ἐπῆρεν

2 Καὶ ἐν τῷ συνπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἥσαν πάντες ὅμοι ἐπὶ τὸ αὐτό. 2 καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἥχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὓς ἥσαν καθήμενοι· 3 καὶ ὥφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, καὶ ἐκάθισεν ἐφ' ἔνα ἕκαστον αὐτῶν, 4 καὶ ἐπλήσθησαν πάντες πνεύματος ἀγίου, καὶ ἥρξαντο λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου ἀποφθέγγεσθαι αὐτοῖς. 5 Ἡσαν δὲ εἰς Ἱερουσαλήμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν· 6 γενομένης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, δτι ἥκουν εἰς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. 7 ἔξισταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες, οὐχ ἵδού ἀπαντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι; 8 καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ

τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς, ἄνδρες Ἰουδαῖοι καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἱερουσαλήμ πάντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ρήματά μου. 15 οὐ γάρ ὡς ἡμεῖς ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν, ἔστιν γάρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας, 16 ἀλλὰ τοῦτο ἔστιν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ἰωάηλ, 17 καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνυπνίοις ἐνυπνιασθήσονται· 18 καίγε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσιν. 19 καὶ δῶσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ· 20 ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα. πρὶν

έλθειν ήμέραν κυρίου τὴν μεγάλην. 21 καὶ 33 τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψωθεὶς τὴν ἔσται πᾶς ὃς ἢν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα τε ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος τοῦ ἀγίου κυρίου σωθήσεται. 22 Ἀνδρες Ἰσραὴλεῖται, λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξέχεεν τοῦτο ὃ ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους. Ἰησοῦν τὸν ὑμεῖς καὶ βλέπετε καὶ ἀκούετε. 34 οὐ γάρ Ναζωραῖον, ἀνδρα ἀποδεδειγμένον ἀπὸ Δαυεὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς, λέγει δὲ τοῦ θεοῦ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ αὐτός, εἴπεν κύριος τῷ κυρίῳ μου, κάθου ἐκ σημείοις οἵς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν δεξιῶν μου 35 ἔως ἢν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου μέσω ὑμῶν, καθὼς αὐτοὶ οἶδατε, 23 τοῦτον ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. 36 ἀσφαλῶς οὖν τῇ ὥρισμένῃ βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ θεοῦ γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ κύριον ἔκδοτον διὰ χειρὸς ἀνόμων προσπῆξαντες αὐτὸν καὶ Χριστὸν ἐποίησεν ὁ θεός, τοῦτον ἀνείλατε, 24 ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησεν λύσας τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἔσταυρώσατε. 37 τὰς ὡδῖνας τοῦ θανάτου, καθότι οὐκ ἦν Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τὴν καρδίαν, δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ’ αὐτοῦ. 25 εἶπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς Δαυεὶδ γάρ λέγει εἰς αὐτόν, προορώμην ἀποστόλους τί ποιήσωμεν, ἀνδρες ἀδελφοί; τὸν κύριον μου ἐνώπιόν μου διαπαντός, 38 Πέτρος δὲ πρὸς αὐτούς, μετανοήσατε, ὅτι ἐκ δεξιῶν μού ἐστιν ἵνα μὴ σαλευθῶ. φησίν, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ 26 διὰ τοῦτο ηὐφράνθη μου ἡ καρδία καὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἡγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν, καὶ λήμψεσθε τὴν ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐφ’ ἐλπίδι. 27 δωρεὰν τοῦ ἀγίου πνεύματος: 39 ὑμῖν δὲ οὐκ ἐνκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ἄδην, οὐδὲ δώσεις τὸν δσιόν σου ἰδεῖν ὑμῶν καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς μακρὰν δσους ἢν διαφθοράν. (Hadēs g86) 28 ἐγνώρισάς μοι προσκαλέσηται κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 40 ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης ἐτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρατο, μετὰ τοῦ προσώπου σου. 29 Ἀνδρες καὶ παρεκάλει αὐτοὺς λέγων, σώθητε ἀπὸ ἀδελφοί, ἔξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. 41 οἱ ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυεὶδ, ὅτι καὶ μὲν οὖν ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐτελεύτησεν καὶ ἐτάφη καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσετέθησαν ἐν τῇ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης: 30 ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι. 42 προφήτης οὗν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὅρκῳ ἥσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ὅμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ, τῇ κλάσει αὐτοῦ καθίσαι ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, 31 τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. 43 Ἐγίνετο προϊδῶν ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος· πολλά δὲ τέρατα τοῦ Χριστοῦ ὅτι οὕτε ἐνκατελείφθη εἰς καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο ἐν ἄδην οὔτε ἡ σάρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. Ἱερουσαλήμ, φόβος τε ἦν μέγας ἐπὶ πάντας. (Hadēs g86) 32 τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν 44 καὶ πάντες δὲ οἱ πιστεύσαντες ἥσαν ἐπὶ ὁ θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἄπαντα κοινά, 45 καὶ τὰ

κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. 11 Κρατοῦντος διεμέριζον αὐτὰ πᾶσιν καθότι ἂν τις χρείαν δὲ αὐτοῦ τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰωάννην εἶχεν· 46 καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες συνέδραμεν πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῇ δόμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἵερῷ, κλῶντες τε κατ' στοῦ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος ἔκθαμβοι. οἴκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν 12 ἵδων δὲ ὁ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας, 47 λαόν, ἀνδρες Ἰσραηλεῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἴδιᾳ δυνάμει ὅλον τὸν λαόν. ὃ δὲ κύριος προσετίθει τοὺς ἢ εὐσέβειᾳ πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν σωζομένους καθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸ αὐτό. αὐτόν; 13 ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ

3 Πέτρος δὲ καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἱερὸν ἐπὶ τὴν ὕραν τῆς προσευχῆς τὴν ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν ἐνάτην. 2 καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε καὶ ἡρνήσασθε κατὰ μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν πρόσωπον Πειλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἀπολύειν· 14 ὑμεῖς δὲ τὸν ἄγιον καὶ δίκαιον ἡρνήσασθε, καὶ ἡτήσασθε ἄνδρα φονέα ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων χαρισθῆναι ὑμῖν, 15 τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς εἰς τὸ ἱερόν· 3 δὲς ἵδων Πέτρον καὶ Ἰωάννην ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν ἡρώτα ὑνεκρῶν, οὗ ὑμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. 16 καὶ ἐλεημοσύνην λαβεῖν. 4 ἀτενίσας δὲ Πέτρος θεωρεῖτε καὶ οἴδατε ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα εἰς ἡμᾶς. 5 ὃ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς προσδοκῶν αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὄλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. 6 εἶπεν δὲ Πέτρος νῦν, ἀδελφοί, οἴδα δτι κατὰ ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι ὃ δὲ ἔχω τοῦτο σοι δίδωμι· ἐν τῷ ὄνόματι τὴν ὄλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου περιπάτει. 7 καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν νῦν· 17 καὶ νῦν, ἀδελφοί, οἴδα δτι κατὰ αὐτόν· παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αἱ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες βάσεις αὐτοῦ καὶ τὰ σφυδρά, 8 καὶ νῦν καὶ ἐπιστρέψατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε ἔξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ πρὸς τὸ ἔξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἀμαρτίας, εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν πρότος· 18 ὁ δὲ θεὸς ἀποκατήγγειλεν καὶ ἀλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν θεόν. 9 καὶ πρότος τὸ ἔξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἀμαρτίας, εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν περιπατοῦντα καὶ πρότος τὸ ἔξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἀμαρτίας, αἰνοῦντα τὸν θεόν, 10 ἐπεγίνωσκον δὲ πρότος τὸ ἔξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἀμαρτίας, αὐτὸν ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην διὰ προκαταστάσεως πάντων ὃν ἐλάλησεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῇ ὠραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, θεὸς διὰ στόματος τῶν ἀγίων ἀπ' αἰῶνος καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἔχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὃν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος τῶν ἀγίων ἀπ' αἰῶνος αὐτοῦ προφητῶν. (aiōn g165) 22 Μωϋσῆς

μὲν εἶπεν ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὑμεῖς; 8 τότε Πέτρος πλησθεὶς πνεύματος κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ἀγίου εἶπεν πρὸς αὐτούς, ἄρχοντες τοῦ ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι, 9 εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. 23 ἔσται δὲ πᾶσα ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ψυχὴ ἡτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὖτος σέσωται, 10 ἐκείνου ἔξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. 24 γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ Ἰσραὴλ ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν καὶ τοῦ Ναζωραίου, δὲν ὑμεῖς ἔσταυρώσατε, δὲν κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. 25 ὑμεῖς ὁ θεὸς ἡγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὖτος ἔστε οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιῆς. 11 οὖτός ἦς διέθετο ὁ θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, ἔστιν δὲ λίθος ὁ ἔξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν λέγων πρὸς Ἀβραάμ, καὶ ἐν τῷ σπέρματι τῶν οἰκοδόμων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριὰὶ τῆς γωνίας. 12 καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ γῆ. 26 ὑμῖν πρῶτον ἀναστήσας ὁ θεὸς τὸν σωτηρία, οὐδὲ γάρ ὄνομά ἔστιν ἔτερον ὑπὸ παῖδα αὐτοῦ ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέψειν ἔκαστον ἀπὸ τῶν ὃ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. 13 Θεωροῦντες δὲ τὴν πονηριῶν ὑμῶν.

4 Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ Ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, 2 διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν, 3 καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον· ἦν γάρ ἐσπέρα ἥδη. 4 πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγενήθη ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν χιλιάδες πέντε. 5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλήμ 6 καὶ Ἀννας ὁ ἀρχιερεὺς καὶ Καϊάφας καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ 7 καὶ στήσαντες αὐτὸν ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο, ἐν ποιά δυνάμει ἦν ποιώ ὄνόματι τοῦτο ἐποιήσατε

τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἀνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἴδιωται, ἐθαύμαζον ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν· 14 τόν τε ἀνθρωπὸν βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἔστωτα τὸν τεθεραπευμένον οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. 15 κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν συνέβαλλον πρὸς ἄλλήλους 16 λέγοντες, τί ποιήσωμεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γάρ γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνεῖσθαι· 17 ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλειον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν, ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. 18 καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρήγγειλαν καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. 19 ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες εἶπον πρὸς

αύτούς· εἰ δίκαιον ἐστιν ἐνώπιον τοῦ ἄπαντες τοῦ ἀγίου πνεύματος, καὶ ἔλαλουν θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ, τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας. 32 κρίνατε· 20 οὐ δυνάμεθα γάρ ἡμεῖς ἂν Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν εἰδαμεν καὶ ἡκούσαμεν μὴ λαλεῖν. 21 οἱ καρδία καὶ ψυχὴ μία, καὶ οὐδὲ εἰς τι δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν Ἰδιον εἶναι, μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ πῶς κολάσωνται ἀλλ’ ἦν αὐτοῖς ἄπαντα κοινά. 33 καὶ αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον δυνάμει μεγάλῃ ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι· 22 ἐτῶν γάρ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἦν πλειόνων τεσσεράκοντα ὁ ἄνθρωπος τοῦ κυρίου, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας ἐφ’ ὃν γεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς αὐτούς. 34 οὐδὲ γάρ ἐνδεής τις ἦν ἐν ίάσεως. 23 Ἀπολυθέντες δὲ ἥλθον πρὸς τοὺς αὐτοῖς· ὅσοι γάρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν. 24 οἱ τῶν πιπρασκομένων 35 καὶ ἐτίθουν παρὰ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἥραν φωνὴν τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων· διεδίδετο δὲ πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἶπαν, δέσποτα, σὺ ὁ ἐκάστῳ καθότι ἀν τις χρείαν εἶχεν. 36 ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν Ἱωσήφ δὲ ὁ ἐπικληθεὶς Βαρναβᾶς ἀπὸ τῶν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, 25 ὁ ἀποστόλων, ὅ ἐστιν μεθερμηνεύμενον τοῦ πατρὸς ὑμῶν διὰ πνεύματος ἀγίου νίὸς παρακλήσεως, Λευείτης, Κύπριος τῷ στόματος Δαυεὶδ παιδός σου εἰπών, ινατὶ γένει, 37 ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ πωλήσας ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά; ἦνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν πρὸς τοὺς 26 παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ πόδας τῶν ἀποστόλων.

ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ. 27 συνήχθησαν γάρ ἐπ’ ἀληθείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπὶ τὸν ἄγιον παῖδα σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πειλᾶτος σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς Ἰσραήλ, 28 ποιῆσαι ὅσα ἡ χείρ σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισεν γενέσθαι. 29 καὶ τὰ νῦν, κύριε, ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, 30 ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἵασιν καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὄνόματος τοῦ ἀγίου παιδός σου Ἰησοῦ. 31 καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν

5 Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας ὄνόματι σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησεν κτῆμα 2 καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδύνης καὶ τῆς γυναικός, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. 3 εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· Ἀνανία, διατί ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; 4 οὐχὶ μένον σοὶ ἐμενεν καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις ἀλλὰ τῷ θεῷ. 5 ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους πεσὼν ἔξεψυξεν· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ

πάντας τοὺς ἀκούοντας. 6 ἀναστάντες αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. 19 ἄγγελος δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ δὲ κυρίου διὰ νυκτὸς ἀνοίξας τὰς θύρας ἔξενέγκαντες ἔθαψαν. 7 Ἐγένετο δὲ ὡς τῆς φυλακῆς ἔξαγαγών τε αὐτοὺς εἶπεν, ὥρῶν τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ 20 πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ εἰδυῖα τὸ γεγονός εἰσῆλθεν. 8 ἀπεκρίθη δὲ ἵερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς πρὸς αὐτὴν Πέτρος, εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου ταύτης. 21 ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸ χωρίον ἀπέδοσθε; ἡ δὲ εἶπεν, ναί, τὸν ὅρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον. τοσούτου. 9 ὁ δὲ Πέτρος πρὸς αὐτήν, τί παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ καὶ ἔξοισουσίν Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον σε. 10 ἔπεσεν δὲ παραχρῆμα πρὸς τοὺς ἀχθῆναι αὐτούς. 22 οἱ δὲ παραγενόμενοι πόδας αὐτοῦ καὶ ἔξεψυξεν εἰσελθόντες ὑπηρέται οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν 23 λέγοντες ἔξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα ὅτι τὸ δεσμωτήριον εὔρομεν κεκλεισμένον αὐτῆς. 11 καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἑστῶτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ ἀκούοντας ταῦτα. 12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν ἔσω, οὐδένα εὕρομεν. 24 ὡς δὲ ἤκουσαν τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα τοὺς λόγους τούτους ὃ τε στρατηγὸς πολλὰ ἐν τῷ λαῷ· καὶ ἦσαν ὅμιοθυμαδὸν τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν ἄπαντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος: 13 τῶν δὲ περὶ αὐτῶν τί ἂν γένοιτο τοῦτο. 25 λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, παραγενόμενος δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ἀλλ᾽ ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός: 14 μᾶλλον ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ κυρίῳ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἵερῷ ἑστῶτες καὶ πλήθη ἄνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, 15 ὥστε διδάσκοντες τὸν λαόν. 26 Τότε ἀπελθὼν ὁ καὶ εἰς τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἥγεν αὐτούς, καὶ τιθέναι ἐπὶ κλιναρίων καὶ κραβάττων, οὐ μετὰ βίας, ἐφοβοῦντο γάρ τὸν λαόν, ἵνα ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἄν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ μὴ λιθασθῶσιν. 27 ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς τινὶ αὐτῶν. 16 συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος ἑστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ ἐπηρώτησεν τῶν πέριξ πόλεων Ἱερουσαλήμ, φέροντες αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς 28 λέγων, παραγγελίᾳ ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἄπαντες. ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε 17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν τῇ Ἱερουσαλήμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδουκαίων, βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα ἐπλήσθησαν ζήλου 18 καὶ ἐπέβαλον τὰς τοῦ ἀνθρώπου τούτου. 29 ἀποκριθεὶς δὲ χεῖρας ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν, πειθαρχεῖν

δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. 30 ὁ καὶ ἀπέλυσαν. 41 Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἡγειρεν Ἰησοῦν, χάροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου δὲ ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος ξύλου. 31 τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ ἀτιμασθῆναι· 42 πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἵερῳ σωτῆρα ὕψωσεν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, τοῦ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἀφεσιν καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν Χριστόν, Ἰησοῦν. ἀμαρτιῶν. 32 καὶ ὑμεῖς ἐσμεν μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. 33 οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν αὐτούς. 34 Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τοὺς ἀνθρώπους ποιῆσαι, 35 εἶπεν τε πρὸς αὐτούς, ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, προσέχετε ἔαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν. 36 πρὸ γὰρ τούτων τῶν ὑμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς, λέγων εἶναι τινα ἔαυτόν, ὃ προσεκλίθη ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὡς τετρακοσίων· δὲς ἀνηρέθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. 37 μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ὑμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησεν λαὸν ὅπισω αὐτοῦ κάκεῖνος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. 38 καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἀφετε αὐτούς· ὅτι ἐὰν ἢ ἔξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται· 39 εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστιν, οὐ δυνήσεσθε καταλῦσαι αὐτούς, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε. 40 ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ, καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους δείραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ

6 Ἐν δὲ ταῖς ὑμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἐβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. 2 προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπαν, οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ὑμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις· 3 ἐπισκέψασθε δέ, ἀδελφοί, ἄνδρας ἔξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἐπτὰ πλήρεις πνεύματος καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· 4 ὑμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. 5 καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους, καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύματος ἀγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, 6 οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. 7 Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ηὔξανεν, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλήμ σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει. 8 Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. 9 ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν λεγομένων Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν

ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν Στεφάνῳ, **10** καὶ οὐκ ἵσχουν ἀντιστῆναι τῇ γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώσουσιν αὐτὸν καὶ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ὡς ἐλάλει. **11** τότε κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια· **7** καὶ τὸ ἔθνος ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκόαμεν ὡς ἐὰν δουλεύσουσιν κρινῶ ἐγώ, ὁ θεὸς αὐτοῦ λαλοῦντος ρήματα βλάσφημα εἰς εἶπεν, καὶ μετὰ ταῦτα ἔξελεύσονται καὶ Μωϋσῆν καὶ τὸν θεόν· **12** συνεκίνησάν τε λατρεύσουσιν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. **8** τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς καὶ γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν αὐτὸν καὶ ἥγαγον εἰς τὸ συνέδριον, **13** αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὄγδῃ, καὶ Ἰσαὰκ τὸν ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας, ὁ Ἰακὼβ, καὶ Ἰακὼβ τοὺς δῶδεκα πατριάρχας, ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται λαλῶν ρήματα **9** Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσὴφ κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἀγίου καὶ τοῦ νόμου· **14** ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον· καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς αὐτοῦ, **10** καὶ ἔξείλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν χάριν καὶ σοφίαν ἔναντι Φαραὼ βασιλέως ἡμῶν Μωϋσῆς. **15** καὶ ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν Αἴγυπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνέδριῷ ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ἐφ' ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον **11** ἦλθεν δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον καὶ Χανάαν καὶ θλῖψις μεγάλη, καὶ οὐχ εὔρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. **12**

2 ὁ δὲ ἔφη, ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. ὁ θεὸς τῆς δόξης ὠφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὅντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἡ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν, **3** καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς τὴν γῆν ἣν ἂν σοι δείξω. **4** τότε ἔξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων κατώκησεν ἐν Χαρράν. κάκείθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετώκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε, **5** καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδός, καὶ ἐπιγγείλατο δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. **6** ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ θεὸς

7 εἰπεν δὲ ὁ ἀρχιερεύς εῖ ταῦτα οὕτως ἔχει;

8 ὁ δὲ ἔφη, ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. ὁ θεὸς τῆς δόξης ὠφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὅντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἡ κατοικῆσαι αὐτὸν, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ τὸ γένος αὐτοῦ. **9** ἀποστείλας δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέσατο Ἰακὼβ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα πέντε, **10** καὶ κατέβη Ἰακὼβ εἰς Αἴγυπτον. καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, **11** καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ὡς ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν οἰών Ἐμμώρ ἐν Συχέμ. **12** καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἣς ὡμολόγησεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἴγυπτῳ, **13** ἄχρι οὗ ἀνέστη

βασιλεὺς ἔτερος ἐπ' Αἴγυπτον ὃς οὐκ ἤδει πατέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ τὸν Ἰωσήφ. 19 οὗτος κατασοφισάμενος Ἱακώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωϋσῆς τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν τοὺς πατέρας οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. 33 εἶπεν δὲ αὐτῷ τοῦ ποιεῖν τὰ βρέφη ἐκθετα αὐτῶν εἰς ὁ κύριος, λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. 20 ἐν ᾧ καιρῷ σου, ὁ γάρ τόπος ἐφ' ᾧ ἔστηκας γῇ ἀγίᾳ ἐγεννήθη Μωϋσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ θεῷ ἐστίν. 34 ἴδων εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ μου τοῦ ἐν Αἴγυπτῷ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ πατρός: 21 ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ ἀνείλατο αὐτῶν ἥκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραὼ καὶ ἀνεθρέψατο αὐτούς: καὶ νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε εἰς αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. 22 καὶ ἐπαιδεύθη Αἴγυπτον. 35 Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν, ὃν Μωϋσῆς ἐν πάσῃ σοφίᾳ Αἴγυπτίων, ἦν δὲ ἡρνήσαντο εἰπόντες, τίς σε κατέστησεν δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ. 23 ὡς δὲ ἄρχοντα καὶ δικαστήν; τοῦτον ὁ θεὸς καὶ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσερακονταετής χρόνος, ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. βάτω. 36 οὗτος ἔξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας 24 καὶ ἴδων τινα ἀδικούμενον ἡμύνατο καὶ τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἴγυπτῷ καὶ ἐν ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ ἐρυθρῷ θαλάσσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη πατάξας τὸν Αἴγυπτιον. 25 ἐνόμιζεν δὲ τεσσεράκοντα. 37 οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ θεὸς διὰ εἴπας τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, προφήτην ὑμῖν χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν σωτηρίαν αὐτοῖς, οἱ ἀναστήσει ὁ θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν δὲ οὐ συνῆκαν. 26 τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὡς ἐμέ. 38 οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ὕφθη αὐτοῖς μαχομένοις καὶ συνήλλασσεν ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών, ἄνδρες, ἀδελφοί τοῦ λαοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὅρει Σινᾶ καὶ ἐστε· ίνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; 27 ὁ δὲ τῶν πατέρων ἡμῶν, δὲς ἐδέξατο λόγια ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών, ζῶντα δοῦναι ἡμῖν, 39 ὡς οὐκ ἡθέλησαν τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν ἀλλὰ ἡμῶν; 28 μη ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν ἐν ταῖς καρδίαις ἀνείλες ἔχθες τὸν Αἴγυπτιον; 29 ἔφυγεν δὲ αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, 40 εἰπόντες τῷ Ἀαρών Μωϋσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἵ προπορεύσονται πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἐγένενησεν ἡμῶν· ὁ γάρ Μωϋσῆς οὗτος, δὲς ἔξήγαγεν υἱοὺς δύο. 30 Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἴγυπτου, οὐκ οἰδαμεν τί τεσσεράκοντα ὕφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ἐγένετο αὐτῷ. 41 καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ὅρους Σινᾶ ἄγγελος ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν 31 ὁ δὲ Μωϋσῆς ἴδων ἐθαύμαζεν τὸ δραμα· τῷ εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι τῶν χειρῶν αὐτῶν. 42 ἐστρεψεν δὲ ὁ ἐγένετο φωνὴ κυρίου, 32 ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ

στρατιῷ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. 55 ὑπάρχων δὲ πλήρης πνεύματος ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν, μὴ σφάγια καὶ ἀγίου ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδεν θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσεράκοντα δόξαν θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἵκος Ἰσραήλ; 43 καὶ τοῦ θεοῦ, 56 καὶ εἶπεν, ἵδού θεωρῶ τοὺς ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ καὶ τὸ οὐρανὸν διηνοιγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀστρον τοῦ θεοῦ Ῥομφάν, τοὺς τύπους ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ θεοῦ. 57 οὖς ἐποίησατε προσκυνεῖν αὐτοῖς; καὶ κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος. 44 ὥτα αὐτῶν, καὶ ὡρμησαν ὄμοθυμαδὸν ἐπ' Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν αὐτόν, 58 καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο λαλῶν τῷ Μωϋσῇ ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τὰ ἴματια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου τύπον ὃν ἔωράκει, 45 ἦν καὶ εἰσήγαγον καλουμένου Σαύλου. 59 καὶ ἐλιθοβόλουν διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ τὸν Στέφανον ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν ὃν ἔξωσεν ὁ κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. 60 Θεὶς θεός ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν δὲ τὰ γόνατα ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ κύριε, ἔως τῶν ἡμερῶν Δαυείδ, 46 ὃς εὗρεν χάριν μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἀμαρτίαν ταύτην. ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἡτήσατο εὑρεῖν καὶ τοῦτο εἰπών ἐκοιμήθη.

σκήνωμα τῷ οἴκῳ Ἰακώβ. 47 Σαλαμῶν δὲ οἰκοδόμησεν αὐτῷ οἴκον. 48 ἀλλ' οὐχ ὁ ὄψιστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ καθὼς ὁ προφήτης λέγει, 49 ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου· ποῖον οἴκον οἰκοδομήσετε μοι, λέγει κύριος, ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου; 50 οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα; 51 Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι καρδίαις καὶ τοῖς ὡσίν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ πνεύματι τῷ ἀγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. 52 τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου οὓς νῦν ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς ἐγένεσθε, 53 οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. 54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας

8 Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις πάντες διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρίας πλὴν τῶν ἀποστόλων. 2 συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. 3 Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακήν. 4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. 5 Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς τὴν πόλιν τῆς Σαμαρίας ἐκήρυξσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. 6 προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὄμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἂ ἐποίει. 7 πολλοὶ γὰρ τῶν ἔχόντων

πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ ἐνόμισας διὰ ἔξηρχοντο, πολλοὶ δὲ παραλειμένοι χρημάτων κτᾶσθαι. 21 οὐκ ἔστιν σοι μερὶς καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν· 8 ἐγένετο οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, ἡ γὰρ δὲ πολλὴ χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. 9 καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἔναντι τοῦ Ἀνὴρ δέ τις ὄνόματι Σίμων προϋπῆρχεν θεοῦ. 22 μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστάνων τὸ σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ κυρίου εἰ ἄρα ἔθνος τῆς Σαμαρίας, λέγων εἶναι τινα ἀφεθήσεται σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου ἑαυτὸν μέγαν, 10 ὃ προσεῖχον πάντες 23 εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀπὸ μικροῦ ἔως μεγάλου λέγοντες, οὗτός ἀδικίας ὅρῶ σε δοντα. 24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἔστιν ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἡ καλουμένη Σίμων εἴπεν, δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς μεγάλην. 11 προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ τὸν κύριον ὄπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὡν ἰκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγίαις ἐξεστακέναι εἰρήκατε. 25 Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι αὐτούς, 12 ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου εὐαγγελιζομένῳ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα, πολλάς τε θεοῦ καὶ τοῦ ὄνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κώμας τῶν Σαμαριτῶν εὐηγγελίζοντο. ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. 13 26 Ἀγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ Φίλιππον λέγων ἀνάστηθι καὶ πορεύου βαπτισθεὶς ἣν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν· γινομένας ἐξίστατο. 14 ἀκούσαντες δὲ οἱ αὐτῇ ἔστιν ἔρημος. 27 καὶ ἀναστὰς ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ ἐπορεύθη· καὶ ἵδου ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος Σαμάρια τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀπέστειλαν δυνάστης Κανδάκης βασιλίσσης Αἰθιόπων, πρὸς αὐτοὺς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, 15 οἵτινες ὃς ἣν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ἐληλύθει καταβάντες προσηγάντο περὶ αὐτῶν ὄπως προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, 28 ἣν λάβωσιν πνεῦμα ἄγιον· 16 οὐδέπω γὰρ ἣν τε ὑποστρέψων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ ἄρματος αὐτοῦ ἀνεγίνωσκεν τὸν προφήτην βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἡσαΐαν. 29 εἴπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ. 17 τότε ἐπετίθεσαν τὰς χεῖρας Φιλίππῳ, πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἄγιον. ἄρματι τούτῳ. 30 προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος 18 ἵδων δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως ἥκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος Ἡσαΐαν τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδοται τὸ τὸν προφήτην, καὶ εἴπεν ἄραγε γινώσκεις πνεῦμα, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα 19 ἢ ἀναγινώσκεις; 31 ὁ δὲ εἴπεν, πῶς γὰρ λέγων, δότε κάμῳ τὴν ἔξουσίαν ταύτην ἵνα ἀν δυναίμην ἐὰν μή τις ὀδηγήσει με; ὃ ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμβάνῃ πνεῦμα παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα ἄγιον. 20 Πέτρος δὲ εἴπεν πρὸς αὐτόν, τὸ καθίσαι σὺν αὐτῷ. 32 ἡ δὲ περιοχὴ τῆς ἀργύριον σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἣν αὐτῇ ὡς

πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἥχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς τίς εῖ, κύριε; οὐδέ· ἔγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ ἐναντίον τοῦ κείραντος αὐτὸν ἄφωνος, διώκεις· 6 ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἰσελθε εἰς οὗτος οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. 33 ἐν τὴν πόλιν, καὶ λαληθήσεται σοι ὅ τι σε τῇ ταπεινώσει ἡ κρίσις αὐτοῦ ἥρθη· τὴν δεῖ ποιεῖν. 7 οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται; ὅτι αἴρεται αὐτῷ εἰστήκεισαν ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. 34 ἀποκριθεὶς δὲ τῆς φωνῆς μηδένα δὲ θεωροῦντες. 8 οὐ εὔνοοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν, δέομαί σου, ἡγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἤνοιγμένων περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; περὶ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδὲν ἔβλεπεν· ἔαυτοῦ ἡ περὶ ἑτέρου τινός; 35 ἀνοίξας δὲ ὁ χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος Δαμασκόν. 9 καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. 10 Ἡν δέ τις αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. 36 ὡς δὲ ἐπορεύοντο μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας, κατὰ τὴν ὁδόν, ἥλθον ἐπὶ τι ὕδωρ, καὶ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὀράματι ὁ κύριος· φησιν ὁ εὔνοοῦχος· ἵδού ὕδωρ· τί κωλύει Ἀνανίᾳ. ὁ δὲ εἶπεν, ἵδού ἔγω, κύριε. 11 οὐ δὲ με βαπτισθῆναι; 38 καὶ ἐκέλευσεν στῆναι κύριος πρὸς αὐτόν, ἀναστὰς πορεύθητι ἐπὶ τὸ ἄρμα, καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ τὴν ρύμην τὴν καλουμένην εὐθεῖαν καὶ ὕδωρ ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὔνοοῦχος, καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι ἐβάπτισεν αὐτόν. 39 ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ Ταρσέω· ἵδού γὰρ προσεύχεται, 12 καὶ εἶδεν τοῦ ὕδατος, πνεῦμα κυρίου ἥρπασεν τὸν ἄνδρα Ἀνανίαν ὀνόματι εἰσελθόντα καὶ Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρας, ὅπως ἀναβλέψῃ. εὔνοοῦχος· ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ 13 ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας· κύριε, ἥκουσα χαίρων. 40 Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς Ἀζωτον, ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις ὅσα κακὰ τοῖς ἀγίοις σου ἐποίησεν ἐν πάσας ἔως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάριαν. Ἱερουσαλήμ· 14 καὶ ὥδε ἔχει ἔξουσίαν

9 Ὁ δὲ Σαῦλος, ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ 2 ἡτήσατο παρ', αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἄν τινας εὕρῃ ὄντας τῆς ὁδοῦ, ἄνδρας τε καὶ γυναικας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ. 3 ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ, ἐξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 4 καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ, Σαοὺλ Σαούλ, τί με διώκεις; 5 εἶπεν δέ· παρὰ τῶν ἀρχιερέων δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. 15 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος, πορεύου, ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν τε καὶ βασιλέων νίῶν τε Ἰσραὴλ· 16 ἔγω γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. 17 Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν· Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με, Ἰησοῦς ὁ ὄφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἡ ἥρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ

πλησθῆς πνεύματος ἀγίου. 18 καὶ εὐθέως ἐπεχείρουν ἀνελεῖν αὐτόν. 30 ἐπιγνόντες δὲ ἀπέπεσαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάριαν ὡς λεπίδες, ἀνέβλεψέν τε, καὶ ἀναστὰς καὶ ἔξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν. 31 Ἡ ἐβαπτίσθη, 19 καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν. μὲν οὖν ἐκκλησίᾳ καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρίας εἶχεν εἰρήνην, ἡμέρας τινάς, 20 καὶ εὐθέως ἐν ταῖς οἰκοδομουμένῃ καὶ πορευομένῃ τῷ φόβῳ συναγωγαῖς ἐκήρυξεν τὸν Ἰησοῦν ὅτι τοῦ κυρίου, καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἀγίου οὗτος ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. 21 ἐξίσταντο πνεύματος ἐπληθύνετο. 32 ἐγένετο δὲ δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἐλεγον, οὐχ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν οὗτος ἐστιν ὁ πορθήσας εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ πρὸς τοὺς ἀγίους τοὺς κατοικοῦντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ Λύδδα. 33 εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα ὥδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους ὄνόματι Αἰνέαν ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; 22 Σαῦλος ἐπὶ κραβάττου, δος ἦν παραλελυμένος. 34 καὶ δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυννεν εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, Αἰνέα, ἵαται σε Ἰησοῦς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, Χριστός ἀνάστηθι καὶ στρῶσον σεαυτῷ. καὶ συμβιβάζων ὅτι οὗτος ἐστιν ὁ Χριστός. εὐθέως ἀνέστη. 35 καὶ εἶδαν αὐτὸν πάντες 23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκανά, οἱ κατοικοῦντες Λύδδα καὶ τὸν Σαρῶνα, συνεβούλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον. 36 Ἐν αὐτόν: 24 ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβούλη Ἰόπηπή δέ τις ἦν μαθήτρια ὄνόματι Ταβιθά, αὐτῶν. παρετηροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ἢ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς: αὕτη ἦν ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν· πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν 25 λαβόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς διὰ ὧν ἐποίει. 37 ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ τείχους καθῆκαν αὐτὸν χαλάσαντες ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· ἐν σπυρίδι. 26 Παραγενόμενος δὲ εἰς λούσαντες δὲ ἔθηκαν αὐτὴν ἐν ὑπερώῳ. Ἱερουσαλήμ ἐπείραζεν κολλᾶσθαι τοῖς 38 ἐγγὺς δὲ οὖσης Λύδδας τῇ Ἰόπηπῃ οἱ μαθηταῖς: καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητής. 27 Βαρναβᾶς αὐτῇ ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς παρακαλοῦντες, μὴ ὀκνήσῃς διελθεῖν ἔως ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν ἡμῶν. 39 ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν κύριον καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτοῖς· δὸν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο τὸ ὑπερῷον, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι ἐν τῷ ὄνόματι Ἰησοῦ. 28 καὶ ἦν μετ' αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος χιτῶνας καὶ ἴμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν εἰς Ἱερουσαλήμ, παρρησιαζόμενος ἐν τῷ οὖσα ἡ Δορκάς. 40 ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὄνόματι τοῦ κυρίου, 29 ἐλάλει τε καὶ ὁ Πέτρος καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηγύξατο, συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς· οἱ δὲ καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν, Ταβιθά,

ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἥνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτὸν ἔκστασις, 11 καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν αὐτῆς, καὶ ἴδουσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισεν. ἀνεψημένον καὶ καταβαῖνον σκεῦός τι 41 δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν, ὡς ὁθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς φωνήσας δὲ τοὺς ἀγίους καὶ τὰς χήρας καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, 12 ἐν ᾧ ὑπῆρχεν παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. 42 γνωστὸν πάντα τὰ τετράποδα καὶ ἔρπετὰ τῆς γῆς δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόπης, καὶ καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. 13 καὶ ἐγένετο ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν κύριον. 43 φωνὴ πρὸς αὐτόν, ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι ἐν Ἰόπῃ καὶ φάγε. 14 ὃ δὲ Πέτρος εἶπεν, μηδαμῶς, παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

κύριε, ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν

10 Ἀνὴρ δέ τις ἐν Καισαρίᾳ ὄνόματι

Κορνήλιος, ἐκατοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, 2 εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ διαπαντός, 3 εἰδεν ἐν δράματι φανερῶς ὥσει περὶ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Κορνήλιε. 4 ὃ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφριος γενόμενος εἶπεν, τί ἔστιν, κύριε; εἶπεν δὲ αὐτῷ, αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ. 5 καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας εἰς Ἰόπην καὶ μετάπεμψαι Σίμωνά τινα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· 6 οὗτος ζενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἔστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν. 7 ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ, 8 καὶ ἐξηγησάμενος ἀπαντά αὐτοῖς ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόπην. 9 Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων αὐτῶν καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὥραν ἔκτην. 10 ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἥθελεν γεύσασθαι· παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν ἐγένετο ἐπ'

καὶ ἀκάθαρτον. 15 καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν, ἂν ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοίνου. 16 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ

τρίς, καὶ εὐθὺς ἀνελήμφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. 17 ὡς δὲ ἐν ἔαυτῷ

διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἀν εἴη τὸ δράμα

δὲ εἶδεν, ἵδού οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι

ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν

οἰκίαν τοῦ Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν

πυλῶνα, 18 καὶ φωνήσαντες ἐπυνθάνοντο

εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε

ζενίζεται. 19 τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου

περὶ τοῦ δράματος εἶπεν τὸ πνεῦμα

αὐτῷ, ἵδού ἄνδρες ζητοῦντες σε· 20

ἄλλα ἀναστὰς κατάβηθι καὶ πορεύου σὺν

αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενος, ὅτι ἐγὼ

ἀπέσταλκα αὐτούς. 21 καταβὰς δὲ Πέτρος

πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν· ἵδού ἐγώ εἰμι

δὲν ζητεῖτε· τίς ή αἰτία δι' ἣν πάρεστε;

22 οἱ δὲ εἶπαν· Κορνήλιος ἐκατοντάρχης,

ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν

μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους

τῶν Ιουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἄγγέλου

ἀγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον

αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ρήματα παρὰ σοῦ. 23

εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν. Τῇ

καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ συνῆλθον αὐτῷ. 24 τῇ δὲ ἐπαύριον εἰσῆλθεν ἐστιν. 36 τὸν λόγον δὲν ἀπέστειλεν τοῖς εἰς τὴν Καισάριαν· ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν νίοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ προσδοκῶν αὐτούς, συνκαλεσάμενος τοὺς Ἰησοῦν Χριστοῦ· οὗτός ἐστιν πάντων κύριος· συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους 37 ὑμεῖς οἴδατε, τὸ γενόμενον ρῆμα καθ' φίλους. 25 ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν πεσῶν ἐπὶ τοὺς πόδας προσεκύνησεν. 26 ὁ Ἰωάννης, 38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ὡς δὲ Πέτρος ἥγειρεν αὐτὸν λέγων, ἀνάστηθι· ἔχρισεν αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἀγίῳ καὶ καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. 27 καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἵωμενος συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθεν, καὶ εύρισκει πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ συνεληλυθότας πολλούς, 28 ἔφη τε πρὸς διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ. 39 καὶ αὐτούς, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἡμεῖς μάρτυρες πάντων ὃν ἐποίησεν ἐν τε ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ, ἀλλοιούλω· κάμοι ἔδειξεν ὁ θεὸς μηδένα δν καὶ ἀνεῖλαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. 40 κοινὸν ἥ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον· 29 τοῦτον ὁ θεὸς ἥγειρεν ἐν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἥλθον μεταπεμφθείς. καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, 41 πυνθάνομαι οὖν τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ οὐ παντὶ τῷ λαῷ ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς με; 30 καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη, ἀπὸ τετάρτης προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν, ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἥμην τὴν οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ ἐνάτην προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου, μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 42 καὶ ἴδού ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιον μου ἐν ἐσθῆτι καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ λαμπρῷ 31 καὶ φησίν, Κορνήλιε, εἰσηκούσθη καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ σου ἡ προσευχὴ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ὡρισμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτῆς ζώντων ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 32 πέμψον καὶ νεκρῶν. 43 τούτῳ πάντες οἱ προφῆται οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν ἀμαρτιῶν λαβεῖν διὰ ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν τοῦ ὄντος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν. εἰς αὐτόν. 44 Ἐτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ 33 ἔξαυτῆς οὖν ἐπεμψα πρὸς σέ, σύ τε ρήματα ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. νῦν οὖν ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. 45 πάντες ὑμεῖς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πάρεσμεν καὶ ἔξεστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ συνῆλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ τοῦ κυρίου. 34 Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα δωρεὰ τοῦ ἀγίου πνεύματος ἐκκέχυται· 46 εἶπεν· ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι ἥκουν γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις οὐκ ἔστιν προσωπολήμπτης ὁ θεός, 35 καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν. τότε ἀπεκρίθη ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν Πέτρος, 47 μήτι τὸ ὄντος δύναται κωλῦσαι

τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους οἵτινες τὸ ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ πνεῦμα τὸ ἄγιον ἔλαβον ὡς καὶ ἡμεῖς; 48 αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα, ἀπόστειλον προσέταξεν δὲ αὐτοῖς ἐν τῷ ὄνόματι Ἰησοῦ εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα τὸν Χριστοῦ βαπτισθῆναι. τότε ἡρώτησαν ἐπικαλούμενον Πέτρον, 14 δὲ λαλήσει αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

ρήματα πρὸς σὲ ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ

11 Ἡκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 2 δὲ δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱερουσαλήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς 3 λέγοντες ὅτι εἰσῆλθες πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. 4 ἀρξάμενος δὲ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων, 5 ἐγὼ ἥμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα, καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὁδόνην μεγάλην τέσσαρον ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἤλθεν ἄχρι ἐμοῦ· 6 εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετά καὶ τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ. 7 ἥκουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγούσης μοι, ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον καὶ φάγε. 8 εἶπον δέ, μηδαμῶς, κύριε, ὅτι κοινὸν ἦ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. 9 ἀπεκρίθη δὲ φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἂ δὲ θεὸς ἐκαθάρισεν σὺ μὴ κοίνου. 10 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ ἀνεσπάσθη πάλιν ἀπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. 11 καὶ ἴδου ἔξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾧ ἥμεν, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρίας πρός με. 12 εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμά μοι συνελθεῖν αὐτοῖς μηδὲν διακρίναντα. ἤλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἔξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός· 13 ἀπήγγειλεν δὲ

οἰκός σου. 15 ἐν δὲ τῷ ἄρχασθαι με λαλεῖν

ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ἐπ' αὐτοὺς

ώσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. 16 ἐμνήσθην

δὲ τοῦ ρήματος τοῦ κυρίου ὡς ἔλεγεν,

Ίωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ

βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἀγίῳ. 17 εἰ οὖν

τὴν ἶσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς

καὶ ἡμῖν πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν

Χριστόν, ἐγὼ τίς ἥμην δυνατὸς κωλῦσαι

τὸν θεόν; 18 ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν

καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν λέγοντες, ἄρα καὶ

τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν

ἔδωκεν. 19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ

τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνω

διῆλθον ἔως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ

Ἀντιοχείας, μηδὲν λαλοῦντες τὸν λόγον

εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. 20 ἥσαν δέ τινες

ἔξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι,

οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν

καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνάς, εὐαγγελιζόμενοι

τὸν κύριον Ἰησοῦν. 21 καὶ ἦν χεὶρ

κυρίου μετ' αὐτῶν, πολύς τε ἀριθμὸς ὁ

πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύριον.

22 Ἡκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὄτα τῆς

ἐκκλησίας τῆς ούσης ἐν Ἱερουσαλήμ περὶ

αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρναβᾶν ἔως

Ἀντιοχείας· 23 δὲ παραγενόμενος καὶ

ἰδὼν τὴν χάριν τὴν τοῦ θεοῦ ἐχάρη καὶ

παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας

προσμένειν τῷ κυρίῳ, 24 δὲ τῇ ἦν ἀνὴρ

ἀγαθὸς καὶ πλήρης πνεύματος ἀγίου καὶ

πίστεως, καὶ προσετέθη ὅχλος ἱκανὸς τῷ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν. 7 καὶ ἴδοὺ κυρίῳ. 25 ἔξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀνάζητησαι ἄγγελος κυρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν Σαῦλον, καὶ εὐρών ἥγαγεν εἰς Ἀντιόχειαν. ἐν τῷ οἰκήματι πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν 26 ἐγένετο δὲ αὐτοῖς καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον τοῦ Πέτρου ἥγειρεν αὐτὸν λέγων, ἀνάστα συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ἐν τάχει. καὶ ἔξεπεσαν αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ὅχλον ἱκανόν, χρηματίσαι τε πρώτως ἐν ἐκ τῶν χειρῶν. 8 εἶπεν τε ὁ ἄγγελος πρὸς Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς. 27 αὐτόν, ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλια Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ σου. ἐποίησεν δὲ οὕτως, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἱεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν· 28 περιβαλοῦ τὸ ἴματιόν σου καὶ ἀκολούθει ἀναστὰς δὲ εἰς ἔξ αὐτῶν ὄνόματι Ἀγαθος μοι. 9 καὶ ἔξελθὼν ἡκολούθει, καὶ οὐκ ἐσήμανεν διὰ τοῦ πνεύματος λιμὸν μεγάλην ἥδει ὅτι ἀληθές ἐστιν τὸ γινόμενον διὰ μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην· τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. ἦτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου. 29 τῶν δὲ 10 διελθόντες δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτο τις ὕρισαν δευτέραν ἥλθαν ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν ἔκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἦτις αὐτομάτῃ κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς· 30 ἡνοίγη αὐτοῖς, καὶ ἔξελθόντες προῆλθον δὲ καὶ ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρναβᾶς καὶ ἀπ' αὐτοῦ. 11 καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἑαυτῷ Σαύλου.

γενόμενος εἶπεν, νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι

12 **Κατ' 2 ἀνεῖλεν δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρῃ. 3 ἴδων δὲ ὅτι ἀρεστόν ἐστιν τοῖς Ἰουδαίοις προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον ἥσαν δὲ ἡμέραι τῶν ἀζύμων, 4 δὲν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακήν, παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτὸν τῷ λαῷ. 5 ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενῶς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν θεὸν περὶ αὐτοῦ. 6 δὲτε δὲ ἥμελλεν προαγαγεῖν αὐτὸν ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρατιωτῶν δεδεμένος ἀλύσεσιν δυσίν, φύλακές τε πρὸ**

πειτεὶς εἶπεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἔξαπέστειλεν κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἔξειλατο με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. 12 συνιδών τε ἥλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τῆς Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. 13 κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος προσῆλθεν παιδίσκη ὑπακοῦσαι ὄνόματι Ῥόδη· 14 καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἥνοιξεν τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. 15 οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν, μαίνῃ. ἡ δὲ διῆσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον, ὁ ἄγγελός ἐστιν αὐτοῦ. 16 ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενεν κρούσων ἀνοίξαντες δὲ εἰδαν αὐτὸν καὶ ἔξεστησαν.

17 κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν πνεῦμα τὸ ἄγιον, ἀφορίσατε δή μοι τὸν διηγῆσατο πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἔξήγαγεν Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐκ τῆς φυλακῆς, εἶπεν τε, ἀπαγγείλατε προσκέλημαι αὐτούς. 3 τότε νηστεύσαντες Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς ἔξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔτερον τόπον. 18 χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν. 4 αὐτοὶ μὲν οὖν γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ ἀγίου πνεύματος ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος κατῆλθον εἰς Σελευκίαν, ἐκεῖθέν τε ἐγένετο. 19 Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον, 5 καὶ γενόμενοι ἐν καὶ μὴ εὑρών, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας Σαλαμῖνι κατίγγελλον τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν ἀπὸ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων εἴχον τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάριαν διέτριβεν. δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. 6 διελθόντες δὲ 20 ἦν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις: ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρον ἄνδρα ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτόν, καὶ τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος ὡς ὄνομα Βαριησοῦ, 7 δὲ ἦν σὺν τῷ τοῦ βασιλέως ἥτοι ὑπερβάντο εἰρήνην, διὰ τὸ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ βασιλικῆς. 21 τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης Σαῦλον ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν καθίσας τοῦ θεοῦ· 8 ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ ἐπὶ τοῦ βίβλου ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς: μάγος, οὕτως γάρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα 22 ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει, θεοῦ φωνὴ αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον καὶ οὐκ ἀνθρώπου. 23 παραχρῆμα δὲ ἀπὸ τῆς πίστεως. 9 Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἀνθ' πλησθεὶς πνεύματος ἀγίου ἀτενίσας εἰς ὃν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ θεῷ, αὐτὸν 10 εἶπεν, ὡς πλήρης παντὸς δόλου καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἔξεψυξεν. καὶ πάσης ῥᾳδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἔχθρε 24 ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ηὔξανεν καὶ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέψων ἐπληθύνετο. 25 Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος τὰς ὁδοὺς κυρίου τὰς εὐθείας; 11 καὶ ὑπέστρεψαν ἔξιερουσαλήμ πληρώσαντες νῦν ἵδον χεὶρ κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ τὴν διακονίαν, συνπαραλαβόντες Ἰωάννην τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. τὸν ἐπικληθέντα Μᾶρκον.

παραχρῆμά τε ἐπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς καὶ

13 Ἡσαν δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν σκότος, καὶ περιάγων ἔζήτει χειραγωγούς. ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι 12 τότε ἰδῶν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονός ὃ τε Βαρναβᾶς καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος ἐπίστευσεν ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναήν τοῦ κυρίου. 13 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς τε Ἡρώδου τοῦ τετραάρχου σύντροφος Πάφου οἱ περὶ Παῦλον ἥλθον εἰς Πέργην καὶ Σαῦλος. 2 λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῆς Παμφυλίας Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας τῷ κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπεν τὸ ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα.

14 αύτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης εἶναι, οὐκ εἰμὶ ἐγώ· ἀλλ' ἵδοὺ ἔρχεται μετ' παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τὴν Πισιδίαν, ἐμὲ οῦκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ ποδῶν λῦσαι. 26 ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. 15 μετὰ δὲ τὴν γένους Ἀβραὰμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοιβούμενοι ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν τὸν θεόν, ἡμῖν δὲ λόγος τῆς σωτηρίας ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτὸὺς ταύτης ἐξαπεστάλη. 27 οἱ γὰρ κατοικοῦντες λέγοντες, ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ τίς ἐστιν ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ἐν ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς λαόν, λέγετε. 16 ἀναστὰς δὲ Παῦλος τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ εἴπεν· ἄνδρες ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν, Ἰσραὴλεῖται καὶ οἱ φοιβούμενοι τὸν θεόν, 28 καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες ἀκούσατε. 17 δὲ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου ἡτήσαντο Πειλᾶτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν· Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, 29 ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ καὶ τὸν λαὸν ὑψώσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου γῆς Αἴγυπτου, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. 30 δὲ θεὸς ἤγειρεν ἐξῆγαγεν αὐτὸὺς ἐξ αὐτῆς, 18 καὶ ὡς αὐτὸν ἐκ νεκρῶν· 31 ὃς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας τεσσερακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ, 19 καὶ καθελὼν ἔθνη Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινες νῦν ἐπτὰ ἐν γῇ Χανάαν κατεκληρονόμησεν εἰσὶν μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. 32 τὴν γῆν αὐτῶν 20 ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς καὶ πεντήκοντα. καὶ μετὰ ταῦτα ἔδωκεν τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι κριτὰς ἔως Σαμουὴλ προφήτου. 21 κάκειθεν ταύτην δὲ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις ἡτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἡμῶν ἀναστήσας Ἰησοῦν, 33 ὡς καὶ ἐν δὲ θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κείς, ἄνδρα ἐκ τῷ πρώτῳ ψαλμῷ γέγραπται· υἱὸς μου φυλῆς Βενιαμείν, ἔτη τεσσεράκοντα. 22 εἴ τοι, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. 34 ὅτι καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν τὸν Δαυεὶδ δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι αὐτοῖς εἰς βασιλέα, ὃς καὶ εἴπεν μαρτυρήσας, μέλλοντα ὑποστρέψειν εἰς διαφθοράν, εὗρον Δαυεὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ οὕτως εἴρηκεν ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια τὴν καρδίαν μου, δος ποιήσει πάντα τὰ Δαυεὶδ τὰ πιστά. 35 διότι καὶ ἐν ἑτέρῳ θελήματά μου. 23 τούτου δὲ θεὸς ἀπὸ τοῦ λέγει, οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ίδεῖν σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγαγεν τῷ διαφθοράν. 36 Δαυεὶδ μὲν γὰρ ιδίᾳ γενεᾶς Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν, 24 προκηρύξαντος ὑπηρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ εἰδεν διαφθοράν, 37 δον δὲ δὲ θεὸς ἤγειρεν Ἰσραὴλ. 25 ὡς δὲ ἐπλήρουν δὲ Ιωάννης οὐκ εἶδεν διαφθοράν. 38 γνωστὸν οὖν τὸν δρόμον, ἔλεγεν· τί ἐμὲ ὑπονοεῖτε ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου

νῦμιν ἄφεσις ἀμαρτιῶν καταγγέλλεται 39 παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναικας τὰς ἀπὸ πάντων ὃν οὐκ ἡδυνήθητε ἐν νόμῳ εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως Μωϋσέως δικαιωθῆναι ἐν τούτῳ πᾶς ὁ καὶ ἐπίγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ πιστεύων δικαιοῦται. 40 βλέπετε οὖν μὴ Βαρναβᾶν, καὶ ἔξεβαλον αὐτὸὺς ἀπὸ τῶν ἐπέλθη τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις, δρίων αὐτῶν. 51 οἱ δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν 41 ἕδετε, οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε κονιορτὸν τῶν ποδῶν ἐπ' αὐτοὺς ἥλθον καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐργάζομαι εἰς Ἰκόνιον· 52 οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο ἐγὼ ἐν ταῖς ήμέραις ὑμῶν, ἔργον δὲ οὐ χαρᾶς καὶ πνεύματος ἀγίου.

μὴ πιστεύσητε ἔάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν.

42 Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ρήματα ταῦτα. 43 λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἡκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἐπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ. 44 τῷ δὲ ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου.

45 ἴδοντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ Παύλου λαλουμένοις ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες. 46 παρρησιασάμενοί τε ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπαν· ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· ἐπειδὴ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἔαυτοὺς τῆς αἰώνιου ζωῆς, ἵδού στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. (αιῶνιος 9:166)

47 οὕτως γάρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ κύριος, τέθεικά σε εἰς φῶς ἔθνῶν τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν ἔως ἐσχάτου τῆς γῆς. 48 ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ ἐπιστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον· (αιῶνιος 9:166) 49 διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ κυρίου καθ' ὅλης τῆς χώρας. 50 οἱ δὲ Ἰουδαῖοι

14 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸν εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὡστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. 2 οἱ δὲ ἀπειθήσαντες Ἰουδαῖοι ἐπίγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἔθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. 3 ἵκανὸν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντος σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν.

4 ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. 5 ὡς δὲ ἐγένετο ὄρμὴ τῶν ἔθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, 6 συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν περίχωρον, 7 κάκετι εὐαγγελιζόμενοι ἦσαν. 8 Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, ὃς οὐδέποτε περιεπάτησεν.

9 οὗτος ἤκουσεν τοῦ Παύλου λαλοῦντος, ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἴδων ὅτι ἔχει πίστιν τοῦ σωθῆναι, 10 εἶπεν μεγάλῃ φωνῇ· ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὄρθος. καὶ ἤλατο καὶ περιεπάτει. 11 οἱ τε ὄχλοι ἴδοντες ὃ ἐποίησεν Παῦλος ἐπῆραν τὴν

φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες, οἱ ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, θεοὶ ὄμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι πρὸς ἡμᾶς **12** ἐκάλουν τε τὸν Βαρναβᾶν διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἐρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **23** χειροτονήσαντες ἦν δὲ ἡγούμενος τοῦ λόγου. **13** ὅ τε δὲ αὐτοῖς κατ’ ἐκκλησίαν πρεσβυτέρους ἰερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας αὐτὸν τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. ἐνέγκας σὺν τοῖς ὄχλοις ἥθελεν θύειν. **14** **24** καὶ διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἥλθον ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρναβᾶς καὶ εἰς τὴν Παμφυλίαν, **25** καὶ λαλήσαντες Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἴμάτια αὐτῶν εἰς τὴν Πέργην τὸν λόγον κατέβησαν εἰς ἔξεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες **15** Ἀτταλίαν. **26** κάκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς καὶ λέγοντες, ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἡσαν παραδεδομένοι τῇ ἡμεῖς ὄμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον δὲ ἐπλήρωσαν. εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν **27** παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ θεόν ζῶντα δὲς τὴν ἐκκλησίαν ἀνήγγελον δσα ἐποίησεν ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ ὁ θεὸς μετ’ αὐτῶν καὶ ὅτι ἦνοιζεν τοῖς τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς **16** ἔθνεσιν θύραν πίστεως. **28** διέτριβον δὲ δὲς ἐν ταῖς παρωχημέναις γενεαῖς εἴασεν χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς **15** Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς αὐτῶν **17** καίτοι οὐκ ἀμάρτυρον αὐτὸν Ιουδαίας ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς ἀφῆκεν ἀγαθουργῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περιτμηθῆτε τῷ ἔθει τῷ ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. **2** ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς γενομένης δὲ στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ καρδίας ὑμῶν. **18** καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις δλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτούς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ αὐτοῖς. **19** Ἐπῆλθαν δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας Βαρνάβαν καὶ τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς καὶ Ἰκονίου Ιουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον Ιερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως, νομίζοντες αὐτὸν **3** οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς τεθνηκέναι. **20** κυκλωσάντων δὲ τῶν ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν τε Φοινίκην καὶ μαθητῶν αὐτὸν ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Σαμάριαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν πόλιν. καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ τῶν ἔθνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην. **21** εὐαγγελιζόμενοί πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. **4** παραγενόμενοι τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες δὲ εἰς Ιερουσαλὴμ παρεδέχθησαν ὑπὸ ικανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ εἰς Ἀντιόχειαν, **22** τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν τε δσα ὁ

θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. 5 ἔξανέστησαν ἀνορθώσω αὐτήν, 17 ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον, Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες δτὶ δεῖ καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος τὸν νόμον Μωϋσέως. 6 Συνήχθησαν δὲ οἱ ποιῶν ταῦτα 18 γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος. (αἱον
ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἵδεν περὶ 9165) 19 διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῦ λόγου τούτου. 7 πολλῆς δὲ ζητήσεως τοῖς ἀπὸ τῶν ἔθνων ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ γενομένης ἀναστάς Πέτρος εἴπεν πρὸς τὸν θεόν, 20 ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ αὐτούς, ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν ἐξελέξατο καὶ τῆς πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ ὁ θεὸς διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τοῦ αἵματος· 21 Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας πιστεῦσαι· 8 καὶ ὁ καρδιογνώστης θεὸς αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δοὺς τὸ πνεῦμα τὸ σάββατον ἀναγινωσκόμενος. 22 Τότε ἔδοξε ἄγιον καθὼς καὶ ἡμῖν, 9 καὶ οὐθὲν διέκρινεν τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. 10 νῦν οὖν ἄνδρας ἔξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν τί πειράζετε τὸν θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾷ, Ἰούδαν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν ὃν οὔτε τὸν καλούμενον Βαρσαβῖαν καὶ Σιλᾶν, οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν ἄνδρας ἥγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, 23 βαστάσαι; 11 ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν, οἱ ἀπόστολοι κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι καθ' καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ ὃν τρόπον κάκεῖνοι. 12 ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν τὸ πλῆθος, καὶ ἥκουν Βαρναβᾶς καὶ ἀδελφοῖς τοῖς ἔξ ἔθνων χαίρειν. 24 ἐπειδὴ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς ἡκούσαμεν ὅτι τινὲς ἔξ ἡμῶν ἐξελθόντες σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες αὐτῶν. 13 Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς τὰς ψυχὰς ὑμῶν, οἵσ οὐ διεστειλάμεθα, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων, ἄνδρες ἀδελφοί, 25 ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν, ἀκούσατέ μου. 14 Συμεὼν ἐξηγήσατο ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρναβᾶς καὶ ἔξ ἔθνων λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 15 Παύλω, 26 ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου προφητῶν, καθὼς γέγραπται, 16 μετὰ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 27 ἀπεστάλκαμεν οὖν ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου σκηνὴν Δαυεὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. 28 ἔδοξεν γὰρ τῷ κατεστραμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ πνεύματι τῷ ἀγίῳ καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον

ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τούτων τῶν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς ἐπάναγκες, 29 ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ Ἰουδαίας πιστῆς πατρὸς δὲ Ἐλληνος, 2 αἵματος καὶ πνικτῶν καὶ πορνείας ἐξ ὧν δὲ ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ διατηροῦντες ἔαυτοὺς εὗ πράξετε. ἔρωσθε. Ἰκονίων ἀδελφῶν. 3 τοῦτον ἡθέλησεν ὁ 30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες κατῆλθον εἰς Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος περιέτεμεν αὐτὸν διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν· 31 ἀναγνόντες δόντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, ἥδεισαν δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. 32 Ἰούδας γὰρ ἄπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι Ἐλλην τε καὶ Σιλᾶς, καὶ αὐτοὶ προφῆται δόντες, διὰ ὑπῆρχεν. 4 Ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς παρεδίδοσαν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα καὶ ἐπεστήριξαν· 33 ποιήσαντες δὲ χρόνον τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις. 5 πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς. 35 Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ Παῦλος δὲ καὶ Βαρναβᾶς διέτριψον ἐν πίστει καὶ ἐπερίσσευν τῷ ἀριθμῷ καθ' Ἀντιόχειά διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι ἡμέραν. 6 διῆλθον δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ κυρίου. 36 Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν ἀγίου πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν πρὸς Βαρναβᾶν Παῦλος, ἐπιστρέψαντες τῇ Ἀσίᾳ· 7 ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ ἐπείραζον εἰς τὴν Βιθυνίαν πορευθῆναι, πόλιν πᾶσαν ἐν αἷς κατηγείλαμεν τὸν καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα Ἰησοῦ λόγον τοῦ κυρίου, πῶς ἔχουσιν. 37 8 παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν Βαρναβᾶς δὲ ἐβούλετο συνπαραλαβεῖν καὶ εἰς Τρωάδα. 9 καὶ ὅραμα διὰ νυκτὸς τὸν Ἰωάννην τὸν καλούμενον Μᾶρκον· τῷ Παύλῳ ὥφθη, ἀνὴρ Μακεδών τις 38 Παῦλος δὲ ἡξίου τὸν ἀποστάντα ἀπ' ᾧ ἐστώς καὶ παρακαλῶν αὐτὸν καὶ αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα λέγων, διαβάς εἰς Μακεδονίαν βοήθησον αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συνπαραλαμβάνειν ἡμῖν. 10 ὡς δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως τοῦτον. 39 ἐγένετο δὲ παροξυσμὸς ὥστε ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς Μακεδονίαν, ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ τε Βαρναβᾶν παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον θεός εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. 11 Ἀναχθέντες ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. 40 Παῦλος δὲ δὲ ἀπὸ Τρωάδος εὐθυδρομήσαμεν εἰς ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν ἐξῆλθεν παραδοθεὶς Σαμοθράκην, τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰς Νέαν τῇ χάριτι τοῦ κυρίου ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν, πόλιν, 12 κάκεῖθεν εἰς Φιλίππους, ἥτις 41 διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος Μακεδονίας πόλις, ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας. κολωνία. ἥμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει

16 Κατήντησεν δὲ εἰς Δέρβην καὶ εἰς διατρίβοντες ἡμέρας τινάς. 13 τῇ τε ἡμέρᾳ Λύστραν. καὶ ἴδοὺ μαθητής τις ἦν τῶν σαββάτων ἐξῆλθομεν ἔξω τῆς πύλης

παρὰ ποταμὸν οὗ ἐνομίζομεν προσευχὴν ἔβαλον εἰς φυλακήν, παραγγείλαντες τῷ εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς: 24 συνελθούσαις γυναιξίν. 14 καί τις γυνὴ ὃς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν ἔβαλεν ὄνόματι Λυδίᾳ, πορφυρόπωλις πόλεως αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς Θυατείρων σεβομένη τὸν θεόν, ἥκουεν, ἡς πόδας ἡσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον. ὁ κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν προσέχειν 25 κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ Παύλου. 15 ὡς δὲ Σιλᾶς προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν θεόν, ἔβαπτίσθη καὶ ὁ οἰκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι: 26 λέγουσα, εἰ κεκρίκατε με πιστὴν τῷ κυρίῳ ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας ὥστε εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἴκον μου μένετε: σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου, καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. 16 Ἐγένετο δὲ ἡνοίχθησαν δὲ παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, πορευομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσευχὴν καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ἀνέθη. 27 ἔξυπνος παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα πύθωνα δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἴδων ὑπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, παρεῖχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαντευομένη. σπασάμενος μάχαιραν ἡμελλεν ἔαυτὸν 17 αὐτῇ κατακολουθοῦσα τῷ Παύλῳ καὶ ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα, οὗτοι οἱ ἀνθρώποι δεσμίους. 28 ἐφώνησεν δὲ φωνῇ μεγάλῃ δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες Παῦλος λέγων, μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ καταγγέλλουσιν ὑμῖν ὁδὸν σωτηρίας. κακόν, ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. 29 18 τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. αἰτήσας δὲ φῶτα ἐισεπίδησεν, καὶ ἔντρομος διαπονηθεὶς δὲ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ γενόμενος προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ πνεύματι εἰπεν· παραγγέλλω σοι ἐν ὄνόματι Σιλᾶ, 30 καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη, Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔξελθεῖν ἀπ' αὐτῆς· καὶ κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; 31 οἱ δὲ ἔξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. 19 ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι εἰπαν· πίστευσον ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν, καὶ αὐτῆς ὅτι ἔξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἰκός σου. 32 καὶ ἐλάλησαν αὐτῶν ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου σὺν πᾶσιν Σιλᾶν εἴλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 33 καὶ παραλαβὼν ἄρχοντας, 20 καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς τοῖς στρατηγοῖς εἰπαν· οὗτοι οἱ ἀνθρώποι ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἔβαπτίσθη ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν Ἰουδαῖοι αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ ἅπαντες παραχρῆμα, ὑπάρχοντες, 21 καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη ἀ 34 ἀναγαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἴκον οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν παρέθηκεν τράπεζαν, καὶ ἡγαλλιάσατο Ῥωμαίοις οὖσιν. 22 καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος πανοικεὶ πεπιστευκῶς τῷ θεῷ. 35 Ἡμέρας κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ πειρήξαντες δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ αὐτῶν τὰ ἴματια ἐκέλευον ῥαβδίζειν, τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες, ἀπόλυσον τοὺς 23 πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἀνθρώπους ἐκείνους. 36 ἀπίγγειλεν δὲ ὁ

δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν ἔσυρον Ἰάσονα καὶ τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς Παῦλον, ὅτι ἀπέσταλκαν οἱ στρατηγοὶ ἵνα πολιτάρχας, βοῶντες ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀπολυθῆτε· νῦν οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ἀναστατώσαντες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεισιν, ἐν εἰρήνῃ. 37 ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς, 7 οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων· καὶ οὗτοι δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους, πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλαν πράσσουσιν, βασιλέα ἔτερον λέγοντες εἶναι εἰς φυλακήν· καὶ νῦν λάθρᾳ ἡμᾶς Ἰησοῦν. 8 ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ ἐκβάλλουσιν; οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα, 9 καὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. 38 ἀπίγγειλαν τε τοῖς λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ ρήματα ταῦτα. τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτούς. 10 Οἱ δὲ ἐφοβήθησαν δὲ ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοι ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν εἰσιν, 39 καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς, τόν τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροιαν, καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἀπελθεῖν ἀπὸ τῆς οἴτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν πόλεως. 40 ἐξελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς φυλακῆς τῶν Ἰουδαίων ἀπήγεσαν. 11 οὗτοι δὲ ἦσαν εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν, καὶ ἴδοντες εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐξῆλθαν. ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας,

17 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς εἰ καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς ἔχοι ταῦτα οὕτως. 12 πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ Θεσσαλονίκην, δπου ἦν συναγωγὴ τῶν αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων Ἰουδαίων. 2 κατὰ δὲ τὸ εἰωθός τῷ Παύλῳ γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν εἰσῆλθεν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐπὶ σάββατα οὐκ δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τρίᾳ διελέξατο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, 3 διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ λόγος τοῦ θεοῦ, ἦλθον κάκει σαλεύοντες προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ τὴν θάλασσαν ἕπεμεινάν τε ὅ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος σιλᾶ, τῶν τε σεβομένων Ἑλλήνων πλῆθος ἐκεῖ. 15 οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον πολὺ γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ἦγαγον ἔως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν ὀλίγαι. 5 ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι πρόσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων τινὰς πρός τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον ἵνα ὡς προσεκληρώσιν πρὸς αὐτὸν ἐξήγεσαν. 16 Ἀνδρας πονηροὺς καὶ ὄχλοποιήσαντες ἐθορύβουν τὴν πόλιν, καὶ ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς προαγαγεῖν τάχιστα ἐλθωσιν πρὸς αὐτὸν ἐξήγεσαν. 17 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ Παύλου, παρωχύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ θεωροῦντος κατείδωλον οὓσαν εἰς τὸν δῆμον. 6 μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς τὴν πόλιν. 17 διελέγετο μὲν οὖν ἐν

τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς εὗροιεν, καίγε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς ἑκάστου σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμῶν ὑπάρχοντα. **28** ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. **18** κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ὡς καὶ τινες τῶν καθ' τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρίων καὶ Στοϊκῶν ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν, τοῦ γὰρ καὶ γένος φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες ἐσμέν. **29** γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ ἔλεγον· τί ἀν θέλοι οἱ σπερμολόγος οὗτος οὐκ ὁφείλομεν νομίζειν χρυσῶ ἢ ἀργύρω ἢ λέγειν; οἱ δέ, ζένων δαιμονίων δοκεῖ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως καταγγελεὺς εἶναι, ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. **30** τοὺς ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο. **19** ἐπιλαβόμενοί μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδῶν ὁ τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἀριον πάγον ἥγαγον, θεὸς τὰ νῦν ἀπαγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις λέγοντες· δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ πάντας πανταχοῦ μετανοεῖν, **31** καθότι αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχή; **20** ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾧ μέλλει κρίνειν τὴν ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ ἐν ἀνδρὶ ὦ ἡμῶν βουλόμεθα οὖν γνῶναι τίνα θέλει ὕρισεν, πίστιν παρασχῶν πᾶσιν ἀναστήσας ταῦτα εἶναι. **21** Ἀθηναῖοι δὲ πάντες καὶ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **32** ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἔτερον ἀνάστασιν νεκρῶν οἱ μὲν ἔχλεύαζον, οἱ δὲ ηὐκαίρουν ἢ λέγειν τι ἢ ἀκούειν τι εἴπαν, ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ καινότερον. **22** Σταθεὶς δὲ Παῦλος ἐν μέσῳ πάλιν. **33** οὗτως ὁ Παῦλος ἔξῆλθεν ἐκ μέσου τοῦ Ἀρίου πάγου ἔφη· Ἐνδρες Ἀθηναῖοι, αὐτῶν. **34** τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ θεωρῶ· **23** διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν Ἀρεοπαγίτης καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον καὶ βωμὸν καὶ ἔτεροι σὺν αὐτοῖς.

ἐν ὦ ἐπεγέγραπτο, ἀγνώστῳ θεῷ. ὅ οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτο ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. **24** ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων κύριος οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ **25** οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπίνων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος, αὐτὸς διδοὺς πᾶσιν ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα· **26** ἐποίησέν τε ἐξ ἐνὸς πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ παντὸς προσώπου τῆς γῆς, δρίσας προστεταγμένους καιρούς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, **27** ζητεῖν τὸν θεὸν εἰ ἄραγε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ

18 Μετὰ ταῦτα χωρισθεὶς ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἤλθεν εἰς Κόρινθον. **2** καὶ εύρων τινὰ Ἰουδαίον ὄνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ Πρίσκιλλαν γυναικα ἀυτοῦ διὰ τὸ τεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἀπὸ τῆς Ρώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, **3** καὶ διὰ τὸ ὄμότεχνον εἶναι ἔμενεν παρ' αὐτοῖς καὶ ἡργάζοντο ἥσαν γὰρ σκηνοποιὸ τῇ τέχνῃ. **4** διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἐπειθέν τε Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας. **5** Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας δ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ λόγῳ ὁ Παῦλος,

διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις εἶναι τὸν βῆματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίωνι Χριστόν 'Ιησοῦν. **6** ἀντιτασσομένων δὲ ἔμελεν. **18** Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἐκτιναξάμενος ἡμέρας ἵκανὰς τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος τὰ ἱμάτια εἰπεν πρὸς αὐτούς, τὸ αἷμα ἔξεπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος ἐν ἐγώ ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. Κενχρεαῖς τὴν κεφαλήν, εἶχεν γὰρ εὐχήν. **7** καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν εἰσῆλθεν εἰς **19** κατήντησαν δὲ εἰς Ἔφεσον, κάκείνους οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Τιτίου Ἰούστου κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς σεβομένου τὸν θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν τὴν συναγωγὴν διελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις, συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. **8** Κρίσπος δὲ **20** ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα δὲ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν τῷ κυρίῳ χρόνον μεῖναι οὐκ ἐπένευσεν, **21** ἀλλὰ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ ἀποταξάμενος καὶ εἰπών· πάλιν ἀνακάμψω τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ πρὸς ὑμᾶς τοῦ θεοῦ θέλοντος, ἀνήχθη ἐβαπτίζοντο. **9** εἶπεν δὲ ὁ κύριος ἐν νυκτὶ ἀπὸ τῆς Ἐφέσου· **22** καὶ κατελθὼν εἰς δί' ὄραματος τῷ Παύλῳ, μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ Καισάριαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν λάλει καὶ μὴ σιωπήσῃς, **10** διότι ἐγώ εἰμι ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν, **23** καὶ μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοι τοῦ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν, διερχόμενος κακῶσαί σε, διότι λαός ἐστίν μοι πολὺς ἐν καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, τῇ πόλει ταύτῃ. **11** ἐκάθισεν δὲ ἐνιαυτὸν καὶ στηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. **24** Ἰουδαῖος μῆνας ἔξι διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ δέ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς θεοῦ. **12** Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἔφεσον, δυνατὸς ὡν ἐν ταῖς γραφαῖς. Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ καὶ ἥγαγον αὐτὸν **25** οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ ἐπὶ τὸ βῆμα, **13** λέγοντες δὲ παρὰ τὸν κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ νόμον ἀναπείθει οὕτος τοὺς ἀνθρώπους ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, σέβεσθαι τὸν θεόν. **14** μέλλοντος δὲ τοῦ ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου. Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων **26** οὗτός τε ἥρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, εἰ μὲν ἦν ἀδίκημά συναγωγῇ ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Πρίσκιλλα τι ἦ διαδιούργημα πονηρόν, ὡς Ἰουδαῖοι, καὶ Ἀκύλας προσελάβοντο αὐτὸν καὶ κατὰ λόγον ἄν ἀνεσχόμην ὑμῶν· **15** εἰ δὲ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν ὁδὸν τοῦ ζητήματά ἐστιν περὶ λόγου καὶ ὄνομάτων θεοῦ. **27** βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, δψεσθε αὐτοί· εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρεψάμενοι οἱ ἀδελφοὶ κριτῆς ἐγώ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. **16** ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν. καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βῆματος. δις παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς **17** ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες Σωσθένην τὸν πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος. **28** εὔτόνως ἀρχισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ

ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν τὰς νόσους, τά τε πνεύματα τὰ πονηρὰ Χριστὸν Ἰησοῦν.

ἐκπορεύεσθαι. 13 ἐπεχείρησαν δέ τινες καὶ

19 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἔξορκιστῶν ἐν Κορίνθῳ Παῦλον διελθόντα τὰ ὄνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα ἀνωτερικὰ μέρη κατελθεῖν εἰς Ἔφεσον τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ καὶ εύρειν τινας μαθητάς, 2 εἶπεν τε λέγοντες, ὅρκίω νῦν τὸν Ἰησοῦν ὃν πρὸς αὐτούς, εἰς πνεῦμα ἄγιον ἐλάβετε Παῦλος κηρύσσει. 14 ἦσαν δέ τινες Σκευᾶ πιστεύσαντες; οἱ δὲ πρὸς αὐτόν, ἀλλ' οὐδ' εἰς Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπτὰ υἱοὶ τοῦτο πνεῦμα ἄγιον ἔστιν ἡκούσαμεν. 3 οὐδὲ εἶπεν ποιοῦντες. 15 ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; οἱ δὲ εἶπαν, εἰς τὸ πονηρὸν εἶπεν αὐτοῖς, τὸν Ἰησοῦν Ἰωάννου βάπτισμα. 4 εἶπεν δὲ Παῦλος· γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι, ὑμεῖς Ἰωάννης ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας, δὲ τίνες ἔστε; 16 καὶ ἐφαλόμενος ὁ τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ', ἀνθρωπος ἐπ' αὐτοὺς ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν, τοῦτ' ἔστιν εἰς τὸν τὸ πονηρὸν κατακυριεύσας ἀμφοτέρων Ἰησοῦν. 5 ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν ἵσχυσεν κατ' αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς καὶ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, 6 καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου χειρας ἥλθε ἐκείνου. 17 τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε Ἰουδαίοις τε καὶ Ἐλλησιν τοῖς κατοικοῦσιν γλώσσαις καὶ ἐπροφήτευον. 7 ἦσαν δὲ οἱ τὴν Ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσεν φόβος ἐπὶ πάντες ἄνδρες ὥσει δώδεκα. 8 Εἰσελθὼν πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, 18 πολλοί τε τῶν μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων πεπιστευκότων ἥρχοντο ἔξομολογούμενοι τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. 9 ὡς καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἡπείθουν 19 ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων κακολογοῦντες τὴν ὄδὸν ἐνώπιον τοῦ συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον πλήθους, ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν ἐνώπιον πάντων· καὶ συνεψήφισαν τὰς τοὺς μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου. 10 τοῦτο δὲ πέντε. 20 Οὕτως κατὰ κράτος τοῦ κυρίου ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς ὁ λόγος ηὔξανεν καὶ ἴσχυεν. 21 Ὡς δὲ κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ τοῦ κυρίου, Ἰουδαίους τε καὶ Ἐλληνας. πνεύματι διελθών τὴν Μακεδονίαν καὶ 11 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ὁ θεὸς Ἀχαίαν πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰπὼν ἐποίει διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, 12 ὥστε ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἀποφέρεσθαι Ῥώμην ἰδεῖν. 22 ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἥ Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν Τιμόθεον καὶ Ἐραστον, αὐτὸς ἐπέσχεν

χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. **23** Ἐγένετο δὲ κατὰ ἀπολογεῖσθαι τῷ δῆμῳ. **34** ἐπιγνόντες δὲ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ ὅτι Ἰουδαῖος ἐστιν φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ τῆς ὁδοῦ. **24** Δημήτριος γάρ τις ὄνόματι, πάντων ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κράζοντες μεγάλη ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς ἡ Ἀρτεμις Ἐφεσίων. **35** καταστείλας δὲ Ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς τεχνίταις οὐκ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησίν, ἄνδρες ὀλίγην ἐργασίαν, **25** οὓς συναθροίσας καὶ Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἀνθρώπων διὸ οὐ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας ἔπειν, ἄνδρες, γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ οὖσαν τῆς μεγάλης Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ εὐπορία ἡμῖν ἐστιν, **26** καὶ θεωρεῖτε καὶ διοπετοῦς; **36** ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου ἀλλὰ σχεδὸν τούτων δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας ὑπάρχειν καὶ μηδὲν προπετὲς πράσσειν. μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον, λέγων ὅτι οὐκ **37** ἡγάγετε γάρ τοὺς ἄνδρας τούτους οὕτε εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. **27** οὐδὲ ιεροσύλους οὕτε βλασφημοῦντας τὴν θεὸν μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος ἡμῶν. **38** εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς οἱ σὺν αὐτῷ τεχνίται ἔχουσι πρός τινα μεγάλης θεᾶς ιερὸν Ἀρτέμιδος εἰς οὐθὲν λόγον, ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί λογισθῆναι, μέλλειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι εἰσιν ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις. **39** εἰ τῆς μεγαλειότητος αὐτῆς, ἦν ὅλη ἡ Ἀσία δέ τι περὶ ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. **28** ἀκούσαντες ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. **40** καὶ γάρ δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ ἔκραζον κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ λέγοντες, μεγάλη ἡ Ἀρτεμις Ἐφεσίων. τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος **29** καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις τῆς συγχύσεως, περὶ οὗ οὐ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον ὕρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον τῆς συστροφῆς ταύτης. **41** καὶ ταῦτα εἰπὼν συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν.

Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. **30** Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον Παύλου δὲ βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἴων αὐτὸν οἱ μαθηταί. **31** τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. **32** ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον, ἦν γάρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ἤδεισαν τίνος ἔνεκα συνεληλύθεισαν. **33** ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου συνεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων· ὃ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα ἥθελεν μεταπεμψάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ παρακαλέσας, ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν πορεύεσθαι εἰς Μακεδονίαν. **2** διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ ἥλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, **3** ποιήσας τε μῆνας τρεῖς γενομένης ἐπιβουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν ἐγένετο γνώμης τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. **4** συνείπετο δὲ αὐτῷ Σώπατρος Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος

καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος καὶ τὴν Ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ Τιμόθεος, Ἀσιανὸί δὲ Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος. χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἔσπευδεν γὰρ 5 οὗτοι δὲ προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν εἰς δυνατὸν εἴη αὐτῷ τὴν ἡμέραν τῆς Τρωάδι· 6 ἡμεῖς δὲ ἔξεπλεύσαμεν μετὰ πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ. 17 τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἔφεσον καὶ ἥλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἄχρι ἡμερῶν πέντε, ὅπου διετριψάμεν ἐκκλησίας. 18 ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς ἡμέρας ἐπτά. 7 Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν αὐτὸν εἶπεν αὐτοῖς, ὑμεῖς ἐπίστασθε ἀπὸ σαββάτων συνηγμένων ἡμῶν κλάσαι ἄρτον πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἣς ἐπέβην εἰς τὴν ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἔξιέναι Ἀσίαν πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέν τε τὸν λόγον ἐγενόμην, 19 δουλεύων τῷ κυρίῳ μετὰ μέχρι μεσονυκτίου. 8 ἵσαν δὲ λαμπάδες πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ δακρύων καὶ ἰκαναὶ ἐν τῷ ὑπερώῳ οὕτως ἡμεν συνηγμένοι πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς 9 καθεζόμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων· 20 ὡς οὐδὲν Εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ μη ὑπνῷ βαθεῖ διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὡμᾶς δημοσίᾳ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὑπνου ἔπεσεν καὶ κατ' οἴκους, 21 διαμαρτυρόμενος ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ ἥρθη νεκρός. Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησιν τὴν εἰς θεὸν 10 καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ μετάνοιαν καὶ πίστιν εἰς τὸν κύριον καὶ συμπεριλαβὼν εἶπεν, μὴ θορυβεῖσθε, ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. 22 καὶ νῦν ἴδοι ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν. 11 δεδεμένος ἐγὼ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς ἀναβάς δὲ καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά γενούμενος ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρι ἐμοὶ μὴ εἰδῶς, 23 πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ αὐγῆς οὕτως ἔξηλθεν. 12 Ἡγαγον δὲ ἄγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεταί μοι λέγον τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθησαν οὐ διεσμά καὶ θλίψεις με μένουσιν. 24 ἀλλ’ μετρίως. 13 Ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ οὐδενὸς λόγου ποιοῦμαι τὴν ψυχὴν τιμίαν πλοιὸν ἀνήχθημεν ἐπὶ τὴν Ἀσσον, ἐκεῖθεν ἐμαυτῷ ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου καὶ μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον· τὴν διακονίαν ἦν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου οὕτως γὰρ διατεταγμένος ἦν μέλλων Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς αὐτὸς πεζεύειν. 14 ὡς δὲ συνέβαλλεν χάριτος τοῦ θεοῦ. 25 καὶ νῦν ἴδοι ἐγὼ ἡμῖν εἰς τὴν Ἀσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν οἵδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ἥλθομεν εἰς Μιτυλήνην. 15 κάκεῖθεν ὑμεῖς πάντες ἐν οἷς διῆλθον κηρύσσων τὴν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν βασιλείαν· 26 διότι μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ ἄντικρυς Χίον, τῇ δὲ ἐτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρός εἰμι ἀπὸ τοῦ Σάμον, τῇ δὲ ἔχομένη ἥλθομεν εἰς Μίλητον· αἴματος πάντων, 27 οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην 16 κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι πᾶσαν τὴν βουλὴν

τοῦ θεοῦ ὑμῖν. **28** προσέχετε ἔαυτοῖς καὶ εὐθυδρομήσαντες ἥλθομεν εἰς τὴν Κῶ, παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τῇ δὲ ἔξῆς εἰς τὴν Ῥόδον, κἀκεῖθεν εἰς τὸ ἄγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν Πάταρα· **2** καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν ἐκκλησίαν τοῦ κυρίου, ἦν περιεποίήσατο εἰς Φοινίκην ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. διὰ τοῦ αἵματος τοῦ ἰδίου. **29** ἐγὼ οἶδα ὅτι **3** ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον καὶ εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, εἰς Συρίαν, καὶ κατήλθομεν εἰς Τύρον· **30** καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες ἐκεῖσε γάρ τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμενον λαλοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἀποσπάν τὸν γόμον. **4** ἀνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς τοὺς μαθητὰς ὁπίσω ἔαυτῶν. **31** διὸ ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἐπτά, οἵτινες γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος μὴ νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπανσάμην μετὰ ἐπιβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. **5** ὅτε δὲ ἐγένετο δακρύων νουθετῶν ἔνα ἕκαστον. **32** ὑμᾶς ἔξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἔξελθόντες καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς τῷ θεῷ ἐπορευόμεθα προπεμπόντων ὑμᾶς πάντων καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις ἔως ἔξω τῆς δυναμένως οἰκοδομῆσαι καὶ δοῦναι τὴν πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. **33** αἱγιαλὸν προσευξάμενοι **6** ἀπησπασάμεθα ἀργυρίου ἥ χρυσίου ἥ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἀλλήλους, καὶ ἀνέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐπεθύμησα· **34** αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. **7** χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσιν μετ' ἐμοῦ Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες αὔται. **35** πάντα Τύρου κατηντήσαμεν εἰς Πτολεμαΐδα, καὶ ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτως κοπιῶντας ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. **8** τῇ δὲ ἐπαύριον μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου ἔξελθόντες ἥλθομεν εἰς Καισαρίαν, καὶ Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἴπεν· μακάριόν ἐστιν εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ μᾶλλον διδόναι ἥ λαμβάνειν. **36** καὶ ταῦτα εὐαγγελιστοῦ ὅντος ἐκ τῶν ἐπτὰ ἐμείναμεν εἰπὼν θεὶς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν παρ' αὐτῷ. **9** τούτῳ δὲ ἥσαν θυγατέρες αὐτοῖς προσηγόρισαν. **37** ίκανὸς δὲ κλαυθμὸς τέσσαρες παρθένοι προφητεύουσαι. **10** ἐγένετο πάντων, καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν ἐπιμενόντων δὲ ἡμέρας πλείους κατῆλθέν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν, τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὃνδιματί **38** ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ὡς Ἀγαθος, **11** καὶ ἐλθών πρὸς ὑμᾶς καὶ ἄρας εἰρήκει ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας ἔαυτοῦ τοὺς αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἴπεν τάδε λέγει τὸ πλοῖον.

πνεῦμα τὸ ἄγιον τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἥ

21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ὑμᾶς ζώνη αὐτῇ οὕτως δήσουσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας

έθνῶν. 12 ὡς δὲ ἡκούσαμεν ταῦτα, παραλαβὼν ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς καὶ παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς ἵνα ξυρήσονται τὴν τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. κεφαλήν, καὶ γνώσονται πάντες ὅτι ὁν 13 τότε ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος καὶ εἶπεν· τί κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν εἰστιν, ἀλλὰ ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου στοιχεῖς καὶ αὐτὸς φυλάσσων τὸν νόμον. τὴν καρδίαν; ἐγὼ γάρ οὐ μόνον δεθῆναι 25 περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἔθνῶν ἡμεῖς ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐπεστείλαμεν κρίναντες φυλάσσεσθαι ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ αὐτοὺς τό τε εἰδωλόθυτον καὶ αἷμα καὶ κυρίου Ἰησοῦ. 14 μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ πνικτὸν καὶ πορνείαν. 26 τότε ὁ Παῦλος ἡσυχάσαμεν εἰπόντες, τοῦ κυρίου τὸ παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἔχομένῃ ἡμέρᾳ θέλημα γινέσθω. 15 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεὶς εἰσήγει εἰς τὸ ιερόν, ταύτας ἐπισκευασμένοι ἀνεβαίνομεν εἰς διαγγέλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν Ἱεροσόλυμα· 16 συνηλθον δὲ καὶ τῶν τοῦ ἀγνισμοῦ ἔως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ μαθητῶν ἀπὸ Καισαρίας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. 27 Ὡς δὲ παρ' ᾧ ξενισθῶμεν Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἔμελλον αἱ ἐπτά ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀρχαίω μαθητῇ. 17 Γενομένων δὲ ἡμῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀσμένως ἀπεδέξαντο ἡμᾶς ἐν τῷ ιερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον οἱ ἀδελφοί. 18 τῇ τε ἐπιούσῃ εἰσήγει ὁ καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας, 28 Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες κράζοντες, ἄνδρες Ἰσραηλεῖται, βοηθεῖτε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. 19 καὶ οὗτός εἰστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἔξηγετο καθ' ἐν καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας ἔκαστον ὃν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς πανταχῇ διδάσκων, ἔτι τε καὶ Ἐλληνας ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. 20 εἰσήγαγεν εἰς τὸ ιερὸν καὶ κεκοίνωκεν οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν θεόν, τὸν ἄγιον τόπον τοῦτον. 29 Ἰσαν γάρ εἴπαν τε αὐτῷ, θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι προεωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν μυριάδες εἰσὶν τῶν πεπιστευκότων, καὶ τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν· 21 τὸ ιερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. 30 ἐκινήθη κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ ὅτι ἀποστασίαν τε ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ εἶλον αὐτὸν ἔξω τοῦ ιεροῦ, καὶ εὐθέως περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα μηδὲ τοῖς ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. 31 ζητούντων ἔθεσιν περιπατεῖν. 22 τί οὖν ἐστιν; πάντως τε αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβῃ φάσις τῷ δεῖ συνελθεῖν πλῆθος· ἀκούσονται γάρ χιλιάρχω τῆς σπείρης ὅτι ὅλη συνχύννεται ὅτι ἐλίγλυθας. 23 τοῦτο οὖν ποίησον ὁ Ἱερουσαλήμ, 32 ὃς ἐξαντῆς παραλαβὼν σοι λέγομεν εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχας κατέδραμεν εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν. 24 τούτους ἐπ' αὐτούς οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλιάρχον

καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο τύπτοντες πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ τὸν Παῦλον. **33** τότε ἐγγίσας ὁ χιλίαρχος πατρῷου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι θεοῦ καθὼς πάντες ὑμεῖς ἔστε σήμερον· ἀλύσεσι δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἴη καὶ **4** ὃς ταύτην τὴν ὅδὸν ἐδίωξα ἄχρι τί ἔστιν πεποιηκώς. **34** ἄλλοι δὲ ἄλλο τι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδοὺς εἰς ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυναμένου φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναικας, **5** δὲ αὐτοῦ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ θόρυβον ἐκέλευσεν ἀγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν πᾶν τὸ πρεσβυτέριον· παρ' ὧν καὶ παρεμβολήν. **35** ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην ἄξων καὶ τοὺς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ἐκεῖσε ὅντας δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ ὄχλουν, **36** ἡκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ ἵνα τιμωρηθῶσιν. **6** ἐγένετο δὲ μοι λαοῦ κράζοντες, αἵρε αὐτόν. **37** μέλλων τε πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ Παῦλος περὶ μεσημβρίαν ἔξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγει τῷ χιλιάρχῳ· εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν τι περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ, **7** πρὸς σέ; ὁ δὲ ἔφη· ἐλληνιστὶ γινώσκεις; **38** ἐπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἥκουσα φωνῆς οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων λεγούσης μοι, Σαούλ, τί με διώκεις; τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἔξαγαγὼν **8** ἐγώ δὲ ἀπεκρίθην, τίς εἶ, κύριε; εἶπέν τε εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους πρός ἐμέ, ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ἄνδρας τῶν σικαρίων; **39** εἶπεν δὲ ὁ ὅν σὺ διώκεις. **9** οἱ δὲ σὸν ἐμοὶ ὅντες τὸ Παῦλος, ἐγώ ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος, μὲν φῶς ἐθεάσαντο τὴν δὲ φωνὴν οὐκ Ταρσεύς, τῆς Κιλικίας, οὐκ ἀσήμου πόλεως ἥκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. **10** εἶπον δέ, τί πολίτης· δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι ποιήσω, κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶπεν πρός με, λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν. **40** ἐπιτρέψαντος δὲ ἀναστὰς πορεύουσαν εἰς Δαμασκόν, κάκεῖ σοι αὐτοῦ ὁ Παῦλος ἐστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι κατέσεισεν τῇ χειρὶ τῷ λαῷ· πολλῆς ποιῆσαι. **11** ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δὲ σιγῆς γενομένης προσεφώνησεν τῇ δόξῃ τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος Ἐβραΐδι διαλέκτῳ λέγων·

ύπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν.

22 Ἀνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας **2** ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἐβραΐδι διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν. καὶ φησίν· **3** ἐγώ εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιὴλ

12 Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ εὐλαβῆς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, **13** ἐλθὼν πρός ἐμὲ καὶ ἐπιστὰς εἶπέν μοι· Σαούλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον κάγω αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. **14** ὁ δὲ εἶπεν, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἴδειν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι

φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, 15 ὅτι προσελθὼν δὲ ὁ χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ· ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἶ; ὁ δὲ ἔφη, ὃν ἑώρακας καὶ ἤκουσας. 16 καὶ νῦν τί ναί. 28 ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλίαρχος· ἐγὼ μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλυσαι πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην τὰς ἀμαρτίας σου ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα ἐκτησάμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· ἐγὼ δὲ καὶ αὐτοῦ. 17 ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι γεγέννημα. 29 εὐθέως οὖν ἀπέστησαν εἰς Ἱερουσαλήμ καὶ προσευχομένου μου ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν· ἐν τῷ ἵερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει 18 καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι καὶ ᾧδον αὐτὸν λέγοντά μοι, σπεῦσον καὶ Ῥωμαῖος ἐστιν καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς. ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ, διότι οὐ 30 Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι παραδέξονταί σου μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. 19 τὸ ἀσφαλὲς τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν κάγω εἴπον, κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι Ἰουδαίων ἔλυσεν αὐτόν, καὶ ἐκέλευσεν ἐγὼ ἡμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συνελθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πᾶν τὸ συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ· 20 συνέδριον, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον καὶ ὅτε ἔξεχύννετο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ ἔστησεν εἰς αὐτούς.

μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἡμην ἐφεστώς καὶ συνευδοκῶν καὶ φυλάσσων τὰ ἴματια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. 21 καὶ εἶπεν πρός με, πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἔξαποστελῶ σε. 22 Ἡκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες, αἴρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον, οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. 23 κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν καὶ ῥιπτούντων τὰ ἴματια καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, 24 ἐκέλευσεν ὁ χιλίαρχος εἰσάγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν, εἴπας μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτὸν ἵνα ἐπιγνῷ δι' ἧν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. 25 ὡς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἴμᾶσιν εἶπεν πρὸς τὸν ἔστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος· εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; 26 ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατοντάρχης προσελθὼν τῷ χιλιάρχῳ ἀπίγγειλεν λέγων· τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖος ἐστιν. 27

23 ἀτενίσας δὲ τῷ συνεδρίῳ ὁ Παῦλος εἶπεν, ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. 2 ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξεν τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. 3 τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν· τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχε κεκονιαμένε· καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι; 4 οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπαν, τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς; 5 ἔφη τε ὁ Παῦλος, οὐκ ἥδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς· γέγραπται γὰρ ὅτι ἀρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. 6 γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων τὸ δὲ ἔτερον Φαρισαίων ἔκραζεν ἐν τῷ συνεδρίῳ, ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖος εἰμι, υἱὸς Φαρισαίων· περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. 7 τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων

καὶ Σαδδουκαίων, καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. **17** προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἔνα
8 Σαδδουκαῖοι μὲν γάρ λέγουσιν μὴ εἶναι τῶν ἑκατονταρχῶν ἔφη, τὸν νεανίαν
ἀνάστασιν μήτε ἄγγελον μήτε πνεῦμα, τοῦτον ἀπαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον, ἔχει
Φαρισαῖοι δὲ ὅμολογοῦσιν τὰ ἀμφότερα. **9** γάρ τι ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ. **18** ὁ μὲν
ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν
τινὲς τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν χιλίαρχον καὶ φησίν, δέσμιος Παῦλος
Φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες, οὐδὲν προσκαλεσάμενός με ἡρώτησεν τοῦτον
κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· τὸν νεανίσκον ἀγαγεῖν πρὸς σέ, ἔχοντά
εὶ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἥ ἄγγελος **10** τι λαλῆσαι σοι. **19** ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς
πολλῆς δὲ γινομένης στάσεως φοβηθεὶς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλίαρχος καὶ ἀναχωρήσας
ὅ χιλίαρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ’ κατ’ ἴδιαν ἐπυνθάνετο, τί ἔστιν δὲ ἔχεις
αὐτῶν ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα καταβὰν ἀπαγγεῖλαι μοι; **20** εἶπεν δὲ ὅτι οἱ
ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαι σε ὅπως
εἰς τὴν παρεμβολήν. **21** τῇ δὲ ἐπιούσῃ αὔριον τὸν Παῦλον καταγάγης εἰς τὸ
νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν· συνέδριον ως μέλλων τι ἀκριβέστερον
θάρσει· ως γάρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. **21** σὺ οὖν μὴ
εἰς Ἱερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς πεισθῆς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσιν γάρ αὐτὸν
Ῥώμην μαρτυρῆσαι. **12** Γενομένης δὲ ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσεράκοντα,
ἡμέρας ποιήσαντες συστροφὴν οἱ Ἰουδαῖοι οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἐαυτοὺς μήτε φαγεῖν
ἀνεθεμάτισαν ἐαυτοὺς, λέγοντες μήτε μήτε πιεῖν ἔως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ
φαγεῖν μήτε πιεῖν ἔως οὗ ἀποκτείνωσιν νῦν εἰσιν ἔτοιμοι προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ
τὸν Παῦλον. **13** ἦσαν δὲ πλείους σοῦ ἐπαγγείλαν. **22** ὁ μὲν οὖν χιλίαρχος
τεσσεράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον παραγγεῖλας μηδενὶ
ποιησάμενοι· **14** οἵτινες προσελθόντες ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρός
τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις ἐμέ. **23** Καὶ προσκαλεσάμενος τινας δύο
εἶπαν, ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἐαυτοὺς τῶν ἑκατονταρχῶν εἶπεν, ἔτοιμάσατε
μηδενὸς γεύσασθαι ἔως οὗ ἀποκτείνωμεν στρατιώτας διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν
τὸν Παῦλον. **15** νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε ἔως Καισαρίας, καὶ ἵπτεῖς ἐβδομήκοντα
τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ δπως καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης
καταγάγῃ αὐτὸν εἰς ὑμᾶς ως μέλλοντας ὥρας τῆς νυκτός, **24** κτήνη τε παραστῆσαι
διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι
ἥμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν ἔτοιμοι πρὸς Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, **25** γράψας
ἔσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτὸν. **16** Ἀκούσας ἐπιστολὴν ἔχουσαν τὸν τύπον τοῦτον **26**
δὲ ὁ νίος τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι
ἐνέδραν παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς Φήλικι χαίρειν. **27** τὸν ἄνδρα τοῦτον
τὴν παρεμβολὴν ἀπίγγειλεν τῷ Παύλῳ. συλλημφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων καὶ

μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιστὰς ἐνκόπτω, παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν σὺν τῷ στρατεύματι ἔξειλάμην, μαθὼν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. 5 εὐρόντες γὰρ δτὶ Θωμαῖός ἐστιν· 28 βουλόμενός τε τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν καὶ κινοῦντα ἐπιγνῶναι τὴν αἰτίαν δι' ἣν ἐνεκάλουν στάσεις πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ αὐτῷ κατήγαγον εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν· τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην τε τῆς τῶν 29 ὁν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων Ναζωραίων αἱρέσεως, 6 δὲς καὶ τὸ ιερὸν τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου ἐπείρασεν βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν, ἢ δεσμῶν ἔχοντα ἔγκλημα. 30 μηνυθείσης 8 παρ' οὐδὲν δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα ἔσεσθαι, ἐξ πάντων τούτων ἐπιγνῶναι ὡν ἡμεῖς αὐτῶν, ἔπειμψα πρὸς σέ, παραγγείλας καὶ κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. 9 συνεπέθεντο δὲ τοῖς κατηγόροις λέγειν αὐτοὺς ἐπὶ σοῦ. 31 Οἱ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως μὲν οὖν στρατιώται κατὰ τὸ διατεταγμένον ἔχειν. 10 Ἀπεκρίθη τε δὲ Παῦλος νεύσαντος αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἥγαγον αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν, ἐκ πολλῶν διὰ νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα· 32 τῇ δὲ ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπαύριον ἔάσαντες τοὺς ἱππεῖς ἀπέρχεσθαι ἐπιστάμενος εὐθύμως τὰ περὶ ἔμαυτοῦ σὺν αὐτῷ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν· ἀπολογοῦμαι, 11 δυναμένου σου ἐπιγνῶναι 33 οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάριαν δτὶ οὐ πλείους εἰσίν μοι ἡμέραι δώδεκα ἀφ' καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι ἥς ἀνέβην προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. 34 12 καὶ οὔτε ἐν τῷ ιερῷ εὗρόν με πρός ἀναγνοὺς δὲ καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας τινα διαλεγόμενον ἢ ἐπίστασιν ποιοῦντα ἐπαρχείας ἐστὶν καὶ πυθόμενος δτὶ ἀπὸ ὅχλου οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς οὔτε κατὰ Κιλικίας, 35 διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ τὴν πόλιν, 13 οὐδὲ παραστῆσαι δύνανταί οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται· κελεύσας σοι περὶ ὧν νυνὶ κατηγοροῦστίν μου. 14 ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου φυλάσσεσθαι ὁμοιογῶ δὲ τοῦτο σοι δτὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτόν.

ἥν λέγοντες αἵρεσιν οὕτως λατρεύω τῷ

24 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ πατρῷῷ θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ πρεσβυτέρων τινῶν καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. 2 κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἥρξατο κατηγορεῖν δ τέρτυλλος λέγων, 3 πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ διορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας, πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. 4 ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε πατρῷῳ θεῷ προσφοράς,

18 ἐν αἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ

ιερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου· 3 αἱτούμενοι χάριν κατ’ αὐτοῦ ὅπως τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, 19 οὓς μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ̄ ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τι ἔχοιεν πρὸς ἐμέ. 20 ἡ αὐτὸι οὗτοι τὴν ὁδόν. 4 ὃ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη εἰπάτωσαν τί εὑρὸν ἀδίκημα στάντος μου τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον εἰς Καισάριαν, ἐπὶ τοῦ συνεδρίου 21 ἡ περὶ μιᾶς ταύτης ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι φωνῆς ἣς ἐκέκραξα ἐν αὐτοῖς ἑστῶς ὅτι 5 οἱ οὖν ἐν ὑμῖν, φησίν, δυνατοὶ περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι συνκαταβάντες εἴ̄ τί ἔστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ σήμερον ἐφ' ὑμῶν. 22 Ἀνεβάλετο δὲ αὐτοὺς ἄτοπον κατηγορείτωσαν αὐτοῦ. 6 διατρίψας ὁ Φῆλιξ, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας οὐ πλείους ὀκτὼ ἡ τῆς ὁδοῦ εἴ̄πας, ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος δέκα, καταβὰς εἰς Καισάριαν, τῇ ἐπαύριον καταβῇ διαγνώσομαι τὰ καθ’ ὑμᾶς, 23 καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσεν διαταξάμενος τῷ ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. 7 παραγενομένου αὐτὸν ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα κωλύειν δὲ αὐτοῦ περιέστησαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν αὐτῷ. 24 Μετὰ Ἱεροσόλυμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιώματα καταφέροντες Δρουσίλλῃ τῇ ἴδιᾳ γυναικὶ οὕσῃ Ἰουδαίᾳ ἢ οὐκ ἵσχυνον ἀποδεῖξαι, 8 τοῦ Παύλου μετεπέμψατο τὸν Παῦλον καὶ ἥκουσεν ἀπολογουμένου ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν πίστεως. Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ ιερὸν οὔτε εἰς Καίσαρά 25 διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης τι ἥμαρτον. 9 ὁ Φῆστος δὲ θέλων τοῖς καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι ἀποκριθεὶς μέλλοντος ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ τῷ Παύλῳ εἶπεν, θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπεκρίθη, τὸ νῦν ᔁχον πορεύου, καιρὸν ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι ἐπ’ δὲ μεταλαβών μετακαλέσομαί σε· 26 ἄμα ἐμοῦ; 10 εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος ἑστῶς ἐπὶ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ τοῦ βήματος Καίσαρός εἰμι, οὗ με δεῖ ὑπὸ τοῦ Παύλου διὸ καὶ πυκνότερον κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἡδίκηκα, ὡς αὐτὸν μεταπεμόνεος ώμίλει αὐτῷ. 27 καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. 11 εἰ μὲν διετίας δὲ πληρωθείσης ἔλαβεν διάδοχον ὃ οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον θέλων τε χάριτα οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ οὐδένεν καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε ἐστιν ὃν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδείς τὸν Παῦλον δεδεμένον.

με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. 12 τότε ὁ Φῆστος συνλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη, Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ. 13 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς

25 Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχείῳ μετὰ

τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρίας, 2 ἐνεφάνισάν τε αὐτῷ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν

Καισάριαν ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον. 14 καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου ἥχθη ὁ ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, Παῦλος. 24 καί φησιν ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ βασιλεῦ καὶ πάντες οἱ συνπαρόντες ἡμῖν τὸν Παῦλον λέγων, ἀνήρ τίς ἐστιν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ ἅπαν τὸ καταλελειμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, 15 πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἐν τε περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, βοῶντες μὴ δεῖν ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτὸν ζῆν μηκέτι. 25 ἐγὼ δὲ κατελαβόμην τῶν Ἰουδαίων, αἵτούμενοι κατ' αὐτοῦ μηδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου πεπραχέναι, καταδίκην· 16 πρὸς οὓς ἀπεκρίθην ὅτι αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν οὐκ ἔστιν ἔθος· Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι τίνα Σεβαστὸν ἔκρινα πέμπειν. 26 περὶ οὗ ἄνθρωπον πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω· διὸ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους τόπον τε προίγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν καὶ μάλιστα ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. 17 ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε ἀναβολὴν ἀνακρίσεως γενομένης σχῶ τί γράψω· 27 μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἔξῆς καθίσας ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

ἄνδρα· 18 περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι **26** Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· οὐδεμίαν αἰτίαν ἔφερον ὕντες ἐγώ ὑπενόουν   ἐπιτρέπεταί σοι περὶ σεαυτοῦ λέγειν. πονηράν, 19 ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς τότε ὁ Παῦλος ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἴδιας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτὸν ἀπελογεῖτο, 2 περὶ πάντων ὕντες ἐγκαλοῦμαι καὶ περὶ τίνος Ἰησοῦ τεθνηκότος, δὲν ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἥγημαι ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. 20 ἀπορούμενος ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων σήμερον δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτων ζήτησιν ἔλεγον αἴτιον πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἔθῶν τε κάκει κρίνεσθαι περὶ τούτων. 21 τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν τὴν ἀκοῦσαί μου. 4 τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τὴν ἐκ νεότητος τὴν ἀπὸρχῆς γενομένην τηρεῖσθαι αὐτὸν ἔως οὗ ἀναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. 22 Ἀγρίππας δὲ πρὸς πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, 5 προγινώσκοντές τὸν Φῆστον, ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ με ἀνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, δτὶ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. αὔριον, φησίν, ἀκούσῃ κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς αὐτοῦ. 23 Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τὴν ἡμετέρας θρησκίας ἔζησα Φαρισαῖος. 6 τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς πατέρας πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς ἡμῶν ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ τὸ ἀκροατήριον σύν τε χιλιάρχοις καὶ θεοῦ ἔστηκα κρινόμενος, 7 εἰς ἣν τὸ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἔξοχὴν τῆς πόλεως, δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα

καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι· βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθὴς τῇ περὶ ἣς ἐλπίδος ἔγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, οὐρανώ ὄπτασίᾳ, 20 ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ βασιλεῦ. 8 τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν πρῶτον τε καὶ Ἱεροσολύμοις, πᾶσάν τε εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; 9 ἐγὼ μὲν οὖν τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ ἀπήγγελλον μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι· 10 ὁ ἐπὶ τὸν θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλούς πράσσοντας. 21 ἔνεκα τούτων με Ἰουδαῖοι τε τῶν ἀγίων ἐγὼ ἐν φυλακαῖς κατέκλεισα, συλλαβόμενοι ὅντα ἐν τῷ ἰερῷ ἐπειρῶντο τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἔξουσίαν λαβών, διαχειρίσασθαι. 22 ἐπικουρίας οὖν τυχῶν ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον, τῆς ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας 11 καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις ταύτης ἔστηκα μαρτυρόμενος μικρῷ τε τιμωρῶν αὐτοὺς ἡνάγκαζον βλασφημεῖν, καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὃν τε οἱ περισσῶς τε ἐμμαίνομενος αὐτοῖς ἐδίωκον προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι ἔως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. 12 Ἐν καὶ Μωϋσῆς, 23 εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, οἵς πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς ἔξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς τῶν ἀρχιερέων μέλλει καταγγέλλειν τῷ τε λαῷ καὶ τοῖς 13 ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, ἔθνεσιν. 24 ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογούμένου βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα ὁ Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ φησίν· μαίνῃ, τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς Παῦλες τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν σὸν ἐμοὶ πορευομένους· 14 πάντων τε περιτρέπει. 25 ὁ δὲ Παῦλος οὐ μαίνομαι, καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἥκουσα φησίν, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ φωνὴν λέγουσαν πρός με τῇ Ἐβραΐδι σωφροσύνης ρήματα ἀποφθέγγομαι. 26 διαλέκτῳ, Σαούλ Σαούλ, τί με διώκεις; ἐπίσταται γάρ περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. 15 ἐγὼ δὲν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ· λανθάνειν δὲ εἴπα, τίς εἰ, κύριε; δὲ δέ κύριος εἶπεν, ἐγὼ γάρ αὐτὸν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐθέν, εἰμι Ἰησοῦς δὲν σὺ διώκεις. 16 ἀλλὰ ἀνάστηθι οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γάρ τοῦτο. 27 πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς ὕφθην σοι, προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην προφῆταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. 28 ὁ δὲ καὶ μάρτυρα ὃν τε εἶδες ὃν τε ὀφθήσομαι Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον, ἐν ὀλίγῳ με σοι, 17 ἔξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ἐκ πείθεις Χριστιανὸν ποιήσαι. 29 ὁ δὲ Παῦλος, τῶν ἔθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω σε 18 εὐζαίμην ἀν τῷ θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἀνοῖξαι ὁ φθαλμὸς αὐτῶν, τοῦ ἐπιστρέψαι ἐν μεγάλῳ οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ καὶ πάντας ἀπὸ σκότους εἰς φῶς καὶ τῆς ἔξουσίας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν θεόν, τοῦ λαβεῖν τοιούτους ὄποιος κάγω εἰμι, παρεκτὸς τῶν αὐτοὺς ἄφεσιν ἀμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν δεσμῶν τούτων. 30 ἀνέστη τε ὁ βασιλεὺς καὶ τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. 19 ὅθεν, ὁ ἡγεμὼν ἦ τε Βερνίκη καὶ οἱ συνκαθήμενοι

αύτοῖς, **31** καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν λέγων αὐτοῖς, ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι οὐδὲν θανάτου ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ ἥ δεσμῶν ἄξιον τι πράσσει ὁ ἀνθρωπος φορτίου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν οὗτος. **32** Ἀγρίππας δὲ τῷ Φήστῳ ἔφη· ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἀνθρωπος οὗτος εἰ **11** ὁ δὲ ἐκατοντάρχης τῷ κυβερνήτῃ καὶ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδουν τὸν τε Παῦλον καὶ τινας ἑτέρους δεσμώτας ἐκατοντάρχη δύναματι Ἰουλίῳ σπείρης Σεβαστῆς. **2** ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῷ μέλλοντι πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν, δοντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνος Θεσσαλονικέως **3** τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παιύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντι ἐπιμελείας τυχεῖν. **4** κάκειθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους, **5** τὸ τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλθαμεν εἰς Μύρρα τῆς Λυκίας. **6** Κάκει εύρων ὁ ἐκατοντάρχης πλοῖον Ἀλεξανδρῖνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. **7** ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην, **8** μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἥλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς λιμένας, ὃ ἐγγὺς πόλις ἦν Λασσαία. **9** ἱκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ δοντος ἥδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοὸς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἥδη παρεληλυθέναι, παρήνει ὁ Παῦλος **10** τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον ἐπείθετο ἥ τοῖς ὑπὸ Παύλου λεγομένοις. **12** ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείονες ἔθεντο βουλὴν ἀναχθῆναι ἐκεῖθεν, εἴπως δύναιντο καταντήσαντες εἰς Φοίνικα παραχειμάσαι, λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον. **13** ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραντες ἀσσον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. **14** μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικὸς ὁ καλούμενος εὐρακύλων **15** συναρπασθέντος δὲ τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. **16** νησίον δέ τι ὑποδραμόντες καλούμενον Κλαῦδα ισχύσαμεν μόλις περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, **17** ἥν ἄραντες βοηθείαις ἔχρωντο ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν ἐκπέσωσιν, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο. **18** σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἔξης ἐκβολὴν ἐποιοῦντο, **19** καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἔριψαν. **20** μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἀστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖτο ἐλπὶς πᾶσα τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς. **21** πολλῆς τε ἀστίας ὑπαρχούσης, τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν· ἔδει μέν, ὃ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς

Κρήτης κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ μεταλαβεῖν τροφῆς, τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς τὴν ζημίαν. **22** καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ εὐθυμεῖν; ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ὑμῶν θρὶξ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἀπολεῖται. ἔσται ἔξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. **23** παρέστη **35** εἴπας δὲ ταῦτα καὶ λαβὼν ἄρτον γάρ μοι ταύτη τῇ νυκτὶ τοῦ θεοῦ οὗ εἰμὶ εὔχαριστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων ἐγώ, ὡς καὶ λατρεύω, ἄγγελος **24** λέγων μὴ καὶ κλάσας ἥρξατο ἐσθίειν. **36** εὐθυμοὶ δὲ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι, γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάθοντο καὶ ἴδοὺ κεχάρισταί σοι ὁ θεὸς πάντας τροφῆς. **37** ἡμεθα δὲ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. **25** διὸ εὐθυμεῖτε, ἐν τῷ πλοίῳ διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἔξ, ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως **38** κορεσθέντες δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληται μοι. **26** πλοῖον ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. **27** θάλασσαν. **39** Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτη νῦξ ἐγένετο τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ, κατὰ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλὸν εἰς μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν οἱ ναῦται ὃν ἐβούλευόντο εἰ δύναιντο ἔξωσαι τὸ προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. **28** καὶ πλοῖον. **40** καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες βολίσαντες εὗρον ὄργιας εἴκοσι, βραχὺν εἴων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς δὲ διαστήσαντες καὶ πάλιν βολίσαντες ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες εὗρον ὄργιας δεκαπέντε· **29** φοβούμενοί τὸν ἀρτέμωνα τῇ πνεούσῃ κατεῖχον τε μήπου κατὰ τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, εἰς τὸν αἰγιαλόν. **41** περιπεσόντες δὲ ἐκ πρύμνης ρίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας εἰς τόπον διθάλασσον ἐπέκειλαν τὴν εὔχοντο ἡμέραν γενέσθαι. **30** τῶν δὲ ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῷρα ἐρείσασα ἔμεινεν ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν τῆς βίας. **42** τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ θάλασσαν προφάσει ὡς ἐκ πρῷρης ἀγκύρας ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν, μελλόντων ἐκτείνειν, **31** εἶπεν δὲ Παῦλος μή τις ἐκκολυμβήσας διαφύγῃ· **43** δὲ τῷ ἐκατοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις ἐὰν ἐκατοντάρχης βουλόμενος διασῶσαι τὸν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς Παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, σωθῆναι οὐ δύνασθε. **32** τότε ἀπέκοψαν ἐκέλευσέν τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν οἱ στρατιώται τὰ σχοινία τῆς σκάφης ἀπορίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἔξιέναι, καὶ εἴσαντας αὐτὴν ἐκπεσεῖν. **33** Ἀχρι δὲ **44** καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν οὗ ἡμέρα ἔμελλεν γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ οὓς δὲ ἐπὶ τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου· καὶ Παῦλος ἀπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμερον ἡμέραν γῆν.

προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηθὲν **28** Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωμεν προσλαβόμενοι. **34** διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς δτὶ Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. **2** οἵ

τε βάρβαροι παρεῖχαν οὐ τὴν τυχοῦσαν περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ἄργιον. φιλανθρωπίαν ἡμῖν, ἄψαντες γὰρ πυρὰν καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν δευτεραῖοι ἥλθομεν εἰς Ποτιόλους, 14 οὗ τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος. 3 εὑρόντες ἀδελφοὺς παρεκλήθημεν παρ' συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἐπτά· καὶ οὕτως τι πλῆθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν, εἰς τὴν Ἄργην ἥλθαμεν. 15 κάκειθεν οἱ ἔχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης ἐξελθοῦσα καθῆψεν ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἥλθαν τῆς χειρὸς αὐτοῦ. 4 ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου φόρου κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, καὶ Τριῶν ταβερνῶν, οὓς ἴδων ὁ Παῦλος πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον, πάντως φονεύς εὐχαριστήσας τῷ θεῷ ἔλαβε θάρσος, 16 Ὅτε ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὃν διασωθέντα ἐκ δὲ εἰσήλθομεν εἰς τὴν Ἄργην, ἐπετράπη τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. 5 ὃ μὲν τῷ Παύλῳ μένειν καθ' ἐαυτὸν σὺν τῷ οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. 17 ἐγένετο οὐδὲν κακόν· 6 οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συνκαλέσασθαι μέλλειν ἐμπιπρᾶσθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω αὐτὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους νεκρόν. ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκῶντων συνελθόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτούς καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν ἐγώ, ἄνδρες ἀδελφοί, οὐδὲν ἐναντίον γινόμενον, μεταβαλλόμενοι ἔλεγον αὐτὸν ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρῷοις, εἴναι θεόν. 7 ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς τὰς χεῖρας τῶν Ἄργαιών, 18 οἵτινες νήσου ὀνόματι Ποπλίω, ὃς ἀναδεξάμενος ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι διὰ ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν. τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν 8 ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου ἐμοί· 19 ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνεχόμενον ἡναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ κατακείσθαι, πρὸς δὲν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορεῖν. καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας 20 διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν. 9 τούτου δὲ γενομένου ὑμᾶς ἵδεῖν καὶ προσλαλῆσαι εἴνεκεν γὰρ καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἔχοντες τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο, περίκειμαι. 21 οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπαν, 10 οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὰς ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὔτε παραγενόμενός τις χρείας. 11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέν τι ἐν πλοιῷ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ περὶ σοῦ πονηρόν. 22 ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ Ἀλεξανδρίνω, παρασήμω Διοσκούροις. σοῦ ἀκοῦσαι ἂ φρονεῖς, περὶ μὲν γὰρ 12 καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας τῆς αἱρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἐστιν ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς, 13 δθεν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλέγεται. 23 ταξάμενοι

δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἥλθον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἵς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ πείθων τε αὐτοὺς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τε τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν ἀπὸ πρωῒ ἔως ἐσπέρας. 24 καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἡπίστουν· 25 ἀσύμφωνοι τε ὅντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ρῆμα ἐν ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν 26 λέγων, πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπόν, ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε· 27 ἐπαχύνθη γάρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὡσὶν βαρέως ἥκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν· μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὡσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἵάσομαι αὐτούς. 28 γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τοῦτο τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. 30 Ἐνέμεινεν δὲ διετίαν ὄλην ἐν ἴδιῳ μισθώματι, καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν, 31 κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

Προς Ρωμαιους

1 Παῦλος δοῦλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, κλητὸς ἀπόστολος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ, **2** ὃ προεπιγείλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἀγίαις, **3** περὶ τοῦ νίοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυεὶδ κατὰ σάρκα, **4** τοῦ ὅρισθέντος νίοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἀγιωσύνης ἔξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, **5** δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὄντος αὐτοῦ, **6** ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, **7** πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν Ἀρματικῷ θεοῦ, κλητοῖς ἀγίοις χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **8** Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ περὶ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. **9** μάρτυς γάρ μου ἐστιν ὁ θεός, ὃ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ νίοῦ αὐτοῦ, ὃς ἀδιαλείπτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι **10** πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, δεόμενος εἴπως ἥδη ποτὲ εὐόδωθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **11** ἐπιποθῶ γάρ ἵδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, **12** τοῦτο δέ ἐστιν συνπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. **13** οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν

ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. **14** Ἐλλησίν τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί· **15** οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ἀρματικῷ εὐαγγελίσασθαι. **16** οὐ γάρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον, δύναμις γάρ θεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίω τε πρῶτον καὶ Ἐλληνι. **17** δικαιοσύνη γάρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται, δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. **18** Ἀποκαλύπτεται γάρ ὅργὴ θεοῦ ἀπὸ οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, **19** διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ θεὸς γάρ αὐτοῖς ἐφανέρωσεν. **20** τὰ γάρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοούμενα καθορᾶται, ἢ τε ἀέδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογίτους; (*aīdios g126*) **21** διότι γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ ηὐχαρίστησαν, ἀλλ’ ἔματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. **22** φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμώρανθησαν, **23** καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν δόμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. **24** διὸ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, **25** οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὃς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τὸν αἰῶνας ἀμήν. (*aīōn*

g165) 26 διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς μετάνοιάν σε θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας· αἱ τε γάρ θήλειαι ἄγει; **5** κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ εἰς τὴν παρὰ φύσιν, **27** ὁμοίως τε καὶ ὄργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὄργῆς καὶ ἀποκαλύψεως οἱ ἄρρενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ, **6** ὃς ἀποδώσει τῆς θηλείας ἔξεκαύθησαν ἐν τῇ ὄρέξῃ ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, **7** τοῖς μὲν καθ' αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρρενες ἐν ἄρρεσιν ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν, ζωὴν αἰώνιον· τὴν ἀντιμισθίαν ἢν ἔδει τῆς πλάνης (*aiōnios g166*) **8** τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας καὶ αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. **28** ἀπειθοῦσι τῇ ἀληθείᾳ πειθομένοις δὲ τῇ καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν θεὸν ἀδικίᾳ, ὄργῃ καὶ θυμός. **9** θλῖψις καὶ ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς στενοχωρίᾳ ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου ὁ θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου μὴ καθήκοντα, **29** πεπληρωμένους τε πρῶτον καὶ Ἐλληνος· **10** δόξα δὲ καὶ πάσῃ ἀδικίᾳ πονηρίᾳ κακίᾳ πλεονεξίᾳ, τιμῇ καὶ εἰρήνῃ παντὶ τῷ ἔργαζομένῳ τὸ μεστοὺς φθόνου φόνου ἔριδος δόλου ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἐλληνι· κακοθείας, **30** ψιθυριστάς, καταλάλους, **11** Οὐ γάρ ἐστιν προσωπολημψία παρὰ θεοστυγεῖς, ὑβριστάς, ὑπερηφάνους, τῷ θεῷ. **12** ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν, γονεῦσιν ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἀπειθεῖς, **31** ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἥμαρτον, διὰ νόμου κριθίσονται· **13** οὐ γὰρ ἀστόργους, ἀνελεήμονας· **32** οἵτινες τὸ οἱ ἀκροαταὶ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ θεῷ, δικαίωμα τοῦ θεοῦ ἐπιγνόντες, ὅτι οἱ ἀλλ’ οἱ ποιηταὶ νόμου δικαιωθήσονται. **14** τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν ἀλλὰ καὶ τοῦ νόμου ποιῶσιν, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσοντιν. **15** οἵτινες ἐνδείκνυνται

2 Διὸ ἀναπολόγητος εῖ, ὡς ἄνθρωπε πᾶς τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς ὁ κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις τὸν ἔτερον, καρδίαις αὐτῶν, συνμαρτυρούσης αὐτῶν σεαυτὸν κατακρίνεις, τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων δικαίωμα τοῦ θεοῦ ἐστιν κατηγορούντων ἦ καὶ τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἦ καὶ ἀπολογούμενων, **16** ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐάγγελιόν μου διὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ. **17** εἰ δὲ σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ; **4** ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τὸ θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, **19** πέποιθάς τε

σεαυτὸν δόηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων σκότει, 20 παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον τὴν ὄργην; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. 6 μὴ νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως γένοιτο ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ θεὸς τὸν κόσμον; καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. 21 ὁ οὖν 7 εἰ δὲ ἡ ἀλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ διδάσκων ἔτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; ὁ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις; 22 ὁ λέγων αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἀμαρτωλὸς κρίνομαι; μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος τὰ 8 καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθὼς εἴδωλα ιεροσυλεῖς; 23 ὅς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, φασίν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν θεὸν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθά; ὃν τὸ κρίμα ἀτιμάζεις; 24 τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ θεοῦ δι' ἔνδικόν ἐστιν. 9 Τί οὖν; προεχόμεθα; οὐ ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καθὼς πάντως προητιασάμεθα γὰρ Ἰουδαίους γέγραπται. 25 περιτομὴ μὲν γὰρ ὡφελεῖ ἐάν τε καὶ Ἐλληνας πάντας ὑφ' ἀμαρτίαν νόμον πράσσης ἐάν δὲ παραβάτης νόμου εἶναι, 10 καθὼς γέγραπται ὅτι οὐκ ἐστιν ἦς, ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. δίκαιος οὐδὲ εῖς, 11 οὐκ ἐστιν ὁ συνίων, 26 ἐάν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα οὐκ ἐστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν θεόν. 12 πάντες τοῦ νόμου φυλάσσῃ, οὐχ ἡ ἀκροβυστία ἔξεκλιναν, ἅμα ἡχρεώθησαν οὐκ ἐστιν ὁ αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; 27 ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἐστιν ἔως ἐνός. 13 καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς νόμον τελοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ γλώσσαις αὐτῶν ἔδολοιοῦσαν, ἵὸς ἀσπίδων περιτομῆς παραβάτην νόμου. 28 οὐ γὰρ ὁ ὑπὸ τὰ χείλη αὐτῶν, 14 ὃν τὸ στόμα ἀρᾶς ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖος ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν καὶ πικρίας γέμει· 15 ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομῇ· 29 ἀλλ' ὁ ἐν ἐκχέαι αἷμα, 16 σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, 17 καὶ ὁδὸν εἰρήνης ἐν πνεύματι οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἐπαινος οὐκ οὐκ ἔγνωσαν. 18 οὐκ ἐστιν φόβος θεοῦ ἔξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ. ἀπέναντι τῶν ὁφθαλμῶν αὐτῶν. 19 οἵδαμεν

3 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἡ δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ
τίς ἡ ὥφελεια τῆς περιτομῆς; **2** πολὺ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ καὶ
κατὰ πάντα τρόπον. πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ· **20**
ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. **3** τί γὰρ διότι ἔξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται
εἰ ἡπίστησάν τινες; μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν πᾶσα σάρξ ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ γὰρ νόμου
τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταργήσει; **4** μὴ ἐπίγνωσις ἀμαρτίας. **21** Νυνὶ δὲ χωρὶς
γένοιτο γινέσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθῆς, πᾶς δὲ νόμου δικαιοσύνη θεοῦ πεφανέρωται,
ἄνθρωπος ψεύστης, καθάπερ γέγραπται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν
ὅπως ἂν δικαιωθῆσιν ἐν τοῖς λόγοις σου προφητῶν, **22** δικαιοσύνη δὲ θεοῦ διὰ
καὶ νικήσεις ἐν τῷ κρίνεσθαι σε. **5** εἰ δὲ ἡ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς πάντας τοὺς
ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοισύνην συνίστησιν, πιστεύοντας οὐ γάρ ἐστιν διαστολή· **23**

πάντες γάρ ἡμαρτον καὶ ύστεροῦνται τῆς ἀμαρτίαι· 8 μακάριος ἀνὴρ οὗ οὐ μὴ δόξῃ τοῦ θεοῦ, 24 δικαιούμενοι δωρεὰν λογίσηται κύριος ἀμαρτίαν. 9 οὐ μακαρισμὸς τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ ἐπὶ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· 25 δὲν προέθετο τὴν ἀκροβυστίαν; λέγομεν γάρ, ἐλογίσθη ὁ θεὸς ἱλαστήριον διὰ πίστεως ἐν τῷ τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. αὐτοῦ αἴματι εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης 10 πῶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὅντι αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ; οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλὰ ἀμαρτημάτων 26 ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ, ἐν ἀκροβυστίᾳ· 11 καὶ σημεῖον ἔλαβεν πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ περιτομῆς, σφραγίδα τῆς δικαιοσύνης τῆς ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ. 27 αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων Ποὺ οὖν ἡ καύχησις; ἔξεκλείσθη, διὰ ποίου δι' ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι αὐτοῖς νόμου; τῶν ἔργων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου δικαιοσύνην, 12 καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς πίστεως. 28 λογιζόμεθα γάρ δικαιοῦσθαι οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς πίστει ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. 29 ἢ στοιχοῦσιν τοῖς ἰχνεσιν τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ Ἰουδαίων ὁ θεὸς μόνον; οὐχὶ καὶ ἐθνῶν; ναὶ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ. 13 οὐ καὶ ἐθνῶν, 30 εἴπερ εἰς ὁ θεός, ὃς δικαιώσει γάρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἢ τῷ περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τῆς πίστεως. 31 νόμον οὖν καταργοῦμεν κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως· 14 διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο, ἀλλὰ νόμον εἰ γάρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἰστάνομεν.

ἡ πίστις καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία· 15 ὁ

4 Τί οὖν ἐροῦμεν εὑρηκέναι Ἀβραὰμ τὸν γάρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται οὐδὲ οὐκ προπάτορα ἡμῶν κατὰ σάρκα; 2 εἰ γάρ Ἀβραὰμ ἔξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα· ἀλλ’ οὐ πρὸς θεόν. 3 τί γάρ ἡ γραφὴ ἀλέγει; ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 4 τῷ δὲ ἐργαζομένῳ δικαιοθάνατος οὐ λογίζεται κατὰ χάριν ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα· 5 τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβήν, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην, 6 καθάπερ καὶ Δαυεὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ὃ ὁ θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων, 7 μακάριοι ὣν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὣν ἐπεκαλύφθησαν αἱ

γάρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται οὐδὲ οὐκ ἔστιν νόμος, οὐδὲ παράβασις. 16 διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ ὃς ἔστιν πατήρ πάντων ἡμῶν, 17 καθὼς γέγραπται ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε κατέναντι οὐ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα· 18 ὃς παρ’ ἐλπίδα ἐπ’ ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ ἐιρημένον, οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου· 19 καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει κατενόησεν τὸ ἔαυτοῦ σῶμα νενεκρωμένον, ἔκατονταετής

που ύπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ Σάρρας· 20 εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν οὐδιεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ ζωῇ αὐτοῦ· 21 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ θεῷ· 22 καὶ καυχῶμενοι ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ κυρίου πληροφορηθεὶς δτὶ δὲ ἐπήγγελται δυνατός ήμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διὸν δέ τὴν ἐστιν καὶ ποιησαί. 23 διὸ καὶ ἐλογίσθη καταλλαγὴν ἐλάβομεν. 24 Διὰ τοῦτο ὥσπερ αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 25 οὐκ ἐγράφη δὲ διὸ διὸν ἀνθρώπου ἡ ἀμαρτία εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν μόνον δτὶ ἐλογίσθη αὐτῷ, 26 ἀλλὰ εἰσῆλθεν καὶ διὰ τῆς ἀμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ διὸ ήμᾶς οἵς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν διηλθεν, ἐφ' ὃ πάντες ἥμαρτον 27 ἔχρι γάρ κύριον ήμῶν ἐκ νεκρῶν, 28 δὲς παρεδόθη νόμου ἀμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἀμαρτία δὲ διὰ τὰ παραπτώματα ήμῶν καὶ ἡγέρθη διὰ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ δοῦτος νόμου· 29 ἀλλὰ τὴν δικαίωσιν ήμῶν.

5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην

ἔχωμεν πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ήμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 2 διὸ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾧ ἐστήκαμεν, καὶ καυχῶμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ. 3 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχῶμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες δτὶ ή θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, 4 ή δὲ ὑπομονὴ δοκιμήν, ή δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα· 5 ή δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, δτὶ ή ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ήμῶν διὰ πνεύματος ἄγιον τοῦ δοθέντος ήμῖν, 6 ἔτι γάρ Χριστὸς δοῦτων ήμῶν ἀσθενῶν ἔτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν. 7 μόλις γάρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται ὑπὲρ γάρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾶ ἀποθανεῖν· 8 συνίστησιν δέ τὴν ἔαυτοῦ ἀγάπην εἰς ήμᾶς ὁ θεὸς δτὶ ἔτι ἀμαρτωλῶν δοῦτων ήμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ήμῶν ἀπέθανεν. 9 πολλῷ οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἴματι αὐτοῦ σωθησόμεθα διὸ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὄργης. 10 εἰ γάρ ἔχθροὶ δοῦτες κατηλλάγημεν τῷ θεῷ

ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἀμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως Ἀδάμ, δτὶ ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος. 15 ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παραπτώμα, οὕτως καὶ τὸ χάρισμα· εἰ γάρ τῷ τοῦ ἀνθρώπου παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. 16 καὶ οὐχ ὡς διὸ ἀνθρώπου παραπτώματος τὸ δώρημα· τὸ μὲν γάρ κρίμα ἔξ ἀνθρώπου εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. 17 εἰ γάρ τῷ τοῦ ἀνθρώπου παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ τοῦ ἀνθρώπου, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν διὰ τοῦ ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ. 18 Ἀρα οὖν ὡς διὸ ἀνθρώπου παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτως καὶ διὸ ἀνθρώπους δικαιωμάτος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς· 19 ὥσπερ γάρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἀνθρώπου ἀμαρτωλοὶ

κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτως καὶ διὰ τῆς ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς ὑπακοῆς τοῦ ἐνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται τὸ ὑπακούειν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, 13 οἱ πολλοί. 20 νόμος δὲ παρεισῆλθεν ἵνα μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα πλεονάση τὸ παράπτωμα· οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἀδικίας τῇ ἀμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἡ ἀμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, 21 ἔαυτοὺς τῷ θεῷ ὡσεὶ ἐκ νεκρῶν ζῶντας ἵνα ὕσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἀμαρτία ἐν τῷ καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ θεῷ· 14 ἀμαρτία γάρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει, δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμου ἀλλὰ ὑπὸ χάριν. 15 Χριστοῦ τοῦ κυρίου ὑμῶν. (aiōnios g166)

6 Τί οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμένωμεν τῇ ἀμαρτίᾳ, νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν; μὴ γένοιτο. 16 οὐκ ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; 2 μὴ γένοιτο. οἴδατε ὅτι ὡς παριστάνετε ἔαυτοὺς δούλους οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἀμαρτίᾳ, πῶς εἰς ὑπακοήν, δοῦλοι ἐστε ὡς ὑπακούετε, ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; 3 ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι ἥτοι ἀμαρτίας εἰς θάνατον ἡ ὑπακοῆς εἰς δοσοὶ ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν δικαιοσύνην; 17 χάρις δὲ τῷ θεῷ ὅτι ἥτε εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; δοῦλοι τῆς ἀμαρτίας ὑπηκούσατε δὲ ἐκ 4 συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς, βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὕσπερ 18 ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας ἡγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς ἔδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ· 19 ἀνθρώπινον δόξης τοῦ πατρός, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. 5 εἰ γάρ ὕσπερ γάρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὄμοιώματι τοῦ δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παραστήσατε ἐσόμεθα· 6 τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ὑμῶν ἀνθρωπὸς συνεσταυρώθη, 20 ὅτε γάρ δοῦλοι ἥτε τῆς ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἀμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἀμαρτίᾳ· 7 ὁ γάρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. 8 εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐτῷ· 9 εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. 10 ὁ γάρ ἀπέθανεν, τῇ ἀμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ δὲ ζῆ, ζῆ τῷ θεῷ. 11 οὕτως καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἔαυτοὺς εἶναι νεκροὺς μὲν τῇ ἀμαρτίᾳ ζῶντας δὲ τῷ θεῷ 7 "H ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί, γινώσκουσιν γάρ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 12 μὴ οὖν βασιλευέτω νόμον λαλῶ, ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ

ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ; 2 ἡ γὰρ ἀμαρτία, ἵνα φανῇ ἀμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ ἔπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται μοι κατεργαζόμενή θάνατον· ἕνα γένηται νόμῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ, κατήργηται καθ' ὑπερβολὴν ἀμαρτωλὸς ἡ ἀμαρτία διὰ ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. 3 ἄρα οὖν τῆς ἐντολῆς. 14 οἰδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει πνευματικός ἐστιν· ἐγὼ δὲ σάρκινός εἰμι, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἐτέρῳ· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἀμαρτίαν. 15 ὁ γὰρ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, κατεργάζομαι οὐ γινώσκω· οὐ γὰρ ὁ θέλω τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην τοῦτο πράσσω, ἀλλ' ὁ μισῶ τοῦτο ποιῶ. ἀνδρὶ ἐτέρῳ. 4 ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ 16 εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω τοῦτο ποιῶ, σύμφημι ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ τῷ νόμῳ ὅτι καλός. 17 νυνὶ δὲ οὐκέτι σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ ἡ ἐνοικοῦσα ὑμᾶς ἐτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἕνα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. 18 οἵδια γὰρ ὅτι οὐκ καρποφορήσωμεν τῷ θεῷ. 5 ὅτε γὰρ ἥμεν οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ' ἐστιν ἐν τῇ σαρκὶ μου, ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἀμαρτιῶν ἀγαθόν· τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι, τὸ τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὐ· 19 οὐ γὰρ ὁ ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ· θέλω ποιῶ ἀγαθόν, ἀλλὰ ὁ οὐ θέλω κακὸν 6 νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦτο πράσσω. 20 εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω ἐγὼ τοῦτο ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλὰ δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἀμαρτία. 21 εὑρίσκω καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. 7 Τί οὖν ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν τὸ ἔροῦμεν; ὁ νόμος ἀμαρτία; μὴ γένοιτο ἀλλὰ καλὸν ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται· 22 τὴν ἀμαρτίαν οὐκ ἔγνων εἰ μὴ διὰ νόμου, συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ἥδειν εἰ μὴ ὁ ἔσω ἄνθρωπον, 23 βλέπω δὲ ἐτερον νόμον νόμος ἔλεγεν, οὐκ ἐπιθυμήσεις. 8 ἀφορμὴν ἐν τοῖς μέλεσιν μου ἀντιστρατεύομενον τῷ δὲ λαβοῦσα ἡ ἀμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς νόμῳ τοῦ νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με κατηργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἀμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς χωρὶς γὰρ νόμου ἀμαρτία νεκρά. 9 ἐγὼ μέλεσίν μου. 24 ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος· δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ· ἐλθούσης δὲ τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τῆς ἐντολῆς ἡ ἀμαρτία ἀνέζησεν, 10 ἐγὼ τούτου; 25 χάρις δὲ τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ δὲ ἀπέθανον, καὶ εὑρέθη μοι ἡ ἐντολὴ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἡ εἰς ζωὴν αὕτη εἰς θάνατον· 11 ἡ γὰρ ἐγὼ τῷ νοῦ δουλεύω νόμῳ θεοῦ, τῇ δὲ ἀμαρτίᾳ ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς σαρκὶ νόμῳ ἀμαρτίας.

ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. 12 8 Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ ὥστε ὁ μὲν νόμος ἄγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἄγια καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. 13 τὸ οὖν ἀγαθὸν τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἡλευθέρωσέν ἐμοὶ ἐγένετο θάνατος; μὴ γένοιτο ἀλλὰ ἡ σε ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ

θανάτου. 3 τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, θεοῦ. 17 εὶ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι ἐν ᾧ ἡσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ θεὸς τὸν κληρονόμοι μὲν θεοῦ, συνκληρονόμοι ἔαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συνπάσχομεν ἵνα καὶ ἀμαρτίας καὶ περὶ ἀμαρτίας κατέκρινεν τὴν συνδοξασθῶμεν. 18 Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἀμαρτίαν ἐν τῇ σαρκὶ, 4 ἵνα τὸ δικαίωμα ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τοῦ νόμου πληρωθῆν ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κατὰ τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. εἰς ἡμᾶς. 19 ἡ γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς 5 οἵ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα τὰ τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται· 20 τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ πνεύματος. 6 τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἐκοῦσα ἀλλὰ διὰ τὸν θάνατος, τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ὑποτάξαντα, ἐφ' ἐλπίδι 21 διότι καὶ αὐτῇ ἡ ζωὴ καὶ εἰρήνη· 7 διότι τὸ φρόνημα τῆς κτίσις ἐλευθερωθῆσεται ἀπὸ τῆς δουλίας σαρκὸς ἔχθρα εἰς θεόν, τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ. 22 οἶδαμεν γὰρ ὅτι 8 οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες θεῷ ἀρέσαι οὐ πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει δύνανται. 9 ὑμεῖς δὲ οὐκ ἔστε ἐν σαρκὶ ἄχρι τοῦ νῦν· 23 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἀλλὰ ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες ἡμεῖς ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, καὶ αὐτοὶ ἐν ἔαυτοῖς στενάζομεν υἱοθεσίαν οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. 10 εὶ δὲ Χριστὸς ἐν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἀμαρτίαν, σώματος ἡμῶν. 24 τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν· τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. 11 εὶ ἐλπὶς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς· δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος τὸν Ἰησοῦν γὰρ βλέπει τίς, τί καὶ ἐλπίζει; 25 εὶ δὲ ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας ἐκ δὲ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς νεκρῶν Χριστὸν Ἰησοῦν ζωοποιήσει καὶ τὰ ἀπεκδεχόμεθα. 26 Ὁσαύτως δὲ καὶ τὸ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος πνεῦμα συναντιλαμβάνεται τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ πνεύματος ἐν ὑμῖν. 12 Ἀρα οὖν, ἡμῶν· τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθὸ ἀδελφοί, ὁφειλέται ἐσμέν, οὐ τῇ σαρκὶ τοῦ δεῖ οὐκ οἶδαμεν, ἀλλὰ αὐτὸ τὸ πνεῦμα κατὰ σάρκα ζῆν· 13 εὶ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε ὑπερεντυγχάνει στεναγμοῖς ἀλαλήτοις· 27 μέλλετε ἀποθνήσκειν, εὶ δὲ πνεύματι τὰς ὁ δὲ ἐραυνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε ζήσεσθε. φρόνημα τοῦ πνεύματος, ὅτι κατὰ θεὸν 14 ὅσοι γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται, οὗτοι ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἄγιων. 28 οἶδαμεν δὲ ὅτι υἱοὶ εἰσιν θεοῦ. 15 οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν θεὸν πάντα συνεργεῖ δουλίας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλὰ ἐλάβετε εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν, Ἀββᾶ οὖσιν. 29 ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισεν ὁ πατήρ· 16 αὐτὸ τὸ πνεῦμα συνμαρτυρεῖ συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς

ἀδελφοῖς· 30 οὓς δὲ προώρισεν, τούτους καὶ οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ ἔκαλεσεν· καὶ οὓς ἐκάλεσεν, τούτους καὶ σάρκα ὡν ἐπὶ πάντων θεὸς εὐλογητὸς εἰς ἔδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. (aiōn g165) 6 Οὐχ οἶον δὲ ἐδόξασεν. 31 Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. οὐ γάρ εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν; 32 πάντες οἱ ἐξ Ἰσραήλ, οὗτοι Ἰσραήλ· 7 οὐδ' ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὅτι εἰσὶν σπέρμα Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, ἀλλ', ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα. πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν 8 τοῦτ' ἔστιν, οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς χαρίσεται; 33 τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τέκνα θεοῦ; θεὸς ὁ δικαιῶν· 34 τίς ὁ κατακρινῶν; τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα· 9 Χριστὸς Ἰησοῦς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ ἐπαγγελίας γάρ ὁ λόγος οὗτος, κατὰ τὸν ἐγερθεῖ, ὃς ἔστιν ἐν δεξιᾳ τοῦ θεοῦ, ὃς καὶ καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. 35 τίς ἡμᾶς χωρίσει Σάρρα υἱός. 10 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ; Θλῖψις ἢ 'Ρεβέκκα ἐξ ἐνὸς κοίτην ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ στενοχωρίᾳ ἢ διωγμός ἢ λιμός ἢ γυμνότης πατρὸς ἡμῶν· 11 μήπω γάρ γεννηθέντων ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; 36 καθὼς γέγραπται μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ φαῦλον, ἵνα ἡ ὅτι ἔνεκεν σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν κατ' ἐκλογὴν πρόθεσις τοῦ θεοῦ μένῃ, οὐκ ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. ἐξ ἕργων ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, 12 ἐρρέθη 37 ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ αὐτῆς ὅτι ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι, τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. 38 πέπεισμαι γάρ ὅτι 13 καθὼς γέγραπται, τὸν Ἰακὼβ ἡγάπησα, οὕτε θάνατος οὕτε ζωὴ οὕτε ἄγγελοι οὕτε τὸν δὲ Ἡσαῦ ἐμίσθησα. 14 Τί οὖν ἐροῦμεν; ἀρχαὶ οὕτε ἐνεστῶτα οὕτε μέλλοντα οὕτε μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ; μὴ γένοιτο. 15 τῷ δυνάμεις 39 οὕτε ὑψωμα οὕτε βάθος οὕτε Μωϋσεῖ γάρ λέγει: ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ τις κτίσις ἐτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. 16 ἄρα οὖν οὐ ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεῶντος θεοῦ. 17 λέγει γάρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραὼ ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε ὅπως ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ δονομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ. 18 ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύνει. 19 Ἐρεῖς μοι οὖν, τί ἔτι μέμφεται; τῷ γάρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν; 20 ὃ ἄνθρωπε, μενοῦνγε σὺ τίς εἶς ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι, τί με ἐποίησας οὔτως; 21 ἡ οὐκ ἔχει ἔξουσίαν ὁ κεραμεὺς καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, 5 ὧν

τοῦ πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι αὐτοῖς ὅτι ζῆλον θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ κατ' ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν; ἐπίγνωσιν· 3 ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ 22 εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἴδιαν δικαιοσύνην ὄργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ ζητοῦντες στήσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ ἦνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκεύη ὄργῆς οὐχ ὑπετάγησαν· 4 τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν, 23 καὶ ἵνα εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. 5 γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ Μωϋσῆς γὰρ γράφει ὅτι τὴν δικαιοσύνην ἐπὶ σκεύη ἐλέους, ἢ προητοίμασεν εἰς τὴν ἐκ νόμου δικαιοσύνην ἀνθρωπος ζήσεται δόξαν, 24 οὖς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ ἐν αὐτῇ. 6 ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη μόνον ἐξ Ἰουδαίων ἀλλὰ καὶ ἐξ ἑθνῶν; οὕτως λέγει, μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τίς 25 ὡς καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει, καλέσω ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τοῦτ' ἔστιν τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου καὶ τὴν οὐκ Χριστὸν καταγαγεῖν· 7 ἡ, τίς καταβήσεται ἡγαπημένην ἡγαπημένην· 26 καὶ ἔσται εἰς τὴν ἀβύσσον; τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν ἐκ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἐρρέθη αὐτοῖς, οὐ λαός νεκρῶν ἀναγαγεῖν. (*Abyssos g12*) 8 ἀλλὰ μου ὑμεῖς, ἔκει κληθήσονται υἱοὶ θεοῦ τί λέγει; ἐγγύς σου τὸ ρῆμα ἔστιν, ἐν τῷ ζῶντος. 27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ' Ἰσραὴλ, ἐὰν ἦ δὲ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔστιν τὸ ρῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ ὑπόλειμμα 9 ὅτι ἐὰν ὅμοιογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου σωθήσεται· 28 λόγον γὰρ συντελῶν καὶ κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ συντέμνων ποιήσει κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. σου ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἔγειρεν ἐκ νεκρῶν, 29 καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας· εἰ μὴ σωθήσῃ· 10 καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς κύριος Σαβαὼθ ἐνκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὅμοιογείται εἰς ὡς Σόδομα ἀν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα σωτηρίαν. 11 λέγει γὰρ ἡ γραφή, πᾶς δὲ ἀν ὥμοιώθημεν. 30 Τί οὖν ἐροῦμεν; πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην 12 οὐ γάρ ἔστιν διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ κατέλαβεν δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ Ἐλληνος, ὁ γὰρ αὐτὸς κύριος πάντων, τὴν ἐκ πίστεως, 31 Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους δικαιοσύνης εἰς νόμον οὐκ ἔφθασεν. 32 αὐτόν· 13 πᾶς γὰρ δὲ ἀν ἐπικαλέσηται διατί; ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων· τὸ δόνομα κυρίου σωθήσεται. 14 πῶς οὖν προσέκοψαν τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος, 33 ἐπικαλέσωνται εἰς δὲ οὐκ ἐπίστευσαν; καθὼς γέγραπται· ἴδού τίθημι ἐν Σιών λίθον πῶς δὲ πιστεύσωσιν οὐκ ἔκουσαν; πῶς προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ δὲ ἀκούσονται χωρὶς κηρύσσοντος; 15 ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται. πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσιν;

10 Ἀδελφοί, ή μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέσις πρὸς τὸν θεόν ὑπὲρ αὐτῶν εἰς σωτηρίαν. 2 μαρτυρῶ γὰρ καθὼς γέγραπται, ὡς ὥραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθά. 16 Ἀλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ· Ἡσαΐας

γὰρ λέγει, κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ μὴ ἀκούειν, ἔως τῆς σήμερον ἡμέρας. **9** ἡμῶν; **17** ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ καὶ Δαυεὶδ λέγει γενηθήτω ἡ τράπεζα ἀκοὴ διὰ ρήματος Χριστοῦ. **18** ἀλλὰ λέγω, αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς μὴ οὐκ ἥκουσαν; μενοῦνγε, εἰς πᾶσαν σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς, τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ **10** σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ρήματα τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν αὐτῶν. **19** ἀλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω; διαπαντὸς σύνκαμψον. **11** Λέγω οὖν, μὴ πρῶτος Μωϋσῆς λέγει, ἐγὼ παραζηλώσω ἐπταισαν ἵνα πέσωσιν; μὴ γένοιτο ἀλλὰ ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτῳ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς παροργιῶ ὑμᾶς. **20** Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλώσαι αὐτούς. **12** εἰ καὶ λέγει, εὑρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν. καὶ τὸ ἱτημα αὐτῶν πλοῦτος ἔθνῶν, πόσῳ **21** πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει, ὅλην τὴν μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν. **13** ὑμῖν δὲ ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λέγω τοῖς ἔθνεσιν. ἐφ' ὅσον μὲν οὖν εἰμὶ λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

11 Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλείτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμείν. **2** οὐκ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ δὸν προέγνω. ἦ οὐκ οἴδατε ἐν Ἡλείᾳ τί λέγει ἡ γραφή; ὡς ἐντυγχάνει τῷ θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ, **3** κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, κάγω ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχήν μου. **4** ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; κατέλιπον ἐμαυτῷ ἐπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυν τῇ Βάαλ. **5** οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λεῖμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. **6** εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις. **7** Τί οὖν; ὃ ἐπιζητεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, **8** καθάπερ γέγραπται, ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, ὁφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὥτα τοῦ δοξάζω, **14** εἴπως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. **15** εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσλημψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; **16** εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἀγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ εἰ ἡ ρίζα ἀγία, καὶ οἱ κλάδοι. **17** Εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὃν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συνκοινωνὸς τῆς ρίζης τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, **18** μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ρίζαν βαστάζεις ἀλλὰ ἡ ρίζα σέ. **19** ἐρεῖς οὖν, ἐξεκλάσθησαν κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. **20** καλῶς τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἔστηκας, μὴ ὑψηλὰ φρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ· **21** εἰ γὰρ ὁ θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, οὐδὲ σοῦ φείσεται. **22** ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἀποτομία, ἐπὶ δὲ σὲ χρηστότης θεοῦ, ἐὰν ἐπιμένῃς τῇ χρηστότητι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. **23**

κάκεινοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμένωσιν τῇ ἀπιστίᾳ, **12** Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν ἐνκεντρισθήσονται· δυνατὸς γάρ ἐστιν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ, παραστῆσαι τὰ δό θεὸς πάλιν ἐνκεντρίσαι αὐτούς. **24** σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἀγίαν τῷ θεῷ εἰ γάρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἔξεκόπης εὐάρεστον, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν. **2** ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης καὶ μὴ συνσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, εἰς καλλιέλαιον, πόσω μᾶλλον οὗτοι οἱ ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ κατὰ φύσιν ἐνκεντρισθήσονται τῇ ἴδιᾳ νόος, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα ἐλαίᾳ. **25** Οὐ γάρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, τοῦ θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἦτε **(aiōn g165)** **3** λέγω γάρ διὰ τῆς χάριτος παρ' ἔαυτοῖς φρόνιμοι, δτι πώρωσις ἀπὸ τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρις οὗ τὸ μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ, **26** καὶ οὕτως φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ θεὸς πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται: καθὼς γέγραπται, ἐμέρισεν μέτρον πίστεως. **4** καθάπερ γάρ ἐν ἥξει ἐκ Σιών ὁ ῥυδόμενος, ἀποστρέψει ἐνὶ σώματι πολλὰ μέλη ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακὼβ· **27** καὶ αὕτη αὐτοῖς πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, **5** οὕτως οἱ ἡ παρ' ἔμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς πολλοὶ ἐν σῷμά ἔσμεν ἐν Χριστῷ, τὸ δὲ καθ' ἀμαρτίας αὐτῶν. **28** κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον εἰς ἀλλήλων μέλη, **6** ἔχοντες δὲ χαρίσματα ἔχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθείσαν ἡμῖν διάφορα: ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας; **29** ἀμεταμέλητα εἴτε προφητείαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ θεοῦ. **30** πίστεως, **7** εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ διακονίᾳ, ὕσπερ γάρ ὑμεῖς ποτε ἡπειθήσατε τῷ θεῷ, εἴτε ὁ διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ· **8** νῦν δὲ ἡλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, **31** εἴτε ὁ παρακαλῶν, ἐν τῇ παρακλήσει· ὁ οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἡπειθησαν τῷ ὑμετέρῳ μεταδιδοὺς ἐν ἀπλότητι, ὁ προϊστάμενος ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ νῦν ἡλεήσησιν. **32** ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν ἐν ἰλαρότητι. **9** Ἡ συνέκλεισεν γάρ ὁ θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀγάπην ἀνυπόκριτος. ἀποστυγοῦντες τὸ ἀπείθειαν ἵνα τοὺς πάντας ἡλεήσῃ. **(eleēse) πονηρόν,** κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ, **10** τῇ **g1653)** **33** Ὡ βάθος πλούτου καὶ σοφίας φιλαδελφία εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ καὶ γνώσεως θεοῦ· ὡς ἀνεξεραύνητα τὰ τιμῆι ἀλλήλους προηγούμενοι, **11** τῇ σπουδῇ κρίματα αὐτοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ αὐτῷ. **34** τίς γάρ ἔγνω νοῦν κυρίου; ἡ κυρίων δουλεύοντες, **12** τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; **35** ἡ τίς τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προέδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται προσκαρτεροῦντες, **13** ταῖς χρείαις τῶν αὐτῶν; **36** ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ ἀγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα: αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς διώκοντες. **14** εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας αἰῶνας· ἀμήν. **(aiōn g165)**

ὑμᾶς, εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. **15** χαίρειν μετὰ χαιρόντων, κλαίειν μετὰ

κλαιόντων. 16 τὸ αὐτὸς εἰς ἀλλήλους φόρον, τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος, τῷ τὸν φρονοῦντες, μὴ τὰ ύψηλὰ φρονοῦντες φόβον τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. τιμήν. 8 Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. 17 τὸ ἀλλήλους ἀγαπᾶν ὁ γάρ ἀγαπῶν τὸν μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες ἔτερον νόμον πεπλήρωκεν. 9 τὸ γάρ οὐ προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐκ ἀνθρώπων· 18 εἰ δυνατόν, τὸ ἔξ ὑμῶν ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἔτέρα ἐντολή, ἐν μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες· 19 τῷ λόγῳ τούτῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 10 δότε τόπον τῇ ὄργῃ, γέγραπται γάρ, ἐμοὶ ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει κύριος. πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. 11 Καὶ τοῦτο 20 ἀλλὰ ἔὰν πεινῷ ὁ ἔχθρος σου, ψωμιζε εἰδότες τὸν καιρόν, ὅτι ὥρα ἥδη ὑμᾶς αὐτόν· ἔὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν· τοῦτο γάρ ἔξ ὕπνου ἐγερθῆναι, νῦν γάρ ἐγγύτερον ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. 12 κεφαλὴν αὐτοῦ. 21 μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἡ νῦν προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἥγγικεν. ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους,

13 Πᾶσα ψυχὴ ἔξουσίαις ὑπερεχούσαις ἔνδυσώμεθα δὲ τὰ ὅπλα τοῦ φωτός. 13 ὑποτασσέσθω. οὐ γάρ ἔστιν ἔξουσίᾳ ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν, εἰ μὴ ὑπὸ θεοῦ, αἱ δὲ οὖσαι ὑπὸ μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν. 2 ὥστε ὁ ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ. 14 ἀλλὰ ἀντιτασσόμενος τῇ ἔξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ ἔνδυσασθε τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, διαταγῇ ἀνθέστηκεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἑαυτοῖς κρίμα λήμψονται. 3 οἱ γάρ ἄρχοντες ἐπιθυμίας.

οὐκ εἰσὶν φόβος τῷ ἀγαθῷ ἔργῳ ἀλλὰ τῷ 14 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει κακῷ. Θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἔξουσίαν; προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρίσεις τὸ ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἔξεις ἔπαινον ἔξ αὐτῆς διαλογισμῶν. 2 ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν 4 θεοῦ γάρ διάκονός ἔστιν σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν. πάντα, δὲ ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. 3 ὁ ἔὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆις, φοβοῦ· οὐ γάρ εἰκῇ ἐσθίων τὸν μὴ ἔξουθενείτω, δὲ τὴν μάχαιραν φορεῖ· θεοῦ γάρ διάκονός δὲ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω, δὲ ἔστιν, ἐκδικος εἰς ὄργὴν τῷ τὸ κακὸν θεός γάρ αὐτὸν προσελάβετο. 4 σὺ τίς εἰ ὁ πράσσοντι. 5 διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην; τῷ ιδίῳ κυρίῳ οὐ μόνον διὰ τὴν ὄργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν στήκει ἢ πίπτει· σταθήσεται δέ, δυνατεῖ συνείδησιν. 6 διὰ τοῦτο γάρ καὶ φόρους γάρ ὁ κύριος στῆσαι αὐτόν. 5 ὃς μὲν γάρ τελεῖτε, λειτουργοὶ γάρ θεοῦ εἰσιν εἰς κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, δὲς δὲ κρίνει αὐτὸς τοῦτο προσκαρτεροῦντες. 7 ἀπόδοτε πᾶσαν ἡμέραν· ἔκαστος ἐν τῷ ιδίῳ νοῦ πᾶσιν τὰς ὄφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν πληροφορείσθω. 6 ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν

κυρίω φρονεῖ καὶ ὁ ἐσθίων κυρίω ἐσθίει, κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος εὐχαριστεῖ γάρ τῷ θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων ἐσθίοντι. 21 καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα κυρίω οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ· μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐνῷ ὁ ἀδελφός σου 7 οὐδεὶς γάρ ήμῶν ἔαυτῷ ζῆ, καὶ οὐδεὶς προσκόπτει. 22 σὺ πίστιν ἦν ἔχεις κατὰ ἔαυτῷ ἀποθνήσκει· 8 ἐάν τε γάρ ζῶμεν, τῷ σεαυτὸν ἔχει ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μακάριος ὁ κυρίω ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ μὴ κρίνων ἔαυτὸν ἐνῷ δοκιμάζει· 23 ὁ δὲ κυρίω ἀποθνήσκομεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν διακρινόμενος ἐὰν φάγῃ κατακέριται, ὅτι ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ κυρίου ἐσμέν. 9 οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως εἰς τοῦτο γάρ Χριστὸς ἀπέθανεν καὶ ἔζησεν ἀμαρτίᾳ ἐστίν.

Ἱνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. **15** Ὁφείλομεν δὲ ήμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ 10 σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου; ἥτις ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ σὺ τί ἔξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου; καὶ μὴ ἔαυτοῖς ἀρέσκειν. **2** ἔκαστος ήμῶν πάντες γάρ παραστησόμεθα τῷ βίματι τοῦ θεοῦ· **3** καὶ γάρ οἱ Χριστὸς οὐχ θεοῦ· **4** γέγραπται γάρ, ζῶ ἐγώ, λέγει οἰκοδομήν· **5** καὶ γάρ οἱ Χριστὸς οὐχ κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ έαυτῷ ἥρεσεν ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, οἱ πᾶσα γλῶσσα ἔξομολογήσεται τῷ θεῷ. **6** ὁνειδισμὸι τῶν ὄνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν ἄρα οὖν ἔκαστος ήμῶν περὶ ἔαυτοῦ λόγον ἐπ' ἐμέ. **7** **7** ὁνειδισμὸι τῶν ὄνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν δώσει τῷ θεῷ. **8** **8** Μηκέτι οὖν ἀλλήλους ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, Ἱνα διὰ τῆς κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον, ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἥτις γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. **9** ὁ δὲ θεὸς σκάνδαλον. **10** οἵδα καὶ πέπεισμαι ἐν κυρίῳ τῆς ψαλμονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως δώῃ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἔαυτοῦ· εἰ μὴ ὑμῖν τὸ αὐτὸν φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ Χριστὸν Ἰησοῦν, **11** Ἱνα δύοθυμαδὸν ἐν κοινόν. **12** εἰ μὴ διὰ βρῶμα ὁ ἀδελφός σου ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, Ἱνα διὰ τῆς ψαλμονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως δώῃ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **13** διὸ μὴ τῷ βρῶματι σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε ὑπὲρ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν. **14** μὴ βλασφημείσθω ὁ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς, εἰς δόξαν οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. **15** οὐ γάρ ἐστιν τοῦ θεοῦ. **16** λέγω γάρ Χριστὸν διάκονον ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ, ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πνεύματι ἀγίῳ· **17** ὁ γάρ ἐν τούτῳ δουλεύων πατέρων, **18** τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ θεῷ καὶ δόκιμος τὸν θεόν, καθὼς γέγραπται· διὰ τοῦτο τοῖς ἀνθρώποις. **19** ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης ἔξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν, καὶ τῷ διώκομεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς δόνυματι σου ψαλῶ. **20** καὶ πάλιν λέγει, ἀλλήλους· **21** μὴ ἔνεκεν βρῶματος κατάλυε εὐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. πάντα μὲν καθαρά, ἀλλὰ **22** καὶ πάλιν, αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν

κύριον, καὶ ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες ὡς ἀν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν· ἐλπίζω οἱ λαοί. 12 καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει, ἔσται ἡ γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ῥίζα τοῦ Ἱεσσαί, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν ἐθνῶν· ἐπ' αὐτῷ ἐθνη ἐλπιοῦσιν. 13 ὁ δὲ θεὸς πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. 25 νυνὶ δὲ τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ διακονῶν τοῖς εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ἀγίοις. 26 ηὐδόκησαν γὰρ Μακεδονίᾳ καὶ ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύματος Ἀχαΐᾳ κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς ἀγίους. 14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ πτωχοὺς τῶν ἀγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί 27 ηὐδόκησαν γάρ, καὶ ὀφειλέται εἰσὶν ἐστε ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης αὐτῶν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν τῆς γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσιν καὶ ἐν νουθετεῖν. 15 τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. 28 ἀπὸ μέρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς διὰ τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ἀπὸ τοῦ θεοῦ 16 αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι’ εἰς τὸ εἶναί με λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ εἰς ὑμῶν εἰς Σπανίαν· 29 οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας Χριστοῦ θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἔθνῶν ἐλεύσομαι. 30 παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν πνεύματι διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀγίῳ. 17 ἔχω οὖν τὴν καύχησιν ἐν Χριστῷ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος, Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν θεόν· 18 οὐ γὰρ συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς τολμήσω τι λαλεῖν ὃν οὐ κατειργάσατο ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν θεόν, 31 ἵνα ῥυθῶ Χριστὸς δι’ ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἔργῳ, 19 ἐν δυνάμει σημείων καὶ καὶ ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἱερουσαλήμ τεράτων, ἐν δυνάμει πνεύματος θεοῦ, εὐπρόσδεκτος τοῖς ἀγίοις γένηται, 32 ἵνα ὕστε με ἀπὸ Ἱερουσαλήμ καὶ κύκλῳ ἐλθῶν ἐν χαρᾷ πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ θεοῦ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. 33 ὁ δὲ θεὸς εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. 20 οὕτως δὲ τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου 16 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ὡνομάσθη Χριστός, ἵνα μη ἐπ’ ἀλλότριον ήμῶν, οὖσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας θεμέλιον οἰκοδομῶ, 21 ἀλλὰ καθὼς τῆς ἐν Κενχραῖς, 2 ἵνα αὐτὴν προσδέξῃσθε γέγραπται, οἵς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν ἀγίων, καὶ παραστῆτε ὅψονται, καὶ οἵ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν. αὐτῇ ἐν φῶ ἀν ὑμῶν χρήζῃ πράγματι, καὶ 22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν γὰρ αὐτῇ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ πρὸς ὑμᾶς· 23 νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐμοῦ αὐτοῦ. 3 Ἀσπάσασθε Πρίσκαν καὶ ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων Ἀκύλαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, 24 Ἰησοῦ, 4 οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου

τὸν ἔαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἵς οὐκ κυρίω ἡμῶν Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν ἀλλὰ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι τῇ ἔαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, 5 καὶ τὴν καὶ εὐλογίας ἔξαπατῶσιν τὰς καρδίας τῶν κατ' οἴκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. ἀσπάσασθε ἀκάκων. 19 ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας Ἐπαινετὸν τὸν ἀγαπητόν μου, ὃς ἐστιν ἀφίκετο ἐφ' ὑμῖν οὖν χαίρω, θέλω δὲ ὑμᾶς ἀπαρχὴ τῆς Ἀσίας εἰς Χριστόν. 6 ἀσπάσασθε σοφοὺς εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς Μαρίαμ, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ὑμᾶς. 7 τὸ κακόν. 20 δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνιαν τοὺς τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν συγγενεῖς μου καὶ συναιχμαλώτους μου, τάχει. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, μεθ' ὑμῶν. 21 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγοναν ἐν Χριστῷ. 8 συνεργός μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ ἀσπάσασθε Ἀμπλιάτον τὸν ἀγαπητόν μου Σωσίαπατρος οἱ συγγενεῖς μου. 22 ἀσπάζομαι ἐν κυρίῳ. 9 ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ Στάχυν τὸν ἐν κυρίῳ. 23 ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος ἀγαπητόν μου. 10 ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν μου καὶ ὄλης τῆς ἐκκλησίας. ἀσπάζεται δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν ὑμᾶς Ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Ἀριστοβούλου. 11 ἀσπάσασθε Ἡρῳδίωνα Κούφαρτος ὁ ἀδελφός. 25 Τῷ δὲ δυναμένῳ τὸν συγγενῆ μου. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιον μου τῶν Ναρκίσου τοὺς ὄντας ἐν κυρίῳ. 12 καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰώνιοις κοπιώσας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε Περσίδα σεσιγημένου (aiōnios g166) 26 φανερωθέντος τὴν ἀγαπητήν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν δὲ νῦν διά τε γραφῶν προφητικῶν κατ' ἐν κυρίῳ. 13 ἀσπάσασθε Ῥοῦφον τὸν ἐπιταγὴν τοῦ αἰώνιου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν ἐκλεκτὸν ἐν κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, καὶ ἐμοῦ. 14 ἀσπάσασθε Ἀσύνκριτον, (aiōnios g166) 27 μόνω σοφῷ θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Φλέγοντα, Ἐρμῆν, Πατροβῖτην, Ἐρμᾶν, καὶ Χριστοῦ, ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. 15 ἀσπάσασθε αἰώνων ἀμήν. (aiōn g165)

Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὁλυμπᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἀγίους. 16 ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ. 17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποιοῦντας, καὶ ἐκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν. 18 οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ

Προς Κορινθιους Α'

1 Παῦλος κλητὸς ἀπόστολος Χριστοῦ

Ίησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ Σωσθένης δὲ ἀδελφός, **2** τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὐσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἀγίοις, σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν καὶ ἡμῶν· **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ διθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **5** ὅτι ἐν παντὶ ἐπλούτισθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, **6** καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, **7** ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **8** ὅς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἔως τέλους ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **9** πιστὸς ὁ θεὸς δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ νιοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. **10** Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸν λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦν ὑμῖν σχίσματα, ἵτε δὲ κατητρισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. **11** ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὃπο τῶν Χλόης ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. **12** λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἔκαστος ὑμῶν λέγει, ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. **13** μεμέρισται δὲ Χριστός; μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε;

14 εὐχαριστῶ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, **15** ἵνα μὴ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβαπτίσθητε. **16** ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. **17** οὐ γάρ ἀπέστειλέν με Χριστὸς βαπτίζειν ἀλλὰ εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. **18** ὁ λόγος γάρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρίᾳ ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν δύναμις θεοῦ ἐστιν. **19** γέγραπται γάρ, ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. **20** ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεύς; ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου; (*αἱον g165*) **21** ἐπειδὴ γάρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. **22** ἐπειδὴ καὶ Ιουδαῖοι σημεῖα αἰτοῦσιν καὶ "Ἐλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, **23** ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ιουδαίοις μὲν σκάνδαλον ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, **24** αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ιουδαίοις τε καὶ "Ἐλλησιν, Χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. **25** ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ισχυρότερον τῶν ἀνθρώπων. **26** Βλέπετε γάρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς. **27** ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καταισχύνῃ τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καταισχύνῃ τὰ ισχυρά, **28** καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου

καὶ τὰ ἔξουθενημένα ἔξελέξατο ὁ θεός, ἀνθρώπου εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, **29** τὸ ἐν αὐτῷ; οὔτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σάρξ ἐνώπιον ἔγνωκεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. **12** ἡμεῖς τοῦ θεοῦ. **30** ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστὲ ἐν δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα εἰδῶμεν ἀπὸ θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἀγίασμὸς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. **13** ἂν καὶ ἀπολύτρωσις, **31** ἵνα καθὼς γέγραπται, ὁ λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω.

2 Κάγὼ ἐλθών πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἥλθον

οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ θεοῦ. **2** οὐ γὰρ ἔκρινά εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. **3** κάγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, **4** καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς σοφίας λόγοις ἀλλὰ ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως, **5** ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ἦν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλὰ ἐν δυνάμει θεοῦ. **6** Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰώνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰώνος τούτου τῶν καταργουμένων· (*aiōn g165*) **7** ἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν· (*aiōn g165*) **8** ἡν̄ οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰώνος τούτου ἔγνωκεν, εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἄν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν. (*aiōn g165*) **9** ἀλλὰ καθὼς γέγραπται ἂν ὀφθαλμὸς

σοφίας λόγοις ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος,

πνευματικοῖς πνευματικὰ συνκρίνοντες. **14** ψυχικὸς δὲ ἀνθρωπὸς οὐ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ θεοῦ, μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστιν, καὶ οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται: **15** ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. **16** τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν; ἡμεῖς δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

3 Κάγὼ, ἀδελφοί, οὐκ ἡδυνήθην λαλῆσαι

ὑμῖν ὡς πνευματικοῖς ἀλλ' ὡς σαρκίνοις, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. **2** γάλα ὑμᾶς ἐπότισα οὐ βρῶμα· οὕπω γὰρ ἐδύνασθε. ἀλλὰ οὐδὲ ἔτι νῦν δύνασθε· **3** ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε. ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ κατὰ ἀνθρωπὸν περιπατεῖτε; **4** ὅταν γὰρ λέγῃ τις, ἐγὼ μέν εἰμι Παύλου, ἔτερος δέ, ἐγὼ Ἀπολλῶ, οὐκ ἀνθρωποί ἐστε; **5** τί οὖν ἐστιν Ἀπολλῶς; τί δέ ἐστιν Παύλος; διάκονοι δι' ὃν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστῳ ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν. **6** ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλὰ ὁ θεὸς ηὔξανεν· **7** ὕστε οὕτε ὁ φυτεύων ἐστίν τι οὕτε ὁ οὐκ εἶδεν καὶ οὗς οὐκ ἤκουσεν καὶ ἐπὶ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων θεός. **8** ὁ φυτεύων καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἀντοίμασεν δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἐν εἰσιν, ἔκαστος δὲ ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. **10** ἡμῖν δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν λήμψεται κατὰ τὸν ἴδιον ἀπεκάλυψεν ὁ θεὸς διὰ τοῦ πνεύματος τὸ κόπον. **9** θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί θεοῦ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐραυνᾷ, καὶ τὰ βάθη τοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. **10** Κατὰ θεοῦ. **11** τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι

ώς σοφός ἀρχιτέκτων θεμέλιον ἔθηκα, ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστός τις εύρεθῇ. ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἔκαστος δὲ βλεπέτω 3 ἐμὸί δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' πῶς ἐποικοδομεῖ· 11 θεμέλιον γὰρ ὅλον ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω· 4 οὐδὲν δὲς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός. 12 εἰ δέ τις γὰρ ἐμαυτῷ σύνοιδα, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον χρυσίον, δεδικαίωμαι, οὐδὲ ἀνακρίνων με κύριος ἀργύριον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, ἐστιν. 5 ὕστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε, καλάμην, 13 ἔκαστου τὸ ἔργον φανερὸν ἔως ἣν ἔλθῃ ὁ κύριος, δὲς καὶ φωτίσει τὰ γενήσεται, ή γὰρ ἡμέρα δηλώσει· δὲς ἐν κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώσει τὰς πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ ἔκαστου τὸ ἔργον βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος ὅποιόν ἐστιν τὸ πῦρ αὐτὸ δοκιμάσει. 14 γενήσεται ἔκαστω ἀπὸ τοῦ θεοῦ. 6 Ταῦτα εἴ τινος τὸ ἔργον μενεῖ ὁ ἐποικοδόμησεν, δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν μισθὸν λήμψεται· 15 εἴ τινος τὸ ἔργον καὶ Ἀπολλῶν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ τὸ μὴ ὑπὲρ ἡ γέγραπται, ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ σωθήσεται, οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. 16 Οὐκ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἔτερου. 7 οἴδατε δὲς ναὸς θεοῦ ἐστε καὶ τὸ πνεῦμα τίς γάρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις ὁ οὐκ τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; 17 εἴ τις τὸν ναὸν ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς τοῦ θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ θεός· μὴ λαβών; 8 ἥδη κεκορεσμένοι ἐστέ· ἥδη δὲς γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἄγιος ἐστιν, οἵτινές ἐπλουτήσατε· χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε· ἐστε ὑμεῖς. 18 Μηδεὶς ἔαυτὸν ἔξαπατάτω εἴ καὶ ὅφελόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰώνι ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. 9 δοκῶ γάρ, ὁ θεός τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σοφός. ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν (*αἱσθη g165*) 19 ή γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου ὡς ἐπιθανατίους, δὲς θέατρον ἐγενήθημεν μωρία παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν· γέγραπται γάρ, ὁ τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ 10 ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ αὐτῶν· 20 καὶ πάλιν, κύριος γινώσκει τοὺς φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν δὲς εἰσὶν μάταιοι. ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς 21 ὕστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις· δὲ ἄτιμοι. 11 ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, 22 εἴτε Παῦλος εἴτε πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνιτεύομεν Ἀπολλῶν εἴτε Κηφᾶς εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν 12 εἴτε θάνατος εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα, καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ιδίαις πάντα ὑμῶν, 23 ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς χερσίν· λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, δὲς θεοῦ.

διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, 13 δυσφημούμενοι

4 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἀνθρωπος ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων θεοῦ. 2 ὕδε λοιπὸν ζητεῖται παρακαλοῦμεν ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα, ἔως ἄρτι. 14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω

ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ γάρ τὸ πάσχα ἡμῶν ἐτύθη Χριστός· 8 ὥστε νουθετῶν. 15 ἐὰν γάρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιῷ μηδὲ ἐν ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις ἐν γάρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου εἰλικρινίας καὶ ἀληθείας. 9 Ἔγραψα ὑμῖν ἐν ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. 16 παρακαλῶ οὖν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε. 17 διὰ τοῦτο 10 οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου αὐτὸ δεπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὃς ἐστίν μου τούτου ἡ τοῖς πλεονέκταις καὶ ἄρπαξιν τέκνον ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ἡ εἰδωλολάτραις, ἐπεὶ ὠφείλετε ἄρα ἐκ δῆς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν τοῦ κόσμου ἔξελθεῖν. 11 νυνὶ δὲ ἔγραψα Χριστῷ Ἰησοῦ, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ἐκκλησίᾳ διδάσκω. 18 ὡς μὴ ἐρχομένου ὀνομαζόμενος ἡ πόρνος ἡ πλεονέκτης ἡ δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες: 19 εἰδωλολάτρης ἡ λοιδόρος ἡ μέθυσος ἡ ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ ἄρπαξ, τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. 12 τί κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον γάρ μοι τοὺς ἔξω κρίνειν; οὐχὶ τοὺς ἔσω τῶν πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν, 20 ὑμεῖς κρίνετε; 13 τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεός κρινεῖ. οὐ γάρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἐν ἔξαρατε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. δυνάμει. 21 τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς 6 Τολμᾶ τις ὑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ὑμᾶς, ἡ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραῦτητος; ἔτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ 5 Ὁλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων; 2 ἡ οὐκ οἴδατε ὅτι τοιαύτη πορνεία ἡτις οὐδὲ ἐν τοῖς οἱ ἄγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν; καὶ εἰ ἔθνεσιν, ὥστε γυναικά τινα τοῦ πατρὸς ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε ἔχειν. 2 καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, κριτηρίων ἐλαχίστων; 3 οὐκ οἴδατε ὅτι καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἀρθῇ ἐκ ἀγγέλους κρινοῦμεν, μήτιγε βιωτικά; 4 μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο πράξας; 3 βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐγὼ μὲν γάρ, ἀπὸν τῷ σώματι παρὼν δὲ τῷ ἔξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τούτους πνεύματι, ἥδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὔτως καθίζετε; 5 πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. τοῦτο κατεργασάμενον 4 ἐν τῷ ὄνόματι τοῦ οὔτως οὐκ ἔνι ἐν ὑμῖν οὐδεὶς σοφὸς κυρίου Ἰησοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ δῆς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἀδελφοῦ αὐτοῦ; 6 ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ὑμῶν Ἰησοῦ, 5 παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; τῷ σατανᾷ εἰς ὅλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα 7 ἥδη μὲν ὅλως ἡττημα ὑμῖν ἐστίν, ὅτι τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου κρίματα ἔχετε μεθ' ἔαυτῶν. διατί οὐχὶ Ἰησοῦ. 6 Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διατί οὐχὶ μᾶλλον οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ἀποστερεῖσθε; 8 ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ζυμοῖ; 7 ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἀποστερεῖτε, καὶ τοῦτο ἀδελφούς. 9 ἡ ἦτε νέον φύραμα, καθὼς ἐστε ἀζυμοι· καὶ οὐκ οἴδατε ὅτι ἀδικοι θεοῦ βασιλείαν

οὐ κληρονομήσουσιν; μὴ πλανᾶσθε· οὕτε ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. 3 πόρνοι οὕτε εἰδωλολάτραι οὕτε μοιχοὶ τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὄφειλὴν ἀποδίδοτω, οὕτε μαλακοὶ οὕτε ἀρσενοκοῖται 10 οὕτε ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. 4 ἡ γυνὴ τοῦ κλέπται οὕτε πλεονέκται, οὐ μέθυσοι, οὐ ιδίου σώματος οὐκ ἔξουσιάζει ἀλλὰ ὁ ἀνήρ· λοιδοροί, ούχ ἄρπαγες βασιλείαν θεοῦ ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἴδιου σώματος οὐκ κληρονομήσουσιν. 11 καὶ ταῦτα τινες ἥτε· ἔξουσιάζει ἀλλὰ ἡ γυνὴ. 5 μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλὰ ἀλλήλους, εἰ μήτι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου καιρὸν ἵνα σχολάσητε τῇ προσευχῇ καὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ τῇ, ἵνα μὴ πειράζῃ ὑμᾶς ἡμῶν. 12 Πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. 6 τοῦτο συμφέρει· πάντα μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγήν. ἔξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. 13 τὰ βρώματα 7 θέλω δὲ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ως καὶ τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν ὁ ἐμαυτόν ἀλλὰ ἔκαστος ἴδιον ἔχει χάρισμα δὲ θεός καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. ἐκ θεοῦ, ὁ μὲν οὕτως, ὁ δὲ οὕτως. 8 τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, Λέγω δὲ τοῖς ἀγάμοις καὶ ταῖς κήραις, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι· 14 ὁ δὲ θεός καλὸν αὐτοῖς ἐὰν μείνωσιν ως κάγω· 9 καὶ τὸν κύριον ἔγειρεν καὶ ἡμᾶς ἔξεγερεῖ εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται γαμησάτωσαν· διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. 15 οὐκ οἴδατε κρείττον γάρ ἐστιν γαμεῖν ἢ πυροῦσθαι. δτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστιν; 10 τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν παραγέλλω, οὐκ ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω ἐγὼ ἀλλὰ ὁ κύριος, γυναικα ἀπὸ ἀνδρὸς πόρνης μέλη; μὴ γένοιτο. 16 ἢ οὐκ οἴδατε μὴ χωρισθῆναι, 11 ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῆ, δτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἐν σῶμά μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω, ἐστιν; ἔσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα καὶ ἄνδρα γυναικα μὴ ἀφιέναι. 12 τοῖς μίαν. 17 ὁ δὲ κολλώμενος τῷ κυρίῳ ἐν δὲ λοιποῖς λέγω ἐγώ, οὐχ ὁ κύριος· εἴ τις πνεῦμά ἐστιν. 18 φεύγετε τὴν πορνείαν· ἀδελφὸς γυναικα ἔχει ἀπιστον, καὶ αὕτη πᾶν ἀμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἀνθρωπος συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύων αὐτήν· 13 καὶ γυνὴ εἴ τις ἔχει ἄνδρα ἀπιστον εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἀμαρτάνει. 19 ἢ οὐκ καὶ οὗτος συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ οἴδατε δτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἀφιέτω τὸν ἄνδρα. 14 ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἀγίου πνεύματός ἐστιν, οὐ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ, ἀπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ καὶ οὐκ ἐστὲ ἔαυτῶν; 20 ἡγοράσθητε γὰρ ἡ ἀπιστος ἐν τῷ ἀδελφῷ· ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα τιμῆς δοξάσατε δὴ τὸν θεόν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἄγια ἐστιν. ὑμῶν.

7 Περὶ δὲ ὣν ἐγράψατε, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτεσθαι· 2 διὰ δὲ τὰς πορνείας ἔκαστος τὴν ἔαυτοῦ γυναικα

15 εἰ δὲ ὁ ἀπιστος χωρίζεται, χωριζέσθω οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ὑμᾶς ὁ θεός. 16 τί γὰρ οἴδας, γύναι, εἴ τὸν ἄνδρα

σώσεις; ἢ τί οἰδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναικα³² θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. ὁ ἄγαμος σώσεις; 17 εὶ μὴ ἐκάστῳ ώς μεμέρικεν ὁ μεριμνᾶς τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσῃ τῷ κύριος, ἔκαστον ώς κέκληκεν ὁ θεός, οὕτως κυρίω³³. 18 ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾶς τὰ τοῦ περιπατείτω· καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί, 19 καὶ πάσαις διατάσσομαι. 18 περιτετμημένος μεμέρισται. καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος τις ἐκλήθη; μὴ ἐπισπάσθω. ἐν ἀκροβυστίᾳ ἡ ἄγαμος μεριμνᾶς τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ἣ κέκληται τις; μὴ περιτεμένεσθω. 19 ἡ ἀγία καὶ τῷ σώματι καὶ τῷ πνεύματι ἡ περιτομὴ οὐδέν ἐστιν, καὶ ἡ ἀκροβυστία δὲ γαμήσασα μεριμνᾶς τὰ τοῦ κόσμου, πῶς οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ. ἀρέσῃ τῷ ἀνδρί. 20 τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν 20 ἔκαστος ἐν τῇ κλήσει ἣ ἐκλήθη ἐν αὐτῶν σύμφορον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ταύτη μενέτω. 21 δοῦλος ἐκλήθης; μή σοι ὑμῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον καὶ μελέτω· ἀλλ’ εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος εὐπάρεδρον τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως. 22 εἰ γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. 22 ὁ γάρ ἐν κυρίῳ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος κυρίου ἐστίν· νομίζει ἐὰν ἣ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφείλει ὅμοιώς ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλός ἐστιν γίνεσθαι, δέ θελει ποιείτω· οὐχ ἀμαρτάνει³⁴ Χριστοῦ. 23 τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ γίνεσθε γαμείτωσαν. 24 ἔκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, αὐτοῦ ἐδραῖος, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἔξουσίαν ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ θεῷ. 25 δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου κέκρικεν ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ, τηρεῖν τὴν οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ώς ἥλειμένος ἔαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιήσει. 26 ὕστε ὑπὸ κυρίου πιστὸς ἐίναι. 27 νομίζω οὖν καὶ ὁ γαμίζων τὴν ἔαυτοῦ παρθένον καλῶς τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ποιεῖ, καὶ ὁ μὴ γαμίζων κρεῖσσον ποιήσει. ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως 29 γυνὴ δέδεται ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνήρ εἶναι. 27 δέδεσαι γυναικί· μὴ ζήτει λύσιν· αὐτῆς· ἐὰν δὲ κοιμηθῇ ὁ ἀνήρ, ἐλευθέρα λέλυσαι ἀπὸ γυναικός; μὴ ζήτει γυναικα³⁵. ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν κυρίῳ. 28 ἐὰν δὲ καὶ γαμήσῃς, οὐχ ἡμαρτεῖς· καὶ 40 μακαριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτως μείνῃ, ἐὰν γήμῃ ἡ παρθένος, οὐχ ἡμαρτεῖν. Θλῖψιν κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, δοκῶ δὲ κάγὼ δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

ὑμῶν φείδομαι. 29 τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστίν· τὸ λοιπὸν ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναικας ώς μὴ ἔχοντες ὕσιν, 30 καὶ οἱ κλαίοντες ώς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες ώς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες ώς μὴ κατέχοντες, 31 καὶ οἱ χρώμενοι τὸν κόσμον ώς μὴ καταχρώμενοι· παράγει γάρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου.

8 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχομεν. ἡ γνῶσις φυσιοῦ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. 2 εἰ τις δοκεῖ ἐγνωκέναι τι, οὕπω ἔγνω καθὼς δεῖ γνῶναι· 3 εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. 4 περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς

θεὸς εἰ μὴ εῖς. 5 καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶν περιάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ λεγόμενοι θεὸι εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου καὶ Κηφᾶς; 6 ἢ μόνος γῆς, ὥσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν πολλοί, 6 ἀλλ’ ἡμῖν εῖς θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ μὴ ἐργάζεσθαι; 7 τίς στρατεύεται ιδίοις οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εῖς ὁψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι’ οὗ τὰ πάντα καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ἢ τίς καὶ ἡμεῖς δι’ αὐτοῦ. 7 ἀλλ’ οὐκ ἐν πᾶσιν ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ἡ γνῶσις· τινὲς δὲ τῇ συνηθείᾳ ἔως ἅρτι ποίμνης οὐκ ἐσθίει; 8 μὴ κατὰ ἄνθρωπον τοῦ εἰδώλου ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, ταῦτα λαλῶ, ἢ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει; καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενής οὖσα 9 ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται, μιλούντεται. 8 βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παραστήσει οὐ κημώσεις βοῦν ἀλοῶντα. μὴ τῶν βιῶν τῷ θεῷ οὔτε ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν, μέλει τῷ θεῷ; 10 ἢ δι’ ἡμᾶς πάντως οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα. 9 λέγει; δι’ ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη, ὅτι ὀφείλει βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἔξουσία ὑμῶν αὕτη ἐπ’ ἐλπίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριῶν, καὶ ὁ πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενεσίν. 10 ἀλοῶν ἐπ’ ἐλπίδι τοῦ μετέχειν. 11 Εἰ ἡμεῖς ἐὰν γάρ τις ἵδῃ σὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ εἰδωλίῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; 12 εἰ αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὅντος οἰκοδομηθήσεται ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἔξουσίας μετέχουσιν, οὐ εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; 11 ἀπόλλυται μᾶλλον ἡμεῖς; ἄλλ’ οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ γὰρ ὁ ἀσθενῶν ἐν τῇ σῇ γνώσει, ὁ ἔξουσίᾳ ταύτῃ, ἄλλὰ πάντα στέγομεν ἵνα ἀδελφὸς δι’ ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. 12 μή τινα ἐκκοπὴν δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ οὕτως δὲ ἀμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς τοῦ Χριστοῦ. 13 οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ιερὰ καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἐργαζόμενοι τὰ ἐκ τοῦ ιεροῦ ἐσθίουσιν, ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἀμαρτάνετε. 13 οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ παρεδρεύοντες τῷ διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; 14 οὕτως καὶ μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα ὁ κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω. (αἵσης 165) καταγγέλλοντιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. 15

9 Οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; ἐγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐδενὶ τούτων. οὐκ οὐχὶ Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἔόρακα; ἐγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται ἐν οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστὲ ἐν κυρίῳ; 2 εἰ ἐμοί, καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἄλλα γε ὑμῖν εἰμί· ἡ γὰρ σφραγίς μου τῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστὲ ἐν κυρίῳ. 3 ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνοντιν ἐστιν αὕτη. 4 μὴ οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν φαγεῖν καὶ πεῖν; 5 μὴ οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμα. 18 τίς οὖν

μού ἔστιν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἡ πέτρα δὲ ἦν ὁ Χριστός. **5** ἀλλ' οὐκ ἐν ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον, εἰς τὸ τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ θεός, μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἔξουσίᾳ μου ἐν κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. **6** ταῦτα τῷ εὐαγγελίῳ. **19** Ἐλεύθερος γὰρ ὧν ἐκ δὲ τύποι ήμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι πάντων πᾶσιν ἐμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς ήμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κάκεῖνοι πλείονας κερδήσω. **20** καὶ ἐγενόμην τοῖς ἐπεθύμησαν. **7** μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε, Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους καθώς τινες αὐτῶν· ὥσπερ γέγραπται, κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, μὴ ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν, καὶ ὧν αὐτὸς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἀνέστησαν παίζειν. **8** μηδὲ πορνεύωμεν, κερδήσω· **21** τοῖς ἀνόμοις ὡς ἀνομος, μὴ καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἐπεσαν ὧν ἀνομος θεοῦ ἀλλ' ἔννομος Χριστοῦ, μιᾷ ήμέρᾳ εἴκοσιτρεῖς χιλιάδες. **9** μηδὲ ἵνα κερδάνω τοὺς ἀνόμους· **22** ἐγενόμην ἐκπειράζωμεν τὸν κύριον, καθώς τινες τοῖς ἀσθενέσιν ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς αὐτῶν ἐξεπείρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν ὅφεων κερδήσω· τοῖς πᾶσιν γέγονα πάντα, ἵνα ἀπώλλυντο. **10** μηδὲ γογγύζετε, καθάπερ πάντως τινάς σώσω. **23** πάντα δὲ ποιῶ τινες αὐτῶν ἐγγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συνκοινωνὸς αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ὄλοθρευτοῦ. **11** ταῦτα δὲ τυπικῶς γένωμαι. **24** οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ συνέβαινεν ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἰς δὲ νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτως τρέχετε ἵνα αἰώνων κατήντηκεν. (*αισθ g165*) **12** ὕστε καταλάβητε. **25** πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ. πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα **13** πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ήμεῖς δὲ ἀνθρώπινος πιστὸς δὲ ὁ θεός, δις οὐκ ἄφθαρτον. **26** ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς ἔάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, οὐκ ἀδήλως, οὕτως πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν δέρων. **27** ἀλλὰ ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν. **14** δουλαγωγῶ, μήπως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς ἀδόκιμος γένωμαι.

εἰδωλολατρείας. **15** ὡς φρονίμοις λέγω.

10 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, κρίνατε ὑμεῖς ᾧ φημι. **16** τὸ ποτήριον τῆς ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τὴν νεφέλην ἥσαν καὶ πάντες διὰ τῆς τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἔστιν; τὸν ἄρτον θαλάσσης διῆλθον, **2** καὶ πάντες εἰς τὸν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος Μωϋσῆν ἐβαπτίσθησαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ τοῦ Χριστοῦ ἔστιν; **17** ὅτι εἰς ἄρτος, ἐν τὸν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. **18** βλέπετε τὸ αὐτὸν πνευματικὸν βρῶμα ἔφαγον, **4** καὶ πάντες τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχ οἱ ἐσθίοντες γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου

εἰσίν; 19 τί οὖν φημί; ὅτι εἰδωλόθυτόν τί εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ ἐστιν; ἡ ὅτι εἰδωλόν τί ἐστιν; 20 ἀλλ᾽ ὅτι ἡ Χριστός ἐστιν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνήρ, θύουσιν, δαιμονίοις καὶ οὐ θεῷ θύουσιν, οὐ κεφαλὴ δὲ τοῦ Χριστοῦ ὁ θεός. 4 πᾶς θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων ἀνὴρ προσευχόμενος ἡ προφητεύων κατὰ γίνεσθαι. 21 οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων οὐ δύνασθε αὐτοῦ. 5 πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἡ τραπέζης κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης προφητεύουσα ἀκατακαλύπτω τῇ κεφαλῇ δαιμονίων. 22 ἡ παραζηλούμεν τὸν κύριον; καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτῆς· ἐν γάρ μη ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν; 23 Πάντα ἐστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἔξυρημένη. 6 εἰ γάρ ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ πάντα συμφέρει πάντα οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω ἔξεστιν, ἀλλ᾽ οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. 24 μηδεὶς εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἡ τὸ ἔαυτοῦ ζητείτω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἔτέρου. 25 ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω. 7 ἀνὴρ μὲν πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε γάρ οὐκ ὄφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν, κεφαλήν, εἰκὼν καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων. 26 τοῦ κυρίου γάρ ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρός ἐστιν. 8 οὐ γάρ αὐτῆς. 27 εἴ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων καὶ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ θέλετε πορεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ἀνδρός· 9 καὶ γάρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν ὑμῖν ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν γυναικα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. 10 διὰ συνείδησιν. 28 ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, τοῦτο τοῦτο ὄφείλει ἡ γυνὴ ἔξουσίαν ἔχειν ἐπὶ ἱερόθυτόν ἐστιν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. 11 πλὴν τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν 29 οὕτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς οὕτε ἀνὴρ χωρὶς συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἔαυτοῦ ἀλλὰ γυναικὸς ἐν κυρίῳ. 12 ὥσπερ γάρ ἡ γυνὴ τὴν τοῦ ἔτέρου. ἵνατί γάρ ἡ ἐλευθερία μου ἐκ τοῦ ἀνδρός, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνείδησεως; 30 εἰ ἐγὼ γυναικός· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. 13 ἐν χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστὶν γυναικα ἐγὼ εὐχαριστῶ; 31 εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε ἀκατακάλυπτον τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; 14 πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν οὐδὲ ἡ φύσις αὐτῇ διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ θεοῦ ποιεῖτε. 32 ἀπρόσκοποι καὶ Ίουδαίοις μὲν ἐὰν κομῷ ἀτιμίᾳ αὐτῷ ἐστιν, 15 γυνὴ γίνεσθε καὶ Ἐλλησιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δὲ ἐὰν κομῷ δόξα αὐτῇ ἐστιν; ὅτι ἡ κόμη θεοῦ, 33 καθὼς κάγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. 16 Εἰ δέ μὴ ζητῶν τὸ ἐμαυτοῦ σύμφορον ἀλλὰ τὸ τις δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν.

συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι

11 Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κάγὼ
Χριστοῦ. 2 Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. 3 θέλω δὲ ὑμᾶς

τοῦ θεοῦ. 17 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρείσσον ἀλλὰ εἰς τὸ ἡσσον συνέρχεσθε. 18 πρῶτον μὲν γάρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω

σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέρος τι ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. 33 πιστεύω. 19 δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν ὥστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται φαγεῖν ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. 34 εἴ τις ἐν ὑμῖν. 20 συνερχομένων οὖν ὑμῶν πεινᾶ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἔστιν κυριακὸν δεῖπνον συνέρχησθε. τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω φαγεῖν, 21 ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον διατάξομαι.

προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὃς μὲν πεινᾶ, ὃς δὲ μεθύει. 22 μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; τί εἴπω ὑμῖν; ἐπαινέσω ὑμᾶς; ἐν τούτῳ οὐκ ἐπαινῶ. 23 ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ κυρίου, ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, δτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδετο ἔλαβεν ἄρτον 24 καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν, τοῦτο μού ἔστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 25 ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων, τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καὶ διαθήκη ἔστιν ἐν τῷ ἐμῷ αἷματι τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις ἐὰν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 26 ὁσάκις γὰρ ἐὰν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε, ἅχρι οὗ ἔλθῃ. 27 ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ κυρίου. 28 δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἔαυτόν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. 29 ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων κρίμα ἔαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα. 30 διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. 31 εἰ δὲ ἔαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἀν ἐκρινόμεθα· 32 κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ κυρίου παιδευόμεθα,

12 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. 2 οὕδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδωλα τὰ ἄφωνα ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι. 3 διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει, ἀνάθεμα Ἰησοῦς, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, κύριος Ἰησοῦς, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἀγίω. 4 Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα· 5 καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσίν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος· 6 καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, ὁ δὲ αὐτὸς θεός, ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. 7 ἐκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. 8 Ὡς μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, 9 ἔτερω πίστις ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι, ἄλλω δὲ χαρίσματα ιαμάτων ἐν τῷ ἐνὶ πνεύματι, 10 ἄλλω δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλω δὲ προφητεία, ἄλλω δὲ διάκρισις πνευμάτων, ἔτερω γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἔρμηνεία γλωσσῶν· 11 πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστῳ καθὼς βούλεται. 12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἐστιν καὶ μέλη πολλὰ ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος πολλὰ ὄντα ἐν ἐστιν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός· 13 καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἐλληνες, εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ

πάντες ἐν πνεῦμα ἐποτίσθημεν. 14 καὶ ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἐν μέλος ἀλλὰ διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; 30 μὴ πολλά. 15 ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, ὅτι οὐκ εἰμὶ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; μὴ πάντες τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; 16 καὶ διερμηνεύουσιν; 31 ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὄφθαλμός, τὰ μείζονα. καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο ὑμῖν δείκνυμι.

οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος· 17 εἰ δὲν τὸ σῶμα ὄφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ δὲν ἀκοή, ποῦ ἡ ὁσφρησις; 18 νῦνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἕκαστον αὐτῶν, ἐν τῷ σώματι καθὼς ἡθέλησεν. 19 εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; 20 νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. 21 οὐ δύναται δὲ ὁ ὄφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ, χρείαν σου οὐκ εἶχω, ἡ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, χρείαν ὑμῶν οὐκ εἶχω· 22 ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖα ἔστιν, 23 καὶ ἂ δοκοῦμεν ἀτιμότερα ἔιναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμήν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ὑμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν εἶχει, 24 τὰ δὲ εὐσχήμονα ὑμῶν οὐ χρείαν εἶχει. ἀλλὰ ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα, τῷ ὑστερουμένῳ περισσοτέραν δοὺς τιμήν, 25 ἵνα μὴ ἡ σχίσματα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸν ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη. 26 καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συνπάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται μέλος, συνχαίρει πάντα τὰ μέλη. 27 ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. 28 καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, ὅτε γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήμψεις, νηπίου. 12 βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. 29 μὴ πάντες ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς

13 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ εἶχω, γέγονα χαλκὸς ἥχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. 2 καὶ ἐὰν εἶχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἐὰν εἶχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὅρη μεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ εἶχω, οὐθέν εἰμι. 3 καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσομαι, ἀγάπην δὲ μὴ εἶχω, οὐθέν ὠφελοῦμαι. 4 ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται ἡ ἀγάπη, οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, 5 οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἔαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, 6 οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συνχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· 7 πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. 8 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε πίπτει· εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. 9 ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν· 10 ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. 11 ὅτε ἥμην νήπιος, ἐλάλουν ως νήπιος, ἐφρόνουν ως νήπιος, ἐλογιζόμην ως νήπιος· τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, ὅτε γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀντιλήμψεις, νηπίου. 12 βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου

πρόσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε ἵνα περισσεύητε. **13** διὸ ὁ λαλῶν γλώσσῃ δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. **13** προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. **14** ἐὰν γάρ νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά μου ταῦτα: μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

προσεύχεται, οὐ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν.

14 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. **2** ὁ γάρ λαλῶν γλώσσῃ οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ θεῷ, οὐδεὶς γάρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια: **3** ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. **4** ὁ λαλῶν γλώσσῃ ἔαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. **5** Θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μείζων δὲ ὁ προφητεύων ἥδη λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. **6** νῦν δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν, τί ὑμᾶς ὡφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἥδη ἐν ἀποκαλύψει ἥδη ἐν γνώσει ἥδη ἐν προφητείᾳ ἥδη διδαχῇ; **7** ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλός εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δῷ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἥδη τὸ κιθαριζόμενον; **8** καὶ γάρ ἐὰν ἄδηλον σάλπιγξ φωνὴν δῷ, τίς παρασκευάσεται εἰς πόλεμον; **9** οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε γάρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. **10** τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν εἰσιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ἄφωνον· **11** ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καὶ δὲ λαλῶν ἐν ἔμοι βάρβαρος. **12** οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε

15 τί οὖν ἐστιν; προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ. **16** ἐπεὶ ἐὰν εὐλογῆς πνεύματι, δὲ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς ἐρεῖ τὸ ἀμήν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ, ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδεν; **17** σὺ μὲν γάρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἔτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. **18** εὐχαριστῶ τῷ θεῷ, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσῃ λαλῶ· **19** ἀλλὰ ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους τῷ νοΐ μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἥ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ. **20** Ἄδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσὶν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε. **21** ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι ἐν ἐτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἐτέρων λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδὲ οὕτως εἰσακούσονταί μου, λέγει κύριος. **22** ὥστε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν οὐ τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. **23** ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία δλη ἐπὶ τὸ αὐτό τοις ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. **24** ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἀπίστος ἥδη ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, **25** τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερά γίνεται, καὶ οὕτως πεσῶν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι ὄντως θεὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν. **26** Τί οὖν

έστιν, ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἔκαστος εἰ κατέχετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. Φαλμὸν ἔχει, διδαχὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν 3 παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, δο καὶ ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἐρμηνείαν ἔχει πάντα παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω. 27 εἴτε γλώσσῃ τῶν ἀμαρτιῶν ὑμῶν κατὰ τὰς γραφάς, τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, 4 καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἰς διερμηνεύετω· 28 ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς γραφάς, 5 καὶ ἐὰν δὲ μὴ ἡ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ὅτι ὥφθη Κηφᾶς, ἐπειτα τοῖς δώδεκα· 6 ἐκκλησίᾳ, ἔαυτῷ δὲ λαλείτω καὶ τῷ θεῷ. ἐπειτα ὥφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς 29 προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν, ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἔως καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν· 30 ἐὰν δὲ ἄρτι, τινὲς δὲ ἐκοιμήθησαν· 7 ἐπειτα ἄλλῳ ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, δο πρῶτος ὥφθη Ἰακώβῳ, ἐπειτα τοῖς ἀποστόλοις σιγάτω. 31 δύνασθε γὰρ καθ' ἓνα πάντες πᾶσιν· 8 ἔσχατον δὲ πάντων ὠσπερεὶ τῷ προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν καὶ ἐκτρώματι ὥφθη κάμοι. 9 ἐγὼ γάρ εἰμι πάντες παρακαλῶνται, 32 καὶ πνεύματα ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, δος οὐκ εἰμὶ προφητῶν προφῆταις ὑποτάσσεται· 33 ίκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα οὐ γάρ ἔστιν ἀκαταστασίας ὁ θεὸς ἀλλὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ· 10 χάριτι δὲ θεοῦ εἰρήνης. Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ ἀγίων, 34 αἱ γυναῖκες ἐν ταῖς ἐκκλησίαις κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν σιγάτωσαν, οὐ γάρ ἐπιτρέπεται αὐταῖς πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλλὰ ἡ λαλεῖν· ἀλλὰ ὑποτασσέθωσαν, καθὼς χάρις τοῦ θεοῦ σὺν ἐμοί. 11 εἴτε οὖν ἐγὼ καὶ ὁ νόμος λέγει. 35 Εἰ δέ τι μαθεῖν εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ιδίους ἄνδρας ἐπιστεύσατε. 12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ἐπερωτάτωσαν, αἰσχρὸν γάρ ἔστιν γυναικὶ ὅτι ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, πῶς λέγουσιν λαλεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ. 36 ἢ ἀφ' ὑμῶν ὃ ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους ἔστιν; 13 εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ κατήντησεν; 37 Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· 14 εἰ δὲ ἢ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἡ γράφω Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα καὶ τὸ ὑμῖν ὅτι κυρίου ἔστιν· 38 εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν· ἀγνοεῖται. 39 ὥστε, ἀδελφοί μου, ζηλοῦτε 15 εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν μὴ κωλύετε θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ γλώσσαις· 40 πάντα δὲ εὐσχημόνως καὶ ὅτι ἥγειρεν τὸν Χριστόν, δον οὐκ ἥγειρεν κατὰ τάξιν γινέσθω.

εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. 16 εἰ

15 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς εὐαγγέλιον δε εὐηγγελισάμην ὑμῖν, δο ἐγήγερται· 17 εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, 2 δοιούς ματαία ἡ πίστις ὑμῶν, ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς καὶ σώζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν ἀμαρτίαις ὑμῶν. 18 ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες

ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. 19 εὶ ἐν τῇ ζωῇ 34 ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἀμαρτάνετε, ταύτῃ ἐν Χριστῷ ἡλπικότες ἐσμὲν μόνον, ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινες ἔχουσιν· πρὸς ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. ἐντροπὴν ὑμῖν λαλῶ. 35 Ἀλλὰ ἐρεῖ τις· 20 Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγίγερται ἐκ νεκρῶν, πᾶς ἐγέιρονται οἱ νεκροί; ποίω δὲ σώματι ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων. 21 ἐπειδὴ γὰρ ἔρχονται; 36 ἄφρων, σὺ δὲ σπείρεις, οὐ δι’ ἀνθρώπου θάνατος, καὶ δι’ ἀνθρώπου ζωοποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ· 37 καὶ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν· 22 ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ σπείρεις ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ τύχοι ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. σίτου ἡ τινος τῶν λοιπῶν· 38 ὁ δὲ θεὸς 23 ἔκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι ἀπαρχὴ δίδωσιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἡθέλησεν, καὶ Χριστός, ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων ἴδιον σῶμα. 39 οὐ παρουσίᾳ αὐτοῦ, 24 εἴτα τὸ τέλος, ὅταν πᾶσα σάρξ ἡ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν παραδιδοῖ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σάρξ κτηνῶν, ἄλλη πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ δὲ σάρξ πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων. 40 καὶ πᾶσαν ἔχουσιαν καὶ δύναμιν. 25 δεῖ γὰρ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρι οὗ θῇ πάντας ἀλλὰ ἐτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, τοὺς ἔχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. 26 ἐτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. 41 ἄλλη δόξα ἔσχατος ἔχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος· ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη 27 πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας δόξα ἀστέρων ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα ὑποτέτακται, ἐν δόξῃ. 42 οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ νεκρῶν. σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν τὰ πάντα. 28 ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ ἀφθαρτίᾳ· 43 σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ νιὸς ὑποταγήσεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ἐν δυνάμει· 44 σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. 29 Ἐπεὶ τί ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. εἰ ἔστιν σῶμα ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν Ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν. 45 οὕτως νεκρῶν; εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ γέγραπται, ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν; 30 τί καὶ ἡμεῖς Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ κινδυνεύομεν πᾶσαν ὕραν; 31 καθ’ ἡμέραν εἰς πνεῦμα ζωοποιοῦν. 46 ἀλλ’ οὐ πρῶτον ἀποθνήσκω, νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, τὸ πνευματικὸν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα ἀδελφοί, ἦν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ τὸ πνευματικόν. 47 ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἡμῶν. 32 εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐκ γῆς χοϊκός, δὲ δεύτερος ἄνθρωπος ἐξ ἐν Ἐφέσω, τί μοι τὸ ὅφελος; εἰ νεκροὶ οὐρανοῦ. 48 οἶος δὲ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν καὶ πίωμεν, χοϊκοί, καὶ οἵος δὲ πνευράνιος, τοιοῦτοι καὶ αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. 33 μὴ πλανᾶσθε· οἱ ἐπουράνιοι· 49 καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν φθείρουσιν ἥθη χρηστὰ ὄμιλίαι κακαί. τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ

τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. **50** Τοῦτο δέ πορεύσονται. **5** ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν ὅταν Μακεδονίαν διέλθω· Μακεδονίαν θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύναται, οὐδὲ ἡ γὰρ διέρχομαι, **6** πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. **51** παραμενῶ ἡ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς ἴδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω· πάντες οὐ με προπέμψητε οὗ ἐὰν πορεύωμαι. **7** οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, **52** ἐν ἀτόμῳ, ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐλπίζω γὰρ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ἐσχάτη σάλπιγγι· σαλπίσει γάρ, καὶ οἱ ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέψῃ. **8** ἐπιμενῶ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἀφθαρτοί, καὶ ἡμεῖς δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἔως τῆς πεντηκοστῆς· **9** ἀλλαγησόμεθα. **53** δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν θύρα γάρ μοι ἀνέῳγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. **10** Ἐὰν δὲ ἔλθῃ τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. **54** ὅταν δὲ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν πρὸς ὑμᾶς, τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν, ὡς κάγω· **11** μή τις οὖν αὐτὸν ἔξουθενήσῃ. τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νῖκος. **55** ποῦ πρός με, ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν σου, θάνατε, τὸ νῖκος; ποῦ σου, θάνατε, ἀδελφῶν. **12** Περὶ δὲ Ἀπολλώ τοῦ ἀδελφοῦ, τὸ κέντρον; (*Hadēs g86*) **56** τὸ δὲ κέντρον πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς τοῦ θανάτου ἡ ἀμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἀμαρτίας ὁ νόμος. **57** τῷ δὲ θεῷ χάρις ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος διὰ τοῦ κυρίου ὅταν εὐκαιρήσῃ. **13** Γρηγορεῖτε, στήκετε ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **58** ὕστε, ἀδελφοί μου ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταίοῦσθε· ἀγαπητοί, ἔδραιοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, **14** πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. **15** περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἴδατε τὴν πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἔστιν ἀπαρχὴ τῆς ἔστιν κενὸς ἐν κυρίῳ.

Ἄχαιας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἀγίοις ἔταξαν ἔαυτούς· **16** ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. **17** χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φορτουνάτου καὶ Ἀχαιοῦ, δτι τὸ ὑμέτερον ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν, **18** ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους. **19** Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ ἥ ἄξιον τοῦ κάμε πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ Πρίσκα σὺν τῇ κατ' οἴκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ.

16 Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους,

ώσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. **2** κατὰ μίαν σαρβάτου ἔκαστος ὑμῶν παρ' ἔαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὅ τι ἄν εὐδῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι γίνωνται. **3** ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάστε, δι' ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ· **4** ἐὰν δὲ ἥ ἄξιον τοῦ κάμε πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ

20 ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες.
ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ.
21 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. 22
εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν κύριον, ἡτο ἀνάθεμα.
μαρὰν ἀθά. 23 ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ
μεθ' ὑμῶν. 24 ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων
ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Προς Κορινθιους Β'

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὖσῃ ἐν Κορίνθῳ, σὺν τοῖς ἀγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ· **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως, **4** ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἣς παρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ **5** ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ ἡ παράκλησις ἡμῶν. **6** εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὃν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν. καὶ ἡ ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν, **7** εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοί ἔστε τῶν παθημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. **8** Οὐ γάρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ὑπὲρ δύναμιν ἐβαρήθημεν, ὥστε ἔξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν· **9** ἐγείροντι τοὺς νεκρούς· **10** δὲς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. **11** δὲς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς δύνησιν τοῦ Κορινθίου πατρὸς θεοῦ, **12** δὲς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς δύνησιν τοῦ Κορινθίου πατρὸς θεοῦ, **13** δὲς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς δύνησιν τοῦ Κορινθίου πατρὸς θεοῦ, **14** δὲς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς δύνησιν τοῦ Κορινθίου πατρὸς θεοῦ, **15** δὲς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς δύνησιν τοῦ Κορινθίου πατρὸς θεοῦ, **16** δὲς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς δύνησιν τοῦ Κορινθίου πατρὸς θεοῦ, **17** δὲς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς δύνησιν τοῦ Κορινθίου πατρὸς θεοῦ, **18** δὲς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς δύνησιν τοῦ Κορινθίου πατρὸς θεοῦ, **19** δὲς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς δύνησιν τοῦ Κορινθίου πατρὸς θεοῦ, **20** δὲς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς δύνησιν τοῦ Κορινθίου πατρὸς θεοῦ, **21** δὲς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς δύνησιν τοῦ Κορινθίου πατρὸς θεοῦ, **22** δὲς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς δύνησιν τοῦ Κορινθίου πατρὸς θεοῦ, **23** δὲς τὸν ἀραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς δύνησιν τοῦ Κορινθίου πατρὸς θεοῦ.

θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχήν, θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν δτὶ φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἥλθον εἰς ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' Κόρινθον. 24 οὐχ δτὶ κυριεύομεν ὑμῶν τῆς ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ· 15 δτὶ Χριστοῦ εὐώδια πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις καὶ ἐν ὑμῶν, τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε.

τοῖς ἀπολλυμένοις, 16 οἵς μὲν ὀσμὴ ἐκ

2 Ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν θανάτου εἰς θάνατον, οἵς δὲ ὀσμὴ ἐκ ζωῆς ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν· 2 εἰ γὰρ ἐγὼ εἰς ζωήν, καὶ πρὸς ταῦτα τίς ίκανός; 17 λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ὁ εὐφραίνων με εἰ μὴ ὁ οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες λυπούμενος ἔξι ἐμοῦ; 3 καὶ ἔγραψα τοῦτο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλ’ ὡς ἔξι εἰλικρινίας, αὐτὸν ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην σχῶ ἀφ' ὃν ἀλλ’ ὡς ἐκ θεοῦ κατέναντι θεοῦ ἐν Χριστῷ ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς λαλοῦμεν.

ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστιν. 4 ἐκ **3** Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἢ μὴ χρήζομεν ὡς τινες συστατικῶν ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἔξι ὑμῶν; 2 ἡ ἵνα λυπηθῆτε ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐνγεγραμμένη ἦν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. 5 Εἰ δέ ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας ὑμᾶς. 3 φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ 6 ίκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐνγεγραμμένη οὐ ὑπὸ τῶν πλειόνων, 7 ὥστε τούναντίον μέλανι ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, πλαξὶν λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξὶν καρδίαις μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ σαρκίναις. 4 πεποιθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν τοιούτος. 8 διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν. 5 οὐχ ὅτι ἀφ' αὐτὸν ἀγάπην· 9 εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα ἑαυτῶν ἱκανοί ἐσμεν λογίσασθαί τι ὡς ἔξι ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἰκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ, ὑπήκοοι ἐστε. 10 Ὡς δέ τι χαρίζεσθε, κἀγώ. 6 ὃς καὶ ἱκάνωσεν ὑμᾶς διακόνους καινῆς καὶ γὰρ ἐγὼ δὲ κεχάρισμαι, εἴ τι κεχάρισμαι, διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, 11 ἵνα μὴ τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτέννει, τὸ δὲ πνεῦμα πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ· οὐ γὰρ ζωοποιεῖ. 7 εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. 12 Ἐλθὼν γράμμασιν ἐντετυπωμένη λίθοις ἐγενήθη δὲ εἰς τὴν Τρῳάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν νίοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως κυρίῳ, 13 οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματι διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν μου τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, καταργουμένην, 8 πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; Μακεδονίαν. 14 Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε 9 εἰ γὰρ τῇ διακονίᾳ τῆς κατακρίσεως

δόξα, πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι τῆς δικαιούσης δόξη. 10 καὶ γάρ οὐ τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ τοῦ Χριστοῦ, ὃς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. μέρει εἶνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. 11 (aiōn g165) 5 οὐ γάρ ἔαυτοὺς κηρύσσομεν εἰ γάρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῷ ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν κύριον, ἔαυτοὺς μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ. 12 Ἐχοντες δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. 6 ὅτι ὁ οὗν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ θεὸς ὁ εἰπών, ἐκ σκότους φῶς λάμψει, χρώμεθα, 13 καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἔαυτοῦ, φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν προσώπῳ Χριστοῦ. 7 Ἐχομεν δὲ τὸν εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. 14 ἀλλὰ θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γάρ ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἥ τοῦ θεοῦ τῆς σήμερον ἡμέρας τὸ αὐτὸν κάλυμμα καὶ μὴ ἔξη ἡμῶν· 8 ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ’ ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ’ μένει μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ὅτι ἐν Χριστῷ οὐκ ἔξαπορούμενοι, 9 διωκόμενοι ἀλλ’ οὐκ καταργεῖται· 15 ἀλλ’ ἔως σήμερον ἡνίκα ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ’ ἀν ἀναγινώσκηται Μωϋσῆς κάλυμμα ἐπὶ οὐκ ἀπολλύμενοι, 10 πάντοτε τὴν νέκρωσιν τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται· 16 ἡνίκα δὲ ἐὰν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν κάλυμμα. 17 ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν οὗ φανερωθῆ. 11 ἀεὶ γάρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου, ἐλευθερία. 18 ἡμεῖς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένω προσώπῳ τὴν ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῆ ἐν τῇ θνητῇ δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν σαρκὶ ἡμῶν. 12 ὕστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. 13 ἔχοντες δόξαν, καθάπερ ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

δὲ τὸ αὐτὸν πνεῦμα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ

4 Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, γεγραμμένον, ἐπίστευσα, διὸ καὶ ἐλάλησα, καθὼς ἡλεήθημεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν, 2 καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, 14 ἀλλὰ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν κύριον Ἰησοῦν μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστάντες εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν κύριον Ἰησοῦν ἡμᾶς, ἵνα ἡ ἀληθείας συνείδησιν ἀνθρώπων σὺν οὐρανῷ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. 3 εἰ δὲ καὶ ἔστιν καὶ ἡμᾶς σὺν Ἰησοῦν ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. 15 τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ καταλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀληθείας συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 4 εἰ δὲ καὶ ἔστιν καὶ ἡμᾶς σὺν Ἰησοῦν ἐγκακοῦμεν, ἀλλ’ ἐπὶ τοῦ θεοῦ. 16 Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν, ἀλλ’ ἐπὶ τοῦ θεοῦ. 17 τὸ γὰρ παραστίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως

ήμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ήμῶν, (aiōnios g166) 18 μὴ σκοπούντων ήμῶν τὰ βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια. (aiōnios g166)

ήμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ήμῖν καυχήματος ὑπὲρ ήμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ μὴ ἐν καρδίᾳ. 13 εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, θεῷ εἴτε σωφρονοῦμεν, ήμῖν. 14 ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ήμᾶς, 15 κρίναντας τοῦτο, διτὶ εἰς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν· ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον· καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἔαυτοῖς ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. 16 ὥστε ήμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρκα· εἰ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. 17 ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καὶνὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἴδοὺ γέγονεν καὶνά· 18 τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ήμᾶς ἔαυτῷ διὰ Χριστοῦ καὶ δόντος ήμῶν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, 19 ὡς διτὶ θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἔαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ήμῶν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. 20 ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ήμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ. 21 τὸν μὴ γνόντα ἀμαρτίαν ὑπὲρ ήμῶν ἀμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ήμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

6 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ήμᾶς 2 λέγει γάρ, καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι· ἴδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἴδοὺ νῦν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερώσθαι. 7 ἡμέρα σωτηρίας 3 μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ

διακονία, 4 ἀλλ' ἐν παντὶ συνίσταντες πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς νίοὺς καὶ ἔαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ θυγατέρας, λέγει κύριος παντοκράτωρ. πολλῆ, ἐν θλίψειν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν 7 Ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, στενοχωρίαις, 5 ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἀγαπητοί, καθαρίσωμεν ἔαυτοὺς ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ ἐν νηστείαις, 6 ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν πνεύματι, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν πνεύματι φόβῳ θεοῦ. 2 Χωρήσατε ἡμᾶς οὐδένα ἄγιο, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτω, 7 ἐν λόγῳ ἡδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ διὰ τῶν δύπλων ἐπλεονεκτήσαμεν. 3 πρὸς κατάκρισιν οὐ τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, λέγω, προείρηκα γάρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις 8 διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συνζῆν. καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, 4 πολλὴ μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλὴ 9 ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἴδού ζῶμεν, ὡς παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ παιδεύομενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, 10 ὡς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. 5 Καὶ γάρ λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες ἐσχηκεν ἄνεσιν ἡ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν καὶ πάντα κατέχοντες. 11 Τὸ στόμα ἡμῶν παντὶ θλιβόμενοι ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν ἀνέῳγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία φόβοι. 6 ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς ἡμῶν πεπλάτυνται· 12 οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις Τίτου· 7 οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ ὑμῶν· 13 τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἥ παρεκλήθη τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. 14 ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν Μὴ γίνεσθε ἐτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὄδυρμόν, τὸν ὑμῶν γάρ μετοχὴ δικαιοσύνη καὶ ἀνομία; ἢ ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὕστε με μᾶλλον χαρῆναι. τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; 15 τίς 8 ὅτι εἱ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, δὲ συμφώνησις Χριστοῦ πρὸς Βελιάρ, ἢ οὐ μεταμέλομαι· εἱ καὶ μετεμελόμην βλέπω τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀπίστου; 16 τίς δὲ γάρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἱ καὶ πρὸς συνκατάθεσις ναῷ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ὥραν ἐλύπησεν ὑμᾶς, 9 νῦν χαίρω, οὐχ ἡμεῖς γάρ ναὸς θεοῦ ἔσμεν ζῶντος καθὼς ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς εἴπεν ὁ θεὸς ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γάρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐνπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός, καὶ ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἔξ ἡμῶν. 10 ή γάρ αὐτοὶ ἔσονταί μου λαός. 17 Διὸ ἐξέλθατε κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει ἀμεταμέλητον ἐργάζεται· ή δὲ τοῦ κόσμου κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε· κάγὼ λύπη θάνατον κατεργάζεται. 11 ίδού γὰρ εἰσδέξομαι ὑμᾶς, 18 καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι

πόσην κατηργάσατο ύμιν σπουδήν, ἀλλὰ ἡμᾶς Τίτον ἵνα καθώς προενήρξατο οὕτως ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ταύτην. 7 ἀλλ ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, ἀλλὰ ἐκδίκησιν ἐν παντὶ συνεστήσατε πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ ἔαυτοὺς ἀγνοὺς εἶναι τῷ πράγματι. 12 σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἄρα εὶς καὶ ἔγραψα ύμιν, οὐκ ἔνεκεν τοῦ ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. ἀδικήσαντος οὐδὲ ἔνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, 8 οὐ κατ’ ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀλλ ἔνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ἑτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον γνήσιον δοκιμάζων. 9 γινώσκετε γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ. 13 διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν περισσοτέρως ὅτι δι’ ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ὁν, ἵνα μᾶλλον ἔχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ 10 καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι τοῦτο πάντων ὑμῶν. 14 ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ὑμῶν κεκαύχημαι οὐ κατησχύνθην, ἀλλ’ ποιησαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ὡς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, ἀπὸ πέρυσι. 11 νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἐπὶ Τίτου ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία ἀλήθεια ἐγενήθη. 15 καὶ τὰ σπλάγχνα τοῦ θέλειν οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστιν ἔχειν. 12 εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἀναμιμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ἂν ἔχῃ εὐπρόοδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου 13 οὐ γὰρ ἵνα ἀλλοις ἀνεσις, ὑμῖν θλίψις, ἐδέξασθε αὐτόν. 16 χαίρω ὅτι ἐν παντὶ ἀλλ ἐξ ισότητος ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

περίσσευμα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, 14

8 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν ἕνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, 2 ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς 15 καθὼς γέγραπται, ὁ τὸ πολὺ δούλου ἐπλεόνασεν, καὶ ὁ τὸ δλίγον οὐκ ἡλαττόνησεν. 16 Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι πάντην σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, 17 ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, 18 συνεπέμψαμεν δὲ τὸν ἀδελφὸν μετ’ αὐτοῦ, οὗ δὲ ἐπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν 19 οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι διὰ θελήματος θεοῦ, 6 εἰς τὸ παρακαλέσαι

ταύτη τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ αὐτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ὁ σπείρων ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ ἡμῶν, 20 στελλόμενοι τοῦτο μή τις ἡμᾶς θερίσει. 7 ἔκαστος καθὼς προήρηται τῇ μωμήσηται ἐν τῇ ἀδρότητι ταύτῃ τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἵλαρὸν διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν· 21 προνοοῦμεν γὰρ γὰρ δότην ἀγαπᾶ ὁ θεός. 8 δυνατεῖ δὲ ὁ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ θεὸς πᾶσαν χάριν περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἐνώπιον ἀνθρώπων. 22 συνεπέμψαμεν δὲ ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὅντα, 9 καθὼς γέγραπται, ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν νῦνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. 23 εἴτε ὑπὲρ Τίτου, τὸν αἰῶνα. (αἱσθ g165) 10 ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός εἴτε σπέρμα τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον ὑμῶν Χριστοῦ. 24 τὴν οὖν ἐνδειξιν τῆς ἀγάπης καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς ὑμῶν· 11 ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν αὐτοὺς ἐνδεικνύμενοι εἰς πρόσωπον τῶν ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν ἐκκλησιῶν.

9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους περισσόν μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν, 2 οἵδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἦν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέρυσι, καὶ τὸ ὑμῶν ζῆλος ἡρέθισεν τοὺς πλείονας. 3 ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καυχῆμα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον παρεσκευασμένοι ἦτε, 4 μήπως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὔρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ. 5 ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφοὺς ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπῶν δὲ θαρρῶ τὴν προεπιγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, εἰς ὑμᾶς· 2 δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν ταύτην ἔτοιμην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν, θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ἢ λογίζομαι μὴ ὡς πλεονεξίαν. 6 Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων τολμῆσαι ἐπί τινας τοὺς λογιζομένους

10 Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραῦτητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, δος κατὰ πρόσωπον μὲν προεπιγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, εἰς ὑμᾶς· 2 δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν ταύτην ἔτοιμην εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν, θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ἢ λογίζομαι μὴ ὡς πλεονεξίαν. 6 Τοῦτο δέ, ὁ σπείρων τολμῆσαι ἐπί τινας τοὺς λογιζομένους

ήμᾶς ώς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. 3 Χριστοῦ 15 οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες σάρκα στρατευόμεθα 4 τὰ γὰρ ὅπλα τῆς αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν στρατιᾶς ἡμῶν οὐ σαρκικὰ ἀλλὰ δυνατὰ μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὁχυρωμάτων, 5 εἰς περισσείαν, 16 εἰς τὰ ὑπερέκεινα λογισμοὺς καθαιροῦντες καὶ πᾶν ὕψωμα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτριώ ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχήσασθαι. 17 ὃ καὶ αἱχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν δὲ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω. 18 οὐ ὑπακοήν τοῦ Χριστοῦ, 6 καὶ ἐν ἑτοίμῳ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν δόκιμος, ἀλλ' ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.

πληρωθῆ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. 7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε; εἴ τις πέποιθεν ἔαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἐφ' ἔαυτῷ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς. 8 ἐάν τε γὰρ περισσότερόν τι καυχήσομαι περὶ τῆς ἔξουσίας ἡμῶν, ἣς ἔδωκεν ὁ κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, 9 ἵνα μὴ δόξω ώς ἀν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν· 10 ὅτι, αἱ ἐπιστολαὶ μέν, φησίν, βαρεῖαι καὶ ἴσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενῆς καὶ ὁ λόγος ἔξουθενημένος. 11 τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἵοι ἐσμεν τῷ λόγῳ δ' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ. 12 οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐνκρῖναι ἢ συνκρῖναι ἔαυτούς τισιν τῶν ἔαυτούς συνιστανόντων· ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἔαυτοῖς ἔαυτούς μετροῦντες καὶ συνκρίνοντες ἔαυτούς ἔαυτοῖς οὐ συνιᾶσιν. 13 ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. 14 οὐ γὰρ ώς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἔαυτούς, ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ

11 Ὁφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ἀφροσύνης ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. 2 ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλω, ήρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἀγνήν παραστῆσαι τῷ Χριστῷ· 3 φοβοῦμαι δὲ μήπως, ώς ὁ δῆφις ἐξηπάτησεν Εὔαν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς Χριστόν. 4 εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἔτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἔτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνέχεσθε. 5 λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων· 6 εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ φανερώσαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. 7 ἢ ἀμαρτίαν ἐποίησα ἐμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὕψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; 8 ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὄψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν, καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐθενός· 9 τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας· καὶ ἐν παντὶ ἀβαρῇ ἐμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. 10 ἐστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν

έμοι ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· **26** ὁδοιπορίαις εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς Ἀχαΐας. **11** πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις διατί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ θεὸς οἶδεν. ληστῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἔξ **12** ὃ δὲ ποιῶ καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω τὴν ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἀφορμῇν τῶν θελόντων ἀφορμήν, ἵνα ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσῃ, κινδύνοις ἐν ᾧ καυχῶνται εὑρεθῶσιν καθὼς καὶ ἐν ψευδαδέλφοις, **27** κόπω καὶ μόχθῳ, ἥμεῖς. **13** οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ ἔργαται δόλιοι, μετασχηματίζομενοι εἰς δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει ἀποστόλους Χριστοῦ. **14** καὶ οὐ θαῦμα, καὶ γυμνότητι· **28** χωρὶς τῶν παρεκτός ἡ αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται ἐπίστασίς μοι ἡ καθ' ἥμέραν, ἡ μέριμνα εἰς ἄγγελον φωτός. **15** οὐ μέγα οὖν εἰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. **29** τίς ἀσθενεῖ, καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται, καὶ ὡς διάκονοι δικαιοσύνης ὡν τὸ τέλος οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; **30** εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. **16** Πάλιν λέγω, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι. **31** ὁ μὴ τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μῆγε, θεὸς καὶ πατήρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ οἶδεν, καν ὡς ἄφρονα δέξασθε με, ἵνα κἀγώ ὁ ὣν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ μικρόν τι καυχήσωμαι. **17** ὁ λαλῶ οὐ κατὰ ψεύδομαι. (*αισθ g165*) **32** ἐν Δαμασκῷ ὁ κύριον λαλῶ, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει ταύτη τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. **18** τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι με, **33** καὶ ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ σάρκα, κἀγὼ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἔχαλάσθην διὰ τοῦ καυχήσομαι. **19** ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν τείχους καὶ ἔξεψυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ. ἀφρόνων φρόνιμοι ὅντες; **20** ἀνέχεσθε γὰρ **12** Καυχᾶσθαι δεῖ, οὐ συμφέρον μέν, εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, ἐλεύσομαι δὲ εἰς δόπτασίας καὶ εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις ἀποκαλύψεις κυρίου. **2** οἶδα ἀνθρωπὸν ἐν εἰς πρόσωπον ὑμᾶς δέρει. **21** κατὰ ἀτιμίαν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσάρων εἴτε ἐν λέγω, ὡς ὅτι ἥμεῖς ἡσθενήκαμεν· ἐν ᾧ δ' ἄν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κἀγώ. **22** Ἐβραῖοί εἰσιν; κἀγώ. Ἰσραηλεῖται εἰσιν; κἀγώ. σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν; κἀγώ. **23** διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν; παραφρονῶν τὸν τοιοῦτον ἀνθρωπὸν εἴτε ἐν σώματι εἴτε λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς περισσοτέρως, ἐν φυλακαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν θανάτοις πολλάκις. **24** ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσεράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, **25** τρὶς ἐραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἀλήθειαν

γὰρ ἐρῶ· φείδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμὲ παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν λογίσηται ὑπὲρ ὁ βλέπει με ἥ ἀκούει ἔξ ἀδελφόν· μήτι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; ἐμοῦ 7 καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ τοῖς αὐτοῖς ἔχνεσιν; 19 Πάλαι δοκεῖτε ὅτι σαρκί, ἄγγελος σατανᾶ, ἵνα με κολαφίζῃ, ὑμῖν ἀπολογούμεθα; κατέναντι θεοῦ ἐν ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. 8 ὑπὲρ τούτου τρὶς Χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, τὸν κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. 20 φοβοῦμαι γὰρ ἐμοῦ· 9 καὶ εἱρηκέν μοι, ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μήπως ἐλθὼν οὐχ οἴους θέλω εὔρω ὑμᾶς μου· ἡ γὰρ δύναμις ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται. κἀγώ εὐρεθῶ ὑμῖν οἶον οὐ θέλετε, μήπως ἥδιστα οὕν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἔρις, ζῆλος, θυμοί, ἐριθείαι, καταλαλιαί, ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ψιθυρισμόι, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι· 21 μὴ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. 10 διὸ εὐδοκῶ ἐν πάλιν ἐλθόντος μου ταπεινώσει με δὲ θεός ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν διωγμοῖς καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· προημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι. 11 ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ Γέγονα ἄφρων· ὑμεῖς με ἡναγκάσατε. ἐγὼ δὲ ἔπραξαν.

γὰρ ὥφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν 13 Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, στόματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. 12 τὰ μὲν σημεῖα τοῦ σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. 2 προείρηκα καὶ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ προλέγω ὡς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὸν ὑπομονῆ, σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ νῦν τοῖς προημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς δυνάμεσιν. 13 τί γάρ ἐστιν ὁ ἡσσώθητε πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἐλθω εἰς τὸ πάλιν οὐ ἔγω οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ φείσομαι, 3 ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. 14 ἴδοι τρίτον λαλοῦντος Χριστοῦ· δις εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. 4 καὶ γὰρ ἐσταυρώθη τοῦτο ἔτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυνάμεως θεοῦ. καὶ γὰρ ὑμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ γὰρ ὑμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ὑμῶν ἀλλὰ ὑμᾶς, οὐ γὰρ ὄφείλει τὰ τέκνα ζήσομεν σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν, ἀλλὰ οἱ γονεῖς εἰς ὑμᾶς. 5 ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ τοῖς τέκνοις. 15 ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω ἐν τῇ πίστει, ἐαυτοὺς δοκιμάζετε· διὸ οὐκ καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἐπιγινώσκετε ἐαυτοὺς ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ὑμῶν. εἰ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶ, ἥττον ἐν ὑμῖν; εἰ μήτι ἀδόκιμοι ἐστε. 6 ἐλπίζω δὲ ἀγαπῶμαι; 16 Ἐστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὅτι γνώσεσθε ὅτι ὑμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. ὑμᾶς ἀλλὰ ὑπάρχων πανοῦργος δόλων ὑμᾶς 7 εὐχόμεθα δὲ πρὸς τὸν θεόν μὴ ποιῆσαι ἔλαβον. 17 μή τινα ᾧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ὑμεῖς δόκιμοι ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; 18 φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε,

ήμεῖς δὲ ώς ἀδόκιμοι ὥμεν. **8** οὐ γάρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. **9** χαίρομεν γάρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἔτε· τοῦτο καὶ εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. **10** διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὸν γράφω, ἵνα παρὸν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἢν δὲ κύριος ἔδωκέν μοι, εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἴς καθαίρεσιν. **11** Λοιπόν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. **12** ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. **13** ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἄγιοι πάντες. **14** Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἀγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν.

Προς Γαλατας

1 Παῦλος ἀπόστολος, οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, **2** καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας. **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **4** τοῦ δόντος ἔαυτὸν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν ὅπως ἔξεληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἰῶνος τοῦ ἐνεστῶτος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, (aiōn g165) **5** φὸς ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (aiōn g165) **6** Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἔτερον εὐαγγέλιον, **7** δούλος ἔστιν ἄλλος εἰ μή τινές εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. **8** ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὁ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. **10** ἄρτι γάρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ ἔτι ἀνθρώποις ἥρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἡμην. **11** Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπὸ ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἀνθρωπὸν. **12** οὐδὲ γάρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτό, οὕτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. **13** ἡκούσατε γάρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἐπόρθουν

αὐτήν, **14** καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. **15** ὅτε δὲ εὔδοκησεν ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ **16** ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἷματι, **17** οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. **18** ἔπειτα μετὰ τρία ἔτη ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἰστορῆσαι Κηφᾶν, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. **19** ἔτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου. **20** ἀ δὲ γράφω ὑμῖν, ίδού ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. **21** ἔπειτα ἤλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κιλικίας. **22** ἡ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίσηται ἡμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ, **23** μόνον δὲ ἀκούοντες ἥσαν ὅτι ὁ διώκων ὑμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἦν ποτε ἐπόρθει, **24** καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν θεόν.

2 Ἔπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρναβᾶ, συνπαραλαβών καὶ Τίτον· **2** ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν· καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κατ' ἴδιαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν, μήπως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. **3** ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἐλλην ὡν, ἡναγκάσθη περιτμηθῆναι τὸν ἀποκάλυψιν τοῦ θεοῦ καὶ ἐπόρθουν **4** διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι τὴν

έλευθερίαν ήμων ἦν ἔχομεν ἐν Χριστῷ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδυλώσουσιν· 5 ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Χριστοῦ Ἰησοῦ, καὶ οἵς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμεινῇ ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ πρὸς ὑμᾶς. 6 ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, ὅτι ἐξ ἔργων εἶναι τι, ὅποιοί ποτε ἡσαν οὐδέν μοι νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σάρξ. 17 διαφέρει πρόσωπον ὁ θεὸς ἀνθρώπου εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ οὐ λαμβάνει ἐμοὶ γάρ οἱ δοκοῦντες εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἀμαρτωλοί, ἅρα οὐδέν προσανέθεντο, 7 ἀλλὰ τούναντίον Χριστὸς ἀμαρτίας διάκονος; μὴ γένοιτο. 18 ἴδοντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς εἰ γάρ ἂν κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς, παραβάτην ἐμαυτὸν συνιστάνω. 19 ἐγὼ 8 ὁ γάρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν γάρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον ἵνα θεῷ τῆς περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς ζήσω. 20 Χριστῷ συνεσταύρωμαι: ζῶ δὲ τὰ ἔθνη, 9 καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός: δὲ νῦν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ ζῶ ἐν σαρκὶ, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρναβᾶς κοινωνίας, ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. 21 οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν τοῦ θεοῦ εἰ γάρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἅρα περιτομήν. 10 μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.

μνημονεύωμεν, δὲ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. 11 Ὁτε δὲ ἥλθεν Κηφᾶς εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. 12 πρὸ τοῦ γάρ ἐλθεῖν τινας ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἔθνῶν συνήσθιεν ὅτε δὲ ἥλθον, ὑπέστελλεν καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. 13 καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρναβᾶς συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. 14 ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὁρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἴπον τῷ Κηφᾷ ἔμπροσθεν πάντων, εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἔθνικῶς καὶ οὐχ Ἰουδαϊκῶς ζῆς, πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις Ἰουδαΐζειν; 15 ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἔθνῶν ἀμαρτωλοί, 16 εἰδότες δὲ ὅτι οὐ

3 Ζῷ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν, οἵς κατ' ὁφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφῃ ἐσταυρωμένος; 2 τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν, ἐξ ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 3 οὕτως ἀνόητοί ἐστε; ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε; 4 τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ; εἴγε καὶ εἰκῇ. 5 ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; 6 καθὼς Ἀβραάμ ἐπίστευσεν τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. 7 γινώσκετε ἅρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι νιοί εἰσιν Ἀβραάμ. 8 προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη δὲ θεὸς προευηγγελίσατο τῷ Ἀβραάμ ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. 9 ὥστε οἱ ἐκ πίστεως

εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀβραάμ. 10 ὅσοι ὄντως ἐκ νόμου ἦν ἀνὴρ δικαιοσύνης· 22 γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσὶν ὑπὸ κατάραν ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ εἰσίν γέγραπται γὰρ ὅτι ἐπικατάρατος πᾶς ἀμαρτίαν ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως ὃς οὐκ ἐμμένει πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῆται τοῖς πιστεύουσιν. ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι 23 πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ αὐτά. 11 ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται νόμον ἐφρουρούμεθα συνκλειόμενοι εἰς παρὰ τῷ θεῷ δῆλον, ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. 24 πίστεως ζήσεται· 12 ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν ἐκ πίστεως, ἀλλὰ ὁ ποιήσας αὐτὰ ζήσεται εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν· ἐν αὐτοῖς. 13 Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ 25 ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ παιδαγωγόν ἐσμεν. 26 πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἡμῶν κατάρα, ὅτι γέγραπται, ἐπικατάρατος ἔστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 27 πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου, 14 ἵνα εἰς ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε, Χριστὸν τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐνεδύσασθε. 28 οὐκ ἔνι Ιουδαῖος οὐδὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν Ἐλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως. οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ ἄπαντες γὰρ ὑμεῖς 15 Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω· ὅμως εἰς ἔστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 29 εἰ δὲ ὑμεῖς ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἔστε, ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. 16 τῷ δὲ Ἀβραὰμ κατὰ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. οὐ λέγει, καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἐνός, καὶ τῷ σπέρματί σου, ὃς ἔστιν Χριστός. 17 τοῦτο δὲ λέγω· διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ διετέθη τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. 18 εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ θεός, 19 τί οὖν ὁ νόμος; τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις οὗ ἐλθῇ τὸ σπέρμα ὃ ἐπήγγελται, διαταγεῖς δι' ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου. 20 ὁ δὲ μεσίτης ἐνὸς οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ θεός εἰς ἔστιν. 21 ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ θεοῦ; μὴ γένοιτο· εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι,

4 Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιος ἔστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου κύριος πάντων ὧν, 2 ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἔστιν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός. 3 οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἡμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἡμεθα δεδουλωμένοι· 4 ὅτε δὲ ἡλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμου, 5 ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμου ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν. 6 ὅτι δέ ἔστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, κραζον· Ἀββᾶ ὁ πατήρ. 7 ὕστε οὐκέτι εἰ δοῦλος ἀλλὰ υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος διὰ θεοῦ. 8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ

οῦσιν θεοῖς· 9 νῦν δὲ γνόντες θεόν, μᾶλλον Ἀραβίᾳ· συνστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ, δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε δουλεύει γάρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἵς 26 ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ ἐλευθέρα ἐστίν, πάλιν ἄνωθεν δουλεῦσαι θέλετε; 10 ἡμέρας ἥτις ἐστίν μήτηρ ἡμῶν· 27 γέγραπται γάρ, παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ εὐφράνθητι, στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα· ῥῆξον ἐνιαυτούς. 11 φοιβοῦμαι ὑμᾶς μήπως εἰκῇ καὶ βόησον, ἡ οὐκ ὀδίνουσα· δτὶ πολλὰ τὰ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. 12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἔχούσης δτὶ κάγω ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. τὸν ἄνδρα. 28 ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ οὐδέν με ἡδικήσατε· 13 οἴδατε δὲ δτὶ ἐπαγγελίας τέκνα ἐστέ. 29 ἀλλ' ὕσπερ τότε δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκεν τὸν κατὰ ὑμῖν τὸ πρότερον, 14 καὶ τὸν πειρασμὸν πνεῦμα, οὔτως καὶ νῦν. 30 ἀλλὰ τί λέγει ἡ ὑμῶν ἐν τῇ σαρκὶ μου οὐκ ἔξουθενήσατε γραφή· ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν οὐδὲ ἔξεπτύσατε, ἀλλὰ ὡς ἄγγελον θεοῦ αὐτῆς, οὐ γάρ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς ἐδέξασθε με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. 15 ποῦ παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. 31 οὖν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γάρ διό, ἀδελφοί, οὐκ ἔσμεν παιδίσκης τέκνα ὑμῖν δτὶ εἰ δυνατὸν τοὺς ὄφθαλμοὺς ὑμῶν ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

ἔξορύζαντες ἐδώκατε μοι. 16 ὕστε ἐχθρὸς 5 Τῇ ἐλευθερίᾳ ὑμᾶς Χριστὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν; 17 ζηλοῦσιν ἡλευθέρωσεν. στήκετε οὖν καὶ μὴ πάλιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς ζυγῷ δουλίας ἐνέχεσθε. 2 Ἰδε ἐγὼ Παῦλος θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. 18 καλὸν λέγω ὑμῖν δτὶ ἐὰν περιτέμνησθε, Χριστὸς δὲ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. 3 μαρτύρομαι δὲ μόνον ἐν τῷ παρεῖναι με πρὸς ὑμᾶς, 19 πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ δτὶ τέκνα μου, οὓς πάλιν ὡδίνω μέχρις οὗ πάρειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. μορφωθῆ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, 20 ἥθελον δὲ 4 κατηργήθητε ἀπὸ Χριστοῦ οἵτινες ἐν παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλλάξαι τὴν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσατε. φωνήν μου, δτὶ ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν. 21 5 ήμεῖς γάρ πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα Λέγετε μοι, οἱ ὑπὸ νόμου θέλοντες εἶναι, δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. 6 ἐν γάρ τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε; 22 γέγραπται γάρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομῇ τι ἰσχύει δτὶ Ἀβραὰμ δύο υἱὸν ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς οὔτε ἀκροβυστίᾳ, ἀλλὰ πίστις δι' ἀγάπης παιδίσκης καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. 23 ἐνεργούμενη. 7 Ἐτρέχετε καλῶς τίς ὑμᾶς ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα ἐνέκοψεν ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; 8 ἡ γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας διὰ τῆς πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. 9 ἐπαγγελίας. 24 ἄτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα· μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. 10 αὗται γάρ εἰσιν δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπὸ ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν κυρίῳ δτὶ οὐδὲν ὅρους Σινᾶ, εἰς δουλίαν γεννῶσα, ἥτις ἄλλο φρονήσετε· ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς ἐστὶν Ἀγαρ. 25 τὸ γάρ Σινᾶ ὅρος ἐστὶν ἐν τῇ βαστάσει τὸ κρίμα, δστις ἐὰν ἦ. 11 ἐγὼ δέ,

ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι **6** Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλημφθῇ ἄνθρωπος διώκομαι; ἄρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον ἐν τινὶ παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ τοῦ σταυροῦ. **12** ὅφελον καὶ ἀποκόψονται πνευματικὸν καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν οἷς ἀνασταῦντες ὑμᾶς. **13** Ὑμεῖς γὰρ ἐπ’ πνεύματι πραΐτητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί· μόνον μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. **2** ἀλλήλων τὰ βάρη τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκὶ, ἀλλὰ βαστάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσετε τὸν διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. **14** ὁ νόμον τοῦ Χριστοῦ. **3** εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πεπλήρωται, ἐν τι μηδὲν ὕν, φρεναπατῷ ἑαυτόν· **4** τὸ δὲ τῷ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἔκαστος, καὶ **15** εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει βλέπετε μὴ ὑπ’ ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. καὶ οὐκ εἰς τὸν ἔτερον· **5** ἔκαστος γὰρ τὸ **16** Λέγω δέ, πνεύματι περιπατεῖτε καὶ ἵδιον φορτίον βαστάσει. **6** Κοινωνείτω δὲ ὁ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. **17** ἡ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος, ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. **7** μὴ πλανᾶσθε, θεὸς οὐ τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς ταῦτα γὰρ μυκτηρίζεται ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, ἀλλήλοις ἀντίκειται, ἵνα μὴ ἂ ἐὰν θέλητε τοῦτο καὶ θερίσει· **8** ὅτι ὁ σπείρων εἰς ταῦτα ποιῆτε. **18** εἰ δὲ πνεύματι ἀγεσθε, τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. **19** φανερὰ δέ ἐστιν φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἀτινά ἐστιν πορνεία, τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, **20** εἰδωλολατρία, (*αισηνος γ166*) **9** τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρις, ζῆλος, θυμοί, ἐνκακῶμεν· καιρῷ γὰρ ἴδιῳ θερίσομεν ἐριθείαι, διχοστασίαι, αἵρεσεις, **21** φθόνοι, μὴ ἐκλυόμενοι. **10** ἄρα οὖν ὡς καιρὸν μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἂ ἔχωμεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς προλέγω ὑμῖν καθὼς προεῖπον ὅτι οἱ τὰ πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν θεοῦ οὐ τῆς πίστεως. **11** Ἱδετε πηλίκοις ὑμῖν κληρονομήσουσιν. **22** ὁ δὲ καρπὸς τοῦ γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. **12** ὅσοι πνεύματός ἐστιν ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, θέλουσιν εὐπροσωπήσαι ἐν σαρκί, οὗτοι μακροθυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον πίστις, **23** πραΐτης, ἐγκράτεια· κατὰ τῶν ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ μὴ διώκονται. τοιούτων οὐκ ἐστιν νόμος. **24** οἱ δὲ τοῦ **13** οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν νόμον φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. **25** εἰ περιτέμνεσθαι ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ ζῶμεν πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. καυχήσωνται. **14** ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο **26** μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες. ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι’ οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται καγὼ κόσμῳ. **15** οὗτε γὰρ

περιτομή τί ἔστιν οὕτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ
καινὴ κτίσις. **16** καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ
στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος,
καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ. **17** τοῦ λοιποῦ
κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω, ἐγὼ γὰρ τὰ
στίγματα τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου
βαστάζω. **18** Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν,
ἀδελφοί· ἀμήν.

Προς Εφεσιους

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ τοῖς ἀγίοις τοῖς οὖσιν [ἐν Ἐφέσῳ] καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ὑμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ὑμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, **4** καθὼς ἔξελέξατο ὑμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου, εἶναι ὑμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, **5** προορίσας ὑμᾶς εἰς νίοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτὸν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, **6** εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἣς ἔχαριτωσεν ὑμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ, **7** ἐνῷ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ, **8** ἡς ἐπερίσσευσεν εἰς ὑμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει **9** γνωρίσας ὑμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ ἥν προέθετο ἐν αὐτῷ **10** εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν αὐτῷ, **11** ἐνῷ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, **12** εἰς τὸ εἶναι ὑμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ. **13** ἐνῷ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας

ὑμῶν, ἐνῷ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, **14** ὃς ἐστιν ἀρραβών τῆς κληρονομίας ὑμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. **15** Διὰ τοῦτο κἀγώ, ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἀγίους, **16** οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνείαν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **17** ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δῶρη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, **18** πεφωτισμένους τοὺς ὁφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐπλὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἀγίοις, **19** καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ὑμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ **20** ἥν ἐνήργηκεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ καθίσας αὐτὸν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις **21** ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὄντος ὁνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι: (αἰσθ **g165**) **22** καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, **23** ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

2 Καὶ ὑμᾶς ὅντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν, **2** ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν

ἀρχοντα τῆς ἔξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ ἔχθραν, ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν νόμον πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν καταργήσας, υἱοῖς τῆς ἀπειθείας: (aiōn g165) 3 ἐν οἷς καὶ ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν αὐτῷ εἰς ἕνα ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς καινὸν ἀνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, 16 ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, ἐνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, καὶ ἥμεθα τέκνα φύσει ὄργης ὡς καὶ οἱ ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ. 17 καὶ λοιποί· 4 ὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὧν ἐν ἐλέει, ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἦν ἡγάπησεν μακρὰν καὶ εἰρήνην τοῖς ἐγγύς, 18 ὅτι ἡμᾶς, 5 καὶ ὅντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς δι’ αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ Χριστῷ ἀμφότεροι ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν χάριτί ἐστε σεσωμένοι 6 καὶ συνήγειρεν πατέρα. 19 ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν πάροικοι, ἀλλὰ ἐστὲ συνπολῖται τῶν ἀγίων Χριστῷ Ἰησοῦ, 7 ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ, 20 ἐποικοδομηθέντες αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸ ὑπερβάλλον ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι προφητῶν, ὅντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ ἐφ’ ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. (aiōn g165) 8 τῇ Χριστοῦ Ἰησοῦ, 21 ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωμένοι διὰ πίστεως συναρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἀγίου ἐν καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, θεοῦ τὸ δῶρον κυρίῳ, 22 ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε 9 οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι. 10 αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες 3 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς Χριστοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν 2 εἴγε οἵ προτοίμασεν ὁ θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς ἥκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ περιπατήσωμεν. 11 Διὸ μνημονεύετε ὅτι θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, 3 ὅτι κατὰ ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν σαρκὶ, οἱ λεγόμενοι ἀποκάλυψιν ἐγνωρίσθη μοι τὸ μυστήριον, ἀκροβυστίᾳ ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ, 4 πρὸς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, 12 ὅτι ἦτε τῷ καιρῷ ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ ἀπηλλοτριωμένοι σύνεσιν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ, 5 τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν ὃ ἐτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ τῶν ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ· 13 νυνὶ ἀγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτε ὅντες πνεύματι, 6 εἶναι τὰ ἔθνη συνκληρονόμα μακρὰν ἐγενήθητε ἐγγύς ἐν τῷ αἷματι καὶ σύνσωμα καὶ συνμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας τοῦ Χριστοῦ. 14 αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου, 7 οὗ ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἐν καὶ τὸ ἐγενήθην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, 15 τὴν χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι κατὰ

τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. 8 ἐμοὶ **4** Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος τῷ ἔλαχιστοτέρῳ πάντων ἀγίων ἐδόθη ἡ ἐν κυρίῳ ἀξίως περιπατῆσαι τῆς χάρις αὕτη, τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι κλήσεως ἣς ἐκλήθητε, **2** μετὰ πάσης τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτος τοῦ Χριστοῦ, **9** ταπεινοφροσύνης καὶ πραῦτητος, μετὰ καὶ φωτίσαι τίς ἡ οἰκονομία τοῦ μυστηρίου μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἀγάπη, **3** σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα ἐν τῷ θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι, **(aiōn)** τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης; **g165) 10** ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ **4** ἐν σῶμα καὶ ἐν πνεῦμα, καθὼς καὶ ταῖς ἔξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ, **5** εἷς κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα: **6** εἷς **11** κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἦν ἐποίησεν θεός καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ ἐν τῷ Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ὑμῶν, διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν. **7** ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ **(aiōn g165)** **12** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν ὑμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς καὶ προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. **8** διὸ λέγει, ἀναβὰς εἰς πίστεως αὐτοῦ. **13** Διὸ αἰτοῦμαι μὴ ἐνκακεῖν ὑψος ἥχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, ἔδωκεν ἐν ταῖς θλίψεσιν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις δόματα τοῖς ἀνθρώποις. **9** τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστιν δόξα ὑμῶν. **14** τούτου χάριν κάμπτω ἐστιν εἰ μὴ δτὶ καὶ κατέβῃ εἰς τὰ κατώτερα τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα, **15** ἐξ μέρη τῆς γῆς; **10** ὁ καταβὰς αὐτός ἐστιν καὶ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ὄνομάζεται, **16** ἵνα δῷ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. **11** καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ ἀνθρωπον, **17** κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ διδασκάλους, **12** πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, **18** ἐν ἀγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν ἀγάπη ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, **13** μέχρι ἵνα ἔξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τοῖς ἀγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ νίοῦ καὶ ὕψος, **19** γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, **19** ἵνα ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, **14** πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ. **19** μηκέτι ὅμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι **20** Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιησαι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς ὑπερεκπειρισσοῦ ὃν αἰτούμεθα ἡ νοοῦμεν διδασκαλίας ἐν τῇ κυβίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδίαν τῆς πλάνης ὑμῖν, **21** αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ **15** ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αὐτὸν τὰ πάντα, ὃς ἐστιν ἡ κεφαλή, Χριστός, αἰώνος τῶν αἰώνων ἀμήν. **(aiōn g165)**

16 ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον

καὶ συνβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ὧ ἐπιχορηγίας κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. ἔκαστου μέρους τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος **31** πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὁργὴ καὶ ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ. κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν **17** Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν σὺν πάσῃ κακίᾳ. **32** γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους κυρίω, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς χρηστοί, εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἔαυτοῖς καὶ τὰ ἔθνη περιπατεῖν ματαιότητι τοῦ καθῶς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ ἔχαρισατο νοὸς αὐτῶν, **18** ἐσκοτωμένοι τῇ διανοίᾳ ὑμῖν.

δοντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, **19** οἵτινες ἀπηλγηκότες ἔαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ εἰς ἔργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. **20** ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, **21** εἴγε αὐτὸν ἡκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, **22** ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, **23** ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν, **24** καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοισύνῃ καὶ δοσιότητι τῆς ἀληθείας. **25** Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἔκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, δτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. **26** ὁργίζεσθε καὶ μὴ ἀμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ παροργισμῷ ὑμῶν, **27** μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. **28** ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέω, μᾶλλον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος ταῖς ἴδιαις χερσὶν τὸ ἀγαθόν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. **29** πᾶς λόγος σαπτὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορεύεσθω, ἀλλὰ εἰ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. **30** καὶ μὴ **5** Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά, **2** καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἡγάπησεν ὑμᾶς καὶ παρέδωκεν ἔαυτὸν ὑπὲρ ὑμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὄσμὴν εὐώδιας. **3** Πορνεία δὲ καὶ ἀκαθαρσία πᾶσα ἡ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις, **4** καὶ αἰσχρότης ἡ μωρολογία ἡ εὐτραπελία, ἢ οὐκ ἀνῆκεν, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. **5** τοῦτο γάρ ἵστε γινώσκοντες δτι πᾶς πόρνος ἡ ἀκάθαρτος ἡ πλεονέκτης, ὅ ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ. **6** μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις, διὰ ταῦτα γάρ ἔρχεται ἡ ὁργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. **7** μὴ οὖν γίνεσθε συνμέτοχοι αὐτῶν **8** ἦτε γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε, **9** ὁ γάρ καρπὸς τοῦ φωτὸς ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοισύνῃ καὶ ἀληθείᾳ, **10** δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ κυρίῳ, **11** καὶ μὴ συνκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. **12** τὰ γάρ κρυψῆ γινόμενα ὑπ’ αὐτῶν αἰσχρόν ἐστιν καὶ λέγειν. **13** τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται, πᾶν γάρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστιν.

14 διὸ λέγει, ἔγειρε, ὁ καθεύδων, καὶ σώματος αὐτοῦ. 31 ἀντὶ τούτου καταλείψει ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ σοι ὁ Χριστός. 15 Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ, καὶ ἔσονται πῶς περιπατεῖτε, μὴ ὡς ἀσοφοί ἀλλ’ ὡς οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. 32 τὸ μυστήριον σοφοί, 16 ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν, ὅτι τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν αἱ ἡμέραι πονηραί εἰσιν. 17 διὰ τοῦτο καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. 33 πλὴν καὶ ὑμεῖς μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε τί τὸ οἱ καθ’ ἔνα ἔκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναικα θέλημα τοῦ κυρίου. 18 καὶ μὴ μεθύσκεσθε οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν ἀσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε φοβῆται τὸν ἄνδρα.

ἐν πνεύματι, 19 λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς 6 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν καὶ ὕμνοις καὶ ψιλοῖς πνευματικαῖς, ἔδοντες ἐν κυρίῳ, τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. 2 τίμα καὶ ψάλλοντες τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ, τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἥτις ἐστὶν 20 εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ἐντολὴ πρώτῃ ἐν ἐπαγγελίᾳ, 3 ἵνα εὗ σοι ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ γένηται καὶ ἐσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. τῷ θεῷ καὶ πατρί, 21 ὑποτασσόμενοι 4 Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Χριστοῦ. 22 αἱ γυναῖκες ὑμῶν, ἀλλὰ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ τοῖς ιδίοις ἀνδράσιν ὡς τῷ κυρίῳ, 23 ὅτι νοοθεσίᾳ κυρίου. 5 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε ἀνήρ ἐστιν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς ὡς καὶ τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις μετὰ φόβου καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸς τρόμου ἐν ἀπλότητι καρδίας ὑμῶν ὡς τῷ σωτὴρ τοῦ σώματος. 24 ἀλλὰ ὡς ἡ ἐκκλησία Χριστῷ, 6 μὴ κατ’ ὄφθαλμοδουλίαν ὡς ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ ἀνθρωπάρεσκοι ἀλλ’ ὡς δοῦλοι Χριστοῦ γυναῖκες τοῖς ἀνδράσιν ἐν παντί. 25 Οἱ ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καθὼς καὶ 7 μετ’ εὔνοίας δουλεύοντες, ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 8 εἰδότες ὅτι ἔκαστος, ὁ Χριστὸς ἡγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἔαν τι ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομίσεται ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, 26 ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ παρὰ κυρίου, εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος. ὕδατος ἐν ῥήματι, 27 ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς 9 Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν αὐτούς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι σπίλον ἥ ρυτίδα ἥ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ’ ἵνα καὶ αὐτῶν καὶ ὑμῶν ὁ κύριος ἐστιν ἐν ἥ ἀγίᾳ καὶ ἄμωμος. 28 οὕτως ὀφείλουσιν οὐρανοῖς, καὶ προσωπολημψίᾳ οὐκ ἔστιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς παρ’ αὐτῷ. 10 Τοῦ λοιποῦ ἐνδυναμοῦσθε τὰ ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ ἐν κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἴσχύος γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ, 29 οὐδὲν γάρ ποτε αὐτοῦ. 11 ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν, ἀλλὰ ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὴν ἐκκλησίαν, 30 ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ τὰς μεθοδίας τοῦ διαβόλου. 12 ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα,

ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἔξουσίας,
πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους
τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας
ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. (aiōn g165) **13** διὰ
τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ,
ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τῇ πονηρᾷ καὶ ἄπαντα κατεργασάμενοι
στήναι. **14** στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν
όσφυν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι
τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, **15** καὶ
ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἔτοιμασίᾳ
τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, **16** ἐν πᾶσιν
ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως,
ἐνῷ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ
πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι. **17** καὶ
τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου δέξασθε,
καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὃ ἐστιν
ῥῆμα θεοῦ, **18** διὰ πάσης προσευχῆς καὶ
δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ
ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸν ἀγρυπνοῦντες
ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ
πάντων τῶν ἀγίων, **19** καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα
μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός
μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον
τοῦ εὐαγγελίου **20** ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν
ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι ὡς δεῖ
με λαλῆσαι. **21** Ἶνα δὲ καὶ ὑμεῖς εἰδῆτε τὰ
κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα γνωρίσει ὑμῖν
Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς
διάκονος ἐν κυρίῳ, **22** δὸν ἔπειμψα πρὸς ὑμᾶς
εἰς αὐτὸν τοῦτο ἕνα γνῶτε τὰ περὶ ὑμῶν καὶ
παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. **23** Εἰρήνη
τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπῃ μετὰ πίστεως ἀπὸ
θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **24**
ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπῶντων τὸν
κύριον ὑμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ.

Προς Φιλιππησιους

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Χριστοῦ
    Ίησοῦ πᾶσιν τοῖς ἀγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις σὺν ἐπισκόποις
καὶ διακόνοις. **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ. **3** Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου ἐπὶ
πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν, **4** πάντοτε ἐν πάσῃ
δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς
τὴν δέησιν ποιούμενος, **5** ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ
ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ πρώτης ἡμέρας
ἄχρι τοῦ νῦν, **6** πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο,
ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν
ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας Χριστοῦ Ἰησοῦ. **7**
καθὼς ἔστιν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν
ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ
καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ ἐν
τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου
συνκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας
ὑμᾶς ὅντας. **8** μάρτυς γάρ μου ὁ θεός,
ώς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις
Χριστοῦ Ἰησοῦ. **9** καὶ τοῦτο προσεύχομαι,
ἴνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον
περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει,
10 εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα,
ἴνα ἵτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς
ἡμέραν Χριστοῦ, **11** πεπληρωμένοι καρπὸν
δικαιοσύνης τὸν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς
δόξαν καὶ ἐπαινον θεοῦ. **12** Γινώσκειν
δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ'
ἔμε μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου
ἐλήλυθεν, **13** ὥστε τοὺς δεσμούς μου
φανερούς ἐν Χριστῷ γενέσθαι ἐν δλῷ τῷ
πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, **14** καὶ
τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ
τούμαν ἀφορῶς τὸν λογὸν τοῦ οὗ
λαλεῖν. **15** τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνου
καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὔδοκίαν τὸν
Χριστὸν κηρύσσουσιν. **16** οἱ μὲν ἐξ ἀγάπης,
εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου
κεῖμαι, **17** οἱ δὲ ἐξ ἔριθείας τὸν Χριστὸν
καταγγέλλουσιν, οὐχ ἀγνῶς, οἰόμενοι
θλῖψιν ἐγείρειν τοῖς δεσμοῖς μου. **18** τί
γάρ; πλὴν ὅτι παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει
εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς καταγγέλλεται, καὶ
ἐν τούτῳ χαίρω. ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι·
19 οἶδα γάρ ὅτι τοῦτό μοι ἀποβίσται
εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ
ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ,
20 κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα
μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ
ἐν πάσῃ παρρησίᾳ ὡς πάντοτε καὶ νῦν
μεγαλυνθήσεται Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου,
εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου. **21** Ἐμοὶ γὰρ
τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος.
22 εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκὶ, τοῦτο μοι καρπὸς
ἔργου· καὶ τί αἰρήσομαι οὐ γνωρίζω. **23**
συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν
ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ
εἶναι, πολλῷ γὰρ μᾶλλον κρείσσον· **24** τὸ
δὲ ἐπιμένειν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι'
ὑμᾶς. **25** καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα ὅτι μενῶ
καὶ παραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν
προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, **26** ἕνα τὸ
καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
ἐν ἐμοὶ διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς
ὑμᾶς. **27** Μόνον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ
Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἕνα εἴτε ἐλθών καὶ
ιδών ὑμᾶς εἴτε ἀπὸν ἀκούω τὰ περὶ ὑμῶν,
ὅτι στήκετε ἐν ἑνὶ πνεύματι, μιᾷ ψυχῇ

συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐάγγελίου, μόνον ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ 28 καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἀντικειμένων, ἡτις ἔστιν αὐτοῖς ἔνδειξις τὴν ἔαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε· 13 ἀπωλείας, ὑμῶν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο θεὸς γάρ ἔστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ ἀπὸ θεοῦ· 29 ὅτι ὑμῖν ἔχαρισθη τὸ ὑπὲρ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν 14 πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν, 30 τὸν διαλογισμῶν, 15 ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἵον εἰδετε ἐν ἐμοὶ καὶ ἀκέραιοι, τέκνα θεοῦ ἄμωμα μέσον καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί. γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς

2 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, **16** λόγον τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ τις κοινωνία ζωῆς ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἔμοι εἰς πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, ήμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον **2** πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ φρονήτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες, οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα. **17** ἀλλὰ εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συνχαίρω πᾶσιν ὑμῖν. **18** τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συνχαίρετε μοι. **19** Ἐλπίζω δὲ ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κάγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. **20** οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει, **21** οἱ πάντες γὰρ τὰ ἔαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ. **22** τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἔμοι ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. **23** τοῦτο μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ἀφίδω τὰ περὶ ἐμὲ ἔχαυτῆς: **24** πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. **25** Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συνστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, **26** ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν διότι ἡκούσατε ὅτι ἡσθένησεν. **27** καὶ γὰρ ἡσθένησεν παραπλήσιον θανάτῳ ὀπῆκουσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου

δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπην παθημάτων αὐτοῦ, συνμορφιζόμενος τῷ ἐπὶ λύπην σχῶ. **28** σπουδαιοτέρως οὖν θανάτῳ αὐτοῦ, **11** εἴπως καταντήσω εἰς ἔπειμψα αὐτὸν ἵνα ιδόντες αὐτὸν πάλιν τὴν ἔξανάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν. **12** Οὐχ χαρῆτε κάγὼ ἀλυπότερος ὥ. **29** προσδέχεσθε ὅτι ἡδη ἔλαβον ἡ ἡδη τετελείωμαι, διώκω οὖν αὐτὸν ἐν κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, δὲ εἰς καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήμφθην καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, **30** ὑπὸ Χριστοῦ Ἰησοῦ. **13** ἀδελφοί, ἐγὼ διτὶ διὰ τὸ ἔργον Χριστοῦ μέχρι θανάτου ἐμαυτὸν οὕπω λογίζομαι κατειληφέναι ἥγγισεν, παραβολευσάμενος τῇ ψυχῇ ἵνα **14** ἐν δέ, τὰ μὲν ὅπισω ἐπιλανθανόμενος ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρός τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, κατὰ με λειτουργίας.

3 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν κυρίῳ. τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὄκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. **2** βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν. **3** ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομή, οἱ πνεύματι θεοῦ λατρεύοντες καὶ καυχῶμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεπιθότες, **4** καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ ἐν σαρκί. εἰς τις δοκεῖ ἀλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον. **5** περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμείν, Ἐβραῖος ἐξ Ἐβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, **6** κατὰ ζῆλος διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γενέμενος ἄμεμπτος. **7** ἄτινα ἦν μοι κέρδη, ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. **8** ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἥγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου, δι’ ὃν τὰ πάντα ἔζημιώθην, καὶ ἥγοῦμαι

σκύβαλα ἵνα Χριστὸν κερδήσω **9** καὶ εὐρέθω ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, οὕτως στήκετε ἐν κυρίῳ, ἀγαπητοί. τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, **2** Εὔοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην **10** τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ. τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ κοινωνίαν **3** ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, γνήσιε σύνζυγε,

σκοπὸν διώκω εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **15** δοσοὶ οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν· καὶ εἰ τι ἑτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει. **16** πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν. **17** Συνμιμητάι μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτως περιπατοῦντας καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. **18** πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν οὓς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω, τοὺς ἔχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, **19** ὃν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὃν ὁ θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. **20** ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, **21** δος μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν σύνμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα.

4 Ὁστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός μου, τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, **2** Εὔοδίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην τοῦ γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ. τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ κοινωνίαν **3** ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, γνήσιε σύνζυγε,

συνλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλὰ ἐπιζητῶ εὐαγγελίω συνήθησάν μοι μετὰ καὶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν ὑμῶν. **18** ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω μου, ὃν τὰ ὄντα ματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. **4** πεπλήρωμαι δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, τὰ παρ' ὑμῶν, ὁσμὴν εὐωδίας, θυσίαν χαίρετε. **5** τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω δεκτήν, εὐάρεστον τῷ θεῷ. **19** ὁ δὲ θεός πᾶσιν ἀνθρώποις, δικαίωσις ἐγγύς. **6** μηδὲν μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸ μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα **20** τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ὑμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν θεόν. **7** καὶ αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (**αἱδη g165**) **21** ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα ἄγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. **22** τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **8** ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἄγιοι, μάλιστα Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος προσφιλῆ, ὅσα εὔφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ ὑμῶν.

εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε· **9** ἀ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἡκούσατε καὶ εἰδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. **10** Ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἥδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπέρ ἐμοῦ φρονεῖν, ἐφ' ὃ καὶ ἐφρονεῖτε ἡκατερίσθε δέ. **11** οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω, ἐγὼ γάρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμὶ αὐτάρκης εἶναι. **12** οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι. **13** πάντα ἴσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με. **14** πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συνκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. **15** οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμίᾳ μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήμψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι· **16** ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἄπαξ καὶ δὶς εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμψατε. **17**

Προς Κολοσσαεις

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς **2** τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν. **3** Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, **4** ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην ἥντινος εἰς πάντας τοὺς ἁγίους **5** διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἥν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου **6** τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ ἐστὶν καρποφορούμενον καὶ αὐξανόμενον καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἣς ἡμέρας ἡκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ: **7** καθὼς ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὃς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, **8** ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι. **9** Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἣς ἡμέρας ἡκούσαμεν, οὐ πανόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι καὶ αἴτούμενοι ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ, **10** περιπατῆσαι ἀξίως τοῦ κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι τῇ ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ, **11** ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν, μετὰ χαρᾶς **12** εὐχαριστοῦντες τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι

ὑμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἀγίων ἐν τῷ φωτὶ: **13** ὃς ἐρύσατο ὑμᾶς ἐκ τῆς ἔξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ νιοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, **14** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν. **15** ὃς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, **16** ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὄρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἔξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται, **17** καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν. **18** καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας ὃς ἐστιν ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, **19** ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι **20** καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἱρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. **21** καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νῦν δὲ ἀποκατήλαξεν **22** ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ, **23** εἴγε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὐ ἡκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. **24** Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θείψεων τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκὶ μου ὑπὲρ

τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, 8 βλέπετε μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν 25 ἣς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ 26 τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ Χριστόν, 9 δτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν νῦν δὲ τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς, ἐφανερώθη τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ, (αἱδὸν §165) 27 10 καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς οἵς ἡθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τί τὸ πλοῦτος ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἔξουσίας, τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς 11 ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἔθνεσιν, ὅς ἐστιν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῆς δόξης, 28 ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, 12 νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον καὶ συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον ἐνεργείας τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν τέλειον ἐν Χριστῷ· 29 εἰς δὲ καὶ κοπιῶ ἐκ νεκρῶν· 13 καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὅντας ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ τοῖς παραπτώμασιν καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τὴν ἐνεργούμενην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

2 Θέλω γάρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα

ἔχω ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικίᾳ καὶ δοῖ οὐχ ἔρακαν τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκὶ, 2 ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πᾶν πλοῦτος τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ, Χριστοῦ, 3 ἐν ᾧ εἰσιν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀπόκρυφοι. 4 τοῦτο λέγω ἵνα μηδεὶς ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ. 5 εἰ γάρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως ὑμῶν. 6 Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, 7 ἐριζωμένοι καὶ ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι τῇ πίστει καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύοντες ἐν εὐχαριστίᾳ.

τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν ὑμᾶς σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα, 14 ἐξαλείψας τὸ καθ’ ὑμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν δὲ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ δῆρκεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ· 15 ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἔξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτὸὺς ἐν αὐτῷ. 16 Μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἐορτῆς ἢ νουμηνίας ἢ σαββάτων, 17 ἢ ἐστιν σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. 18 μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβεύετω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκίᾳ τῶν ἀγγέλων, ἢ ἔρακεν ἐμβατεύων, εἰκῇ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 19 καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλήν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἀφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συνβιβαζόμενον αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ

θεοῦ. 20 εἰ ἀπεθάνετε σὺν Χριστῷ ἀπὸ τῶν οἰκτιρμοῦ, χρηστότητα, ταπεινοφροσύνην, στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν πραῦτητα, μακροθυμίᾳν, 13 ἀνεχόμενοι κόσμῳ δογματίζεσθε, 21 μὴ ἄψῃ μηδὲ γεύσῃ ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἔαυτοῖς ἐάν τις μηδὲ θίγῃς, 22 ἃ ἐστιν πάντα εἰς φθορὰν πρός τινα ἔχῃ μομφήν· καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ ἔχαριστο ὑμῖν οὕτως καὶ ὑμεῖς; 14 ἐπὶ πᾶσιν διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων; 23 ἀτινά ἐστιν δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ὃ ἐστιν σύνδεσμος λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρησκίᾳ τῆς τελειότητος. 15 καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ καὶ ταπεινοφροσύνη καὶ ἀφειδίᾳ σώματος, Χριστοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς εἰς ἥν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἐνὶ σώματι· καὶ σαρκός.

3 Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος· 2 τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς· 3 ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ θεῷ. 4 ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεθε ἐν δόξῃ. 5 Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν ἥτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία, 6 δι’ ἣ ἔρχεται ἡ ὁργὴ τοῦ θεοῦ. 7 ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε ὅτε ἐζῆτε ἐν τούτοις· 8 νῦνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· 9 μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἀνθρωπὸν σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ, 10 καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ’ εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, 11 ὅπου οὐκ ἔνι “Ἐλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός. 12 Ἐνδύσασθε οὖν ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἄγιοι καὶ ἡγαπημένοι σπλάγχνα

εὐχάριστοι γίνεσθε. 16 ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἔαυτοὺς ψαλμοῖς, ὕμνοις, ὡδαῖς πνευματικαῖς, ἐν τῇ χάριτι ἄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ θεῷ· 17 καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἦ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ πατρὶ δι’ αὐτοῦ. 18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν κυρίῳ. 19 οἱ ἀνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραίνεθε πρὸς αὐτάς. 20 τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ εὐάρεστόν ἐστιν ἐν κυρίῳ. 21 οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. 22 οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλίαις ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ’ ἐν ἀπλότητι καρδίας, φοβούμενοι τὸν κύριον. 23 ὃ ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, 24 εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου ἀπολήμψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας. τῷ κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε· 25 ὃ γὰρ ἀδικῶν κομιεῖται ὁ ἡδίκησεν, καὶ οὐκ ἔστιν προσωπολημψία.

4 οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς

έχετε κύριον ἐν οὐρανῷ. **2** Τῇ προσευχῇ ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν Λαοδικέων ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῆ, καὶ τὴν εὐχαριστίᾳ, **3** προσευχόμενοι ἄμα καὶ περὶ ἐκ Λαοδικίας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. **17** ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν Θύραν τοῦ καὶ εἴπατε Ἀρχίππῳ, βλέπε τὴν διακονίαν λόγου, λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, ἣν παρέλαβες ἐν κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. δι’ ὃ καὶ δέδεμαι, **4** ἵνα φανερώσω αὐτὸν **18** Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. ὃς δεῖ με λαλῆσαι. **5** Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε μνημονεύετε μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μεθ’ πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἔξαγοραζόμενοι. ὑμῶν.

6 ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἄλατι ἡρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποκρίνεσθαι. **7** Τὰ κατ’ ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν κυρίῳ, **8** ὃν ἔπειψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸν τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, **9** σὺν Ὁνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὃς ἐστιν ἐξ ὑμῶν πάντα ὑμῖν γνωρίσουσιν τὰ ὥδε. **10** Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, καὶ Μᾶρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολάς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς δέξασθε αὐτόν, **11** καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. **12** ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Χριστοῦ Ἰησοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα σταθῆτε τέλειοι καὶ πεπληροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. **13** μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει πολὺν πόνον ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικίᾳ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. **14** ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς. **15** ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικίᾳ ἀδελφοὺς καὶ Νυμφᾶν καὶ τὴν κατ’ οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. **16** καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ’

Προς Θεσσαλονικεις

A'

τῶν νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ῥύμενον ἡμᾶς
ἐκ τῆς ὄργης τῆς ἐρχομένης.

2 Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἰσοδον

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν,
τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ 2 ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες καθὼς
πατρὶ καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ. χάρις οἴδατε ἐν Φιλίπποις ἐπαρρησιασάμεθα ἐν
ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ. 2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ τῷ θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ
θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνείαν εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. 3 ἡ
ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, 3 γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ
ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἐξ ἀκαθαρσίας οὐδὲ ἐν δόλῳ, 4 ἀλλὰ καθὼς
ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς δεδοκιμάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι
ἄγαπτης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ τὸ εὐαγγέλιον οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν ἀνθρώποις ἀρέσκοντες ἀλλὰ θεῷ τῷ
τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, 4 εἰδότες, δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. 5 οὕτε γάρ
ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι οὐ πό τοῦ θεοῦ, τὴν ποτε ἐν λόγῳ κολακίας ἐγενήθημεν, καθὼς
ἐκλογὴν ὑμῶν, 5 ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οἴδατε, οὕτε ἐν προφάσει πλεονεξίας, θεὸς
οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον ἀλλὰ μάρτυς, 6 οὕτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων
καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι ἀγίῳ καὶ δόξαν, οὕτε ἀφ' ὑμῶν οὕτε ἀπ' ἄλλων,
πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἵοι δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ
ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. 6 καὶ ὑμεῖς ἀπόστολοι· 7 ἀλλὰ ἐγενήθημεν ἥπιοι
μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ κυρίου, ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἐὰν τροφὸς θάλπη
δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ τὰ ἔαυτῆς τέκνα, 8 οὕτως ὁμειρόμενοι
χαρᾶς πνεύματος ἀγίου, 7 ὥστε γενέσθαι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ
ὑμᾶς τύπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ
Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. 8 ἀφ' ὑμῶν καὶ τὰς ἔαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ
γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ κυρίου οὐ μόνον ὑμῖν ἐγενήθητε. 9 μνημονεύετε γάρ,
ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ, ἀλλ' ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον
ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ
θεὸν ἐξελήλυθεν, ὥστε μὴ χρείαν ἔχειν μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς
ἡμᾶς λαλεῖν τι· 9 αὐτοὶ γὰρ περὶ ὑμῶν ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ. 10 ὑμεῖς
ἀπαγγέλλουσιν ὅποιαν εἰσοδον ἔσχομεν μάρτυρες καὶ ὁ θεός, ὡς ὁσίως καὶ δικαίως
πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν
θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν θεῷ ἐγενήθημεν, 11 καθάπερ οἴδατε ὡς ἔνα
ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, 10 καὶ ἀναμένειν τὸν ἔκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἔαυτοῦ
νίὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, διν ἥγειρεν ἐκ παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι,
12 καὶ μαρτυρόμενοι εἰς τὸ περιπατεῖν

νύμας ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ καλοῦντος νύμας παρακαλέσαι ὑπὲρ τῆς πίστεως νύμῶν **3** τὸ εἰς τὴν ἔαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. **13** μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις. Καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν αὐτοὶ γάρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα· **4** τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες καὶ γάρ ὅτε πρὸς νύμας ἥμεν, προελέγομεν λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε νύμιν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ἔστιν ἐγένετο καὶ οἴδατε. **5** διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι ἀληθῶς λόγον θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν στέγων ἐπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν νύμιν τοῖς πιστεύουσιν. **14** ὑμεῖς γάρ μιμηταὶ νύμῶν, μήπως ἐπείρασεν ύμας ὁ πειράζων ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. **6** θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἀρτὶ δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς νύμῶν καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ καὶ τὴν ἀγάπην νύμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, **15** τῶν καὶ τὸν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς ἰδεῖν καθάπερ καὶ ἡμεῖς ύμας, **7** διὰ τοῦτο προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων, καὶ παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ἡμῶν διὰ τῆς νύμῶν ἐναντίων, **16** κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν πίστεως, **8** ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς στήκετε λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι ἐν κυρίῳ. **9** τίνα γάρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. ἔφθασεν δὲ τῷ θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ νύμῶν ἐπὶ πάσῃ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος. **17** Ἡμεῖς τῇ χαρᾷ ἢ χαίρομεν δι' ύμας ἔμπροσθεν δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν τοῦ θεοῦ ἡμῶν, **10** νυκτὸς καὶ ἡμέρας πρὸς καιρὸν ὥρας, προσώπῳ οὐ καρδίᾳ, ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν νύμῶν περισσοτέρως ἐπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα νύμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. **18** διότι τῆς πίστεως νύμῶν; **11** Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ ἡθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ύμας, ἐγὼ μὲν πατήρ ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Παῦλος καὶ ἄπαξ καὶ δίς, καὶ ἐνέκοψεν κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ύμας: **12** ἡμᾶς ὁ σατανᾶς. **19** τίς γάρ ἡμῶν ἐλπὶς ἢ ύμας δὲ ὁ κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως ἢ οὐχὶ καὶ τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας, ὑμεῖς ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ύμας, **20** εἰς τὸ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; **21** ὑμεῖς γάρ ἔστε ἡ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν δόξᾳ ἡμῶν καὶ ἡ χαρά.

ἀγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς
ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ μετὰ πάντων τῶν ἀγίων αὐτοῦ.
ἀμήν.

3 Διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι, **2** καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν

καὶ διάκονον τοῦ θεοῦ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ύμας καὶ

4 Λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ύμας καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, ἵνα

καθώς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ λόγῳ κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν θεῷ, καθὼς περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ καὶ περιπατεῖτε, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. κυρίου οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας· 2 οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν 16 ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 3 τοῦτο γάρ φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγgi θεοῦ, ἐστιν θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἀγιασμὸς ὑμῶν, καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, 4 εἰδέναι Χριστῷ ἀναστήσονται πρῶτον, 17 ἔπειτα ἔκαστον ὑμῶν τὸ ἔαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἄμα ἀγιασμῷ καὶ τιμῇ, 5 μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν θεόν, εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυρίου εἰς ἀέρα· καὶ 6 τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ οὔτως πάντοτε σὺν κυρίῳ ἐσόμεθα. 18 πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἔκδικος ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ τούτοις.

προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. 7 οὐ γάρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ ἀλλ' ἐν ἀγιασμῷ. 8 τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἀνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεὸν τὸν καὶ διδόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἄγιον εἰς ὑμᾶς. 9 Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν, αὐτοὶ γάρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· 10 καὶ γάρ ποιεῖτε αὐτὸς εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον, 11 καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, 12 ἵνα περιπατήτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μηδενὸς χρείαν ἔχητε. 13 Οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κοιμωμένων, ἵνα μὴ λυπήσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. 14 εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὔτως καὶ ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. 15 τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν

5 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· 2 αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. 3 ὅταν λέγωσιν, εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐπίσταται ὅλεθρος ὕσπερ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἔχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. 4 ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ, 5 πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας. οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους· 6 ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς οἱ λοιποί, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. 7 οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσιν, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν· 8 ὑμεῖς δὲ ἡμέρας ὅντες νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας· 9 ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργὴν ἀλλὰ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 10 τοῦ ἀποθανόντος περὶ ὑμῶν ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἄμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. 11

διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε
εἰς τὸν ἔνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. **12**
Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς
κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους
ὑμῶν ἐν κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς,
13 καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν
ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. εἰρηνεύετε ἐν
αὐτοῖς. **14** παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε
τοὺς δλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν,
μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. **15** ὁρᾶτε μή
τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδοῖ, ἀλλὰ
πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε εἰς ἀλλήλους
καὶ εἰς πάντας. **16** πάντοτε χαίρετε, **17**
ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, **18** ἐν παντὶ¹
εὐχαριστεῖτε· τοῦτο γὰρ θέλημα θεοῦ ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. **19** τὸ πνεῦμα μὴ
σβέννυτε, **20** προφητείας μὴ ἔξουθενεῖτε·
21 πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε,
22 ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.
23 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι
ὑμᾶς ὀλοτελεῖς, καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ
πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως
ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ τηρηθείη. **24** πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς,
ὅς καὶ ποιήσει. **25** Ἀδελφοί, προσεύχεσθε
περὶ ἡμῶν. **26** ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς
πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ. **27** ἐνορκίζω ὑμᾶς
τὸν κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν
πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. **28** Ἡ χάρις τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν.

Προς Θεσσαλονικεις Β'

εύδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως
ἐν δυνάμει, 12 ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν
τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

πατρὶ ἡμῶν καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ. **2** Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς παρουσίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **3** Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν,
Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε **2** εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ
περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι νοὸς μηδὲ θροεῖσθαι μήτε διὰ πνεύματος
ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς δι'
ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἕκαστου πάντων ὑμῶν εἰς ὑμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου.
ἀλλήλους, **4** ὥστε αὐτὸς ἡμᾶς ἐν ὑμῖν **3** μή τις ὑμᾶς ἔξαπατήσῃ κατὰ μηδένα
ἐνκαυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ τρόπον ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία
ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος
πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψεσιν τῆς ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, **4**
αἵτις ἀνέχεσθε, **5** ἔνδειγμα τῆς δικαίας ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ
κρίσεως τοῦ θεοῦ, εἰς τὸ καταξιωθῆναι πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε
ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ ἣς αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καθίσαι,
καὶ πάσχετε, **6** εἴπερ δίκαιον παρὰ θεῷ ἀποδεικνύντα ἔαυτὸν ὅτι ἔστιν θεός. **5**
ἀνταποδοῦνται τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς θλῖψιν Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὧν πρὸς ὑμᾶς
7 καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; **6** καὶ νῦν τὸ κατέχον
ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου Ἰησοῦ οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν
ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ **7** τῷ αὐτοῦ καιρῷ. **7** τὸ γὰρ μυστήριον
ἐν πυρὶ φλογός, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς ἡδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας μόνον ὁ
μὴ εἰδόσιν θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν κατέχων ἄρτι ἔως ἐκ μέσου γένηται. **8**
τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ, **9** καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος,
οἵτινες δίκην τίσουσιν δλεθρον αἰώνιον δὲν δύναμεν τῷ πνεύματι
ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, **10** ὅταν
ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύσασιν, ὅτι
ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ὑμῶν ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. **11** Εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα
πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην
κλήσεως ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ πληρώσῃ πᾶσαν τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι
αὐτούς. **11** καὶ διὰ τοῦτο πέμπει αὐτοῖς ὁ

θεὸς ἐνέργειαν πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι παρ' ἡμῶν. 7 αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πῶς δεῖ αὐτοὺς τῷ ψεύδει, 12 ἵνα κριθῶσιν ἀπαντες μιμεῖσθαι ἡμᾶς, δτὶ οὐκ ἡτακτήσαμεν ἐν οἱ μὴ πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλὰ ὑμῖν 8 οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρά εὐδοκήσαντες τῇ ἀδικίᾳ. 13 Ἡμεῖς δὲ τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ νυκτὸς καὶ δόφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάντοτε ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ τινα ὑμῶν· 9 οὐχ δτὶ οὐκ ἔχομεν ἔξουσίαν, κυρίου, δτὶ εἴλατο ὑμᾶς ὁ θεὸς ἀπ' ἀρχῆς ἀλλ' ἵνα ἔαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιασμῷ πνεύματος καὶ τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. 10 καὶ γὰρ δτὲ ἡμεν πίστει ἀληθείᾳς, 14 εἰς ὃ καὶ ἐκάλεσεν ὑμᾶς πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγέλλομεν ὑμῖν, δτὶ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι μηδὲ ἐσθιέτω. δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. 15 11 ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ κρατεῖτε ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ περιεργαζομένους· 12 τοῖς δὲ τοιούτοις λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. 16 αὐτὸς δὲ παραγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν ἐν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ θεὸς κυρίων Ἰησοῦ Χριστῷ ἵνα μετὰ ἡσυχίας ὁ πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς ἐργαζόμενοι τὸν ἔαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. παράκλησιν αἰώνιαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν 13 ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, μὴ ἐγκακήσητε χάριτι, (aiōnios g166) 17 παρακαλέσαι ὑμῶν καλοποιοῦντες. 14 εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τὰς καρδίας καὶ στηρίξαι ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον λόγῳ ἀγαθῷ.

σημειοῦσθε, μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα

3 Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζηται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, 2 καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. 3 πιστὸς δέ ἐστιν ὁ κύριος, δς στηρίξει παύλου, ὁ ἐστιν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. 4 οὕτως γράφω. 18 ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν πεποιθάμεν δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, δτὶ ἂ παραγέλλομεν ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. 5 δὲ κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ. 6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἦν παρελάβοσαν

Προς Τιμοθεον Α'

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ κατ' ἐπιταγὴν θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν **2** Τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. **3** Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶν μὴ ἐτεροδιδασκαλεῖν **4** μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ἐκζητήσεις παρέχουσιν μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν θεοῦ τὴν ἐν πίστει **5** τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, **6** ὃν τινες ἀστοχήσαντες ἔξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν, **7** θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἂ λέγουσιν μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. **8** Οἴδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται, **9** εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίω νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἀμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ Βεβήλοις, πατρολώαις καὶ μητρολώαις, ἀνδροφόνοις, **10** πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἔτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται, **11** κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ. **12** χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο θέμενος εἰς διακονίαν, **13** τὸ πρότερον ὅντα βλάσφημον καὶ διώκτην

καὶ ὑβριστήν ἀλλὰ ἡλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, **14** ὑπερεπλέόνασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **15** πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἥλθεν εἰς τὸν κόσμον ἀμαρτωλοὺς σῶσαι, ὃν πρῶτος εἶμι ἐγώ. **16** ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν ἀπασαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. (αιδονος g166) **17** τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ θεῷ, τιμῇ καὶ δόξᾳ εἰς τοὺς αἰώνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (αιδονος g165) **18** Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, **19** ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐνανάγησαν· **20** ὃν ἐστιν Ὅμεναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ σατανᾷ ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.

2 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύξεις, εὔχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, **2** ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἥρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. **3** τοῦτο καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, **4** δὲ πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. **5** εἰς γὰρ θεός, εἰς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἀνθρωπὸς Χριστὸς Ἰησοῦς, **6** δὲ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον

καιροῖς ιδίοις· 7 εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ σεμνούς, μὴ διλόγους, μὴ οἶνῳ πολλῷ ἀπόστολος ἀλήθειαν λέγω, οὐ ψεύδομαι προσέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, 9 ἔχοντας διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. 8 τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρῷ Βούλομαι οῦν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας συνειδήσει. 10 καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας πρῶτον, εἴτα διακονείτωσαν ἀνέγκλητοι χωρὶς ὅργης καὶ διαλογισμοῦ· 9 ὡσαύτως ὅντες. 11 γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ καὶ γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ μετὰ διαβόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πᾶσιν. 12 αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς, διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες, μὴ ἐν πλέγμασιν καὶ χρυσῷ ἢ μαργαρίταις τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων ἢ ἴματισμῷ πολυτελεῖ, 10 ἀλλ' ὃ πρέπει οἴκων· 13 οἱ γάρ καλῶς διακονήσαντες γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν, βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται δι' ἔργων ἀγαθῶν. 11 Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν μανθανέτῳ ἐν πάσῃ ὑποταγῇ· 12 διδάσκειν Χριστῷ Ἰησοῦ. 14 Ταῦτα σοι γράψω, δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ τάχιον· 15 ἐὰν ἄνδρος, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. 13 Ἄδαμ γάρ δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῆς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ πρῶτος ἐπλάσθη, εἴτα Εὔα· 14 καὶ Ἄδαμ θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἣτις ἐστὶν ἐκκλησία οὐκ ἡπατήθη, ἢ δὲ γυνὴ ἐξαπατηθεῖσα ἐν θεοῦ ζῶντος, στῦλος καὶ ἐδραίωμα τῆς παραβάσει γέγονεν, 15 σωθήσεται δὲ διὰ ἀληθείας. 16 καὶ ὅμολογον μένως μέγα ἐστὶν τῆς τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· ὃς ἐφανερώθη καὶ ἀγάπη καὶ ἀγιασμῷ μετὰ σωφροσύνης. ἐν σαρκὶ, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὥφθη

3 Πιστὸς ὁ λόγος· εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται, ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. 2 δεῖ οὖν ἐν κόσμῳ, ἀνελήμφθη ἐν δόξῃ.

τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίλημπτον εἶναι, μιᾶς **4** Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν γυναικὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, πάντας, προσέχοντες πνεύμασιν πλάνοις κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν, 3 μὴ πίστεως, προσέχοντες πνεύμασιν πλάνοις πάροινον, μὴ πλήκτην, ἀλλὰ ἐπιεικῆ, καὶ διδασκαλίας δαιμονίων, 2 ἐν ὑποκρίσει ἄμαχον, ἀφιλάργυρον, 4 τοῦ ἰδίου οἴκου φευδολόγων, κεκαυστηριασμένων τὴν καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔχοντα ἐν ιδίαι συνείδησιν, 3 κωλυόντων γαμεῖν, ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμνότητος· 5 εἰ ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἀ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ μετάλημψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς οἶδεν, πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται; καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. 4 ὅτι πᾶν 6 μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κτίσμα θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. 7 δεῖ δὲ καὶ μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον, 5 μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἵνα μὴ εἰς ὄνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα ἐντεύξεως. 6 Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς τοῦ διαβόλου. 8 διακόνους ὡσαύτως ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος Χριστοῦ

Ίησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς ἥλπικεν ἐπὶ θεὸν καὶ προσμένει ταῖς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἥ δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς παρηκολούθηκας· 7 τοὺς δὲ βεβήλους καὶ ἡμέρας· 8 ή δὲ σπαταλῶσα ζῶσα καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ. γύμναζε τέθνηκεν. 7 καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν· 8 ή γὰρ ἀνεπίλημπτοι ὢσιν. 8 εἰ δέ τις τῶν ἴδιων σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἔστιν καὶ μάλιστα οἰκείων οὐ προνοεῖται, τὴν ὠφέλιμος, ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα πίστιν ἥρνηται καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. ὠφέλιμός ἔστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς 9 Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. 9 πιστὸς ὁ ἔξήκοντα γεγονυῖα, ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος· 10 εἰς 10 ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ τοῦτο γὰρ κοπιῶμεν καὶ ἀγωνιζόμεθα, ὅτι ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἔξενοδόχησεν, εἰ ἀγίων ἥλπικαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι, ὅς ἔστιν σωτὴρ πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβούμενοις ἐπήρκεσεν. Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. 12 μηδείς 11 νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ ὅταν σου τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ γάρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ, τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν γαμεῖν θέλουσιν, 12 ἔχουσαι κρίμα ἀναστροφῆ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ. ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἥθετησαν· 13 ἔως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ 13 ἄμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσιν, παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. 14 μὴ ἀμέλει περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ ἀργαὶ ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. 14 βούλομαι πρεσβυτερίου. 15 ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, ἵσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ἥ πᾶσιν. οἴκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι 16 ἔπειχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ· ἐπίμενε τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν· 15 ἥδη αὐτοῖς τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις γάρ τινες ἔξετράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ. καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

5 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, 2 πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ. 3 Χήρας τίμα τὰς ὅντως χήρας. 4 εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἥ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις, τοῦτο γάρ ἔστιν ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

5 ἡ δὲ ὅντως χήρα καὶ μεμονωμένη

16 εἴ τις πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρκείσθω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησίᾳ, ἵνα ταῖς ὅντως χήραις ἐπαρκέσῃ. 17 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τιμῆς ἄξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκαλίᾳ· 18 λέγει γὰρ ἡ γραφή, βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις· καί, ἄξιος ὁ ἔργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. 19 κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἥ τριῶν μαρτύρων.

20 Τοὺς ἀμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων

ελεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. δυνάμεθα· 8 ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ 21 Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. 9 Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος, εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα καὶ ἐπιθυμίας μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. 22 Χεῖρας πολλὰς ἀνοίτους καὶ βλαβεράς, αἴτινες ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὅλεθρον ἀμαρτίαις ἀλλοτρίαις σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει. καὶ ἀπώλειαν· 10 ρίζα γὰρ πάντων 23 μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλὰ οὕνω δλίγῳ τῶν κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία, ἣς χρῶ διὰ τὸν στόμαχον καὶ τὰς πυκνάς σου τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ ἀσθενείας. 24 τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἀμαρτίαι τῆς πίστεως καὶ ἔαντοὺς περιέπειραν πρόδηλοι εἰσιν, προάγουσαι εἰς κρίσιν, ὁδύναις πολλαῖς. 11 Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν· 25 ὡσαύτως θεοῦ, ταῦτα φεῦγε· δίωκε δὲ δικαιοσύνην, καὶ τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομονὴν, ἔχοντα κρυβῆναι οὐ δύνανται.

6 Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται. 2 οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας μὴ καταφρονείτωσαν, δτι ἀδελφοί εἰσιν· ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, δτι πιστοί εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. 3 εἰ τις ἐτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσιν λόγοις, τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, 4 τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημία, ὑπόνοιαι πονηραί, 5 διαπαρατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. 6 ἔστιν δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας· 7 οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, δτι οὐδὲ ἔξενεγκεῖν τι

πραϋπαθίαν. 12 ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν ἐκλήθης καὶ ὠμολόγησας τὴν καλὴν ὁμοιογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. (aiōnios g166) 13 παραγγέλλω ἐνώπιον θεοῦ τοῦ ζωογονοῦντος τὰ πάντα καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρίσαντος ἐπὶ Ποντίου Πειλάτου τὴν καλὴν ὁμοιογίαν, 14 τηρήσαι σε τὴν ἐντολὴν ἀσπιλον ἀνεπίλημπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 15 ἣν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυριευόντων, 16 ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον, δν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται· ὡς τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον ἀμήν. (aiōnios g166) 17 Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελε μὴ ὑψηλὰ φρονεῖν μηδὲ ἥλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐπὶ θεῷ τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, (aiōn g165) 18 ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους

εῖναι, κοινωνικούς, **19** ἀπόθησαυρίζοντας
έαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα
ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς. **20** Ω Τιμόθεε,
τὴν παραθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος
τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις
τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, **21** ἵν τινες
ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἡστόχησαν.
Ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

Προς Τιμοθεον Β'

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ **2** Τιμοθέῳ ἀγαπητῷ τέκνῳ χάρις, ἔλεος, εἰρήνῃ ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. **3** Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ὃ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, **4** ἐπιποθῶν σε ἵδειν, μεμνημένος σου τῶν δακρύων, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, **5** ὑπόμνησιν λαβών τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνώκησεν πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί. **6** Δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ θεοῦ, ὃ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου· **7** οὐ γάρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. **8** μὴ οὖν ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συνκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ, **9** τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἀγίᾳ, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κατὰ ἴδιαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰώνιων, (αισθνιος g166) **10** φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ Ἰησοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, **11** εἰς δὲ ἐτέθην ἐγὼ κηρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος. **12** δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ

ἐπαισχύνομαι, οἶδα γὰρ ὃ πεπίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστιν τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. **13** ὑποτύπωσιν ἔχει ὑγιαινόντων λόγων ὃν παρ' ἐμοῦ ἥκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **14** τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ πνεύματος ἄγιου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. **15** Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὃν ἐστιν Φύγελος καὶ Ἐρμογένης. **16** δῷη ἔλεος δὲ κύριος τῷ Ὄνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξεν καὶ τὴν ἄλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη, **17** ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ρώμῃ σπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ εὗρεν **18** δῷη αὐτῷ δὲ κύριος εὑρεῖν ἔλεος παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ διηκόνησεν, Βέλτιον σὺ γινώσκεις. **2** Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **2** καὶ ἂ ἥκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ικανοὶ ἔσονται καὶ ἔτερους διδάξαι. **3** συνκακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Χριστοῦ Ἰησοῦ. **4** οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ· **5** ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῆ τις, οὐ στεφανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. **6** τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. **7** νόει δὲ λέγω δώσει γάρ σοι δὲ κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν. **8** Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυείδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιον μου· **9** ἐν δὲ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος, ἀλλὰ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται. **10** διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω

διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτὸὶ καρδίας. 23 τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους σωτηρίας τύχωσιν τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ζητήσεις παραίτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννῶσιν μετὰ δόξης αἰώνιον. (*aiōnios* g166) 11 μάχας· 24 δοῦλον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, Πιστὸς ὁ λόγος εἰ γάρ συναπεθάνομεν, ἀλλὰ ἥπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικόν, καὶ συζήσομεν· 12 εἰ ὑπομένομεν, καὶ ἀνεξίκακον, 25 ἐν πραῦτητι παιδεύοντα συμβασιλεύσομεν· εἰ ἀρνησόμεθα, κἀκεῖνος τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε δώῃ αὐτοῖς ἀρνήσεται ἡμᾶς· 13 εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος ὁ θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, πιστὸς μένει, ἀρνήσασθαι γάρ ἔαυτὸν 26 καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου οὐ δύναται. 14 Ταῦτα ὑπομίμησκε, παγίδος, ἐζωγρημένοι ὑπ’ αὐτοῦ εἰς τὸ διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μὴ ἐκείνου θέλημα.

λογομαχεῖν, ἐπ’ οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. 15 σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὁρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. 16 τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περιῆστασο· ἐπὶ πλεῖον γάρ προκόψουσιν ἀσεβείας, 17 καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομῆν ἔξει ὃν ἔστιν Ὅμεναιος καὶ Φίλητος, 18 οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἡστόχησαν, λέγοντες ἀνάστασιν ἥδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσιν τήν τινων πίστιν. 19 ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην ἔγνω κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καὶ, ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα κυρίου. 20 ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστιν μόνον σκεύη χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς ἀλλὰ καὶ ἔγλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἂ μὲν εἰς τιμὴν ἂ δὲ εἰς ἀτιμίαν· 21 ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἔαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμήν, ἡγιασμένον, εὑρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. 22 τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς

3 Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί· 2 ἔσονται γάρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλαζόνες, ὑπερίφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, 3 ἀστοργοί, ἀσπονδοί, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, 4 προδόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, 5 ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρημένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπουν. 6 ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτίζοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἀμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, 7 πάντοτε μανθάνοντα καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. 8 δὸν τρόπον δε Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσῆ, οὗτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν· 9 ἀλλ’ οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον, ἡ γάρ ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο. 10 Σὺ δὲ παρηκολούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ

ύπομονῆ, 11 τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· 8 λοιπὸν οἴ̄ μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἀπόκειται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ἐν Λύστροις οἵους διωγμοὺς ὑπήνεγκα, δν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ καὶ ἐκ πάντων με ἐρύσατο ὁ κύριος. 12 ἡμέρα, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον δὲ καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες ζῆν εὔσεβῶς ἐν ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. 13 Πονηροὶ ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. 9 Σπούδασον ἐλθεῖν πρός δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ με ταχέως. 10 Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλιπεν τὸ χείρον, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. 14 ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλλίαν, εἰδὼς παρὰ τίνων ἔμαθες, 15 καὶ ὅτι ἀπὸ Τίτος εἰς Δαλματίαν· (αἱδὸν g165) 11 Λουκᾶς βρέφους ἰερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά ἐστιν μόνος μετ' ἐμοῦ. Μᾶρκον ἀναλαβὼν σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ, ἐστιν γάρ μοι εὐχρηστος Χριστῷ Ἰησοῦ. 16 πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος εἰς διακονίαν. 12 Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα καὶ ὡφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς εἰς Ἔφεσον. 13 τὸν φελόνην, δν ἀπέλιπον ἐλεγμόν, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπω, ἐρχόμενος φέρε, τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, 17 ἵνα ἄρτιος ἦ ὁ τοῦ καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα τὰς μεμβράνας. 14 θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν Ἄλεξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἔξηρτισμένος.

4 Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ. 15 δν καὶ σὺ φυλάσσου, λίαν γάρ ἀντέστη τοῖς ἡμετέροις λόγοις. Χριστοῦ Ἰησοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν 16 ἐν τῇ πρώτῃ μον ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι παρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον· τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγχον, παρακάλεσον, ἐπιτίμησον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. 3 ἔσται γάρ καιρὸς δτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἴδιας ἐπιθυμίας ἔαυτοῖς ἐπισωρεύσουσιν διδασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν, 4 καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοήν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. 5 σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐάγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον. 6 ἐγὼ γάρ ἥδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύσεως μου ἐφέστηκεν. 7 τὸν καλὸν ἀγῶνα ἡγώνισμαι, τὸν δρόμον

λίαν γάρ ἀντέστη τοῖς ἡμετέροις λόγοις. 16 ἐν τῇ πρώτῃ μον ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι παρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον· μὴ ἀυτοῖς λογισθείη· 17 ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέν με, ἵνα δ' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ καὶ ἀκούσωσιν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρύσθην ἐκ στόματος λέοντος. 18 ὥρισται με ὁ κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον, ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (αἱδὸν g165) 19 Ἀσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὄνησιφόρου οἶκον. 20 Ἔραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. 21 σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. ἀσπάζεται σε Εύβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ οἱ ἀδελφοὶ

πάντες. 22 Ὁ κύριος μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν.

Προς Τιτον

1 Παῦλος δοῦλος θεοῦ, ἀπόστολος δὲ

Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν **2** ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰώνιου, ἦν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδής θεὸς πρὸ χρόνων αἰώνιων, (αἱδοῖος §166) **3** ἐφανέρωσεν δὲ καιροῖς ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, **4** Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν χάρις καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. **5** Τούτου χάριν ἀπέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ως ἐγώ σοι διεταξάμην, **6** εἴ τις ἐστιν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ, τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. **7** Δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ως θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὄργιλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, **8** ἀλλὰ φιλόξενον, φιλαγαθόν, σώφρονα, δίκαιον, δσιον, ἐγκρατῆ, **9** ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ἢ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαινούσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. **10** Εἰσὶν γὰρ πολλοὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ τῆς περιτομῆς, **11** οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσιν διδάσκοντες ἢ μὴ δεῖ αἰσχροῦ κέρδους χάριν. **12** εἰπέν τις ἐξ αὐτῶν, ἴδιος αὐτῶν προφήτης, Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. **13** ἡ μαρτυρία αὕτη

ἐστιν ἀληθής. δι' ἦν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀπότομως, ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει, **14** μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν. **15** πάντα καθαρὰ τοῖς καθαροῖς τοῖς δὲ μεμιαμμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρόν, ἀλλὰ μεμιάνται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. **16** Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

2 Σὺ δὲ λάλει ἢ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ. **2** πρεσβύτας νηφαλίους εἶναι, σεμνούς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. **3** πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι ἱεροπεπεῖς, μὴ διαβόλους μὴ οἰνῳ πολλῷ δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, **4** ἵνα σωφρονίζωσιν τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους, **5** σώφρονας, ἀγάνας, οἰκουργούς ἀγαθάς, ὑποτασσομένας τοῖς ιδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ βλασφημῆται. **6** Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν **7** περὶ πάντα, σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀφθορίαν, σεμνότητα, **8** λόγον ὑγιῆ ἀκατάγνωστον, ἵνα δὲ ἔξ ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν ἔχων λέγειν περὶ ἡμῶν φαῦλον. **9** Δούλους ιδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι ἐν πᾶσιν, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, **10** μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πᾶσαν πίστιν ἐνδεικνυμένους ἀγαθήν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. **11** Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ σωτῆριος πᾶσιν ἀνθρώποις, **12** παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα

ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔριν καὶ μάχας ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ νομικὰς περιῆστασο, εἰσὶν γὰρ ἀνωφελεῖς εὔσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰώνι, (aiōn g165) καὶ μάταιοι. **10** αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ **13** προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ **11** εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ Ἰησοῦ, **14** δὲ ἀμαρτάνει, ὥν αὐτοκατάκριτος. **12** Ὄταν ἔδωκεν ἔαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα λυτρώσηται πέμψω Ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ ἦ Τυχικόν, ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθαρίσῃ σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς Νικόπολιν, ἔαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. **13** Ζηνᾶν ἔργων. **15** Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς· μηδείς σου πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. **14** περιφρονείτω.

μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν

ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὕσιν ἄκαρποι. **15** Ἀσπάζονταί σε οἱ μετ' ἔμοῦ πάντες. ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

3 Ὑπομίμνησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς ἔξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἔτοιμους εἶναι, **2** μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πραῦτητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. **3** ἡμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους. **4** ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, **5** οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ἢ ἐποιήσαμεν ἡμεῖς ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλινγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως πνεύματος ἀγίου, **6** οὐκ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, **7** ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενηθῶμεν κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰώνιου. (aiōnios g166) **8** πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι, ἵνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες θεῷ. ταῦτα ἔστιν καλὰ καὶ ὡφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις. **9** μωρὰς δὲ

Προς Φιλημονα

1 Παῦλος δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ

Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν **2** καὶ Ἀπφίᾳ τῇ ἀδελφῇ καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἰκόν σου ἐκκλησίᾳ· **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε μνείαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **5** ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἥν ἔχεις πρὸς τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἄγίους, **6** ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργῆς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν εἰς Χριστόν· **7** χαρὰν γὰρ πολλὴν ἔσχον καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἄγιων ἀναπέπαυται διὰ σοῦ, ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ἀ λέγω ποιήσεις. **22** Ἄμα δὲ καὶ ἐτοίμαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. **23** Ἀσπάζεταί σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **24** Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. **25** Ή χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν.

ἀδελφέ. **8** Διό, πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον, **9** διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ, τοιοῦτος ὡν ὡς Παῦλος πρεσβύτης, νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ, **10** παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς, Ὁνήσιμον, **11** τόν ποτέ σοι ἄχρηστον νυνὶ δὲ καὶ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον, ὃν ἀνέπεμψά σοι, **12** αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα. **13** ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, **14** χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἡθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ἢ ἀλλὰ κατὰ ἑκούσιον. **15** τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, (aiōnios g166) **16** οὐκ ἔτι ὡς δοῦλον ἀλλὰ ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν,

μάλιστα ἐμοί, πόσῳ δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν κυρίῳ. **17** εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. **18** εἰ δέ τι ἡδίκησέν σε ἥ δόφείλει, τοῦτο ἐμὸι ἐλλόγα· **19** ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ, ἐγὼ ἀποτίσω· ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτόν μοι προσοφείλεις. **20** ναί, ἀδελφέ, ἐγὼ σου ὀναίμην ἐν κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Χριστῷ. **21** Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ἀ λέγω ποιήσεις. **22** Ἄμα δὲ καὶ ἐτοίμαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. **23** Ἀσπάζεταί σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **24** Μάρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. **25** Η χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν.

Προς Εβραιους

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις ἐπ’ ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, **2** ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι’ οὗ καὶ ἐποίησεν τοὺς αἰῶνας· (αἰσθ. γ165) **3** ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ὥρματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καθαρισμὸν τῶν ἀμαρτιῶν ποιησάμενος ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, **4** τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων ὅσῳ διαφορώτερον παρ’ αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν δνομα. **5** τίνι γάρ εἶπεν ποτε τῶν ἀγγέλων, υἱός μου εῖ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε; καὶ πάλιν, ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν; **6** ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει, καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ. **7** καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει, ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα· **8** πρὸς δὲ τὸν υἱόν, ὁ θρόνος σου, ὁ θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, καὶ ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. (αἰσθ. γ165) **9** ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀδικίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεός, ὁ θεός σου, ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου· **10** καί, σὺ κατ’ ἀρχάς, κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσίν οἱ οὐρανοί· **11** αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἴμάτιον παλαιώθησονται, **12** καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἀλλάξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγήσονται, σὺ δὲ

οἱ αὐτὸς εῖ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.

13 πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέν ποτε, κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἔως ἣν θῶ τοὺς ἔχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; **14** οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

2 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μήποτε παραρυῶμεν. **2** εἰ γάρ ὁ δι’ ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, **3** πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἦτις, ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, **4** συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασιν καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ πνεύματος ἀγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. **5** Οὐ γάρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἣς λαλοῦμεν. **6** διεμαρτύρατο δέ πού τις λέγων, τί ἔστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκῃ αὐτοῦ, ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν; **7** ἡλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ’ ἀγγέλους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν, **8** πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ἐν τῷ γάρ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. **9** νῦν δὲ οὕπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα· **9** τὸν δὲ βραχύ τι παρ’ ἀγγέλους ἡλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσηται θανάτου. **10** ἔπρεπεν γάρ αὐτῷ, δι’ ὃν τὰ πάντα καὶ δι’ οὗ τὰ

πάντα, πολλοὺς νίοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα οἴκω αὐτοῦ ὡς θεράπων εἰς μαρτύριον τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ τῶν λαληθησομένων, **6** Χριστὸς δὲ ὡς παθημάτων τελειῶσαι. **11** ὁ τε γὰρ ἀγιάζων υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἰκός καὶ οἱ ἀγιαζόμενοι ἔξ ἐνὸς πάντες δι' ἣν ἐσμεν ἡμεῖς, ἐάν τὴν παρρησίαν καὶ τὸ αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν καλεῖν, **12** λέγων, ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου κατάσχωμεν. **7** Διό, καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μεσῷ ἐκκλησίας τὸ ἄγιον· σήμερον ἐάν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ὑμνήσω σε· **13** καὶ πάλιν, ἐγὼ ἔσομαι ἀκούσητε, **8** μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας πεποιθώς ἐπ' αὐτῷ· καὶ πάλιν, ἵδον ἐγὼ ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θεός. **14** ἐπεὶ ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, **9** οὗ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκεν αἵματος καὶ ἐπείρασαν οἱ πατέρες ὑμῶν ἐν δοκιμασίᾳ σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχεν καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσεράκοντα ἔτη· τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ **10** διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ταύτῃ καὶ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' εἶπον, ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· αὐτοὶ ἔστιν τὸν διάβολον, **15** καὶ ἀπαλλάξῃ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου, **11** ὡς τούτους, δσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς ὥμοσα ἐν τῇ ὁργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἢσαν δουλίας. **16** οὐ γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. **12** βλέπετε, δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἐν τινὶ ὑμῶν σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. **17** καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι ὅθεν ὥφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ἀπὸ θεοῦ ζῶντος, **18** ἀλλὰ παρακαλεῖτε ὅμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ ἑαυτοὺς καθ' ἐκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεόν, εἰς τὸ τὸ σήμερον καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ ἱλάσκεσθαι τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ· **19** ἐν ᾧ τις ἔξ ὑμῶν ἀπάτῃ τῆς ἀμαρτίας· **14** γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς, δύναται μέτοχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ γεγόναμεν, τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

έάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι

3 "Οθεν, ἀδελφοὶ ἄγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ὑμῶν Ἰησοῦν, **2** πιστὸν ὅντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν ὡς καὶ Μωϋσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. **3** πλείονος γὰρ οὗτος δόξης παρὰ Μωϋσῆν ἡξίωται καθ' ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου διὰ κατασκευάσας αὐτόν. **4** πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπό τινος, ὁ δὲ πάντα κατασκευάσας θεός. **5** καὶ Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ

τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν, **15** ἐν τῷ λέγεσθαι, σήμερον ἐάν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ. **16** τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν; ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἔξελθόντες ἔξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως;

17 τίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς ἀμαρτήσασιν, δῶν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; **18** τίσιν δὲ ὥμοσεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ

μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν; **19** καὶ βλέπομεν ὅτι μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος ἄχρι οὐκ ἡδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

4 Φοβηθῶμεν οὖν μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῇ τις ἔξ ὑμῶν ὑστερηκέναι· **2** καὶ γάρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι καθάπερ κάκεινοι, ἀλλ' οὐκ ὡφέλησεν ὁ λόγος τῆς πίστει τοῖς ἀκούσασιν. **3** εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν, ὡς ὕμοσα ἐν τῇ ὁργῇ μου, εἰς ἀσθενείας ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. **4** εἴρηκεν γάρ που περὶ τῆς ἔβδόμης οὗτως, καὶ κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἔβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων ἔργων αὐτοῦ· **5** καὶ ἐν τούτῳ πάλιν, εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. **6** λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς καθίσταται τὰ πρὸς τὸν θεόν, ἵνα προσφέρῃ αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἀμαρτιῶν, **2** οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπείθειαν, **7** πάλιν μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσιν τινὰ ὄρίζει ἡμέραν, σήμερον, ἐν Δαυεὶδ καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περίκειται λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς ἀσθένειαν, **3** καὶ δι' αὐτὴν ὀφείλει καθὼς προείρηται, σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ περὶ τοῦ λαοῦ οὕτως καὶ περὶ ἑαυτοῦ ἀκούσητε, μὴ οκληρύνητε τὰς καρδίας προσφέρειν περὶ ἀμαρτιῶν. **4** καὶ οὐχ ὑμῶν. **8** εἰ γὰρ αὐτὸὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμήν, ἀλλὰ οὐκ ἀν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καθώσπερ ἡμέρας. **9** ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς καὶ Ἀαρὼν. **5** οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ· **10** ὁ γὰρ εἰσελθών ἑαυτὸν ἐδόξασεν γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν, οὐδός μου εἰ σύ, ἐγὼ κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ὥσπερ σήμερον γεγέννηκά σε· **6** καθὼς καὶ ἐν ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ θεός. **11** Σπουδάσωμεν ἐτέρῳ λέγει, σὺ ιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἔκείνην τὴν κατάπαυσιν, τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. (aiōn g165) **7** δὲς ἐν ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, δεήσεις τῆς ἀπειθείας. **12** ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ τε καὶ ίκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον καὶ ἐνεργῆς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς

ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας καὶ υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. 7 εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, 8 καίπερ γῇ γάρ ὡς πιοῦσα τὸν ἐπ’ αὐτῆς ἔρχόμενον ὃν υἱὸς ἔμαθεν ἀφ’ ὃν ἔπαθεν τὴν πολλάκις ὑετόν, καὶ τίκτουσα βοτάνην ὑπακοήν· 9 καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο πᾶσιν εὔθετον ἐκείνοις δι’ οὓς καὶ γεωργεῖται, τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ θεοῦ· αἰώνιον, (aiōnios g166) 10 προσαγορευθεὶς 8 ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἵς τὸ τέλος Μελχισέδεκ. 11 Περὶ οὐ πολὺς ἡμῖν ὁ εἰς καῦσιν. 9 Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, λόγος καὶ δυσερμήνευτος λέγειν, ἐπεὶ ἀγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἔχόμενα νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. 12 καὶ σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν· 10 οὐ γάρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν γάρ ἄδικος ὁ θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμῶν καὶ τῆς ἀγάπης ἵς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὑμᾶς τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἀγίοις καὶ λογίων τοῦ θεοῦ, καὶ γεγόνατε χρείαν διακονοῦντες. 11 ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ἔχοντες γάλακτος, οὐ στερεάς τροφῆς. ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν 13 πᾶς γάρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γάρ ἐστιν· 14 τέλους, 12 ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμητὰι τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας. 13 ἔχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ τῷ γάρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ θεός, κακοῦ.

6 Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ θεόν, 2 βαπτισμῶν διδαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν, καὶ κρίματος αἰώνιου. (aiōnios g166) 3 καὶ τοῦτο ποιήσομεν ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ θεός. 4 ἀδύνατον γάρ τοὺς ἄπαξ φωτισθέντας, γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γενηθέντας πνεύματος ἀγίου 5 καὶ καλὸν γευσαμένους θεοῦ ρῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰώνος, (aiōn g165) 6 καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν

καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ αὐτῆς νενομοθέτηται, τίς ἔτι χρεία κατὰ τὴν καταπετάσματος, 20 ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ήμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα. (aiōn g165)

τάξιν Μελχισέδεκ ἔτερον ἀνίστασθαι ιερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; 12 μετατιθεμένης γὰρ τῆς ιερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. 13

ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα φυλῆς ἑτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἣς οὐδεὶς προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ· 14 πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰουδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος ήμῶν, εἰς ἣν φυλὴν περὶ ιερέων οὐδὲν Μωϋσῆς ἐλάλησεν. 15 καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὄμοιότητα Μελχισέδεκ ἀνίσταται ιερεὺς ἔτερος, 16 ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου, 17 μαρτυρεῖται γὰρ ὅτι σὺ ιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. (aiōn g165)

18 Ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές, 19 οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἣς ἐγγίζομεν τῷ θεῷ. 20 καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὄρκωμοσίας, οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὄρκωμοσίας εἰσὶν ιερεῖς γεγονότες, 21 ὁ δὲ μετὰ ὄρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν, ὥμοσεν κύριος, καὶ οὐ μεταμεληθήσεται, σὺ ιερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα. (aiōn g165) 22 κατὰ τοσοῦτο καὶ κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἔγγυος Ἰησοῦς. 23 καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσιν γεγονότες ιερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν. 24 ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ιερωσύνην. (aiōn g165) 25 ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ θεῷ, πάντοτε τῆς Λευειτικῆς ιερωσύνης ἦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ'

7 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλῆμ, ιερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ψυχίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐλογήσας αὐτόν, 2 ὡς καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλῆμ, ὃ ἐστιν βασιλεὺς εἰρήνης, 3 ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ήμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ νίῳ τοῦ θεοῦ, μένει ιερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. 4 Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος ὡς καὶ δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. 5 καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν νιῶν Λευεὶ τὴν ιερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ᔁρουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἐστιν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν, καίπερ ἔξεληλυθότας ἐκ τῆς ὁσφύος Ἀβραάμ· 6 ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν Ἀβραάμ, καὶ τὸν ᔁροντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. 7 χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. 8 καὶ ὥδε μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἀνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. 9 καὶ ὡς ἐπος εἶπεν, διὰ Ἀβραάμ καὶ Λευεὶς ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται· 10 ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὁσφύι τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ Μελχισέδεκ. 11 Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευειτικῆς ιερωσύνης ἦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ'

Τοιούτος γάρ ύμιν καὶ ἔπειπεν ἀρχιερεύς, καινήν, 9 οὐ κατὰ τὴν διαθήκην ἦν δσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν τῶν οὐρανῶν γενόμενος, 27 ὃς οὐκ ἔχει ἔξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, πρότερον ὑπὲρ τῶν ιδίων ἀμαρτιῶν θυσίας κάγὼ ἡμέλησα αὐτῶν, λέγει κύριος. 10 ὅτι ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ τοῦτο αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ γάρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν προσενέγκας. Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει 28 ὁ νόμος γάρ ἀνθρώπους καθίστησιν κύριος, διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λόγος δὲ αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίαν αὐτῶν ἐπιγράψω τῆς δρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν αὐτούς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεὸν καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον. (αἱσθ g165)

8 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 2 τῶν ἀγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἦν ἔπιξεν ὁ κύριος, οὐκ ἄνθρωπος. 3 πᾶς γάρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρα τε καὶ θυσίας καθίσταται ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὁ προσενέγκῃ. 4 εἰ μὲν οὖν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ’ ἂν ἦν ἱερέυς, δητῶν τῶν προσφερόντων κατὰ νόμον τὰ δῶρα· 5 λατρείας τὸ τε ἄγιον κοσμικόν. 2 σκηνὴ οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν γάρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη ἐν ᾧ ἦ τε τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχρημάτισται λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν· τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται ἄγια· 3 μετὰ ὅρα γάρ φησίν ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὅρει· 6 νυνὶ λεγομένη ἄγια ἄγιων, 4 χρυσοῦν ἔχουσα δὲ διαφορωτέρας τέτυχεν λειτουργίας, ὅσῳ θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης καὶ κρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης, ἥτις περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίω, ἐν ἐπὶ κρείττονισιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. ἦ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ 7 Εἰ γάρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἡ ὁράβδος Ἄαρὼν ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ ἄν δευτέρας ἔζητεῖτο τόπος· 8 μεμφόμενος πλάκες τῆς διαθήκης, 5 ὑπεράνω δὲ γάρ αὐτοὺς λέγει, ἵδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, αὐτῆς Χερουβεὶν δόξης κατασκιάζοντα λέγει κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἴκον τὸ ἰλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἴκον Ἰουδα διαθήκην λέγειν κατὰ μέρος. 6 Τούτων δὲ οὗτως

9 Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη δικαιώματα προσφερόντων κατὰ νόμον τὰ δῶρα· 5 λατρείας τὸ τε ἄγιον κοσμικόν. 2 σκηνὴ οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν γάρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη ἐν ᾧ ἦ τε τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχρημάτισται λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν· τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται ἄγια· 3 μετὰ ὅρα γάρ φησίν ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὅρει· 6 νυνὶ λεγομένη ἄγια ἄγιων, 4 χρυσοῦν ἔχουσα δὲ διαφορωτέρας τέτυχεν λειτουργίας, ὅσῳ θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης καὶ κρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης, ἥτις περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίω, ἐν ἐπὶ κρείττονισιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. ἦ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ 7 Εἰ γάρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἡ ὁράβδος Ἄαρὼν ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ ἄν δευτέρας ἔζητεῖτο τόπος· 8 μεμφόμενος πλάκες τῆς διαθήκης, 5 ὑπεράνω δὲ γάρ αὐτοὺς λέγει, ἵδού ἡμέραι ἔρχονται, αὐτῆς Χερουβεὶν δόξης κατασκιάζοντα λέγει κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἴκον τὸ ἰλαστήριον· περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἴκον Ἰουδα διαθήκην λέγειν κατὰ μέρος. 6 Τούτων δὲ οὗτως

κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην (aiōnios g166) 16 ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον σκηνὴν διαπαντὸς εἰσίασιν οἱ Ἱερεῖς τὰς ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου· 17 λατρείας ἐπιτελοῦντες, 7 εἰς δὲ τὴν διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βεβαία, ἐπεὶ δευτέραν ἄπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ μήποτε ἵσχει ὅτε ζῆ ὁ διαθέμενος. 18 ὅθεν ἀρχιερεύς, οὐ χωρὶς αἴματος, δι προσφέρει οὐδ' ἡ πρώτη χωρὶς αἴματος ἐνκεκαίνισται· ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, 19 λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ 8 τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, ἀγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἀγίων λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τῶν ὁδὸν ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἔχούσης τράγων μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου στάσιν, 9 ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν καὶ ὑσσώπου αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ἣν δῶρά τε καὶ τὸν λαὸν ἐράντισεν, 20 λέγων, τοῦτο τὸ θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ αἷμα τῆς διαθήκης ἣς ἐνετείλατο πρὸς συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, ὑμᾶς ὁ Θεός· 21 καὶ τὴν σκηνὴν δὲ καὶ 10 μόνον ἐπὶ βρώμασιν καὶ πόμασιν καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι διαφόροις βαπτισμοῖς, δικαιώματα σαρκὸς ὁμοίως ἐράντισεν. 22 καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. 11 πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον, καὶ Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν χωρὶς αἴματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις. 23 μελλόντων ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζονος καὶ ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τελειοτέρας σκηνῆς οὐ χειροποιήτου, τοῦτ' τοῖς οὐρανοῖς τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, 12 οὐδὲ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοντιν θυσίαις παρὰ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων διὰ δὲ ταύτας. 24 οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα εἰσῆλθεν τοῦ ἰδίου αἵματος, εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς ἄγια Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ' τὰ ἄγια, αἰώνιαν λύτρωσιν εὑράμενος. εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι (aiōnios g166) 13 εἰ γὰρ τὸ αἷμα τράγων καὶ τῷ προσώπῳ τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν· 25 οὐδὲ ταύρων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν, ὥσπερ τοὺς κεκοινωμένους ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἄγια κατ' σαρκὸς καθαρότητα, 14 πόσω μᾶλλον τὸ ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ, 26 ἐπεὶ ἔδει αἷμα τοῦ Χριστοῦ, διὰ πνεύματος αἰώνιου αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ θεῷ, κόσμου νυνὶ δὲ ἄπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἀμαρτίας διὰ τῆς ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι. (aiōnios θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. (aiōn g165) 27 g166) 15 Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις μεσίτης ἔστιν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἄπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, 28 ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ διαθήκῃ οὕτως καὶ ὁ Χριστός, ἄπαξ προσενεχθεὶς παραβάσεων τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἀμαρτίας, ἐκ κεκλημένοι τῆς αἰώνιου κληρονομίας.

δευτέρου χωρὶς ἀμαρτίας ὁφθήσεται τοῖς 14 μιᾶ γὰρ προσφορᾶ τετελείωκεν εἰς τὸ αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν. διηνεκὲς τοὺς ἀγιαζομένους. 15 μαρτυρεῖ

10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον· μετὰ μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν γὰρ τὸ εἰρήκεναι, 16 αὕτη ἡ διαθήκη ἦν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ταῖς αὐταῖς θυσίαις αἵς προσφέρουσιν ἐκείνας, λέγει κύριος, διδοὺς νόμους μου εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε δύναται τοὺς ἐπὶ καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν προσερχομένους τελειώσαι· 2 ἐπεὶ οὐκ αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, 17 καὶ τῶν ἀν ἐπαύσαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ ἀμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἀμαρτιῶν οὐ μὴ μνησθήσομαι ἔτι. 18 ὅπου δὲ ἄφεσις τοὺς λατρεύοντας ἄπαξ κεκαθαρισμένους; τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἀμαρτίας. 3 ἀλλ ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἀμαρτιῶν κατ' 19 Ἐχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς ἐνιαυτόν, 4 ἀδύνατον γὰρ αἴμα ταύρων τὴν εἰσοδον τῶν ἀγίων ἐν τῷ αἴματι Ἰησοῦ, καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἀμαρτίας. 5 διὸ 20 ἦν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει, θυσίαν καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ' καὶ προσφορὰν οὐκ ἡθέλησας, σῶμα δὲ ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, 21 καὶ Ἱερέα μέγαν κατηρτίσω μοι: 6 ὀλοκαυτῶματα καὶ περὶ ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, 22 προσερχώμεθα ἀμαρτίας οὐκ ἡδόκησας: 7 τότε εἶπον, ίδού μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ ἥκω, ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ πίστεως, ρέραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ ἐμοῦ, τοῦ ποιῆσαι, ὁ θεός, τὸ θέλημά σου. 8 συνειδήσεως πονηρᾶς 23 καὶ λελουσμένοι ἀνώτερον λέγων ὅτι θυσίας καὶ προσφορᾶς τὸ σῶμα ὑδατι καθαρῷ, κατέχωμεν τὴν καὶ ὀλοκαυτῶματα καὶ περὶ ἀμαρτίας οὐκ δόμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ, πιστὸς γὰρ ἡθέλησας οὐδὲ ηδόκησας, αἴτινες κατὰ δὲ ἐπαγγειλάμενος, 24 καὶ κατανοῶμεν νόμον προσφέρονται, 9 τότε εἰρηκεν, ίδού ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ ἥκω τοῦ ποιῆσαι τὸ θέλημά σου. ἀναιρεῖ καλῶν ἔργων, 25 μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. 10 ἐπισυναγωγὴν ἔαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν διὰ τῆς ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον προσφορᾶς τοῦ σῶματος Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσαν τὴν ἡμέραν. 26 ἐφάπαξ, 11 Καὶ πᾶς μὲν Ἱερεὺς ἐστηκεν καθ' Ἐκουσίως γὰρ ἀμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ ἡμέραν λειτουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, προσφέρων θυσίας, αἴτινες οὐδέποτε δὲ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς μίαν ὑπὲρ ἀμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, 28 ἀθετήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς 13 τὸ λοιπὸν ἀπεκδεχόμενος ἔως τεθῶσιν οἱ οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἔχθροι αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ ἀποθνήσκει· 29 πόσω δοκεῖτε χείρονος

ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης δώροις αὐτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ δὶ’ αὐτῆς κοινὸν ἡγησάμενος ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ. 5 Πίστει Ἐνώχ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας; 30 μετετέθη τοῦ μὴ ἴδειν θάνατον, καὶ οὐχ οἴδαμεν γάρ τὸν εἰπόντα, ἐμοὶ ἐκδίκησις, ηύρισκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός, ἐγὼ ἀνταποδώσω· καὶ πάλιν, κρινεῖ κύριος πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως μεμαρτύρηται τὸν λαὸν αὐτοῦ. 31 φοιβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς εὐφρεστηκέναι τῷ θεῷ· 6 χωρὶς δὲ πίστεως χειρᾶς θεοῦ ζῶντος. 32 Ἀναμιμνήσκεσθε δὲ ἀδύνατον εὐφρεστῆσαι, πιστεῦσαι γάρ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες δεῖ τὸν προσερχόμενον θεῷ, ὅτι ἔστιν πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης 33 τοῦτο μὲν ὄνειδισμοῖς τε καὶ θλίψειν γίνεται. 7 Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν τῶν μηδέπω βλεπομένων εὐλαβηθεὶς οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες; 34 καὶ κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ γὰρ τοῖς δεσμίοις συνεπαθήσατε, καὶ τὴν οἴκου αὐτοῦ, δι’ ἣς κατέκρινεν τὸν κόσμον, ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο προσεδέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἔαυτοὺς κληρονόμος. 8 Πίστει καλούμενος Ἀβραὰμ κρείσσονα ὑπαρξιν καὶ μένουσαν. 35 μὴ ὑπῆκουσεν ἔξελθεῖν εἰς τόπον δὲν ἥμελλεν ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἔξῃλθεν ἔχει μεγάλην μισθαποδοσίαν, 36 ὑπομονῆς μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. 9 πίστει γὰρ ἔχετε χρείαν ἵνα τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ παρώκησεν εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ποιήσαντες κομίσθητε τὴν ἐπαγγελίαν. 37 ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἥξει Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν συνκληρονόμων καὶ οὐ χρονίσει· 38 ὁ δὲ δίκαιος μου ἐκ τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς· 10 ἔξεδέχετο πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ. 39 ἡμεῖς δὲ ἡς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός, οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ 11 Πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν καὶ παρὰ καὶ δὸν ἡλικίας, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. 2 ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. 3 Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ὥρματι θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὸ βλεπόμενον γεγονέναι. (aiōn g165) 4 Πίστει πλείονα θυσίαν Ἀβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκεν τῷ θεῷ, δι’ ἣς ἐμαρτυρήθη

καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὄμολογήσαντες ὅτι

ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς βασιλέως, τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὄρων
14 οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ἐκαρτέρησεν. 28 πίστει πεποίκεν τὸ πάσχα
ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. 15 καὶ εἰ μὲν καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ
ἐκείνης μνημονεύουσιν ἀφ' ἣς ἔξεβησαν, ὀλοθρεύων τὰ πρωτότοκα θίγη αὐτῶν. 29
εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι· 16 νῦν πίστει διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν
δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ὡς διὰ ξηρᾶς γῆς, ἣς πεῖραν λαβόντες
ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὃ οἱ Αἴγυπτοι κατεπόθησαν. 30 πίστει
θεὸς θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν, ἡτοίμασεν τὰ τείχη Ἱερειχῶ ἐπεσαν κυκλωθέντα
γὰρ αὐτοῖς πόλιν. 17 Πίστει προσενήνοχεν ἐπὶ ἐπτὰ ἡμέρας. 31 πίστει Ῥαὰβ ἡ
Ἄβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασιν,
μονογενῆ προσέφερεν ὃ τὰς ἐπαγγελίας δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης.
ἀναδεξάμενος, 18 πρὸς δὲν ἐλαλήθη ὅτι 32 Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει με γὰρ
ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα, 19 διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ,
λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν Σαμψών, Ἱεφθάε, Δαυείδ τε καὶ Σαμουὴλ
δυνατὸς ὁ θεός· δόθεν αὐτὸν καὶ ἐν καὶ τῶν προφητῶν, 33 οἱ διὰ πίστεως
παραβολῇ ἐκομίσατο. 20 πίστει περὶ κατηγωνίσαντο βασιλείας, ἡργάσαντο
μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν,
καὶ τὸν Ἡσαῦ. 21 πίστει Ἰακὼβ ἀποθνήσκων ἔφραξαν στόματα λεόντων, 34 ἐσβεσαν
ἔκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησεν, καὶ δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρης,
προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου ἐδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν
αὐτοῦ. 22 πίστει Ἰωσὴφ τελευτῶν περὶ τῆς ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν
ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσεν, ἀλλοτρίων· 35 ἔλαβον γυναῖκες ἐξ
καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. 23 ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ
Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβῃ τρίμηνον ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν
ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως
ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ τύχωσιν· 36 ἔτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ
διάταγμα τοῦ βασιλέως. 24 πίστει Μωϋσῆς μαστίγων πεῖραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ
μέγας γενόμενος ἡρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς φυλακῆς· 37 ἐλιθάσθησαν, ἐπειράσθησαν,
θυγατρὸς Φαραώ, 25 μᾶλλον ἐλόμενος ἐπρίσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον,
συνκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις
πρόσκαιρον ἔχειν ἀμαρτίας ἀπόλαυσιν, δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι,
26 μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν κακουχούμενοι, 38 ὃν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ
Αἴγυπτου θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν κόσμος, ἐπὶ ἐρημίας πλανώμενοι καὶ
τοῦ Χριστοῦ, ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν ὅρεσιν καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς
μισθαποδοσίαν. 27 πίστει κατέλιπεν γῆς. 39 καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες
Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν

ἐπαγγελίαν, 40 τοῦ θεοῦ περὶ ἡμῶν χαρᾶς εἶναι ἀλλὰ λύπης, ὅστερον δὲ καρπὸν κρεῖττόν τι προβλέψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς εἰρηνικὸν τοῖς δι’ αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἡμῶν τελειωθῶσιν.

ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης. 12 Διὸ τὰς

12 Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς, τοσοῦτον

ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὅγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἀμαρτίαν, δι’ ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, 2 ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, δις ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινεν σταυρὸν αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ κεκάθικεν. 3 ἀναλογίασθε γάρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν εἰς ἔαυτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι.

4 Οὕπω μέχρις αἴματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἀμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, 5 καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἣτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται, νιέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδίας κυρίου, μηδὲ ἐκλύουν ὑπ’ αὐτοῦ ἐλεγχόμενος· 6 ὃν γάρ ἀγαπᾶ κύριος παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται. 7 εἰς παιδίαν ὑπομένετε· ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεός· τίς γάρ υἱὸς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; 8 εὶ δὲ χωρίς ἐστε παιδίας, ἣς μέτοχοι γεγόνασιν πάντες, ἄρα νόθοι καὶ οὐχ υἱοί ἐστε. 9 εἴτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς καὶ ἐνετρεπόμεθα οὐ πολὺ μᾶλλον ὑποταγήσομεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν; 10 οἱ μὲν γάρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. 11 πᾶσα μὲν παιδία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ

παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε, 13 καὶ τροχιάς ὁρθὰς ποιεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἵσθῃ δὲ μᾶλλον. 14 εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἀγιασμόν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὅψεται τὸν κύριον, 15 ἐπισκοποῦντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, μή τις ρίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσιν οἱ πολλοί, 16 μή τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἡσαῦ, δις ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδετο τὰ πρωτότοκια ἔαυτοῦ. 17 ἵστε γάρ ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν ἀπεδοκιμάσθη, μετανοίας γάρ τόπον οὐχ εὑρεν, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν. 18 Οὐ γάρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένω καὶ κεκαυμένω πυρὶ καὶ γνόφῳ καὶ ζόφῳ καὶ θυέλλῃ 19 καὶ σάλπιγγος ἥχῳ καὶ φωνῇ ὥρμάτων, ἣς οἱ ἀκούσαντες παρητήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον· 20 οὐκ ἔφερον γάρ τὸ διαστελλόμενον, καν θηρίον θίγῃ τοῦ ὅρους, λιθοβοληθήσεται· 21 καί, οὕτω φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον, Μωϋσῆς εἴπεν· ἔκφοβός είμι καὶ ἔντρομος. 22 ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών ὅρει καὶ πόλει θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίω, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων 23 πανηγύρει, καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς, καὶ κριτῇ θεῷ πάντων, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, 24 καὶ διαθήκης νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ, καὶ αἴματι ῥαντισμοῦ κρεῖττον λαλοῦντι παρὰ τὸν

"Ἄβελ. 25 βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν οὐ βρώμασιν, ἐν οῖς οὐκ ὡφελήθησαν οἱ λαλοῦντα· εἰ γὰρ ἔκεινοι οὐκ ἔξεψυγον περιπατοῦντες. 10 Ἐχομεν θυσιαστήριον ἐξ ἐπὶ γῆς παραιτησάμενοι τὸν χρηματίζοντα, οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἔξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ πολὺ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν λατρεύοντες. 11 ὃν γὰρ εἰσφέρεται ζώων ἀποστρεφόμενοι· 26 οὗ ἡ φωνὴ τὴν τὸ αἷμα περὶ ἀμαρτίας εἰς τὰ ἄγια διὰ τοῦ γῆν ἐσάλευσεν τότε, νῦν δὲ ἐπίγγελται ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται λέγων, ἔτι ἄπαξ ἐγὼ σείσω οὐ μόνον τὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, 12 διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα γῆν ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. 27 τὸ δέ, ἀγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἔξω ἔτι ἄπαξ δηλοῖ τὴν τῶν σαλευομένων τῆς πύλης ἔπαθεν. 13 τοίνυν ἔξερχώμεθα μετάθεσιν ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνῃ τὰ μὴ πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν σαλευόμενα. 28 διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες· 14 οὐ γὰρ παραλαμβάνοντες ἔχωμεν χάριν, δι' ἣς ἔχομεν ὥδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ θεῷ μετὰ μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. 15 Δι' αὐτοῦ οὕνειν εὐλαβείας καὶ δέους· 29 καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διαπαντὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον.

13 Ἡ φιλαδελφία μενέτω. 2 τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. 3 μιμνήσκεσθε τῶν δεσμίων ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχουμένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὅντες ἐν σώματι. 4 τίμιος δὲ γάμος ἐν πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος, πόρνους γὰρ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ θεός. 5 ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος, ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν· αὐτὸς γὰρ εἰρηκεν, οὐ μὴ σε ἀνῶ οὐδὲ· οὐ μή σε ἐγκαταλείπω, 6 ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν, κύριος ἐμοὶ βιοθός, οὐ φοβηθήσομαι· τί ποιήσει μοι ἀνθρώπος; 7 Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ὃν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μιμεῖσθε τὴν πίστιν. 8 Ἰησοῦς Χριστὸς ἐχθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. (aiōn g165) 9 διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ παραφέρεσθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν,

τῷ θεῷ, τοῦτ' ἔστιν καρπὸν χειλέων ὁμοιογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 16 τῆς δὲ εὐποιίας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ θεός. 17 Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες, ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στενάζοντες, ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο. 18 Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν, πειθόμεθα γὰρ δτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. 19 περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. 20 Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγών ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰώνιου, τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, (aiōn g166) 21 καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.

(aiōn g165) 22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως,
καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. 23
γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν Τιμόθεον
ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ ἐὰν τάχιον ἔρχηται
ὅψιμαι ὑμᾶς. 24 ἀσπάσασθε πάντας τοὺς
ἡγουμένους ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἁγίους.
ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. 25 Ἡ
χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ιακωβου

1 Ιάκωβος θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ διοῦλος ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν. **2** Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, **3** γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν.

4 ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἔχετω, εἰς τὸ εἶναι ήμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν ἦνα ἥτε τέλειοι καὶ ὄλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. **5** εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ μὴ ὄνειδίζοντος, καὶ μηδὲν διακρινόμενος ὁ γάρ διακρινόμενος ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. **6** αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν διακρινόμενος ὁ γάρ οἱέσθω ὁ ἀνθρωπὸς ἐκεῖνος ὅτι λήμψεται τι παρὰ τοῦ κυρίου, **7** μὴ γάρ οἱέσθω ὁ ἀνθρωπὸς ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. **8** Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὃτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶν καὶ οὐ δ ταπεινὸς ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, **9** ὁ δὲ ποιητής, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. **10** ἀνέτειλεν γάρ ὁ ἡλιος σὺν τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανεν τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἔξεπεσεν καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ἀνὴρ δὲ ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δόκιμος ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. **11** Μακάριος γενόμενος λήμψεται τὸν στέφανον τῆς θρησκόδειναι, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν ζωῆς, ὃν ἐπιγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. **12** Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ἀπὸ ματαίος ἡ θρησκία. **13** Μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ἀπὸ θεοῦ πειράζομαι: ὁ γάρ θεὸς ἀπείραστός ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. **14** ἔκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἴδιας θλίψει αὐτῶν, ἀσπιλον ἔαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ ἐπιθυμίας ἔξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος.

15 εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἀμαρτίαν, ἡ δὲ ἀμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον. **16** Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. **17** πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστιν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ὃ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. **18** βουληθεὶς ἀπεκύησεν ήμᾶς λόγω ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ήμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων. **19** Ἰστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. ἔστω δὲ πᾶς ἀνθρωπὸς ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδὺς εἰς ὄργην: **20** ὁργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ οὐκ ἐργάζεται. **21** διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας ἐν πραῦτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. **22** ἔκεινος ὅτι λήμψεται τι παρὰ τοῦ κυρίου, **23** γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ μόνον ἀνὴρ ἀκροαταὶ παραλογιζόμενοι ἔαυτούς. **24** διὸ αὐτοῦ. **25** ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον ἐσόπτρῳ **26** κατενόησεν γὰρ ἔαυτὸν καὶ αἰπελήλυθεν καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὅποιος ἦν. **27** ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὐκ ἀπώλετο· οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. **28** Μακάριος ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ἀνὴρ δὲ ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δόκιμος ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. **29** εἴ τις δοκεῖ γενόμενος λήμψεται τὸν στέφανον τῆς θρησκίας αὐτοῦ ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου ματαίος ἡ θρησκία. **30** Θρησκία καθαρὰ καὶ θεοῦ πειράζομαι: ὁ γάρ θεὸς ἀμίαντος παρὰ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτῇ ἐστίν, ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. **31** ἐπισκέπτεσθαι ὁρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἀσπιλον ἔαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

2 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ λειπόμενοι τῆς ἐφημέρου τροφῆς, **16** εἴπη Χριστοῦ τῆς δόξης. **2** ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ ἐν ἐσθῆτι λαμπρῷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ἐν ρύπαρῳ ἐσθῆτι, **3** καὶ ἐπιβλέψητε ἐπὶ ὅφελος; **17** οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχῃ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν ἔργα, νεκρά ἔστιν καθ' ἔαυτήν. **18** ἀλλ' καὶ εἰπήτε, σὺ κάθου ὥδε καλῶς, καὶ τῷ ἐρεῖ τις, σὺ πίστιν ἔχεις κάγω ἔργα ἔχω. πτωχῷ εἴπητε, σὺ στῆθι ἐκεῖ ἢ κάθου ὑπὸ τὸ δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων, ὑποπόδιόν μου, **4** οὐ διεκρίθητε ἐν ἔαυτοῖς κάγω σοι δεῖξω ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; πίστιν. **19** σὺ πιστεύεις ὅτι εἰς ἔστιν ὁ θεός; **5** Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. οὐχ ὁ καλῶς ποιεῖς καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν θεὸς ἔξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τῷ κόσμῳ καὶ φρίσσουσιν. **20** Θέλεις δὲ γνῶναι, ὡς πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων βασιλείας ἡς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν ἀργή ἔστιν; **21** Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ αὐτόν; **6** ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν. ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμᾶς, νιὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; **22** βλέπεις καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ **7** οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη, **23** καὶ δῆνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ' ὑμᾶς; **8** εἰ μέντοι ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα: ἐπίστευοεν νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γραφήν, δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν, δικαιοσύνην, καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη. **24** καλῶς ποιεῖτε· **9** εἰ δὲ προσωπολημπτεῖτε, ὁρᾶτε ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. **25** ὅμοιώς δὲ καὶ νόμου ὡς παραβάται. **10** δοστις γὰρ ὅλον Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, τὸν νόμον τηρήσῃ, πταίσῃ δὲ ἐν ἐνί, ὑποδεξαμένη τοὺς ἀγγέλους καὶ ἐτέρᾳ ὁδῷ γέγονεν πάντων ἔνοχος. **11** ὁ γὰρ εἰπών, μὴ ἐκβαλοῦσα; **26** ὕσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς μοιχεύσης, εἶπεν καί, μὴ φονεύσης: εἰ δὲ οὐ πνεύματος νεκρόν ἔστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις μοιχεύεις, φονεύεις δέ, γέγονας παραβάτης χωρὶς ἔργων νεκρά ἔστιν.

νόμου. **12** οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως **3** Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ποιεῖτε ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μεῖζον κρίμα κρίνεσθαι. **13** ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ λημψόμεθα. **2** πολλὰ γὰρ πταίομεν μὴ ποιήσαντι ἔλεος κατακαυχᾶται ἔλεος ἄπαντες. εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος κρίσεως. **14** Τί τὸ ὅφελος, ἀδελφοί μου, τέλειος ἀνήρ, δυνατὸς χαλιναγγῆσαι καὶ ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; ὅλον τὸ σῶμα. **3** εἰ δὲ τῶν ἵππων τοὺς μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; **15** ἐὰν χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν εἰς τὸ

πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ αὐτῶν μετάγομεν. 4 ἴδον καὶ τὰ πλοια, πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. 17 ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία τηλικαῦτα δοντα καὶ ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν πρώτον μὲν ἀγνή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου ἐπιεικής, εὔπειθής, μεστὴ ἐλέους καὶ πηδαλίου δπου ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, ἀνυπόκριτος· βούλεται· 5 οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν 18 καρπὸς δὲ δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ μέλος ἐστὶν καὶ μεγάλα αὐχεῖ. ἴδον σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

ἡλίκον πῦρ ἡλίκην ὥλην ἀνάπτει· 6 ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας, ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογίζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. (*Geenna g1067*)

7 πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν ἐρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ· 8 τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι· ἀκατάστατον κακόν, μεστὴ ἵοῦ θανατηφόρου. 9 ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν κύριον καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὅμοιώσιν θεοῦ γεγονότας· 10 ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἔξερχεται εὐλογία καὶ κατάρα. οὐ χρή, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. 11 μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὅπης βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; 12 μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σῦκα; οὕτε ἀλυκὸν γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. 13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δειξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραύτητι σοφίας. 14 εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε τῆς ἀληθείας καὶ ψεύδεσθε. 15 οὐκ ἐστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλὰ ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης· 16 ὅπου γὰρ

4 Πόθεν πόλεμοι καὶ πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν; οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; 2 ἐπιθυμεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε· φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν· μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε. καὶ οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἴτεσθαι ὑμᾶς· 3 αἴτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἴτεσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. 4 μοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα ἐστὶν τῷ θεῷ; δὲς ἐὰν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἔχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται. 5 η δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει, πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκισεν ἐν ὑμῖν; 6 μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν· διὸ λέγει, ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. 7 ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ· ἀντίστητε δὲ τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν· 8 ἐγγίσατε τῷ θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν. καθαρίσατε χεῖρας, ἀμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσατε καρδίας, δίψυχοι. 9 ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε, κλαύσατε· ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μετατραπήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. 10 ταπεινώθητε ἐνώπιον κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. 11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί· ὁ καταλαλῶν ἀδελφοῦ ἢ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἰ ποιητὴς

νόμου ἀλλὰ κριτής. 12 εἶς ἐστιν ὁ αὐτῷ ἔως λάβῃ πρόϊμον καὶ ὄψιμον. 8 νομοθέτης καὶ κριτής, ὁ δυνάμενος σῶσαι μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς, στηρίζατε τὰς καὶ ἀπολέσαι· σὺ δὲ τίς εἶ, ὁ κρίνων καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ κυρίου τὸν πλησίον; 13 Ἀγε νῦν οἱ λέγοντες, ἥγγικεν. 9 μὴ στενάζετε κατ' ἀλλήλων, σήμερον ἡ αὔριον πορευούμεθα εἰς τήνδε ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθῆτε ἵδού ὁ κριτής τὴν πόλιν καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν καὶ πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. 10 ὑπόδειγμα ἐμπορευόμεθα καὶ κερδήσομεν· 14 οἵτινες λάβετε, ἀδελφοί, τῆς κακοπαθείας καὶ τῆς οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔριον ποία γάρ ἡ μακροθυμίας τοὺς προφήτας, οἵ ἐλάλησαν ζωὴ ὑμῶν. ἀτμὶς γάρ ἐστε ἡ πρὸς ὀλίγον ἐν τῷ ὀνόματι κυρίου. 11 ἵδού μακαρίζομεν φαινομένη, ἔπειτα καὶ ἀφανιζομένη· 15 ἀντὶ τοὺς ὑπομείναντας· τὴν ὑπομονὴν Ἱώβ τοῦ λέγειν ὑμᾶς· ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ ἡκούσατε, καὶ τὸ τέλος κυρίου εἴδετε, ζήσομεν καὶ ποιήσομεν τοῦτο ἡ ἐκεῖνο. 16 ὅτι πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ κύριος καὶ νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονίαις ὑμῶν· οἰκτίρμων. 12 Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν. 17 μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, τὴν γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἡτο δὲ ἀμαρτία αὐτῷ ἐστιν.

ὑμῶν τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὐ οὐ, ἵνα μὴ

ὑπὸ κρίσιν πέσητε. 13 Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευχέσθω εὐθυμεῖ τις; ψαλέτω.

14 ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν ἀλείψαντες ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου· 15 καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· καν ἀμαρτίας

ἢ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. 16

ἔξομολογεῖσθε οὖν ἄλλήλοις τὰς ἀμαρτίας καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ ἄλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε.

πολὺ ἴσχύει δέσης δικαίου ἐνεργουμένη. 17

Ἡλείας ἄνθρωπος ἦν δομοιοπαθῆς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηγύζατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ

οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἔξ. 18 καὶ πάλιν προσηγύζατο, καὶ ὁ

οὐρανὸς ἔδωκεν ὑετὸν καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν καρπὸν αὐτῆς. 19 Ἀδελφοί μου, ἐάν

τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν ἐπ'

ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, 20 γινωσκέτω ὅτι ὁ

5 Ἀγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. 2 ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέσηπεν καὶ τὰ ἴμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν, 3 ὁ χρυσὸς ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἱὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἐσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ· ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. 4 ἵδού ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀφυστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὕδατα κυρίου σαβαὼθ εἰσελήλυθαν. 5 ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς. 6 κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον. οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν. 7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἔως τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου. ἵδού ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν

ἐπιστρέψας ἀμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ
αὐτοῦ σώσει ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου καὶ
καλύψει πλῆθος ἀμαρτιῶν.

Πετρου Α'

1 Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυνίας, 2 κατὰ πρόγνωσιν θεοῦ πατρός, ἐν ἀγιασμῷ πνεύματος, εἰς ὑπακοὴν καὶ φαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ πληθυνθείᾳ. 3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἔλπιδα ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, 4 εἰς κληρονομίαν ἀφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς 5 τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἐτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. 6 ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, 7 ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμότερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. 8 ὃν οὐκ ἴδοντες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὅρῶντες πιστεύοντες δὲ ἀγαλλιᾶσθε χαρῇ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ, 9 κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν σωτηρίαν ψυχῶν. 10 περὶ ἣς σωτηρίας ἔξεζήτησαν καὶ ἔξηραύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, 11 ἐραυνῶντες εἰς τίνα ἥποιν καιρὸν ἐδίλουν τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας· 12 οἵς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἔαυτοῖς ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά, ἢ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισμάνων ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἀγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἢ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. 13 Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς δσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. 14 ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, 15 ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἄγιον καὶ αὐτοὶ ἄγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, 16 διότι γέγραπται ἄγιοι ἔσεσθε, διότι ἐγὼ ἄγιος. 17 καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήμπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, 18 εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, 19 ἀλλὰ τιμώ αἴματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ, 20 προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχάτου τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς 21 τοὺς δι' αὐτοῦ πιστοὺς εἰς θεὸν τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἔλπιδα εἶναι εἰς θεόν. 22 Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς, 23 ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος θεοῦ καὶ μένοντος (aiōn g165) 24 διότι πᾶσα σάρξ ὡς χόρτος, καὶ πᾶσα δόξα αὐτῆς ὡς ἄνθος χόρτου ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος

έξέπεσεν· 25 τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει εἰς τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα ἐν ὧν τὸν αἰῶνα. τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ῥῆμα τὸ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς. (αιδον γ165)

2 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς, 2 ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε εἰς σωτηρίαν, 3 εἰ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος. 4 πρὸς δὲν προσερχόμενοι, λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασμένον παρὰ δὲ θεῷ ἐκλεκτὸν ἔντιμον, 5 καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἴκος πνευματικὸς εἰς ἱεράτευμα ἄγιον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσδέκτους θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. 6 διότι περιέχει ἐν γραφῇ, ἴδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον ἀκρογωνιαῖον ἐκλεκτὸν ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ. 7 ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν ἀπιστοῦσιν δὲ λίθον δὲν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας καὶ λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα σκανδάλου, 8 οἱ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες, εἰς δὲ καὶ ἐτέθησαν. 9 ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἄγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἔξαγγείλητε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς· 10 οἱ ποτε οὐ λαὸς νῦν δὲ λαὸς θεοῦ, οἱ οὐκ ἡλεημένοι νῦν δὲ ἐλεηθέντες. 11 Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρεπιδήμους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς, 12 τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα ἐν ὧν καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κακοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύοντες δοξάσωσιν τὸν θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. 13 Ὅποτάγητε πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν κύριον, εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι, 14 εἴτε ἡγεμόσιν ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· 15 διτὶ οὕτως ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν· 16 ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικαλύψμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς θεοῦ δοῦλοι. 17 πάντας τιμήσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν θεὸν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε. 18 Οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. 19 τοῦτο γάρ χάρις εἰ διὰ συνείδησιν θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως. 20 ποιὸν γάρ κλέος εἰ ἀμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ θεῷ. 21 εἰς τοῦτο γάρ ἐκλήθητε, διτὶ καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἔχνεσιν αὐτοῦ· 22 δὲς ἀμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ· 23 δὲς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἡπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως· 24 δὲς τὰς ἀμαρτίας ὑμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἀμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν οὖν τῷ μώλωπι ιάθητε. 25 ἦτε γάρ ὡς πρόβατα πλανώμενοι, ἀλλ' ἐπεστράφητε

νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν, πρόσωπον δὲ ψυχῶν ὑμῶν.

κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά. 13 Καὶ τίς ὁ

3 Ομοίως γυναικες ὑποτασσόμεναι τοῖς κακώσων ὑμᾶς ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ ζηλωταὶ ιδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες γένησθε; 14 ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ διὰ τῆς τῶν γυναικῶν δικαιοσύνην, μακάριοι. τὸν δὲ φόβον ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε, 2 ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ ἀγνήν 15 κύριον δὲ τὸν Χριστὸν ἀγιάσατε ἐν ἀναστροφὴν ὑμῶν. 3 ὃν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἔτοιμοι ἀεὶ πρὸς ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἡ ἀπολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον ἐνδύσεως ἴματίων κόσμος, 4 ἀλλ' ὁ κρυπτὸς περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, ἀλλὰ μετὰ τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραῦτητος καὶ φόβου, 16 συνείδησιν πραέως καὶ ἡσυχίου πνεύματος, 5 ἔστιν ἔχοντες ἀγαθὴν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλεῖσθε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πολυτελές. 5 οὕτως γάρ καταισχυνθῶσιν οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν ποτε καὶ αἱ ἄγιαι γυναικες αἱ ἐλπίζουσαι εἰς τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφὴν. 17 θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς κρείττον γάρ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλοι τὸ ιδίοις ἀνδράσιν, 6 ὡς Σάρρα ὑπήκουσεν τῷ Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα: 18 ὅτι καὶ Χριστὸς ἄπαξ περὶ ἀμαρτιῶν ἡς ἐγενήθητε τέκνα ἀγαθοποιοῦσαι καὶ ἀπέθανεν, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ὑμᾶς μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. 7 προσαγάγῃ τῷ θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ οἱ ἄνδρες ὁμοίως συνοικοῦντες κατὰ ζωοποιηθεὶς δὲ πνεύματι 19 ἐν ᾧ καὶ τοῖς γνῶσιν, ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ ἐν φυλακῇ πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν, γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμὴν, ὡς καὶ 20 ἀπειθήσασίν ποτε ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ συνκληρονόμοις χάριτος ζωῆς, εἰς τὸ μὴ τοῦ θεοῦ μακροθυμίᾳ ἐν ἡμέραις Νῶε ἐνκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. 8 Τὸ κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγοι, δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, τοῦτ' ἔστιν ὀκτὼ ψυχαί, διεσώθησαν δὶ' φιλάδελφοι, εὔσπλαγχνοι, ταπεινόφρονες, ὕδατος. 21 ὁ καὶ ὑμᾶς ἀντίτυπον νῦν σώζει 9 μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἡ βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου ἀλλὰ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τούναντίον δὲ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς θεόν, εὐλογοῦντες, δτὶ εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, 22 ὃς ἔστιν εὐλογίαν κληρονομήστε. 10 ὁ γὰρ θέλων ἐν δεξιᾷ θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανόν, ζωὴν ἀγαπᾶν καὶ ιδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἔξουσιῶν παυσάτω τὴν γλῶσσαν ἀπὸ κακοῦ καὶ χείλη καὶ δυνάμεων.

τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον, 11 ἐκκλινάτω ἀπὸ 4 Χριστοῦ οὖν παθόντος σαρκὶ καὶ ὑμεῖς κακοῦ καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω τὴν αὐτὴν ἔννοιαν ὀπλίσασθε, δτὶ εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν, 12 ὅτι ὁ παθῶν σαρκὶ πέπαυται ἀμαρτίας, 2 ὁφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους καὶ ὥτα εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις

ἀλλὰ θελήματι θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ώς φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ώς ἐν σαρκὶ βιῶσαι χρόνον. 3 ἀρκετὸς ἀλλοτριεπίσκοπος: 16 εἰ δὲ ώς Χριστιανός, γὰρ ὁ παρεληλυθώς χρόνος τὸ μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν θεὸν βιούλημα τῶν ἔθνῶν κατειργάσθαι, ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ. 17 δτὶ καιρὸς τοῦ πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ οἰνοφυγίαις, κώμοις, πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν εἰδωλολατρίαις. 4 ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ ἀπειθούντων τῷ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ; 18 συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς καὶ εἰς ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφημοῦντες: 5 οἵ καὶ ἀμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; 19 ὥστε καὶ ἀποδώσουσιν λόγον τῷ ἐτοίμως ἔχοντι οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ κριναὶ ζῶντας καὶ νεκρούς. 6 εἰς τοῦτο πιστῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη ἵνα κριθῶσι αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

μὲν κατὰ ἀνθρώπους σαρκὶ ζῶσι δὲ κατὰ θεὸν πνεύματι. 7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἡγγικεν. σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς προσευχάς: 8 πρὸ πάντων τὴν εἰς ἔαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῇ ἔχοντες, δτὶ ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἀμαρτιῶν: 9 φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμοῦ: 10 ἔκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα, εἰς ἔαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος θεοῦ. 11 εἰ τις λαλεῖ, ώς λόγια θεοῦ· εἴ τις διακονεῖ, ώς ἐξ ἰσχύος ἡς χορηγεῖ ὁ θεός: ἵνα ἐν πᾶσιν δοξάζηται ὁ θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. (aiōn g165) 12 Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένῃ ώς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, 13 ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασιν χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. 14 εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, δτὶ τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται. 15 μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω

5 Πρεσβυτέρους οὖν τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός: 2 ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ θεοῦ, μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλὰ ἐκουσίως κατὰ θεόν, μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως, 3 μηδ' ώς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποίμνιου· 4 καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. 5 Ὁμοίως νεώτεροι οὐ ποτάγητε πρεσβυτέροις, πάντες δὲ ἀλλήλοις τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε, δτὶ ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. 6 ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖραν τοῦ θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ, 7 πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιτρίψαντες ἐπ' αὐτόν, δτὶ αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. 8 Νήψατε, γρηγορήσατε. ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ώς λέων ὡρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τίνα καταπιεῖν: 9 ὡς ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν

τῷ κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι.

10 ὁ δὲ θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας
ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν
Χριστῷ, δλίγον παθόντας αὐτὸς καταρτίσει,
στηρίξει, σθενώσει, θεμελιώσει. (*aiōnios*
g166) 11 αὐτῷ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων, ἀμήν. (*aiōn g165)* **12** Διὰ
Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς
λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν
καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν
τοῦ θεοῦ· εἰς ἣν στῆτε. **13** ἀσπάζεται ὑμᾶς
ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ καὶ Μᾶρκος
ὁ υἱός μου. **14** ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν
φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς
ἐν Χριστῷ.

Πετρου Β'

1 Συμεὼν Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος

Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῖς ἴσοτιμον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. 2 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. 3 Ὡς τὰ πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς ἵδιᾳ δόξῃ καὶ ἀρετῇ, 4 δι’ ὧν τὰ τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. 5 καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, 6 ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, 7 ἐν δὲ τῇ εὐσέβειᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. 8 ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους, καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν. 9 Ὡς γὰρ μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλός ἐστιν μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἀμαρτημάτων. 10 διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδὰσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίσητε ποτε· 11 οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

(Ιερός 9:166) 12 Διὸ μελλήσω ἀεὶ ὑμᾶς

ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων, καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ.

13 δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγέρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, 14 εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι· 15 σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων μηνίμην ποιεῖσθαι. 16 οὐ γάρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ’ ἐπόπται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. 17 λαβὼν γάρ παρὰ θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης οὗτός ἐστιν ὁ νίος μου ὁ ἀγαπητός, εἰς δὲν ἐγώ εὐδόκησα. 18 καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἥκιούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὅρει τῷ ἀγίῳ. 19 καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ὃ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἔως οὗ ἡμέρᾳ διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· 20 τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἵδιας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται· 21 οὐ γάρ θελήματι ἀνθρώπου ἡνέχθη ποτέ προφητεία, ἀλλὰ ὑπὸ πνεύματος ἀγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἀπὸ θεοῦ ἀνθρωποι.

2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες

έαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν. 2 καὶ τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι ἐντρυφῶντες πολλοὶ ἔξακολουθίσουσιν αὐτῶν ταῖς ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευωχούμενοι ἀσελγείαις, δι’ οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας ὑμῖν, 14 ὁφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς βλασφημηθήσεται· 3 καὶ ἐν πλεονεξίᾳ μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπαύστους ἀμαρτίας, πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται· οἵς δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια γεγυμνασμένην πλεονεξίας ἔχοντες, αὐτῶν οὐ νυστάζει. 4 εἰ γάρ ὁ θεὸς ἀγγέλων κατάρας τέκνα, 15 καταλείποντες εὐθείαν ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σιροῖς ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἔξακολουθήσαντες τῇ ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν ὅδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βοσόρ, ὃς μισθὸν τηρουμένους, (*Tartaroō g5020*) 5 καὶ ἀρχαίου ἀδικίας ἡγάπησεν 16 ἔλεγχιν δὲ ἔσχεν κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ ὅγδοον ἴδιας παρανομίας· ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν Νῷ δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν, ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσεν κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, 6 καὶ τὴν τοῦ προφήτου παραφρονίαν. 17 πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνυδροι καὶ ὁμίχλαι καταστροφῇ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἵς ὁ ζόφος μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικῶς, 7 καὶ τοῦ σκότους τετήρηται. 18 ὑπέρογκα γάρ δίκαιον Λώτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις τοὺς ἐρρύσατο· 8 βλέμματι γάρ καὶ ἀκοῇ ὁ δλίγως ἀποφεύγοντας τοὺς ἐν πλάνῃ δίκαιος ἐνκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἀναστρεφομένους, 19 ἔλευθερίαν αὐτοῖς ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες ἐβασάνιζεν· 9 οἶδεν κύριος εὐσεβεῖς τῆς φθορᾶς· ᾧ γάρ τις ἥττηται, τούτῳ ἐκ πειρασμῶν ὁρίεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς δεδούλωται. 20 εἰ γάρ ἀποφυγόντες ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, 10 τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει μάλιστα δὲ τοὺς ὅπισα σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ μιασμοῦ πορευομένους καὶ κυριότητος Χριστοῦ τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες καταφρονοῦντας. τολμηταί, αὐθάδεις, ἥττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα δόξας οὐ τρέμουσιν βλασφημοῦντες, 11 χείρονα τῶν πρώτων. 21 κρεῖσσον γάρ ὅπου ἄγγελοι ἰσχύῃ καὶ δυνάμει μείζονες ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν δόδὸν τῆς ὄντες οὐ φέρουσιν κατ’ αὐτῶν παρὰ δικαιοσύνης ἥ ἐπιγνοῦσιν ὑποστρέψαι ἐκ κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν. 12 οὗτοι δέ, τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς, ὡς ἄλογα ζῷα γεγεννημένα φυσικὰ εἰς 22 συμβέβηκεν αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς ἄλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν παροιμίας, κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἕδιον βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ ἔξεραμα, καί, ὃς λουσαμένη εἰς κυλισμὸν φθαρήσονται, 13 κομιούμενοι μισθὸν βορβόρου.
ἀδικίας· ἡδονὴν ἡγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ

3 Ταύτην ἡδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν ἢν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται καὶ γράφω ἐπιστολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται. **13** καὶ οὐρανὸς ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, **2** δὲ οὐρανοὺς καὶ καινὴν γῆν κατὰ τὰ μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ἐπαγγέλματα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν καὶ τῆς τῶν δικαιοσύνης κατοικεῖ. **14** Διό, ἀγαπητοί, ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ κυρίου καὶ ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἀσπιλοὶ σωτῆρος: **3** τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ, ἐλεύσονται ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ἐν **15** καὶ τὴν τοῦ κυρίου ὑμῶν μακροθυμίαν ἐμπαιγμονῇ ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἐπιθυμίας πορευόμενοι **4** καὶ λέγοντες, ὑμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν δοθεῖσαν ποῦ ἔστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, **16** ὡς καὶ ἐν αὐτοῦ: ἀφ' ἣς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς πάντα οὕτως διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως. περὶ τούτων, ἐν αἷς ἔστιν δυσνόητά τινα, **5** λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας, ὅτι ἂ oἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν οὐρανοὶ ἡσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἔξ ὕδατος καὶ ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἴδιαν δι' ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ, **6** αὐτῶν ἀπώλειαν. **17** ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς προγινώσκοντες φυλάσσεσθε ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀπώλετο· **7** οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ ἀθέσμων πλάνη συναπαχθέντες ἐκπέσητε γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν τοῦ ἴδιου στηριγμοῦ, **18** αὐξάνετε δὲ ἐν πυρὶ, τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ χάριτι καὶ γνώσει τοῦ κυρίου ὑμῶν καὶ ἀπώλειας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων. **8** ἐν σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. (*aiōn g165*)
ὅτι μία ἡμέρα παρὰ κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη
καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. **9** οὐ βραδύνει
κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὡς τινες βραδύτητα
ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ δι' ὑμᾶς,
μὴ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι ἀλλὰ
πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. **10** Ἡξει
δὲ ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτης, ἐν ἣ οἱ
οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα
δὲ καυσούμενα λυθήσεται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν
αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. **11** τούτων οὖν
πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν
ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις,
12 προσδοκῶντας καὶ σπεύδοντας τὴν
παρουσίαν τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας, δι'

Iωαννου Α'

1 Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἔωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς **2** καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἔωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν (alēnios g166) **3** ὁ ἔωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν. καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. **4** καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ἡ πεπληρωμένη. **5** Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἡν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἔστιν καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. **6** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν. **7** ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἔστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας. **8** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἀμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἔαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. **9** ἐὰν ὄμολογῶμεν τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἔστιν καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἀμαρτίας καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. **10** ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον. **2** καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. **3** καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. **4** ὁ λέγων ὅτι ἔγνωκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστίν, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν. **5** ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἔσμεν. **6** ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς οὐτως περιπατεῖν. **7** Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἡν ἔχετε ἀπ' ἀρχῆς ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἔστιν ὁ λόγος ὃν ἡκούσατε. **8** πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὃ ἔστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἥδη φαίνει. **9** ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔστιν ἔως ἄρτι. **10** ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. **11** ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἔστιν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. **12** Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἀμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. **13** γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. ἔγραψα ὑμῖν,

2 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. **14** ἔγραψα μὴ ἀμάρτητε. καὶ ἐάν τις ἀμάρτη, ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς.

έγραψα ύμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἵσχυροί ἐστε 27 καὶ ὑμεῖς τὸ χρῖσμα δὲ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ μένει ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τις νενικήκατε τὸν πονηρόν. 15 μὴ ἀγαπᾶτε διδάσκη ὑμᾶς ἀλλ' ὡς τὸ αὐτοῦ χρῖσμα τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθές τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ 16 ὅτι πᾶν τὸ ἐν ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μένετε ἐν αὐτῷ. 28 Καὶ νῦν, τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἐὰν φανερώθῃ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονία σχῶμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλ' ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. 29 ἐὰν ἐκ τοῦ κόσμου ἔστιν. 17 καὶ ὁ κόσμος εἰδῆτε ὅτι δίκαιος ἐστιν, γινώσκετε ὅτι καὶ παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὃ δὲ ποιῶν πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἔξ αὐτοῦ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰώνα. γεγέννηται.

(aiōn g165) 18 Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν, καὶ καθὼς ἡκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. 19 ἐξ ἡμῶν ἔξηλθαν, ἀλλ' οὐκ ἡσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἡσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν ἀλλ' ἵνα φανερώσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡμῶν. 20 καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἀγίου, καὶ οἴδατε πάντες. 21 οὐκ ἔγραψα ύμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν. 22 τίς ἐστιν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. 23 πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει· ὁ διολογῶν τὸν υἱὸν καὶ τὸν πατέρα ἔχει. 24 ὑμεῖς δὲ ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἐν ύμῖν μενέτω· ἐὰν ἐν ύμῖν μείνῃ δὲ ἀπ' ἀρχῆς ἡκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. 25 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ύμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. (aiōnios g166) 26 Ταῦτα ἔγραψα ύμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς.

3 Ἐδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶμεν· καὶ ἐσμέν. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. 2 Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὕπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. οἴδαμεν ὅτι ἐὰν φανερώθῃ ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτὸν καθὼς ἐστιν. 3 καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει ἔαυτὸν καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστιν. 4 πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἀμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. 5 καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἀμαρτίας ἄρῃ, καὶ ἀμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. 6 πᾶς δὲ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἀμαρτάνει· πᾶς δὲ ἀμαρτάνων οὐχ ἐώρακεν αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. 7 Τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιος ἐστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιος ἐστιν· 8 ὁ ποιῶν τὴν ἀμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστιν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς διάβολος ἀμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. 9 πᾶς δὲ ἀμαρτίαν οὐ

ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει· παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν θεόν, 22 καὶ ὁ καὶ οὐ δύναται ἀμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι θεοῦ γεγέννηται. 10 ἐν τούτῳ φανερά τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἔστιν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. 23 καὶ αὕτη διαβόλου· πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκέτι ἔστιν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν τῷ ὄνόματι τοῦ νίοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ ἀδελφὸν αὐτοῦ. 11 ὅτι αὕτη ἔστιν ἡ ἀγγελία καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἦν ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἐντολὴν ἡμῖν. 24 καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς ἀλλήλους 12 οὐ καθὼς Καΐν ἐκ τοῦ πονηροῦ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· ἦν καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, γάρ οἱ τίνος ἔσφαξεν αὐτόν· ὅτι τὰ ἔσχατα τοῦ πνεύματος οὗτοί ἡμῖν ἔδωκεν.

αύτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. 13 Καὶ μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. 14 ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεθήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς ὁ μὴ ἀγαπῶν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. 15 πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν, καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσαν.

(aiōnios g166) 16 ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ὑμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὁφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς θεῖναι. 17 ὃς δ' ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; 18 Τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγω μηδὲ τῇ γλώσσῃ ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. 19 καὶ ἐν τούτῳ γνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν. 20 ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μεῖζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. 21 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν θεόν, ὅτι ὁ θεὸς ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν,

4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἔξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. 2 ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁ δόμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν, 3 καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁ δόμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστιν· καὶ τοῦτο ἐστιν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἥδη. 4 Ὕμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστέ, τεκνία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἡ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. 5 αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν· διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. 6 ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν ὁ γινώσκων τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν, ὃς οὐκ ἐστιν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης. 7 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν θεόν. 8 ὁ μὴ ήμῶν καὶ γινώσκει πάντα. 21 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν θεόν, ὅτι ὁ θεὸς ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, ἀγάπη ἐστίν. 9 ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ

ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ οὐ δύναται ἀγαπᾶν. 21 καὶ ταύτην τὴν τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ θεὸς εἰς τὸν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. 10 ἐν τούτῳ τὸν θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἡγαπήσαμεν τὸν θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἴλασμὸν περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν. 11 Ἀγαπητοί, εἰ οὗτως ὁ θεὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. 12 θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται· ἐάν τις ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐν ἡμῖν ἐστιν. 13 ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. 14 καὶ ἡμεῖς τεθέαμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. 15 ὃς ἂν ὅμοιογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ. 16 καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν. ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ μένει καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει. 17 Ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡμῶν, ἵνα παρηροίσιαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστιν καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. 18 φόβος οὐκ ἐστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. 19 ἡμεῖς ἀγαπῶμεν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἡγάπησεν ἡμᾶς. 20 ἐάν τις εἴπῃ ὅτι ἀγαπῶ τὸν θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, Ψεύστης ἐστίν ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἔώρακεν, τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἔώρακεν

5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἔξ αὐτοῦ. 2 ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ, ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ποιῶμεν. 3 αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν· καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν, 4 ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πίστις ἡμῶν. 5 τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; 6 Οὐτός ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι' ὄντας καὶ αἴματος, Ἰησοῦς Χριστός· οὐκ ἐν τῷ ὄντατι μόνον ἀλλ' ἐν τῷ ὄντατι καὶ ἐν τῷ αἷματι· καὶ τὸ πνεῦμα ἐστιν τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ πνεῦμα ἐστιν ἡ ἀλήθεια. 7 ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες, 8 τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὄνταρι καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἐν εἰσιν. 9 εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ, ὅτι μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. 10 ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ θεῷ ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. 11 καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. (aiōnios g166) 12 ὁ

ἔχων τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωήν· ὁ μὴ ᔁχων τὸν
υἱὸν τοῦ θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ᔁχει. **13** Ταῦτα
ἔγραψα ὑμῖν ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν ᔁχετε
αἰώνιον, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
υἱοῦ τοῦ θεοῦ. (aiōnios g166) **14** καὶ αὕτη ἐστὶν
ἡ παρρησία ἡν ᔁχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐάν
τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ ἀκούει
ἡμῶν. **15** καὶ ἐάν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν
ὅ ἐάν αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ᔁχομεν τὰ
αἰτήματα ἢ ἡτήκαμεν ἀπ' αὐτοῦ. **16** ἐάν
τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀμαρτάνοντα
ἀμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει, καὶ
δώσει αὐτῷ ζωήν, τοῖς ἀμαρτάνουσιν μὴ
πρὸς θάνατον. ᔁχτιν ἀμαρτία πρὸς θάνατον
οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. **17** πᾶσα
ἀδικία ἀμαρτία ἐστίν, καὶ ᔁχτιν ἀμαρτία
οὐ πρὸς θάνατον. **18** Οἴδαμεν ὅτι πᾶς ὁ
γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ ἀμαρτάνει,
ἀλλ' ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ τηρεῖ αὐτόν,
καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ. **19**
οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος
ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. **20** οἴδαμεν δὲ
ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἥκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν
διάνοιαν ἵνα γινώσκομεν τὸν ἀληθινόν·
καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ
Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς
καὶ ζωὴ αἰώνιος. (aiōnios g166) **21** Τεκνία,
φυλάξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

Ιωαννου Β'

1 Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἔγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἔγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, **2 διὰ** τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. (aiōn g165) **3** ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις ἔλεος εἰρήνη παρὰ θεοῦ πατρός, καὶ παρὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σιοῦ τοῦ πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. **4** Ἐχάρην λίαν ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός. **5** καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, Κυρία, οὐχ ώς ἐντολὴν καὶ νῦν γράφων σοι ἀλλὰ ἦν εἴχαμεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλίλους. **6** καὶ αὕτη ἔστιν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ αὕτη ἡ ἐντολή ἔστιν, ἵνα καθὼς ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατήτε. **7** ὅτι πολλοὶ πλάνοι ἐξῆλθαν εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὄμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκὶ οὗτος ἔστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. **8** βλέπετε ἑαυτούς, ἵνα μὴ ἀπολέσητε ἢ εἰργάσασθε, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβητε. **9** πᾶς ὁ προάγων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ θεὸν οὐκ ἔχει· ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν σιὸν ἔχει. **10** εἰ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε· **11** ὁ λέγων γὰρ αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. **12** Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γράφειν οὐκ ἐβούληθην διὰ χάρτου καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλπίζω γενέσθαι πρὸς

ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν πεπληρωμένη ἦ. **13** ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.

Iωαννου Γ'

1 Ο πρεσβύτερος Γαϊώ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν
ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. **2** Ἀγαπητέ,
περὶ πάντων εὔχομαι σε εὐόδοῦσθαι
καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐόδοῦται σου ἡ
ψυχή. **3** ἔχάρην λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν
καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ,
καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. **4**
μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαράν, ἵνα
ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν τῇ ἀληθείᾳ
περιπατοῦντα. **5** Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς ὃ
ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοῦτο
ξένους, **6** οἵ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ
ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις
προπέμψας ἀξίως τοῦ θεοῦ· **7** ὑπὲρ γὰρ
τοῦ ὀνόματος ἐξῆλθαν μηδὲν λαμβάνοντες
ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν. **8** ἡμεῖς οὖν ὁφείλομεν
ὑπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ
γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. **9** ἔγραψά τι τῇ
ἐκκλησίᾳ· ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν
Διοτρέφης οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. **10** διὰ
τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ
ἔργα ἃ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν
ἡμᾶς· καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὕτε
αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τοὺς
βουλομένους κωλύει καὶ τῆς ἐκκλησίας
ἐκβάλλει. **11** Ἀγαπητέ, μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν
ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ
ἐστιν· ὁ κακοποιῶν οὐχ ἔωρακεν τὸν θεόν.
12 Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων
καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἀληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ
μαρτυροῦμεν, καὶ οἴδας ὅτι ἡ μαρτυρία
ἡμῶν ἀληθής ἐστιν. **13** Πολλὰ εἶχον γράψαι
σοι, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου
σοι γράφειν· **14** ἐλπίζω δὲ εὐθέως σε ἰδεῖν,

καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν. εἰρήνη
σοι. ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι. ἀσπάζου τοὺς
φίλους κατ' ὄνομα.

Ιουδα

1 Ἰούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν θεῷ πατρὶ ἡγαπημένοις καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις κλητοῖς **2** ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ καὶ ἀγάπῃ πληθυνθείᾳ. **3** Ἀγαπητοί, πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας ἀνάγκην ἔχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἄπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. **4** παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ τὸν μόνον δεσπότην καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι. **5** Ὅποι μῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ἄπαξ πάντα, ὅτι κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἴγυπτου σώσας τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντες ἀπώλεσεν, **6** ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἔαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφου τετήρηκεν (aiōnios g126) **7** ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις, τὸν ὅμοιον τρόπον τούτοις ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἑτέρας, πρόκειντα δεῖγμα πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. (aiōnios g166) **8** ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσιν, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. **9** ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλὰ εἶπεν, ἐπιτιμήσαι σοι κύριος. **10** οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἴδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῷα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. **11** οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Καΐν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κόρε ἀπώλοντο.

12 Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες συνευαχούμενοι ἀφόβως, ἔαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι, δένδρα φυινοπωρινὰ ἄκαρπα δίς ἀποθανόντα ἐκριζωθέντα, **13** κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς ἔαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται οἵς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. (aiōn g165) **14** ἐπροφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἔβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἐνώχ λέγων, ιδοὺ ἥλθεν κύριος ἐν ἁγίαις μυριάσιν αὐτοῦ, **15** ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὃν ἡσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν λόγων ὃν ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἀμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. **16** οὗτοί εἰσιν γογγυσταί, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα ὠφελείας χάριν. **17** Ὅμετος δέ, ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **18** ὅτι ἔλεγον ὑμῖν ἐπ’ ἐσχάτου τοῦ χρόνου ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἔαυτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. **19** οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες, ψυχικοί, πνεῦμα μὴ ἔχοντες. **20** ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, ἐποικοδομοῦντες ἔαυτοὺς

τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει, ἐν πνεύματι
ἀγίῳ προσευχόμενοι, **21** ἔαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ
θεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος
τοῦ κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς
ζωὴν αἰώνιον. (*aiōnios g166*) **22** καὶ οὓς μὲν
ἔλεγχετε διακρινομένους, **23** οὓς δὲ σώζετε
ἐκ πυρὸς ἀρπάζοντες, οὓς δὲ ἔλεῖτε ἐν
φόβῳ, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς
ἔσπιλωμένον χιτῶνα. **24** Τῷ δὲ δυναμένῳ
φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταίστους καὶ στῆσαι
κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν
ἀγαλλιάσει, **25** μόνῳ θεῷ σωτῆρι ὑμῶν
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ὑμῶν
δόξα μεγαλωσύνη κράτος καὶ ἐξουσία πρὸ
παντὸς τοῦ αἰῶνος καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας
τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. (*aiōn g165*)

Αποκαλυψις Ιωαννου

κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἥκουσα ὅπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος 11 λεγούσης, ὃ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν ταῖς ἐπτά ἑκκλησίαις, εἰς Ἐφεσον καὶ εἰς αὐτῷ ὁ θεός, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ Ζμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ εἰς Θυάτειρα ἢ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδελφίαν καὶ ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ εἰς Λαοδίκιαν. 12 καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννην, 2 δὲς ἐμαρτύρησεν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλει μετ' ἐμοῦ καὶ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν ἐπιστρέψας εἶδον ἐπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅσα ἴδεν. 3 μακάριος δὲ 13 καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν ὅμοιον ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον υἱὸν ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μασθοῖς ζώνην γεγραμμένα, ο γάρ καιρὸς ἐγγύς. 4 Ἰωάννης χρυσᾶν· 14 ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες ταῖς ἐπτά ἑκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χάρις λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν, ὡς χιών, καὶ οἱ ὑμῖν καὶ εἰρήνῃ ἀπὸ ὁ ὄντες ὁ ἵναν καὶ ὁ ὄφθαλμοι αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, 15 καὶ οἱ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπτὰ πνευμάτων ἢ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς ἐν ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, 5 καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ καμίνῳ πεπυρωμένῳ, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ πρωτότοκος ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, 16 καὶ ἔχων τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς ἐν τῇ δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ ἀστέρας ἐπτά, καὶ γῆς, τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ λύσαντι ἡμᾶς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαίᾳ δίστομος ἐκ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, 6 δεξιαὶ ἐκπορευομένη, καὶ ἡ δψις αὐτοῦ ὡς καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ ἡλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. 17 καὶ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. αὐτοῦ ὡς νεκρός· καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιὰν (*αἱδην g165*) 7 Ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ λέγων, μὴ φοβοῦ· ἐγώ εἰμι καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὄφθαλμὸς καὶ οἵτινες ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἕσχατος, 18 καὶ ὁ ζῶν, αὐτὸν ἔξεκέντησαν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἴδού ἡ ζῶν εἰμι πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ναί, ἀμήν. 8 ἐγώ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς εἰ̄μι τὸ ἄλφα καὶ τὸ ω, λέγει κύριος ὁ κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ἄδου. (*αἱδην g165*, θεός, ὁ ὄντες ὁ ὄντες ὁ ἐρχόμενος, ὁ *Hadēs g86*) 19 γράψον οὖν ἡ εἶδες καὶ ἡ εἰ̄μι παντοκράτωρ. 9 Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ μέλλει γενέσθαι μετὰ ταῦτα. 20 τὸ ὑμῶν καὶ συνκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ μυστήριον τῶν ἐπτὰ ἀστέρων οὓς εἶδες ἐπὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ, ἐγενόμην τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἐπτὰ λυχνίας τὰς ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν χρυσᾶς· οἱ ἐπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἐπτὰ λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἑκκλησιῶν εἰσιν, καὶ αἱ λυχνίαι αἱ ἐπτὰ Ἰησοῦ. 10 ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ ἐπτὰ ἑκκλησίαι εἰσίν.

2 Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίᾳ θανάτου τοῦ δευτέρου. **12** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ γράψον· τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἐπτὰ τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον· τάδε ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον ἐν μέσῳ τῶν ἐπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· **2** τὴν ὁξεῖαν· **13** οἶδα ποῦ κατοικεῖς, ὅπου ὁ οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον καὶ τὴν θρόνος τοῦ Σατανᾶ, καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βαστάσαι μου, καὶ οὐκ ἡρήσω τὴν πίστιν μου ἐν κακούς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ταῖς ἡμέραις Ἀντείπας ὁ μάρτυς μου ὃ ἔαυτοὺς ἀποστόλους καὶ οὐκ εἰσίν, καὶ πιστός μου, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου εὑρες αὐτοὺς ψευδεῖς· **3** καὶ ὑπομονὴν ὁ Σατανᾶς κατοικεῖ. **14** ἀλλ' ἔχω κατὰ ἔχεις, καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου, σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν καὶ οὐ κεκοπίακες. **4** ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ διδαχὴν Βαλαάμ, ὃς ἐδίδασκεν τῷ Βαλάκ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκες. βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν **5** μνημόνευε οὗν πόθεν πέπτωκες, καὶ Ἰσραὴλ, φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον· **15** οὕτως ἔχεις καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν εἰ δὲ μή, ἔρχομαι σοι καὶ κινήσω τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν ὅμοιώς. **16** λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μετανόησον εἰ δὲ μή, ἔρχομαι σοι ταχὺ καὶ μὴ μετανοήσῃς. **6** ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἢ κάγὼ στόματός μου. **17** ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί τὸ μισῶ. **7** ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις· τῷ νικοῦντι λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. τῷ νικῶντι δώσω δώσω αὐτῷ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκήν, καὶ ἐπὶ ἐστιν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ. **8** Καὶ τῷ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ζμύρη ἐκκλησίας γράψον· ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. **18** Καὶ τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἐσχατος, ὃς τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν· **9** Οἶδά σου τὴν γράψον· τάδε λέγει ὁ νίδος τοῦ θεοῦ, ὁ ἔχων θλῖψιν καὶ τὴν πτωχείαν, ἀλλὰ πλούσιος τοὺς ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, εἰ, καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ τῶν λεγόντων καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκοιβάνω· Ἰουδαίους εἶναι ἔαυτούς, καὶ οὐκ εἰσὶν **19** οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ. **10** μηδὲν τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν φοβοῦ ἢ μέλλεις πάσχειν. ίδού μέλλει ὑπομονήν, καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἐσχατα βαλεῖν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν πλείονα τῶν πρώτων. **20** ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἔξετε θλῖψιν ἡμερῶν ὅτι ἀφεῖς τὴν γυναικα Ἱεζάβελ, ἡ λέγουσα δέκα, γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω αὐτὴν προφῆτιν, καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. **21** ὁ ἔχων τοὺς ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν οὓς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς εἰδωλόθυτα. **21** καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἐκκλησίαις. ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ θέλει μετανοῆσαι

ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. 22 ίδοù βάλλω περιβαλεῖται ἐν ἴματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας ἔξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου μετ' αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ τῆς ζωῆς, καὶ ὅμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ μετανοήσουσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς 23 καὶ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου καὶ ἐνώπιον τῶν τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ· καὶ ἀγγέλων αὐτοῦ. 6 ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω γνωσονται πᾶσαι αἱ ἑκκλησίαι ὅτι ἐγὼ εἰμι τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἑκκλησίαις. 7 Καὶ ὁ ἐραυνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφίᾳ ἑκκλησίας ὑμῖν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. 24 ὑμῖν δὲ γράψων· τάδε λέγει ὁ ἄγιος ὁ ἀληθινός, λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι ὁ ἔχων τὴν κλεῖν Δαυείδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, οἵτινες οὐδεὶς κλείσει, καὶ κλείων καὶ οὐδεὶς οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ σατανᾶ, ὡς ἀνοίξει· 8 οἶδά σου τὰ ἔργα· ίδοù δέδωκα λέγουσιν, οὐ βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος· ἐνώπιον σου θύραν ἡνεῳγμένην, ἢν οὐδεὶς 25 πλὴν ὁ ἔχετε κρατήσατε ἄχρι οὐ ἄν ἥξω. δύναται κλεῖσαι αὐτήν· ὅτι μικρὰν ἔχεις 26 καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ ἔχουσίαν ἐπὶ καὶ οὐκ ἡρήσω τὸ ὄνομά μου. 9 ίδοù τῶν ἐθνῶν, 27 καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν διδῷ ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ, τῶν ῥάβδῳ σιδηρῷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ λεγόντων ἐαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ συντρίβεται, ὡς κάγω εἴληφα παρὰ τοῦ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται· ίδοù ποιήσω πατρός μου, 28 καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα αὐτοὺς ἵνα ἥξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν τὸν πρωΐνόν. 29 ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἑκκλησίαις.

ἐγὼ ἡγάπησά σε. 10 ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον

3 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἑκκλησίας γράψων· τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἐπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἐπτὰ ἀστέρας· οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἰ. 2 γίνου γρηγορῶν, καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ ἄξμελλον ἀποθανεῖν, οὐ γάρ εὔρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μου· 3 μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἥκουσας, καὶ τίρει καὶ μετανόησον. ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω ὡς κλέπτης, καὶ οὐ μὴ γνώσῃ ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σέ. 4 ἀλλὰ δλίγα ἔχεις ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἴματια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. 5 ὁ νικῶν οὕτως

τῆς ὑπομονῆς μου, κάγω σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. 11 ἔρχομαι ταχύ· κράτει ὁ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. 12 ὁ νικῶν ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἔξελθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἱερουσαλήμ, ἡ καταβαίνουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. 13 ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἑκκλησίαις. 14 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικίᾳ ἑκκλησίας γράψων·

τάδε λέγει ὁ ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ Ἱρις κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὅμοιος ὄράσει ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ· σμαραγδίνω. 4 καὶ κυκλόθεν τοῦ θρόνου 15 οἶδά σου τὰ ἔργα, δτι οὕτε ψυχρὸς εἴ θρόνους εἰκοσι τέσσαρας, καὶ ἐπὶ τοὺς οὕτε ζεστός. ὅφελον ψυχρὸς ἦς ἡ ζεστός. θρόνους εἰκοσι τέσσαρας πρεσβύτερους 16 οὗτως, δτι χλιαρὸς εἴ καὶ οὕτε ζεστὸς καθημένους περιβεβλημένους ἐν ἴματίοις οὕτε ψυχρός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ λευκοῖς, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στόματός μου. 17 ὅτι λέγεις δτι πλούσιός στεφάνους χρυσοῦς, 5 καὶ ἐκ τοῦ εἵμι καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδὲν χρείαν θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας δτι σὺ εἴ ὁ ταλαίπωρος καὶ βρονταί· καὶ ἐπτὰ λαμπάδες πυρὸς καὶ ἔλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, ἢ εἰσιν τὰ γυμνός, 18 συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι ἐπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ, 6 καὶ ἐνώπιον παρ' ἐμοὶ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη ὅμοιά ἵνα πλουτήσῃς, καὶ ἴματια λευκὰ ἵνα κρυστάλλῳ. καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ περιβάλῃ καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσερα ζῷα γέμοντα γυμνότητός σου, καὶ κολλύριον ἔγχρισαι ὁφθαλμῶν ἐνπροσθεν καὶ ὄπισθεν· 7 καὶ τοὺς ὁφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς. 19 ἐγὼ τὸ ζῷον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ τὸ δσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω· δεύτερον ζῷον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζήλευε οὖν καὶ μετανόησον. 20 ίδοὺ ἔστηκα ζῷον ἔχων τὸ πρόσωπον ὡς ἀνθρώπου, καὶ ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τὸ τέταρτον ζῷον ὅμοιον ἀετῷ πετομένῳ. 8 τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, καὶ καὶ τὰ τέσσερα ζῷα, ἐν καθ' ἐν αὐτῶν ἔχων εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω ἀνὰ πτέρυγας ἔξ, κυκλόθεν καὶ ἐσωθεν μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. 21 ὁ νικῶν γέμουσιν ὁφθαλμῶν· καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες, ἄγιος μου, ὡς κάγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ ἄγιος ἄγιος κύριος ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. 22 ὁ ἦν καὶ ὁ ὕν καὶ ὁ ἐρχόμενος. 9 καὶ ὁ ἔχων οὓς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει δταν δώσουσιν τὰ ζῷα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ταῖς ἐκκλησίαις.

4 Μετὰ ταῦτα ἴδον, καὶ ίδοὺ θύρα ἡνεῳγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἦν ἥκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγων· ἀνάβα ὥδε, καὶ δείξω σοι ἂ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα. 2 εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι· καὶ ίδοὺ θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθήμενος, 3 καὶ ὁ καθήμενος ὅμοιος ὄράσει λίθῳ ιάσπιδι καὶ σαρδίῳ, καὶ τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, δτι σὺ ἔκτισας τὰ

εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, (aiōn g165) 10 πεσοῦνται οἱ εἰκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ προσκυνήσουσιν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, καὶ βαλοῦσιν τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες, (aiōn g165) 11 ἄξιος εἴ, ὁ κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν, λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν

πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου ἥσαν καὶ βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς. **11** καὶ εἶδον, ἐκτίσθησαν.

5 Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἐσωθεν καὶ ὅπισθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἐπτά. **2** καὶ εἶδον ἄγγελον ἵσχυρὸν κηρύσσοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ, τίς ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ; **3** καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ οὕτε ἐπὶ τῆς γῆς οὕτε ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὕτε βλέπειν αὐτό. **4** καὶ ἔκλαιον πολὺ ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὕτε βλέπειν αὐτό. **5** καὶ εῖς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι, μὴ κλαῖε· ἴδού ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ρίζα Δαυείδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ τὰς ἐπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ. **6** Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων ἀρνίον ἑστηκώς ἐνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος ως ἐσφαγμένον, ἔχων κέρατα ἐπτά καὶ ως φωνὴ βροντῆς, ἔρχουν. **2** καὶ ἕδον, ὁ φθαλμὸν ἐπτά, οἵ εἰσιν τὰ ἐπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ ἀπεσταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. **3** ἐπ' αὐτὸν ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ **7** καὶ ἤλθεν καὶ εἴληφεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ στέφανος, καὶ ἤξηλθεν νικῶν καὶ ἕνα καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. **8** καὶ ὅτε ἔλαβεν νικήσῃ. **3** Καὶ ὅτε ἦνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὸ βιβλίον, τὰ τέσσερα ζῷα καὶ οἱ εἴκοσι τὴν δευτέραν, ἦκουσα τοῦ δευτέρου ζώου τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐπεσαν ἐνώπιον λέγοντος, ἔρχουν. **4** καὶ ἤξηλθεν ἄλλος ἕπος τοῦ ἀρνίου, ἔχοντες ἔκαστος κιθάραν καὶ πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς καὶ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἀγίων. **9** καὶ ἔδουσιν ἕνα ἄλλιλους σφάξουσιν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ὧδὴν καινὴν λέγοντες, ἄξιος εῖ λαβεῖν τὸ μάχαιρα μεγάλη. **5** Καὶ ὅτε ἦνοιξεν τὴν βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ, σφραγῖδα τὴν τρίτην, ἦκουσα τοῦ τρίτου ὅτι ἐσφάγης καὶ ἡγόρασας τῷ θεῷ ἐν τῷ ζώου λέγοντος· ἔρχου. καὶ ἕδον, καὶ ἕδον αἴματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ ἕπος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν λαοῦ καὶ ἔθνους, **10** καὶ ἐποίησας αὐτοὺς ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. **6** καὶ ἦκουσα τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλείαν καὶ ιερεῖς, καὶ ως φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων

καὶ ἥκουσα ως φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλω τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων καὶ χιλιάδων, **12** λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ, ἄξιός ἐστιν τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἵσχυν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. **13** καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα καὶ ἥκουσα λέγοντας, τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (**aiōn g165**) **14** καὶ τὰ τέσσερα ζῷα ἔλεγον, ἀμήν· καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐπεσαν καὶ προσεκύνησαν.

6 Καὶ ἕδον ὅτε ἦνοιξεν τὸ ἀρνίον μίαν τῶν ἐπτὰ σφραγίδων, καὶ ἥκουσα ἐκ τῶν ἐπτὰ σφραγίδων, καὶ ἥκουσα στέφανος, καὶ ἤξηλθεν νικῶν καὶ ἕνα καθημένου ἐπὶ τοῦ στέφανος, καὶ ἤξηλθεν νικήσῃ. **3** Καὶ ὅτε ἦνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὸ βιβλίον, τὰ τέσσερα ζῷα καὶ οἱ εἴκοσι τὴν δευτέραν, ἦκουσα τοῦ δευτέρου ζώου τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐπεσαν ἐνώπιον λέγοντος, ἔρχουν. **4** καὶ ἤξηλθεν ἄλλος ἕπος τοῦ ἀρνίου, ἔχοντες ἔκαστος κιθάραν καὶ πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτὸν ἐδόθη φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς καὶ εἰσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἀγίων. **9** καὶ ἔδουσιν ἕνα ἄλλιλους σφάξουσιν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ὧδὴν καινὴν λέγοντες, ἄξιος εῖ λαβεῖν τὸ μάχαιρα μεγάλη. **5** Καὶ ὅτε ἦνοιξεν τὴν βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ, σφραγῖδα τὴν τρίτην, ἦκουσα τοῦ τρίτου ὅτι ἐσφάγης καὶ ἡγόρασας τῷ θεῷ ἐν τῷ ζώου λέγοντος· ἔρχου. καὶ ἕδον, καὶ ἕδον αἴματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ ἕπος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν λαοῦ καὶ ἔθνους, **10** καὶ ἐποίησας αὐτοὺς ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. **6** καὶ ἥκουσα τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλείαν καὶ ιερεῖς, καὶ ως φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων

λέγουσαν, χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἐλεύθερος ἔκρυψαν χοίνικες κριθῶν δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. 7 Καὶ ὅτε ἦνοιξεν τῶν ὄρέων· 16 καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ τὴν σφραγῖδα τὴν τετάρτην, ἥκουσα φωνὴν ταῖς πέτραις, πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος, ἔρχου. 8 ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ καὶ ἴδον, καὶ ἴδού ἵππος χλωρός, καὶ τῷ θρόνῳ καὶ ἀπὸ τῆς ὄργης τοῦ ἀρνίου, ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ ὄνομα αὐτῷ 17 ὅτι ἤλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὄργης θάνατος, καὶ ὁ ἄδης ἡκολούθει μετ' αὐτοῦ αὐτῷ, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἔξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀποκτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.

(Hadēs g86) 9 Καὶ ὅτε ἦνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγῖδα, ἴδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἦν εἰχον. 10 καὶ ἔκραζαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες, ἔως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἄγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; 11 καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἑκάστῳ στολὴ λευκή, καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον μικρόν, ἔως πληρώσωσιν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτέννεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. 12 Καὶ ἴδον ὅτε ἦνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἔκτην, καὶ σεισμὸς μέγας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος μέλας ἐγένετο ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα, 13 καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἐπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκῆ βάλλουσα τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου σειομένη, 14 καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἐλισσόμενον, καὶ πᾶν ὅρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν. 15 καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ λέγουσαν, χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς καὶ πᾶς δοῦλος καὶ ἐλεύθερος ἔκρυψαν χοίνικες κριθῶν δηναρίου· καὶ τὸ ἔλαιον καὶ εαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. 7 Καὶ ὅτε ἦνοιξεν τῶν ὄρέων· 16 καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ τὴν σφραγῖδα τὴν τετάρτην, ἥκουσα φωνὴν ταῖς πέτραις, πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε τοῦ τετάρτου ζώου λέγοντος, ἔρχου. 8 ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ καὶ ἴδον, καὶ ἴδού ἵππος χλωρός, καὶ τῷ θρόνῳ καὶ ἀπὸ τῆς ὄργης τοῦ ἀρνίου, ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ ὄνομα αὐτῷ 17 ὅτι ἤλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὄργης θάνατος, καὶ ὁ ἄδης ἡκολούθει μετ' αὐτοῦ αὐτῷ, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἔξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἀποκτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς.

7 Καὶ μετὰ τοῦτο ἴδον τέσσαρας ἀγγέλους ἐστῶτας ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. 2 καὶ ἴδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἥλιου, ἔχοντα σφραγῖδα θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραζεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαροιν ἀγγέλοις οἵς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, 3 λέγων, μὴ ἀδικήστε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα ἄχρι σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. 4 καὶ ἥκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ἐκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ· 5 ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουθὴν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Γαλατῶν δώδεκα χιλιάδες, 6 ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Νεφθαλεὶμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες, 7 ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Λευεὶ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ δώδεκα χιλιάδες, 8 ἐκ φυλῆς Ζαφούλων δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Βενιαμεὶν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. 9 Μετὰ ταῦτα

ἴδον, καὶ ἴδον ὅχλος πολύς, δν ἀριθμῆσαι **8** Καὶ ὅταν ἥνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν αὐτὸν οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους ἔβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἐστῶτες ὡς ἡμιώριον. **2** καὶ ἴδον τοὺς ἐπτὰ ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀγγέλους οἵ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐστήκασιν, ἀρνίου, περιβεβλημένους στολὰς λευκάς, καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς ἐπτὰ σάλπιγγες. **3** καὶ καὶ φοίνικας ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. **10** ἄλλοις ἄγγελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ καὶ κράζουσιν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες, ἡ θυσιαστηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν, σωτηρίᾳ τῷ θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ ἵνα τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἀρνίῳ. **11** καὶ πάντες οἱ δώσει ταῖς προσευχαῖς τῶν ἀγίων πάντων ἄγγελοι εἰστίκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ ἐπὶ τῷ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, τοῦ θρόνου. **4** καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν καὶ ἔπεσαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ τὰ θυμιάματαν ταῖς προσευχαῖς τῶν ἀγίων πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ, ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **12** λέγοντες, ἀμήν· ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ **5** καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτόν, ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ δύναμις καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν· καὶ αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. (aiōn g165) **13** καὶ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ ἀπεκρίθη εἰς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων καὶ σεισμός. **6** Καὶ οἱ ἐπτὰ ἄγγελοι οἱ μοι, οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς ἔχοντες τὰς ἐπτὰ σάλπιγγας ἡτοίμασαν τὰς λευκὰς τίνες εἰοὶν καὶ πόθεν ἤλθον; αὐτοὺς ἵνα σαλπίσωσιν. **7** καὶ ὁ πρῶτος **14** καὶ εἴρηκα αὐτῷ, κύριέ μου, σὺ οἶδας. ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ καὶ εἶπεν μοι, οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ μεμιγμένον ἐν αἷματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἔπλυναν γῆν· καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη, καὶ τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν αὐτὰς τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς ἐν τῷ αἷματι τοῦ ἀρνίου. **15** διὰ τοῦτο χόρτος χλωρὸς κατεκάη. **8** Καὶ ὁ δεύτερος εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ, καὶ ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ὡς ὅρος μέγα πυρὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ καιομένον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα, **9** καὶ σκηνώσει ἐπ' αὐτούς. **16** οὐ πεινάσουσιν ἀπέθανεν τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι, οὐδὲ μὴ πέσῃ ἐν τῇ θαλάσσῃ, τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ τὸ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα, **17** τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρησαν. **10** Καὶ ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἔπεσεν ποιμανεῖ αὐτούς, καὶ ὀδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ζωῆς πηγὰς ὑδάτων· καὶ ἔξαλείψει ὁ θεὸς ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὁφθαλμῶν αὐτῶν. τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων. **11** καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος

λέγεται ὁ ἄψινθος, καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον ἀποθανεῖν καὶ φεύγει ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ τῶν 7 καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοιοι ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, δτὶ ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπικράνθησαν. 12 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ἐσάλπισεν· καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἥλιου ὅμοιοι χρυσῷ, καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν πρόσωπα ἀνθρώπων, 8 καὶ εἶχαν τρίχας ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐτῶν ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φάνη τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ὡς λεόντων ἥσαν, 9 καὶ εἶχον θώρακας ἡ νῦξ ὅμοιώς. 13 καὶ ἴδον, καὶ ἤκουσα ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν ἐνὸς ἀετοῦ πετομένου ἐν μεσουρανήματι πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἀρμάτων ἵππων λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ, οὐαὶ οὐαὶ οὐαὶ πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. 10 καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν ἔχουσιν οὐρᾶς ὅμοιας σκορπίοις καὶ κέντρα, λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἡ ἔξουσία αὐτῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. 11

ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου· ὃ ὄνομα αὐτῷ Ἐβραϊστὶ Ἀβαδδὼν καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων.

(Abyssos g12) 12 Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν· ἴδοὺ ἔρχεται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα. 13 Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, 14 λέγοντα τῷ ἔκτῳ ἀγγέλῳ, δέχων τὴν σάλπιγγα, λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὔφρατῃ. 15 καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων.

16 καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ δισμυριάδες μυριάδων ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. 17 καὶ οὕτως ἴδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὄρασει καὶ τοὺς καθημένους ἐπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις· καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ

9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἴδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλείς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου. (Abyssos g12) 2 καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου, καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης, καὶ ἐσκοτώθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. (Abyssos g12) 3

καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἔξηλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἔξουσία ὡς ἔχουσιν ἔξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. 4 καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀδικήσουσιν τὸν χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσιν τὴν σφραγίδα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων. 5 καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα βασανισθήσονται μῆνας πέντε· καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παίσῃ ἀνθρωπον. 6 καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἀνθρώποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ εὑρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν

τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς. 5 καὶ ὁ ἄγγελος ὃν καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. 18 ἀπὸ τῶν τριῶν εἰδῶν ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον γῆς ἥρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν εἰς τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ τὸν οὐρανὸν 6 καὶ ὅμοσεν ἐν τῷ ζῶντι καπνοῦ καὶ τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισεν ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. 19 ἡ γὰρ ἔξουσία τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν γῆν τῶν ἕππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστιν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν αἱ γὰρ οὐραὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἔσται, (aiōn αὐτῶν ὅμοιαι ὁφεσιν, ἔχουσαι κεφαλάς, **g165**) 7 ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. 20 καὶ οἱ λοιποὶ ἐβδόμοι ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, τῶν ἀνθρώπων, οἵ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν καὶ ἐτελέσθη τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ, ὡς ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐδὲ μετενόησαν εὐηγγέλισεν τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προφήτας. 8 καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ προσκυνήσουσιν τὰ δαιμόνια καὶ τὰ εἶδωλα τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσαν μετ' ἐμοῦ τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ καὶ λέγουσαν, ὑπαγε λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἢ οὕτε βλέπειν τὸ ἡνεῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου δύνανται οὕτε ἀκούειν οὕτε περιπατεῖν, 21 τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν γῆς. 9 καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν ἄγγελον λέγων οὕτε ἐκ τῶν φαρμακιῶν αὐτῶν οὕτε ἐκ τῆς αὐτῷ δοῦναι μοι τὸ βιβλαρίδιον. καὶ λέγει πορνείας αὐτῶν οὕτε ἐκ τῶν κλεμμάτων μοι, λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ αὐτῶν.

10 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἡ Ἱρις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στῦλοι πυρός, 2 καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἡνεῳγμένον. καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, 3 καὶ ἔκραξεν λέγων ἔγειρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἐπτὰ βρονταὶ τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς τὰς ἑαυτῶν φωνάς. 4 καὶ ὅτε ἐλάλησαν προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. 2 καὶ τὴν αὐλὴν αἱ ἐπτὰ βρονταί, ἔμελλον γράφειν· καὶ τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξωθεν καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν, μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν, σφράγισον ἢ ἐλάλησαν αἱ ἐπτὰ βρονταί, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν πατήσουσιν μῆνας

11 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, φωνὴ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκάται. καὶ λέγων ἔγειρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἐπτὰ βρονταὶ τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς τὰς ἑαυτῶν φωνάς. 4 καὶ ὅτε ἐλάλησαν προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. 2 καὶ τὴν αὐλὴν αἱ ἐπτὰ βρονταί, ἔμελλον γράφειν· καὶ τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξωθεν καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν, μὴ αὐτὴν μετρήσῃς, ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσιν, σφράγισον ἢ ἐλάλησαν αἱ ἐπτὰ βρονταί, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν πατήσουσιν μῆνας

τεσσεράκοντα δύο. 3 καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν αὐτοῖς· μάρτυσίν μου, καὶ προφητεύσουσιν ἡμέρας ἀνάβατε ὅδε· καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα περιβεβλημένοι ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ σάκκους. 4 οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἔλαῖαι καὶ αἱ ἔχθροι αὐτῶν. 13 καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον ἐστῶτες. 5 καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι, τῆς πόλεως ἔπεσεν, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν τῷ σεισμῷ ὄνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες καὶ κατεσθίει τὸν ἔχθρον αὐτῶν· καὶ εἴ τις ἐπτά, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ θελήσῃ αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. 14 ἀποκτανθῆναι. 6 οὗτοί ἔχουσιν ἔξουσίαν Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν· ἵδοὺ ἡ οὐαὶ κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ. 15 Καὶ ὁ ἔβδομος τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, καὶ ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ ἐγένοντο φωναὶ ἔχουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγοντες, ἐγένετο αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν πάσῃ πληγῇ ὁσάκις ἔαν θελήσωσιν. 7 καὶ καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165) τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου 16 καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ποιήσει μετ' αὐτῶν πόλεμον καὶ νικήσει ἐνώπιον τοῦ θεοῦ οἱ κάθηνται ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. (Abyssos g12) Θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα 8 καὶ τὸ πτῶμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ, 17 τῆς πόλεως τῆς μεγάλης, ἣτις καλεῖται λέγοντες· εὐχαριστοῦμέν σοι, κύριε ὁ θεὸς πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὁν καὶ ὁ ἦν, καὶ ὅτι καὶ ὁ κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη. 9 καὶ εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ ἐβασίλευσας, 18 καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, γλωσσῶν καὶ ἔθνῶν τὸ πτῶμα αὐτῶν καὶ ἥλθεν ἡ ὄργη σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν αὐτῶν οὐκ ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς μνῆμα. 10 τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἀγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά ἐπ' αὐτοῖς καὶ εὐφραίνονται, καὶ δῶρα σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ πέμπουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοί οἱ δύο διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν. 19 προφήται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας καὶ ἤνοιγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἐπὶ τῆς γῆς. 11 καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ καὶ ὥφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν τῷ ναῷ αὐτοῦ· καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμὸς καὶ χάλαζα αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς μεγάλην.

Θεωροῦντας αὐτούς. 12 καὶ ἥκουσαν φωνὴν

12 Καὶ σημεῖον μέγα ὥφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ

γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. **11** καὶ αὐτὸι σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ δώδεκα, **2** καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, καὶ κράζει ἡγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. **3** καὶ **12** διὰ τοῦτο εὑφραίνεσθε, οὐρανοὶ καὶ οἱ ὥφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες· οὐαὶ τὴν γῆν καὶ ἰδοὺ δράκων πυρρός μέγας, ἔχων κεφαλὰς τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ἐπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον αὐτοῦ ἐπτὰ διαδήματα, **4** καὶ ἡ οὐρά αὐτοῦ καιρὸν ἔχει. **13** Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξεν τὴν γυναικαν καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. καὶ ὁ ἥτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενα. **14** καὶ ἐδόθησαν δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῇ γυναικὶ αἱ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκῃ τὸ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. **5** καὶ ἔτεκεν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ υἱόν ἄρσεν, ὃς μέλλει ποιμαίνει πάντα καιρὸν καὶ καιρούς καὶ ἡμισυ καιροῦ ἀπὸ τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρῷ· καὶ ἡρπάσθη τὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. **15** καὶ ἔβαλεν ὁ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ πρὸς τὸν ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὄπίσω τῆς θρόνου αὐτοῦ. **6** καὶ ἡ γυνὴ ἔψυγεν εἰς τὴν γυναικὸς ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἱτοιμασμένον ποταμοφόρητον ποιήσῃ. **16** καὶ ἐβοήθησεν ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφουσιν αὐτὴν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἔξήκοντα. **7** καὶ στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ αὐτοῦ. **17** καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ δράκοντος, καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ γυναικί, καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, **8** καὶ οὐκ ἶσχυσαν, οὐδὲ μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς, τόπος εὑρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. **9** καὶ τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ἔχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ·

ὅ καλούμενος διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην δλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. **10** καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν, ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἔξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ κατήγωρ τῶν ἀδελφῶν

13 καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης, καὶ εἰδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἐπτά, καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὄνόματα βλασφημίας. **2** καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ

ώς στόμα λεόντων· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ προσκυνήσουσιν τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. **13** αὐτοῦ καὶ ἔξουσίαν μεγάλην. **3** καὶ μίαν καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσφαγμένην καταβαίνειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν εἰς θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. **14** καὶ πλανᾷ τοὺς αὐτοῦ ἐθεραπεύθη, καὶ ἔθαυμασεν δῆλη ἡ κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ γῆ ὅπισω τοῦ θηρίου, **4** καὶ προσεκύνησαν ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, τῷ δράκοντι ὅτι ἔδωκεν τὴν ἔξουσίαν λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ εἰκόνα τῷ θηρίῳ διὸ ἔχει τὴν πληγὴν τῆς λέγοντες, τίς ὄμοιος τῷ θηρίῳ, καὶ τίς μαχαίρης καὶ ἔζησεν. **15** καὶ ἐδόθη αὐτῷ δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ; **5** καὶ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, ἵνα ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου καὶ ποιῆσῃ βλασφημίας, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἔξουσία δοσοὶ ἐὰν μὴ προσκυνήσουσιν τῇ εἰκόνι τοῦ ποιῆσαι μῆνας τεσσεράκοντα δύο. **6** καὶ θηρίου ἀποκτανθῶσιν. **16** καὶ ποιεῖ πάντας, ἦνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίας τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πρὸς τὸν θεόν, βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα πλουσίους καὶ τοὺς πτωχούς, καὶ τοὺς αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, τοὺς ἐν ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δῶσιν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. **7** καὶ ἐδόθη αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς αὐτῷ ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν ἀγίων δεξιᾶς ἥ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν, **17** ἵνα μὴ καὶ νικῆσαι αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῷ τις δύνηται ἀγοράσαι ἥ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ λαὸν καὶ ἔχων τὸ χάραγμα, τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἥ γλῶσσαν καὶ ἔθνος. **8** καὶ προσκυνήσουσιν τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὄνόματος αὐτοῦ. **18** ὥδε ἡ αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς σοφίᾳ ἐστίν· ὁ ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν γῆς, οὗ οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀριθμὸν τοῦ θηρίου, ἀριθμὸς γάρ ἀνθρώπου ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐστίν· καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ χξς'.

ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. **9** **14** Καὶ ἵδον, καὶ ἵδον τὸ ἀρνίον ἐστὸς εἴ τις ἔχει οὗς ἀκουσάτω. **10** εἴ τις εἰς αἷχμαλωσίαν, εἰς αἷχμαλωσίαν ὑπάγει· εἴ τις ἐν μαχαίρῃ ἀποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι. ὥδε ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἀγίων. **11** Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχεν κέρατα δύο ὄμοια ἀρνίῳ, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. **12** καὶ τὴν ἔξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα ἐπὶ τὸ δρός Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἔκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. **2** καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης, καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἤκουσα ὡς κιθαρῳδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν. **3** καὶ ἥδουσιν ώδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον

τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων· ἡμέρας καὶ νυκτός, οἱ προσκυνοῦντες τὸ καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν τὴν ὥδην εἰ μὴ Θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ τις αἱ ἑκατὸν τεσσεράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. οἱ ἡγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. 4 Οὗτοί εἰσιν οἱ (**αιῶνις 165**) 12 ὥδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἀγίων ἐστίν, μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν, παρθένοι οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ τὴν γάρ εἰσιν. οὗτοι οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ πίστιν Ἰησοῦ. 13 καὶ ἥκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ ἀρνίως ὃπου ἀν ὑπάγῃ. οὗτοι ἡγοράσθησαν οὐρανοῦ λεγούσης, γράψον· μακάριοι οἱ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχῇ τῷ θεῷ καὶ νεκροὶ οἱ ἐν κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπάρτι. τῷ ἀρνίῳ, 5 καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ναί, λέγει τὸ πνεῦμα, ἵνα ἀναπαήσονται οὐχ εὑρέθη ψεῦδος· ἄμωμοί γάρ εἰσιν. ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν· τὰ γὰρ ἔργα αὐτῶν 6 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον πετόμενον ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν. 14 Καὶ ἴδον, καὶ ἐν μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον ἰδού νεφέλη λευκή, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην αἰώνιον εὐαγγελίσαι ἐπὶ τοὺς καθημένους καθήμενον δόμοιον οὐδὲν ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν, (**αιῶνις 166**) 7 καὶ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὁξύ. 15 λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ φοβήθητε τὸν καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, θεὸν καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἥλθεν ἡ κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ὥρᾳ τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε ἐπὶ τῆς νεφέλης, πέμψον τὸ δρέπανόν σου τῷ ποιησαντὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ θέρισον, ὅτι ἥλθεν ἡ ὥρᾳ θερίσαι, ὅτι καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πιγάς ὑδάτων. 8 ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. 16 καὶ ἔβαλεν Καὶ ἄλλος ἄγγελος δεύτερος ἡκολούθησεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης τὸ δρέπανον λέγων, ἔπεσεν, ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. 17 καὶ ἡ ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ αὐτῆς πεπότικεν πάντα τὰ ἔθνη. 9 Καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἡκολούθησεν αὐτοῖς ὁξύ. 18 καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ· εἴ τις προσκυνεῖ τὸ τοῦ θυσιαστηρίου, ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ θηρίουν καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει πυρός, καὶ ἐφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ τῷ χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ ἥ ἐπὶ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὁξὺ λέγων, πέμψον τὴν χεῖρα αὐτοῦ, 10 καὶ αὐτὸς πίεται σου τὸ δρέπανον τὸ ὁξὺ καὶ τρύγησον ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ τοὺς βότρυνας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς, ὅτι κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ ἥκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. 19 καὶ ἔβαλεν τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται ἐν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον ἀγγέλων ἀγίων καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἀμπελον τῆς γῆς καὶ καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου. 20 καὶ ὁ καπνὸς ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων τὸν μέγαν. 20 καὶ ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξωθεν ἀναβαίνει, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ

ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων **16** Καὶ ἥκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ χιλίων ἔξακοσίων.

15 Καὶ ᾧδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ ὑπάγετε καὶ ἐκχέετε τὰς ἐπτὰ φιάλας τοῦ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἐπτὰ θυμοῦ τοῦ θεοῦ εἰς τὴν γῆν. **2** καὶ ἀπῆλθεν ἔχοντας πληγὰς ἐπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν ὁ πρῶτος καὶ ἔξεχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ θεοῦ. **2** καὶ εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἔλκος κακὸν ἦδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. **3** Καὶ ἀριθμοῦ τοῦ ὄνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας ὁ δεύτερος ἔξεχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς κιθάρας τοῦ θεοῦ. **3** καὶ ἄδοντιν τὴν ὠδὴν νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζωῆς ἀπέθανεν, Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ καὶ τὴν τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ. **4** Καὶ ὁ τρίτος ἔξεχεν ὠδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες, μεγάλα καὶ τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοὶ **5** καὶ ἥκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων σου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἐθνῶν. **4** τίς οὐ μὴ λέγοντος, δίκαιος εἶ, ὁ ὕν καὶ ὁ ἥν, ὁ ὅσιος, φοβηθῇ, κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου; **6** ὅτι ταῦτα ἔκρινας, **6** ὅτι αἴματα ἀγίων ὅτι μόνος ὅσιος, ὅτι πάντα τὰ ἐθνη ἥξουσιν καὶ προφητῶν ἔξεχεν, καὶ αἷμα αὐτοῖς καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ **7** καὶ ἥκουσα τοῦ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν. **5** Καὶ θυσιαστηρίου λέγοντος, ναί, κύριε ὁ θεὸς μετὰ ταῦτα ᾧδον, καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τῆς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, **6** κρίσεις σου. **8** Καὶ ὁ τέταρτος ἔξεχεν τὴν καὶ ἔξῆλθον οἱ ἐπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἐπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς. **7** καὶ ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκεν τοῖς ἐπτὰ ἀγγέλοις ἐπτὰ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165) **8** καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἐπτὰ πληγαὶ τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων.

ναοῦ λεγούσης τοῖς ἐπτὰ ἄγγελοις,
θυμοῦ τοῦ θεοῦ εἰς τὴν γῆν. **2** καὶ ἀπῆλθεν
ἔχοντας πληγὰς ἐπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν
αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ θεοῦ. **2** καὶ εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο ἔλκος κακὸν
ἦδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς
πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς
καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. **3** Καὶ
ἀριθμοῦ τοῦ ὄνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας ὁ δεύτερος ἔξεχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ
ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας εἰς τὴν θάλασσαν· καὶ ἐγένετο αἷμα
ὡς κιθάρας τοῦ θεοῦ. **3** καὶ ἄδοντιν τὴν ὠδὴν νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζωῆς
ἀπέθανεν, Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ καὶ τὴν τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ. **4** Καὶ
ὁ τρίτος ἔξεχεν ὠδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες, μεγάλα καὶ τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς
ποταμοὺς καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ δίκαιαι
καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοὶ **5** καὶ ἥκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων σου, ὁ βασιλεὺς
φοβηθῇ, κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου; **6** ὅτι ταῦτα ἔκρινας, **6** ὅτι αἴματα
ἀγίων ὅτι μόνος ὅσιος, ὅτι πάντα τὰ ἐθνη ἥξουσιν καὶ προφητῶν ἔξεχεν, καὶ αἷμα
αὐτοῖς καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὁ παντοκράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι
αἱ σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, **6** κρίσεις σου. **8** Καὶ ὁ τέταρτος
ἔξεχεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ
ἔσκοτωμένη, καὶ ἐμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου, **11** καὶ ἐβλασφήμησαν
τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν καὶ ἐκ τῶν ἐλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ

μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. **12** Καὶ χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς ὁ ἔκτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ σφόδρα.

τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν Εὐφράτην· καὶ **17** Καὶ ἤλθεν εἰς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων ἐξηράνθη τὸ ὄδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἐτοιμασθῇ τῶν ἔχοντων τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῆς ἐλάλησεν μετ' ἐμοὶ λέγων· δεῦρο, δείξω ἡλίου. **13** καὶ Ἰδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν πολλῶν, **2** καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι· **14** εἰσὶν γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα μεθ' ἣς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι· **15** εἰσὶν γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν σημεῖα, ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς ἀπήνεγκεν με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι. οἰκουμένης ὅλης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς καὶ ἐδον γυναικα καθημένην ἐπὶ θηρίον τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας τῆς μεγάλης τοῦ κόκκινον, γέμοντα ὀνόματα βλασφημίας, θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. **16** Ιδού ἔρχομαι ἔχοντα κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. **4** ὡς κλέπτης, μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ καὶ ἡ γυνὴ ἣν περιβεβλημένη πορφυροῦ τηρῶν τὰ ἴματα αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη χρυσῷ περιπατῇ καὶ βλέπωσιν τὴν ἀσχημοσύνην καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα αὐτοῦ. **17** καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἐβραϊστὶ γέμων βδελυγμάτων καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς Ἀρμαγεδών. **18** Καὶ ὁ ἔβδομος ἐξέχεεν τὴν πορνείας αὐτῆς, **5** καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς φιάλην μεγάλην ἐκ τοῦ ναοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου ὄνομα γεγραμμένον, μυστήριον, Βαβυλῶν φωνὴ μεγάλη ἐκ τοῦ λέγουσα, γέγονεν. **19** καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν λέγουσα, γέγονεν. **20** καὶ ἐγένετο ἀστραπαὶ βδελυγμάτων τῆς γῆς. **6** καὶ εἶδα τὴν καὶ φωναὶ καὶ βρονταί, καὶ σεισμὸς ἐγένετο γυναικα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἴματος τῶν μέγας οὗτος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ ἄνθρωπος ἀγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς τηλικοῦτος σεισμὸς Ἰησοῦ. **21** καὶ ἐθαύμασα ἰδών αὐτὴν θαῦμα οὕτω μέγας. **22** καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μέγα. **7** Καὶ εἶπεν μοι ὁ ἄγγελος, διατί μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθαύμασας; ἐγὼ σοὶ ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς ἐθνῶν ἔπεσαν. **23** καὶ Βαβυλῶν ἡ μεγάλη γυναικὸς καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ αὐτήν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὄργης αὐτοῦ. **24** καὶ πᾶσα νῆσος ἔψυγεν, καὶ ὅρη τὰ δέκα κέρατα· **8** τὸ θηρίον ὃ εἶδες ἦν οὐχ εὑρέθησαν. **25** καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς τὴς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους· καὶ ἐβλασφήμησαν τὴς γῆς, ὃν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα ἐπὶ τῆς γῆς, ὃν οὐ γέγραπται τὸ ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, τοῦ Βιβλίου τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου,

βλεπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν καὶ οὐκ ἔστιν τῆς δόξης αύτοῦ. 2 καὶ ἔκραξεν ἐν ἴσχυρᾳ καὶ παρέσται. (*Abyssos g12*) 9 ὥδε ὁ νοῦς ὁ φωνῇ λέγων ἔπεσεν, ἔπεσεν Βαβυλὼν ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ ἑπτὰ ὄρη ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον εἰσὶν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ’ αὐτῶν. 10 καὶ δαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος βασιλεῖς ἑπτά εἰσιν· οἱ πέντε ἔπεσαν, ὁ εἷς ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἔστιν, ὁ ἄλλος οὕπω ἥλθεν, καὶ ὅταν ἔλθῃ ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου, 3 ὅτι ἐκ ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μεῖναι. 11 καὶ τὸ θηρίον ὃ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ἦν καὶ οὐκ ἔστιν, καὶ αὐτὸς ὅγδοός ἔστιν καὶ πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς ἐκ τῶν ἑπτά ἔστιν, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. τῆς γῆς μετ’ αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ 12 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἣ εἶδες δέκα βασιλεῖς ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὕπω ἔλαβον, στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. 4 καὶ ἥκουσα ἀλλὰ ἔξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν, λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. 13 οὗτοι ἔξέλθατε, ὁ λαός μου, ἐξ αὐτῆς, ἵνα μὴ μίαν γνώμην ἔχουσιν, καὶ τὴν δύναμιν καὶ συνκοινωνήσητε ταῖς ἀμαρτίαις αὐτῆς, καὶ τὴν ἔξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόασιν. ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε· 5 14 οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσιν, ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἀμαρτίαι ἄχρι καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει σύτούς, ὅτι κύριος τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ θεὸς τὰ κυρίων ἔστιν καὶ βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ ἀδικήματα αὐτῆς. 6 ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ μετ’ αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. αὐτὴ ἀπέδωκεν, καὶ διπλώσατε τὰ διπλᾶ 15 καὶ λέγει μοι, τὰ ὕδατα ἣ εἶδες, οὗ ἡ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς ἐν τῷ ποτηρίῳ ὡς πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν καὶ ἔκέρασεν κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν· 7 ὅσα ἔθνη καὶ γλῶσσαι. 16 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἐδόξασεν αὐτὴν καὶ ἐστρηνίασεν, τοσοῦτον ἣ εἶδες καὶ τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσιν δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος, ὅτι ἐν τῇ τὴν πόρνην, καὶ ἡρημωμένην ποιήσουσιν καρδία αὐτῆς λέγει ὅτι κάθημαι βασίλισσα, αὐτὴν καὶ γυνμήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς καὶ χήρα οὐκ εἰμί, καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω· 8 φάγονται, καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν πυρί· διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἔξουσιν αἱ πληγαὶ 17 ὁ γάρ θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν αὐτῆς, θάνατος καὶ πένθος καὶ λιμός, καὶ ποιησαὶ τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιησαὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται· ὅτι ἴσχυρὸς κύριος μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν ὁ θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν. 9 Καὶ κλαύσουσιν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθήσονται οἱ καὶ κόψονται ἐπ’ αὐτὴν οἱ βασιλεῖς τῆς λόγοι τοῦ θεοῦ. 18 καὶ ἡ γυνὴ ἦν εἶδες γῆς οἱ μετ’ αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν στρηνίασαντες, ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

18 Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἔξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ

τῆς πυρώσεως αὐτῆς, 10 ἀπὸ μακρόθεν ἐστικότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες, οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ ἴσχυρά, ὅτι μιᾷ

ώρα ήλθεν ἡ κρίσις σου. **11** καὶ οἱ ἔμποροι μιᾶς ὥρας ἡρημώθη. **20** εὐφραίνου ἐπ' αὐτῇ, τῆς γῆς κλαίουσιν καὶ πενθοῦσιν ἐπ' αὐτήν, οὐρανέ, καὶ οἱ ἄγιοι καὶ οἱ ἀπόστολοι καὶ ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα οὐκέτι, **12** γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ ὑμῶν ἔξι αὐτῆς. **21** Καὶ ἤρεν εἰς ἄγγελος λίθου τιμίου καὶ μαργαριτῶν καὶ βυσσίνου ἰσχυρὸς λίθου ὡς μύλον μέγαν καὶ ἔβαλεν καὶ πορφύρας καὶ σιρικοῦ καὶ κοκκίνου, εἰς τὴν θάλασσαν λέγων, οὕτως ὅρμηματι καὶ πᾶν ξύλον θύιον καὶ πᾶν σκεῦος βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις, καὶ ἐλεφάντινον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. **22** καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου καὶ καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν μαρμάρου, **13** καὶ κιννάμωμον καὶ ἄμωμον οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, καὶ πᾶς τεχνίτης καὶ θυμιάματα καὶ μύρον καὶ λίβανον καὶ πάσης τέχνης οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι, οἵνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν καὶ σῖτον καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ καὶ κτήνη καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων καὶ ἔτι, **23** καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φάνῃ ἐν σοὶ ῥεδῶν καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ **14** καὶ ἡ ὄπωρα σου τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι· ὅτι οἱ ἔμποροι σου ἥσαν ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμακίᾳ τὰ λαμπρὰ ἀπώλοντο ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη, **24** καὶ ἐν μὴ αὐτὰ εὑρήσουσιν. **15** οἱ ἔμποροι τούτων, αὐτῇ αἷμα προφητῶν καὶ ἀγίων εὑρέθη καὶ οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

στίσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ **16** **19** Μετὰ ταῦτα ἥκουσα ὡς φωνὴν αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσινον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίτῃ, ὅτι μιᾶς ὥρας ἡρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος. **17** καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων καὶ ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν **18** καὶ ἔκραζον βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες, τίς ὄμοιά τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ; **19** καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες οὐαὶ οὐαί, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ᾧ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς, ὅτι

μεγάλην ὅχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων, ἀλληλουϊά· ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἡμῶν, **2** ὅτι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ· ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην ἡτὶς ἔφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἔξεδίκησεν τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ χειρὸς αὐτῆς. **3** καὶ δεύτερον εἴρηκαν, ἀλληλουϊά· καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (*αἱστὸν g165*) **4** καὶ ἐπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες καὶ τὰ τέσσερα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ, λέγοντες, ἀμήν, ἀλληλουϊά. **5** καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου ἔξηλθεν λέγουσα, αἰνεῖτε τῷ θεῷ ἡμῶν, πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ,

οἱ φοβούμενοι αὐτόν, οἱ μικροὶ καὶ οἱ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρῷ· καὶ μεγάλοι. **6** καὶ ἥκουσα ως φωνὴν ὄχλου αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ πολλοῦ καὶ ως φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ τῆς ὄργης τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος, ως φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν λεγόντων, **16** καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἴματιον καὶ ἐπὶ τὸν ἀλληλουϊά, ὅτι ἐβασίλευσεν κύριος ὁ θεὸς μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον· βασιλεὺς ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ. **7** χαίρωμεν καὶ βασιλέων καὶ κύριος κυρίων. **17** Καὶ εἶδον ἀγαλλιῶμεν, καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ἔνα ἄγγελον ἐστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου, καὶ ἡ γυνὴ ἔκραξεν ἐν φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσιν τοῖς αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν· **8** καὶ ἐδόθη ὄρνεοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι, αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμπρὸν δεῦτε συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τὸ μέγα καθαρόν, τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα τοῦ θεοῦ, **18** ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων τῶν ἀγίων ἐστίν. **9** καὶ λέγει μοι, γράψον· καὶ σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ’ τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι, αὐτῶν καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων τε οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ θεοῦ εἰσιν. **10** καὶ δούλων καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων. **19** καὶ ἔπεισα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ καὶ ἴδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς προσκυνῆσαι αὐτῷ. καὶ λέγει μοι, ὅρα γῆς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα μή· σύνδουλός σού εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου σου τῶν ἔχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ· ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος τῷ θεῷ προσκύνησον. ἡ γὰρ μαρτυρία αὐτοῦ. **20** καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον καὶ μετ’ Ἰησοῦ ἐστιν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. **11** αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἡνεῳγμένον, καὶ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησεν ἵδον ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ’ τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου αὐτὸν καλούμενος πιστὸς καὶ ἀληθινός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ· καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. **12** ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ φλὸξ πυρός, καὶ τοῦ πυρὸς τῆς καιομένης ἐν θείῳ. (*Limnē Pyr* ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, **g3041 g4442**) **21** καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἔχων ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδὲις οἶδεν εἰς ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ μὴ αὐτός, **13** καὶ περιβεβλημένος ἴματιον ἵππου τῇ ἔξελθούσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, περιτρεπαμμένον αἴματι, καὶ κέκληται τὸ καὶ πάντα τὰ ὅρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν ὄνομα αὐτοῦ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. **14** καὶ σαρκῶν αὐτῶν.

τὰ στρατεύματα ἐν τῷ οὐρανῷ ἡκολούθει αὐτῷ ἐφ’ ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καθαρόν. **15** καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαίᾳ ὀξεῖᾳ, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη, καὶ

20 Καὶ ἴδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. (*Abyssos g12*) **2** καὶ ἐκράτησεν τὸν δράκοντα, ὃ ὅφις ὁ ἀρχαῖος, ὃ ἐστιν

διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. (aiōn g165, Limnē
χίλια ἔτη, 3 καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον καὶ ἔκλεισεν καὶ ἐσφράγισεν λευκὸν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτὸν, οὗ ἐπάνω αὐτοῦ ἵνα μὴ πλανήσῃ ἔτι τὰ ἔθνη ἀπὸ τοῦ προσώπου ἔψυχεν ἡ γῆ καὶ ὁ ἄχρι τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη μετὰ ταῦτα δεῖ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. 12 αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. (Abyssos g12) 4 καὶ εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους Καὶ ἴδον θρόνους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτούς, καὶ τοὺς μικρούς, ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν θρόνου, καὶ βιβλία ἡνοίχθησαν· καὶ ἄλλο πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ βιβλίον ἡνοίχθη, ὃ ἐστιν τῆς ζωῆς· καὶ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὐδὲ τὴν εἰκόνα ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. 13 αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκροὺς τοὺς μέτωπον καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν· καὶ ἐν αὐτῇ, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἔδωκαν ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν χίλια ἔτη. 5 οἱ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἔκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. (Hadēs g86) 14 ἔζησαν ἄχρι τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἐβλήθησαν εἰς ἀνάστασις ἡ πρώτη. 6 μακάριος καὶ ἄγιος τὴν λίμνην τοῦ πυρός. οὗτος ὁ θάνατος ὁ ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· δεύτερος ἐστιν, ἡ λίμνη τοῦ πυρός. (Hadēs
ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει g86, Limnē Pyr g3041 g4442) 15 καὶ εἴ τις οὐχ ἔξουσίαν, ἀλλὰ ἔσονται ιερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσιν μετ' αὐτοῦ τὴν λίμνην τοῦ πυρός. (Limnē Pyr
τὰ χίλια ἔτη. 7 Καὶ ὅταν τελεσθῆ τὰ χίλια 21 Καὶ εἶδον οὐρανὸν καὶ γῆν
ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς καὶ γινήν· ὁ γάρ πρωτος οὐρανὸς καὶ αὐτοῦ, 8 καὶ ἔξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γῶγ καὶ Μαγώγ, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον, ὃν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. 9 καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς καὶ ἐκύκλευσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἀγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην. καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτούς· 10 καὶ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός καὶ τοῦ θείου, ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς λεγούσης, ίδού ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν, 4 καὶ ἔξαλείψει πᾶν δάκρυον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν,

καὶ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὕτε πένθος καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχων θεμελίους οὕτε κραυγὴ οὕτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι· δώδεκα, καὶ ἐπ’ αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθαν. 5 καὶ εἶπεν ὁ τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου. 15 καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ ἵδον καὶ ποιῶ καὶ ὁ λαλῶν μετ’ ἐμοῦ εἶχεν μέτρον πάντα. καὶ λέγει· γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί εἰσιν. 6 καὶ εἶπεν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς καὶ τὸ τεῖχος μοι γέγοναν. ἐγὼ τὸ ἄλφα καὶ τὸ ω, ἡ αὐτῆς. 16 καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς ὅσον τὸ πλάτος. καὶ αὐτῷ ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ δωρεάν. 7 ὁ νικῶν κληρονομήσει ταῦτα, σταδίων δώδεκα χιλιάδων· τὸ μῆκος καὶ καὶ ἔσομαι αὐτῷ θεός καὶ αὐτὸς ἔσται μοι τὸ πλάτος καὶ τὸ ὑψός αὐτῆς ἵσα ἔστιν. υἱός. 8 τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ ἀπίστοις καὶ 17 καὶ ἐμέτρησεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν ἑβδελυγμένοις καὶ φονεῦσιν καὶ πόρνοις τεσσεράκοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον καὶ φαρμάκοις καὶ εἰδωλολάτραις καὶ ἀνθρώπου, ὃ ἔστιν ἀγγέλου. 18 καὶ ἡ πᾶσιν τοῖς ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ ἐνδώμησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἴασπις, καὶ λίμνη τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὃ ἔστιν ὡς ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὅμοιον ὑάλῳ θάνατος ὁ δεύτερος. (*Limnē Pyr g3041 g4442*) 9 καθαρῷ. 19 οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων τῶν πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι· ἔχοντων τὰς ἐπτὰ φιάλας, τῶν γεμόντων ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασπις, ὁ δεύτερος τῶν ἐπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων, καὶ σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκεδών, ὁ τέταρτος ἐλάλησεν μετ’ ἐμοῦ λέγων, δεῦρο, δείξω σμάραγδος, 20 ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ σοι τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα τοῦ ἀρνίου. ἕκτος σάρδιον, ὁ ἑβδόμος χρυσόλιθος, 10 καὶ ἀπήνεγκέν με ἐν πνεύματι ἐπὶ ὅρος ὁ ὅγδοος βήρυλλος, ὁ ἐνατος τοπάζιον, μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἐνδέκατος τὴν ἀγίαν Ἱερουσαλήμ καταβαίνουσαν ἐκ ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυστος. 21 καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, 11 ἔχουσαν οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται, τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ· ὁ φωστήρ αὐτῆς ἀνὰ εἷς ἔκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἐνὸς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ, ὡς λίθῳ ἴασπιδὶ μαργαρίτου. καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως κρυσταλλίζοντι· 12 ἔχουσα τεῖχος μέγα χρυσίον καθαρὸν ὡς ὑαλὸς διαυγῆς. 22 καὶ καὶ ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα, ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ, ὁ γὰρ κύριος ὁ καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, θεὸς ὁ παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἔστιν, καὶ καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα ἄ ἔστιν τῶν τὸ ἀρνίον. 23 καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει δώδεκα φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. 13 ἀπὸ τοῦ ἥλιου οὐδὲ τῆς σελήνης, ἵνα φαίνωσιν ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ βορρᾶ αὐτῇ, ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, πυλῶνες τρεῖς, καὶ ἀπὸ νότου πυλῶνες καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον. 24 καὶ τρεῖς, καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. 14 περιπατήσουσιν τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς

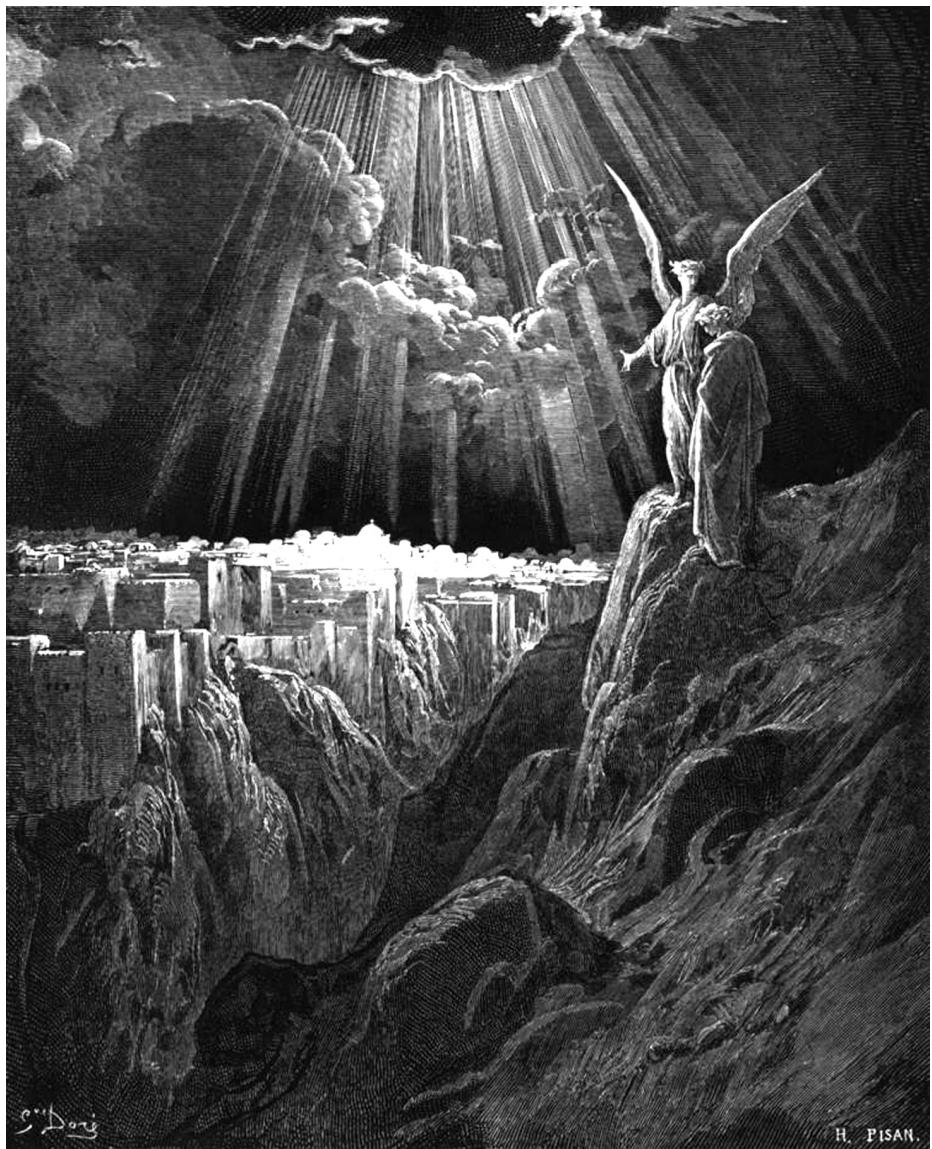
αὐτῆς· καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσιν τὴν προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ δόξαν αὐτῶν εἰς αὐτήν· **25** καὶ οἱ πυλῶνες ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. **9** καὶ αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας, νὺξ γάρ λέγει μοι, ὅρα μήτ σύνδουλός σου εἴμι καὶ οὐκ ἔσται ἐκεῖ· **26** καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ τῶν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν. **27** τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν πᾶν κοινὸν τῷ θεῷ προσκύνησον. **10** καὶ λέγει μοι, μὴ καὶ ὁ ποιῶν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ σφραγίσης τοὺς λόγους τῆς προφητείας γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ τοῦ βιβλίου τούτου, ὁ καιρὸς γάρ ἐγγύς ἀρνίου. **11** ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι, καὶ

22 Καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν ὕδατος ὁ ὥρπαρὸς ὥρπανθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος ζωῆς λαμπρὸν ὡς κρύσταλλον, δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι, καὶ ὁ ἄγιος ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ καὶ ἀγιασθήτω ἔτι. **12** Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ τοῦ ἀρνίου. **2** ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν ὡς τὸ ἔργον ἔστιν αὐτοῦ. **13** ἐγὼ τὸ ἄλφα καὶ τὸ ω, ὁ πρώτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. **14** μακάριοι οἱ πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν, ἵνα ἔσται ή ἔξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. **15** ἐξω οἱ κύνες καὶ οἱ φάρμακοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς ποιῶν καὶ φιλῶν ψεῦδος. **16** ἐγὼ Ἰησοῦς ἐπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγώ εἴμι ἡ ρίζα καὶ τὸ γένος Δαυείδ, ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς ὁ πρωΐνός. **17** καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν, ἔρχου. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω, ἔρχου. καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. **18** Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἔάν τις ἐπιθῇ ἐπ' αὐτά, ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸν ὁ θεὸς τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. **19** καὶ ἔάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου ταῦτα. καὶ ὅτε ἥκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα

τῆς ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἀγίας,
τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

20 Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· ναί, ἔρχομαι
ταχύ. Ἀμήν, ἔρχου κύριε Ἰησοῦ. **21** Ἡ χάρις
τοῦ κυρίου Ἰησοῦ μετὰ πάντων.

Καὶ τὴν πόλιν τὴν ἀγίαν Ἱερουσαλήμ καινὴν εἰδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἡτοι μασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, καὶ ἥκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ θρόνου λεγούσης, ἴδού ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ θεός ἔσται μετ' αὐτῶν,

Αποκαλυψις Ιωαννου 21:2-3

Reader's Guide

Ελληνική at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Ελληνική at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Greek---Greek-Tischendorf/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Κατα Λουκαν 8:31
Προς Ρωμαιους 10:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:2
Αποκαλυψις Ιωαννου 9:11
Αποκαλυψις Ιωαννου 11:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 17:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:1
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:3

Πραξεις 3:21
Πραξεις 15:18
Προς Ρωμαιους 1:25
Προς Ρωμαιους 9:5
Προς Ρωμαιους 11:36
Προς Ρωμαιους 12:2
Προς Ρωμαιους 16:27
Προς Κορινθιους Α' 1:20
Προς Κορινθιους Α' 2:6
Προς Κορινθιους Α' 2:7
Προς Κορινθιους Α' 2:8
Προς Κορινθιους Α' 3:18
Προς Κορινθιους Α' 8:13
Προς Κορινθιους Α' 10:11
Προς Κορινθιους Β' 4:4
Προς Κορινθιους Β' 9:9
Προς Κορινθιους Β' 11:31
Προς Γαλατας 1:4
Προς Γαλατας 1:5
Προς Εφεσιους 1:21
Προς Εφεσιους 2:2
Προς Εφεσιους 2:7
Προς Εφεσιους 3:9
Προς Εφεσιους 3:11
Προς Εφεσιους 3:21
Προς Εφεσιους 6:12
Προς Φιλιππησιους 4:20
Προς Κολοσσαιεις 1:26
Προς Τιμοθεον Α' 1:17
Προς Τιμοθεον Α' 6:17
Προς Τιμοθεον Β' 4:10
Προς Τιμοθεον Β' 4:18
Προς Τιτον 2:12
Προς Εβραιους 1:2
Προς Εβραιους 1:8
Προς Εβραιους 5:6
Προς Εβραιους 6:5
Προς Εβραιους 6:20
Προς Εβραιους 7:17
Προς Εβραιους 7:21
Προς Εβραιους 7:24
Προς Εβραιους 7:28
Προς Εβραιους 9:26
Προς Εβραιους 11:3
Προς Εβραιους 13:8
Προς Εβραιους 13:21
Πετρου Α' 1:23

Πετρου Α' 1:25
Πετρου Α' 4:11
Πετρου Α' 5:11
Πετρου Β' 3:18
Ιωαννου Α' 2:17
Ιωαννου Β' 1:2
Ιουδα 1:13
Ιουδα 1:25
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:6
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18
Αποκαλυψις Ιωαννου 4:9
Αποκαλυψις Ιωαννου 4:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 5:13
Αποκαλυψις Ιωαννου 7:12
Αποκαλυψις Ιωαννου 10:6
Αποκαλυψις Ιωαννου 11:15
Αποκαλυψις Ιωαννου 14:11
Αποκαλυψις Ιωαννου 15:7
Αποκαλυψις Ιωαννου 19:3
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 22:5

aiōnios

Κατα Ματθαιον 18:8
Κατα Ματθαιον 19:16
Κατα Ματθαιον 19:29
Κατα Ματθαιον 25:41
Κατα Ματθαιον 25:46
Κατα Μαρκον 3:29
Κατα Μαρκον 10:17
Κατα Μαρκον 10:30
Κατα Λουκαν 10:25
Κατα Λουκαν 16:9
Κατα Λουκαν 18:18
Κατα Λουκαν 18:30
Κατα Ιωαννην 3:15
Κατα Ιωαννην 3:16
Κατα Ιωαννην 3:36
Κατα Ιωαννην 4:14
Κατα Ιωαννην 4:36
Κατα Ιωαννην 5:24
Κατα Ιωαννην 5:39
Κατα Ιωαννην 6:27
Κατα Ιωαννην 6:40
Κατα Ιωαννην 6:47
Κατα Ιωαννην 6:54
Κατα Ιωαννην 6:68

aīdios

Προς Ρωμαιους 1:20
Ιουδα 1:6

aiōn

Κατα Ματθαιον 12:32
Κατα Ματθαιον 13:22
Κατα Ματθαιον 13:39
Κατα Ματθαιον 13:40
Κατα Ματθαιον 13:49
Κατα Ματθαιον 21:19
Κατα Ματθαιον 24:3
Κατα Ματθαιον 28:20
Κατα Μαρκον 3:29
Κατα Μαρκον 4:19
Κατα Μαρκον 10:30
Κατα Μαρκον 11:14
Κατα Λουκαν 1:33
Κατα Λουκαν 1:55
Κατα Λουκαν 1:70
Κατα Λουκαν 16:8
Κατα Λουκαν 18:30
Κατα Λουκαν 20:34
Κατα Λουκαν 20:35
Κατα Ιωαννην 4:14
Κατα Ιωαννην 6:51
Κατα Ιωαννην 6:58
Κατα Ιωαννην 8:35
Κατα Ιωαννην 8:51
Κατα Ιωαννην 8:52
Κατα Ιωαννην 9:32
Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 11:26
Κατα Ιωαννην 12:34
Κατα Ιωαννην 13:8
Κατα Ιωαννην 14:16

Κατα Ιωαννην 10:28
Κατα Ιωαννην 12:25
Κατα Ιωαννην 12:50
Κατα Ιωαννην 17:2
Κατα Ιωαννην 17:3
Πραξεις 13:46
Πραξεις 13:48
Προς Ρωμαιους 2:7
Προς Ρωμαιους 5:21
Προς Ρωμαιους 6:22
Προς Ρωμαιους 6:23
Προς Ρωμαιους 16:25
Προς Ρωμαιους 16:26
Προς Κορινθιους Β' 4:17
Προς Κορινθιους Β' 4:18
Προς Κορινθιους Β' 5:1
Προς Γαλατας 6:8
Προς Θεσσαλονικεις Β' 1:9
Προς Θεσσαλονικεις Β' 2:16
Προς Τιμοθεον Α' 1:16
Προς Τιμοθεον Α' 6:12
Προς Τιμοθεον Α' 6:16
Προς Τιμοθεον Β' 1:9
Προς Τιμοθεον Β' 2:10
Προς Τιτον 1:2
Προς Τιτον 3:7
Προς Φιλημονα 1:15
Προς Εβραιους 5:9
Προς Εβραιους 6:2
Προς Εβραιους 9:12
Προς Εβραιους 9:14
Προς Εβραιους 9:15
Προς Εβραιους 13:20
Πετρου Α' 5:10
Πετρου Β' 1:11
Ιωαννου Α' 1:2
Ιωαννου Α' 2:25
Ιωαννου Α' 3:15
Ιωαννου Α' 5:11
Ιωαννου Α' 5:13
Ιωαννου Α' 5:20
Ιουδα 1:7
Ιουδα 1:21
Αποκαλυψις Ιωαννου 14:6

eleēsē

Προς Ρωμαιους 11:32

Geenna

Κατα Ματθαιον 5:22
Κατα Ματθαιον 5:29
Κατα Ματθαιον 5:30
Κατα Ματθαιον 10:28
Κατα Ματθαιον 18:9
Κατα Ματθαιον 23:15
Κατα Ματθαιον 23:33
Κατα Μαρκον 9:43

Κατα Μαρκον 9:45
Κατα Μαρκον 9:47
Κατα Λουκαν 12:5
Ιακωβου 3:6
Hadēs
Κατα Ματθαιον 11:23
Κατα Ματθαιον 16:18
Κατα Λουκαν 10:15
Κατα Λουκαν 16:23
Πραξεις 2:27
Πραξεις 2:31
Προς Κορινθιους Α' 15:55
Αποκαλυψις Ιωαννου 1:18
Αποκαλυψις Ιωαννου 6:8
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:13
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14

Limnē Pyr

Αποκαλυψις Ιωαννου 19:20
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:10
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:14
Αποκαλυψις Ιωαννου 20:15
Αποκαλυψις Ιωαννου 21:8

Sheol

Γένεσις 37:35
Γένεσις 42:38
Γένεσις 44:29
Γένεσις 44:31
Ἄριθμοι 16:30
Ἄριθμοι 16:33
Δευτερονόμιον 32:22
Βασιλειῶν Α' 2:6
Βασιλειῶν Β' 22:6
Βασιλειῶν Γ' 2:6
Βασιλειῶν Γ' 2:9
Ἰώβ 7:9
Ἰώβ 11:8
Ἰώβ 14:13
Ἰώβ 17:13
Ἰώβ 17:16
Ἰώβ 21:13
Ἰώβ 24:19
Ἰώβ 26:6

Ψαλμοί 6:5
Ψαλμοί 9:17
Ψαλμοί 16:10
Ψαλμοί 18:5
Ψαλμοί 30:3
Ψαλμοί 31:17
Ψαλμοί 49:14
Ψαλμοί 49:15
Ψαλμοί 55:15
Ψαλμοί 86:13
Ψαλμοί 88:3
Ψαλμοί 89:48

Ψαλμοί 116:3
Ψαλμοί 139:8
Ψαλμοί 141:7
Παροιμίαι 1:12
Παροιμίαι 5:5
Παροιμίαι 7:27
Παροιμίαι 9:18
Παροιμίαι 15:11
Παροιμίαι 15:24
Παροιμίαι 23:14
Παροιμίαι 27:20
Παροιμίαι 30:16
Ἐκκλησιαστής 9:10
Ἄσμα Ἄσμάτων 8:6
Ἡσαΐας 5:14
Ἡσαΐας 7:11
Ἡσαΐας 14:9
Ἡσαΐας 14:11
Ἡσαΐας 14:15
Ἡσαΐας 28:15
Ἡσαΐας 28:18
Ἡσαΐας 38:10
Ἡσαΐας 38:18
Ἡσαΐας 57:9
Ἰεζεκιήλ 31:15
Ἰεζεκιήλ 31:16
Ἰεζεκιήλ 31:17
Ἰεζεκιήλ 32:21
Ἰεζεκιήλ 32:27
Ὀστέρ 13:14
Ἀμώς 9:2
Ἴωνᾶς 2:2
Ἀμβακούμ 2:5

Tartaroō

Πετρου Β' 2:4

Questioned

None yet noted

Mesopotamia

Haran

Mediterranean
Sea

Damascus

Babylon

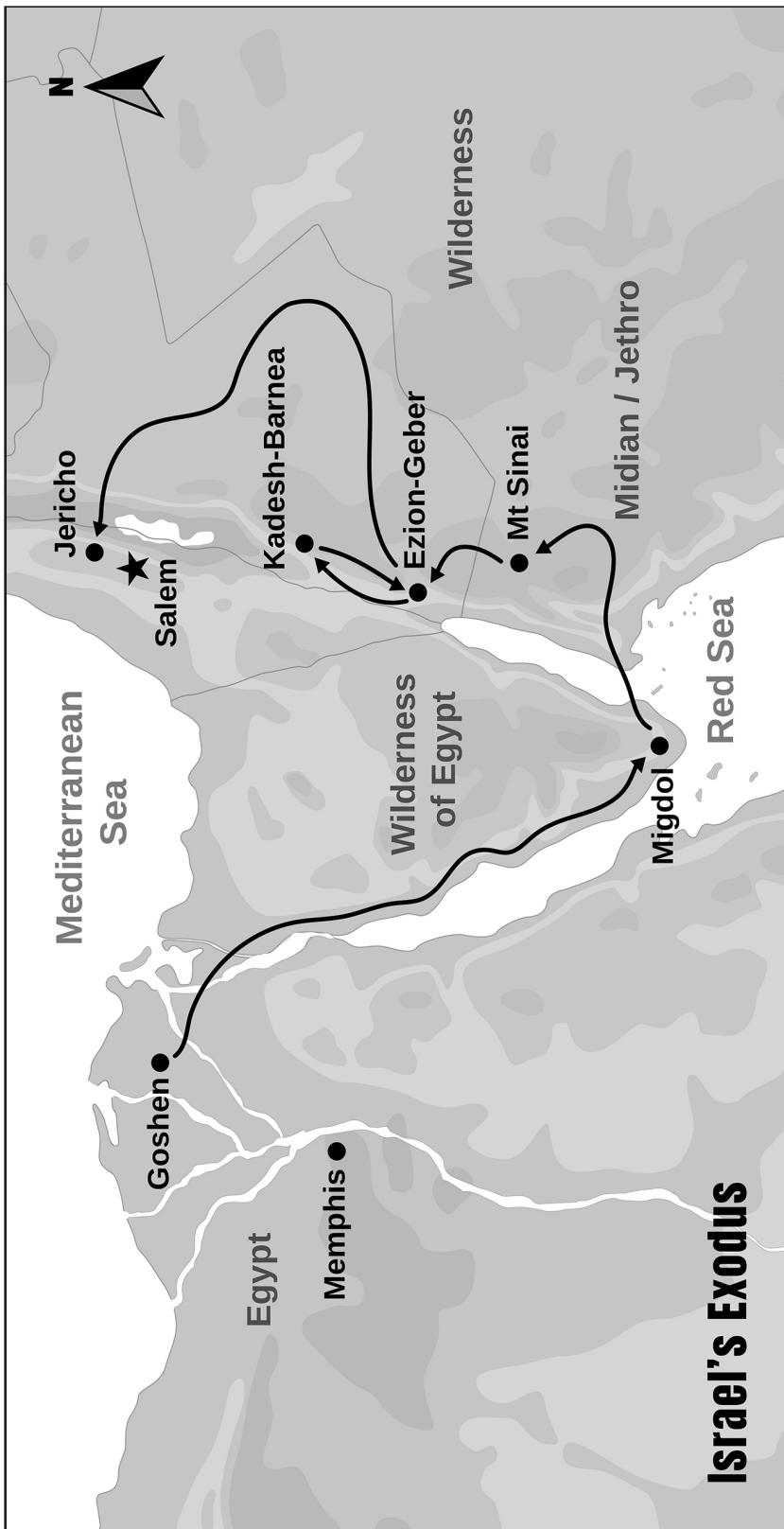
Salem

Egypt

Persian
Gulf

Abraham's Journey

Πίστει καλούμενος Αβραάμ ύπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τόπον δύνημελεν λαμβάνειν εἰς καληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπιστάμενος πού ἔφεται. - Προς Εβραίους 11:8

ώς δὲ ἐξαπέστειλεν φοραῖς τὸν λαόν αὐχὲν ὀδόν γῆς φυλακοῦμ ὅπτι ἔγνως ἢν εἴπεν γάρ
δ θεός μήποτε μεταμέληση τῷ λαῷ ιδόντι πολλέμον καὶ ἀποστρέψῃ εἰς Αἴγυπτον - "Εξόδος 13:17

Mediterranean Sea

Sidon
Tyre
Caesarea-Philippi

Galilee
Capernaum
Bethsaida

Cana
Nazareth

Sychar

Samaria

Ephraim

Jerusalem ★
Bethany

Bethlehem

Judea

► Egypt

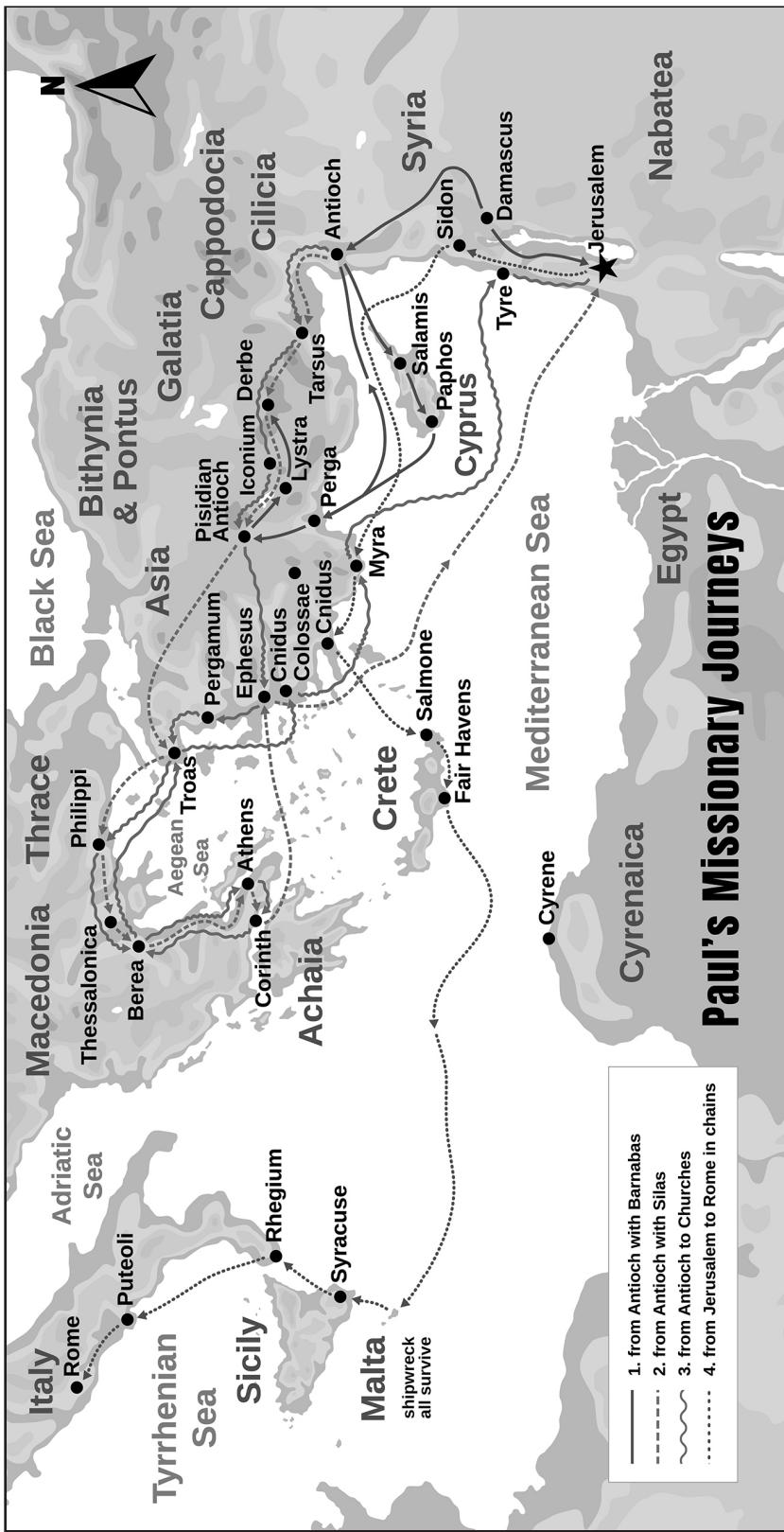
Decapolis

Peraea

Jericho

Jesus' Journeys

Καὶ γὰρ διὰ τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἥλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονήσας καὶ δουνατὸν ψυχὴν αὐτοῦ λέπρων ἄντι πολλῶν. - Κατὰ Μαρκού 10:45

Παῦλος διῆλξε Χριστοῦ Ἰησοῦ, καλητὸς ἀπόστολος ἀφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ, - Γρός Ρωμαίους 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we? ►	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Destiny

Ελληνική at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρός καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος, - Κατά Ματθαίου 28:19

